

Sy-li spēwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoju mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čé!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knižicziščeženi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Nowe lěto.

Čet. 2, 21.

Nasche sczenje nam powjeda, so bu jeho mjeno narjeknjene Jěsuš. Tole mjeno dyrbi nam napišane bycz wysche noweho lěta, do kotrehož zastupimy.

W Jěsušowym mjenje do noweho lěta!

1. Jěsuš je našch pomoznik we wschej nusy;
2. Jěsuš je našcha wěrnoscž we wschěch błudach šwěta;
3. Jěsuš je našch najwyschšchi wotstajny kónz a sbožna msda.

1. Jěsuš našch pomoznik we wschej nusy. „Jeho mjeno bu narjeknjene Jěsuš“, to rěka: „Bóh pomha.“ Bóh pomha wschitkim čłowškim džěczom psches Jěsuša we wschej nusy.

Wón pomha w čělnej nusy. Nowe lěto a nowa nusa. To je scžěhwł pak našchich a druhich hrěchow abo wona je prut w Božej ruzy, so so njebychmy pschesběhnyli, ale ponižni a pokluschni psched nim kłodžili a pucz k njebjekam i woczom nješhubili. Duž šmemy so w Jěsušowym mjenje k Bohu wołacž a mamy to šlubjenje wot Jěsuša šameho: Šdnž wy teho Wótza prošycž budžecze w mojim mjenje, budže wam dacž. Wužijmy tole rjane džěczaze prawo!

Wón pomha w duchownej nusy. Kaž dołho šmy w čěle, budžemy tež štejecž w duchownej nusy. Wona so naš dótka jako spytowanje, hrěch, wina. Pschi wschěm

prózwowanju čětpimy pod šlaboscžu čěla a to, so njemóžemy a so so husto podšunjemy, naš tak nješbožownych čžini; pschetož nasche šwědomnje wobškoržuje naš psched Bohom. To wě našch Bóh a teho dla je nam w Jěsušu pomoznika póšlat — my džě mamy hišćecze hodowne sczenje w pomjattku — kotryž wschitke nasche hrěchi wujedna a nam w bėdženju se šlym nješpschecželom móž spožcži. Wón je nad čžertom dohł.

2. Jěsuš je našcha wěrnoscž we wschěch błudach šwěta. Wón bu pomjenowany wot jandžela po Božej porucžnosćži. Niz čłowjetojo šu šebi to mjeno wumyšlili a jemu powołanje a mjeno bójšteho pomoznika dali, ale tón wěrnj Bóh je Jěsuša sa pomoznika postajil. Tak je wón po wschěch šwojich šłowach a škuttach, po šwojim žlym byczu šama wěrnoscž.

Wón budž našcha wěrnoscž w mješčenju nahladom a myšlow, kotrež naš wobdawaju. Šchto je wěrnoscž wo Bohu, wo šwěcže, wo čłowjekach, wo čžaku a wěcznosćži, wo sbožu, wo žiwjenju a wumrjecžu? Šswět dawa na to tyšaz wschelach wotmolwjenjow a kóžde wotmolwjenje čžze wěrnoscž trječicž. W wěrnoscž, kotraž džekša placži, sa mało lět wjazy žaneje wažnosćze nima. Ale jena wěrnoscž wostanje, kajtaž je, pschetož wona je wot Boha, Šhryštuš a jeho ewangelij. To je wupruhowana wěrnoscž, kotraž woprawdže mudrych, dobrych, sbožownych a nješmjerťnych čžini.

Jěsuš je wěrnoscž jako pschillad sa nasche žiwjenje a škuttowanje. Njeh tež dwělowanje a njewěra našchemu

Sbóžnikej wjele bjerjetej, jene dyrbitej jemu wostajicž: jeho snutskownu wěrnoscž a sprawnosć, jeho sđobne wyške cžlowjestwo, jeho dobry, njepowalny pschiklad. Jeho bycže a rhodjenje běsche wěrnoscž. Nichtó njeje po nim cžinicž mohł. Sa naš dyrbi wón bycž tón žitny pschiklad, sa kotrymž stejimy w žiwjenju.

3. Jesuś je našch najwyschšchi wotryknjeny kónz a sbóžna mřda. Matth. 1, 21 řo wot teho jandžela mjeno Jesuś tak wukladuje: wón budže řwój lud sbóžny cžinicž wot hrěchow. W hodownym řčenju řěka wón tón Sbóžnik, psches kotrehož řo wschemu ludej wjeřele dořtanje, mēr na řemju pschindže a Bóh nade wschěmi cžlowjekami řpodobanje namaka. Řo tajkim řhubjeny paradř, po kotrymž cžlowjekojo řadaja, řo nam w Jesuśu řlubi.

Duž je našch najwyschšchi wotryknjeny kónz, Jesuśa dohycž! Psches to pschindžemy do praweho řejniřchcža ř Bohu, budžemy Bože džěcži a dořtanjemy wujednanje, mēr ř Bohom a ř nami řamymi, wjeřele, předy-woptowanje řbóžnosće. Nařche řiwjenje prawe wopřchijecže dořtanje a prawy řamyšł, nařche myřlenje a pytanje prawe řwětł. My do tejele cžakřnosće hižom wěcžnosć njeřemy, do řemřteho to bóřřte. My njeřměmy łódž bjes wodžerja na řolmach cžakřa wostajicž, my budžemy řnjeřojo cžakřa, pschetož Jesuś je ta luboscž, mudrosć a wěrnoscž, řbóžne řiwjenju Bože.

Jesuś je potom našcha řbóžna mřda we wěcžnosći. řdyž my hižom tudy Jesuśa dořtanjemy psches prawu wěru, řdyž my Jesuśa pschitwosmjemy, řo wón w nař byđli, potom hižom w nař tudy wěcžne řiwjenje byđli a my řmjercže njewohladamy wěcžnje. řmjercž njeje řanicjenje řebje řamych, niž dohycže cžakřa, ale nařche dohycže nad cžakřom, nařche pschindjenje ř řbóžnej wěcžnosći. A tam je Jesuś. ř nim dořpijemy řwoje najwyschšche dořonjenje.

Jesuś řhryřtuř wčera a dženřa a tón řamny, řiž wón byl je, do wscheje wěcžnosće. řamjen.

Sylvester.

„Sa posbėham řwojej wocži ř horam, wot kotrychž mi pomoz pschindže. Moja pomoz pschindže wot teho řnjeřa, řiž njeřo a řemju řčinił je. Wón njebudže řwojimaj nohomaj řo dacž podřunycž; a tón, řiž cže řwaruije, njeřpi. řlaj, tón wajchar řraelski njeřpi ani njeđrěma. Tón řnjeř řwaruij tebe; tón řnjeř je twój řkłóđł na twojej prawej ruzy, řo by cže wodnjo řkłonzo njeřpariło, ani mēřaz w nozy. Tón řnjeř řwaruij twój wonthód a nutřkhód wot něřł hacž do wěcžnosće.“ řřalm 121.

To budž najmutriřche pschecže nařcheje wutrobny, ř kotrymž ře řtareho do noweho řěta pschekhadžamy: „Tón řnjeř řwaruij našch wonthód a nutřkhód wot něřł hacž do wěcžnosće.“ Wón řwaruij našch wukhód, řo ře řtareho řěta njewukhadžamy bjes řhutneho dořbohicža, bjes woprawdžiteje pokuty psched tym řnjeřom, a řhutne bicže teje hodžiny njepřchěřlyřimny, kotrež nam praři: řčlowjecže, ty řy wěcžnosći řařo wo řěto bliže pschichoł, řak bórřny móže to pokłednje bycž! Wón řwaruij našch wukhód, řo w njejednocže, hiđže a rořtorje, řo ř wobcžeženej duřchu a njewinowatym řwěđomjom do noweho řěta njepřchekhadžamy, ale ř tym trořchtom we wutrobje: „Tebi řu twoje hrěchi wodate“. Tón řnjeř řwaruij našch wukhód a nutřkhód. Wón řpožčž nam řwoju pomoz a řwoje řohnowanje ř temu, řo do noweho řěta řařtupjamy ře řwjařtymi pschedewřacžemi a řtrořchtym doměřjenjom, řak řo by našch řařtup nutřkhód byl do Božeho řraleřtwa a řhryřtuřoweho mēra,

potom njech pschindže, řchtož cže, tón řnjeř budže ř nami a nam pobrachowacž njeda na řwojej pomozy a na řwojim řohnowanju. F.

Ř wobřamknjenju řěta.

(řu Gottes Schoř leg' ich mein Los —.)

řłóř: řaž mój Bóh cže —.

Do Božeho dam řlina řo,
Wřchu nadžiju mam ř njemu;
řa poddam řo do wole řoh',
Wón hnadu řpožči ř wschemu.
řmjercž njeřtróži, tež njeřrařchi
Mje řwěta řawtowanje;
Do Božeho dam řlina řo,
řoh' řhwalu řóžde ranje.

Do Božeho dam řlina řo,
řchtož Bóh cže, to řei řladam;
řchtož wobradži, je lubo mi,
řa druhe njepožadam.
Njech trjechja mje tež tyřchnosće
A njepřchecželřtvo wřchudže,
Do Božeho dam řlina řo,
Wón pschepomhacž mi budže.

Do Božeho dam řlina řo,
Wón nochze mi dacž panycž;
řa řpuřchcžam řo tu na řłowo,
řo ř nim řmēm řtrořchtnje cžahnyčž.
We luboscži a nadžiji
Wřchón Bohu řo řa poddam;
Do Božeho dam řlina řo
A wřchitko jemu dođam.

Do Božeho dam řlina řo,
Mje njemže ničžo molicž;
Njech dže řaž cže, tež pschecžiwnje,
řa do wscheho cžu řwolicž.
řchtož Jesuś cže, mi prawe je,
W řoh' towarřtwe cžu wostacž;
Do Božeho dam řlina řo,
řak móžu řmilnosć dořtacž.

Do Božeho dam řlina řo,
Dořč mam na jeho hnadže;
Njech řtanje řo tež dale wřcho
Řo jeho řwjatej radže.
A njemđžu řa hiřcže tu
řoh' wolu řpóřnacž řařnje:
Do Božeho dam řlina řo,
Wón wuwjedže wřcho řrařnje.

řurij Bróřł.

řa prošy noweho řěta.

„řnježe Božo, ty řy nařche wukhowanje řtajnje a pschezo“, řak cžemy ř psalmiřtom we wěřje prařičž pschi řpocžatku noweho řěta. Wukhowanřte mēřtuo trjebamny, pschetož my řmny řłabi, řachodni a hrěřchni cžlowjekojo. Nařche řiwjenje řo pominije, „řako řěka přecž dže“; my řmny řunje řako trawa, kotraž rano řcže a bórřny řwjadnje. řdže pak mohli řěpřcheho wukhowanja namakačž, dnyłi pola wěcžneho miłoscžiwneho Boha, nařcheho Wótza w řhryřtuřu Jesuśu! Wón je nař lubowal do řałoženja řwěta a nořny

naš hiščeže pschezo na rukomaj swojeje lubosče a šmilnosče, runjež teho hódni nješmny a jeho taš husto se swojim njeđžakom rudžimny. Šchtóž bjes njeho nowe léto spocžina, tón žaneho wěrneho šboža nješmje, a dhrbjačo-li šo jemu tež šwonkownje žyle derje hič. Šchtóž paš šo jeho ruki dđerži, š žylej wutrobu šo jeho boji, jeho lubuje a šo jemu dowěrja, tón budže žohnowanj, tež wošrjedž horja. Duž dha čžemy šo dženša a w žylm pschichodnym léče š njemu dđeržecž, na kotrehož hižom našči wótžojó nadžiju stajachu a ženje šahanibjeni njebuchu. Njech naš wón jašne abo čžemne, rjane abo čžerniojte pucže wodži, wón naš tola prawje powjedže a budže š nami wšhitko derje čžinicž. Wo taš wjele měli jeho prošnyč pschi wuhladže do noweho léta, kotrež hiščeže čžemne psched nami leži! Tola wón wě, ššto trjebamy, prjedy hacž jeho prošnymy. Wucžišimny tehodla štwizju swojeje nadžije do morja jeho hnady a lubosče! Wón budž š nami w dobrnyh a šlych dnjach, w štrowosčži a šhorosčži, domach a na pucžowanju, wodnjo a w nožy, w žiwjenju a wumjeczju! Šswoje pschecža a nadžije, šwoje džela a bėdowanja, šwóštwó a šublo, čželo a dušchu — wšhitko poručamy do jeho šwěrneje, wšchegomóžneje ruki.

F.

Na nowolėtnym ranju.

Nětk štare léto šhutne božmje praji,
 Nam nowolėta ranje šesthadža;
 Šacž wono radošč abo horjo taji? —
 Taš tvoja dušcha tyšchuje rošpomnja.

Džak woprui Bohu, čžlowiše džecžo čžajne,
 Šo čžemny šchlewjet pschichod wodžewa;
 Šo nožy šchija woku nješbu jašne,
 Dónt jery kryje mišosčž njebjeska.

Šucz se štrachom šwój bychmy nastupili,
 Nam šajškej bėščtej wěra, nadžija,
 Wóž šwoju bychmy w šylšach wuronili —
 By šnaty byl nam wošbud čžerpjenja.

To wěmy paš, šo nješpi lubosčž Boža,
 Niž našče pucže wotmėrika je;
 Ša šita naš, hdyž štrachi dušchi hroža,
 A naš — kaž šarschi džecžo — powjedže.

Njech wichor howri, njejedro šo šbėha:
 Na Boži pokiw wětry woczichnu,
 Šchum móršlich žokmow nawalnnyh šo lėha
 A tučel debi njebjó po šliwku.

Šsnadž šesthadža nam miše škónzo šboža:
 Šucz póndže šnadž psches hona kwėtkojte,
 Niž do wutrobny radoščž šapoloža
 A wobradža dny jašne, šbožowne.

Šaž powjedžesč naš, Wótcže, taš my džemy,
 Šucz wušwol, šajliž šo čži špodoba;
 Ša šoždu wodžbu my šo džakujemy,
 Njech horje dže, njech wjedže do doła.

Wšcho, šštož ty dawasch, to nam šluži š šbožu:
 Njech njebjó jašne abo mrocžne je,
 Duch we wščem widži tvoju ruku Božu,
 Naš džecži ščajnyčž š swojej wutrobje!

K. A. Fiedler

Na lube nowe léto: Pomhaj Bóh!

Ššalm 119, 94. Ša šym twój, wušbož mje.

Ach pomhaj nam tež w nowym léče šaš',
 O Wótcže, wšchaf je pschichod wšchón nam zušy;
 To jene wěmy paš, šo šoždy čžaf
 My tvoju pomož potriebamy w nušy.
 Duž pošbėhamy dušchu š njebjeskam:
 Ach pomhaj nam!

Ach pošylí naš ša nowu bėdženižu
 Še wěrje, lubosčži a ščerpilwoščži;
 Špoščž w nadžiji nam šradnu wutrobu
 Še horju, čžėšnosčži a šwėtnej šlósčži.
 Šdyž našče kolena nam šlabnu raš:
 Ach pošylí naš!

Ach wušbož naš, a wjedž naš š zušoby —
 Njech je našch bėh tež dolhi abo šrótki —
 Še wšcheho hrėcha, še wšchey' šrudoby
 Ššches šmjertny doš; ach špoščž nam šwój měr šlódki!
 Do rjanoh', wótžnoh' kraja wuwjedž naš!
 Ach wušbož naš!

Šurij Bróšf.

Bože khostanje ša njewėru.

Šod napišmom: „Šmjertny ščėšwł škorbuta“ pschinješe w léče 1883 „Šarlinški léčarški tydženik“ špodžiwne podešdženje, wot Dr. Šrona špišane, kotrež čžemy našchim čžitarijam podacž, dokelž šo na wěrnoščž škožuje.

W nožy Šylvestra 1873 šlidaški towarisč Leppla š Šaifers-lauterna, kotrehož šo jeho hrubosče a nješanbicžiwosče dla šoždy pschistožny čžlowjet šdalowasche, š dwėmaj towarisčomaj nimo tamnišchego pohrjebnišchčža džėšche. Šo šwucženym wawšnju šebi na šwoju njewėru wjele wjedžo, šo wón se šwojimaj towarisčomaj wo něotre šchlešny piwa wjetowasche, šo čže psches murju na ščchom šlėščž, šti šróčž wokoło pomnika, padnjemym wojakam Šapoleona I. štajeneho, bėžecž a šti šróčž taš wótije, šo móžetaj š wonka ščchowa šlyšchecž, šawolacž, šo dhrbitaj Bóh a čžert po njeho pschiščž. Bjesšožny nješrašnik, wotmolwjenje šwojeju towarisčow njewocžakawiči, psches murju škocži a š pomnišej čžerjesche, mješ tym šo towarisčej š hrosu psches želešne lėšny pohrjebnišchčžowych wrotow ša nim šhladowaschtaš. Šako wón ščecži raš wokoło pomnika bėžesche, wošlabny na dobo jeho wolanje, a towarisčej widžeschtaj, šo wón štoku na druhu štronu pohrjebnišchčža čžerjesche. Šemu wokoło murje napschecžo šhwatajo, nadešdžeschtaj jeho wšchego blėdeho, hižom š wonka pohrjebnišchčžowaje murje štejazeho. Šlobuf bėšche jemu š hlowy padnył, kaž š dycha wuraženy móžesche wón se štrachom lėdma něotre šlowčžka šchepnyčž. Šwonaj jeho domoj dowjedžeschtaj, hdyž šo wón wot štracha šašo šhraba, taš šo bė jemu móžno, šašo rėčžecž. Šwón čžyšche šwojej macžeri, kotraž bė w taš pošdnyh čžaju hižom dawno do loža šchla, šwoje hróšne podešdženje wupowjedacž. Tola macž, porjadna šprawna žona, njebėšche šwólmitwa, na jeho rėčže pošluchacž, a šebi poš špizy měr žadasche. Tež džen po tym šo wona wo nóžne našhonjenje šwojeho šhyna nještarasche. Šako paš jej jeho wobštajne čžiche wawšnje, blėdosčž a njepožadanje po jėdži nadpadowasche, šo wona šašo na šapocžane powjedanje šylvesterskeje nožy dopomni. Šwona šo jeho wumowprášchowasche a šhoni, ššto bė šo tamnu nóž štalo. Šako bėšche jejny šhyn, ščecži raš wokoło pomnika bėžo, Šoha a čžerta šarocžaf, šo byšchtaj po njeho pschischłoj, šacžu wón na dobo, kaž jeho něššto šymne ša ruku pschimny. Njewopiškomna hrosa jeho wobja, taš šo šebi nješwėri, šo wohladnyčž a šo pschewėdcžicž, ššto jeho

sa ľewu ruku dzerži. Ahwilu wón se strachom tšchepotajzj i mĕrom stejesche. Zako ſo na to jeho ľewa ruka wjazj njedzerzesche, czerjesche wón taľ ſtoku kaſ mōzesche, i pohrjebniſchczowej muri. Runje bĕ na nju horje ſalĕſt, jako jeho i nowa nĕſchto a tón raſ ſa ſuknju pſchimny a jemu klobuť i hłowy torhny. (Tu Dr. Krona ſpomni, ſo ſu ſnadſ ſo czernje do jeho draſty ſadrĕle a wĕſſif abo haľoſj klobuť i hłowy ſtorczĕle.)

Spominanje na tutón podawť jeho wodnjo a nozj njepuſchczi, njeda jemu ſpacſ a wotpocznyĕ, wón žaneho požadanja ſa jĕdzu njemĕjesche a ſdalowaſche ſo i ludſimi wobthadſcĕ. Druhdy ſo jemu ſdaſche, kaſ ſo by i nowa tamna ſymna ruka jeho ľewu ruku pſchimnyla a ſo po njej pſcheczahowaľa.

Runje taľ Leppla pſched poliziju, pſched ľĕkarjom Kronom a poſdſiſcho teſ pſched tamniſchim fararjom Bogtom ſwoje podeńdženje wopĕrowaſche. Poſledniſchi, ſa kotrymž bĕſche wón ſam požadaľ, wuſna, ſo je we wōjnje a mĕrje jako wojerſki duchowny wjele mrĕjazjch widſaľ a wopytaľ, ſo pať hiſchcze žaneho ſefnaľ njeje, kotryž by tajki ſtrach wo ſwoju duſchu a hroſu pſched ſmjerczu mĕľ, kaſ tutón mlody cſlowjeľ.

Leppla dyrbjesche ſwoju njewĕrimoſcſ je ſmjerczu ſaplacziĕ. Wón czeſko na ľewu ruku ſthori. Ahoroſcſ ſo po waſchnju ſtorbuta do woblicza a rta czehnjesche a ſo, na ſnutſkowne dſĕle, na pluga, moſhy atd. poľoſi. Wiſchĕ ſrĕdki, wot Dr. Krona wuſaſane, niĕo njepomhachu. Ahory, hiſom pſchi žiwym czeľe hnijazj, wot kotrehoſ hroſne ſmjerdženje ſtupaſche, ſapadſe ſtōnczjne do wobſtajneho poľſpara, a jako bĕ ľewa ruka woprawdſe haĕſ do koſcſe ſwjadka, wón 40 dnjom po ſthorjenju ſwoju cſwilowanu a ſtrachowanu duſchu wudychny.

Žadny dſiw, ſo tutón podawť ludſi do njemĕra ſtaji. Na ſtajnoſczi bĕſche kſĕſa wot wĕzjpnjch wobſtupana, koſiž chſjchu mlodſenſa, wot czerťa pſchimnjeneho, widſcĕſ a kſjſchecſ, taľ ſo dyrbjesche na poſled polizija lud wot kſĕſe kſoreho wotehnacſ. Pſchimwĕrimy lud twjerdſe wĕrjesche, ſo je pſches czerťowe dōtknjenje ruka ſwjadka. Nad tym ſo njedwĕlowaſche, ſo je Boſe prawe kſoſtanje bjeſbōſznemu cſlowjeľej ſa jeho njewĕru ſmjercz poĕzerpicſ dalo. Pſchi jeho pohrjebje bĕ ſo wulka, njeliczomna ſhla ludſi ſeſchla, kotrychſ ſarať w ſwojim prĕdowanju ſe ſcſĕhowazjmi ſłowami namoľwjesche, mile ſudſicſ wo ſemrjetym: „Schťoſ je mjeſ wami bjeſ hrĕcha, tōn cſiſi prĕni ſamjeň na njeho.“

Wj naſche powjedaňcſko i napominanjom ſtōnczjmy: Cſlowje- cze, kaſtejeſ wĕry ſo teſ wuſnawaſch, njehaň Boha, pſchetōſ Wōh ſo njeda ſa ſmĕch mĕcſ!

Wſchelake i bliſka a i daloka.

— Knjeſ kubľeť Ssmoľa ſe Spjtez, kotryž je 28. oktobra w Maľym Wjĕľkowje ſemrjeľ a bu w Ħodſiju w ſwōjbnym pohrjebniſchczu kſowany, mĕjesche hiſom w žiwjenju cſopľu wutrobu ſa ſkutki kſchecſjjanſteje luboſcſe a je tule ſwoju luboſcſ pſches rĕane wuſtajeње w ſwojim teſtamencze ſjewiľ. Wot jeho herbow je ſo hody wuplacziľo 4000 hriwnow, wot kotrychſ 1000 hriwnow doſtanje hłowne towařſtvo ſa ſnutſkowne miſionſtvo w Draſdſjanach, 1000 hriwnow Guſtav-Abolſſke poboczne towařſtvo w Biſkopizach, 1000 hriwnow Ħoſneſke towařſtvo ſa ſwontowne miſionſtvo w Barlinje a 1000 hriwnow je ſo jako woſebity legat i tym hiſom w Ħodſiju wobſtejazjym legatam ſa ſwontowne miſionſtvo pſchidaľ.

— Ħdyž ſo ľeto ľe kōnzej bliſi, pohladamy hiſchcſe junu wrōcſe, wopominajo, ſchto je nam byľo a pſchinjeľo. Woſebje pať w luboſczi ſpominamy na tſch, koſiž ſu nam pſches ſmjercz

wſaczi w ſaňdſentym ľĕcſe. Wj podamy naſchim lubym ſerbfkim cſitarjam mjena tſch, kiž ſu naſchemu ſerbfſtemu ludej bliſko ſtali:

1. W februarje wumrje knjeſ ſtatny miniſter ſe Schlieben, kotryž bĕſche priedy dolhe ľeta i wokrjĕnym hejtmanom w Budyſchinje a je ſo teħdy jako pſcheczel naſcheho ſerbfſkeho luda ſjewiľ a je ſo woſebje jako pſchedſyda teje wyſchnoſcſe, kotreſ ſu zſrĕwinſte naleſnoſcſe naſcheje Ħuſizj pſchepodate, ſa duchowne ſboſe naſchich ſerbfſkich woſadow ſtaraľ.

2. W mĕrzu ſemrje w Lipſku knjeſ tajny radſiczel profĕſor Ħricka. Wón je wſchitkim, koſiž ſu w Lipſku na duchownſtvo ſtudowali, ſnath a wot niĕ lubowany byľ. Wón bĕſche horľivy wōtſny pſcheczel Ħuſiſkeho prĕdarſkeho towařſtwa a teſ naſcheho ſerbfſkeho luda, ſa kotryž ſo ſajimowaſche. Semu mamy ſo woſebje dſaľowacſ, ſo je ſo ſa to ſtaraľ, ſo bu ſerbfſki homiletiſki ſeminar ſtudowazjch duchownſtwa w Ħodſiju ſaľoſeny a ſo je ſo dale ſdzerſaľ.

3. W auguſcſe ſemrje knjeſ wojerſki ſarať Reňcſ w Draſdſjanach, kotryž mĕjesche, runjeſ bĕſche jeho ſkutkowanje i wonkach Sserbow, cſopľu wutrobu ſa ſwōj lud domach.

4. W ſeptemburu ſwudowjena knjeni profĕſor Pſuhlowa, man- dſelſka naſcheho njepomniteho wōtczjnz Pſuhla, kiž je ſa ſwōj lud dſĕlaľ w njewuſtawazej ſwĕrnoſczi a wot kotrehoſ mamy jako wopor jeho ſwĕrneje dſĕlawoſcſe naſch ſerbfſki ſłowniľ. Kaſ wón, taľ je jeho luba mandſelſka, dſowka njebō knjeſa ſararja Ħakuba, ſwōj luby ſerbfſki lud na wutrobje noſhla a ſo teſ hiſchcſe w teſta- mencze ſa njōn w luboſczi poſtaraľa.

5. W dezemburu wumrje w Žitamje knjeſ duchowny Andriſki, ſwĕrny pilny pſcheczel naſcheho ſerbfſkeho luda, kiž je dſĕlaľ ſa njōn haĕſ do poſlednjeho dnja. Wón je dolhi cſaſ „Ħuſicu“ ſam wudawaľ.

— Œaľoſtne ſemjerjenje je ſo mĕlo w juſnej ſtalſkej, w ſkala- briſkej a ſiziliſkej. S Roma ſo piſche, ſo je w ſkalabriſkej 30,000 cſlowjeľow kōnſ wſaľo a w ſiziliſkej 75,000. Wot 100 poſtſkich ſaſtojnĕkow w Menua ſu jenoſ hiſchcſe 4 pſchi žiwjenju. Wo Mĕſinje piſche itaľſki ſapōkľanz, kotryž je tam po njebōſu puĕſowal, ſo njeje mĕſto Mĕſina wjazj namaľaľ a ſo je zhľe ſemi ſrunane.

S Budeſtez. S wjeſelom ſo mjeſ nami wſchudſe powjeſcſ wita, ſo je pſchichodnu pōndſĕlu, 4. wulkeho rōſka, tu w Bogteſ hoſczenju **ſerbfſki wjeĕzor.** Knjeſ wuĕeť Sommer i Budyſchina, naſch ſnath ſerbfſki wōtczjnz, je pſchednoſchť pſcheczelnje pſchilubiľ. Sa ſpĕwy pať ſo knjeſ wyſchſchi wuĕeť Ssmoľa w Budeſtezach ſe ſtajnje hotowej ſwōlniwoſcſu ſtara, a kotreho ſprawneho, hiſchcſe narodnje ſmyſleneho Sserba njebj ſwjeſelĕko, hdyž ſhoni, ſo ſu teſ ľĕkſa ſaſo kaſ Ioni ſerbfjzj ſtudentojo ſwoju pomoſ a ſwoje ſobu- ſkutkowanje ſlubili? Ħdyž widſjmy, kaľ ſo woni prōzujja ſa ſdzer- ſenje ſwojeje narodnoſcſe a naſcheje droheje macſernejje rĕcſe, dha dyrbi ſo tola w pohladanju na niĕ teſ nam wutroba i noweje luboſcſu i naſchemu Sserbowſtww ſhrĕcſ. Gaſtup je darmo. Rōſdy Sserb je wutrobnje witanj. Gaſoĕatſ je haľle na wjeĕzor i dypkom 8 hodſ. poſtajeny, ſo mohľ ſo naſch lubowany dſĕľaczerſki lud bohacſe ſobu wobdſĕlecſ. Duſ, lubi Sserbjo, pſchidſcſe wĕſcſe, ſhromadſcſe ſo i cſrĕbami a njebōcſe ſo ani pſched dalōkim puĕſom, ani pſched ſurowej ſymu. Hoſczenſar je kruĕe na to ſwjaſany, ſo by pōndſĕlu ſwojich ſerbfſkich hoſczi prawje cſopľjch dzerſaľ.

S Debſez. Naſchemu ludej ſo doſcſ na ſjawne dacſ njemōſe, ſo je pſchichodnu pōndſĕlu, 4. wulkeho rōſka, w Budeſtezach wjeĕzor we 8 hodſ. w Bogteſ hoſczenju ſerbfſki wjeĕzor. Cſaſto ſym nĕmſke ſabawy, kiž kſchecſjjanſke towařſtwa tam ſhotowachu, wopytaľ a ſe ſpodſiwanjom ſym widſaľ, ſo bĕ ſala taľ pſchepjĕ- njena, ſo ſtoro žane jabľko wjazj i ſemi padnyĕſ njemōſjesche. Budſe teſ ſerbfſki wjeĕzor podobnje wopytany? Rōſdy ſprawny Sserb je wōdzerjam tuteho wjeĕzora ſa jich luboſcſ i Sserbowſtww a ſa jich prōzu dſaľ winojty. Tu w naſchej wōkolinje ſo wjele wo ſerbfſkim wjeĕzoru rĕczi a kōſdy ſo na njōn wjeſeli a hotuje. Taľ je prawje. Sserb woſtaň Sserb a waſ ſebi to wot wōtſow namrĕte herbfſtvo ſerbfſteje poboſnoſcſe, rĕcſe a narodnoſcſe.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njehjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedžělske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščječni w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

1. njedžela po łsjoch kralach.

Łut. 2, 41—52.

To je to jenicžke šceńenje, kotrež nam powjeda š Jesuškoweho džěczatstwa a jeho mladoscže. Ale to je tak rjane a wažne, šo nam powucenje dawa ša našče žyłe žiwjenje.

Šswjata mladoscž Jesuškowa, pschiklad ša mlodych a starých. My šlyšchimy:

1. To jenicžke šłowo š jeho rta;

2. tu jenicžku powjescž š jeho mlodošneho žiwjenja.

1. Starschej cžehnjetaj po židowskim waschnju š Jesuškóm, hdyž běšče dwanaće lět starý, přeni křóć horje do templa na jutrowny cžak. Jeho wutroba je wěscže polna žedženja po Božim domje. A jako šu do templa pschisšli, šedži wón mješ wučerjemi, šo jich prasča a jim wotmolwja. Wón ma šo wjele prashecž a je tak pschewšaty w rošřěčowanju, šo druhe šapomni, šamo njepomni, hdyž starschej šako precž cžehnjeschtaj. Wón wosta w templu. Šow běšče jemu derje, jow šo wón domjazý cžujesche, jow šo wón nahladacž a napošłuchacž njemóžesche. A hdyž škónčnje jeho namařataj a macž šo jeho praschesche: „Cžeho dla šy namaj tak cžinil? Šłaj, twój nan a ja šmój tebje š tyščnei wutrobu pyřaloj“, duž šlyšcži šo š jeho rta to jenicžke šłowo, kotrež mamy š tych 30 lět jeho mladoscže: „Njewěštaj wój, šo ja bycž mam w tym, šhtož mojeho Wótza je?“ Jeho bycže we Wótzu, w tym, šhtož Wótza je, w jeho šłowje, w jeho domje, to džě je to žóřlo,

š kotrehož šo jeho žyłe žiwjenje žóřli. To šo hižom krašnje w jeho mladoscži šjemi. Šchto naš tole šłowo wucži? Šdyž šo džěcžo ł šwjatej ššcženizy pschinješe a tón šnjes jo w kupjeli noweho narodženja ša šwoje džěcžo pschiwosmie, šchto cžzetej jaknej wóćzzy džěscža druhe prajicž hacž: „njewěscže wy, šo ja bycž mam w tym, šhtož mojeho Wótza je?“ Šdyž pacžetške džěcži šwój ššcšcijanski šlub wobnowja, hdyž wone psched woltarjom šwoju ššcšcijansku wěru wušnawaja, šchto je to druhe, hacž šo bychmy je prajicž šlyšcheli: „njewěscže wy, šo ja bycž mam w tym, šhtož mojeho Wótza je?“ Šdyž pschindžemy ke mišči do Božeho doma, hdyž šo nam tón šnjes bliži w šłowje a šakramencže a my šo ł njemu bližimy w modlitwje, potom tebi šłěřka, woltar, předowanje a ššerlusche pschiwolaja: „tež ty šy powołany ł džěczatstwu šwojeho njebjeskeho Wótza“, a hdyž njedželu rańšče šwony šwonja a ludžo abo wumyšlene šadžewanja abo šnano twoja lěnjoscž cžzedža tebje wotdžeržowacž, šo by horje šchol do Božeho doma, potom štuř jim napshecžiwó š tym šłowom Šbóžnika: „njewěscže wy, šo ja bycž mam w tym, šhtož mojeho Wótza je?“ My mamy tež wšchědny džěń templ w našče bibliji. Tam šedži šesuš šřjedža mješ wučerjemi, mješ profetami štareho šłuba, mješ japoschtołami noweho štestamenta, a šchtož š nutrošcžu cžita, temu cžehnje psches dušchu to šłowo šnjesowe: „Wušuj šo šwoje cžrije, pschetož to měšto je šwjate, na kotrymž štejšš“. A hdyž ty do šwojeje šomorki šandžesč a na šwoje kolena padnjesh a wušypasč šwoju wutrobu psched Bohom w džěczazyń doměřenju,

potom saczuješ, so by w tym, sčtož twojeho Wótza je, potom bywa twoja komorka a hdyž je tež mała, czicha šwjatniza, a ty by swojemu Bohu bliski. Pod wšchém džěłom semšeho prózowanja, pod wšchitkich czěrpienjach w czěmnych nozach žiwjenja móže kšesčizian snuškownje wostacž we šwjatnizy a k špytowanjam hrěcha a k žadoščam šwěta dyrbi we wojowanju rjez: „Njewěščje wy, so ja bycz mam w tym, sčtož mojeho Wótza je?“ Hdyž pak poškledna hodžina sa naš pschindže a šmjercž wo durje kłapa a czi twoji plakaja a njechadža tebi dacž wotkal hiež, sčto chzeš k tym plakazym druhe prajicž hacž: „Njewěščje wy, so ja bycz mam w tym, sčtož mojeho Wótza je?“

Tole słowo k Jesuškoweho rta wopšchija wažnošč jeho žyłego žiwjenja wot jeho naroda hacž k njebjuspěczu. Sčtož pak je wón wot wěcznoščje, to šmy my k hnady, Bože džěczi. Duž wopšchija tež tole słowo naše žyłe kšesčizianske žiwjenje wot našeje kšesčizny hacž k wumrjecžu. Duž chzemy tole słowo šwojim džěczom šobu dacž jako herbstwo do wutroby, so bychy jo měli jako kótwizu we wšchěch wiohorach žiwjenja a njechamy jo k woczow puščezicž jako wopšchijecže šwojeho žiwjenja sa cžaš a wěcznošč. To wuczi naš šwjata mlodošč Jesuškowa.

2. Jenicžka powjescž k jeho mlodoštneho žiwjenja. Kaž je jeho byče w tym šwojeho Wótza žorło jeho šwjateje mlodoščje, tak widžimy tak-rjez tu rětu, w kotrejž mlodošč dale bėži w tej jenicžkej powjescži, kotraž šo nam poda k tych 30lět jeho potajneho žiwjenja. „Wón džěšče k nimaj dele a pschindže do Nazaretha a bėšče jimaj poddany.“ Džěczaza pošluchnošč — to bėšče jeho žiwjenje w Nazareče po tym słowje: „staršich w cžescži mēcž, jim šlužicž, jich pošluchacž, jich lubowacž.“ To drje je nadpadaže, so šo nam to nětko powjedži po jeho horjehicžu do templu; pschetož to bėšče sa džěczi israelskeho luda tak wjele kaž naša konfirmazija. Kunje, hdyž bėšče šwojimaj staršimaj wuprajit, so je Boži šyn, šo nam powjeda, so bėšče poddany. W tym pak chze runje Jesuškowa mlodošč k pschikladom bycz najprjedy sa mladych, so bychy šwojich staršich pošluchali, hdyž tež wjazy do šhule nješkodža. A tole napominanje je sa našu mlodošč jara nusne. Šsu šo wukhowarņje sa male džěczi šaložite, so bychy šo džěczi psched šwětom wukhowale a šo šahe Jesuškowe mjeno do jich wutrobom šaschězepilo. Ale hdyž hladamy do našeho cžaša, chze šo nam šdacž, kaž bychy wukhowarņje sa wulke džěczi nusne byle. Pschetož nje-dyrbjala naš wutroba boleč, hdyž widžimy, tak to, sčtož je wuczeť w šhuli, duchowny w paczěrskéj wuczbje do mladych wutrobom plodžit, puste leži, hdyž widžimy, tak mlodošč kšodži, kaž by žanych staršich — žaneho Boha njeměla. Šim konfirmazija tak wjele placzi, so jim nětko žyly šwět woczinjeny steji a woni šebi njechadža nicžo wjazy prajicž dacž, hacž runje je jim woczehņjenje hšchěze jara trebne. A my wšchitzy njechamy tež šabycz, so je naša pschikšluchnošč w žiwjenju, so bychmy po Jesuškowym pschikladže šlužili Bohu šwojemu njebjestemu Wótzej a tež w tym powołanju, do kotrehož je wón naš postajit.

„A Jesušk pschibjerasche na mudrošči a na lětach a na hnadže pola Boha a cžłowjetow.“ Wobhladajmy šebi šwoje žiwjenje, šmy my tež do přědka pschishli? Móz k temu namašamy w pohladowanju na njeho, kotrehož rjana mlodošč šo nam dženska do wutroby a šwědomnja blyšcži. Pohladajmy na Jesuška, kiž je špoczatk a kónž našeje wěry! Šamjeň!

1 p. Epiph.

Luf. 2, 44. 45.

Jesušk šhubjeny — wšcho šhubjene;
Jesušk nam'lanu — wšcho nam'lane.

(Pfeil: Jesus ist ein Kind.)

Słóš: Dufche pschězelo —

Jesušk-džěczatko
Dobry šhubiš to,
Hdyž se šwětom pošwatuješ,
Na džěczatko nješkodžujješ
A šo nještarasch,
So joh' wobtkhowasch.

Džěsch drje šemšchi k nim
Š waschņjom kšesčizanskim;
Njewošmjesch joh' dom pak šebi,
Sčto dha twój kšód pomha tebi?
Š nim by wušchol tam,
Dom pak pschindžesch šam.

Šhubi Jesuška,
Kiž šo njehlada
Tomarstwa šlych ludži šwěru,
Kiž nam rubja našchu wěru,
Na wšcho pošaza,
Kiž pak na šnješa.

Šlaj, sčtož šdali šo
Wob džěň wot njeho,
So tež jeho njewohlada —
Wjele dnjom šej jeho žada,
Hacž wón namala
Šašo Jesuška.

„Hdže dha wušchol je?“
Dufcha wurjekņje;
Š bolosčžu šo pošuczuje,
So šo hušto rospróschuje.
„Prajcže: Hdže dha ja
Nam'kam Šbóžnika?“

Pytaj prawje joh',
W słowje wobhoň šo;
Čziň pak tež po jeho wuczbje
Šwěru ty we šwojej šlužbje,
Šeho žadajo.
Takle pytaj joh'.

Šwěru pytaj joh',
— Maria čzini to —
W templu wutrobinyš twójim,
Rospomá pilņje w duchu šwojim,
Kaš Bóh k njemu cže
Š hnadu žohņuje.

Ach, tak pytacž joh',
Na nim šwjěš'licž šo
Njem'žesch, kaž wón k bolosčžemi
Tebje pyta tu na šemi. —
Pytasch k wutrobu,
Njekņje: Ša šym tu!

Čžeho dla dha by
Mi to čzinił ty?
Š mojej ktwju wšchěch pytach šebi,
Šahe tež šo šjewich tebi;
Čžeho dla nětł mje
Šhubješch wobštajņje?

Jesu, pomhaj tu,
So cže nješhubju;
Šsu-li hrěščne moje puče,
Daj, so wobrocžu šo ruče,
Tebje namašam,
Wěczņje wobtkhowam.

Šurij Bróšl.

Psched nješbožom.

Bratr wopyta šwoju šotru, kšudu wudowu se šchyrimi džěczi-mi, w jejnym dwórškim bydleščku, so by widžal, tak šo ji wjedže. Šsotra jemu hņydom k tym napschězjo pschindže, sčtož jejnu wutrobu cžišchězěšče, a džěšče: „Ach, pomyšł šebi, bratsje, we wobhdlenju pode mnu je jene džěczjo cžorlach a dištheritis dostało! Tole šcherjenje hrozliwje psched mojimi durjemi steji. Sčto dyrbjala šapoczecz, bychy-li šo moje džěczi lehņyle? Šotom bych šwjajana byla a dyrbjala domach wostacž a bych šwoje pošluženje pola dobreje stareje kņjenje radžicželoweje šhubila a k dobom šwoju wšchědnu šašlužbu. Šot cžeho měla šo se šwojimi džěczi-žiwicž?“

Bratr kšwilu mjelčěšče, potom šotšje lubosčiziwje do woczow pohlada a k měrnym hłóšom rjekņy: „„Měnišch dha, so wón to njewě?““

„Sčto?“ šo šotra woprašča.

„„Twój Wócžez!““ bratr šnapschězimi, „„Wócžez wudowom a šhrotom. Měnišch dha ty, so wón to njewě, so ty jowle se šwojim lubym ludžikom bydlišch, a so je šo ta khorosčž blisko pola

waš sadomika, a so dyrbišch so ty se swojim poškľuzowanjom žiwicz?""

„Daj, bratije,“ žona džesche, „ja to wëm; ja to wërju; ach, mohla jeno wjefelscho wëricz! A wopomã jeno, by-li jene mojich džëczi schorjelo, potom nješmëla džë tež to město pola pschelupza wobšhowacz, hdžež fu tež maše džëczi.“

„„Mënišch dha ty, so twój Bóh to tež njewë?““ bratr sašo snapschecziwi. „„Esy ty hižom s nim wo tym rëczaka?““

„Daj, luby bratije“, wona prajesche, „a ja šym to tež swojim džëczom na wutrobu kladla, so dyrbja so na njeho wobrocžicž; tej najstarschej to hižom rošymitej. Za s džëczimi kóždy wječor staw s biblije čitam a s nimi wo tym rëczu, tak derje hacž to móžu. Kóždu nowu starosč a styšnosč dawam šebi k temu šľuzicž, so nje wona jeno čim šhutnišcho a naležnišcho k modlitwje čžeri. Za tež deleka nimo duri nješhodžu, bjes teho so njebych se šdychnječkom k Bohu na mašu Hedwiju spominala, kotraž tam nutška šhora leži. W horju bjes modlitwy a biblije byčž, to by mi žalostnišcho bylo, hacž hdyž dyrbjala w zušym, čžmowym wjelbje lutka šama bjes šwëzy pišebhwacz.“

F.

Po nowym lëcže.

Nëtk hižom přenje dny po nowym lëcže
Pod radošču a prózu nimo šu;
Ščtož čžëmny pschichod sa mnje taji w šwëcže,
Do ruki Wótza kladu s dowëru.

Čže jëre horjo moju duschu jimacz,
A wëm, so to ščžhwëł mojich hrëchow je,
Dha daj mi Bóh sa Šhrysta šchižom pschimacz
A šwoje horjo njescž w pokucže.

Ty šy, o Jesu, w šmjercži pobyl sa mnje,
Wo moju duschu s hëlstej mozu wojowal;
Ach, wobhnadz mje, so šwój šchiž šľozišch na mnje
A ja najwjetschu čžescž bych we nim šnal!

K. A. Fiedleš.

Jena macž.

Wona bë kčžëjaza, radostna holecžka, přjedy hacž so woženi. Po wjazornych lëtach jejny muž nahle wumrje a ju se šchthrimi džëczimi bješe wschëch šrëdkow šawostaji. Wodnjo a w nožy nëtko ta wofhudnjena wudowa na to myšlesche, kaš mohla to šmóžnicž, so by so jejnym džëczom wyschšcha šchulšta šdžëlanosč dostala. Wona sa pjenjesh šchijesche a šebi s tym tak wjele šašľuži, so móžesche wobeju hólzow na gymnasiij dacž, holecžžy pak do wyschšcheje holecžazeje šchule šľacz.

S njepschëstajnymi napinanjami a parowanjami so macžerina strowosč a móž šaše wutrybaschtej; džëczi pak mašo na to džiwachu a wschu jejnu lubosč a starobliwosč jako šamosrošymliwu pschijimachu. Šdyž tej rjaney, derje woczehnjenej holecžžy abo taj nahladnaj šynaj se šchule domoj pschindžechu, woni sa tu wotpjatu štaru žonu žaneho čžaka njemëjachu; woni mëjachu šwoje šamšne interejny a šwoje pucže šamostatnje šhodžachu. Tak bëšche macž hišchče nëotre lëta živa, duž wona njenadžujžy, jako bëchu džëczi lëdma wotroštle, wot Božej rucžki šajata wumrje. Na to drëmaze šwëdomja wotucžichu. Wot bolosčje pschewšate so nastrožane džëczi pola loža kľaknjachu, na kotrymž macž bjes wëdomja ležesche.

Najstarschi šyn ju s rukomaj wobja a wuwola: „Ty šy nam wjele dobrego čžinika, macžë!“ Pschi tyhle šłowach mrëjaza hišchče ras k šebi pschindže a šchepšasche: „„Budžišche ty mi to tola tež přjedy prajiš, Šurko! Kaš budžišche mje to šwjefeliko!““

To bëchu jejne pošlednje šłowa; nëotre mjekšchiny na to wona wudycha.

Kaš mnošy štaršchi, podobnje kaž tale macž, šwoje mozy, haj wscho, ščtož wobšedža, swojim džëczom wopruja, a tute wschitko jako šamosrošymliwe pschijimaju, bjes teho so bychu jim hdy šwoju wutrobnu lubosč a džatownosč wobkrucžike. „Čžescžuj nana a macžet: to je ta přenja šasen, kotraž šlubjenje ma, so so čži derje pónđže, a ty dolho živy budžesch na šemi.“

F.

Bóh našch šchkit.

Šlož noha psched Boha
Nëtk k modlenju šhody;
Wón šudži naš ludži
Wšchëch prawdosčiwje.
S nim dobry ma hrody,
So njewošmje šchłody;
Duž Bohu budž čžescž, so naš wobarnuje.

Nječch čžemy, so džemy
Tu šnjeshwe pucže,
Šdžež s wëru a šwëru
Duch wobdarja naš.
Wron šłowa džerž kručže,
Dha čžëka šly rucže,
Bóh dohycže wobradža sa kóždy čžas.

Lud prošy, džak nošy
Čži, šnježerjo šwëta!
Wón hlada a žada,
So šchkitak jón by.
Šdyž Boža nej hëta
Wot šłosče přecz šwëta,
Dha šhwalbu rôt špëwa, so s nami ty šy!

F.

Šwotkal to pschindže.

Psched nëhdže 75 lëtami w jenym wjetschim towarštwje města Šrankfurta nad Majnom rëcz na runje wudatu knihu pschindže, kotraž wulku këžšbliwosč šbudžowasche a w kotrejž so pod hordym šdacžom wëdomoštneho pschepytowanja Šhryštušowe bójštw pschimasche.

Šedyn mlody doktor s wulkej nawalnosčju špišacželowe stejnischëčo šastupowasche a wschitte šnapšchecžiwjenja a wuložki s tajlej šhrobłosčju a bjeswobhladnosčju wotpošasowasche, so škónčnje wschitžy jeho pschëčžiwnižy wonëmichu. Šako wscho mjelcžesche, jena mloda žona, kotraž bë hacž dotal rošrëčžowanju këžšbliwje pschipošľuchala, šłowo wša a so pokornje prašchesche: „Prajcže, luby knjes doktoro, jeli to woprawdže tak je, kaž Wy nam dopošasujecže, so Šhryštuš Boži Šsyn njeje, so je so wón runje tak narodžil, živy byl a wumrjel, kaž my drušy čžłowjekoj tež, a so na nim s žyla ničžo wošebiteho njeje, šwotkal to pschindže, so wot tych wjele millionow čžłowjekow, kiž šu wot teho čžaka živi byli, hišchče žadny jenicžki špytal njeje, jemu runja čžinicz?“

Wschitko s napjatosčju na doktora hladasche. Šón pak šamyleny mjelcžesche. Šutemu jednoremu prašchenju napšchecžiwu bu wón wot žyleje šwojeje hordeje wëdomosčje težazy wostajeny, a šniška wušnacže ponižneje šchëščžijanki kónowasche blyšchčžaze dohycže.

F.

Czichi wokomik.

We swojich mladoscnych letach něhdy jene schulste pruhowanje wopytach. Wo tymle zylim pruhowanju dženka ničo wjazy nje- wēm. Seno to najposledniše, schtož po prawym wjazy k pruhowanju nješkuschesche, šym wobkhował. To běšche tón czichi wokomik po šhromadnej skónčnej modlitwie, jako holczata stejachu a swoje hlowny nahilichu a khwilka šwjatocžneho mēra w schulstej štwē knježesche.

Wo tym šo wučerja praschachu, cžehodla je tule napravu sawjedł. Wón snapscheczivi, šo je to tak jeho waschnje, holczatam hišcže wokomik czicheje nutnosče dacž, priedy hacž je wot šo pušcžeži. Nichtó na to ničo njespomni; jeno jedyn duchowny šo posbēže a džešche: „Mje je šo tole cziche skónčenje s wolišcē- wjenjom a snutskownym posbēhjenjom podobtnylo. Schto džēczi a pschitomni dorosczeni w tym šwjatocžnym mjelku myšlachu, to wschaf njewēm; ja ša moju wošobu, to šmēm prajicž, šym šo czicho modlił, šo chžyl Bóh to dobre, schtož dženka tule šky- schachmy, nad džēczi a nad nami wschittimi prawje bohacže po- žohnowacž.“

F.

Bóh šo njeda ša šmēch mēcz.

„Ša šym wērnosč tutyh šlowow tež junu we swojej mlodo- scži šhonil“, rjekny wóndano jedyn stary wyschł, jako něchtó prajesche, šo je nusna kža dowolena. „Bošluchajče, kajta ta wēž běšche!“

Běch přenje lēto lieutenant a stejach w Barlinje, hdžez se šwo- jim lubodrohim towaršchom Schczěpanom hromadže bydlach. Mój mējachmój hišcže wschelake wojeršte ertne a pišomne pruhowanja wobstacž a běchmój tež hižom někotre šbožownje pschewinyloj. Senož jene pišne džēlo, nastawł wo šapocžatku a skónčenju šydomlētneje wójny a wo jeje dobytkach ša Brusku mējachmój hišcže dołonjecž. Mój to džēlo wot jeneho dnja k druhemu wotstorkowachmój, doniž šo džēł, hdžez dyrbjachmój jo wotedacž, tak pschibliži, šo běchmój nusowanaj, uóž psched nim bjes pschestacža pišacž, šo by tón na- stawł hacž do ranja hotowy byl. Šo bychmój šasparnosč šahnałoj, šebi šylny kšofej nawarichmój, ale ša Schczěpana tola došč šylny njeběšche, pschetož wón mi po hodžinzhy rjekny: „Mału khwilku dyrbju šo lehnycž; ale njewostoj mje dołho ležazeho, ša hodžinku mje wēčže sawołaj, šo bych wstanył“. Ša jeho teho dla wolach a šabo wolach, ale kóždy ras wón hnydom šabo wušny.

W tšoch rano běch ja se šwojim džēlom hotowy a Schczě- pana praschach, šo by tola nětko wstanył a se wschej mozu džēłal, pschetož jenož tak mohł šwoje džēlo dołonjecž. Potom šo k mērej podach; ale tak šo štróžich, jako ša někotre hodžinty wotuczimwšchi, šwojeho šasparneho towaršcha šabo we ložu wuhladach. Schto nětko šapocžecž? Dobra rada bě droha. „Naschemu křutemu wučerzej, knjesej wšchšchemu lieutenantej M., šo ja na žane waschnje bjes hotoweho nastawka pokasacž nješmēm“, mēnjesche mój pscheczł. Samoltwej mje Ty, tak derje hacž samožesč; praj, šo šym kšory!“ To pak šo mi s žyła njelubjesche, šo dyrbju šwojeho cžesčeneho wučerja wobekšacž; tola pscheczłela w nushy wopušcžicž, to tola tež cžinicž nočžych.

Sako šo knjes wšchšchi lieutenant ša mojim pscheczłom pra- schesche, wotmolwich, šo je kšorosče dla doma wostak. „To je tola jara džiwne, šo je wobohi Schczěpan runje dženka, hdžez ma šwój nastawł wotedacž, tak nahle škhoril“, rjekny knjes lieutenant. „Semu je drje tež žel, šo jón njeje pschinjesč mohł?“ wón pschistaji.

„Šaj, jara žel!“ ja rjeknych.

„Se dha jara straschnje?“ šo mje wón dale woprascha.

„Ša šo nadžijam, šo niž, knježe!“ ja prajach.

„Kajta kšorosč dha je jeho nadpadnyła? Wčžera běšche wón tola hišcže czily, kaž ryba we wodžel!“ běchu jeho dalšche šlowa. Čžim dale šo mje wón praschesche, cžim bóle šo do kžow sa- schmatowach. Schto rucže prajicž? Ša we wokomiknjenju žaneje kšorosče mjenowacž njemóžach a teho dla wuraschych: „„Krej jemu s noša a s huby běži.““

Hacž mi mój wučer wērjesche, abo niž, to njewēm; běch wje- šelty, šo mje na pokoj wostaji. Ale strach mējach, šo šo šnadž nje- wērnosč mojih šlowow někak wupožaje. Ša teho dla po skónče- nju pruhowanja domoj běžach, šo bych Schczěpanej wscho wu- powjedak a jeho napominal, šo tola někotre dny njeby se jštwy šchol, dokelž by hewak moja nusna kža na šwētko pschischla. Běch hižom wješelty, jako s hašy widžach, šo wón pschi wolkne nješedži. To je tola mudrje wot njeho! šebi pomyšlich. Tola Schczěpan s žyła w bydleńškej štwē njebě; ja woczimich teho dla komorne durje a do komory pohladach. Ale ja we šwojim zylim žiwjenju nješšym te štróžele šapomnil, kiž mje tehdy šapschijachu. Psched kožom ležesche mój drohi pscheczł, wschón połny křwē a wscho bě křwawe wokoło njeho. Běšche tam wulka kža křwē, a jako bliže pschistupich, wu- hladach, šo bě šo krej s noša a huby wulala, dokelž bě šo tam něhdže žilka pscherasyła. A jako Schczěpana pschimnych, bě wón mormy a hižom lóšymny.

„Schto prajicže k temu, moji lubi? Ša šwoje žime dny tež ani najmjeńšchu kžu wjazy prajil nješšym, pschetož štajnje mējach te šlowa psched woczomaj: Bóh šo njeda ša šmēch mēcz.“

M. D.

Wschelake s bliska a s daloka.

— W Kšecžanskej wošadže běšche špowjednych w lēče 1908: 4279, a to 3483 Šerbow a 796 Mēmzow. Pacžeršich džēczi běšche 76. Mjes nimi běšche 83, kotrymž šo šwjate wotkasanje domach kšorosče dla wudželi. Narodžilo je šo 98 džēczi, mjes nimi běšche 1 por dwójnikow, 2 mormonarodženej a 15 njeman- dželšich. Pschipowjedalo je šo 36 porow, w Kšecžanskim Wožim domje bu šwērowanych 30. Šhowanjow běšche 60. Semrjeczi běchu s wjetšeho džēla dorosczeni a jich wjele wobstarnych, kotšiz na wječoru šwojeho žiwjenja k mērej šandžechu.

Š Wochoš. We minjenym lēče běšche tu 36 narodow a to 17 hólzow a 19 holzow; konfirmērowanych bu 22 džęczi, wēro- wanych 7 porow, semrjelo je 28 wošobow, mjes nimi 2, kotrajž šo pschi wuhlopalenju špalischtaj, jedyn, kiž jako wojak w narań- škej Wšistej, w Bekingu, s njesbožom wumrje. Na kolektach domach a w žyrkwi je šo ša wschelake potrebnosče Wožeho kšalešwa na- šberako 350 hr. Ša wošadne žiwjenje wažne běšche, šo knjes šaraš Kšecžer, kiž bě šebi ša křótki cžas šwojeho pschewňwanja tudy wschittich lubosč dobył, naš wopušcžiczi. Džak jemu ša jeho džēlo, kotrež je mjes nami cžinił!

— Žalostne njesbože, kotrež je psches šemjerženje na Šizilistu kupu pschischlo, njeje jenož tykazy cžlowjetow moriło, ale tež kšadne twary šnicžilo. Tak je šo tež dom, kšadna žyrkej w Mēšinie, do žyła šahubil. To běšche pycha ša město Mēšina. Š twarom doma šo hižom w lēče 1098 wot Normanow šapocža. Šuscžišcho bu twar psches woheń a šemšte štorli wobšchodženy. Wošebje šemjerženje w lēče 1787 jemu šeschodži. Ale pschezo bu šabo wu- porjedžany, a s pjenjesami k jeho wutwarjenju šo ženje lutowalo njeje. Kšadny woltar šam płacžesche w lēče 1628 psches 3 milli- jony hriwnow. Wopomnjecža hódna běšche dale marmorowa kłēka wot Šandrija Kšalamocha a rjana dupa.

Porjedjenje: W tydženschim cžišle ma w nastawku „Šylwester“ w 7. ryncžku 1. šczěpla wot delkach rēlacž: w i n o w a t y m šwēdomjom.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosok
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa so kždu łobotu w Smolerjez knihicizščerńi w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njeđžela po tsjoch kralach.

Jana 2, 1—11.

Bjesbóžnosć a njewěra so sběhatej pschecziwo porjadam, wot Boha postajenym. Połkuschnosć džěczi napscheczo staršim, pschiwiskliwosć kłuzobnych k swojim knjezim chze tón sly duch podrywacž. A wón tež scheczuwa pschecziwo mandželstwu. Duž je pschiskuschnosć, čistosć a swjatosć mandželstwa sakitacž; pschetož na nim steji sbože zyleho luda. Sa mandželstwa, w naschim časpu wobsanťnjene, pak hrosy tež s teho wulki strach, so husto jenož časne wotpohlady a samyškla ćłowjekow wodža. A tola leži w tym sbože doma, so je Jesuř přeni w domje.

Sbože kschescziansteho doma.

1. Jesuř pschitkhadža.
2. Jeho kłowo kame płaczi.
3. Wón pschemobrocža wodu do wina.

1. Bóh je sakozł doma položil psches wustajenje mandželstwa. Wažne je, so Boži Esyn hnydom pschi spoczatk swojeho skutkowanja dom, mandželstwo a swójbu kam se swojim pschewnywanjom, se swojim kłowom, se swojim džiwom kswjeczi. To je sawěšće Bohu spodobny staw, hdyž tón knjes to wobsanťnjene se swojej pschitomnosću ćješći. A to běšće pobožny dom, hdyž bu Jesuř proscheny a pschindže. Se swětom a jeho wješelemi Jesuř niczo ćzinicž nima a swět njeha niczo s nim ćzinicž mēcž.

A wón je wěšće sbožowny dom był. Wobebni hosćo mandželstemu porej ćješć wopokaza. Jesuř je tón najwobebnišchi hosć, kotryž tež najkħudšchi dom wobsboža. Pscheczelow so došč namaka, kotřiz rad kħobu kħwař kħwecža, ale woni njewostanu. Jesuř pscheczel doma wostanje. Dobre pschecža, bohate dary dħrbja po ćłowski wawšnju k sbožu pomħacž. Ale wone kħ sħnti, kiž wuřncža, a dary kħ sachodne. Jesuř pschinye kħ swojeho Ducha, kħwoju hnadu, kħwoje žohnowanje kħobu, njesachodne kubla. Nadosć njekħmě w kħschesczianstom domje pobrachowacž. Jesuř pschinye kħ prawu radosć. To je njewěrnosć, so Jesuř radosć a wješele kħsy a so kħschesczianstwo w tym wobsteji, so dħrbimy kħlowu powiřćecž a sħudobu pasć.

Alle wón jenož tam pschitkhadža, hdyž jeho proscha. Wón kħ njepodħkħuje. Sbože njeha kħ w někotrym domje pschi wřchitkħ kublach sapocćecž, dokelž kħ mandželstaj njeřstaj kħzilaj po tym kħlowje: Naju sapocćatk budž w mjenje knjesa Jesuřa, dokelž staj kħ jenož pschi prosy, pschi wěrowanju wot njeho strowicž dali, ale w domje a we wutrobje žaneho ruma sa njeho njemějšćtaj. Žadařch-li kħbi sbože do domu, prosch kħbi Jesuřa! Esy-li jo hacž dotal kħombžil, ćziń jo hiřćecze! Jeho pschitkħad pschinye kħ sbože.

2. Sbožowny dom, hdyž Jesuřowe kłowo kame płaczi a wřchitkħ kħ pod nje staja. Tam w Āana běšće tak. Marja, jeho macž, chze kħwojemu kħnej radžicž, ale wona kħ poniznje powucizć da psches Ānesowe kłowo, hdyž je tež wotre: „Žonka, šćto mam ja s tobu? Moja

ſchtunda hiſchcže njeje pſchiſchla.“ Kaž Marja taſ jejnu pſchifaſnju: „Schtož wón wam praji, to cžinče“ cži ſlužobnižy wobledžbujaja.

Hdžež na to njepoſluchajaja, ſchtož Jeſuſ praji, a po tym njecžinja, tam ſu njeměr, ſwada, njejednoty. W ſcheſcžijanſkim domje paſ knježitej měr a jednota. Nad wolu mandželſkeho a mandželſkeje płacži wſchſcha wola. Knjeſowe ſłowo je prawidło, ſchnóra, hwěſda. Druhdy wſchaf ſebi w ſłabej hodžinje ſcheſcžijanſka wutroba ſamyſli, ſo móže ſe ſwojim ſwětłom Bohu Knjeſej pučž potaſacz, ſapomnjo: „Twoje ſłowo je mojim noham ſwěža“, a dyrbi potom ſlyſhecž: „Schto mam ja ſ tobu?“ Abo wona ſebi ſtyſtnje myſli: Je wulki cžaſ, haj je drje hižom poſdže; a dyrbi ſebi potom prajicž dacž: „Moja ſchtunda hiſchcže njeje pſchiſchla.“ Wſchetož Knjeſowy cžaſ njeje naſch cžaſ. Ale ſkónčnje tola pſchezo ſo praſcha: Schto Jeſuſ k temu praji? A poſhila ſo pod jeho ſłowo, namaka měr. W mandželſtwje drje potaſuja ſo wſchelake nahladu. Ale hdnyž ſtaj mandželſtaj pſcheſ jene w Ahrjuſtuſu, ſo na teho ſhecžeho wobrocžitaj a wonaj ſo namaſkataj. Cžim ſbožowniſchi ſy ty, cžim ſwólniſcho, cžiſchiſcho ſo ty pod ſwojeho Knjeſa ſłowo ſtajiſch.

3. Dom, do kotrehož nuſa a ſchiž pſchińdžetaj, njeje po nahladže ſwěta ſbožowny. Ale žadny ſcheſcžijanſki dom njeje bjeſ ſchiža. Schtož je bjeſ ſchiža, tón je bjeſ Boha. Pod ſchižom nabudžemy najſłódsche naſhonjenje bójſkeje ſmilnoſcže. Po cžłowiſtej myſli je to njedoſtatſ na kwaſu w ſana, ſo wina pobrachny; temu Knjeſej paſ je to ſkladnoſcž, ſwoju kraſnoſcž ſjewicž. Wón pſchemobrocži wodu do wina a ſchiž do radoſcže w domje.

O ſbožny tón dom, hdžež wón rany hoi a je wſchitlich lěkar a troſhtar. Tón Knjeſ drje ſwojim nuſu do domu ſcže, ale jenož ſo bychu po pruhowanjach wěry na to praſchenje: Scže wy hdny nuſy mēli?“ wotmolwili: „Knježe, ženje žaneje.“ Wón dawa tym ſwojim ſrudoby woptawacz, ale jenož ſo by jich wutorhnył a k cžeſcži pſchinjeſł. Wón ſwojim džečžom ſchiž napołoża, ale jenož ſo by jim jón do wjeſela a wofſchewjenja pſchemobrocžil. Hdnyž ſwět najprjedy to dobre a potom to hubjenſche wino, najprjedy ſmjecže a potom płakanje dawa, je pola Ahrjuſtuſa na wopaſ. Hdnyž hiſchcže jeho pſchecželjo w njeměrje a ſtarocžiti teža, ma wón hižom ſłódski troſcht a cžiche wjeſele hotowe, wo kotrymž ſwět nicžo njemē.

Ale tež hdnyž wón tebi wodu do wina njepſchemobrocži, hdnyž dyrbjal wodu ſrudoby cžaſ žiwjenja ſrěbacž, njepuſhcž wot njeho, hacž tebje wola k njebjeſtej kwaſnej hoſcžinje, hdžež móžeſch jeho wino wjeſela wěcžnje wužitwacz. **Samjeń.**

W ſymje.

Knježi inſpektor k wječeri pſchińdže, ſo paſ cžiſchiſchi dnyli hewał potaſowajche. Knjeſ ſo jeho praſcheſche: „Njeje ſo Wam po ſpodobanju ſchło? Režeſche ſněh hluboko w lěſu? To drje bēſche cžežki kruč džeła, pſchi tajkeje ſymje ſdónki na wōs pſchinjeſcž? Wējo wſchaf mamy nētkole runje hiſchcže najlěpje cžaſa k temu, je do reſaka ſwoſycž dacž.“

„D to wſcho prawje derje wot rukow džeſche“, inſpektor naſpomni; „to njeje, ſchtož mi na myſlach leži.“

„Esmēm wjedžecž, ſchto to hewał je?“ ſo knjeſ wopraſcha.

„Nje jena khuda ſwōjba ſnjeměrnuje“, inſpektor potra- cžeſche. „Sa pſchi wrócžbje ſ lěpa pola ſchewza ſ kōnza wby ſobu ſaſtupich, ſo bych ſo wopraſchal, hacž je moje hońtwariſke

ſchłornje wopóduſchował. Etwā, w kotrejž ta ſwōjba ſedžeſche, bēſche ſymna kaž brōžeń. Džečži dyrbjachu ſchulſke džeła cžinicž, móžachu paſ drje lēdma pjero džežecž, taſ proſte bēchu porſty. Sa na khachle pomaſach; te bēchu lēdma linke. Wofna bēchu hacž horje ſchēdžiwe. Wy drje ſcže pſchemało pſchikładowali? ſo miſchtra wopraſchach. Wón ſnapschecžiwī, ſo khachle nētkole wjele trjebaju a ſo ma ſo wuſbhtk wotdžełecž, taſ ſo by doſahnył. Sa ſym teho mēnjenja, ſo ſu cži ludžo we wulkej nuſy. Woni ſu w lēcžu ſe ſwojej krowu njeſbože mēli, a to jara ſobu licži, hdnyž dyrbjaja kōnž lēta dań płacžicž.“

„Schto ma ſo cžinicž?“ ſo knjeſ wopraſcha.

„Ach, hnadny knježe“, inſpektor wotmolwi, „my bychmy tym khudym ludžom ſawēcže wulke wjeſele ſcžinili, bychmy-li jim ſ naſcheje kōlnje rucžny wōs połny bahnowiny (torfa) a nēſchto palneho drjewa pōſłali.“

„Dženka hiſchcže!“ knjeſ wuwola; rucže njech ſo tam do- wjeſe! Skutkujcže žyle po ſwojej wutrobje! Cži khudži ludžo dyrbjaja ſo pſchi bahnowinym wohnju wohrēwacz; a ſnāno budže jim luboſcž, kotraž bahnowinu ſcže, tež derje cžinicž.“

F.

II p. Epiph.

Šrjódli ſ kwaſneho blida w ſana. Jana 2, 1—11.

(Kwant.)

Hdžež Jeſuſ dže, tam dži tež ty,
Hdžež wotpocžnje, tež wotpocž' ty;
A rēcži ſ tobu, poſluchaj,
Schtož kaže cži, ſej lubicž daj.

Hdnyž ſy paſ nēhdy mylił ſo,
Sa wjeſ'le nam'kał njeſbožo,
Dha mjelcž a khroble nježaruj;
Hdnyž ſwari cže, ſo poſhiluj.

Je nalał wōdny karan cži,
Dha ſa lubo tež ſ wodu wſmi;
A porjedži-li wino hdny,
Dha budž wſchaf cžiſche wjeſekty.

Je ſ nim tu nētk žno dobre bycž,
Schcže lēpſche budžeſch potom mēcž:
Sa tebje napoſledku ma
Knjeſ dary kraſne bjeſ kōnza.

Haj, napoſledku woda wſcha
Eso pſchemobrocži do wina,
Hdnyž wón je domjedł ſ miſoſcžu
Cže na njebjeſku hoſcžinu.

Surij Wrōſt.

Dobre wopiſmo.

W Madraſu ſo nēhdy jedyn tukrajniſki miſionar na drōſy ſ jentym Hindom ſetka, na kotrymž bē pytnycž, ſo mējeſche nēſchto na ſtarocžiti. Wón bēſche mjenujžy do mēſta pſchiſchol, ſo by ſebi wjetſchi dolh wuplacžicž dał. Pſchecžiwō wocžakowanju bu jemu ta wulka ſumma wuplacžena, a wón nētko taſ wjele pjenjeſ pſchi ſebi njeſeſche. Teho dla bē ſo wón do ſtracha dał, ſo mohli jeho w tymle wulkim mēcže wobkradnycž a moricž. Na tamnym mužu wón nētko hižom po jeho draſcže widžeſche, ſo dyrbjēſche wón ſ ſcheſcžijanom bycž.

Duž ſo wón ſ nim taſle do rēcže da: „Mi by lubo bylo, ſmēł-li bližſchu nōž w twojim domje pſchēbycž.“

Miſionar wotmolwi: „Mój luby muſo, ja dŕe ſhm ſche-
ſcijan, a ty ſy Hindu! Tudy ſu tyſazy Hindu.“

„Kunje teho dla, dofelſ ſy ſcheſcijan, chŕyl pola tebe wo-
ſtač. Riſcheſcijanej mōzu ſo domēricſ, Hindu niſ.“

To bēſche ſa teho miſionara dobre wopiſmo wot jeneho ſ tuch,
kotiſ ſ wonka ſu. Haj, bohobojaſnoſč je ſ wiſchitkim wēzam wu-
žitna a ma ſlubjenje nēčziſcheho a pſchichodneho ſiwjenja.

F.

Maczerſna rēč.*

(Max je Schentendorf.)

Ezerbſte ſynki maczerſne,
Kaſ ſeže mi taſ ſradowne!
Prēnje ſłowczka ſaſlyſchane
Nēhdn je rta maczerſki,
Prēnje ſynki ſnoſchowane:
Klinczče wēcznje we duſchi!

Ach, kaſ mi taſ ſtyſkno je,
Pſchebhwam-li we zuſbje!
Mam ſo zuſych rēčow pſchimacſ,
Bracſ jich ſłowa do erta,
Kotreſ njemōža mje jimacſ,
Mi kaſ poſtrow njeklincſa.

Nēč najrjenſcha, wubjerna,
Eslēbroklincſna, bohata!
Chzu do twojich ſynkow, ſłowow
Nōrjecſ hiſcheče hlubje ſo:
Se dŕe mi, kaſ bychu ſ rowow
Etrowjeli mje wōtzojo.

Klinczče, klinczče wobſtajnje,
Synki, ſłowa luboſeče!
Estawaj ſ roſpadlinow čzomowch,
Pēſen dawno ſabyta;
Wōžiw ſaſo w ſpiſach nowych,
So ſo hori wutroba!

Wiſchudſe wēje Wōſi dych,
Teſ we waſchnjach poboſnych;
Chzu paſ modlo dſakne čzucſa,
Eſwoju luboſeč wuſnawacſ,
Wurjez duſche ſbōzne hnucſa:
Nēczu taſ kaſ luba macſ!

F.

* Tule pēſen je hudſbny direktor Hering woprawdſe kraſnje ſa muſiſki
čor komponowal.

Krawz w Penſy.

Enaty Bjedrich Ludwig Sahn, ſławny nēhduſchi nēmski
wōtczinz a hlowny ſaložer turnſkich towarſtwow, raſ prajeſche:
„In ſeiner Muttersprache ehrt ſich jedes Volk“, to rēka ſerbſki:
„We ſwojej maczerſnej rēči čzeſeči ſo kōždy lud.“ E teho ſlēduje,
ſo tōn, kiſ ſwoju maczerſnu rēč njeczeſeči, lohko ſam ſwoju čzeſeč
ſhubi. Eſu mjenujzy tajzy dwērečzni ludſo, kiſ po tym, kaſ ſo
wužitka nadſijeja, ſo paſ ſ tej paſ ſ tamnej rēči dſerča, njehladajo
na to, hač pſchi tym mjeſ ſwojimi ſobucſłowjelami na čzeſeči
ſčtobuja, jenoſ ſo jich ſebicſnoſeč (Egoiſmus) nēſčto dobudſe.
Teho dla namakaſch mjeſ tajkimi dwērečznymi čzłowjelami, kiſ

bychu ſo po ſwojim narodſe abo po tym, ſo mjeſ wēſtym ludom
ſkutkuj, tola teſ ſ tutemu ludej ſwēru dſeržecſ dſerbjeli, najhōrſchich
pſchichodnikow a druhich njehmanikow, dofelſ jim jenoſ jich ſamſny
dobntſ, jich ſamſny wužitſ pſche wſchu čzeſeč a dobre mjeno dſe.
Haj, jedyn nēmski pruſki prawijniſ je wulicſiſ, ſo mjeſ tymi mjenje
abo bōle pſchenēmcženymi Eſerbami, kiſ ſo ani ſ tej ani ſ tamnej
narodnoſeči njedſerča, najwjazy paduchow a druhich njebolakow
nadeſdſeſch, kaſ to pruſka kriminalna ſtatifiſta dopoſaſuje.

Ea to paſ namakaſmy, ſo čzi, kiſ rēč teho luda, w kotrymſ
ſu ſo narodſili abo w kotrymſ ſu to abo druge ſaſtojajſtwo doſtali,
je wiſchej wutrobu lubuja, ſo čzi teſ ſa tōn lud ſwēru ſkutkuj,
njedſiwajo na to, hač ſa to žaneho ſarunanja doſtanu. Eeneho
tajkeho lubowarja je nam nēmski ſpiſacſel Hebel w ſlēdowazym
powjedaſičku ſhwalobnje pſchedſtajiſ.

Krawz w Penſy, kajki je to muſiſ? Echeſeč a dwazhčowch
krawſkich we ſwojej dſelarni mēwſchi, wōn ſa poſojuzju ludſi tamneje
krajiny draſty naſchije, taſ ſo jemu ženje pjenjeſ njepobrachuje —
a tola pſchiſdſe jene lēto, hſež jemu ſadſaſi taſ prawje doſahacſ
njehachu. A čzeho dla? Dofelſ ſwoju maczerſnu rēč lubowaſche,
kiſ bē jeho duſchu čziſtu a jeho ſwēdomje njehmaſane ſdſeržala.

Bē to w lēče 1812. Ruſojo bēchu tehdy Napoleona I., kiſ
mējeſche we ſwojim wōiſku teſ jara wjele Nēmzow, do čziſta ſbili,
a pſchi tym telko jeho wojaſow jatyſch wſali, ſo njewjedſachu, hſe
ſ nimi. Woni wobſamſnychu teho dla, jich po mōſnoſeči wjele
do Sibiriſeje pōſlacſ. Eena droha, po kotrejſ jich tam ſečelechu,
wjedſeſche pſcheſ Penſu. W tutym mēſeče je ſyſdeſchečo prēnjeho
ruſkeho kſežorſkeho namēſtnika, hſyſ ſ Europy do Aſije pſchiſdſeſch.
Tam ſo jeczi wojazy pſchiwjedſechu a dale do Sibiriſeje wjedſechu.

Taſ pſchiſdſechu jedyn dſen mjeſ Franſowſami teſ ſchtyrnacſo
badenſzy wſchzy ſ wſabjentyſmi ſtawami a hubjenje ſahojentyſmi
ranami, hjeſ pjenjeſ a ſ roſtorhanej draſtu do Penſy. Nichtō
tam nēmsku rēč njehnaſeſche a nihdy ſo tam teho dla žaneho
troſčta njenadſachu. Taſo woni po tajkim ſe ſrudſentymaj wōczō-
maj jedyn na drugeho hladachu a ſebi pomſſlichu: „Ečto budſe
ſ nami, hſyſ ſmjercſ naſchemu hubjenſtwu kōnz ſečini, a ſčtō
poſlednjeho pohrjeba?“ dha ſaſlyſchachu, kaſ hlōſ ſ njebja, w nē-
ſtej rēči te ſłowa: „Njejſtu tu žani Nēmzy?“ a pſched nimi ſteje-
ſche pſchecſelnje wokoło ſo hladazy muſ, kiſ bēſche tele ſłowa
prajiſ. Bē paſ to Penſaſki krawz, Anton Egetmeier, rodſeny
ſ Brettena w badenſkim wjelwōjwodſtwje. Wōn bēſche w lēče
1799 w Mannheimje krawſtwo domuknyſ a ſo potom do zuſby
podaſ a teſ do ruſkeho hlowneho mēſta Peterſburga pſchichol.
Tam ſaſtupi wōn do jeneho poſka (regimenta) jaſo poſkowj krawz
a ſ tutym poſkom ſkōncſnje do Penſy pſchijēcha. Taſo bē wu-
čzinjeny čzaſ wuſluſiſ, ſo tam jaſo krawſki miſchtr ſaſyſdli. Dofelſ
bēſche wuſtojnny miſchtr, dha wjele pjenjeſ ſaſluſi, ſ kotrychſ paſ
maſo doſeč ſa ſebje ſameho pſchetrieba, pſchetōž wōn kſudym a
hubjenym dawawe, ſčtōž jenoſ mōſeſche. Mējeſche teho dla dobru
kſwalbu po wiſchej wokoſnoſeči a ſam kſežorowj namēſtnik jeho
čzeſečeſche, taſ ſo ſo temu, ſa kotrehož wōn pola namēſtnika dobre
ſłowo ſapoloſi, wēſeče jeho proſtwa dopjelni.

Tajkale bē jeho wutroba, a tutej wutrobje, kotraž bē w lu-
boſeči a dobročziwoſeči bohata, ſo w lēče 1812 doſeč ſkladnoſeče
ſ dobremu ſkutkowanju poſkicſeſche. Taſ bōrſy hač dſelbu jatyſch
wojaſow do mēſta pſchiwjedſechu, wōn noſiſy a lohč na boſ čziſny
a bē prēni na torhoſčeču a jeho prēnje praſchenje bēſche: „Njejſtu
tu žani Nēmzy?“ Pſchetōž wōn dſen wote dnja ſo nadſijeſche,
ſo mjeſ tymi jatyſmi teſ ludſi ſe ſwojeho kraja nadeſdſe. Wōn ſo
hižom do prēdka na to wjeſeſeſche, kaſ wjele dobrego čze jim
čzinicſ. Hdy by jim jeno prawje wjele trieba byſo, ſo bych jim
prawje wjele dobroty wopoſaſacſ mohſ — wōn pſchi ſebi myſleſche.
Dofelſ paſ pſchezo hiſcheče žani Nēmzy njepſchiſdſechu, wōn teſ

ſ Franzoſami ſa lubo waſa, a pytaſche, kaſ by jim'jich hubjenſtvo polóžil, taſ doſho hač w Penſy pſchebhwachu.

Stónčnje paſ ſo jeho žadanje dopjelni. Wón bē ſawolał: „Njeſtu tu žani Nēmzy?“ a hač runje tu bēchu, dha jemu tola džiwanja dla na mēſcze ničto njewotmolwi. Hatle hdyž bē ſwoje praſchenje woſpjetował, počachu ſpodžiwanja polni, ſo ſo po dalo-
kim pučzu nēčto ſ nēmſkimi ſłowami na nič wobroczi, wotmolwjeć: „Haj, Nēmzow doſč!“ „A ſ wotkał ſcže?“ praſcheſche ſo wón dale. Sedyn rjekny: „Sa ſym ſ Mannheima“. Druhi prajeſche: „Sa ſym ſ Bruchſala“, tſeczi: „Sa ſ Heidelberga“, ſchtwórtly paſ: „Sa ſ Gochſheima“ a taſ dale, ſo krawzej kaſ ſlóbke woſchewjenje pſches duſchu czehnjeſche, jako tajke ſłowa ſlyſcheſche. A wón rjekny: „Sa ſym Anton Egetmeier ſ Brettena“, a to klinečjeſche tym Nēmzam jako prajenje Joſefa, jako wón w Egiptowſtej rjekny: „Sa ſym Joſef, waſch bratr.“ A ſlyſy radoſcže a ſwjateje lubo-
ſcže k domiſnje a k wótnemu kraju ſtupichu jim do woczow, a bēſche cžežko prajicž, ſchtó bēſche wjeſelſchi, hač wojazy abo krawſki miſchtr. Potom tutón dobrny cžłowjeſ ſwojich lubych krajanow polny radoſcže do ſwojeho doma wjedžeſche a wuhotowa jim wo-
ſchewjazy wobjed, taſ ručže hač ſo to jenož dokonjecž hodžeſche. Na to ſhwataſche ke kžezorowemu namēſtnikej, a proſcheſche jeho wo tu hnadu, ſo bychu ſo jeho krajenje dale njepóžłali, ale ſo by jich w Penſy wobſchowacž ſmēł. „Ale Antono“, džeſche namēſtnik, „ſchtó tola hatle proſyſch? Njeſtym cži ja ſtajnje wſcho domolił?“

Krawz bórſy domoj ſhwataſche, a pſchelicžiwſchi, kaſ wjele krajanow móže ſam hoſpodozacž, potom po mēſcže kžodžeſche, a tež wſchēm druhim pola ſwojich ſnathch Ruſow dobru hoſpodu wubra. Najprjedy paſ jich hiſcže ſwēru wobhladowaſche, jeneho po druhim, a rjekny k temu: „Njes kraiano, ſ Waſchimi ſchatami ma ſo hubjenje; ja Wam bórſy pol duzenta koſchlow wobſtaram!“ — „A Wy trjebacže nowu ſutnju“, prajeſche k druhemu, a „Waſcha móže ſo hiſcže wobroczič a wuporjedžecž“ k tſecžemu a taſ dale. A hnydom ſo wón do džela da, a wſchitzy ſchēſcžadwazyčžo krawzy wo dnjo a w nozy dželachu, ſo bychu žadanje ſwojeho miſchtra cžim ſterje dopjelnili. Sa nēlotre dny bē wſcho hotowe a wſchitzy jeho krajenje bēchu pſchiſtojnje ſwoblekani.

Sprawny cžłowjeſ paſ zuſu dobru ženje ſlē njewužije, hdyž je tež w nuſy. Teho dla prajachu jeho krajenje: „Nježe, njemyłcže ſo. Saſy wojaf žanych pjenjeſ nima. A njewēmy tež, kaſ budžemy Wam Waſche wuložki ſarunacž móž a hdy ſo to ſtanje.“ Wón paſ wotmolwi: „To je mi hižom doſč ſarunanja, ſo móžu ſwojim krajanam pomhač. Wužičže wſcho, ſchtóž mam, a myſleče ſebi, jako byſchtej mój dom a moja ſahroda Wam ſluſchalej! — Wjeſelch kaſ džečžo jich potom pola ſwojich ſnathch w mēſcže wokoło wodžeſche, a kždy džen nēſchto wunamaka, ſo by jim jich žiwjenje we zuſbje porjeiſchil. A hdyž bēchu nēmſzy wječhojo, kiž bēchu ſo ſ Ruſami pſchecziwo Napoleonej ſjednocžili, teho nēhdže ſbili, dha to w Penſy naſch krawſki miſchtr najprēni wot kžezoro-
weho namēſtnika ſhoni. A wón tajku powjeſč kždy raſ k temu wuži, ſo ſwojim krajanam woſebnu hoſcžinu wuhotowa, pſchetož wón rjekny: „Cžim bóle Napoleon pſchēhrawa, cžim ſterje móžecže ſo domoj wrócič. Wo tajkim ſmēm wſchał Wam ſaſo wjeſe-
loſč pſchihotowacž.“

Taſ ſo mēſazy minychu, doniž powjeſč njepſchińdže, ſo ſmēdža ſo jeczi wojazy domoj wrócič. Sič radoſč bēſche pſche wſchu mēru wulka, ale žel bēſche jim tež teho krawſkeho miſchtra, dofelž tón taſ poſhmurjenny wokoło kžodžeſche. Woni ſebi mjenujzy myſlachu, ſo je teho dla taſ ſrudny, dofelž jeho woni wopuſcže. Ale jeho ſrudoby pſchicžina bēſche tajka: Wón wjedžiſche, ſo kždy jaty, taſ doſho hač po Ruſowſkej pučzuje, wot ruſkeho knježerſtwa na kždy džen jenož nēhdže 25 nowych pjenječłow doſtanje. A to

ſdaſche ſo jemu taſ mało, ſo drje, kaſ ſebi myſleſche, nihdže do-
kahač njebudže. Teho dla wón myſleſche a myſleſche, ſ wotkał by pjenjeſy ſehnał, kotrež by ſwojim krajanam na pučž ſobu dacž mohł. A dofelž pjenjeſy hnydom doſtač njemóžeſche, dha taſ po-
ſhmurjenny wokoło kžodžeſche. Sunu paſ wón wſchón radoſtny domoj pſchińdže, a jako jeho praſchachu, ſchto je ſo jemu dobruho ſtało, wotmolwi wón, ſo je runje ſwoju kžezu ſa dwaj tyſazaj rublow pſchedał, a ſo ma nad tym wulku radoſč, dofelž móže nētko tute pjenjeſy ſwojim krajanam k polóženju jich pučžowanja na pučž ſobu dacž. A jako ſo jeho, wutrobne hnučzi, praſchachu, hdyž dha budže nētko bydlicž? wotmolwi wón, ſo wſchał jeho luby Bóh a dobru ludžo w Penſy njewopuſcže.

To paſ bēſche, jako budžiſche tamne hrónčžo ſwjateho ewan-
gelija wožiwiło, kotrež rēka: „Pſchedaj, ſchtož ty ſamožeſch, a roſdaj to ſame kžudym ludžom, dha ſmējeſch ty ſchaz w njebjeſach.“ (Math. 19, 21.) A tutón krawz ſo tež wēſcže junu mjeſ tymi namaka, kotrymž njebjeſki kral rjekny: „Bójcže ſem, wy požoſnowani! Sa ſym kžodny byl, a wy ſcže mi jēčž dali. Mi je ſo picž chžyło, a wy ſcže mi picž dali; ja ſym jaty byl, a wy ſcže ke mni pſchilſchi.“

Saſo ſebi „Božemje“ prajachu, bēchu wſchitzy jara ſrudni. Na domojpučzu ſtajnje na ſwojeho dobročzela ſpominachu a to cžim bóle, dofelž bē miſchtr krawz kždemu tež kožuch wobſtarał, ſo njeby ſymu mrēcž trjebał.

Egetmeiera je paſ Bóh ſa jeho dobre ſkutki bohacže žohnował, taſ ſo njeje ženje žaneje nuſy cžerpicž trjebał.

Wy paſ na kónzu tuteho powjedańcžka prajimy: Lubi Eſerbja, wſmicže ſebi pſchiklad ſ teho, a cžińcže ſa Eſerbow a Eſerbſtvo, ſchtož jenož ſambžecže!

P.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Lipſčaniſka univerſita ſwjeczi w tym lēcže jubilej ſwojeho 500lētneho wobſtačja. Wulki ſwjedžen ſo pſchihotuje. Lužiſke předaſte towaſtvo, kotrež prjedy „Eſerbſke předaſte towaſtvo“ rēkaſche a je w lēcže 1716 wot Eſerbow ſo ſałožiko, ma pſchi tym ſwjedženju jako najſtarſche ſtudentſke towaſtvo nawjedowanje.

— Lubych Eſerbow, kotſiž maja wobdarjennyh ſhynow, ſ nowa dopominamy na pſchihotowarnju ſa ſeminar we Wojerezacch, kotraž ſmēje ſaſo nowy lētnik wot jutrow. Kžudži ſchulerjo doſtanu wjeſtchu podpjeru wot ſtata. Dofelž je ſo hižom wjeſtcha licžba ſamolwika, chžyli ſtarſchi, kotſiž maja myſle, ſwojich ſhynow tam dacž, jich bórſy ſamolwicž. Pſches tule pſchihotowarnju móža ſerbſzy ſtarſchi ſwojich ſhynow ſ mało pjenježnyhmi woporami wučerjow wuwuczič dacž, a je nadžija, ſo tež naſche ſerbſke ſchule w Bruſtej ſaſo ſerbſkich wučerjow doſtanu.

— Swjeſelaza je powjeſč je Ehorjelza, ſo ſo tam w tutym ſchwtórtlēcže žane wuſhudenja pſchikážneho ſuda njeſmēja, dofelž žanych cžežkich wobſkorženjow njeje. Bohužel ſo to porēdko ſtawa.

Listowanje: K. f. B. w Zh. Najrjeniſi džak za bohatu podpjeru a wutrobny poſtrow. W ſerbskej luboſi a swērje Twój F.

Porjedženje: W 2. cžiſle 1. ſpēwa na 7. ſtr. matej poſlednjeje ſłowje 2. ſchtucžki rēlacž: we poſucže.

„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale tež we wſchēch pſche-
dawaſnjach „Eſerb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtač.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njeđzela po tsjoch kralach.

Mat. 8, 5—13.

Wot nascheje wěry wotwišuje, kať my k Jesušeji stejimy. Mamy-li wěru, potom móžemy tež jeho džiwny widzeć a jeho krašnosć wohladacž, kať tam Maria a jeho wuczobnizy na křašku w Kana w Galilejskej. Dwóžny bljšchimy w šwjatym pišmje, šo je šo Šbóžnik džimał, tudy nad wěru wojećkeho hejtmana a juntrócž nad nje-wěru w Nazarecze (Mark. 6, 6). Wěra je to roškudžaze ša nasche stejniščežo k Jesušeji. Wěru šebi Šbóžnik wot tnych žada, kotřiz chzedža jeho pomoz nasħonicž.

Prawa wěra ma šwój korjeń w ponižnosći. Poniž-nosć a wěra ģromadu bljšchatej. Jenož ģdyž ćzłowjet šwoju njedostojnosć a njemóz pšnawa, nastawa prawa wěra, kotraž psched ģnjeshom placzi. Ponižna wěra nasħoni ģnjeshowu pomoz.

Wojećki hejtman w ģapernaumje je ša naš psħiķķad ponižneje wěry.

Wona šo wopokasuje

1. w tym, šchtož wón šam wo šebi praji:

„ja nješym ģódnj;“

2. w tym, šchtož tón ģnjesh wo nim praji:

„tašku wěru nješym tež w ģsraelu namakał.“

1. Šćenik je runje powjedal wo wuřadnym. ģemu bu pomħane wěry dla. Jesuř jeho k měřchnikam pššta, šo by psched nimi stejal jako šwědk ģħryřtuřowj, kiž jich

šam winuje. Woni dyrbja pššnacž, kať Jesuř tym, kotřiz wěra, w mozy Bozej pomħa. Na to šcžěhuje nasche šćenje wo wojećkim hejtmanje w ģapernaumje. ģeho wěra žyly ģsrael do ģaniby staji. ģeho ponižnosć pokasa šo niz jenož w tym, šo wón njeħa ģnjeha ģesuřa wob-ćežowacž, ale šo ma psħińdjenje ģesuřowe do šwojeho doma ša psħewulke wuřnamjenjenje ša šebje, kiž je wón pohan. ģale ponižna myřl šo wořebje šjewi, ģdyž je ģesuř prajił, šo chze wón psħińcž; wón šo psħecziwo temu wobara, šo šo tón, kotremuž je móž wot ģorkach data, kať poniža, šo do pohanskeho domu dže. Wón wě, šo ģsraelski šakon pokne džělenje ģida wot pohanskeho wasħ-nja šebi žada, a šo to jeničžy „ħrěřchnik“ ćzini, šchtož chze ģesuř ćziničž. ģale ponižnosć jeho psħemóže. Wón wurasj: „ja nješym ģódnj, šo by ty pod moju tšěchu šchot.“ A š teje wěrnej ponižnosću, š tym šacžuwanjom njedostojnosće šwiřuje tež šwólniwosć, šluzicž a pomħacž. ģutroba hejtmana w šobuřacžuwazej šluzazej lubosći k bljšchemu ģłapa. ģotrocžy njeplacžachu ģemał wjazy dyžli njewólnizy a mējachu šo wot wořebnych ša nicžo wjazy ģħiba tworj, kotřez šo psħedawaja a kupuja. Šow je ģinał. ģzwila jeho wotrocžka ģemu k wutrobje dže. Wón pyta ģemu polóženje psħinjescž, wón dže k temu, kotřiz ma wšchewomóžnu lubosć, kiž móže a chze wuħojicž, a jeho wo pomoz prořy. Wón njelutuje wobćežnosće, wón wšchitko ćzini, šo by pomoz dostał. Wón je tež widženy dla šwojeje psħecželniwosće. Wón je šo ša lud štaral š tym, šo je ģemu modlećki dom natwarił. A něřchto

Ńlucha hiŃcze Ń poniŃnoŃci, to je poŃluŃchnoŃcŃ. Wón praji: „ja Ńym teŃ cŃlowjeŃ pod wyŃchnoŃcŃu.“ Wón bŃŃche nawuŃnył poŃluŃchacŃ. To wŃŃhitko cŃini jeho Ńhmaneho Ń wŃrje.

Tón hejtman je naŃŃ pŃŃiklad we wŃrje, w poniŃnoŃci, w Ńluzazej luboŃci, w poŃluŃchnoŃci. JeŃuŃowa poniŃnoŃcŃ a cŃicha myŃł teŃ nam poniŃnu myŃł pŃŃinjeŃetej. Wón pŃŃezoo ŃaŃo mŃz dawa, Ńo poniŃowacŃ, Ńam wot Ńebje pŃŃezoo bŃle wothladowacŃ, cŃeŃcŃelatomnoŃcŃ pŃŃewinyeŃ, ŃamodowŃrjenje wucŃŃericeŃ a Ńwoju njedostojnoŃcŃ poŃnacŃ. Wón dyrbi roŃcŃ, ja paŃ dyrbju wotebjeracŃ. Tak dyrbi reŃacŃ pola poniŃnych wucŃobnikow JeŃuŃowych. PrecŃ Ńe wŃŃej Ńamothwalbu! Ale my dyrbimy teŃ ŃluzicŃ w luboŃci. Niz wjele wo tym powjedacŃ, ale pŃŃeŃ Ńkutt dyrbimy Ńluzazu luboŃcŃ wopokaŃacŃ. Najprjedy dyrbi Ńo to ŃtacŃ w naŃŃim domje! Niz jenoŃ nad dŃŃcŃimi, Ńe kotrymŃ mamy luboŃcŃ we wutrobje, ale teŃ nad Ńluzobnymi, nad wŃŃitkimi, Ń kotrymŃ Ńmy pŃŃeŃ neŃajŃe wobŃtejnoŃcŃe ŃwjaŃani. HuŃto je nam to wobcŃeŃne, doŃelŃ Ńaneje pŃŃiŃhiloŃcŃe Ń tym njeje, kotrymŃ mamy pomhacŃ. Kajka Ńo to ŃymnoŃcŃ a liwkoŃcŃ hiŃcze huŃto pola tych poŃaŃuje, kotŃiŃ JeŃuŃa Ńwojeho ŃnjeŃa mjenuja! KaŃ ŃhodŃiŃŃ ty nimo Ńrudoby Ńwojich bliŃŃich? WŃaŃaŃ ty Ń plaŃazy, wjeŃeliŃ Ńo Ń wjeŃelymi, Ńy ty Ń pomozŃ hotowy Ńa pomozŃ=poŃrebnych, Ń woporej ŃwŃlwny Ńa hubjenych a cŃŃŃpjaznych? PruhowacŃ Ńo mamy. WuproŃŃmy Ńebi wjazŃ Ńluzazeje, teŃ Ńa druhich cŃŃŃpjazzeje luboŃcŃe. A nuŃna je poŃluŃchnoŃcŃ w naŃŃim cŃaŃu. KadŃŃo ŃnjeŃŃ bycŃ — to je myŃł naŃŃeho cŃaŃa — woŃebje naŃŃeje mlodoŃcŃe. „Mi niŃtŃo niŃcŃo prajicŃ nima“, kaŃ huŃto je to ŃluzicŃecŃ wot muŃa, kotryŃ wjeŃzor pjany domoj pŃŃiŃhadŃa a Ńanych pjenjeŃ Ńa tych Ńwojich nima; wot holzy, kotraŃ macŃer poŃluŃchala njeje a je Ńo ŃnjeŃboŃŃka; wot mlodŃenza, kiŃ Ńze Ńwobodny bycŃ. A kaŃ nuŃne je Ńa naŃŃ cŃaŃ, Ńo bychu Ńo ŃaŃo ŃwucŃeli na Ńtare dobre waŃŃnja, na poŃluŃchnoŃcŃ a poddacŃe pod wolu, kiŃ Ńu wot Boha nad nami poŃŃajeni.

2. Niz ŃŃtoŃ cŃlowjekojo wo naŃ praja, niz ŃŃtoŃ my wo Ńebi myŃlimy a prajimy, ale kaŃ tón ŃnjeŃ JeŃuŃ wo naŃ ŃudŃi, je to najwazŃniŃŃe. JeŃuŃ wutrobny Ńnaje a hdyŃ Ńo wón teŃ dŃiwa wulkej wŃrje hejtmana, wón tola wŃ, ŃŃto w cŃlowjeŃu je. „Tajku wŃru njeŃŃym ja teŃ w ŃraeŃu namakał.“ Na cŃo ŃtoŃi JeŃuŃ Ńwoje ŃudŃenje? Wón pŃŃewidŃi wutrobne myŃle hejtmanowe, kaŃ Ńu Ńo mele, kotreŃ Ńo neŃko w jeho ŃadŃerŃenju a Ńlowach Ńjewja. Tón njedŃeli pola JeŃuŃa jeho wolu a ŃamŃŃnoŃcŃ, jeho Ńlowo a Ńkutt. Wón myŃli: JeŃuŃ wuŃonja Ńwoju mŃz, kaŃ ja Ńwoju. Wón je nawuŃnył poŃluŃchacŃ (ŃŃt. 9.), ale teŃ roŃkaŃowacŃ. Wupraji-li wón Ńlowo, je wón wŃŃty, Ńo Ńo Ńtanje a njetreŃba Ńo dale wo to ŃtaracŃ. Tajku a hiŃcze wjeŃŃŃu mŃz je wón na JeŃuŃu widŃil. Jeho pŃŃiŃkaŃaze Ńlowo ŃaŃlineŃi a jeho wola Ńo wuwjedŃe. Ń teho pŃŃiŃdŃe jeho polne dowŃrjenje na JeŃuŃowu wumŃŃetŃku mŃz, kotraŃ njemŃŃne mŃŃne cŃini a wo Ńiwjenju a ŃtrowoŃci roŃŃudŃa.

Kajka paŃ je ta wŃra, nad kotreŃŃ Ńo JeŃuŃ ŃwjeŃeli? JeŃuŃ Ńenje wŃru njeŃŃiŃkaŃe, ale wón ju wocŃaŃuje pŃŃeŃ to, ŃŃtoŃ wón wucŃi a cŃini. Tón hejtman je na JeŃuŃowe Ńlowo a Ńkutti ŃedŃbował, wón je wot jeho wuŃtupjenja tón ŃacŃiŃcŃe doŃtał, Ńo mŃŃe wón po wŃrnoŃci a ŃboŃu ŃedŃazu wutrobu ŃpokojicŃ, Ńo pŃŃed jeho Ńlowom, pŃŃed jeho Ńkuttom Ńana njeŃŃeŃelŃŃa mŃz wobŃtacŃ njemŃŃe.

DuŃ jeho Ń mozu Ń JeŃuŃeje cŃehnje. Wón Ńze Ń njemu, doŃelŃ w nim to namaka, cŃehozŃ poŃreŃba. WŃra do JeŃuŃa je Ńwobodne pŃŃimobrocŃenje Ń njemu, wona je pŃŃeŃ to naŃtała, Ńo JeŃuŃ pŃŃeŃ Ńwoju mŃz a dobrotu naŃtorŃ da a hejtman Ńo pohnuŃ da, jemu Ńwoje ŃŃle dowŃrjenje pŃŃinjeŃcŃ.

ŃŃto ŃadŃewa huŃto tajkej wŃrje? To nam tón ŃnjeŃ na ŃraeŃu poŃaŃa. Ńidam wón teho hejtmana Ń wohanibjenju pŃŃedŃtaji. WŃra hejtmana, kotraŃ Ń poniŃnoŃcŃe a wŃrnoŃcŃe wuŃhadŃa, poŃaŃa, Ńo Ńu woni na Ńwojim wotŃudŃenju, kotreŃ jim JeŃuŃ tudŃy pŃŃiŃowjeda, Ńami wina. Woni mŃzachu Bohu, JeŃuŃeje roŃymicŃ, hdyŃ Ńzychu, wjedŃachu, Ń wotkał mejeŃŃe mŃz. Woni meŃachu wŃrnoŃcŃ, prjedy hacŃ JeŃuŃ pŃŃiŃdŃe, woni njetreŃbachu hacŃe kaŃ pohanjoo pŃŃeŃ wobŃhad Ń JeŃuŃom jeho wŃŃehomŃŃnu luboŃcŃ, jeho pomhazu huadu poŃnacŃ. A tola woni Ń wŃrje njeŃŃiŃdŃeŃu. CŃeho dla niz? Woni Ńo pohilecŃ njeŃhadŃa. Ńich wjedŃenje wo Bohu je jich ŃhordŃiŃo. Woni Ń JeŃuŃeje Ń tym Ńadanjom Ńtupichu, Ńo by wón Ńo po jich nahladach wo njeŃeŃŃim kraeŃtweje ŃtoŃil. To paŃ JeŃuŃ njemŃŃe. DuŃ jeho ŃacŃiŃnu, jeho poŃŃlanje wot Boha wotpoŃaŃa, jeho zeŃŃi a dŃiwy, kotreŃ jeho jako ŃŃyna BohoŃo wobŃwŃedŃca, njewobŃedŃbujaa. Ń teho wuŃhadŃa, Ńo dŃŃcŃi kraeŃtwa t. r. cŃi, kotrymŃ kraeŃtwe po Bohim wuŃwolenju najprjedy Ńlucha, budŃa wuŃtorcŃeni do cŃemnoŃcŃe. A tam je Ńarowanje, ŃadwŃelowanje, ŃtŃŃnoŃcŃ.

Kajke je ŃudŃenje JeŃuŃowe wo naŃ? ŃŃmy Ńo my pŃŃeŃ Ńjewjenje luboŃcŃe BohoŃe w ŃhryŃŃuŃu JeŃuŃu Ń poŃnemu dowŃrjenju na jeho huadu wabieŃ dali? WocŃaŃuje naŃŃa wutroba wŃŃitko wot njeho? WokaŃuje Ńo w naŃŃim ŃŃlym Ńiwjenju a ŃhodŃenju, Ńo Ńmy Ń JeŃuŃom ŃjednocŃeni, Ńo je Ńebi naŃŃu wutrobu pŃŃeŃ Ńwoju luboŃcŃ dobył, Ńo my we wŃŃeŃ wŃzach jemu Ńo dowŃrjamy a Ńo Ńmy Ńo pod njeho poŃhilili a Ńo Ńzemy wot njeho Ńameho, niz wjazŃ wot Ńebje, wotwiŃni bycŃ, Ń krotka, Ńo my do njeho wŃrimy? WjedŃenje, ŃdŃŃelanoŃcŃ, mjeno njeŃmŃdŃa wŃrje ŃadŃewacŃ a ju na boŃ ŃuwacŃ. Potom Ńmy Ńhubjeni. WŃrimy-li paŃ t. r. Ńmy ŃŃle w JeŃuŃu ŃaŃorjenjeni, w jeho Ńlowje a Ńkuttach, potom Ńo nam doŃtanje pomoz a wumŃŃenje, pomoz kaŃ Ńhoremu wotrocŃkeje w naŃŃim ŃŃenju, kotryŃ bu wuŃtrowjeny pŃŃeŃ JeŃuŃowŃy Ńkutt, wumŃŃenje kaŃ wŃŃitkim wŃrjazŃym, kotrymŃ JeŃuŃ bliŃdo pŃŃiŃkrywa a ŃwjedŃeŃŃku wjeŃŃer pŃŃiŃhotuje we Ńwojeho WŃŃza kraeŃtweje a kotŃiŃ ŃmeŃa junu dŃŃela jeho kraŃnoŃcŃe. WomŃlani Ńmy wŃŃitŃy! ŃŃto Ńlucha do wuŃwolenych? ŃŃi, kotŃiŃ wutraja we wŃrje! ŃamjeŃ.

III. njedŃelu po 3 kralach.

Mat. 8, 1—3.

(Ńwant.)

Ńch, ŃzeŃŃ=li, ŃnjeŃe, dha wŃŃaŃ mŃŃeŃŃeje mje
Wot wŃŃeho moŃoh' hrŃŃa wucŃiŃcŃicŃ,
KaŃ je mi w twojim Ńlowje prajene.
WŃŃe moje rany budŃeŃŃ ŃahojicŃ,
Ńaj, ŃnjeŃe, ŃzeŃŃ=li ty.

A kaŃ ty ŃzeŃŃ, taŃ Ńpodobaja mi
ŃŃo twoje pucŃe wŃŃe pŃŃeŃ puŃŃinu;
NjeŃ Ń kwŃtkami, njeŃ paŃ teŃ Ń cŃŃernjemi
ŃŃu poŃŃte, ja radŃy po nich du,
MŃj ŃnjeŃe, kaŃ ty ŃzeŃŃ.

Tež ſchtož ty, Knježe, chzeſch, ſ tym woſmu ſa lubo;
 Schtož ſam bych žadał hej, ja njerodžu,
 Ty ſwojaty mi a wſchędny džeń, haj wſcho
 Wſchał pſchekraſniſch ſe ſwojej ſmilnoſczu.
 Duž, Knježe, ſchtož ty chzeſch.

Surij Bróſt.

Njepſchibluſchny.

We Hamburgu ſo pſched dlějšchim čaſom ſta, ſo bu poſdže wjeczor klinkotabło jeneho lěkarja, we wotležanym pſchedměicze bydlazeho, ſhlnje čahane. Dwaj mužej wonkach ſtejeſchtaj a naležnje proſcheſchtaj, ſo chžyl lěkar jeju hnydom k jenemu ſnjeſboženemu młodemu čłowjekej pſchewodžieč, kotrehož wobſtejnoſeč ſpěſchnu pomož žada. Lěkar, wobſtarny muž, běſche ſo runje k měru podacž chžyl a njebe teho dla na žane waſchnje ſwólnoy, jeju namoſtjenju ſlědomacž. Wón wotrěča, ſo njeje k temu pſchibluſchny, a woſta, najebacž wſchędch naležacych próſtwow, pſchi tym, ſo jeho to ničo njeſtara a ſo je to wěz polizajſkeho lěkarja, kotrehož wobhdenje w měicze wón jimaj mjenowaſche.

Duž ſo taj mužej ſtónčnje na pučž k njemu podaſchtaj, jeho pał doma njenadeńdžeſchtaj. Hakle po dlějšchim wokoło-bludženju namataſchtaj jeneho lěkarja, kotryž běſche ſwólnoy, jeju pſchewodžieč. Tutón ſnjeſboženemu přenju pomož poſticži a jeho k bližſchemu pſchepytanju do najbližſcheje khorownje pſchinježe. Ale pomož pſchepoſdže pſchińdže. Szylne krawajenje běſche młodzenzowu mōž doczerpało. Hiſchče do rańſcheho ſwitanja wón ſwojeho ducha wudycha.

A ſchtó běſche tón ſnjeſbožený? Nichtó druhi, hacž ſyn tamneho lěkarja, kotryž ſo jaſo nepſchibluſchny ſačuwawaſche, jemu na pomož pſchińč. Senička ſchtricžka ſmilneje luboſče w jeho wutrobje budžiſche ſnano doſahnyła, ſo by ſo jeho ſamſnemu ſhney žiwjenje ſdzeržalo.

Dowěrjenje na Boha.

Dokelž jeno ſmy tu duzy,
 Nicžo tež nej' naſche tu,
 Duž ſo porucž Božej ruzy
 S wěrypołnej myſlicžku;
 Gladaj ſ krutym dowěrjenjom
 K naſchej ſbōžnej domisni —
 Tam ſe ſlōdkim ſpokojenjom
 Čłowjeke hakle wotkhoru.

Raž ſa mjetelemi honi
 Džěcžo huſto po luzy
 A hdyž miſnje, ſhlny roni:
 Nicžo nejſmy lěpſchi my,
 A ſchtož mamy ſapojdžene,
 Čžini tyſchnoſeč wutrobam;
 Wěra praji: Koſkōwētlene
 Sapowjedki budža tam.

Wěra jeno, ſčžerpna wěra
 Pſchewinje a ſpokoj,
 Žiwjenje ſe ſmjercze čžera,
 S njebja ſchidla roſſchěrja:
 Pod tej krcžijnu a kłōdkom
 Rhodž we ſemſkim pſchewytku,
 Palmy dohycža po krōtkom
 Wojowanju wěſte ſu!

Handrij Zejleř.

Pjerschčeń pōlskeho krala Stanisława.

Syma tu bē. Hōlzy bēchu ſebi ſnēhoweho muža ſtajili a jemu kſoſchčežo do ruki dali, do hłowy bēchu jemu dwaj kruchaj wuhla tyknyli, ſo tam ſtejeſche kaž ſcherjenje, potom wokoło njeho rejwachu a hdyž mējachu na tym doſeč, do njeho ſe ſnēhowymi kulkami mjetachu. To bē kuſt wjeſela ſa nich. Ale ludžo, kiž w paſtyrni bydlachu, čži ſebi žadny wjeſelny kherluſch njeſpewachu; woni ſymu mrējachu a ſtari ludžo, haj čži ſebi myſlachu: jeno ſo by tu čžoply čžaſ jaſo byl, potom by lěpje bylo. Syma ſo kōždemu njelubi. Ptačkam wonka tež wjeſele a ſpew ſańdže, hdyž je ſnēh wſcho pſchikrył, a dyrbja wokoło lětacž, hdyž nēhdže nēkajki čžorny dnył wohladaja, ſo bychu to, ſchtož tam leži, ſpōžerale. Ale tola pkačži tež tu to ſłowo: Spewajče tež w ſymje Bohu kſwalbu. Tón Knjeſ ſo ſa naſ ſtara a nam žiwnoſeč dawa tež w ſymje w dolhich nozach.

To dyrbjeſche tež bur Dobrak ſhonicž. Wón mējſche male kubleſchko w jenej wſy njedaloko Warſchawy w Pōlskej a pola njeho bē, kaž je to huſto pola malych ludži: ſchtož ſebi ſ ruku ſaſkužiſch, to lēdom nēkał doſaha, ſo mōžeſch ſo ſe ſwojimi ludžimi naſhycžieč. S jeho wězu njechaſche prawje do přědka, hacž runje žadny lēniſ njebe a ſwěru dželaſche. Ale wón bē pſchi wſchēm ſpokojny čłowjeke, a mējſche ſwoje wjeſele, hdyž jeho ludžom ſlōdžeſche — na wiki do Warſchawy wſchał huſto dojěcž njemōžeſche, ſo by tam nēſchto kōrżow pſchedał.

Tak dolho hacž mōžeſche Dobrak ſwoje dawki wotedawacž, ta wěz wſchał džěſche, a hdyž tež ſ hromadami njemējachu, dha jim tola na nuſnej křjōdzy njepobrachowawaſche. Zeneho hoſčža mējachu Dobrakezy kōžde lēto. To bē džiwny pachōł; wón bē w čžornych kholowach a mējſche čžorny pjeſl, kſhodžeſche pomału a ſtupaſche ſ horda, mējſche dolhi nōſ, mudrej wocži a tołſty hłōſ. Tak huſto hacž ſnēh pſchińdže, wón tu tež bē a klapaſche, ale niž wo durje, ale do wołna, kaž nōzny ſtražnik, hdyž w domje khlēb pjeku. To pał bē ſtary rapał, kotrehož bē Dobrakowy džěd ras ſ hneſda wſał, wocžahnył a ſludžik, potom jaſo puſchčžik, dokelž ſo temu čžornopjeſlaſej wonka lěpje lubjeſche, hacž w niſkej burſkej ſtwē, ſchtož jemu wſchał tež nichtó njeſawidži. Tam wón nētko wokoło ſkaſaſche a kjeſche ſebi žaby a myſche, kſhodžeſche ſa brōſdu a žeriſche waki, druhdy ſlecža do lěſa, ſo by widžik, ſchto jeho bratſja a kotry čžinja, potom ſlecža na wěžu a ſ wěže na kuku. Takle mējſche tón rapał wjele wobhdenjom a bē živy kaž bohatty ſemjan, kiž pał w tym, pał w tamnym hrodže pſchebywa. Ale to bē jeno w čžoplym čžaſu pola njeho tał. Hdyž ſyma pſchińdže, chžyſche wón do ſwojeho ſymſkeho hrodu, to bē Dobrakež ſtwa, hdyž hižom dawno na njeho čžakachu, pſchetož wón jim tež wſchelake žorty wuwjedže. Džěcži ſo hižom dawno předy, hacž ſyma pſchińdže, mjeſ ſobu naležnje praſchachu: Hacž-tež-to budže naſch rapał jaſo tał ſ horda pō iſtwje ſtupačž? Hacž-tež-to ſo wón jaſo nanej na hłowu ſynje? Hacž-tež-to jaſo ſwōj kucžik namata a kōčku honi a potom ſo ſa wuſchomaj drapa? Wón bē wſchēm luby, ſtarym a młodym, a hižom ſa wjele lēt bē jich hōſeč kōždu ſymu byl.

To lēto bē čžěžke lēto bylo. Krupy bēchu ſhny ſbile a rož bē jeno ſecže ſorno dawala, jena kruwa bē Dobrakežom padnyła a kruch pola ſu dołha dla pſchedacž dyrbjeli, a tola hiſchče pjenjeſh njedohahachu. Duž bē ſo Dobrak na jeneho žida wobrocžik, ſo by tón jemu ſ pjenjeſami wupomhał. Wón chžyſche ſwoje kubleſchko pſchedacž, potom do Ruſkowskeje čžahnyčž a ſebi tam nēſchto kupieč, dokelž myſleſche, ſo ſo tam lěpje ſmēje. Ale předy hacž tał daloko pſchińdže, bē žid tu a wſa poſlednju kruwu ſ hrodže a drjewo ſ kōlnje, poſleſchčža ſ komory a hrožeſche, ſo, hdyž Dobrak ſa dwē njedželi wſcho njeſaplacži, jeho do jaſtwa wotwjeſeč da a jemu jeho kubleſchko pſcheda. To bē nētk žaloſeč a kſchik w domje. Nan a macž proſcheſchtaj, džěcži pkačachu, ale žid woſta twjerdy kaž kamjeń

jeho wutroba bě kaž lóv. Ale tón Anjes w njebjesach, kiž junu profecze Eliasej pschi rězy Krit khléb da, nochzysche, so by buril we wjesly blisko Warschawy samutlil. Wón pucž a schčežki snaje a wscho do prawej kolije dowjedže. To bě tu tež tak.

„Rapať tu je, nano, naš rapať tu je,“ džěczi rano sawoľachu. Haj, tamle wonka wón na worjeschinje ředžesche a řebi psyl wóťsesche, kaž by pola tucžneho řnědanja pobyl. Tón křóčž bě doľho na řo čakačž daľ a džěczi běchu hižom dawno prajile: teho drje je něchtó řělil abo wón je hľodu wumřel. Něťk pať tu řařo bě, řjerjesche ř řchidľomaj wokoľo řo a řtonasche, kaž by řhwile njeměľ. Dobrať wofno woczini a sawoľa: „Dha jeno pój nuts! Řój, jeno pój! Wř drje řami ničžo nimamy, ale řusk drje toľa řa tebe wotpadnje. Šchťo wě, řať doľho tu w řromadže budžemy. Řdyž naš wučěrja, dha tebe řobu wučěrja.“ Řapať ř wofnom nuts řleczi, řyđže řo na řlido a Dobrať jeho maľtasche. Řapať na řwschěch hľadasche, kaž by prajicž chžyl: Šchťo řeže řať řrudni? Řotom pocža rapačž. Džěczi jemu něřchťo drjebjeńčřkow dawachu, wón pať ničžo nježerische; wone jeho tu a řam wabjachu hiečž, wón pať njeřchidľe, ale řběže řchidľe a hľadasche ř wofnu. Wón chžysche won. Duž Dobrať wofno woczini a prjecž bě rapať a njeřchidľe řařo. „Řemu řo pola naš njelubi“, džěczi řľakajo prajachu, „řschetož wón njebě wjeseľy a njeje ani řřjodki řežraľ.“

Tón džen, ř kotřymž bě řid Dobraťej hřošyl, řo bóľe a bóľe řľiřesche. Dobrať hľadasche, řať moľt řuto njeřbože wot řwojeho doma wotwobrocžicž; ale řid řo njeda hñucž, druřy ľudžo mějachu hľuchej wuřhi, duž jemu ničžo wřsche njewořta, hacž řařtačž ľudži ře řwojey řróřtwu wobčežowacž. Řeno jena řchčežka bě tu hiřchče řa njeho, řotřuž móžesche hiečž, to bě řa ř modlitwje. A na nju běchu čzi ľudžo w řamřym řubľesřku džen wote dnja řwucženi. Řože řľowo bě řim řwěza a řwěťľo na řich pucžu a dawasche řim řež řjanu nadžiju. To wřchaf je řjana wěž, hdyž čřľowjek w nury dowěřenje ř Bohu njeřhubi.

Řid jemu něťľo řľubi, řo chze hiřchče řyđžen na řjenjesh čřakacž. To bě, řať by Dobraťezom Řóh Anjes hižom řapocžal řróřtwu wuřřřschowacž, ale woni to hiřchče njeřpóřnachu. „Řaria“, Dubrať praji, „řa njewěm, řchťo moľt řam řa řyđžen pomhacž. Řotuj řo na to, řo řyřbim řutón dom wopuřchčicž. Řa namařam w řařtwje wobřdjenje. Ale wř? Řch, wam ničžo wřsche njewořtanje, hacž po řroschenju řhodžicž.“ Řako bě to wurečžal, řyže řo do řucžika a řschitřny řwojey woczzi ř řukomaj; džěczi pať řo ř njemu čřiřchčežo prajachu: Řnano, dha chžemy w Řožim mjenje wřchitřy řutje tu prjecž čřahņečž. Řořtań jeno řy pola naš! — Řunje bě řo řwřatř wjeczor wuřwonil a něťk řo řschebiwasche. Duž wřchitřy na řolena padņyřřchi řpěwachu:

Ach, poručž Bohu řwěru
Šřwój pucž a řrudobu
A wopomń ř prawej wěru,
Řóh řnježi na njeřju,
Wón ľořt a wěřy wodži
Řež wřchitke mřóčžele,
Řucž, po řotřymž řo řhodži,
Řym řwojim řjewicž wě.

Wěřče je řo řutón řhěřľuřch ľědy hdy ř řařkej nutřnosčžu řpěwal, řať řam w řym řubľesřku. Šřhľřy řschewodžachu řón řpěw a wřchitřy běchu hñuczi, řako řpěwachu:

O Anježe, čřiń řónž řľóřče
A wřcheho čřerpjenja,
Čřiń řónž wřchey' hujjenořče
A wřcheho njeřboža;

Wjedž nury a řež řury
Řa prawy řbóžny pucž,
Šo pocžehņemy dužy
Do řwojich njebjes nuts.

(Řschichodnje řřoncženje.)

Wřhelake ř řľiska a ř řaloka.

Š Miľkež. Řřařny džen řľoteho řwařa řo řańđžemu njeđželu řwěřnyřmaj mańđžľřimaj Řugusťej Řawnikej a Řanje Řawnikowej řodženej Šcholčřiz, w Miľkežach řřches Řožu hñadu wobřađži. Řřched pol řta ľěťami w Řřinaľaľřim Řožim domje do řwřateho mańđžľřtwa řařtupiwřřhi řtaj dobre a řrudne dny, wjeseľe a řrudobu w ľubosčzi a řwěřje řromadže njeřľoj a móžetaj řo něťľo Řožejey pomozy a wjeľe wopokasřmow čřesče a ľubosčče řwřeřelicž. Šańđžemu njeđželu řo w řerbsťej řwařnej dřasče ře řľořym woneřřřkom a wěnzom do Řjehwacžidľiřřeho Řožeho doma podařřtař a wobřatař wot 5 džakņyřch džěczi, wjeľe džěcžidžěczi a řwřójbnnyřch řřchecželow po wutrobřhñujazej woltařnej řěčzi ř řararja Walařarja Řože řohnowanje dořařřtař. Anjes duchowny mějesche řimaj řež hñadny řwařny dāř našcheho ľubeho řřala, nařľadny řjenjeřny dāř, a w mjenje Miľkečřanřřeho ř. najeńťa Řöčņera řřařnu řerbsťu řľiřju řřchepodacž. Š wobřboženej hñutej wutrobu, ře řřľřami řadosče řtaj Řawnikež mańđžľřřaj řónľe řadny džen ř Řožejey řukow wřaľoj; řimaj a řeju wjeľe řřchecželam wostanje wón njeřapomnity. Řóh ľuby Anjes wobřađž řimaj dale řřrowje a řohnowanje a řať hacž doľaľ wjeľe wjeseľa nađ řich džěcžimi a řřchecželami!

— 20. wulřeho řóžka řwřecžesche w Řaľežach doľhóľěťny řwěřny řřřřwřińřki řľužobńř Řhorľa Řrnř řähľa ře řwojey mańđžľřej řwřój řľěborny řwař. Řřřřwřińřke řřchedřtejicžerřřtwu, řotřež jemu řřches deputaziju řwoje řřchecža wupřaji, dāř jemu řjanu řerbsťu řľiřju, do řotřežž běchu nuts čřiřchčžane ře řľowa: „Šřwojemu řwěřnemu řřřřwřińřřemu řľužobńřkej Řrnřej Řhorľi řähľi a jeho mańđžľřej ř řeju řľěbornemu řwařej 20. džen wulřeho řóžka 1909. Řřřřwřińřke řřchedřtejicžerřřtwu.“

— Šařřki řejm řwoje wurađženje 26. ř. měřaza wobřamņje. Wón je wulře džěľo doľonřal, hdyž něťľo řola řřoncžnje nowy wóľbnny řakóń našchemu ľubej poda. Ša řařřojńřřow je řschinjekľ nury, našchemu čřařej řschiměřjene pomřřschenje doľhodow. Šańđžemu wutoru je řo řěčžako wo řscheměńjenju řchulřřeho řařonja řa ľudowe řchule. Wjeľe řřchecžow je řo wupřajiľo a wřřchňosčž chze řejmej, řiž řa řř ľěťa řromadu řřupi, nowy řařonjowy načřiřř řřchedpóľožicž. Řađžijomņje našřa wřřchňosčž na řym řtejo wostanje, řo řo našřim řchulam nařožińřřa wučžba po řařřadach našeje ewangellřo-lutherřeje řřřřwřje řđžerži. Řořľedņje dny budže řo řež hiřchče řunřóčž wo nowej řeľeřniřy, řotřaž ma řo wot Řađwörja do Wulřeho Řajna řwaricž, w řejmje řěčžecž. Řařř řerbsťi řapóřľanz Řoľľa je řako řobuřřaw deputazije řěpřche wuhľady řa řu řeľeřniřu doľyl, hacž mějesche řřchi řapocžatku řejma, řať řo řo nađžijomņje wřřchňosčzi ř rořpominanju poda a ma wřřchňosčž ju řřchichodnemu řejmej ř řwarej řřchedpóľožicž.

Dalije doľrowólne dāř řa wboř: armeniřře řřřřř:

Š miřřionřřřch hōđžinow wot ř řararja Řubizy w Řuľežach džęřžanņyř 10 řř.

W mjenje wbořich řřřřřřř wutrobňny džaf.

Góľčž, řeđařřor.

„Řombaj Řóh“ njeje jenož pola řnjeshow duchownnyř, ale řež we wřřchěch řřchewdawāřňyřch „Šerb. Řowin“ na wřřach a w Řudysřhinje dořřacž.

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw ěe!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Smolerjez knihčizničezěni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostac.

4. njedžela po tsjoch kralach.

Mat. 8, 23—27.

Jesuf rěči šam rad w pschirunanjach a jeho žyłe skutkowanje je pschedsnamjaze ša pschichod. A hdyž jeho tam na lóžzi wohladamy, tak wón wětrej wobhrošy, móžemy tež tu lóžž jako šnamjo šebi wuložicž a prajicž:

Ahrystuš we lóžzi šwojeje žyrkwje.

1. Wobdaty wot njepscheczelskich wichorow š tymi šwojimi.

Tón Anjes štupi do lóžže a jeho wučobnizy džěchu ša nim. To je lubošny wobras šjednoczenja š wěrjaznymi w tschesczianskej žyrkwi. Kaž lóžž šo wotwjese wot brjoha, tak šo woni džěla wot kažazeho šwěta. Kaž lóžž čzišče psches žołmy jedže, tak žyrkej čzicho a bjes hary šwój pucž džě. A kaž šu wučobnizy we lóžzi wokolo Šbóžnika, tak šo dusche šjednoczuj a wokolo njeho w žyrkwi.

„A hlaj, wulie njewjedro šo šběže na morju, tak šo ta lóžž se žołmami bě pschikryta“. Šly njepscheczěl šo šběha pscheczimo Šbóžnikaj, pscheczimo tschesczianskej žyrkwi. Šchtóž psches wěru š Ahrystušom do lóžže štupi, dyrbi na to pschihotowany byčž, šo kaž wokolo Ahrystuša šo pscheczimo njemu wichory šběhaja. Bóh pak to pschipuschězi, kaž tudy na lóžži, šo wokolo Ahrystuša a jeho wučobnikow wichor wuje, dokelž wón wě, šo je to nusne š rošćenju a wopokasanju wěry.

Duž šo njedžiwaj, hdyž šly Duch twoju duschu, čzim bóle šo Ahrystušej podawa, čze wobdawa se wšchelakej

nusu a špytowanjom. Runje tele wichory móža tebi dopokas byčž, šo se žiwjenjom žyrkwje, haj š twojim žiwjenjom wěry do přědka džě; pschetož čzi, kiž Ahrystušej pschipluschēja, dyrbja njepscheczelstwo šwěta pscheczěpicž.

2. „Wón pak špasje.“ Ma přenje pohladanje šo šda, kaž by žane šjewjenje jeho krašnosćže njebyło. A tola, hdyž jo bliže wopomnimy, budžemy prajicž dyrbjecž, tež w tymle španju šjewi tón Anjes šwoju krašnosćž. Wón špi mjes tymi šwojimi a rošdžěla šo runje psches to wot šwojich. Woni njěšku knješojo natury, — wón pak je Anjes natury a štwórbny. Wón wě, šo šo jemu ničžo štačž njemóže pscheczimo jeho woli a šo jemu ničtó žiwjenje wšacž njemóže, hdyž wón šwoje žiwjenje wostajicž njecha.

Čzi wučobnizy njěspja, dokelž šo woni boja. A čzehodla boja šo woni? Dokelž šu hrěšchnizy. Hrěšchnika pak njemóže jenož nastrožicž wučze wichora a šakhadženje žołmow, ale tež padaze liščžo. Šow špi tón, kiž je bjes hrěcha, kiž šo bojecž njetrjeba. Duž móže wón špacž, hdyž žane druge čzlcwške džěčžo špacž njemohło.

My móžemy prajicž: Wón tež nam, hdyž wón mjes tymi šwojimi špi, šwoju krašnosćž šjewi. To ma šwoju wažnosćž, šo wón psched woczomaj šwojich špi. Tak móža wuknyčž wot jeho španja. To wšcať njemóža wuknyčž: špacž jako knješojo šwěta, ani špacž jako tajžy bjes hrěcha; ale tola jako čzi wot hrěcha wušwobodženi, jako psches Ahrystuša wumoženi.

A woni šu nawukli. Wot teho mēra, w kotrymž wón špi, je šo tež něščto wulało na tych, kotrychž je wón

šwjecził. Pohladaj na jateho Pëtra, kať wón w jařtwje šdži a bližihi džen čže jeho Herodasch ludej pšchedštajicz, so by jeho š mjeczom škónzował kať Jakuba. A šhto čžini Pëtr? Bëha wón šnano ruzylamajo po jařtwje wołoko, dofelž je nětko wšhitko nimo? Ně, wón spi, tať twjerdže, so ma tón jandžel prózu, jeho wubudžicz. To čžini mër wodacza hrëchom, kotryž wužiwa. Abo pohladaj na Šchčëpana, kať njepšhecželjo wołoko njeho šakhadžeja! Wón wumrje pod jich kamjenjemi. Ale kať rëła wo jeho wumrjeczu? Wón wuřny. To žana bojoscž šmjercže njeje. Tón Anješ je jeho šebi šwjecził, wón je jeho hrëchi njëřl. Wřmi šebi to šobu do šwojich nozow! Kať huřto tebi bojoscž špacž njeda! Šhtož pať ma hrëchi-wodaczë, tón je wot Šhryřtuřa šwjecženy. To wuczëri bojoscž. A wřmi jo tež šobu do šwojeje šmjertneje bojoscže. Šdnyž ty tehdom wëřch, so twój hrëch wjazy na tebi njeleži, ale na nim, potom budžëřch šrijedža w šmjertnych wichorach wuřnyčž móž.

3. Budženy wot tych šwojich. Kaťke ma Šbóžnik džiwne wucho! Šrajicz šo móže, to je wucho wëczneje macžetneje luboscže. Macžeri móže šo štačž, so wona, wuřtata wot dženřkeho prózowanja, šakhadženje móžneho njewjedra pšchëpi; ale hdyž dječžatko, kotrež pšchi njej leži, šwój hlóřl šakřlyřhecž da, wona hnydom wotucži a je hotowa, džëřczu pomhacz. Tať šlyřchi tež tón Anješ. Wichor šakhadža, wody řhumja, žolmy bija hrimotajo wo łódž — wón leži a spi a jo njëřlyřchi. Ale kať šo hlóřl tych jeho šbëhnje, kiž je wjele šlabřchi hacž hara natury, wón hnydom wotucži.

A wón njëřwari, so šu jeho wuczobnizy wubudžili. Wón šo wot šwojich wuczobnikow rady budžicz dawa. Šdnyž dyrbi tež potom jich wëru ša mału šwaričž, wëra jim tola žyłe njepobrachuje. Woni šu nashonjeni łódžnizy, wón šnano přëni křoczž šo pšches morjo wjeře. A tola, hdyž wón tam ležo spi, šebi woni njemyřla: šhto móže nam tón pomhacz; njech wón spi. Ně, woni šebi na to myřla, šhtož šu hižom wot njeho nashonili. Přëni džiwo w Kana w Galilejskej, hdyžëž bëřche š maleje nuřy pomhał, jim pšched duřchu řtupi; dale wotrocžł hejtmana, kiž bu pšches jeho š dalokoscže řkutkowaze šłowo wuřtrowjeny; čži řhori wšhitzy, kotřizž bëchu na tym dnju wuřtrowjeni — woni jim do myřlow pšchińdu. Duž woni njedwëluja, ale wërja, so móže a budže jim pomhacz w jich nětcžiškej řtyřknořczë. A w teyle wërje woni jeho budža a wón da šo rad budžicz.

Ty wëřch, luba duřcha, kať mařch šwojeho Šbóžnika budžicz. Kať wón tebe wubudžuje je šwojim šłowom, tať möžeřch a dyrbiřch jeho tež budžicz je šwojim šłowom. A twoje jeho budžaze šłowo je modlitwa. Šu nałožuj, hdyž čže šo řdacž, kať by wón šwojeje woczë řandželil pšchi twojich nuřach. Ale njetrjebaj modlitwu š tej myřlu: ja čžu tola junřoczž řpřtačž, hacž mi wón njepomha, ale š njedwëlowazeje wëru: Šdnyž je mi pomoz dobra a nuřna, wón mi wëřczë pomha. Tajku wëru pať, pšches kotruž šo tón Anješ budžicz dawa, ma wutroba jenož tehdom, hdyž je šo haťle šama wubudžicz dała pšches Anješowe šłowo. To drje někotry ř temu Anješej woła: Anješë, pomhaj mi! kiž čžař žiwjenja njeje na šłowo Šbóžnika pořluchał. Čži wuczobnizy bëchu Anješowe šłowo šlyřcheli, bëchu šo wubudžicz dali pšches tole šłowo, bëchu ř wërje wotucžili. Duž pořlucha tón Anješ na jich wërjaze wubudženje. A wón njëřlyřchi jenož, wón wuřlyřchi.

4. A wón dobywa ša tych šwojich. „Wón wobhrořy wëtram a morju; dha wřchitko woczichny“. Šdnyž je wón přjedy pšches čžichu majëřtoscž šwojeho řpanja pořasał, šhto wón je, wopořasuje wón to nětko pšches šwój majëřtëřki řkutt, kotryž pšches šwoje šłowo dořonja. Wón je tón Anješ njebjëřow a řemje. A hdyž řčženil wo řaczëřczu tuteho džiwa piřche: „Dudžo šo džiwachu a džachu: Kaťki je to muž, so jemu wëtry a morjo pořluchne šu?“ čže wón š tym bješ dwëla wořnamjenicz, so čži wuczobnizy blisřtoscž majëřtëřkeho Boha napřhecžo šwojeje čžłowřkej njemozy řaczuchu.

To wřmi šobu, luba duřcha, do nuřow šwojeho žiwjenja. Šřy-li š řhryřtuřom pšches wëru do łódže řtuřpila, wichor njewuřořtanje, njech hanjenje a šmëch, abo řazpicže a pšchëřčëhanje, nuřa a parowanje abo řažkuliž rëła. Šomyřl šebi pať tež, so šo š tym najřyřniřchim wjeřëřch, kotryž je tebi pšches tón džiwo na galilejskim morju wëřchczil, so čže tebi we wřchëch duřchownych nuřach pomhacz. Na něřhto wořebite pať tež ředžbuj! Wëřo je tón Anješ wichoreje wobhrořyl. Ale přjedy hacž wón tón džiwo wuřonja, je wón mër čžinił we wutrobach šwojich wuczobnikow pšches to šłowo: D wy małowëřni, šhto šo tať jara bojičže? Š tym čže tón Anješ řjewicz, wo kotre řmërowanje wichora je jemu najbóle čžinicž. Čži wuczobnizy mëjachu wëru, to šmy widželi. Ale woni bëchu tola małowëřni, dofelž šo bojachu, so mohli řonz wřacz. Nětk tón Anješ najpřjedy njëřaczëri řwonřowny wichor, so by potom čžicho było we wutrobach wuczobnikow; ale wón řmëruje najpřjedy wichor wutroby pšches šwoje šłowo a potom haťle pšchińdže čžëlna pomoz.

To wopomni we šwojim žiwjenju. Ty wëřich, so móže wón wichoru wołoko tebe wobhrořycz. To je prawje. Ale ty dawaj pšchi wřchëje šwojeje wërje wichoreje dale šakhadžecz we šwojeje wutroby. To njeje prawje. Pšchëčžimo temu praji tón Anješ: D ty małowëřny, šhto šo tať jara bojiřch? Najpřjedy daj šebi řmërowacz wichor wutroby, so by rëkało: Moja duřcha je čžicha ř Bohu, kotryž mi pomha, potom tež šo wón řomdžicz njebudže, řwonřowny wichor řmërowacz a tebi pomhacz. Šamjen.

IV. njedželu po 3 kralach.

Mat. 8, 23—27.

(Řwant.)

Šłóř: Duřche pšhecželo —.

Šařtuř, do łódže, so by dowjeřł mje
Ř tamnym řrijoham wëcznyh honow
Š tutyh řtracha-połnyh řtronow.
Šařtuř, řeřuřo, ty mój wodžerjo!

Šdnyž řy so mnu ty, řym ja wjeřëly,
Šo mje bórřy powitaja
Řrijohi njebjëřkeho řaja;
Tam mje wjedžëřch ty, duž řym wjeřëly.

Móřřka čžiščina bórřy pšchëřtawa:
Wichor š njewjedrom šo šbëha,
Na wutrobu řtrach šo lëha;
Šřy-li bojařny, Anješë wubudž ty!

řeřu lubořny, wobhrož wëtram ty!
Šložuj łódžiczku nětk moju
Ř řrijoham tam, hdyžëž řbóžnořczž twoju
Wëcznje dořtawam, twój mër wužiwam.

Šurij Břóřł.

Podacze na Boha.

Eszo tebi, Anjeze, poruczam,
Sdyz nimam tebie, hym ja kam;
A hu-li sta tu pola mje,
Esweť hjes tebie mi prósdy je.

Raž džeczó dže se staršchimaj
Pšches mlodoletny rjany raj,
Tak s tobu, Božo, trosčtny du
Pšches flónczne hona, mrototu.

Sa khyoble du w tej wěstosczi:
Mje twoja ruka njepušczi!
A njewidžu-li wukhoda,
Eszo woko ł njebyu pošbėha.

Ty widžišch pucž, kiž mam ja hieč,
Wěšch prawy kónz mi wotmėricž,
Tež snajesč, sčtož je dobre mi
A dusčhi ł sbožu pošluži.

Sa džě šo wo šwět njestaram —
Ty wodžišch jón a šdzeržišch kam;
Sa krotkowidny cžlowjeť šym
Pšched tobu, Wšchewowėdomny.

Duž wušwol, Anjeze, sčtož ty chžesč
A wótzowšy nam wudžėlesč;
Sa wosmu wscho, sčtož wušwolišch,
Njesch sapowjedžesč, dopjelnišch.

Njesch scželesč radošč, šrudobu,
Daj jeno dusčhi dowėru,
So desčesč a flónza jašnota
Mi twoje žohnowanje da.

Tak dha šwój kšód njesch trosčtne du,
Šacž scžinju kroczel pošlednu
A junu s duchom wėrjazym
Tam wėcznje Bože džeczó hym!

K. A. Fiedlef.

Rak rjenje šwėczi šernicžka!

My bėchmy hušto we wulkej styšnosčzi a nusy — potwje-
dasche stary wjekny wuczeť w Schlešynskej — widžachmy-li
w šydomlėtnej wójnje, mjes pruskim kralom Wjedrichom II. a
rakuskej kšěžorku Marju Theresiju wudyrjenej, na tamnych kšolpach
Rakuschanow, tudny we wudrjenzach našich Prušakow ł bicžu
hotowyh stacž. Ani konja, ani kruny, ani młoka, ani kšlėba wjazy
we šwojej wjeszy njemėjachmy. Mimalo kšždu nóz kšlyšachmy
kanony hrimacž, a s kšždym nowym ranjom tež nowe hubjenstwo
a nowa žałošč ł nam pšchithadžesche.

Mėhdy bėchmy sašo žylicžku nóz tšėlecž kšlyšcheli; na dožoža-
hicze s žyła wjazy myšlicž njebė, dofelž dnyrbjachmy kšždu nóz po-
šlučacž, hacž płomjo hižom we šwišlach njepraštoze. Kunje bėch
raššche šwonjenje wobstaral, kufach s wuhladom won, šo bych widžal,
sčto mohło naš tón hróšbný džėn šnana sašo potrečicž; a dofelž
šo mi wsčitko žyle šmėrom byčž šdasche, scžezech šwoju cžapku
s hlowny a woczi ł njebyu pošbėhnywšchi šo Bohu džakowach.
Prjedy hacž pať bėch šebi ju sašo stajil, jedny stary cžorný husar du
pohrjebnišcžca nuts pšchihna, s konja škoczi a šwojeho bruneho sa
moju wokenžu pšchijajsa. Šak mi wokoło wutrobny bu, mőže šebi

kšždy lohko myšlicž. Sa bóle lecžich dnyžli džėch po wėžinyh šhodže
dele. Wón pať mi ani telko cžaka njewostaji, šo mohł jemu tak
pšchecželnje hacž mőžno „dobre ranje!“ prajicž, ale mi s wótrym
kšłošom pšchiwola: „Daj mi Wón žyrtwiny klucž, wuczerjo!“ Sa
šo štróžich; pšchetož hacžrunje bėšche šo tón kufš žyrtwineho samo-
ženja a pošlocženy kšelich s wobłatkowej tyhu wukhowal, bė tola
hišcžce kšėtro bohate woltaťne wozecžce s trešami w žyrtwi. Sa
šo na proštwy a pšchedstajenja pošožich; tola tón stary wojak
nochžyšche wo tym nicžo wjedžicž. Wón s žyle wošebitym wasč-
njom pať na mnje, pať na šwój tešak pohladowasche, šo dla wo-
bėndženja njeshoža do prjedy džėch, jemu žyrtwine durje wotewricž.
Moja žona, kotraž bėšche šesady kšěžnyh duri pšchipošlučhala a bė
w štróželach pšchezo štruchlišcha, w štrachocže pať pšchezo roššud-
nišcha dnyžli ja, se starobliwoscžu wo mnje šama wot šo ša namaj
pšchidžje.

Hušar šo w žyrtwi rychle do přėdta pšchecžicžca, ani šo
njewobrocžiwšchi nimo kapalnje a woltarja džėšche a šo tak rucže
kaž to jeho staroba dowoli, šchžercžo na kšor horje štupašche.
Tudny šo wón, dnyh šrėbajzy, na jenu ławku šyže a mi poruczi:
„Wuczerjo, wocziť Wón byrgle a daj mi špėwatške!“ Sa hnydom
šcžinich, sčtož wón žadašche; moja žona pať dnyrbjesche mėchti
teptacž. Husar bė šebi kšėrlušch wupntal a nėtko s wjele mišchim
kšłošom džėšche: „Šak rjenje šwėczi šernicžka! Šraj Wón to, luby
wuczerjo, ale tak prawje lešnje a ródnje, Wón drje mje rošym!“

Sa s wutrobnej radoščžu hrjajach, a po šlónčzenej pšchedhru
hušar se šwojim hlubokim bašom šašadži; moja žona šesady byrglow
a ja tošamo cžinjachmoj. Moja wutroba šo tak škrobli, šo šo
hušto ša šwojim pšchipošlučharjom wuhladowach a jemu žyle nje-
štrachocžiwje do woblicžca hladach. Wón s wulkej nutrnoscžu špė-
wasche, mėjesche ruzy šyknjenej a jašne šyly nad ščėrej brodu
na knihu dele kapachu. Nėtko bė špėw šlónčženy; ja ł njemu džėch;
wón mi tak prawje wutrobnje ruku tšchafesche a rjekny: „Wulki
džak, knjes šantoró; hđže je Boži kšchcž?“

Mój přjedawšchi podhlad, šo je na wurubjenje wothladane,
bėšche šo nėtko dospoťnje šhubil. Sa po našchu kšudobnu poškad-
nizu džėch, a hušar wóšomšlėbornať do njeje cžišny. „Mój wobaj
pať šyntł džėlimoj, knjes wuczerjo!“ wón potom džėšche, mjes tym
šo hišcžce dwaj wóšomšlėbornať s kapšy wuczeže, „jowle wšmicže
to ša šwoju prošu.“ Sa šo temu šapowjedžich; ale wón bė tak
nawalny, šo dnyrbjach jón s mozu wšacž. „Wšmi Wón, wšmi
Wón“, wón prajesche; na nim žana krej njewiša!“ Nėtko wón
Boži dom wopušcžti, a mój jeho pšchewodžachmoj. Tak derje
moja žona, kaž ja bėchmoj wulzy jara hnutaj; ja pať šo njemb-
žach šdzeržecž, naju špodžiwneho hoščca šo na pohrjebnišcžcu wo-
prašecž, šak je na tu myšl pšchijšchol, tudny šwoju raššchu nutr-
nosčž wotdžeržecž.

„To chžu wamaj rad prajicž, mojej lubaj“, wón wotmolwi,
naju ša ruku wšawšchi. „Wčžera wječžor dnyrbjesche šo jena šhu-
bjena štraž wustajicž, šo by wošrjedž wokołojčchazyh patrouillow nje-
pšchecžela na wěštej mėštnosczi wobkėžbowala. Kšždy wot naš
wjedžišche, sčto ma ta wėž na šebi. Našch rytmišchtr šo ša dobro-
wólnikami woprašcha; ničtó lošchta njemėjesche. Šlónčžnje ja do
přėdta jėchach, a moji tyjo šynojo njembžachu džė drje stareho nana
šameho wostajicž. Šam trjeba njeje wjedžicž, šak to šapocžachmy,
knjes wuczerjo — s krotka, my šo pšchewacžichmy a na jenej
šerkojtej kšolpinje žyłu nóz wudžeržachmy. Š prawizy a ł lėwizy
šo wokoło naš šablyškowasche; my pať tu, pať tam njepšchecželške
mužštwa widžachmy. Niž šwoje dla — pšchetož šak dołho šmėju
hišcžce jėchacž! — ale šwojich šynow dla w tej cžėmnej nozy
šdychnych: Anjeze, šdzerž naš! Wėdom bėch to šcžinil, dha šo pocža
šwitacž a šernicžka mi do woczow hladasche. Šak rjenje šwėczi
šernicžka! mi w tym wokoliku s mojeje mlodosčže pšchipadže. Tak

nělotre, sčtož wot tamneho čaša činjach — a sčtož wšchał kóždy křóč přawje njebě — šo kaž wolojna čžeža na to powišny; ja woblicich, wot kał wjele lět šem njeběch do žaneje zyrkwe pschischoł, a sčžinich Bohu to šlubjenje, šo čžu, jeli-šo tón křóč se žiwjenjom woteńdu, šašo ras jenu nutrnoscž dđeržecž. To dha šym nětkole čžinil, a Wšy móžecže šebi drje myšlicž, šo je mi to, sčtož špěwach: „„Ty, Šnježe, šy mje šwarnował a jandželow mi k šchitej dał, hdyž čžma mje pschifrywawšche!““ wot wutrobny a do wutrobny šchlo.“ Š tymile šlowami šo wón na konja šyže a wotšal jěchawšche.

F.

Pjersčžeń pólskeho krala Stanisława.

(Pofracžowanje.)

Lědom běchu šhěrlušy wuspěwali, bě tež š nusu kónz. Wo wočno šo šakłapa — rapať tu šašo bě a woni jecho š wočnom nuts pušchčžichu; tón pať wšchón wješeky š wotewrjenym wočnom nuts na blido škocži. „Šchto dha jeno ma tón w pyšku?“ džecži š jenym hłohom šawolachu, „to šo wšcho blyškoze.“ Rapat pať runje k nanej šlecži, jemu tu blyškotatu wěž do rufi položil, šarapa, tšchawšche šo a potom šebi pyšť wótšjesche. Dobrat njechawšche šwojimaj woczomaj prawje wěricž, jako pjersčžeń š drohimi blyškotožymi šamjenjemi w šwojej ruzny wuhlada; to šo blyšchčesche, kaž hdyž Bože šlónčžto pschipołbnju na lodowe šwěžy šwěcži. Nětk šo wšcho wokolo nana čžisčžesche, kóždy čžyšche tón džiwny pjersčžeń wuhladačž. Ničtó njewjedžesche, kať drohi tón pjersčžeń je, nan pať macžeri wokolo šchije padny a šawola: „Marja, tu je našcha pomoz; Bohu Šnješej budž ša to džak!“ Šdy by jeno 100 toleť winojty byť, šebi šbožowny nan myšlesche, dha je najwjetšej nusy wotpomhane. Džecžom nětk tež někať bě, kaž dyrbjala ta čžěšnosčž nimo byčž, jako widžachu, šo šo nanowej woczil š wješelom šwěcžeschej, hdyž wón šwojeho rapata pschecželnijwe majšawšche.

Wlacž džěšche ke šhlěbowemu šhamorej a wotkra někotre křejny šhlěba, na kotryž bě psched malej šhwilku hišchče šrudna šylša padala, a pschijneže je šem, tež kusť twarožka a nětk šebi šašo šlódžicž dachu. Rapat šo dženzša njeda nusowacž a šberawšche šebi šwoje šrijódkil. Wjes-tym-šo šebi tať šlódžicž dachu, bu nan myšlaty. „Tón pjersčžeń“, wón pschi šebi praji, tola twój njeje. Dyrbjal šebi šwědomnje š kradnjnym šubkom wobczěžicž? Šchtož kradnjene šubko šhowa, ničto šěpschi njeje, dnyžli paduch, kiž je jo kradnył. Ale šchto-tež-to je tón čžlowjeť, kotremuž tón pjersčžeń šluscha?“ „Šwotkal dha šy tón pjersčžeń wšak, čžorny?“ šo nan rapata woprašča, tón pať ničto njewotmolwi, hacž „rap, rap“, ale š teho žadyn čžlowjeť mudry njebu.

„Marja“, Dobrat praji, „tón pjersčžeń našch njeje, tón dyrbimy temu šašo dacž, komuž wón šluscha, njech je šchtož čže. Tať šebi dobre šwědomnje wobšhowamy. Ščzele nam Wóh šbože, dha našch wostanje; ščzele pať nam čžert špytowanje, dha šo jemu ta wěž poradžicž nješmě.“ Wórsy běchu na tym, šo wjedžachu, šchto maja čžinicž. Radšcho čžyčy š čžescžu šhudži, hacž š hanibu bo-hacži, radšcho psched čžlowjeťami poniženi, hacž wot Boha šastorčženi byčž. Pschi tym to pola nich wosta, a š tajkej myšlu džěchu wjecžor lehnycž. Tón pjersčžeń dyrbjesche šašo šwojeho šnješa namalacž.

Našajtra rano našch Dobrat na šaru džěšche, šo by šnješej duchownemu šwoje potajšstwo šjewil a šebi wot njeho dobru radu wuprošył. Šnješ šarat bě pschecželnitwy muž, kiž na wšchěm, šchtož jecho wofadnych nastupawšche, š wutrobu džěl šjerišche, a kiž tež, hdyž bě něhdže nusa, tať wjele hacž bě jemu móžno, pomhawšche. Wo

Dobratěz nusy bě wón šlyšchak. „Wó, Dobrat“, wón jemu napšchecžiwu šawola, „šchto mi dobreho nješecže? Ša wěm, šo macže nusu a byč wam radlubje někať pomozny byť.“

„Šnježe“, Dobrat wotmolwi, ja čžyčy waf wo dobru radu prošycž, teho dla šym k wam pschischoł.“ Š nětk jemu Dobrat wšcho šwupowjeda, kať bě šo jemu hacž dotal šchlo a kať bě židej do rukow padnył. „Ale“, wón dale praji, „tón, kiž lošť a wětry wodži, tež wšchitke mřócžele“, je mi na jene dobo na pomoz pschischoł a mój wós š blóta wuczahnył a to na tajke wawšnje, šo je mi rapata pschipschahnył.“

„Šchto wy prajicže“, šo šarat woprašča, „rapata je wam Wóh tón Šnješ pschipschahnył?“

„Šaj, temu hinať njeje“, Dobrat wotmolwi a duž jemu tu žyłu wěž šwupowjeda, kaž šym to nětk hacž dotal powjedať. Š jako bě wo tym rapatu wupowjedať, mašny do šaka, wuczėje pjersčžeń se šaka a džeržesche jón šararjej psched woczil: „Šlajcže, šnježe, jowle je tón pjersčžeń!“

Šarat šwojimaj woczomaj wěricž njechawšche, jako křonu a pišmikaj na pjersčženju wuhlada. „Wój Šnježe!“ wón šawola, „to džě je našcheho kralowy pjersčžeń! Tu je křona a tu šejitaj pišmikaj S. R., to řěka: Stanisław Rex (Štanisław kral). Šaj, nětk je wam pomhane. Čžakajcže, ja wam tu wěž wuwjedu. To budže wam k šbožu. Ša to kralej šjewju a jemu wšcho praju, kať je šo wam šchlo. Džicže božemje domoj, budžcže bjes šrudoby, wy njebudžecže dołho trjebacž pó čžmje šedžecž.

(Pšichodnje šlónčženje.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

— Šhěžor Wšlem šwjecžesche šandženu šrjedu šwój 50lětny narodny džěń. Wšchitzy řěřchtojo našcheho němšeho šhěžorstwa běchu do Barlina pschischi, jemu ertuje šwoje šbožopschecže k temu wažnemu dnjej wuprajicž. Senož regenta Bayerškeje běšche wyšokteje štaroby dla šwojeho najštaršeho šyna póbšal, dofelž jemu pucžowanje čžělnu wobczěžnosčž w jecho wyšokich lětach čžini. Kať šu jemu řěřchtojo šbožopschecža wuprajili, tať je šbožopschecže našcheho žykeho luda: Wóh žohnuj a šchlituj našcheho lubowaneho šhěžora do dalokeho pschichoda k šbožu našcheho luda a wótžneho kraja.

— Š Róšborškim wotřejku je šo na město k šuperintendenty Šcholty, kotryž je štaroby dla wot šwojeho šastojšstwa wotšupil, ša šuperintendentu pomjenowať k duchowny Ernst Šäšler we Wulkim Radšchowje. Šwješelaze je, šo je šo duchowny šerbškeje wofady na to wažne šastojšstwo powolať. Šnješ duchowny Šäšler je šo w lěcže 1842 w Šhocžebusu narodžil.

— Šdyž je pschijimanšte pruhowanje na Budyški šeminar nimo, šerbškich štaršich, kotrychž šynojo šo šnana nješku dla pofrachowazeho ruma na Budyški šeminar pschijecž mohli, hišchče juntrócž ředžblitwy čžinimy na pschihotowačnju na šeminar we Wójerezach. Tam móža šo hišchče mlódženzojo pschijecž, hdyž šo bóršy šamolwja. Wofebje šhudym štaršim je tam móžnosčž šlicžena, šwojich šynow š malo woporami na šeminar póbšlacž, dofelž štat nahladne pofjery placži.

„Wombaj Wóh“ njeje jenož pola šnješow duchownych, ale tež we wšchěch pschedawarňjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacž. Na šchtwórcž lěta placži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišcžećni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

Septuagesima.

Mat. 20, 1—16.

Pšchirunanje wo džělaczerjach we winizy kóždemu kšchesczijanej pschowoła to wubudžaze słowo:

Budž prawy džělaczet we Rnješowej winizy!

1. Hospodač cze wolaj,
2. džěło tebi kiwaj,
3. msda je tebi měšta.

1. Tón hospodač je Bóh, ta winiza Bože kralestwo, džělaczerjo šmy my cžłowješko. Hospodač wuńdže džělaczerjom najecž na šwoju winizu. Wón to hinał cžini hacž drusy hospodarjo. Wón šebi wopišmow nježada, nježada džěło na pruhu. Pšched nim njeje žane pohladanje na parschonu. Durje šu wšchitkim wotewrjene. Wón je wšchě ludy do šwojeje šlužby wšal, najprjedy Židow, potom Gricchow a Romškich, tež našch lud. Tež dženska hišcže hospodač wukhadža k ludam, kaž nam šwjedžen tšjoch kralow na wutrobu položi: wón kłapa wo durje cžornuchow, wo štany Indianskich, wo hěty Tamulow, wo domy Čhinesow. Tak wopšchimuje jeho winiza žyly šwět. Wón je jednorých cžłowjekow wošebje ša džělaczerjom we winizy postajil: profetow, japoschtolow, mišionarow, předarjom, wučerjom. Njeje wón tež tebe wołał, šo by šobupomhał k dopjelnjenju drugeje proštwy: „Pšchindž tвое kralestwo“? Abo chzešch ty prajicž: „Mje njeje nihto najal?“ Nė, tón Rnješ je tebe wołał na dnju twojeje kšcženizy a twojeje konfirmazije, we wješelu a šrudobje žiwjenja, psches

šyntki byrglow a šwonow. Niz jenož junkrócž hospodač wukhadža, ale pschezo a pschezo šašo, rano, pschipołdnju, na wječor.

Cžłowješko pał dyrbja pošluchacž. Bohužel šebi jich wjele wušchi šadžeržuja, hdyž tón Rnješ wola. Woni wostanu pschi płocze winizy stejo a radšcho na spěwanje lóšych ptaczatow pošluchaja, hacž dyrbja šwój njerosom pošnacž. Runasch šo tutym cžežko-šlyšchazym? Nasche pschirunanje njepowjeda ani wo jenym džělaczerju, kiž by na hospodarja njepošluchał. Wichitzy pschindžechu kšětsje š hospodarjom psches jene, šo bychu prošdnokhodzenju, kiž je šapoczatk njepoznkow, wukhowani byli. Pšchindž tež ty a budž hotowy, šwoje dary a mozy njebjestemu hospodarje porucžicž. Njepraschej šo hakle dołho: „Šcho dostanu?“ To pschewostaj hospodarje štroschtnje. A ty možesh pschincž, w kotrymžkuliz cžaku šwojeho žiwjenja stejšch. Derje temu džěscžu, kotrež hižom šahe šwoju wutrobu temu Rnješej poda. Derje temu mlódenzej, kiž w pošluchnosči jeho šłowa šwój pucž dže. Derje tej mlódej holzy, kotraž to jene pyta, šchož je nušne. Derje temu mužej, kiž pschi šwojim džěle nješabudže pytač Bože kralestwo. Boža hnada wšchak chze tež w pošlednej hodžinje hišcže wabicž, tež tehdom, hdyž je cžaknik žiwjenja wotbježal. Tež šchachał na kšchizju bu hišcže wołany — a pschindže. Ale chzył ty šwoje pschindženje š wotpohladom wotštokowacž, šnano hacž do šwojeho šchědžiwštwy? Wěsch dha ty, hacž budžeshch š žyła štary abo hacž ty nětko hižom pschi měšniku šwojeho žiwjenja stejšch? Wěsch ty, hacž budže tvoja wutroba

posdzíšcho mjehka a pschijomna abo hacž so hacž do teho czařa do kamjenja nještwerdži? Někotry by swoje smylene žiwjenje rad wot spoczatka sapoczal, ale to běsche pschepozdže. Njemuziwany czař je stajnje šhubjeny czař. Duž tedžbuj: Hospodať cze woła!

2. Winiza žada šebi wjele džela. To je dželacž wot ranja hacž do wječora, pschi šlónčnym wjedrje a pschi deszcziku, w nalěczu a nashymje. Šichetož winowy pjenk je jena najlěpschich rostlinow, a čím lěpscha je rostlina, čím lěpje dyrbi so hladacž a wobstaracž. Šdnyž je Bože kralestwo najwyschšche a najšdobnišche na šwěće, žada šebi tež najwjazny džela. To dyrbi so lěnjoscž a próšdnokhodjenje minyč; to dyrbja šebi czi dželacžerjo šastojniška winizy sa pschiklad wsacž, wo kotrymž našch tekst rěči. Šchtó to je? Jesuř šam. Wón nima šhwile špróžny byč. Moja jědž je, so ja cžinju wolu šwojeho njebjeskeho Wótza. Šytaj Jesuřej podobny byč. Dželo je žiwjenje. Čzim žiwišchi je šichescžijan, čím bóle budže wón dželacž. Šohladaž na wuczobnikow, na reformatorow a rycžerjow šwonkowneho a šnutsčowneho mišionštw — šajka to radošč; š dželu a šajka šwěrnoscž w džele! A šak wsichelake šu wobstaranja w Božim kraleštwje! W Lutherowym domje we Wittenbergu je widžecž wobras Šufascha Šranacha, kotryž pošasuje Šnješowu winizu. Na jenyš bošu widžišch šapuščenje šlych winizarjow, šatholškich: Študžen je šo šašupla, winowe pjenki šu roščychnowane, grat je špaleny, šicze šu dele šbite. Na druhim bošu je widžecž šwěrne dželo reformatorow: Luther džela njerjad won, Šelanchthon dže po wodu, Šugenhagen a Šreuziger šoliki nuts šijetaj, Šonas hałošy pschiwjasuje, drusy šrate šicze šberaja. Džela je došč w Šnješowej winizy, tež w našchich dnjach, hdyž chzedža winizu šapušcžicž.

Tež tebe je tón Šnješ wołał, duž dželaj! Šraschesh šo, šchtó mašč dželacž? Boža wulka winiza šo do małych dželow roščdželuje. Šedny je dom, šwójba. Wy štaršchi, dželajcže na šwojich džecžoch; wocžehńcže je w bošoscži a napominanju š temu Šnješej, so njebychu džiwje rostliny byle. Šschiwjasajcže šłabe hałožki na šaložk Božeho šłowa, so njebychu w hodžinach špytowanja šo poššunyle a šo ššasyle. Wotrěšajcže džiwje hałožki lžě, hordoščcže, šamowole. Štarajcže šo, so by šemja wutroby mjehka wostala, so by ša wscho šdobne pschijomna byla. Wy wuczeryjo, dželajcže na šwojich wuczomzach, wy štrawi na šhornch, wy wěrjazny na dwelowaznych. Šdnyž je telko dželacž, šomu chžylo šo poššdny štejecž na torhoščcžu? A džel winizy je tež twója wutroba, šotraž šebi wjele džela žada. Wšchednje dyrbišch na nej dželacž. Budž šwěrnny we šwojim njebjeskim pošwołanju, pošom budžesh tež šwěrnny we šwojim šemškim pošwołanju. Wjele je dželacž, duž dželaj!

3. Šoždy dželaniki džen ma šwój šwjatol, tež w Šnješowej winizy. Šastojniš wuplacža wuczinjenu ššdu. Ale bóřny je morkotanje šhšchecž. Wone wužadža wot tych přemich dželacžerjow. Šchtó woni chzedža? Woni džě maja šwój krosch, wo kotryž šu rano š hospodarjom psches jene pschishli. Woni hladaja hrořnje, došelž jako czi přeni nejšku wjazny doštali hacž czi poššledni. Woni pošajkim nejšku teho Šnješa dla dželali, ale ššdy dla, š šwojemu wužitkej. Woni šakwaju, šo je šožda ššda hnadna ššda a šo móže hospodať dobročžiwny byč, šaž jara chže.

Ššched 1900 lětami je šo to pschirunanje pošjedalo; njeje, šaž by šo nětko mělo? Šelko dželacžerjow morkoze dženska hješ praweje pschicžiny. Woni drje mogli še

šwojej ššdu špokojom byč, ale jich wutroba wiša na šublach šwěta. Wot hrořnje-hladanja pschecžiwu tym, šž lěpje šteja, dadža šo cžahnyč š hidenju, š šbėhnenju pschecžiwu cžłowštemu a Božemu pošjadej. Wěšo ma šnješ pschishłušchnosč, šwojim dželacžerjam wuczinjenu ššdu dacž a jim š lubošcžu napšchecžiwu pschicž. Šak lubošcžiwje rjeknje hospodať: „Ššchecželo!“ Dželacžerjo poš dyrbja tež wjedžecž, šo maja jich pschehnate žadanja mjesu.

Wy wschitzy, njech dželo dawamy abo šmy dželacžerjo, šmy šlužobny njebjeskeho Šnješa. Mamy my prawo, jemu šchtó pošjódšpšacž ššdy dla? Čžemy šo, hrořnje hladajo, hordži a šamopravi wysche druhich pošbėhnyč? To je šama hnadna, hdyž nam Bóh š žyła něšchtó da. Šchtó je jemu něšchtó pošjedny dał, šo by šo jemu šašo šaplacžilo? To njeplacži jenož ša cžaknosč, ale tež ša wěcžnosč: „Ššches Božu hnadu šym ja, šchtóž šym.“ Niz na šwoju šašlužbu nješmjesh šo špuschcžecž, ale na Šhryštušowu šašlužbu, na šotruž chže tebe šašo šo pschibližowazny poššny czař poššacž. Ty by był hješ troščta, njeby šo twój Šbožnik nad tobu šmilil. Niz twoje šštki tebe wumoža, ale Šhryštušowy šštk wumoženja. Duž budž š wutrobu džakownny, šo je Bóh tež twoje dla šwojeho šyna do šwěta poššlał. Twója šbožnosč je hnadna ššda ša twóju wěru, šž je w lubošcži šštkowaza. W džakownoscži ša šajku hnadu budžesh prawy dželacžer w Šnješowej winizy! Šamjen.

Šludry šudnik.

W rańšchim kraju běsche ras něšajki bohacžk šhětru šumú pjenjes, do rubješchka šašchitu, š njerošhladnosčcže šhubil. Wón tehodla šwoje šhubjenje wosjewi a šprawnemu namakarjej što toleť myta šłubi. Duž bóřny dobrny a šprawnny muž pschidžě. „Twój pjenjesh šym namakał. Šole drje budža! Duž wšmi šwoje šwójštwu wrěcžo!“ Šak wón š radošču šprawného muža a dobroho šwědomja džesh, a to běsche rjenje.

Tón druhi tež wješeke woblicžo cžinjesh, ale jeno, došelž mějesh šwoje šhubjene pjenjesh šašo; pschetož šak š jeho šprawnoscžu štejesh, šo bóřny poššaje. Wón pjenjesh licžesh a šebi pschi tym ruče roščmyšli, šak mohł šwěrneho namakarja wo šlubjene myto pschinjesh.

„Dobry pschecželo,“ wón na to rjekny, „po prawym běsche 800 toleť do teho rubješchka šašchitny; ja poš jeno hiščcže 700 toleť namakam. Wy drje šcže pošajkim jedny šchow roščpóli a šebi šwoje što toleť myta hižom wumšali. Šo šcže šak prawje ščiniš. Ša šo Šam džakuju!“ Šole njebē rjenje. Ale my tež hiščcže na šonzu nejšmy. Tón šprawnny namakar, šotremuž běsche mjenje wo te što toleť, dnyli wo jeho njenášwarnu šprawnoscž cžinicž, wobkručesh, šo je wón tón poščžil šajki namakał, šajkiž ón pschinjesh, a jón šajki pschinjesh, šajkiž je jón namakał.

Ššončnje wonaj psched šudnika pschidžeshchaj. Wobaj tež tudny hiščcže na šwojim wuprajenju wobššachaj, tón jedny, šo je 800 toleť šašchitny bylo, tón druhi, šo wón wot namakaneho ničžo wšak a poščžil wobšškodžil njeje; duž běsche dobra rada droha. Ale šudny šudnik, kotryž šprawnoscž teho jeneho a šubjene šmyšlenje teho drugeho poššacžu do přědka šnajesh, tu wěž šakle šapschimny. Wón da šebi wot wobeju wo tym, šchtóž wuprajeschaj, šrate a šwjatocžne wobwěščenje dacž a na to ššadowazny wuřub ščini: „Šo pošajkim, hdyž je tón jedny wot Šaju 800 toleť šhubil, tón druhi poš jeno poščžil še 700 tolerjami namakał, dha njemóža tež pjenjesh poššlednišchego tešame byč, na šotrež ma přemšchi prawo. Ty, šprawnny pschecželo, wšmjesh tehodla te pjenjesh, šotrež šy

namakal, sažo naspiet a wobkhowasch je w dobrym wobarnowanju, doniž tón njepščińdže, kotryž je jeno 700 toleť šhubiľ. A ja Tebje jowle njewěm žaneje drugeje rady hacž: Ty sežeřpliwje wo-
czakajsch, doniž žo tón njesamokwja, kotryž twoje 800 toleť namaka.“
Tak šudniľ rjekny, a pšchi tym to wořta.

F.

Rańšchi khěrluscy w symje.

(Zana 9, 4.)

Dli tež žo šlónzo we symje
Nóz j blyščežom krotšchicž na ranje —

Džeń tola k džělu wola.

Ja šym kaž j rowa wotuczil,
Ty, Knježe, šy mje wobudzil,

So bnych cži šlužil j nowa.

Naiprijedy pak njech šaspěwam,
Čžeřcž, džak a šhwalbu tebi dam.

Hacžrunje ty mje njetrjebasch,
Dha tola špodobanje mařch,

Šdyž šlužu šwěru tebi.

Mi šraduje žo wutroba,

So twoja miłošcž njebjeřta

Mje sa to šchčedrije debi

A moje šytwy žohnuje,

Šim dawa tježe, šrořcženje.

Ššmi moju ruku, wutrobu!

Ja pilnje, šwěrnje džělacž čžu

Na twojej Božeji roli.

A je mi jeno měřtacžko

Ššo derje wobšyć radžilo

Šo twojej šwjateji woli,

Dha to mje wulzy šwjěřela

A mojej duřchi wofšchew da.

A pščińdže šyma žiwjenja —

Šchto potom hiřchče wobšboža,

Šdyž lětow šněh žo šyje? —

Škutk kóždy cžiřty, nadobny,

Šo Božeji myřli škonjany,

Tež štarzej k šbožu tje.

Duž prijedy hacž šchto šymu ma,

Šsyj čžeřej šymjo do kłina.

Šdyž pak tež šyma škonja žo,

Šdyž šhadža wěćžne nalěto

A čžeřnořcž božmje praji:

Dha mje tam ruka wóřzowřta,

Běch tudy w maľym šwěrnym ja,

Mad wjetřchi nadawř ťtaji.

Šchtož špocžinal šym j maľa tu,

Ja potom šbóžnje wobřanknu!

K. A. Fiedleř.

Wumoženy.

Pšched něhdže řto lětami wěřty Dr. Rowland Hill w Londonje šwojemu řemřjetemu šlužobniřej pšched mnoholicžnej šhromadžišnu cžělnu řěcž džeržěřche, w řotrejž wořebje tele šłowa wuřběže:

„Mnořy j pšchitomnych wořobow řu njebocžicžkeho řnali a jeho řadžerženje rořřudžecž mogli. Šy mi wřchitzy pšchidacže, řo cžiřtu wěřnořcž praju, hdyž wobřrucžam, řo je řo wón dolhe lěta

řadžeržal, řaž řo to řpawnemu, řwěrnemu, bohobojařnemu muřej řaleži, řo je řwoju pšchibřluschnořcž napřchecžo Bohu a cžłowjekam, řaľ daloko hacž to nareřa cžělna řłabošcž dopuřchcža, řwěru do-
pjelnjowaľ. A tola běřche řónle cžžeřcžehódnym muř — rubjeřniľ. Pšched řřizecži lětami mje wón na drořy nadpadže a pjenjeřy řada-
řche. Ššo njebojamřchi, dach řo j nim do rořřecžowanja, prařchach řo, řaľ je na to pšchibřol, řo řaľke řtrařchne a bjeřbóžne žiwjenje wjedže. „Ach, řnježe“ — wón wotmolwi — „ja řa pohoncža řłužach, řhubich řwoju řłužbu, a doľeľ žaneho wopřřma wot řwo-
jeho řnjeřřtwa nimam, řanu druřu njenamakaľ. Šo mořľ žiwy bnyč, řym řo na řradnjenje polořicž dnyřbjaľ.“ řa jeho pšchepro-
řych, řo by ře mni pšchibřol; wón to řłubi a řłowo džeržěřche. řořym řo běch jeho j dolheji rořmolwu pruhowaľ, jemu namjetowach, řo by pola mje do řłužby řtupiľ. řón to j wjeřelom pšchija. řot tutyh 30 lěť řem je mi wón j horřiwošcžu, řwěru a pilnořcžu řłužil, řenje njěřřym najmjeřřcheje bjeřbóžnoicže na nim pnyřľ, jeho řadžerženje běřche pšchecžo dobre a řchecžijanje. řudžicže wón na řwojich řlych pucžach potracžowaľ, dha bjeř dwěla jeho wutroba řtwjerdnym a wón řłoncžnje wohidnu řmjercž pod řatowymaj ruřomaj wumře.“

F.

Pjerschcžen řpólřkeho krala Štanibława.

(Šłoncženje.)

Měľk bě pola Dobraľa řažo řjany čžeř, jaľo bě ř řary na drořu wuřtupiľ, hacž runje jemu řněh wokoľo řožaneje měžy lěťařche. řeho wutroba bě řwjěřelena, hacž runje nořy we řněřy řčžeřchtej. „Šchto-tež-to řarja k řemu wřchemu praji, hdyž řłyřchi, cžeji řón pjerschcžen je? A řchto budže žid měnicž, hdyž mje juřřje wuhłada? řaj, řiž řo na řeho řnjeřa řpuřchcžeja, dořtanu nowu móz, řo j řchidłami horje řłecža řaž hodyľje! řjednyřbjaľ ja Bohu řpěwacž, njednyřbjaľ řo wjeřelicž?“ řaľle ře řobu řěcžo řo Dobraľ řwo-
jemu řubľeřřku bližeřche. řłchi wofnje jeho mandželřka řtejeřche; wón pšchecželnimje k njej j řłowu řimny.

Alle prijedy hacž do řřtwy řtupi, džěřche do řródže, řam bě řyma; něřotre řokofřki horje řłecžichu, jaľo řłyřchachu, řo řo durje wocžinjeja. „řbohe řwěřjatk“, Dobraľ praji, „wy mje wjazy njěřnajecže, wam je tu řyma a wařch jecžmjeń wam dolho řčžěľ njeje.“ A jaľo řo w řródži wobřładowařche a na to pomyřli, řaľ bě řam prijedy njeho jeho nan hořpodariľ, řamle bě řa řruna, řu řchafa, řamle w řucže řchěra řtejaľa, řule jaľojza — dha řo jemu řlyřy j wocžow cžičcžachu. Měľkle bě řu řhudoba, wřcho bě řróbne. Alle wón pšchi řebi praji: Čžakajcže, řo budže řažo wřcho řinaľ. řamle dnyřbi řažo řruna řtejecž a řule řchafa; řa-li řbóh, pšchidnu řažo řěpřche čžeřy.

Do řřtwy pšchibředřchi řwa Dobraľ jene džěcžo po druřim a je wokořcha, řotom praji: „Bojčže řo řoha a dowěřjeicže řo jemu, wón wřcho derje cžini.“ řotom pomjedawřche macžeri a džěcžom, řchtož bě na řarje řłyřchaj. řo bě wjeřele! řaľo džěcži řłyřchachu, řo je řo řkalořny pjerschcžen, wřchě j wjeřelošcžu řłakachu a řpěwachu. řajřtarřchej běřchťaj řař j nanom řobu we řarřchamje pobnyľ a j nim pšched řkalořřim řrodow řtejaľoj, a runje řehdom běřchťaj widžaloj řaľ řkaloř w pnyřchym wofu, do řotrehož běchu řchťyř řchumle řapřchěnjene, po řařy jědžicže. řehdom běchu řebi woni wřchitzy řřjo měžu pšched řkaloř řejmali a wón bě řim j řłowu řimnyľ. řchetož řkaloř Štanibław, řiž bě wot lěťa 1705 hacž do lěťa 1709 j řkaloř w řpólřkej, bě řara řubofny a pšchecželnimy řnjeř a jedyň najmudriřchich a najłěpřchich wjetřchow řwojeho čžeřa. Š řěpřcheje ruři rapaľ Dobraľež řwóbijje njebudžicže mořľ řbože pšchimjeřcž. Alle řaľ jeno bě rapaľ řo řapocžal? řotwolwjenje na řo nje-
dnyřbjeřche dolho wumofřacž.

Dwaj dnjej so hiščezje njebeščtaj minyloj, jako wošebne šanje, do kotrychž běchu šchtyri konje šapšehnjene, psched faru stejo wostachu. Bohonež mějesche rjany trešaty klobuť, na konjazyh gracze bě kralowski wopon. Burjo běchu do durjow a na hašu wustupili, džěczi sa šanjemi běžachu, wscho bě na nohach. „Schto-tež-to na farje maja? Schto-tež-to je knjes farať wobeschol, so se šanjemi po njeho pšćzjelu?“ — Ale kať hakle so ludžo džiwachu, jako knjes farať i jenyh knjesom k Dobratezom pschindže a Dobraf w czarnej njedželskej drascze wustupi a so do šanjow šobu šyny. To hiščezje so tola ženje žanemu burej w Pólskej stalo njebe. „Slě so jimaj njeponđže“, někotři mēnjachu, „pschetož khudy Dobraf čzinjesche bjeswoczjo, kať loni bohaty šiwarzez Jan, hdyž se šwojej bohatej njewjestu k wěrowanju džěsche.“

Někotržkuli poča hižom Dobratej jeho šbože sawidžecz. Rapaf pať na tšěche šedžo šebi tu wěz lubicz da, kať by prajicz chynł: Tadle je mi to prawje! a Marijna wutroba wscha i wješez-koščzu skafasche. Na puczju do Warschawy bu naschemu Dobratej tola troschku šyštno wokolo wutroby; čzim bliže šanje k měšezčan-štim wrotam pschindžechu, čzim bóle jemu wutroba spadomasche a tón knjes, kať tež farať mějeschtaj nusu, so jeho někať štrošchneho šđeržeschtaj. „Kral je so jara wšpoko nad tym šwješeliť, Dobraf, so šcze tajki šprawy muž“, tón knjes praji, „a wón je prajiť, so wam hódne myto sa waschu šprawnošč da.“ Ale wjele bóle, hacž tole kralowske šlubjenje, Dobrafa jeho rapaf pošlyjesche; tón njebe na tšěche šedžowostaf, ale bě sa šanjemi lecžil a potom so na šanje šydnul a so šobu wješ. —

Nětkle šanje psched hrodom šastachu. Dobraf bu ke kralej domjedženy, kiž tať pscheczelnje i nim rěczesche, so Dobraf wschu bojoseč šabu a kralej wscho šwupowjeda, kať bě so i tym pjeršchzenjom mělo. — Šako bě so pjeršchzeň w kralowskim hrodze šhubil, běchu šebi tam ludžo wjele hłowulamanja čziniť, hdyž jeno je wostaf. Někotři tukachu, so je drje tón abo tamón kralowski šlubobnik dolhe poršty čziniť a jedyn to druhemu do wuschow šchepšasche. Někto bě wschěch tajkich rěczow kónz; a šchtož bě hiščezje wjazy hódne, ničto njemóžesche temu abo tamnemu nje-šwěrnoseč podškwocz. — Někto pať chynchu wschitzy wjedžicz, so šu teho rapafa wokolo hroda létacz widželi, a kóždy žalošnje mudrowasche. Šaj, to budžich ja dawno hižom prajicz mohł, so to hinať byto njeje, hacž so je tón rapaf pjeršchzeň wšaf. To wschať je wěcznje tať, hdyž někomu tu wěz prajisch, kať je so měla, potom je wón mudry a čzini, kať budžische to prjedy hižom šam tež wjedžil. Ša wěz pať bě so tadle měla. Šofna kralowskeje štwy běchu šwilu wotewrjene byle a pjeršchzeň bě prjecž. Dofelž pať bě so rapaf i Dobrafom šobu pschijwješ, dyrbjesche něť pošafacz, kať je to wuwjedł. Duž wofna wotewrichu, pjeršchzeň na blido pošožichu a potom na boť štipichu. Š hlaj, hnydom mějesche tón rapaczi paduch pjeršchzeň šašo w pšty a jón Dobratej do ruki pschijeshe. Šad tym so wschitzy špodžiwachu a wješelichu.

Ša léto bě Dobratež kubleschto žyle hinasche. Šjany dwór tam štejesche i nowymi domštimi a hrodžemi, a w hrodži štejachu rjane kruwy, na kotrychž žana krepka wody štejo njewosta. Šob worjeshinu štejesche honacz i žylym retomašom kofoschow. Dohy bě kralowska milošcz šaplaczila; Dobraf bě něť šchwarny bur. Rapaf pať bě jeho štajny hósč, kotremuž wschitzy čšez wopofasowachu; hdyž hdy dolhe pašory čzinjesche, dha dachu jemu hicz, wón bě šebi jich džaf šašlužil. Dobraf pať wosta se šwojimi džěczimi pschi Wosy. Ša šwoje wrota pať je šebi Dobraf te šłowa napšacz dať:

Boži škutł so dyrbi štač,
Wšcho dže po Božej woli,
Wón móže šbože dacž.

Wschelake i bliska a i daloka.

— Knjes wuczeť Guda w Šušy dosta wot ministerštwu titul „wšchšchi wuczeť“.

— Knjes wuczeť Šöhmar i Wulkeho Dazina, kotryž je dolhe léta w Šohlandze i wuczerjom byl, je so šašo do Šerbom wró-čzil a bu 1. februara sa druhého wuczerja a šastupjerja šantora w Šodžiju šapofasany.

— Š Malešezach mějesche so šandženu njedželu wjecžor wošadny šwjedžen ša šnutsšowne mišionštwu. Šdyž šmy šandžene léto wažny wopomnišni šwjedžen wótza šnutsšowneho mišionštwu Wicherne šwjecžili, bu tón krocž šhromadženyh wažnoscz šnutsšowneho mišionštwu na wutrobu pošožena. Šschednoschł, wobrašy a chorowe a šhromadne špěwanje wjedžesche šhromadženyh w duchu do nusy, kotrejž wot Šoha žohnowany škutł 70 lét šluži. Šobrašy dawachu rošjafšjenje wo hladanju šhorych, wo špomóžesčich domach, wo hospodach i domišnje, wo šastaranju sa mlodyh. Bohaty wopyt šhromadžiny šěsche rjane dopofasmo, so nasch lud tajke wošadne šhadžowanje sa šbudženje šchescžijanšesje myšle lubuje.

— Ša dnju Marje wucžiščzenja šěsche wažny džěň sa Šodžij-šku wošadu. Šehdom šěsche so 350 lét minylo, so so w Šodžijškej žyřtwi přenje ewangelišto-lutherske předomanje džeržesche. Šo so to pošdžišcho šta, hacž w druhich šušodnych wošadach, ma w tym šwoju pschicžinu, so Šodžijška wošada i wulkim džělom šafarowa-nych wšow pod knještwom Mišchjanskich biskopow štejesche. Šakle hdyž kurwjerč August i biskopom Janom IX. šamt Mühlberg na Štokpno i Šodžijom wuměni, bu tež tudy po tamnej šašadze „čžehož knještwu, teho wěra“ reformazija a to kručze šawjedžena. Šisitazijška komišija, wobštejaza se šuperintendenty Daniela Šriesera i Draždžan, šuperintendenty Antona Šauterbacha i Širny a kurwjerčowskeho radžiczela Šryštofa i Šernšteina, pschindže do Šiskopiz, hdyž wschitkich duchownych a žyřtwiškich šastojnikow žadašche a jich pruhomasche. Šdyž buchu sa „čžištych we wucžbje“ pošnatych a šlubichu, so chzedža pschichodnje po lutherskim wušnacžu wucžicz, wostachu w šastojništwje; hewať buchu wotšadženi. Šapoczatł 1559 pschindže Šodžij na rjad. Šehdomnišchi Šodžijšti farať njechafche do teho šwolicž, duž dyrbjesche šwoje šastojništwu škožicz. Šako nowy ewangelišto-lutherski duchowny bu Šakub Šinkler poštajeny, kiž je w Šudychinje rožženy a šěsche wot 1550 i šaplanom w Šubiju. Šón šěsche jara wucženy muž a tež šerbšesje rěcze šnajomny. Šako šaplan bu jemu Šurij Šenšer, dotal šaplan w Štokpnom, pschidaty. Šižom 2. februara 1559 so wot noweho šararja přenje ewangeliške předomanje w Šodžiju džeržesche. Štara šlěťka, i kotrejž so to předomanje džeržesche, je hiščezje šđeržana a štejo wostala, ale pschistupa k nej wjazy njeje wot wobnowjenja žyřtwje psched 17 létami. Dofelž je Marje wucžiščzenja jenož hiščezje poš šwjateho dnja, je knjes farať Šschizjan wažnoscz teho dnja w předomanju šandženeje njedžele wuložil. Šón pošožimy wobraš i tamneho čžafa, hdyž Šodžijška wošada 85 wšow wopšchijesche a wošebje wopiša te dny, kotrejž tole pschetworjenje pschijeshechu. Ššwoje předomanje šakoži wón na Šjew. Šana 2, 25: „Šchtož wy macže, to džeržezje, hacž pschindu.“

Wucžby a wěrnoseče.

Šodawa F.

1. Še šobu šamym wojowacz, je najčezšicha wójna; šebje šameho pschewinycz, najrješšche dohyczje.
2. Najwjetšcha mudrošč je štjenje pschecžimo špštowanju; najwjetšcha šylnoseč pošožnoscz.
3. Šhonjenje je drohi wuczeť, ale mnošy nochzedža k žanemu druhemu do šchule šhodžicz.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihcizischczerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sexagesima.

Lut. 8, 4—15.

S nascheho pschirunanja blyschimy to praschenje:
Čzechodla nješe Bože słowo tak mało plodow?

1. Husto pada pschi puczu. Bšches polo wjedze pucz, twjerdže steptany wot nohow kaž wot kolešow wošow, kiž su pschejele. Tam tež ratać šwoje šymjo čizišnje. Ale šymjo njemóže psches hornu štwjerdženu semju do spódnje mjekščeje semje; wono so šakorjenicž njemóže. Ptacžki sornjatka sežeru. Šchtož wone wostaja, so podtepta.

Čłowšta wutroba so husto runa twjerdemu puczej. Rač budže twjerdy? Bšches šhodjenje šwětnych ludži, pscheczelnych kaž tež njepscheczelškich, psches koleša wošow žadosčow, šwětnje lubosče, psches čěžke wošy džěła, psches čělnje wošy šrudobny, psches špěščne wošy pschi honjenju sa škožom. Nětko wot twjerdje štory sornjatka wotlecza a šorjenja njepschimnu.

Tajke twjerdje wutroby šnano hiščeže nabožinu waža, ale niz jako móž šwojeho žiwjenja. Šsnano waža žyrkej, ale niz jako žórlo lubosče. Šsnano šhodža do Božeho doma, tola niz so bychu šesuja namakali. Šsnano pošluchaja na Bože słowo, tola niz so bychu so šnutškwonje šapschimnyč dali. Tam so šwjate šymjo njeđobudže.

Ptacžki pschilecza a jo precž dypaja, šlětowaze myšle. Wone so šdadža njewinowate byč, ale njedaj so šjebacž. Šyle čišče so bliža, ale se šlej lešču. Žane měšto, žana

šhodžina jim šwjata njeje, wone pschilecza pschi twojej nutrosčzi, pschi modlitwoje, w Božim domje psched woltařjom šajwyschšeho, wonkach psched žyrkwynimi durjemi. Šdže su twoje dobre pschedowšacza? Přecž! Šdže su pscheczelne šynki, šhěrlušče i druheho šwěta? Wutlincžale, wotmjelke.

Šchtož ptacžki njesežeru, bjes šmilnosče šurowa noha čłowjekow roštepze, rošmjatu koleša njecžucžiweho šwěta. Šsynjek pak žaruje wo šubjene dušče.

Duž hladaj so, so njeby twoja wutroba tajku twjerdu štoru mēla; žana droha, žane torhosččo njěšmje byč, hdžež móže kóždy pschič, ale čizhi templ Boži.

2. Husto pada šymjo na škału. Šhětšje wono šendže w lohkej, mjehkej semi. Młode šelene wono ššhadža, wóčžko a wutrobu šawješeluje. Tola to jeba! Šemja žaneje hlubokosče nima. Mjehke šorjenje štoršaju na škału. Wone woby njenamakaju, so mohle so napicž. Š temu šklóncžko horzo pali a šemja budže jako proch. Duž wotemrēwa šorjen rostliny, trawicžka so pošhili, wuššnje a wumrje. To je šažne roščenje, šažne šwjadnjenje, šažne wotemrjecže.

Tak dže so Božemu słowu w šwjěšchnych wutrobach. Tajke wutroby drje wot horkach twjerdje nješju, ale nutškach. Wone wóčžko jebaja. To widžišč kčžžaju mlodosč a tola šedži šmjercž psched wutrobinyimi durjemi. Ššmējaze wóčžka, čěrwjane liza, so šhorjaze šakorjenje, ššumjaze šacžucže, wješele šlubjenja — ale šhětšje so šakorjenje pošminje, šwěrnosč šlama.

To ſu tajzy, kaſz bohaty mlodzenz, wo kotrymž Sbóžnik powjeda. Huſto ſu to runje mlode duſche, mlodzi cźlowjeſojo, kotrymž wutroba wumrje, prjedy hacž woni wumru. To je ſrudobnje; pſchetož niczo taſ ſrudne njeje, hacž hdyž roſa pada na naletne dźeczi. A cźlowjeſ ženje taſ ſrudny njeje, hacž hdyž ma hiſchcze mlodoſtne czerwjene liza, ale w duſchi ſmjercž.

Je ſama mlodoſcž taſ khabłaza? Njeſymy to teſ my? My wjecžor ſo pſchezo teſame hwėdny ſwėczicž widžimy, ale wone naſ huſto hinaſchich widža. Njeſy ty ſwój płaſchcž ženje pójſchal po wėſtku, ženje kniczomnei cźlowſkej myſli ſluzi? Njeſy ty khabłak, hdyž ty mjeſ wuſmėwzami ſedžeſche, jaſo ſo ſpytowanje bližeſche, ſtrachoty brožachu, wichory ſakhadžachu, jaſo ſo pſchiſluſchnoſcže kopjachu kaſz hory, jaſo bu pucž pſchezo bóle czerwnojty a ſlónčtko pſchezo horzyscho paleſche? Szwėczjeſche ſo rjana róža Khrystuſkowa dale w tebi abo ſwjadny wona ſpalena wot ſlónčtka? Runaſche ſo twoja wutroba ſnana ſemi na ſtala?

3. Huſto pada ſrjedža do czerwnjom. Czerwnje na dobrej ſemi ſu cźwila ſa ratarja w rańſchim kraju; wone maja twjerde korjenje a wótre kałacze, huſto potajnje. To pſchidže k wojowanju ſ mlodymi ſtwjelzami a czerwnjami. To wojuja wo bycže, wo ſemju, wo ſwėtko, wo powėtr. Czerwnje dobywaju, wone khetischo roſtu a ſu ſylniſche, ſymy ſo ſaduſcheju. Rola ſczini ſo polo wotemrjecža. Ratač namaka pod czerwnjami row ſwojeje nadžije.

Někotra cźlowſka wutroba je mjekcha. Ssymjo korjenjom nabywa, ſtwjelzo dže do kćenjom. Tola plody pſchinjeſcž njemóže, to ſadžewaju czerwnje. Wone najlėpſchu roſtlinu ſaduſcha.

Tajkich czerwnjom a poduſchaznych roſtlinow je wjele. Tſi Sbóžnik mjenuje, najprjedy ſtarocže. Wone ſu Bože dary, kaſz dolho je bjerjemy ſ ruki wėczneho Wótza. Wone budža ſa naſ ſkaženje, hdyž naſchej duſchi kſchidła ſlemja.

Tež bohatſtvo je dar Boži a móže wjele žohnowanja pſchinjeſcž. Tola ſtara bajka wo poklecžu ſlota budže wėrnocž, hdyž my kaſz proſcherjo po nim žedžimy. Wſmi pjenjeſ do rukow! Hdy by wón rėczecž mohł, ty by jeho móž cžul, wſchitko dobre w cźlowſkej wutrobje moricž.

Hiſchcže ſtraſchniſche ſu czerwnje lóſchtow. Wone bjeru ſwėtko ſ woczom, barbu wot lizom, wone ſajėdojčža krej, hacž tón wbohi ſo do kaſchcža položi. Bože ſłowo žanych plodom njepſchinjeſe. Duž hladaj ſo tych mozom, kotrež ſo pletu wokolo roſtlinow wėcznoſcže. Twoja wutroba dyrbi Boža rola bycž ſa Bože ſłowo.

4. Porėdko pada ſymjo na dobru rolu. Hdže je ta dobra ſemja? Hdže klapaja dobre wutrobny? Tam, hdžež ſtej Boža hnada a cźlowſke dźėlo je pſchihotowalej.

Ratač dyrbi twjerdu ſemju ſ wodu ſmjehcžicž, ſ motyku kopacž abo ſ pluhom ſpowrócžecž. Na ſtalu da ſemju ſwoſycž. S wohenjom ſpali wón czerwnje, haj wón tajke polo khwilu pródne ležo wotaja, ſo by nad njerjadom ſ knjeſom był.

S hiſchcže wjetſchej ſwėrnocžu Bóh na naſchich wutrobach ſkutkuje. Njeſmjehcžuje je wón ſ miłym deſchcžikom, ſ twjerdym pluhom a wótrej motyku? Njebije wón ſ hamorom ſwojeho ſłowa, ſo by ſo ſkala roſbika? Nje-roſnymi wón kałate czerwnje wotſtronicž ſ wėſtej ruku a ſ wótrym nožom a ſ palazym wohenjom: pſcheſ ſwoje ſłowo a pſcheſ wodženja naſcheho žiwjenja? Hdyž dyrbi bycž, jeho wohen žahle a horzo pali a jeho nóž hluboko

rėſa. Wón nam teſ to najluſbche wosnje a jo položi do ſymneho kaſchcža, ſo by naſcha wutroba ſwėrna a dobra byla. A potom je jeho ſwjate ſłowo ſaſo móž Boža, kotraž dobru wutrobu teſ dobru ſdžerži.

Alle wón, tón Wėczny, džiwa teſ pódla na cźlowſku pomoz a dźėlo. Pſchetož cźlowjeſ je ſwobodny, ſwoju wutrobu tworicž a tworicž dacž. Wón horlach ſteji, hdyž wón ſam na ſwojej wutrobje dźėla, to ſłowo ſlyſchi, w dobrej a pėknej wutrobje jo ſakhowa a w ſczėpliwocžci nihdy njewuſtawa.

Prjedy hacž ſymjo ſeſrawi, dyrbi ſo roſſylnicž w ſymſkim ſmjerſku, nałecžo jo ſmjehcžicž, lėcžo jo ſhrėcž, ſlónčtko jo ſeſrawicž. So by twoja wutroba ſo ſdobrika, k temu trjeba Bóh žyłe žiwjenje.

Wutraj a plody ſeſrawja. Wone ſu wſchelake po darach a po ſwėrnocžci w dźėle: tſizecžikrócžne, ſchėcždže-ſacžkrócžne, teſ ſtokrócžne, hdyž ſo ty žyłe ſwojemu nje-bjeſtemu Wótzej poſwjecžjeſch. Samjeń.

Wjecžorny khėrluſch w ſymje.

Kaſz ſ twjerdym ſpanjom wobjata
Nėtk leži morwa pſchiroda
We ſmjercže bėłym płaſchcžu.
Móž hymna je
A žaruje
Pſchi jejnym ſmjertnym kaſchcžu.

Hdyž Bóh Knjeſ ſ njebia pſchikaže,
Dha žiwjenje wſcho k rowu dže,
Szo k wotpocžinku dawa.
Hdyž Bóh pał chže,
Wſcho ſmlódnjene
A kraſne ſaſo ſtawa.

Tež ja ſym ſ pierſchcže, popjela
A ſpadnu bórſy do rowa,
Hdžež kłacž mam w nožy cźmowej.
Duch njewumrje,
Wón k njeju dže
Do domowiny noweje.

Nėtk pał, o Božo, hdyž ſo cžmi,
Mje do ſwojeju rukow wſmi;
Sa ſpróžny loža hladam.
Drėmk ſlódki daj,
Mje pod ſchit ſtaj;
Spacž w twojim mėrje žadam.

Njech cžiſte, tebi ſwjecžene
Eſu dny, kiž hiſchcže ſpožcžicž chže
Mi twoja Boža rada,
So po cžažu
Mi we Khrystu
Da ſbóžnoſcž twoja hnada!

K. A. Fiedleſ.

Sakowotkhorjeny.

Sedny bohaty mlodzenz w Romje mėjeſche dolhi cžaſ dla nėtajkeho czežkeho bracha na khoroložu ležecž; ſlónčnje wón ſaſo wotkhoru a bu ſtrowy. Duž wón prėni krócž won do ſahrody džeſche a bėſche kaſz nomonarodženy. Wón nėtko ſwoje woblicžo k njeju wobroczi a džeſche: „D ty ſchcžedriwy Božo, mohł-li tebi

čłowjek něšto saplaczic, tak rady chyzł czi wšcho swoje samoženje dacž!“

Tole schědžimz Hermas křyschjesche a k bohatemu mlodženzej rjekny: „S wyšoka wšchitke dobre dary pschihadžeju; tam njesamožesch nicžo kłacz. Bój, kłěbuj mi!“

Młodženž sa pobožnym starzom džěsche, a wonaj do čžemneje hěty pschindžeschtaj, tam běsche kama žakosč a lute hubjensstwo; pschetož nan khorj ležesche, a macž plakasche, džěczi pač běchu nahe a wo kłěb wolachu. Duž šo mlodženž stróži. Hermas pač džěsche: „Klej, tule je woltač sa twój wopor! Klej, jowle šu kņjesowi bratsja a fastupnizy!“

Duž tón bohaty mlodženž swoju ruku nad nimi wotewri, jich bohacze wobdariwšchi a khorcho hladawšchi. A czi wofschewjeni kħudži jeho žohnowachu a Božeho jandžela mjenowachu. Hermas pač šo pošmėwlny a džěsche: „Tak wobrocžuj ty pschezo swoje džakowne woblicžo najpriedy k njeju a potom na semju!“

F.

Ty dyrbišch šwjaty džěk šwjeczič.

Sedyn šprawy kowarški na šwojim pučžowanju do jeneje kowaršnje pschindže, hdžež šo hacž do wječžora prawje mužnje kowarjesche; a to běsche jemu runje špodobne, pschetož wón rady džělasche. Šako pač njedžela pschindže a kowarjenje njepšchesta, njeběsche jemu to žyle prawje; pschetož wón budžišche rady kemschi šchol. Ale mišchr chyzšche šebi se šwojeho želeša wšchě kapšy polne pjenješ nakowacž a myšlesche: Čžehodla njedhrbjalo moje rjemješko tež njedželu šlote dno mēcž?

Kħwilu je šebi to našch towarišch lubicž dač, dokelž šo mišchtrej pschecžiwjecž nočžyšche. Tola bjes njedžele jemu žiwjenje kłodžesche kaž w kropje poliwka, w kotrejž žana šól njeje. Duž šo wón smuži, k mišchtrej do domu dže a rjeknje: „Mišchtrje, ja bjes Božeho kłowa dlěje wobstacž njemóžu, a šym-li šo njedželu w kowaršni špróžny džěkač, šym w tydženju jeno pol čłowjeka; duž budžěče tak dobry a dajče mi njedželu moju šwobodu.“ Mišchr džěsche: „Ně, to njeńdže; pschetož ty mašch dohladowarštwo w kowaršni, a j žyla, by-li jedyn přjecž šchol, mohli wšchitžy woteńčž a potom by wobkħod šajtač.“ — „Ale bjes Božeho kłowa ja štradam“, towarišch šnapšchecžiw, „to wšchacž nočžy wjazy hicž. Wš wěšče, lěni nješšym, ale šchtož njeńdže, to njeńdže; a ša čžo šym kšchecžan, hdyž žaneje njedžele nimam?“

Mišchtrej šo to špodžiwne šesda, a wón mějesche hižom kłowo wo blašniwštwo a teho runja na jashku. Šako pač temu šprawnemu towarišchej do woblicža pohlada, šo wobkñježi a džěsche: „Nó mojedla kħodž kemschi, tak wjele hacž chžesch. Ale jene šebi wučžinju: Budže-li wjele džěka, dyrbišch tež njedželu na šwojim měšče byčž.“

Šchto běsche wjekššchi dyžli našch towarišch! Bližšchu njedželu šo wón šwój módry ropr woblecže, wosmje šebi špěwarške pod pažu a dže kemschi. Tajki rjany džěk wón dołho měl njebē; předowanje a špěwanje běschtej jeho žyle wubudžilej, a našch kowarški běsche čžily kaž ptacž. Nětko šo tydžěk miny; a jako šobota pschindže, mišchr rjekny: „Towarišcho, je wjele džěka; jutsje dyrbišch w kowaršni byčž.“ — „Derje“, towarišch džěsche, „hdyž hinač byčž njemóže.“ — Bližšchu šobotu mišchr šašo rjekny: „Še wjele džěka“, a tak tež kšecžu.

Šako pač po kšecžej njedželi towarišch swoju tydžěnišku mšdu dosta, přecž toleč a přecžadwazeczi kłěbornych, dħa wón džěsche: „To je pschewjele!“ a přecžadwazeczi kłěbornych wrócžo šuže. „Čžehodla?“ mišchr praji, „to je ša te šydom dnjom.“ Ale towarišch rjekny: „Ně; ja šym šebi woblicžik, a ša njedželu ja žanych pjenješ njebjeru; pschetož njedžela njeje k šašlužowanju pjenješ, a džělam-li njedželu, dħa šo to wam k lubošči štawa, a

pjenješ ja nočžu.“ Duž mišchr na towarišcha š wulkimaj woczō maj hladašche; a wot teho dnja běsche kowaršnja kōždu njedželu šamkñjena.

Wopomni: Našchemu Bohu nješmje šo jeho kšecža kafeš š katechisma kradnyčž; a šchtož do Božeho doma chže, tón hižom pučž namaka. Šbóžni šu, kiž Bože kłowo křyscha a wobarnuja!

F.

Pscheńza a njerjad.

Běschtaj ras nawoženja a njewjesta. Taj mějeschtaj šo lubo, běschtaj bohobojasnej a šo na džěk šwojeho kħwaša wjekšeschtaj. Duž pschindže pošlednja njedžela, kotruž móžeschtaj hišchče nježenjenaj šwjeczič. „Póńdžemoj dħa džěka tež kemschi?“ šo nawoženja šwojeje njewjesty woprašcha, jako ju rano mješ přėnim a druhim šwonjenjom wopřta. „Ty mašch hišchče telko čžinicž, a tež ja mam wšchelakore wobstaracž. Naju čžab šapocžina jara wotebjeracž, hdžež kōždy wot naju hišchče šebi šamemu pschikłuscha.“ Njewjesta šmėjo džěsche: „Ša škoro wěrju, šo je tebi nětko hižom twojeje šwobody žel.“ Potom pač bu kħutnišcha a mėnjesche: „Runje džěka hromadže kemschi póńdžemoj. Šedžbuj, šarač budže runje ša naju přėdowacž! Mi je tak, šo džěknišchi tekst wot šapocžatka hacž do kónza w šwojim mandželštwoje našhonimoj.“

A tak wobaj do Božeho doma džěschtaj. Kħerlusch šo wušpěwa, a potom šarač na kłěžy tekst pschecžita, kaž pišany šteji pola Mateja w 13. šlawje wot 24.—30. šchtucžki.

Šako duchowny tuto pschirunanje wo čłowjeku pschecžita, kiž dobre šymjo wušywa, šo nawoženja šmėjo pschi šebi šwjekšeli, šo bē šo jeho mudra njewjesta myšila, a tež holecžu šo woblicžo pošdlěišchi. Runjež pač běschtaj šo něčžeho drugeho nadžaloj, tola š nutrnosčju na přėdowanje pošlučaschtaj, kotrež pschirunanje wo njerjadu mješ pscheńzu wukładowasche.

Dužy dom wón š nej trochu žortowasche a džěsche: „Tak, nětk wėmoj, tak šo w Kħryštukowej žytkwi wot A hacž do Z ma. Mėnišch pschezo hišchče, šo džěknišchi tekst w šwojim mandželštwoje našhonimoj?“ — „Čžemoj woczafnyčž“, wona wotmolwi, a njeřecžeschtaj dale wo tym.

Kħwaš bē nimo, a ša lěto Bóh tón kņješ jimaj šynka wobradži. Duž běschtaj šbožownaj čłowjekaj. A dokelž bohuzel žane dalsche džěcžo wjazy njedostaschtaj, tuteho přėnjeho a pošlednjeho njewuprajomnje lubowaschtaj. Ale jeju lubošč bē rošomna: bohobojošč a kħutnosč běschtaj w nej, a wšchu šwoju próžu na to nałožowaschtaj, šo byschtaj šwoje džěcžo k Šesufowemu šlužobnikaj a prawemu čłowjekaj woczahnyłoj. Druhdy šebi prajeschtaj: Naju džěcžo ma dobru wutrobu, rad šo modli, rad dawa, njemóže widžecž, šo něčto placže, a pošlučha na kłowo. A potom šašo žortowaschtaj. „To je naju džěcžo wšchitko wot tebe herbowač“, džěsche muž k žonje, „jenož pošlučnyošč ma wote mnje.“

Naš wječor w adventškim čžasu nan a macž hromadže ša blidom šedžeschtaj a šwojemu džěcžu knihu š wobrasami pschihotowaschtaj. Běschtaj wjele wobrasow nahromadžiloj, kajkež w protyčach a nowinach nadeńdžesch. Drušy ludžo tajke wěžy přjecž mjetaja abo do kħachlow tyłaja. Wonaj pač na šwoje džěcžo myšlo běschtaj je kħowaloj. A nětko š nich wušwoleschtaj. Macžer š nožizami w ružy wobrasy wurěšowasche a nan je do knihi lėpjesche. Šenož lubošne dobre wobrasy dyrbja do knihi, šo by naju džěcžo jenož dobre šacžucža w šwojej wutrobje hajilo a šo bychu jenož čžiste a wulke myšle w nim roštkē. Duž macžer nožizy š ruki položil a, šwojemu mužej do woblicža hladajo, šo jeho woprašcha: „Dopomnišch šo hišchče na pošledni tekst, kotryž šmój jako nježenjenaj tehdy křyschaloj?“ — „Kač njebudu?“ wón wotmolwi. Macž štanwšchi po bibliju džěsche, přtašche a čžitašche:

„Njebjeske kralestwo je podobne cłowjesej, kiž dobre hymjo na swoju rolu hysješe.“

Mandželstaj jedyn na druheho hladaschtaj a mjelczechstaj. Macz f nowa do swjateje knihi pohlada a sa hebje dalischi schtuczkju cžitasche. „Wěsch tež, kak dale rěka?“ so swojeho muža woprascha. „To wěm“, tón khotnje praji, a macz knihu sacžini.

Tónle wječor so nutrnje a horzo sa swoje lubowane džěcžo modleschtaj.

Bórty po tym macz swojeho hynka nadeńdže, jako muchi pschi wońnje lojesche a wbohim swěrjatkam něžne schidleschka a nózki wutorhowasche. Macz so hmjercz nastroža. Wona na burowe porsty bijesche, doniž njeběchu cžewjene a tofste. Potom džěcžo na klin wsa a jemu se hylfami we woczomaj powjedasche, so wbohe muchi to hyschče sto krócž bóle boli, schtož běschtej skej ruzy jim cžinilej, a so Boži jandželjo frudnje prjecž lecža a Sanka pola lubeho Boha wobstorža. Džěcžo plakajo flubi, so njecha to ženje sašo cžinicz. Ale bórty po tym nan žyle nastroženy f swojej žonje pschińdže, jej powjedajo, so je runje Sanka nadeschoł, jako bě tón nješmilnje f kijom khoru koczku bil. Žona wobledny: „„Šy džěcžo nabit?““ — „Njemóžach“, muž wotmolwi, „běch pschegara rošnjemdrjeny. Šym jo do komory samknył.“ Potom swoju žonu sa wobej ruzy pschimny a so polny tyschnosče woprascha: „Wozedla, praj mi, f wotkal to naju Sank ma?“ Žona džěsche po bibliju, pytasche tekst tamnišeho přědowanja a džěsche: „„Tu hmój stejo wostałoj; w 25. schtucžy dale rěka:““

„Zako pať ludžo spachu, pschińdže jeho njepscheczel a našy njerjada mjes pschenzu a woteńdže. Zako pať selene žito rosčesche a plody pschinješe, namaka so tež tón njerjad. Dha pschistupichu hospodarjowi wotrocžy a džachu f njemu: Knježe, nejšy ty dobre hymjo na swoje polo wuřnył? Šdžeha je so tón njerjad wśal? Wón pať džěsche f nim: To je njepscheczel cžinil.“

„Ach haj, tak je“, džěsche nan, a wonaj frudnaj na swoje džěko džěschstaj.

Něotre měřazy posdžišcho starschej přěnju lžu swojeho džěscža sařlyšeschtaj. Běsche to hmjercz hrosna lža, w kotrejž so njehańbitosč a bojańnosč, leřnosč a hluposč měšesche. Džěcžo khajesche, hačž runje starschej jo proscheschtaj, so by wěrnosč prajilo, a jemu flubischtaj, so njebudže khostane, hdyž so swojeje njeprowdy wufnaje. Zako wschitko khače ničžo wjazy njepomhasche, bu džěcžo hněwne a sařakke na semju teptasche. Nětko so tež nan roshněwa a džěcžo žalostnje nabi. Zako pschi bebi myšlesche, so je dosč, jo hyschče bóle nabi. Podarmo macz placžo jeho proschesche, podarmo džěcžo hano f porokom we woczomaj žalosčžo na swojeho cžwilowarja pohlada. Škónčnje nan sasta, žyle mucžny na stólz padny, ruzy psched woblicžo połoži a stonasche: „Nadšcho mormeho hyna hačž njeporadženeho!“ Macz pať mjelcžo po bibliju džěsche a woczini Mateja 13. staw a džěsche: „„Chzemoj so našy tekst wopraschecž, hačž šy prawje cžinil. Šlej, tak tam dale rěka:““

„Duž džachu cži wotrocžy f njemu: Chzesch dha ty, so bychmy tam schli a jón wuplěli? Wón džěsche: Ně, so njebyšchče něhdže pschenzu sobu wutorhali, hdyž njerjad wuplěječe.“

Tak tež bě. Džěcžo bu swojemu naněj hramne. Šdyž jeho krocžel fljšesche, so nastroža a šthowa.

Šólz rosčesche a bu mlodženz. Njebě žadyn njedocžint, ale tež žadyn pěknuschf. Wón něschto prawe nawukny a bě khamny w swojim powolanju. Wschaf mójemoj do žyla spořojom byčž, bebi starschej prajeschstaj. Ale wěšo tak žyle hinať hmój bebi tola daloj džecž, jako tehdy swojemu džěscžu knihu f wobrasami pschihotowachmój.

Dha pschińdže frudny džěń. Šyna f krawnej głowu a

se slamanymi stawami dom pschinjeschchu. Š wosa bě padnył a so po semi wlekl. Šefar f ramjenjomaj scžeže a starschej widžischtaj, so je hynowe ložo hmjertne ložo.

Běsche pať to pomale mrěče. Nan a macz pschi ložu bedžeschstaj, hladaschtaj a troschtowaschtaj swoje džěcžo a pytaschtaj jo f milej ruku do wole njebieskeho Wótza domjesč. A hyn so wjesč da. Wón pschemyšli swoje žiwjenje a kajesche so swojich šawnych a potajnych hrěchow, da swjatemu Duchej štklowacž w swojej wutrobje a bu směrom w Bosy.

Ale druhdy njespořojnosč na njeho pschińdže a potom swojimaj starschimaj škorjesche: Ach, cžehodla dnyrbju tak cžežko cžěpicž, cžehodla njeje mi Bóh tón Knjes krotki kónz wobradžil?

„„To chzu tebi prajicž““, wotmolwi macz, džěsche po bibliju a wocziniwschi Mateja 13. staw cžitasche: „W cžařu žnjow chzu ja f žnježam prajicž: Wuběrajče najprjedy tón njerjad a swježče jón do walcžkow, so by so spalil“. Macz swjatu knihu sacžini a na swojeho hyna pohlada. Sa chzu jo rad cžěpicž, so by so njerjad we mni spalil, tón cžicho wotmolwi.

Škónčnje wumoženje pschińdže. Zako bě wudnychal, macz praji: „Nětko chzemoj kónz našeho teksta cžitacž. Wón je drje krotki kaž žiwjenje naju hyna, ale cžim rjeńšji.“ A pschinješe bibliju a połoži ju na hmjertne ložo. Nan a macz so poklašnyšchtaj, a macz cžitasche: „Ale tu pschenzu šhromadžče mi do mojeje bróžnje.“

Šhwilku wobaj wotmjelknyšchtaj. Potom nan bibliju f bebi scžahny a džěsche: Šbóžnik je šam tekst wukladowal. Šošlednja schtucžka jeho wukladowanja njech je kónz. A wón cžitasche:

„Tehdy budža so prawi šwěcizč jako šlónzo w swojeho Wótza kralestwe. Šchtož ma wuschy f šlyšchenju, tón pošluchaj!“

S. Kapleť, f.

Čař.

Seli žiwjenje lubujesch, dha cžař njerosbrojeje, pschetož f cžařa žiwjenje wobsteji. Šak wjele wjazy cžařa, hačž je třebne, njerosbrojamy se španjom, pschezo sabymajo, so špizy liščka žaneje kofoschli njepopadnje. Šdyž je cžař mjese wschěmi kubkami to najdrohotnišche, dha je sabowanje cžařa najhóršche pschecžinjerstwo; pschetož šhubjeny cžař ženje sašo njenamalasch, a schtož „cžařa dosč“ mjenujesch, rěka pschetołmacžene „pschemało cžařa“. Duž dha sahe stawajmy a džělajmy, a to te džěla, kotrež šu našy nadawf, dha wjazy šdžělamy a wscho lěpje wuwjedžemy.

F.

Wschelake f bliska a f daloka.

— Šakša krajna šynoda je so 8. t. m. w Draždžanach šesčka. Wot šejma wuradženy dořhodny šakoň so pschija. Dale jednašche so wo nowym schulskim šakonju, sa kotryž je teho runja šejm swoje myšle wyschnosčji šjewil, na kotrež mělo so džiwacž pschi šestajeny noweho šakonja.

— Přjedawšchi dwórski předar Štöcker je w Bozenje wumrjel. Wón běsche rošbudženy wojowat sa kšesčijianstu žyrtej pschecžimo powrocžazym myšlam šozialdemokratiškeje štrony. Wón je dolhe lěta šobustaw kšěžorstwoweho šejma byl. Wón je tež juntrócž w Bukezach na mišionštim šwjedženju přědowal a je jeho mőzne přědowanje wěčeje hyschče tehdomnišchim pošlucharjam w džalownym wopomnjecžu.

— Wulka woda je tamny tydžěń na wjele měštnach wulku šchfodu nacžinila. W Draždžanach běsche nashwilny Augustušowny mőst w štrasche, tak so dnyrbjesche so pschelhod psches njón šawrjecž.

— Na kupje Šawa je so žyla wjeř do hlubiny špnył. Wot 453 wobydlerjow so jenož něhdže 40 wukłowa.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa so kóždy łobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž

Estomihj.

Łut. 18, 31—43.

„Hłaj, my džemy horje do Jerusalema“, tak blyšchimy pschi spocžatku póstneho czaša. Tole słowo je tak-rjez napřimno wyske teho czaša a Sbožnik nam praji, šhto budže nam tón czaš přědowacž; wón podawa nam pschěhlad „a wschitko budže dokonjane, šhtož pišane je psches profetow wo cžłowškim bnyu.“ Tu mamy wulke póstne přědowanje nascheho Anjesa a Sbožnika.

Póstne přědowanje Ahrystuškowe.

1. Šhto je jeho wopschijecze?

2. Kak nawuknjemy jo srosymicž?

1. To přědowanje ma najprjedy sawod: „hłaj, my džemy horje do Jerusalema“. Wón chze s tym prajicž: „My džemy wažnemu podawkej w Jerusaleme napschecžitwo.“ Woprawdžity tekst přědowanja je: „wschitko budže dokonjane.“ To je, šhtož je psches profetow pišane. A wón wuloži, kajke cžerpjenja na njeho cžakaju — jeho cžwile, jeho kšchizowanje, a to přědowanje wuklinčža do teho rjaneho kšbncženja: „a na tšeczi džeń wón sašo stanje.“ Psches cžerpjenje do krasnosće, to je wopschijecze póstneho přědowanja, kotrež je Sbožnik šebi a šwojim wucžobnikam džeržal. Pschetož wschitke póstne přědowanja, kotrež budžemy sašo blyšhecž, šu jenotliwe wukladowanja hłowneho póstneho přědowanja Ahrystuška šameho. A kaž jednore šo to póstne přědowanje šda, tak potajne je wone tym wucžobnikam a tež mnohim kšchescžijanam dženska hšchcže. To

njeje kóždy křócz wina přědarja, šo šo přědowanje njesrosymy; šamo cži wucžobnizy, kiž tola Jesuša lubowachu, jemu njesrosymichu. Ale šhto běšche teho wina? To běšche w jich myšlach, kotrež šebi cži wucžobnizy wo Ahrystuška a jeho skutku cžinjachu, myšle, kajkež taj wucžobnikaj na pucžu do Gmauška wuprajischtaj: „my šo nadžijachmy, šo budže wón Israela wumóž“. Tajke wopacžne myšle, kotrež woni šebi we šwojim šakšlepjenju cžinjachu, šadžewachu srosymjenju póstneho přědowanja. Šako wón rjekny: „hłaj, my džemy horje do Jerusalema“, šo jich woczi šwěczachu, woni widža w duchu jeho křonowanški cžah do Jerusalema. Nětko šo nadžachu, šo budža šedžecž móž na tych 12 cžestnych trónach, wo kotrychž běšche šo jim džalo. Šhtož pak tón Anjes rěczi wo wušměščenju a hanjenju, je jim njesrosymliwe. Woni šebi myšla, to wón w pschirunanjach rěczi. My šo wucžobnikam džiwamy, ale prascheymy šo: srosymimy my prawje to póstne přědowanje Anjelowe? Nětko kšchescžijanow cžita w bibliji a ju njesrosymja! Woni maja, kaž praja, šami šwoje myšle. Něšto teho, šo bychu nětko winu w šwojich wopacžnych myšlach pytali, woni bibliji winu dawaja a ju njesrosymliwe knihi mjenuja. Tak cžita a blyšchi jich wjele póstne přědowanje, ale woni dale njepschindu, hacž k cžłowštemu šobucžucžu a šnano k šylsam šobuželnosće s jeho bolosćemi. Wjele kšchescžijanow wjazy wo Ahrystuškowym cžerpjenju njesrosymy, hacž šo šnano na khoroložu praja: „nasch Anjes Jesuš Ahrystuš je hšchcže wjele wjazy cžerpjeć dyrbjal.“ Na to pak, šo je to najwažnišche, šo trje-

bamy wujednanje swojich hrěchow, so mamy wěcžneho wyschšeho mješnika, šebi njemyšla. Nješmy šnano tež šašlepjeni, so to předomanje njesrošymimy? Duž prašejmy šo:

2. Šak to předomanje šrošymicž nawuťnjemy? To wuťnjemy psches wuhojenje šlepeho pschi puczu. Wón šedži pschi puczu a prošy. Šdyž wón šhoni, šo Šesuš a jeho wučžobnizy nimo čahnu, šawola wón se šwojeho hubjenštwu: „Šesu, ty šyno Dawitowy, šmil šo nade mnu!“ A Šesuš, kotryž na nikoho nješabudže, šo prašča: „Ščto dha čžeszš, šo bych tebi čžinił?“ a wón wotmolwi: „Šnježe, šo bych šašo widžil“. Šako je wón to wušnał, Šesuš to wulke šłowo wurjeknje: „Šudž šašo widžazy, twoja wěra je čže wuštrawita“ a hnydom bu šašo widžazy. Šole wuhojenje dyrbi nam pschirunanje byčž, šak Šesuš wuhoju wot duchowneje šleposčže a šak wón naš potajništwo šwojeho čžerpjenja a wumrjecža šrošymicž wučži. Šoždy čžlowjeť je šlepy proščeť pschi puczu. Šam šedža ludžo a čžakaja, hacž šbože nimo njeńdže a jim žadany dar do šlina položi; woni šedža a prošča nimo-šhodžazyč wo něšotre šbožowne hodžiny, prošča wo šwětnu wješele a wobšedženštwu. Šle duchowne wóčžko je šamťnjene. Šimo dže čžah tyč wučžobnikow. Šoni to šlyšča a šo wobhonuju, ščto by to było. Duž pschpowjedaja jim, šo Šesuš nimo dže. Šo je čžah džěčži Šožich — čžah žyrkwje psches šuton šwět, kiž šo šlyšhecž dawa. Še rjane Šože šlužby, jeje móžne šwědcženja, rjane šhěrlušče, pschego nowe žiwjenške možy, nadžija, š kotrejž šchescžijenjo pschi rowach šteja — to je šon čžah. Ščtóż potom šedži a prošy, ščtóż šwoju šhudobu a šleposčž čžuje, ščtóż wě, šo wón šebi šam pomhacž njemóže, šon da šebi wot wučžobnikow Šesušowych prajicž, ščtó jich widžazyč čžini, ščtó móže pomhacž. Šo předomanje na šwjatym mješče pschpowjeda: „Šesuš Nazarenšti nimo dže.“ Š šłowje a šakramentomaj Šbóžnik dženkša hšchče psches šemju dže, dokelž je šlubil: „šhaj, ja šym pola waš wščitke dny hacž do škóncženja šwěta.“ Duž wołaj jeho, kiž šy ty šhudy a hubjeny bješ njeho: „Šesu, ty šyno Dawitowy, šmil šo nade mnu!“ Šak prošš, hdyž ty čžitašš w šwjatym pišmje! Wěšo hdyž něčtó ša Šesuša šo roššudži, šo hušto štawa, šak šo nam tež w tym ščzenju powjeda, šo jeho šwarjachu, šo by mjelčžal. Šo pschindu čži štari pschecželjo, šotšiz čžedža wutrobu pschi šebi w radže šdžeržecž. Šle čžin, šak šon šlepy, šo ty čžim bóle wołášš: „ty šyno Dawitowy, šmil šo nade mnu!“ Wuštrw se šwojeje šhowanški na šwětlo a wušnaj jemu wšchu šwoju šleposčž, wuškorž jemu šwoju šnutštownu nušu: „Šnježe, šo bych šašo widžil“, šo bych šam šebje widžil we šwojej hrěščneš winje a šebje widžil jako šwojeho wumožnika, pola šotrehož ja woadče namakam a móž hrěchi pschewinyčž. Šak šrošymišš ty poššne předomanje Šchryšššowe. Ščtóż šak prošy, š temu rjeknje Šbóžnik: „šudž šašo widžazy!“ A hnydom widžesče wón šašo. Šon přeni, šotrehož widžesče, bješče Šesuš. Ššched wóčžomaj šahojeneho po wščem šwěče ničtó rješšči nješesče hacž Šesuš, kiž bješče jeho wuhojil. Ščtóż je w poššutnej wěrje Šesuša wuhladał jako šwojeho Šbóžnika, kiž je jeho šjednał psches šwój šwjaty wopor na šchizy, jemu wóčžko wotewrił, šo žiwjenje a wumrjecže w druhim šwětle wuhlada, šon to wulke šłowo we wutrobje šacžuwu: „š ščtrafa leži na nim, šo bychmy my mēr mēli a psches jeho rany šmy my šahojeni.“ Šruhujmy šo na tym šlepy, hacž šmy widžazy. Šo nim šraji

šo: „wón džěšče ša Šesušom.“ Wón tež š nam rjeknje: „šhaj, my džemy horje do Šerušalema“, my čžemy tež š nim čžahnyčž. Šon pucž jeho wučžobnikow dže wšchaf psches čžerpjenja tuteho čžaka do šakšnošče šjedža psches hanjenje a wušmješčenje tuteho šwěta. Wón šak je nam šjedy ščot a my na šonzu jeho pucža to šakšne jutrowne šłóncžko wuhladamy. Šučžowat dže do šredka, hdyž tež šłóncžko pali, hdyž wón wě, šo je na prawym puczu a šo še šakšnemu wotšchynjenemu šonzej dóndže. Ša naš na šonzu naššeho pucža, hdyž tež psches šorjo dže, čžaka šorješšacže a wěcžna šrona. Šašch pucž dže psches šchizž še šronowanju. Šbóžnik čžył nam dacž roššwětleneš wóčži, šo bychmy pschego šepje poššnali šchizž w šwětle, šwětlo w šchizy, potom šwět w šwětle šchizža a škóncžnje nješješša w šwětle šchizža. Šamjen.

Pomoz ša duchownu šleposčž.

(Šuf. 18, 35—38.)

Šójče, šlepi, pošče rucže,
Šwětlo šwěta nimo dže!
Šopušččže te hrěščne pucže,
Šo wy šašo widžicže.
Šaj, nječ wšchizy wołaju:
Šesu, šmil šo nade mnu!
Š šoždej jeho šwětleš pruš
Šomoz je we waššej nušu.

D duž šhwatnje džicže š njemu
Š roššacžom a we wěrje;
Šuškoržče wšchu nušu jemu,
Šušhadžazu š čžemnošče.
Wón wam wóčži wotewri,
Čžemnu dušchu roššwěcži,
Šumože waš š hrěchow pada,
Šo wam šhadža Šoža hnada.

Ščtóż dže š njemu, wobšbožuje
Dušchu š jeho šašlužbu,
Šo šo Šože džěčžo čžuje
Š šwojim lubym Šbóžniku,
Šod šotrymž wón živy je
Š drascže jeho prawdošče,
Šak šo w nowym šwětle šhodži,
Šěry čžerstwe plody šlodži.

Ši tež, Šesu, šahoj hnadnje
Šoju šleposčž, šhudobu!
Šč, ja proščeť čžakam žadnje,
Ššam šej pomhacž njemóžu.
Špožčž, šo š šchizža šwojeho
Šoštanje mi pomoz šo,
Šo mohł w šwojim šwětle šhodžicž,
Šeno š tebi dušchu wóčžicž!

K. A. Fiedler.

Dweju džěščow šhroblošč a dowěra na Šoha.

We Šuherškej bydlešče njedaloko mēja šhuda wudowa na wšy. Šale žona bješče šhoro, a dokelž w domje drjewa pobrachowasče, wona šwojeju hólžow se šanjemi won do šekow poššla. Šot šejule hólčezow bješče šaršči nimale dwanacže, šon drubi šakle wóššom lét šary.

Sako wonaj se swojimi sanjami pola zyrkwe nimo pschindze-
shtaj, mlódschi rjekny: „Sanko, mi tak džiwne na myšli leži.
Mi je, kaž dyrbjalo naju nětaje njesbože podeńcž. Džimoi naj-
prjedy do zyrkwe.“ Starschi wotmolwi: „Sa hym tež sa to. Mi
su so tule nóz tež spodžiwne wězy džale; ja pať nicžo jafnje
wjazy njewěm, jeno so krawajach.“

Wonaj po tajkim swoje sanje psched zyrkwiny mi durjemi stejo
wostajishtaj, džěshtaj nuts a modleshtaj so. Potom dale jědže-
shtaj a běshtaj prawje dobreje myšle, runjež dyš a dyš hlubočo
do kněha padžeshtaj, a kucheho drjewa tež na došč namafashtaj.
A jako běshtaj hižom na tym, je na sanje sflascž a twjerdže swja-
sacž, dha nasdala dweju wjelkow wuhladashtaj, kotrajž so runu
čzaru jimaj bližeshtaj. Simaj wučeznecž, bē njemóžno; shtom,
na kotryž budžishtaj salěscž mohłoj, žadny w bliskoscži njebē, psche-
tož kolowokoło běsche jeno kercžina, a shto budžishe jimaj tež naj-
wyschischi shtom pomhal? Wjelskaj budžishtaj pschi nim stražowaloj,
a wonaj dyrbjaloj sahłódnycž.

Shto wonaj tehodla w tutej nusy čžinitaj? Tón starschi,
roskubženy hólz, swojeho maleho bratra se sanjami wodžeje, smjeta
w khwatoscži tak wjele drjewa na njeho, kaž wón samože, a jemu
pschivola: „Módl so, ale so njehibi! Sa mam khrobłoscž!“ —
„Ach, mój Božo“, tón maly rjekny, hdy bhchmoy wo žiwjenje
pschischłoj, bh naju dobra macž i rudženjom wumrjela!“

Tón wjetšchi hólz pať so se keferu do wobory stupi, a jako tón
jedyn wjelsk, kiž bē i wjetšchej sapalitoscžu do prjedy bēžal, pschindže,
wón jeho tak móžnje do tyła rubny, so so hnydom na semju wali
W tymle wokomiku jeho tón drugi wjelsk sa ramjo grabnje a jeho
i semi čžijnje. Sow wón nětko to rubježne swěrjo se stysknym
strachom i wobemaj rukomaj sa kř pschimnje a daloko wotewrjenu
khlamu wot so džerži, tola bjes wolanja, so njeby žiwjenje swo-
jeho bratra do stracha pschinješl. Tcho pať w jeho khowanzy nje-
wopisomny stysł saja. Wón sanje a drjewa se řebje čžijnje, na
semju padnjenu keferu sgrabnje a wjelka někotre rasy na khribjet dhri.
Tón so nětko pschecžiwu ndwemu njepscheczelej wobrocži a budžishe
jeho bjes dwěla rostorhal, njebudžishe-li so tón drugi rhyhle po-
sběhnył a keferu wjelkej do hlomy sarubnył.

Tak běshtaj potajkim dwaj řlabaj hólzaj i Božej pomozu a
swojej khrobłoscžu i knjesomaj dweju řuroweju rubježneju swěrje-
czow, pschi tym řamaj žaneje straschneje rany njedostawšchi. Spo-
džiwana j wonaj nětko na so hladashtaj, potom na swěrjecži, i wo-
tewrjenymaj khlamomaj morwej na semi ležazej, a džiwashtaj so
nad tymi straschnymi a móžnymi subami, kotrež budžichu jeju ros-
torhacž mohle. Potom so wonaj poklafnyshtaj a modleshtaj; a
jako běshtaj so Bohu sa swoje spodžiwne wumoženje džakowaloj,
wonaj se swojim drjewom a i tymaj morjenymaj wjelkomaj na
řanjach wysłajzy domoj pschindžeshtaj.

F.

Hlajče, my džemy horje do Jerusalema.

(Kwant.)

Tón luby, řwjaty póštny čžaf
Na Golgatha řaf wabi nař.
Duž tež so na pucž podajmy,
So knjesej prawje džafni řmy.

A na tajki khód wřchudžom nēt'
Se wřchitkich stronow řyly řwēt,
Řiž Řhrysta sprawnje lubuja,
Eso pokutnje řaf' hotuja.

Na Golgathowym řchžu so
Nam řjewi Bože jehniatko,
Dla našchich hrěchow řranjene,
Do řmjercže sa nař podate.

To móžnje čžehnje, nawabi
Lub bližischi kaž tež dalofi,
Eso ničtō njeda wotdžeržecž,
Na Golgatha čže pschihadžecž.

Surij Bróřt.

Swěrnosč hacž do řmjercže.

Ruski řemjan Sarořlaw pschijědže mjeczelojty řymny wjecžor
měřaza dezembra se swojej mandželškej, swojej malej džowczicžku
Helenu a swojim řwěrnyim řluzobnikom řětrom psched jenicžki
hoščenz měřacžka Robryna, kotrež na rusko-póřskich mjesach leži.
Řucžowarjo w čžěžkich, njelepnyh řanjach, wot řchtyri koni čžehnjenych,
ředžachu. Woni so wot dlějšcheho pucžowanja w řranzowskej a
řtalskej domoj wrócžichu. Dokelž běsche Sarořlaw čžaf, sa jeho
pschebnył we wukraju postajeny, hižom dawno pschecročil, a wjedro
džeń wote dnja pschezo njelubosnišche pocža bhčž, běsche jeho jenicžke
požadanje, so bh i najwjetšchej řpěšchnoscžu do lubeje domišny pschi-
šchol. Rožuchowy řhornat postillona, dołhe řriwy a wopusche koni,
haj řame kofřy na řanjach běchu wot mřosa a řymny wřchē bēle.
Řarne mřóczele wot wustathch koni řtupachu, kotrež buchū runje
wupschahane a řacžmowjachū řwětlo latarnje, kotruž hoščenzarřki
wotročł w ruzy džeržesche. Hoščenzar pať, kotryž bē, pschi durjach
stejo, pucžowarjom powital, wospjet radžesche, so so hnadny knjes
njeby dženska i nowa na drohu podal.

„Sa to tež njebych čžinił“, wotmolwi řemjan, „hdy bhch jenož
na moju wořobu trjebał džiwacž; ale ja dyrbjū khwatacž, so tak
rucže hacž móžno domoj pschindu, a my dyrbitny hiščcže dženska
i najmjenscha hacž do bližšcheje řtažije dojěcž.“

„Wona je psches 30 wjerřtow (něhdže 9 hodžin) wot nař
daloko“, rjekny hoščenzar, „a moji knježa, wy dyrbicže na waschim
pucžu psches rostowřki lěř. Tam je čžēr jara hubjena a řněh nje-
mało hlubofi. W pořlednim čžafu so tež powjeda, so hlóдне
wjelski w mnohotnyh řtadlach w lěřu wokoło hanjeja. Se-li so čže
hnadny knjes na moju radu pořluchacž“ — — —

„Dw, ja so psched wjelkami njeboju“, wotmolwi jemu řemjan;
„haj, hdy bhchmny w februaru abo w mērzu bhli, ale řenje hiščcže
njeřřym řlyřchal, so řu wone w řapocžatku řymny řanje nadpadnyle.
Wobřtarajče nam jenož khwatnje řchtyri dobre konje, knjes hoščenz-
zarjo. Runje je we wořmich hodžinach. Šeli so řabe došč wot-
jědžemy a čžaf njekomdžimny, móžemy w džęřacžich hodžinach w bliž-
šchej řtažiji bhčž.“

„Sa řym řwoju winowatosčž čžinił“, wotmolwi hoščenzar
mjerřazy, „a hnadneho knjesa warnowal, ja so boju, so budžecže
so pořdžišcho wascheho wobřamknjenja řacž.“ Wón so i řwojemu
wotroččkej wobrocži a řawoła: „Mikławřcho, pschijjedž khětšje řchtyri
konje!“ Potom pať wón i pucžowarjam praji: „Ročžedža hnadni
knježa něšcho čžopkeho wupicž? Sa řebi myřlu, so budže to sa
was na dołhim pucžu psche řymu najlěpřschi řředł.“

Hoščenzarjomny namjet so řemjanej derje řpodobasche. Wón
dwē řchleńzy horzeho wina sa řebje a sa řwoju mandželřku, a runje
tak dwē sa řluzobnika řtasa, kotryž do wulkeho řchěrořkeho řožucha
řawaleny řředku pola pohoncža ředžesche a dyrbjesche po tajkim
najwjetřchu řymu řnjescž. Nowe konje buchū sa křótki čžaf do řani
řapřchěnjene. Postillon i řchudom řapraska. Wřcho běsche i wot-
pucžowanju hotowe. Hoščenzar mēzu řčahnywřschi pschewesche řbo-
žowne pucžowanje, a tak řanje i klintotom i měřacžka jědžechu.

Řnjeni Sarořlawowa řawali so twjerdřcho do swojeho řožucha

a wša mału Helenu, so ju njeby tač hma pschimala, na swój klin. Potom wona so strachujo praji: „Dženka je tola furowa hma a hrósbna nóz ja pucžowanje.“

Sejny mandželski wotmolwi: „Hdyž budže měpacžk seřhadžany, budže našča jěšba zyle rjana. A je-li to tež njeby bylo, luba Šhatinka, dha pomyšl, so so Rušowka kuf kněha dla njebmě pschejara bojecž.“

„Ach, ja so njeboju“, rjekny Šhatinka, „ja so runje nad tym wješelu, so pschezy dale do přědka pschińdžemy, a so so i kóždej milu, kotruž pschejědžemy, naščej domišnje a našchim lubym džěczom bóle pschibližujemy.“

Sarofław wotmjelcža. Droha runje psches daloke, ščěrofe bahnišcžo wjedžišče. Wětr hrósbnje wokolo šanjow wujesche a pucžowarjam do woblicža kněh wějesche, kotryž pschezo huščizšcho i njebieš dele padašče. Šsanjowe latarnje psches kněhowe mjeczele na woběmaj bokomaj šanjow na drohu šwoje ščerjaze šwětko ščělechu. Šena ščtwórcž-hodžina so sa drugej miny. Čžěmne mróčzele běchu so roščahnyle a měpacžk šwěczesche jašnje na bělu kněhowu runinu. Nětko bahnišcžo šady pucžowarjow ležesche. Na woběmaj bokomaj drohi tu a tam ščtomy štejachu. To běšče šnamjo, so so šanje rostowštemu lěšej bližachu. Ščtomy so pschezo huščizšcho pokasowachu, hacž ščěncžnje pucžowarjo do čžorneho lěšja pschijědžechu.

„Pošluchaj, ščto bě to?“ šawoła knjeni, jako so i daloka dolhe žalosčžaze rucže šlyšhecž da a potom i dobom wotmjelcža.

„To šu wjelki“, wotmolwi Sarofław, „šymne wjedro jim měra njewostaji.“

„Hižom šako je šlyšchu“, knjeni se strachom rjekny, „a kaž so šda, wjele bliže, džišli prjedy.“

„Pětrje“, šawoła Sarofław, „pohoń šonje a jědž tač šhwatnje hacž jeno móžno. Wšy dyrbimy so pospěchowacž, so byčmy wjelkam wucžekli.“

„Do přědka, do přědka“, Pětr na postillona šakšicža, „ja so boju, so naš wjelki wěšče doščahnu.“

„Kak to?“ so šemjan i njeměrom woprašča.

„Štadko wjelkow je wulke“, wotmolwi šlužobnik, „wone šu naš wucžuchale, i najmjeńšča šu wone we wjele wjetščej blisčosčži, džišli psched někotrymi minutami. Hižom šako žalosčnje šaruja, wone šu lědma hišcže ščtwórcž hodžiny wot naš šdalene.“

„Ščto dyrbimy šapocžecž?“ woprašča so štarosčžiwje Sarofław. „Ty dyrbišch jako Šurlandski najlěpje wjedžecž, tač mamy so psched tutymy šwěrišcžemi wobaracž, pschetož w Šurlandsčej je tola wot zyleje Ruščeje najwjazny wjelkow.“

„Wšy so prjedy wo nje njestaramy“, rjekny Pětr, „doniž so do naš njedadža. Wjelki šu hewač bojašne a štruchke. Šsnadž je šwětko naščich latarnjow a našch napohlad roščšeri. Wščač mamy tež hišcže jenož jenu hodžinu jěčž, potom šmny w bližščej štaziji derje ššhowani. Tola jenu radu čžzu wam dacž. Wucžahajče kule i pistolow a natyčajče je i wjetšchimi ščrótowymi kulkami. Še-li so i wjelkami w hromadu trječimy, je pschezo lěpje, wjetšchu licžbu i nič šranicž, hacž jenož jeneho abo dweju šatsčicž.“

„Ach nano“, šawoła Helena, jako Sarofław pistole i šakšicža wucžeže, „ščto čžješch ty čžinicž?“

„Moje lube džěczó“, praji nan, „ja čžinju, ščtož šamožu, a ščtož je moja pschiblišchnosč a winowatosč. Wšcho dalšče dyrbi Wóh luby Šnješ sa naš čžinicž. Š zyla so psched tutymy wjelkami njetryebamy tač štrachowacž. Šakle w pošlednich šymšlich měpacžach, hdyž šu dolho hlódu mrěli, šu wone štrachne. Šeli budža dženkš na naš nadpad čžinicž, budže naš tón Wóh se wščeje nusy wumbž, kotryž je Daniela w laiwjazej jamje ščkitowač a wobarnowač.“

„Wone hižom pschińdu, knježe“, šakšicža šlužobnik. Šarofław do lěšja pohlada. Na prawym boku, něhdže dwě ščě krocžel wot njeho, čžerjesche psches kufi ščěra husta hromada. Šostillon se wščeji mozu do šoni prastasche, so šanje jenož tač lecžachu. Nětko wjelki lěš wopušcžiwšchi po drošy sa pucžowarjami hanjachu. Wone wjazny njerujachu, ale šččowkachu kaž rošččobjene pšy. Šostillon i ščhudom do wustatych šoni bijesche, kotrež šame, šwojich šwělacžnych njepšhecželow čžucžiwšchi, wšče mozy napinachu, so bychu jim wucžekle. Tola šanje, kotrež dyrbjachu psches kněh wleč, běchu čžekle, mješ tym so běchu wjelki bje wščeho wobčžženja.

„Měnišch, luby mužo, so nam tu štrach hrošy?“ prastesche so ščšknimje knjeni.

„Ša njewěm“, wotmolwi jejny mandželski. „Kadž so šda, so wjelki do naš dacž nočžedža, ale wone šu tola džiwje a hlóadne. Najprjedy mamy so wobohich šoni dla bojecž.“

„Pschińdu wone bliže?“

„Něščto malo“, rjekny Sarofław, „ale wone tola žanu wulku šhwatniwošč njepokasaja. Šeli so bychu čžyly, bychu sa někotre minuty w naščej blisčosčži mohle byčž.“

Šsanje mješ tym tač rucže hacž móžno po kněšy do přědka lecžachu. Pětr wocži wot čžrjódy, kotraž sa šanjemi čžerjesche, njewotwobrocži. Tež Sarofław so se štarosčžiwosčžu sa nimi wobladowasche.

„Šsu wasche pistole natyčane?“ woprašča so Pětr.

„Šaj, wščitke, a to se ščrótowymi kulkami“, běšče knjesowe wotmolwjenje.

„Ša šym dwě i kulkami a dwě se ščrótom natyčak“, praji šlužobnik, „a tač drie šměny so i nimi měricž.“ Čžrjóda běšče nětko jenož hišcže dwazecži krocželow wot šanjow šdalena a wobštejesche něhdže i dwě ščě wjelkow. Nětko so wone pschezo bóle pschibližowachu. Šich wocži so i šwělacžnosčžu žehlachu, wone hrožo šuby šččěrjachu, a jašyl jim daloko i šhlamy wišasche. Na wjetšchu čžrjódy běšče jich wjedžicžer, šary, šylny, ščery wjelk. Wone pschezo bóle a bóle bliže pschińdžechu. Š dobom ščocži přědšowny wjelk se žadlawym šakščowšknjenjom na jeneho šonja. Š šamšnym wotomiku pač jemu šlužobnik Pětr, kotryž běšče jeho štajnje wobkědžbowal a so i ščělenju šhotowal, kulku do hlówy ščěli, tač so so šwěriško morwe do kněha wali.

(Pschichodnje ščěncženje.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Pschi šastupjenju do pošneho čžaka dopominamy i nowa na rjanu knižku knjesa šararja em. Urbana: Štamišna čžerpjenja a pschekrašjenja naščeho Šnješa a Šbóžnika Šesom Šhryšta po šwajatych 4 ščženjach. Špišacžel naš wjedže we šynčach ščěrlušchow do wopomnjenja hórčeho čžerpjenja naščeho Šbóžnika a podawa wutrobam hnujaze natwarjenje. Šnižku móža lubi Ššerbja psches šwojich knjesow duchownych dostacž, kaž tež pola knjesa Ššmolerja w Budyščinje.

— Njebocžicžki dwórski přědač Štöcker hu i wulkim wobdžělenjom a džělbracžom w Šarlinje šhowany. Ššwjatocžnosč mješče so w měšcžansčej mišionsčej žyrkwi, w kotrežž běšče to měšto jeho pošledneho duchowneho ščutkowanja. Něhdže 100 duchownych so w měšchniščej drasče wobdžěli. Njěščěncžny čžah hibašče so na pohrjebnišcžo, w kotrymž běchu towarštwu džělacžerjow, kotrychž duchowny wótz běšče Štöcker.

— Šlowe powjesče pschikhadžuju i Šolhařščeje a Šužneje Štalščeje, so je so šemja i nowa šatschakla. Šbóh čžył dacž, so njebychu psches nowe šemjerženja dalšče čžekle domachpštanja pschijšče.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy kobotu w Šsmolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam sa schtwórtlětnu pschedylatu 40 np. dostacž.

Invokavit.

Matth. 4, 1—11.

Wšchi sastupjenju do póstneho čaša rěči sczenje k nam wo spytowanju Šbóžnika. Čzehodla je kšchesczianška zyrkej tole sczenje na šapocžatk póstneho čaša postajila? Wěšće tehodla, dokelž my žyłe potajnstwo kšchiza, žalostnu hlubokosć čzerpjenja Šbóžnika srošmiez njemóžemy, njebychu-li mozy čžemnosće kobotuskutowale. Š tym dopomina na kłowo Knjesowe: „To je wascha schtunda a móž čžemnosće.“ Dale pak je nam móžny troscht dacz chžyła, hdyž tež sa naš póstne čašy pschindu, w kotrychž my nadběhowanja nashonimy. Troscht je: „Ty nješy tón jenicžki, kotryž ma hiež psches čžemne hodžiny spytowanja, wone šu tež pschischte na twojeho Šbóžnika“, ale chže nam tež šjemicž, kaš móžemy kóžde spytowanje šleho njepscheczela pschewinycž, kaš je tón Knjes pschewinyl, a chže nam pschede wschěm w pohladanju na jeho dobyče tu wěštosć dacz: „Wuž prawy sa naš wojuje, Bóh jeho k bitwje wabi.“ Hdyž my tež wěmy, so spytowanje na naš pschindže, móžemy šebi tola prajicž we wschěm spytowanju: „Wcy mamy wyschšeho měšchnika, kiž spytany je we wschitkim runje jako my, ale bjes hrěcha.“ — Š teho, so wón je spytany, móže wón tež pomhacž tym, kotřiž spytani budža.

To je našch troscht we wschěm spytowanju:

1. Wón je spytany we wschitkim;
2. Wón móže pomhacž tym, kiž spytowani budža.

1. Našche sczenje wopišuje nam trojake spytowanje teho Knjesa w puščinje šrjedža Jerusalema a Jericha, móžne wojowanje mjes šerštomaj šwětla a čžemnosće, wopišuje nadběhowanja stareho šleho njepscheczela na Knjesa krašnosće, žalostnu bitwu, ale tež krašne dobyče teho Knjesa a dospołne podleženje spytowarja. Wšched žanym čžowškim wóčkom šo ta bitwa bila njeje, žane čžowške wucho je njeje šlyšchalo, šchtož je še jednalo, jenicžtaj šwědkaj štaj njebjesa a šemja. Šchtož my wo tymle wulkim wojowanju a dobyčju nashonimy, mamy jenicžy se rta teho Knjesa šameho. Wón je jo posdžišcho šwojim wucžobnikam šdželik a šwjaty Duch je šo sa to štaral, šo čži wucžobnižy jo šabyli nješy a šu nam to šawoštajili. Wšchi šwědczenju šesušowym wo byčju šleho njepscheczela a wo žalostnej mozu spytowarja placži, šchtož je Šbóžnik k Mikodemušej něhdy prajil, jako tón w nozy k njemu pschindže: „Wcy rěčimy wo tym, šchtož šmy widželi a šlyšcheli.“ A hdyž je tón Knjes to prajil, kral wěrnosće, dha je nam wěšte a wěrne, šo je kraleštwo šleho a šo je štary had, kiž žyly šwět šawjedže, rujažy šaw, kiž wošolo šhodži a pyta, koho by pójrjel. Tón Knjes bu trójžy spytany. Najprjedy šhonimy, hdy bu wón spytany. „Tehdom bu šesuš wot Ducha do puščinny wjedženy, šo by wot čžerta spytowany byl.“ Tole „tehdom“ wóčzo pošajuje na podawel, kiž je šo prjedy mēk — to bēšche jeho kšcheczeniza w Jordanje. Wóšy po tym šta šo tole spytowanje. Še kšcheczenizu psches šana bu tón Knjes sa šwoje powošanje jako Mēšiaš šwojecženy. Džiwne wěžy bēchu šo tehdom

měle. Tam běchu šo njebjěša wotewrite. Lědy běšče šo tón wjěšely podawł dofonjał a wón bu wot Ducha do pusečiny wjedzeny. Na pschekrašnjeje pschińdže poniženje. A tón spytował wuschikuje a mudrje na šwój skutk dže. Wone wschał šu wošebite spytowanja, i kotrymiž šo spytował temu Anjesej bliži; ale wone naš dopominaja na te spytowanja, kotrež tež nam hroža. Tón spytował prawy wokomik wuswoli. Wón t Jesuše, hdyž běšče wón psches 40 dnjowske posćenje hlódnny, džěšče: „Šy-li Boži šyn, dha praj, šo te kamjenje khlěb budža.“ Kał njewinowate šo to šda byčž! Njeje to kóždeho pschišlufchnošć, šebi žiwjenje šdžeržecž? Kałke to džiwne: wón Boži šyn a dyrbi hlódnny byčž! A čjemu dha wón ma šwoju móž? Wěšče měješče wón tu móž, ale šam ša šebje njechadžišče a nješmėdžěšče ju wužicž. Šemu płacžěšče hižom tehdom, šchtož jeho nješchecželjo pod šchizom wobšwėdčicž: „Druhimi je wón pomhał, ale šam šebi niž.“ Spytował šo t nam bliži. Ty šy hlódnny abo mašch nekajku druhu nusu. Drušy maja wscheho došč. Šsu woni lěpšchi hacž ty? Šchto pomha tebi twoja pobožnošč? Šdyž Bóh tebi njepomha, pomhaj šam šebi, kaž móžěšch. Ruuje w našchim čašku tajkele hlošy a wabjenja hušto t čłowjekam šupaja. Šly Duch ma pomoznikow na tych, kotřiž Bože porjady a kašnje šacžiskaju. Druhe spytowanje chžyšče teho Anjese wabicž, šo by štejal ša prošdnej čžěšču pola čłowjekow. Tule čžěšč pak měješče šebi po žyle druhim pucžu dohycž: po pucžu čžerpjenja. Ššchi tymle spytowanju pomyšlimy na hordošć a čžěšč, kotruž pytačž budžemy wabjeni a čžehnjeni. Čžehodla njedyrbjał žaneho pschipošnacža namakacž a žaneho čžestneho města w šwėcže mēcž? Kał wjele jich w našchich dnjach runje temule spytowanju podleži, hdyž šwonkowne šdacže a šwjeršchnošć płacžitej! Ke knježetštwu a t lubošći šwėtnych kubłow chže ščěže spytowanje Šbóžnika šawješč. Ale Jesuš nje wotšupi wot šwojeje ponižnošč. Ššwět še šwojej krašnošču, i pjenješami a kubłom, i krašnošču a puschnošču — kał wabi a čžehnje šerschta šwėta i tym, hdyž tež mały džěl teho pošćicža! A kał wjele jich da šo šašlepocz! Kał honja čłowjekoj ša wobšedženštwom a wužiwanjom! Šchto pak je pschi wschēm tym šawjedženju tón wotmyšł? Tón, šo bychmy šo wotwobrocžili wot našcheho Boga a šwoje šbože a šwoju šbóžnošč šebi škašyli. To je tón štrach, kotryž nam wschitkim hrošy, napschecžiwotremuž ničto wěšty njeje, hdyž je tež hewał pobožny. Spytował, kotryž teho Anjese pschepuschczil njeje, šo naš wjele mjenje boji. Duž „wobrončže šo, Bože džěcži! Šli wlašu šyčže wam na šwėcži“.

2. Jesuš pak móže nam pomhacž, kiž my spytowani budžemy. Kaž je wón dohыл, tał móžemy tež my dohycž. Kał je wón wojował a dohыл? Š trojakim: Šišane šteji. Duž wobrončže šo i Božim šłowom! „Šoh' šłowčžło pobicž móže.“ Kałkež je tež to spytowanje, i Božeho šłowa móžemy jo pošnacž a w Božim šłowje je tež šchpruch, historija, pschitkad, kiž móže naš wubudžicž a pošylnicž t wojowanju a pschewinjenju. Šapschimány tu wótru brón: Šišane šteji! Kałku křón podawaju nam hižom tele 3 šłowa biblije, kotrež tudy Šbóžnik spytowarjeje napschecžiwot džerži: „Čłowjek njeje žiwny wot khlěba šameho“, t. r. Bóh móže še šłowom še šwojeho rta jemu na džiwne wuschnje žiwnošč šćicžicž — „Ty njedyrbisch Boga, šwojeho Anjese spytowacž“, t. r. tam nješmješch na jeho pomoz twaricž, hdyž po jeho pschitkašni a po jeho pucžach njeńdže

— a „Ty dyrbisch šo t Bohu, šwojemu Anjesej, modlicž a jemu šamemu šlužicž,“ po tajkim ničto druge šwojeho pschiboha čžinicž, na kotrehož šwoju wutrobu poššnješch. Kał wjele šchescžijanow je šo i nimi pschebėdžilo a dohыл we wojowanju! Tele brónje pak dyrbimy tež kóždy wokomik t rukomaj mēcž, my dyrbimy Bože šłowo šnacž a dohыл poklad i njeho w pomjatkju mēcž. Duž wobronimy šo i Božim šłowom w prawym čžaku! Ššchetož hdyž spytowanje pschińdže, potom wjazy šhwile njeje. Duž je dobra wěž, hižom w mladosčzi šebi šwjate pišmo derje šašćčěpicž do pomjatkja. Šotom tón Anješ šam, kiž je tam, hdyž je jeho šłowo je, nam t bokej šteji, a hdyž je wón, tam je dohycže. Šamjeń.

Duchowna straž.

Šłób: Ach, Božo, hladaj i njebjěšow —
Šchto, dušcha, špišch? Štej na straži
A modlitwy šo jimaj;
Ach, nje podaj šo wěštosčzi,
Ša mjecžom Ducha pschimaj:
Šly nješchecžel čže woblēha,
Kiž wjele leščže, možy ma
A žada tebe škašycž.

Čže pyta štorčžicž do hrěcha,
Čži křónu wěry rubicž;
Wón chže twój wotpad wot Boga,
Šo dyrbisch šbóžnošč šhubicž.
Šdyžkuli widži škladnoščže,
Tam jeho leščž čže spytuje
A tajnje t šłemu wabi.

Wón koleba čže do španja
A w dušchi wěštosčž budži;
Šo w štrachje šy, wón potaja
A twoju bojoščž šludži —
Šacž škóncžnje i róžow wušunje
Ššo šelšti had čži t wutrobje,
Šėd šmjercže do nej šyknje.

Maš, Božo, šchituj w kóždy čžak
Ššched šleho ducha možu;
Še šwojim šłowom šwarnuj naš
Ššched hrěcha čžėmnej nožu.
Kaž Šbóžnik našch, njech wojujmy
A nješchecžela pschewinimy
We možy jeho Ducha.

Duž štušmy na straž šmužicže
Še šchitom wěry w ružy;
Šbšcht čžėla, woczow, hordošćže
Ššo potom šhubi dužy;
Šly nješchecžel naš wopuschcži,
Měr na naš čžecže njebjěški
A jandželjo nam šluža.

K. A. Fiedler.

Lutherowe šłowa k přėnjej kašni.

(Š jeho špišow šestajał Š. Kapler, f.)

Boga mēcž, to rěla něšchto mēcž, čžemuž šo twoja wutroba žyle dowėri. To nje rěka Boga mēcž, hdyž jeho na šwonkowne wuschnje i hubomaj mjenuješch abo i klecženjom a še šwonkownym wuschnjom jemu šlužišch. Twój Bóh je to, na čžož šwoju

wutrobu powjeŝnjesh, to, wot cžehož ŝo wscheho dobrego nadžijesh a t cžemuž ŝwoje wufhowanje wosmjesh we wschěch nushach.

Ty njedyrbish druhich bohow měcz. To je tak wjele: Dofelž ŝym ja ŝam Bóh, dyrbish na mnje ŝameho ŝwoje zyle dowěrjenje stajecz a na nikoho druheho. Šchtož na lublach potrebašch, teho ŝo nadžej wote mnje, pytaj jo pola mje. Šdyž mašch nješbože a nusu tradašch, džerž ŝo te mni. Ša chzu cži došč dacz a se wscheje nush pomhacz. Šenož njedaj ŝwojej wutrobje ŝo na nikoho druheho powjeŝnjecz.

Někotryžkuli mēni, ŝo ma Boha a wscheho došč, hdyž ma pjenjesh a lubla. Na to ŝo wěšče spušchcža. Tajki ma tež jeneho Boha. Ale tón mamon rěka, kiž je najwšchědnishi pschibóh na semi. Teho runja ma tež Boha, šchtož ŝo na to spušchcža, ŝo ma dobre dary, šdželanosč, mudrosč, mób, ducha, pscheczelstwo a doštojnošč. Tola tajki praweho Boha nima. Tež šchtož chze psches wjele dobrých skutkow ŝebi Boha spodobneho ščinič a Bohu jeho miłosč tak-rjez wotkupicz, jako by wón pschekupž byl, kiž ŝwoju hnadu darmo njedawa, tón wopravdžite pschibójštwu cžini. Wón ŝo Bohu njedowěri a ŝo jeho lubosče njenadžija, ale tajke pschi ŝebi ŝamym pyta. Tehorunja wschitžy, kiž w napschecžimnosčach tu a tam běhaju a wschudže radu a pomoz pytaja, cži ŝwoje dowěrjenje na něšchto druhe hacž na wopravdžiteho Boha staja. Woni t Bohu njeběža, ale wot njeho a psched nim cžekaja a jenož na to myšla, kať bychu psches ŝebje ŝamych ŝwoju naležnosč wotbyli a tola ŝo sa bohobojašnych ludži džerželi a dali džeržecz.

Nětko lohžy šrošymish, šchto a kelto ta kaseň žada, mjenujžy žyłu cžlowišku wutrobu. Teho dla chze naš tón šnjes wot wscheho wotwobrocžicz, šchtož je t wonka njeho, a t ŝebi cžahnyč. Pschetož wón je to jenicžke, wěčne lublo. Wón chze prajicz: Šchtož ŝy prjedy pola ŝwjatych pytal abo ŝo mamonej a hewaf dowěrit, teho wscheho ŝo nadžij wote mnje. Džerž mje sa teho, kiž chze cži pomhacz a se wschěm lublom tedje bohacže pošhpacz.

Tuta wěra, hdyž ŝo wutrobnje Bohu dowěrišch, a ŝo wscheho dobrego, hnadu a spodobanja wot njeho nadžijesh, njech je w skutkach abo cžetpjenjach, w žiwjenju abo wumrjecžu, w lubosčzi abo thšchnosčzi, je wopravdžite dopjelnjenje přenjeje kasnje. Woprašchesh ŝo pak, t wotkal drje tajka wěra pschitndže? Bjes dwěla njepschitndže t twojich skutkow, ale jenož t Šesufa Šhryštuka. Šhryštuka dyrbish widžecz, kať w nim Bóh ŝwoju ŝmilnosč tebi psched woczzi staja a pošlicža bjes twojich šaklužbow, a dyrbish t tajkeho wobraša jeho hnadu wěru a dowěrjenje do wodacža wschitkich ŝwojich hrěchow cžetpacž. Wěra dyrbi t Šhryštukoweje krmě, ranow a wumrjecža wufhadžecz, w cžimž widžish, ŝo je Bóh tebi tať miły, ŝo tež ŝwojeho ŝyna sa tedje da. Bóh tón šnjes chžyl mi hnadu a pschithileny byčž, ŝo ja jemu šašo pschithileny a hnuty budu, ŝo jemu wutrobnje dowěricž.

Kaž je tale kaseň najprěnscha, najwšchšcha, najlěpscha, tať je tež jeho skutk najprěnschi, najwšchšchi, najlěpschi, t kotrehož wschitke druhe skutki wufhadžeja.

Dha nětko mašch, kajka je prava Boža šlužba, kotraž ŝo Bohu spodoba, kotruž tež pschikasa, mjenujžy, ŝo njeby wutroba žaneho druheho trošchta ani dowěrjenja wjedžala khiba do njeho.

Bože słowo.

(Zinzendorf.)

Šlób: Wschitkich šwjastow pschelamarjo —.

Šnježe, twoje słowo kražne
Šdžerž a šahowaj mi to;
Něpsche je hacž ŝwójštwu cžapne
A najwjetsche bohatstwo.

Nješmjeli to płacžicz wjazy,
Na cžož wěru šaložam?
Njerodžu wo šwětně šchazy,
Šenož tónle lubo mam.

Halleluja, haj a hamjeň!
Šnježe, kędžbuj na mnje tu,
Šo ŝo šložam kať na kamjeň
Na tu lubu bibliju.
Špožcz mi prawu žiwu wěru,
Tebi šlužicz wobštajnje,
A nohomaj cži šhdacz ŝwěru,
Kať to Marja cžinjesh.

Surij Bróšt.

Šwěrnosč hacž do šnjercže.

(Šlóbčjenje.)

„Wodajče mi toľtu a doľhu bórnižu!“ pschiwola Šětr ŝwojemu knjesej.

„Bórnižu?“ ŝo Šarokław woprašcha; „tu ju mašch, tola šchto chžesh t njej šapoczecz?“

„Wjelki ŝu wot pschirody (natury) truchle a bojašne“, rjekny šlužobnik, „a maja štajnje hrosu psched nělajkej lešču abo worakawosčju. Ša chzu nětko sa bórnižu šylny kij šwjacacz a jemu dacz sa šanjemi wlez. Psched tym budža ŝo wone bojecž a tať t najmjenscha někotre minuty našdala wostanu.“

Šětr ŝo tež njebě myliť. Wón kij sa bórnižu pschiwjasa, wuczšny jón se šanjow a da jemu po semi wlez. Wjelki ŝo psched kijom, kotryž kať smij psched nimi jědžeshche, naštróžichu a kruč pucža šady šanjow wostachu. Ale to doľho njetrajesche. Šlóbčnje ŝo šdasche, ŝo ŝu lešč wufšlědžile. Wone nimo běžachu a runje kať prjedy, ŝo je šchczowkaniom na šanje dobywachu.

„Wone budža hnydom šašo pola naš“, šawola Šětr, „a my dyrbimy ŝo našcheho žiwjenja wobaracz. Šdyž wotam: „Nětko!““ dyrbicže khwatnje tšelecž a ja budu to šamo cžinicž.“

„Derje“, knjes rjekny. Šelena běšche macžetnu ruku pschimnyla a ju twjerdže džeržeshche. Wona do šwěrnej macžetnej wócžkow hladašche, kať by wot tam šmėrowanje a pomoz woczacacz chžyla. Woblicžo knjenje šhatinki bě polne štyšnosčje; wona bě bóle na šdžerjenje žiwjenja ŝwojeho džěščža hacž na ŝebje šamu šmyšlena a t horžymi modlitwami wo pomoz wschěhomóžneho Boha prošeshche.

„Nětko!“ Šětr khwatnje a wótije šawola. Šarokław a jeho šlužobnik w tym šamym wofomiku t pistolijow wufšlěšchtaj. Přědkowne wjelki džiwje šaruchu a jedyn abo šchtyri ŝo w kwi na šněšy walachu.

„Natylajče hnydom t nowa!“ šawola šlužobnik; „je-li ŝo hišchče to khwilu tať dale traje, budžemy wschitke našche pistole nušnje trjebacz.“

Wonaj hišchče někotre rasy do šwěršchczow tšlěšchtaj. Tola wjelki ŝo hižom psched pistolowym wufšanjom wjazy njebojachu. Wone ŝo bóle a bóle t šanjam bližachu a je se wschěch botow wobdawachu.

„Nětko jenož hišchče jedyn šřědł wēm“, praji Šětr; „my dyrbimy poštronkaj jeneho konja rošřěnjecz a jeho wotehnacz. Wbohe škoczó budže wjelki tať doľho wot naš wotdžeržecz, domiž je wot nich roštorhane a šezrane. Mješ tym šašo kruč pucža dale pschitndžemy.“ Wón poštilonej pschikasa, poštronkaj přědkowneho bróšnika pscherěšnyč. Poštilon, kotryž hročazy štrach šnajeshche, hnydom pschikasnju dopjelni a wuštróžane škoczó na prawy bok do lěža cžerjesche. Š wótrym šchczowkaniom ŝo žyła cžrjoda wjelkow sa nim wali, ŝo bychu jeho doščahnyli.

„Bohu džakowano“, knjeni Rhatinka sawoła, nětko hmy wu-
moženi.“

„Seli-so je to Boža wola, haj“, wotmolwi služobnik, „tola
tutón pokoj njebudže dolho tracź, ja ho boju, so ho wjelki bórsy
sašo wróća.“

„Kaf daloko dha mamy hišćeže hačž t bližšcej póstkej sta-
ziji?“ ho Sarořlaw woprascha.

„Wotokoł poł hodžiny“, rjekny Pětr, „ale swěrišćeža budža sa
nami hačž psched wrota městacžka hanjecž. Sa jich hišćeže čař
žiwjenja nješym tak džiwje widžal. Pořluchajće! nětko hu konja
doščahnyli!“

W hamřnym wotomiku psches lěř džiwje žalostne rjehotanje
rješče. Ščož je hdy tajki rjehot klyščať, tón jón ženje wjazy
njesabudže. Nicžo tak hrosnje nješlincži, kaž kšič konja w šmjert-
nym strašče. Helenu a jejnu macž šyma pscheběhny a wonej ho
praschěšče: „ščo je to?“

„To je wbohi kón“, wotmolwi Sarořlaw, „kotrehož nětko do
fruchow rořtorhaja a spóžeraja.“

„Do přědka, do přědka, postillono, to wo nasche žiwjenje
póndže!“ Pětr sašo sawoła; „wjelki tu bórsy sašo budža.“

Šněh poča pschezo hlubšchi a puč pschezo hubjeišchi bnež.
A tji konje, kotrež hu sprózne a wustate, njemóža tak lohto a
spěšnje čahnyčž, kaž ščtyri. Na prawym bohu ho lěř bóle šwět-
lešče. Tola hižom sašo wjelki pschicžěriču, a hrořbniščo dnyžli
prjedy rujachu. Wone běchu frej woptaže, a jich hlomy a khlamy
běchu krewečěrwjene.

„Wny dnyrimy hišćeže jeneho konja woprowačž“, praji Pětr,
„jeli-so čzemh wjellam wučěfnyčž. Ale najprjedy čzemh hišćeže
raš tšelecž. A hdyž hmy ja pošlednju pistoliu wutšěliť, Mikławščo“,
s tutymi šlowami ho wón t postillonej wobrocži, „potom druheho
předkowneho konja wot poštronkow wotřěš.“

Ščož běšče wón pschikasať, ho šta a sašo čžerjachu hlódně
wjelki sa wbohim konjom. Wobaj konjej, kotraž nětko wysche wo-
staschaj, wšče šwoje mozy napinaschaj a běžešchaj, ščož jenož
móžěšchaj. Knjes Sarořlaw ho mjes tym na šwěrneho Pětra
s tym a tamnym praschenjom wobrocži, tola wón žaneho wotmol-
wjenja njedořta. Š měrom a mjelcžo služobnik ředžešče, kaž do
řhutnych hluboch myřlow samyřleny. Póđla šanjow ho nětko
čžara niskich hóřkow čžehnješče. Psched pučžowarjemi ho něhdže
šchtwórcž hodžiny daloko mała šwěćka šybolesče.

„Bohu džakowano! tam je městacžko Walisow!“ sawoła wje-
řele Pětr, „nětko ho nadžijam, knježe, so hmy wšchemu štrachej
wučěfni.“

Šwěrnny služobnik běšče lědma tele šlowa wuprajil, jako
hižom s nowa ščěre čžrijódy wjellow nasdala hanjecž wuhladaču.
Šwěža w staziji, kotruž widžachu, bóle a bóle pschiběrašče. Woni
ho jej widžizy bližachu. Tola s kóždym wotomikom ho tež wjelki
bóle pschibližowachu. Hišćeže někotre minuty, a wone šanje se
wšchěch bořow wobdawachu.

„Nětko, mój luby hnadny knježe, wostanje nam hišćeže jenož
jedny jenicžki wupučž wysche“, rjekny s řhutnošču Pětr. „Sa hmy
wam a wšchemu knjesej dwazecži lět dolho, a kaž ho nadžijam,
šprawnje a šwěru šlužil. Ale nětko ho wo to jedna, wam po-
řlednju a najlěpřchu šlužbu wopokasaj. Seli-so w hromadže wo-
stanejmy, budžemy wšchizy wot wjellow řezrani. Sa čžu nětko se
šanjow šupicž a s nimi wojowacž. Sa řebi myřlu, so je s mojimi
pistolemi s najmjěišča někotre minuty wotđžeržu. Wostajće mje
tu, a jěđžče potom se wšcej spēšnosčju dale.“

„Ně, Pětrje, ně!“ sawoła knjeni Rhatinka, „to my njemóžemy
a njeřmjemy pschidačž. Pať budžemy my wšchizy se šmjercže wu-
moženi, abo wšchizy w hromadže wumrjemy. Sa sa moju wo-
řobu tajke wumoženje wotpořam, kotrež dnyřiš ty se šwojej řwju

wutupicž.“ — „Ně, ně, luby Pětrje“, rjekny tež mała Helena.
Knjes Sarořlaw na šwoju žonu a na šwoje džěcžo pohlada, nje-
praji pať ani šlowcžka.

„Sa budu špytačž na šchtom šalěščž“, praji šwěrnny služobnik,
„jeli-so mi wjelki t temu šhwile wostaja. Tola komđžu-li ho
hišćeže někotre minuty, hmy wšchizy w hromadže řhubjeni.“

„Wóh žohnuj tebe, mój luby Pětrje“, džěšče Sarořlaw,
„Wóh žohnuj tebe, a wón budže tebe žohnowacž. Seli-so ty
wumrješč, čžu twoju žonu kaž moju řotru měcž, a twoje džěcžo
čžu woczahnyčž a lubowacž kaž šwoje šamřne džěcžo.“

„Sa ho wam džakuju, luby knježe“, praji s rořbudženjom
a s měrom šwěrnny služobnik. „Wóh budž s wami wšchitimi a so
mnu! A nětko, knježe, tšelecže hišćeže ras s wšchimaj pistolomaj!“
Sarořlaw wutšěli a mjes tym bě Pětr w ščofu šanje wopuščežil.
Postillon konjom s wjetšcej spēšnosčju pohonjowasche. Wjelki pať,
kotrež nařtrožene na wotomik štejo wostachu, s rořřlobjenjom na
šlužobnika šaščežowkowachu. Bórsy na to šařlyřchachu naschi
pučžowarjo pistolowe šawřěřnjjenje, po šhwilzy hišćeže ras, a sa
řhwilu s nowa dwóžy tšelenje na dobo. Potom pať bu čžicho,
žhle čžicho, a woni nicžo wjazy njeřlyřchachu.

Nětko mějachu hišćeže něhdže što krocželow t póstej. Wjelki
sa nimi čžerjachu a ho pschezo bóle pschibližowachu. Postillon
hjes šastacža s řchudom do wbohich konjom pjerješče. Sarořlaw
tšelesče a natřkowasche hnydom sašo pistolu, so by mohł s nowa
tšelecž. Wjelki běchu sašo w najwjetšcej blisřosčži a pučžowarjo
ho na šmjercž pschihotowachu. Šonje se šadwělowanřkej řhwat-
nosčju t póstej lecžachu. Šbožownje buch postowe wrota doščěř-
njene, kotrež ho hnydom wotewriču. Šařne řwětko na čžmowu
hařu padže, wjelki, ho řtróžiwšči, na boť twočnyřču, a šemjan
Sarořlaw běšče se šwojej šwóžbu řadlawej šmjercži wutorřnjeny.

Wot šwěrneho Pětra na druhi džěň žaneho řlěda njenadeř-
džechu. Šenož jeho pistole ležachu na tym měščje, hđžež běšče
w nozy se šanjow ščocžil. Šena běšče hišćeže s kulku natřkana.
Wón po tajřim njeběšče řhwile měł, ju wutšělicž. Sarořlaw se
šwojej mandželřej a džowcžicžku dale pučžowasche. Wón je tež
šbožownje a štrowy na čžěle do domišniřšeho hrodu pschijěł. Ale
wjeřeloščž šařowidženja běšče pošmurjena psches řrudny podawł
tamneje nozy. Sa mjelcžu wo řlyřach, kotrež žona šwěrneho
šlužobnika a jeho džěcžo plakašchtej, jako žalostnu, ale tola řjanu
a nadobnu šmjercž jeju muža a nana řhonišchtej. Ale ja dnyřju
tež s wjeřeloščju pschistajicž, so je knjes Sarořlaw šlubjenje, kotrež
je tehdom Pětrej dať, šprawnje na jeho žonje a džěščju dopjelnił.
Wón jimaj s džakownosčju a luboščju to wuruna, ščož špraw-
nemu šlužobniřej bohuzel njemóžěšče wjazy řarunacž.

Wobaj mandželřaj na džak pschecžiwu Bohu řabylaj njeřstaj,
ale wonaj štaj tež wopomnjenje šwojeho Pětra w čžěščži měloj.
Na tym šamym měščje, hđžež běšče ho wón sa šwojeho knjesa
na tak nadobne wšchnje woprowať, šteji hišćeže dženkša řeleřny
řchijž. Na nim je mjeno šprawneho Pětra wurěřane a šawišna jeho
rjekowřšeho řkutka. Na druhim bohu pať šteji se ščotymi piřmiřami
hrořcžko: „Ničtó nima wjetščeje luboščže, dnyžli tu, hdyž
wón šwoje žiwjenje sa šwojich pschecželow wostaji.“

(Šan. 15, 13.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Šandženu njedželu je ho pschetwarjena šanina žyřkej
w Draždžanach s nowa pošwjećžila. Šwar, kotryž je lěta dolho
trať, je ho krařnje poradžil, a je luby Šerřam radžicž, hdyž do
Draždžan pschidnu, řebi řjany Boži dom wobhladačž. Šajimawe
tež je, so je šanina žyřkej jenicžka Draždžanřka žyřkej se štareho
čžařa, kotraž je wot špočžatka ewangeliřko-lutherřka była.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěň pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa ƙo kóždu ƙobotu w Smolerjež knihcizisčezěrnj w Budyschinje a je tam sa schtwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Reminiscere.

Matth. 15, 21—28.

Čžehodla? To je to praschenje we wschěch čžasach, kotřez ƙłyschecž njeje jenož se rta njewěrijazyh, ale tež wuczobnikow Božich. Póštny čžas je, pschetož Skóžnik džěšče tam precž a wustupi na Tirowske a Sidonske strony. A wuczobnik njeje psches mišchtra. Hdyž wón po čžernjach dže, njemóže nasch pucž róžojty byčž. Tym, kiž Boha lubuja, dyrbja wschitke wězy k lěpschemu ƙłuzicž. Póštny čžas nam jenož njepokasuje, so dyrbja bėdženja a čžerpjenja byčž, ale tež, so dyrbja nam k žohnowanju byčž, so bychmy dobheče měli psches teho Anješa, kiž je dobył w čžerpjenju. Duž je nam ƙšchescžijanska zyrkej w tutym scženju sa pschiklad itajika póštne hodžiny čžezko-pruhowaneje wutroby.

Póštne hodžiny — hodžiny žohnowanja, kiž naš prajicž wucža: „Haj, Anježe, dha wschał!“

1. Anježe, 2. haj; 3. dha wschał.

1. „Haj, Anježe; dha wschał!“ To je jenož malo ƙłowcžkow. A tola w nich leži žyła ƙšchescžijanska móž, wscha wědomnosčž praweje wěry. Hdyž ƙo prawje wuzija, samóže ƙšchescžijan psches nje wschitko. „Anježe!“ Kaž bėšče wona přjedy wołala: „Anježe, ty ƙyno Dawitowy, ƙmil ƙo nade mnu!“ Hacz runje je wona s Tirowskich a Sidonskich stronow, wona ƙo na praweho muža wobrocži. Wěšče bėchu tam w bohatym Tyrusku tež mudri mužojo, totsiž wudawachu, so samóža psches ƙusłatške mozy pschecžiwu

ƙhoroscži pomhacž. S rostorhanej wutrobu je wona widžicž dyrbjala, ƙak bu to lubowane džěcžo w žalostnych nadpadach čžwilowane. (Židži ƙebi myšlachy, so je šta móž w čžłowjeku, hdyž bu wón w tajkich nadpadach tam a jow mjetany — tehodla ta žona tež praji, so budže wot čžerta čžwilowana.) Nichtó lubowanej džowzy pomhacž njemóže. Duž ju ta wulka nusa k temu Anješej čžeri. Sčto pola njeje k temu ƙłuschesche, hdyž bėšče wona pohanka, přjedy hacž wona dónđe k temu póšnacžu: „Anježe!“ Tola nusa wucži ju prajicž: „Anježe!“ — s tym póšnama jeho móž, „ty ƙyno Dawitowy“ — s tym jeho sbóžnikowske póšlanje, — „ƙmil ƙo nade mnu“ — s tym wusnama ƙwoju potřebnosčž a pschipošnama jeho ƙmilnosčž. Hdyž je wona ƙnana tež přjedy wschelake wo Jesušu ƙłyschala, nusa ju wabi k njemu ƙo wołacž. To bėšče hnada, so wona wschitko druhe pulchcži. Póštna hodžina čžeri k póštnemu Anješej. Luby ƙšchescžijano, kiž ty Jesuša snajesh, nještaja wona tebje do haniby, kotraž ƙak polna doměrjenja k Sbóžnikěj pschindže? Džakuj ƙo ƙwojemu Anješej, hdyž wón tež tebje psches póštne hodžiny — s Tirowskich a Sidonskich stronow t. j. se stronow ƙwětneho wješela a ƙwětnych žadosčžow — wabi, so by k jeho nohomaj padnył.

2. Haj. W ponižnym podacžu ƙo wopokasuje wěra ƙananejskeje žónsteje. Na ƙwoju próstwu namala wona wot teho Anješa šymne wotpokasanje. Čži wuczobnizy maja s najmjeńšcha ƙobucžucže. Woni jeho prošchachu a džachu: „Puschcž ju wot ƙebje, pschetož wona woła sa nami“. Wón pał mjelcži; haj, to ƙłowo, kotřez wón

šwojim wuczobnikam rjeŋny, je tola tež wotpoŋaŋje: „Ša njejšym pobjlany, khibo jeno t šhubjenym wozam t Šra-
elškeho doma.“ Pobjledne šlowo klinczi kaŋ wohanibjenje:
„Pjetnje njeje, so šo džecjom khlėb wošnje a czišnje šo
pšam“. Šchto bychmy my czišili, hdy by šo nam taŋ
šescho! Rošhorjeni bychmy woteschli. Wšmijmy šebi ša
pšiklad tule poniŋnu wėru, kiŋ nad lubošcju, hdyž je tež
nětko potajna, njedwėluje. A wona ma prawo. Runje tam
wona po tym pucju dōndže, hdyž chyzsche ju tōn Anješ
mėcž. Někotry njeby wėricž chyzł, so je tōn Anješ taŋ
rėcžal, hdyž njeby tu taŋ štejalo. A tola wopoŋaŋje šo
jeho šastaraza lubošcž tež w tutym šlowje: najpriedy
dyrbimy my, hdyž dyrbi našche proščenje wuspėcha mėcž,
pōšnacž, so my napschecziwo Bohu žaneho prawa nimamy.
My hišcže nawulli njejšym, šo hluboko došcž poniŋowacž.
Našcha wutroba je khrobła. Šordošcž, khrobłe žadanje wot
Boha šadžėwatej, so my poniŋuje šo podawamy temu
Anješej t tym wuŋnacžom Kananejškeje žōnskeje „haj“.
Šotom pšchindže šašo małowėra, dwėlowanje a khablanje,
kotrež taŋ-rjež kschidła našcheje dušche šlemja, šadžėwaja, so
šo pošbėhnyčž njemōžemy t temu „haj!“ A tola leži
w poniŋenju to powyščenje, w tym šebje šameho pōšnawa-
žym a teho Anješa poŋnje pōšnawazym „haj“ to dopjeljenje.
Duž džijmy nuts do pōštnego czaša! Dele na kolena
pšched tym Anješom w poniŋnošczi a podacju. Šotom je
nam wuŋlyščenje wėšte.

3. „Dha wšchaŋ jėdža pšyčatka wot tych šrijōdkow,
kiŋ wot jich knjeŋich blida padaju“. To je krašne wopo-
kaŋanje jejneje wėry. Dobyczeršy šaloŋi wona šwoju wėru
na teho Anješa. Ša teho hōdna njejšym, to wšchaŋ by
žyle rošymicž bylo, hdyž njebych wuŋlyšchana byla — ale
twoja šmilnošcž je pšches mėru wulka, šrijōdka hižom ša
mnje wotpadnje. Wona pšcheminje w šwojej džecžazej
mudrošczi teho Anješa se šlowami jeho šameho. Wona
hišcže nješnaje škutk Šbōžnika a t tym jeho wutrobu kaŋ
ty, mōj kšchesczijano; wona hišcže wrōcžo njehlada na
historiju wuŋlyšchanych modlitwow, ale „dha wšchaŋ!“
A ty? Njejšy-li hišcže, nawukn nětko žohnowanje tajkich
pōštnych hodžinow. Njech pšchindže, šchtožkuli chze, Bože
kraleštwō dyrbi nam woštacž — a dha budže nam to
wšchitko pšchidate. To je to prawe šaloženje na teho Anješa
„dha wšchaŋ“. W tym je dobyčje. „Twoja wėra je wulka“
— to je to wobšwėdczenie dobyčja. „Tebi šo štaŋ, kaŋ
chzešch — kėdžbujmy „kaŋ ty chzešch“, praji tōn Anješ.
To je wuŋlyščenje w polnej mėrje. Šsy-li ty t Šhryštu-
šowej wolu jene, potom šo štanje, šchtož ty chzešch. A
jejna džowka woczerštwi a to w tej šamej šchtundže.
Šnydom, poŋnje wōn pomha. A nješazwimaj žohnowanje
pōštnych hodžinow. Pšchindž t dowėrjenjom, podaty a
runje w tym dobyčzeršti, potom budže pola tebe wuklincžecž
to Anrie „Anježe, šmil šo!“ do wšlazeho kšwalenja.

Šamjeŋ.

Ničo lėpšcheho?

Muž t wječzora domoj pšchindže, a žona jeho hnydom w du-
rjach t tymi šlowami pšchija: „Ach, Pėtrje, dženkša je šašo žalōstnje
bylo. Šolza je mje šašo jara hnėwala. Wona wopravdže t wot-
pohladom pyta, kaŋ mohla mje rudžicž. Šyle nješbožownu mje
tale holza se šwojimi wobosami cziš.“

Muž to je šynkom wobzarowanja šnapschecziwi, hewal t ničim,
a šo ša blido šyže, mješ tym šo žona po wječzer, do kuchiny
džėšche. „Šyle khora šym wot hnėwa“, wona šašo počja. „To

tež njemōže taŋ dale hičž; tole njepošluschno šadžerženje mje pšche-
jara rošhorja; ja mōžu šo nad tym nimo mėry mjeršacž.“

„„Dubšcha Šanžka, njewėsch ty ničžo lėpšcheho czišicž?““ šo
muž mėrnje woprašcha.

„Lėpšcheho?“ žona šnapschecziwi. „Njeje to došcž, so šo
wšchėdnje t tymle cžlowjekom cžwiluju? Najlėpšche by bylo, hdy
by šchla. Ša chyzla šo wopravdže rada nėšchto lėpje mėcž.“

„„Mōžesh ty se šwojeho bydla wuhladowacž?“ šo muž ka-
hodnje prašcheshche, pšchi tym na žonu hladajžy.

„Šchto ma to byčž?“ tuta našpomni.

„„Mōžesh ty prawje daloko hladacž?““ šo wōn wošpjet pra-
šcheshche, jejne hlady t tymi šwojimi twjerdže džeržo a kšwilku cža-
kajžy. „„Mōžesh ty hacž na Golgatha widžecž?““

Žona womjelšny, kaŋ by šo tajnje štrōžila, a woczi t šemi
šloži. A potom bu jej, kaŋ by šo miła ruka počzišchowschi na
jejnu wutrobu položila a jalo by mėr hlubokeho, šbōžneho dopom-
necža na nju pšchischoł. „Ty mašch prawje“, wona t czišcha rjeŋny.
„My šmy w pōštnym czašu živi. Šdyž naš mucha kole, dha my
škoržimy, a to ščerpliwie jehnjo Bože je wjažy dnžli kōcže lebiye
šnješlo. Žaneje cžlowškeje škoržby njeje, ša kotruž by Anješ Šesuf
trošcht njebył.“

F.

W pōštnym czašu.

O Šbōžniko, twōj pōštny czaš
Budž mojej dušchi šwjaty;
Pšches Božu hnadu je wōn šaš
Mi t žohnowanju daty.

Ty, Šesu, ša mnje krawješche
A wot šmjercže šy wumohl mje,
Njech žiwjenje cži šwjecžu.

Šdyž w šwojich cžichich hodžinach
Twōj kšchiz pšched dušchu widžu,
Mi wōcžko pluma we šulšach,
Ša hrėchi tamam, hidžu.

Šso t džakom hori wutroba,
Šdyž špomina na Šbōžnika,
Kiž je šo ša mnje podal.

Mje wulka lubošcž pohnuwa,
Kiž ša mnje t šmjercži džėšche
A Boha šo mnu wujedna,
Šdyž na mnje hnėwny bėšche.

Šimi, Šesu, ša to wutrobu,
Šu tebi nješu t woporu,
Mōj šy ša czaš a wėcžnošcž.

Gethsemane a Golgatha,
Wōj štej mi drohej mėšcže;
Tam wulki škutk šo ša mnje šta,
Kiž t njebyu wjedže wėšcže.

Duž moja dušcha nutrna
Nėtk t myšlemi tam pšchėbywa
We šwjatym pōštnym czašu.

K. A. Fiedleš,

Lutherowe šlowa k drugej kašni.

(Š jeho špišow šestajał Š. Kapleš, š.)

Šrėnja kašni pšchikasa, šo dyrbimy praweho Boha mėcž. Nje-
mōžesh jeho se žanym druhim škutkom dobyčž abo šhubicž, khibo
jeno t wėru abo t njewėru, t dowėrjenjom abo t dwėlowanjom.
Tehodla je wėra najwošebnišchi škutk.

Bo njej njemóžemy ničžo wjetsche czinicz hacž Bože mjeno khwalicz.

To so kaž wschitke druhe skutki bjes wěru stacz njesamóže. Pšchetož hacž runjež so wón hžom se rtom, shibowanjom kolenow a druhimi waschnjemi czesczi: jeli so so tajke we wutrobje pšches wěru do Božeje miloscze a pšches bowěrjenje njestawa, ničžo njeje hacž same ludanje.

Prěni skutk tuteje kasnje je, Boha we wschěch jeho dobrotach khwalicz. A temu buchu jasht, rěcz, hłóš a rôt stwo- rjene. Tajkeho khwaljenja a dżakowanja nješmē ani pšchestacz ani kónž bycz. Pšchetož kotry wofomik móže sańcz, hdžež njebychmy Bože czakne a wěczne kubla dostawali? Šhto pak su tele hinasche hacž stajne wabjenja, Boha khwalicz? Šdnž njetrjebał ničžo druhe czinicz, by tola došč czinicz mēł na teje kasni. Čłowjek, kiž Boha khwali, hdž so jemu derje dže, i tym něšto wjetsche czini hacž druzi, kiž so wjele posczi a k hnadnym městnam puczuje.

Druhi skutk tuteje kasnje je, so wschitkeje czakneje czescze wostajicz ani žanu wulku haru pytacž, so kóždy wo tebi rěcz i a powjeda, šhtož je najwschědnischi hrěch. Pšchetož malo jich je, kotřiz w czesczi a khwalbje ponižni wostawaja, so so po tymaj samymaj horje njebjeru, ale woboje Bohu dawaju. Kóždy chze trochu nahladny a niz najšnadnischi bycz, kažkuli šnadny tež je. To pak je wěrnó, so tola dyrbinym dobre mjeno a czescž mēcz. Kóždy ma so tak sadžeržecž, so njemóža ničžo šeho wo nim rěczecž. Ale tudy dyrbitej wulka próža a fedžbliwoscž bycz, so tajka czescž a dobre mjeno wutrobu njenaduwatej.

Džeczi skutk tuteje kasnje je, so k Božemu mjenu we wschej nusy wolacz. Pšchetož to ma Bóh tón Anjes sa šwjeczenje šwojeho mjena, hdž jeho w špytowanju a nusy mjenujemy. Tež je to pšchicžina, czehodla wón nam telko nusy, czěrpjenja a špytowanja, tež šmjercž pšchipoščezela, k temu nam hišcže dawa we wjele šlych, hrěschnych lóšchtach žiwym bycz, so by pšches to ludžom wulku pšchicžinu dawał, so k njemu wobrocžecž a k jeho šwjatemu mjenu wolacz. Nětko hlej, šhtó je na semi, kiž njeby šwoje žiwe dny tež na tutym skutku došč czinicz mēł? Pšchetož šhtó je jenu hodžinu bjes špytowanja? Se tola tež to najštrach- nische špytowanje, hdž žane tu njeje a wschitko derje stej, so čłowjek w tajkich czapach Boha njesabwya.

Tež su tejele kasnje skutki, so nješmēny so rocžicz, šwaricz, žhacž, ludacz ani kusłowacz se šwjatym Božim mjenom, šhtož su jara hrosne wězy. W tym tež leži, so dyrbinym tež druhim woba- racž, i žhanjom, rocženjom, ludanjom, šwarjenjom, kuslowanjom a na druhe waschnje so na Božim mjenje pšchehrěšchicž. W tym je wjele pšchicžiny date, dobre czinicz a štemu wobaracz. Ale naj- wjetschi a najczěžšchi skutk tejele kasnje je šwjate Bože mjeno mjese wschěmi wupšchescžeracz. Pšchetož to njeje došč, so ja sa šebje šameho a w šebi šamym Bože mjeno khwalu a so k njemu w šbožu a nješbožu wołam. Ša dyrbju wustupicz a se skutkom wopofasacz, so ja jo sa najwjetsche kublo džeržu, kotrehož dla wschitke druhe kubla njerodžu.

Ssrědk k saměrej.

Šola bohatych kaž pola khudnych dyrbi wutroba w rjedže bycz, jeli maju so šbožowni šaczuwacz. A tónle samēr dozpiwa wjele wjazy čłowjekow šterje i nusu a se staroscžemi, džžli i pokojnoščezu a i wješelemi; Bóh budžiče nam hewał drje rad šame radoščez popšchał. Dofelž pak móža čłowjekojo šbožo, pokoj a wješela jeno potom šnjescž, hdž je jich wutroba sa mnohe pšchewinjenja pšchi- hotowana, wutrajna, móžna, ščezěpliwá a rošomna, dha je šjawne, so dyrbi wjele hubjenštwá a nusy na šwěczze bycz; pšchetož bjes teho pola malo čłowjekow wutroba do porjada a k nutškwownemu mērej pšchindže.

F.

Staršchi a džeczi.

(Helmbold.)

Hłóš: Pšchindž, Anježe šesom šhryšcže šam —.

Šam, staršchi, šhryštuš pšchifaže,
So džeczi k njemu wabicže.
Duž njemobarajcže wy jim,
Wšchał jeho luboscž placzi wschēm.

Še njebieša jim wotkasał,
Š tym wěczny, šbožny dobytk dał.
Čžescž, šwětné kubla, bohatštwá
Čžakš krotki jenož wobšteja.

Kónž nima pak to wješele,
Do kotrohž Anjes naš pšchijescž chze,
Šdnž po joh' wuczbye czinimy;
Duž džeczi na to počažmy!

Wy staršchi, po joh' pšchifasni
Nětk na to budžcže špróžnivi,
So wasche džeczi džerža so
Tež k Božom' domej; khwalja joh'.

Šhtóž i nimi derje mēni tu,
Šich k Bohu wjedže i pilnoščezu.
Šhtóž njeczini pak šwěru to,
Tón pšchehrěšchi nad nimi so.

Šhto pomha džeczom bohatštwó,
Tež šwěta czescž a wješ'le wscho?
Šhtóž pak je Bohu počaže,
Šso stara sa nje najšepje.

Šurij Bróšl.

Še šchodowanja k žohnowanju.

Dyšchet Šandrij Balak běšche po prawym došč šbožowny muž. Wón bē stromy a čzerštwy, tak so wo žanej bēdnosczi čžela a wo žanym holoscžach šhoroscže ničžo njewjedžesche. Šeho žona Šana bēšche pilna a šprawna, a wón bē i njej w mērje a pokoju žiwy. Tež nad šwojim šynkom Šurjom mēšesche radošč a wješele. Šot šažneho ranja hacž do póšdnjeho wječžora bē štajnje džela došč, a jeho džeko jemu pěknym pienjes nješesche. A ludžo tež hinał prajicz njemóžachu, šhiba so je Balak ródny a šmany muž. Wón nad tym žaneho špodobanja njemēšesche, w šorcžmje šudacz a to, šhtož je šebi wodnjo i čžěžkim dželom šašlužik, wječžor i lohkej myšlicžku pšchepicz a pšchěracž. Šemu so nihdže bóle njelubješche hacž doma, hdžež pak něšto čžitasche, pak se šwojej mandželškej wo tym powjedasche, šhtož je so wo dnjo štało. Šrijedy džžli Šurk do kóža džěšche, wón najbóle šhwilku i nanom šrajšasche a to jeju luboscž dale a bóle pšchisporješche. A hdž bē so njedžela pšchiblička, dha wón dopednja tež rad se mišchi džěšche. A popošč- dnju so se žonu a šynkom wonka po brjóžkach a dolinach pšche- šhadžowasche, a mējachu wschitzy šwoje wješele nad Božej štwórbu. Šhtóž takle Balaka i jeho žonu a džěščom widžesche, tón dyrbiesche jich po prawdže sa špokojnych a šbožownych ludži džeržecž.

Alle jedyn brach Balak mēšesche, kotryž jemu po čžaku došč nusy a horja nacžini. Wón chžyšche so mjenujzy rad wobohaczicz a to jemu štajnje w myšlach ležesche. Dofelž bē pilny dželaczet a dobry šospodał, dha kóždy tndžen něšto pienjes wušbytkowa, kotrež i woprědka jenož sa šly čžak šhowasche, hdy by šnadž tón pšchischoł. To nješaklužesche žaneho poroka a bē wjele wjazy khwalby hódne. Alle to njebē pěknje, so i wušbytkowanym piene-

fami jeho žadanje, jich hiščezje wjazh mječ, psche wšchu měru pschibjerasche a psches to jeho dotalnu społojnošč lažesche, dofelž so dale a bóle bojesche, so mohł je na někajke waschnje sħubicz. A pschi tym bě to jara wopafi, so wón w nastupanju tutych pjenjes žaneho dowěrjenja k swojej mandželstej njemějesche. Semu so sħasche, jako by so jeho Hana wo kublo a pjenjesy tak jara nje- starala, kaž wón sa nusne dđeržesche. Teho dla mēnjesche wón, so je mudre, hdyž jej wo swojich pjenjesach nicžo njepraji, ale je psched nej sataji.

Balaf bě sa někotre lēta dvě sečē toleť nalutowať a řebi dvě stotoleťstej papjerje kupiť. Ale někto mējesche dale a wjetřchu starošč, hdyž by řwój polkad derje pschelowal. Na nalutowaťnju je donjesč nočhwyšche, pschetož jenemu jeho snatych bě paduch jeho nalutowaťniřku kniřku kradnyť, ř nej na nalutowaťnju řchol a řebi tam pjenjesy, w nej řapřžane, wuplaczič daf. Duř Balaf myřlesche, jemu mohlo řo teř tak seńč a po tajkim njechascħe ř nalutowaťnju nicžo cžinič mječ. Wón wřchaf by řwoje pjenjesy teř wupořčzič mohł a daň ř nich by řo jemu derje řpodobała, ale dofelž bě tu a tam řlyřchaf, so dołžniřy teř druhdy řwojich wēriečelow wobřchudža, dħa řo teř wupořčzenja řtrachowascħe. Najlēspsche by teħo dla bylo, kaž wón mēnjesche, hdyž by řwoje pjenjesy řam w řwojej blisřosčzi mēł a řtajnje sa nimi hładacž mohł. Ale řaf by to najmudriřcho řčiniť, to řebi bōřny wumyřlicz njemjedžesche. řdy by pjenjesy wřchudže řobu nořnył, dħa by je řnadž mohł řħubicz. řdy by je pať doma wostajiť, dħa by je řnadž jeho řona namařala abo je řnadž paduch kradnył.

řo dołhim rořmyřlenju wón po řdacžu na křařnu myřlicžku pschindže. Blisřichu njedželu da wón řwojej řonje řamej ře mřchi hicž, prajiřy, so řaf prawje řtrwy njeje. Hana hōłza řobu wřa, řaf so jeje muž řam doma wosta. řako bě wona wuřchła, wón řwój řary nawožeńřki laz ř řhamora wuczeže, řotryž řo wjele lēť wjazh njebē woblekaf. řobřchiwł w nim bēsche hiščezje žyłe dobry a mōžesche hiščezje dołho dđeržecž. Balaf jōn rořpřo a řwojej pjenjeřnej papjerje nuts řřny, řaf dalofo hacž řo jenož hōdžesche. Rořpřōty řruch řotom řařo řařchi — a někto bēsche jeho polkad, kaž wón mēnjesche, na řōždy pad derje řřhowany. řdyž bě wón w laz, dħa řane pjenjesy ř njeho wupadnyč njemōžachu, dofelž bēchu derje a twjedže řařchite. řeli-so pať by laz hdy doma wostajiť, dħa wřchaf bě wón teř wēřny, so jeho řona nicžo njeřpřtnje. A teř najmudriřchi paduch njeby řebi pomyřliť, so řu w tym njenahladnym, wotnořčentym laz, řane pjenjesy, a by jōn wēsčze w mēře ležazy wostajiť.

Balaf bēsche někto po dołhim cžařu řařo žyłe řpołojny a wjeřelny, so bě na řajku křařnu myřlicžku pschisřchōł a řajku wu- řjernu pjenjeřnu řhowanku wunamařala. Mēs tym bě jeho řona wote mřche pschisřchła. Wona pschi přēnim wobładnjēnju bōřny widžesche, so je řo jeje muž řary nawožeńřki laz woblekaf. „Ale řandrijo“, wona pořna džiwanja řawōla“, řchto dħa je cži do hłowy pschisřchlo, so řy řo tu řtaru lodu woblekaf!”

řeje muž njemjedžesche, řchto dħyřbi na to prajič, tola řo ručze došč řħraba a řjekny: „Ach, wón wřchaf je pschezo hiščezje duřchny a pschi tym řaf pēřnje cžopřy.“

„Ale wón je tola hiřom jara wotnořčentny a řarbu je teř wupuřchčžaf“, wotmolwi řona. „Doma njech to řaf někaf je, ale hdyž ř domu džesř, njeřmēsř řebi jōn woblez.“

Balaf řo řajke řēčze njelubjachu a wón teħo dla, so by řonu na druge myřle pschiwjedł, řo ju wopřařcha: „Řō, wo cžim je dħa řnes duchowny dženřa přēdowaf? ře cže jeho přēdowanje prawje natwariť?“

„To runje prajič njemōžu“, wona wotmolwi. Wón bēsche řebi džiwny řext wuřwolil a ja cħy jōn cži cžitacž.“ A wona

wotewri bibliju a cžitascħe: řajřy pať cħzedža řo wobohaczič, řajřy padnu do řpřtowanja a do řħezow a do wjele řħupřch a řchłōdnyřch řadosčow. řřchetož pjenjeřna lubošč je řorjeń wřchitřeho řřeho. řotom wona bibliju řařo řačžini a praji: „Řnjes duchowny je dženřa wo pjenjeřnej luboščzi přēdowaf a so je řorjeń wřcheho řřeho, niř jenož hdyž ludžo hiřom pjenjesy mařa, ale teř hdyž je mječ cħzedža. řłaj, to bě přēdowanje řa řħupřch a nahrab- nyřch ludži, ale mje to po prawym nicžo njenastupascħe, pschetož mōj džē řanyř pjenjes nimamoj a teř řa řanymi njeřēdžiwoj. řřchaf řmōj řpołojom, so řo cžēřnyje řežiwinioj.“

Balaf řajke řłowa do řwēdomja palachu, tola wón dale nicžo njewotmolwi, ale řēč řwojeje řony pschetorřny a ř řrōłka ř tymi řłowami řjekny: „řdyž řo cži řōn laz psched ludži nje- lubi, budu jenož doma w nim řħodžicž.“

(řřchichodnje dale.)

Wřhelake ř blisřa a ř daloka.

— řrēni řořutny džēń řħromadžuje řo w řařřich wōřadach řollekta řa řnutřkowne miřionřtwe. Lubym řserřam řoda řo w řerřřke řēčzi lečžaze řopjeno, řotrež wam na wutrobu řoloži řwřaty řkutł řnutřkowneho miřionřtwa, řotreħož džēło řo w duchu a luboščzi řesurřowej wjedže řopruicže w luboščzi řad řa řōn wazny řkutł, řotryž lēto a wjazh džēłacžerjow řřeba a teħodla teř řrēđkow, so mohlo řo wřchitřim řomħacž, řotřiř pomōžy řotřebaja. řēčžaze řopjeno teř na to dopomni, so mōže řōn, řotryž je řnano řadžewany, řořutny džēń řam řwój řar w řožiř domje wote- dacž, jōn předy abo řotym řwojemu řnjesej duchownemu psche- řodacž.

ř Draždžan. řjedželu řātare, to je 21. mēřza, budže da-li řōħ w Draždžanach w řchiznej řyřtwi řołodnjo 1/2 12 hōdž. řařo řerřřke řemřchenje. řrēdowanje je ř. řaraf řandriř ř řuřři, řpo- wjednu wucžbu pať wōdžer řemřchenjow, ř. řaraf řomasřchła ř řu- řestez, na řo wřaf.

— ř řipřtu je řo řruhowanje řandidatow duchownřtwa řōnž řebnuara řōncžilo. ř ruhowanju řamolwilo bēsche řo 36, wot řotryčž 4 do řruhowanja řařo wřōcžo řtupichu. 32 řu řruħo- wanje wobřtali.

— řo wřchej řužiřy derje řnaty psches řwoje řařřužby řa řararřtwe, řnes řajny řōkonomiřki řadžicžel řähnel, mējesche řandženu řřjedu řwój 70. narodny džēń. řbožopřchēčža a pschipōřnacža dořtachu řo jemu ře wřchitřich řtronow. Wón w řejmje řubisřko- řōřborřki wōřřeř řastupuje a ma wulke řařřužby psches řwoju wutřajnu džēławošč jako pschedřħda řinanzneje řomisřije. Dofelž wón jako řastupjer teř řerřřich wuřwolerjow řastupuje a nařche wobřtejnosčze derje řnaje, je wón teř řa naleřnosčze řserřow wu- řtupil. řatarjo nařcheje řužiřy řu w pschipōřnacžu jeho wulřich řa- řřužbow pjenjesy nawdali řa řähnelowu wuřtawu, řotrejeř daň ma řo řararřřim řchulerřam, řiř derje wuřnu, jako řřpendij wudžēlecž.

— řētusřa řyma nam dołho ř njelubym hōščōm wostawa. ř řajřim řymnym cžařu teř wōřadni, řotřiř mařa řepjenje w řwojim řožiř domje, tule dořrotu řebi wōřēbjē wřřōfo wazā — a hdyž tejele dořrotny nimaja, tam řadanje cžim řiwisřo řo řačžuwa. řny řlyřchimy, so je řo wotmyřliť, w blisřřim lečze řepjenje naprawicž we wřhelatřich řožiř domach nařcheje řserřřke řužiřy, n. psch. we řulřich řdžarach, we řaju. řa řořereřy je řo hiřom wēsčze řostajiť, so řo w tutym lečze řepjenje do řožeħo doma natwari.

Wucžby a wēřnosčze.

4. řjenjesy niř, ale wutroba wobohacža; řħudoba njewohaniřija, ale řōřtniřtwe.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihicziščezěrnj w Budyschinje a je tam ja schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Okuli.

Lut. 20, 9—20.

Čiž Farisejszy su so teho Knjesa prascheli, i kajej mozu wón wschitko čini a shtó je jemu tu móž dał. Na to jim Ebóžnik napschecziwne praschenje staji, hacž běšče Janowa kšczeniza i njebjes abo wot čłowjekow. Ale woni na to njewotmolwachu. Duž jich Jesuś schtrafuje i tym, so snutskownu njewěrnosć a njesprawnosć jich praschenja wotkryje. Wón jim w pschirunanju křutne wěrnosće praji. Jeho kłowa so nuts kwěcza do hlubiny jich kšcže, ale tež wobkwětluja hory lubosće Božeje.

Wěcžne a čłowski mysle wo Ebóžniku,
kiž je so čłowjek sežinił:

1. Pscheczelne mysle lubosće Božeje: ja chzu kwojeho křna póbłacž;

2. Hřěščne mysle džěczi křwěta: tón je tón herba, chzemy jeho sabicž;

3. Dobhczetiske mysle prawdosće Božeje: Tón herba dyrbi dom wobkřowacž.

1. Čłowjek plodžesche křebi winizu. To je to starosćizne hladanje Bože nad jeho ludom. Israelski lud mējesche so Bohu ja wschitko w čělnym a duchownym džakowacž. Ale wón njedyrbjesche jemu w njewólnym wotrocžstwje, ale we wjekelej, křwobodnej póbłuschnosći křuzicž. Wón běšče tu winizu plodžil, hladanje a wobarnowanje wón druhim pschewostaji. „Wón pschenaja ju winizarjam a wotěndže přecž psches pola na dolhi čas.“ Wón drje běšče

njewidomnje pschitomny, hacž by lud jakoń pschestupil, abo w Božich křuzbach wopory a modlitwy k njebjesam křal, hacž by so na křidlach profeczijskeho žedženja k rańschim křeram křubženja póběhnył, ale k jeho trónej pschistupicž njemóžesche. Israelski lud dyrbjesche so k křwobodnemu modlenju k Bohu w duchu woczahnyč. Jeho wotrocžzy běchu Mojsaś a profetojo, kotřiz w mjenje a po porucžnosći teho Knjesa plody žadachu. Skóncžnje póbłla kwojeho křna, křnadž hdyž teho křameho widža, budža woni so strachowacž. Kaž pscheczel a bratr bliži so k temu ludej. Hlajcže, křajtu lubosć je Wótž wopokasał, so wón kwojeho křna póbłal je! Kał křasne su mysle Bože! To duchowne sšewjenje, kotřez je sšhadžalo wot jeho pschidženja, wot twojeje křchecžnizy: Křwal teho Knjesa moja duscha. Tón Knjes je tež tebi w kwojim časju kwojich póbłow póbłal. Njeh su woni pschischli w čornej abo w blyšczazej drascže, woni žadachu plody w Knjesowym mjenje. Ale wschitzzy či póbli potasowachu na teho přenjeho póbłla lubosće, na Jesom Křrysta. Wón je tebe wot twojeho džěcžatstwa pscheczelnje wodzil. Čy ty jeho tež w jeho lubosći po dolhim snutskownym džěle póbłal? Wón je tebe pak wěcže i wěcžnej lubosću lubowal.

2. Israelski lud sazpi wotrocžkow Božich. Pschezo hóršcho bu jich hidženje. Woni jich bijachu — jich hanjachu — jich franichu — jich wustorežichu — a sabichu. Křajta hnuzaja póbłna historija leži w tutych křlowach: „Jerusalemje, kiž ty morišch profetow!“ Ale to je tola jenož sapočatł k tym křudnym podedženjam, kotřez so

stachu, hdyž bu Jěsuš pósklany. W niskej a křoblej hor-
dosczi ležesche hidženje Židow: „Tón je herba, pójče, chzemy
jeho sabicz.“ To je ta srudna historija, kotraž šo dołonja
na Golgatha.

Kak šy ty šyna Božeho pschijal? Šy ty šo wjěšelił?
abo šy ty w nusy morkotal, šo tebi njeda, šchož šebi
žadafš, šo je wón njeprawy pschecziwo tebi byl? Wot
morkotanja njeje daloko hacž k šjawnemu njepšcheczelstwu.
Tajki profeta njewěrjazych wupraji w lécze 1840 (Herwogh):
„my šmy dołho došč lubowali, my chzemy nětko škóncznje
hidžicž. A hdyž 1890 w Šali wo tym radu škladowachu,
hacž chzedža tu šadu: „nabožina je privatna wěž“, se sozial-
demokratiskeho programa wuschmórnycž, tehdom wospje-
towašče šo to šlowo: Chzemy teho herbu sabicz, šo by
to herbštwó našče bylo. Woni budža podležecž.

3. Tón kamjeń je šo rózšny kamjeń ščinił (šcht. 17).
Prawdoscž Boža dosta dohycze. „Wón budže pschińcž a
tych šamych winizarjom škónczowacž.“ Šlomjenja wutu-
pjeneho Šerusalemá wobšwětluja tele šlowa. Millijon
čłowjekow je šo w tejsle žalostnej wójnje morilo. Čzi
Šarisejšy wšchat praja: Bóh to njedaj! a tola, psched
durjemi štejesche šudnik. Njepšcheczeljo wšchat džěnša
hiščeje praja: „Šcho je hela, šatamanštwó? Ale Bóh
šo njeda ša šměch měč. Nawjedowar njewěrjazych je
šjawnje wuprajił: je-li pač živy Bóh, potom šmy my
šjebani. Šóždy, kiž na tón kamjeń padnje, rošrašy šo.
Šcho šu šemške šudženja porno pošlednemu šudej: na
kotrehož wón padnje, teho budže wón rošmjascž. Duž
prošymy: Šnježe, šmil šo nad našchim ludom! Duž nješ
naš, šo njebynmy wěru do twojeho póšklanja a nadžiju
na twój krašny pschichod šhubili. Ty wostanješč do
wšchěch čašow rózšny kamjeń zyrkwje: Žywa zyrkej Šhry-
štušowa wotpocžuje na wěčnym šaložku a wrota hele ju
njepšchewinu. Šamjeń.

W pošče.

Šbudž šo, moja wutroba,
Šbóžnik k šmjerczi čehnje;
Šemu daj na Golgatha
Šswoje pschewodženje.

Šeho pučž dže do černjom,
Štyš a tyšchnoscž budži;
Wón chže šhelich boloscžow
Šicž ša hrěchi ludži.

Šlej, kak jeho wutrobu
Šrěje luboscž k tebi;
Šwoju dušchu njěšmjertnu
Wona pscheje šebi.

Šebje dla wón k šmjerczi dže,
Ščerpicž šchiž a ranj,
Šo by ty byl, čłowjecze,
Š Bohom wujednany.

D duž pój a njelomž šo,
Ša Jěsušom krocžicž;
Šunu budže psches njeho
Šso čzi křóna škocžicž.

Šchtóž tu w nusy, we šchižu
Ščepi š nim a šhodži,
Wóndže psches šchiž k žiwjenju,
Šdžež duch šbóžnosčž šlodži.

Šrěchow, šotrež pschibichu
Šhryšta na šchiž křowanj,
Nětk šo šwěru hladacž tu
Budž mój nadawš prawj.
Nječ ja šwjecžu žiwjenje,
Kož to Šbóžnik žada,
Dha psches jeho wumrjecze
Kče mi Boža hnada.

Džak čzi, Jěsu, wuprajam
Ša wšchu boloscž jěru;
Šebje štajnje w myšlach mam,
To mje wjedže k měru.
Ach, kak šym ja šbožowny,
Kak to dušchu jima,
Šdyž šo mona póštně dnj
Šhryšta šchiža pschima!

K. A. Fiedler.

Lutherowe šlowa k třeczej kasni.

(Š jeho špišow šestajal Š. Šapler, f.)

Nětko pschińdže třecža kasni: „Ty dyrbišč šwjaty džěń
šwjecžicž.“

Kak šo to štanje? Niž tak, šo ša šhachlemi šedžišč a žane
hrube džělo njecžinišč abo šebi wěncžk na šlowu šajišč a šo
najlěpišču draštu woblecžesč, ale šo šo w Božim šlowje šwucžujesč.
Pšchetož Bože šlowo je šwjatniza wyšče wšcheje šwjat-
nizy. Wono wščitko šwjeczi, šchož š nim wobšhadža, nječ je
čžaš, měštno, wošoba, šutt, wotpocžink. Šola šchescžijanow
pač je kóždy džěń šwjaty džěń a jedyn kaž drugi. To
rěka, šo dyrbja wšchědnje Bože šlowo we wutrobje a we rče
nošycž. Tola dobre je a nušne, šo wošebity džěń w tydže-
nju džeržišč. Šchescženjo pač njedželu tehodla džerža, dofelž
je njedželu Šhryštuš poštanyl.

Šo by nětko šwjaty džěń prawje šwjecžil, dyrbišč na
předowanje pošluchacž, šo modlicž, něšcho woprowacž
a šo šwojeho hrěcha kacž.

Tehole duja wošebite šastojništwo je předatške šastojništwo.
Předowanje dyrbi k temu wabicž, šo hrěšnikam jich hrěch žel čini.
Tehodla dyrbi čžežki hrěch byčž, na ščenje njepošluchacž a jo
šazpicž. Ale tež čzi hrěšča, šotšiz na Bože šlowo pošluchaja jako
na dym a jenož se šwucženja na předowanje šhodža, a hdyž je lěto
nimo, móža lěšfa runje tak wjele kaž loni. Tehodla wjedž, šo njeje
jeno š pošluchanjom ščinjene, ale šo dyrbi šo tež wutnyčž a
šhowacž.

Š tejsle modlitwje tež modlitwa ša šhromadženje žyłego šche-
ščijanštwá, ša wšchitku nusu wšchěch čłowjekow šlušča. Šale
šhromadna modlitwa je najmóžnišča. Šeje dla tež šo šha-
džujemy. Wot teho čžaša tež zyrkej modletški dom rěka, šo byčmy
šebi tam pschedewšali, w jenej myšli šhromadže šwoju a wšchitkich
čłowjekow nusu Bohu pschednjescž a šo k njemu wo hnadu wołacž.
To pač ma šo š wutrobnym hnučom a š šhutnosčžu štacž, šo by
nam tajka potrebnoscž wšchěch čłowjekow k wutrobje šchla a my
potajkim š woprawdžitej šobuželnosčžu ša nich prošyli. Šchescžan-
ška zyrkej na šemi nima žanu wjetšču móž, šhiba tajku šhromadnu
modlitwu pschecziwo wšchemu, šchož na nju pschińdže.

To třecže je luboscž, hdyž šhudym a potrebnym na
pomoz pschińdžesč. Šotajkim šo šhoreho šumpasč, jemu kóžo
poščeslesč a jěšč dawasč. Šajke šu šwjate šutki, hdyž šo šhorym
a šhudym Bože dla wopokasuja. Šež šakmožinu dawacž na šwja-
tym dnju je rad dowolene. Šaj, móžesč šhudym tež drjewo, žito,

jěcž a picže pschijesč, jeli so bo to Boha dla stanje a niz se žadanjom, so bo tebi saruna.

Najwobebnišče pač dyrbi byčž to, so bo s Bohom wujednasch psches pschepytanje swědomnja a kacža hrěcha dla. Tuto kacže ma pač bo tač stacž, so bóle s lubosče dyžli s hidženja nastawa. Potom pač s lubosče wukhadža, hdyž čłowjef pschi bebi kamym wschitke dobroty wopomnja, kotrež je jemu Bóh tón Knjes sa čaž jeho žiwjenja wopokasował a jim swoju nje-džakownosč, swoje njepočinki, njewužitne wužiwanje tajkich dobro-tow napschecžo džerži. Potom dyrbišch dale pschińcž na duchowne dobroty, so je Bóh swojeho bhna póhlač, k temu wěčne žiwjenje flubil. Sdyž to pilnje wopominašch a temu napschecžimo swój hrěch džeržišch, potom njewuostanje, so w tebi hidženje pschecžimo bebi kamemu nastanje a pschińdžesč k nutrnej lubosčzi k Bohu. To je prawe, žive, bhlyne a skutkowaze kacže.

Prěni pač, kotřiz na swjatyh dnjach šhrěšča, su tajž, kiž hrube njepočinki swjaty džerž činja, wopicže, hracže, šlu lešč. Drusy, kotřiz swjaty džerž lamaju, su čži, kiž rucžne džělo činja, šchtož je hewač rad dowolene.

W prěnej kasni potajkim je porucžene, kač ma bo nascha wutroba napschecžo Bohu sadžeržecž s myšlemi; w drugej, kač röt se flowami; w telej tšeczej, kač dyrbimy bo napschecžo Bohu sadžeržecž w skutkach.

To je prěnja Mójšafowa tafla, na kotruž su kasnje napřane, w kotrychž ma Bóh tón Knjes s čłowjefom čžinicž bjes šredništwa nětajšeho stworjenja.

Na pucžu k Jesusej.

Sow macžer s džěščom pucžuje:

„D džěčžo, stupaj spróžniwje,
So k Jesusej nětk pschińdžemy,
Soh', ja naš šbitoh', čžesčžimy.“

Tu tež bo šchědžimž próžuje,
Kiž sbože posdže nam'kač je;
Čžim bóle jeho wutroba
Nětk pčacžo Knjesa požada.

Tež mlodženž čžehnje po dróšy,
Kiž wosta swěrnny Knjesowny;
Som' njepschecžel nej' trónu wšač,
Duž rady je bo na pucž dač.

Muž, žona, wschitžy domjazy,
Šaj, wěryaze wschě wutroby
Tež sobu čžahnu w čžichosčzi,
Drje dže tež šušod sa nimi.

Sso drusy tajnje pschisamtnu,
Sdyž wulke čžrijódy widžicž su;
Šchěže wčžera běchu bojasni,
Dženž pač su mjelčžo mjes nimi.

Tač luby, swjaty póstny čžaj
Na Golgatha naš wabi šaj';
Duž tež bo na pucž podajmy,
So šchizžowanoh' čžesčžimy.

Surij Bróšl.

Muhamedanska bajka wo Jesuku.

W Jesukowym čžajku tšjo pucžowarjo poklad na pucžu namafachu a džachu: „My šmy hlódni. Sedyn wot naš njech dže a nam jědž lupi!“ Tón bo na pucž do bližšeho města poda a

tam lupi, šchtož běšče k wobjedu trěbne. Pschi bebi pač prajesche: „Čžžu mjašo šajědojčicž, so jo tamnaj šjěstaj a na to wumrjetaj, tač so ja poklad šam wužiju. Duž šměšča jěd do teho, šchtož jimaj k jědži pschijesche. Taj druhaj pač, kotraž běšchaj bo mjes tym runje tač pschecžimo přenjemu šwjasatoj, jeho, jako šašo pschińdže, škónzowaschaj a buschaj tač s knjesomaj tamneho poklada. Šeho škónzowawšchi pač wot šajědojčženeho mjaša jědžeschtaj a tež wumrjeschtaj. Šesuš se swojimi wučžobnikami nimo tehole městna pschińdže a džesche. „Tajki je swět! Šlejčže, tač je tyčhle tšjoch šjebač. Běda temu, kiž jeho poklady požada!“

S. R—t.

Isaakowe woprowanje

je šnamjo wopora Šhrystušoweho. Šnamjo wažneje wěžy dyrbi nam wažne byčž, tola niz tač jara, jako wěž šama. Židža myla bo pola Šsaakoweho woprowanja, dokełž jo njespóšnaja sa šnamjo, ale sa šašlužbny šutt, kotryž žylemu israelskemu ludu wěčžnje k lěpschemu pschińdže. Kač Šhrystušowa gmejna k swojim modlitwam pschistaja: „dla čžerčjenja a wumrjecža Šesom Šhrysta“, tač pschistaja židži k swojim modlitwam: „dla šwjasanja Šsaakoweho“. Woni po tajkim njerodža wo potajnu šbóžnu radu a hnadu Božu, kotraž w Šhrystušu je dopjeljena a šjewjena wschitkim ludžom.

Se šchodowanja k žohnowanju.

(Počracžowanje.)

Balač potom tač čžinjesche, so bo swój stary laž, do kotrehož běšče pjenjesh šašchil, wschědnje halle potom woblecže, hdyž s džěla domoj pschińdže. Ale jako bě to tóšchto njedžel čžinik, bo jemu tajke wschědne pschewoblekanje wostudži, tač so luby stary laž škoro štajnje sa komornymi durjemi wišasche a ničtó jara wo njón njerodžesche. Šenož tehdy, hdyž bě bebi Balač šašo jedyn papjerjany pjenjes lupik, wón laž s durjom wša a tu papjeru šradžu do njeho šašchi. Wón mějesche nimale tšj šta toleč w hromadže, a na ničžo druge njemyslesche, hacž na to, kač by tule šummu šterje a lěpje polnu ščžinicž mohł. Tajke žedženje wo dnjo a w nožy se šobu wokolo noschesche, a tajke žedženje dale a bóle nad nim knježesche. Wón swojej žonje teho dla pschezo mjenje pjenjes do hospodarštwa dawasche, štajnje na hubjenty čžaj škoržo a so je šašlužba jara mača. Wón tež ani bebi ani žonje a džěščžu žaneho woschewjenja wjazy njepopscha, jenož so by sa to tež jenož mačy pjenjes šaplacžicž měč. Šaj, tu šchleńžu piwa, kotruž běšče hewač, hdyž bo se žonu a bhntom wukhadžowasche, porjedžicž dač, jimaj wotčahny, a napominasche swoju mandželsku pschi kóždej škladnosčzi, so by bo wschitkich njetrěbných wudawčom wostajila. Šanje bo to druhdy trochu džimno šdasche, dokełž bě jeje muž předy tola žyle hinaschi byl. Ale wona ani troščku na to njepschińdže, s kasnimi myšlemi a žadanjami bo wón nošy. Tež běšče wona swojemu Šandrijej dotal kóžde šlowo wěriča a teho dla wona tež mēnjesch, so su jeho šlowa tež šama wěrnosč. Duž wona tež w hospodarštwe na wschěch bočach lutowasche, so by mandželskemu tež se swojeje štrony štarosčž polóžila a jeho w jeho próžowanju po móžnosčzi podpjerala.

Sunu Balač wječor s džěla domoj pschińdže a do komory džěšche, so by bo tam stary laž woblekł; ale k swojemu wulkemu štróženju wón wuhlada, so na hospóžiku žadyn laž wjazy njewišy. Wón swoju žonu k bebi šawola a bo ju špěšchnje woprašča: „Sdyž dha su mój stary laž ščžinika?“

„Ach, tón wschaj wjazy k ničžemu njebě“, wona bojasnje wotmolwi. „Šomysli jenož bebi, ja šym jón jara derje pschedača, pschetož jedyn muž, kiž se starej draštu wifuje, je mi pol tolerja sa

njón dał. Wšchi tajkim hubjenym čaŕu, kaž ty prajiš, je to pščezo ſchwarny pjenjeſ. Njeje to wěrnno, Handrijo?"

Wbohemu Handrijej bėſche pšchi tutnyh ſłowach, jako by blyſt pódla njeho do ſemje dyril. Wón ſo na ſlólz wali a ruzy lamajo ſaſoſčjeſche: „Mój laz, ach mój rjany, luby laz! Tſi ſta toleć, kotrež ſym pomalu a ſprózniwje wuſbytkował, ſu ſ nim ſhubjene!“ A na to wón ſwojej naſtróžanej žonje powjedawche, ſchtož bėſche činił. Duž ſo wona tež jara ſrudži a počza ſaſoſčje: „Ach, a ja njewěm, kať tón muž reka, kotremuž ſym laz pšchedała, a hdže wón bybli. Tón wěſče wjažy t nam njeſchidže! O Handrijo, ſchto ſy ty činił! Kať ſy jeno to ſwojej žonje ſamjelčecž mohł! Ty ſy ſam wina nad tym, ſo ſmój te pjenjeſy takle hubjenje wotbyłoj.“

Balať drje čujelche, ſo je tajki poroť ſaſtuził, a wón teho dla žaneho ſłowa njepraji, ale na ſwoje ſchłodowanje jenož ſ čžicha myſlelche a je mjelčzo ſe ſobu woťoťo noſchelche. Tola na jehowutrobje a ſwědomnju ležeſche kaž wulka čžeža, ſo je ſwoje njeſbože ſam ſawinował. Wón ſebje pšchi ſebi mjelčzo wobſkoržowawche a jehopotajne rudženje na jehostrowoſčzi tať doľho žerjeſche, hacž hłowjaza ſhoroſčž jehona ſhoroložo wali. Někto ſke, čžežke dny na Balatež ſwójbju pšchidžeču, kotraž bė hacž dotal tať ſbožowna była. Muſa wo wſchědny hłěb ſo tež pšchibliži a Balatowa dnyrbjeſche jedny kruch domjažeje nadoby po druhim pšchedacž a tójjchto draſty ſaſtajicž, ſo by w domje tať nēkať mēla, ſchtož t wſchědnej potrebnostčzi ſluſcha. Tſinacže njedžel ſhoroſčž trajelche, prijedy hacž móžeſche Balat ſaſo ſtanycž a na džeťo hieč. A ſana ſo Bohu džaťowawche, ſo bė jeje muž nowu ſtrowoſčž nabył.

Tute dny čžežkeho a bolostneho domapytanja bėču pať tola tež žohnowane dny byle. Balat bė tať prawje ſpóſnał, kať ſo jehožona ſa njeho woprue, hdž wo dnjo a w nožy pšchi jehožožu ſedžeſche, a jehonjeſprózniwje a ſwěru wothladowawche. A Wóh miľoſčžiwny wóťz bė jeje muža mjes tym tež do ſwojeje ſchule wſał, tať ſo bė ſo Balat ſwojeje dotalneje ſtupoſčže a nahrabnoſčže žyle wotrieť. Taťo bėſche ſaſo žyle ſtrowy, wón junu wjecžor t ſwojej žonje praji: „Wi wſchaf ſtajnje w myſlach teži to ſłowo: Wſy njemóžecže Bohu ſtuzicž a mammonej. Sa prijedy pščezo myſlach, ſo ja Bohu ſtuzi, hdž ja njedželu te miſchi du; ale ta ſtuzba njeje drje hiſčje doſahaza była; pšchetož žyly luby tydžen ſym jenož na ſwój ſtary laz ſpominat a na to myſlił, kať bych jenož ſwój poľkad pšchiſporicž mohł. Duž je ſnadž tola Wóža wola była, ſo ſy jón temu mužej pšchedacž dnyrbjaka a ſo ſo mammon, na kotryž bėch ſwoju wutrobu powěčnył, takle ſ mojeje možy wſa.“

ſana wotmolwi: „Sa wſchaf tež njeſym tajka była, kajtaž bych byčž dnyrbjaka. W čžaſu twojeje ſhoroſčže ſym ſo ſaſoſčnje wo te ſhubjene pjenjeſy rudžila a ſebi ſtajnje na to myſlił, kať derje bychmy je někto mohli trjebacž. Mój ſmój wobaj na wopacžnym a ſym pucžu byłoj, luby mužo. Ale mój čžemoj někto nowy ſapocžatť ſčžinicž, ſo Bohu lubemu Rnjesej dowěricž a jemu je wiſchej ſwěrnostčžu ſtuzicž.“

Balat ſwoju lubu mandželſku ſa ruku wſa a rjekny: „Ty maſch prawje, ſana, mój ſmój na wopacžnym a ſym pucžu byłoj. Ale hiſčje wjetiče horjo budžiče na naju pšchicž mohlo, jeliſo ſo Wóh njebudžiče nad namaj ſmilil; pšchetož pjenježna luboſčž je wopradowže korjeň wſcheho ſkeho, kaž wſchaf ſym to na mni ſamym doſčž ſhonil. Ale někto dnyrbji pať ſ Wóžej pomožu pola naſ hinať byčž a pola mje dnyrbji ſtajnje reťacž: Sa a mój dom, my čžemy temu Rnjesej ſtuzicž.“

A Balatež čžlowjelaj kóždy džen bóle wopokaſowawchtať, ſo čžetať w hromadže nowe žiwjenje ſapocžecž. A wonaj tež tajke wjedžeſchtať, ſchtož bė woſebje pšchi přědku ſa njeju jara čžežko, dofelž mējeſchtať

po Handrijojej ſhoroſčzi hiſčje doſčž nuſy. Ale wobaj mandželſkaj bėchtať někto wjele ſbožowniſchaj, dnyli prijedy. Seju twjerde dowějenje do Wóha dawawche jimaj wjeſelu wutrobu a ſpokojnu myſlicžku. Wonaj bėchtať někto jena wutroba a jena duſcha; pšchi tym pilnje džeťawchtať a tež wſchomóžno lutowawchtať, ſo byſchtať ſwoju ſaſtajenu draſtu ſaſo wukupicž mohłoj. Ale wonaj nječžinjelchtať to ſ maľowěrijazej wutrobu abo nahrabnoſčže dla, nē; pšchi wſchěm tym bėchtať wonaj tež w nuſy ſčžerpliwaj, a Wóže žohnowanje bėſche ſ nimaj, tať ſo móžeſchtať po čžaſu najhórbſchu nuſu pšchewinyčž a ſaſo trochu lēpje žiwaj byčž.

(Pšchichodnje ſčžonjenje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

5 Draždžan. Njedželu Łatere, to je 21. mēřza, ſo nam polodnjo 1/2 12 hodž. ſchizna žyrkej ſaſo ſa ſerbſke kemſche wotewri. Kóždy Eſerb je wutrobnje witany a čžyli wſchitžy, kiž maju ſnatchy w Draždžanach a wokolinje, jich na te kemſchenje w maczernej rēčzi poľacž a t wopnytej napominacž. Spowjednu wucžbu ſmēje t. ſarať Domawſchta ſ Budetež, přědowanje t. ſarať Handrik ſ Muſti.

— 3. mēřza čžehnjeſche Rnjes duchowny Zirkel do Wulko-Parzowſkeje woſadny. Wſchi mjesy wſy bėču ſo ſeſtupali ſchulſka mlodoſčž, ſchulſke a žyrkwinske ſaſtupjeťſtwo, ſpěwarſke towarſtwo, wojeťſke towarſtwo ſ ſhorhjuju a hudžbu a wulka ſyła woſadnych. Młodoſčž bėſche wjeſ rjenje wupſchila. Rnjes wucžet a pšchědnydy woſadny, kaž tež wojeťſkeho a ſpěwanſkeho towarſtwa Rnjesa duchowneho wutrobnje pomitachu. Echuleť poſtrowi Rnjesa duchowneho ſ thěrluſchom a ſpěwanſke towarſtwo je ſpěwom. Rnjes duchowny Zirkel ſo ſ wutrobnymi ſłowami džaťowawche. Potom hibawche ſo ſwjedžeňſki čžať pod ſynkami hudžby t ſarje, kotraž bėſche je ſelentymi pletwami pſchena. Hdž bėſche ſpěwarſke towarſtwo ſpěw wuſpěwato pšchepoda gmejnſki pšchědſtejicžet ſ wutrobnymi ſbožopſchecžemi ſpěwarſke. Někto wobroczi ſo dotalny ſaſtupjeť Wulko-Parzowſkeje ſary, Rnjes duchowny Unger ſ Lejna, na pšchilhadžazeho Rnjesa duſchowpaſtyrja ſ wutrobnej powitanſkej rēčžu a proſcheſche jehona, ſo by wſchitkim wo woſadže prawy pšchecžet a radžicžet byl. Gluboťo hnuty ſo Rnjes duchowny Zirkel džaťowawche a proſcheſche pšchitomnych, jemu ſtajnje luboſčž a dowějenje napšchecžiwmo pšchinjeſčž. Na to čžehnjeſche nuts do ſary. Njedželu budže wón pšchěſ Rnjesa ſuperintendenta Ruringa ſwjatocžnje do ſwojeho ſaſtojuťſtwa ſapokaſany. Wóh žohnuj jehona duſchowpaſtyrſke ſkutkowanje w Parzowſkej woſadže.

— W Delnjej Łužicy ſu ſaſo někotre ſerbſke ſary njemobadžene, hacžrunje ſu ſo ſerbſkeje rēčze móžni duchowni ſamolwjeli. Popojžy a Deſchno ſtej wot oktobra m. l. přědnej, Wiſchlow ſo 1. haprjeje t. l. wuprědny. Se to ſpodžiwna wēž. Poſledny „Woſadnik“ piſche wo tym tať: Sa Popojſku woſadny njeje hiſčje ſarať poſtajeny. Nēmſki je ſa nju wuhladany. Echťo pať čžyť woſadže ſa ſlo mēčž, ſo tajkeho ſo wobara? Wona je poſlednje lēta nēmſkeho duchowneho mēla a naſhonila, ſo jej wón to byčž njemóže, ſchtož jej ſerbſki je. Haj, hdž njemohli ſerbſkeho doſtač, ale hdž čže jedny t njej pšchicž, njednyrbjať tón, kotryž ma jehona poſtajicž, ſo wjeſelicž, ſo móže woſadžine žadanje t jeje žohnowanju dopjelnicž! Hdž pať nima prawe ſpóſnacže, ſchtož woſadže t lēpſchemu ſtuzi, dha njednyrbjať tež to pravo mēčž, jej ſararja poſtajicž. Wóh dai, ſo by woſadže ſo doſtaťo to, ſchtož ma ſama ſa ſebje ſa dobre.

Wucžby a wěrnostčže.

5. Eſłowa jeno pomaku ſkutkuj, pšchilady pať rucže a hłubſcho.

Sy-li spēwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džeń pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjež knihicizšcežerńi w Budyščinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

Látare.

Jan. 15, 17—25.

„To pschikajam ja wam, so so mjes kóbu lubujecze“, tak porucza tón Knjes tym šwojim. Ale tale lubosć, kotraž Khrystuškome stawu wjasa, budži hidženje a njepscheczělstwo šwěta. Tole hidženje pak Knjesowa wošada ponižnje a ščetpliwje njeke. Pichetož jej so tošamo stawa, šchož je so jeje Knjesej a mištrej stalo. Šej so to stawa teho Knjesa dla.

Hidženje šwěta pscheczimo wošadže Khrystuškowej.

1. Šwět hidži Khrystušowu wošadu kaž Khrystuška.

2. Šwět hidži Khrystušowu wošadu Khrystuška dla.

1. Křutne a tola troschtašne šłowo se rta Šbóžnika: „Šdnž waš šwět hidži, dha wěšće, so mje přjedy, dnžli waš, hidžit je.“ Lubosć je potajnstwo jeho žiwjenja a wumrjecza. Wón wupšchestrěwa ruzy lubosće: Póječe šem te mni wšchitzy, kiž wy spróznj a wobčeženi šče, ja chzu waš wokšchewicž. Wón žohnuje — šwět šakliwa; wón so modli — šwět hani; wón hoi — šwět rany bije; wón lubuje — šwět hidži. Šesuf je šwojim wuczobnikam tole hidženje šwěta w předomanju na horje pschipowjedał, wón je prajil: hlaj, ja ščelu waš jako wowzy šřjedža mjes wjelki. A tole hidženje běšče mózne we wšchittich čašach. Přenja šchesczijanška žyrkej je žyłu mřž hidženja Khrystušoweho našhonika. Šehodla praji Tertullian: krej martrarjom je šymjo žyrkwje. Lutherowny přeni šhěrlušch běšče martratski šhěrlušch na přenich ewangelškich šřwawnych

šwědkow (nowy šhěrlušch šaspěwomy). W našim čašu maja čži njepscheczěljo druge brónje, ale tošamo šmyšlenje. A wošada Khrystuškowa, hdnž wona tajke šmyšlenje wo šwěče našhoni, šebi ponižnje a ščetpliwje na šłowo teho pomyšli, wokolo kotrehož hidženje šwěta kaž wodome žolmy šchumjachu: „Wotrocžł njeje wjetšči, dnžli jeho knjes. Šsu-li mje pschesczěhali, dha budža waš tež pschesczěhacž.“ Šak wjele wjetšči je tón Knjes, hacž my jeho wotrocžžy! Wón dže pucž šwojeho čšetpjenja wot žłobika hacž te šchizju a žolmy njepscheczělstwa a hidženja šchumja se wšchěch bokow a tola nješku šwoj jed nuts šřžecž mohle do jeho luboščiweje wutrobny. „Woni hidža mje kjes winy.“ Šelto pichicžiny dawa wošada Khrystuškowa, dawaja jenotliwi wuczobnizy šwětej k hidženju, k hanjenju, k njepscheczělštwu! Šdnž wón dženka praji a wabi: „Mój šchesczijano, ša mnu dži, dži ša mnu, Khrystuš rjeknje,“ chžemy ponižnje prošřecž:

Mój čički Šesu, ty šy šnošyl
A ša hřšchitow šhudych prošřyl,
Šo jich šłóicž była wodata.
Šlaj, twója dušcha žanoh' hněwa
A šuromošće njeje měla,
Šacž twojoh' Wótza doma dla.
Mój Šesu, špožč mi to,
Šo šdobnje hněwam šo
A rad wošam:
D mój Šesu, pomhaj k temu,
Šo čžichej' myšle woštanu.

2. Jesuſowe ſłowa žiwjenja chychu ſwětej žiwjenje pſchinjeſć. Jeho dobre skutki dyrbjachu jón wuhojicź wot hubjenſtwa a hrěcha. A hdnyž ſwět jeho ſłowu njewěrjeſche, bychu tola jeho skutki a džiwy jemu woczi wotewricź dyrbjale. Ale wón njelnajeſche teho, kiž beſche Jeſuſa póbłał. Woni ſtwjerdžichu ſwoju wutrobu. Ale wot Boha wotwobroczeny ſwět cziujeſche tón ſud, kotryž jemu Ahrynuſ pſchinjeſke. Jeho ſwjate žiwjenje beſche ſa njón khoſtaniſke předomanje. Jeho ſwětlo jich cžemnoſcź wotkrywaſche. Jeho ſłowo džeſche jim kaſ mjecź pſches wutrobu! S teho ſcžehowaſche jich žałoſtne hidženje. A hdžež nětko Jeſuſowi wuczobnizy a ſlužobnizy njeſu wot ſwěta, njeſu kaſ ſwět, ale ſu žiwi kaſ wón, ſwědcza kaſ wón a taſ hrěch ſwěta na ſwětlo cžahnu a khoſtaja, tam dopjelni ſo Anjeſowe ſłowo: „to budža wſchitko wam cžinicź mojego mjena dla.“ Wrocžalka ſwědkow, kotřiž ſu Ahrynuſa dla cžerpili, wěrnoſcź tuteho ſłowa wobſwědczi. Wot tamnych přenich ſwědkow, wo kotrych piſane ſteji: „Woni ſ wjeſkeſcžu woteńdžechu wot woblicza rady, ſo bechu doſtojni byli, jeho mjena dla hanibu cžerpicź“, hač do naſcheho cžaka, hdžež miſionſka hiſtorija wo wjeſkeſch krawnych ſwědkach powjeda, kotřiž jeho mjena dla cžerpja ſwěta hidženje, nuſu a ſmjercź. A hdnyž teſ njetrjebamy my na cžele cžerpicź, to budž naſch troſcht we wſchěm hidženju, kotrež naſ trjechi, hdnyž my Jeſuſej ſlužimy, ſo nam ſwět to cžini jeho mjena dla. A kraſne ſlubjenje maja wſchitzy, kiž ſwój ſchiz njeſu ſa Ebóžnikom, ſ jeho ſwjateho rta:

„Ebóžni ſeže wy, hdnyž waſ ludžo moje dla hanja a pſcheſcžehaju, a rěcža wſcho ſte na waſ, hdnyž nad tym lžu. Budžcže wjeſeli a ſradujcže ſo; pſchetož to budže wam w njebjeſach derje ſaplacžene.“ Hamjeń.

Dženſa hiſchcže njeje hinak.

(Kwant.)

Ach, něhdy pſcheradžil bě Jeho
Tam wot dwanacže jenicžki; —
Dženſ paſ wot ſtadla Anjeſoweho
Scheže mjenje ſteja w ſwěrnoſczi.
Ach mnoſy, kiž jom' pſchwiſbachu
We wjeſelu a ſrudobi,
Hdyž ſlěborniki wohladachu,
Eſu wot njeho ſaſ wotpadli.

Eſu něhdy Anjeſa wuhanili
A jeho kónu cžernjomu; —
Tež dženſ ſu mnoſy wurubili
Som' cžeſcž a kónu njebeſtu.
Paſ ſapřewſchi Soh' wuſmėwaju,
Paſ ſe ſłowami hanja Soh',
A ſ cžernjemi teſ poſchwitaju
Pſchěz' ſaſo Eſyna Božeho.

Bu něhdy Semu poſtajeny
Aſchiz jedyn tam na Golgatha; —
Dženſ je wot mnohich roſrudženy,
Kiž wutrobu Som' lamaja.
Wot bjeſebóžnoh' je ſchizomany
A teſ wot piſmawuczenoh';
Aſchiz budže jemu cžěſłomany
Wot hordeho a ſhablazoh'.

Dženſ tola paſ ſcže Marie ſnaju
Eſo ſ njemu w ſprawnej luboſczi;
Tež ſanojo ſo namaſaju,
Kiž ſa nim ſlědža w ſwěrnoſczi.
Tež ja du ſ nimi — nočzu cžalacž —
Chžu róže wot'lo ſchizja ſlacž,
Eſo ſ nimi poſuczicž a pſlacž,
So ſměl teſ hnadu wužimacž.

Surij Bróſt.

Pod kſchizom.

W jenej ſchpaniſkej wójnje raſ po krawnej bitwie ſchtyrjoch wojakow nadeńdžechu, czi pod jonym ſchizom ſedžachu, wſchitzy jaſo cžela, we ſwojej krawi pſuwajzy, ale ramjo pſchi ramjenju, ſwěrnie, bratrowizy a twjerdže ſjednoczeni. S khibjetom bechu na jenu ſkalnu ſcženu ſlehnjeni, jim ſnapſhecžja paſ na trawnej hórzy Boža martra ſtejeſche ſ tymi podpſchanymi ſłowami: „Slej, to je Bože jehnjo, kotrež ſwěta hrěchi njeſe.“ Czi ſchtyrjo wojazy bechu w nadběhu ſwojeje kolony nimale na dobo cžežko ſranjeni padnyli. Taſo nět czi druſy towařchojo we ſwojim nadběhowanju dale pokračachu, bechu ſo czi do ſmjercže ſranjeni mužojo, njedžimawſchi wſchěch boloſcžow, wot teho měſtna, hdžež pſches njeſchecželſke kulki padžechu, hač ſ temu ſchizej dowleſli. Pſchetož jowle pod ſchizom chychu woni hač do ſmjercže ſjednocženſtwa mjeſ ſobu a ſjednocženſtwa ſ Bohom mēcž. Taſ jich mornych namaſachu; jich ruzy beſchtej ſtyknjenej, měr na wobłědnjenych woblicžach wotpocžowaſche, a na wotemrěthmaj wocžomaj móžeſche ſo widžecž, ſo beſchtej w runej měrje na ſchiz ſhladowaloj. Taſ bechu woni nad ſchizom na ſwoje boloſcže ſabnyli, ſa ſwojich njeſchecželow ſo modlili, ſwoju ſamſnu duſchu a ſwojeho Boha ſmilenje namaſali a ſo ſ hłubiny ſmjercže taſ-rjež na nim poſbėhnyli kaſ na žimym drjewje abo njebeſtim rėblu.

F.

Lutherowe ſłowa k ſchwórtkej kaſni.

(S jeho ſpiſow ſeſtajał S. Kapler, f.)

Nětko pſchidže druha taſla. Ta naſ wuczi, kaſ dyrbimy ſo napschecžimo cžłowjekam w dobrych ſkuttach ſwucžowacž. Te paſ dyrbja ſo teſ, kaſ te druge, we měrje ſtač.

„Ty dyrbiſch ſwojeho nana a ſwoju macž cžeſcžicž, ſo ſo czi derje pónđže a dołho žimy budžeſch na ſemi.“

Bo wyſokich ſkuttach přenich tjoch kaſnijow žadny lėpſchi nje namaſach dnžli poſluſchnoſcž pſchecžimo wſchitkim, kiž ſu nam ſa wyſchnoſcž poſtajeni.

To přenje je, my dyrbimy ſwojeho cžělneho nana a ſwoju macžer cžeſcžicž, kotrajž ſtaj nam žiwjenje dałoj, naſ ſežiwikoj, hladałoj a wocžahnyłoj, ſ wulkej pilnoſcžu, ſtaroſcžu, prózu a džětom. Tale cžeſcž njewobſteji jenož w tym, ſo ju ſe ſwonkownym waſchjom wopokaſach, ale ſo ſy poſluſchny, jeju ſłowa a ſkutki wyſoko džeržič, jimaj prawo daſch bycž, ſchtož chžetaj, ſnjebeſch, kaſ ſ nami cžinitaj, ſ temu, hdžež potrejataj, jeju ſ žyrobu, draſtu a domom wobſtaraſch. Schtož ſo paſ wot ſtarſcheju pſchifaſa, dyrbi ſo teſ, hdnyž ſtaj ſemrjetaj abo njepſchitomnaj, wot tych ſroſhmicž, kiž ſu na jeju měſtnje: pſchecželjo, kmoťja a wucžerjo. Pſchetož lėždy dyrbi ſo wobknežicž dacž a druhim cžłowjekam poddany bycž.

Druhi ſkutt tejele kaſnje je, poſluſchny bycž ſchecžijaniſkej žyrkwi, ſo po tym cžinimy, ſchtož wona poſtaji a ſraduje po Božim ſłowje. Kaſ je w ſwětnym knjeiſtwe mało poſluſchnych poddanow, taſ teſ w duchownym mało pobožnych, ſprawnych ſchecžjanow, hač runje wſchitzy tole mjeno noſcha. Tehodla Ahrynuſ žyrtej na

ſwoje ſłowo ſwojaſa. Słdżeż tajſe nadeńdżeſch, ſy winowaty, ſo je poſłuchaſch.

Tſecze je, ſwětnej wyſchnoſczi poſłuchny bycz. Pſchetoż wſchitka wyſchnoſcz je wot Boha. Tak dołho kaſ wón ſwětne kniejſtowo ſdżerži, mēr na ſemi woſtanje. Tón je tajſi wulki pokład, ſo jón nichtó doſcz wopomnicz ani ſroſymicz njeſamóže, khiba jenož kſheſczenjo. Pſcheczimo wyſchnoſczi na dwojake waſchnje ſhrěſcha; ſ prěnja, hdyž ju wobelhaju, jebaja, jej njeſwěrnj ſu, po njej nječzinja, kaſ wona pſchifaſa; ſ druha, hdyž ſte wo njej rěcža, ju ſakliwaja, a hdyž ſo wječzicz njemóža, na nju ſ bórbotanjom a ſkymi ſłowami, ſjawnje abo potajnje, ſwarja. Tudy njech ſo teſ w modlitwje ſpomina na knježerjom, ſo by Bóh tón Knjes jim roſom a mudroſcz ſpožczil, měrnie a ſbožownje nam pſchedſtejecz. Njech jich wobarnuje, ſo Bože ſłowo czeſcža, njeſcheczeſchaja ani niſkomu njeprawdu nječzinja.

Schtwórty ſkutk je poſłuchnoſcz czeledže a dželaczerjom napſcheczo jich knjeſam a knjenjam, miſchtram a miſchtrkam. Někto je najwjetſche ſkorženje na ſwěcže nad czeledžu a dželawym ludom, ſo ſu njepoſłuchni, njeſwěrnj, loſi a jenož to ſwoje pytaja. Tehodla dnyrbja na tule kaſeń pilnje ſpominacz. Pſchetoż to njerěka, ſwojeho knjeſa czeſcžicz, ſo jemu knjes rěkaſch, ale jeho ſ wutrobu poſłuchaſch a ſo jeho bojiſch. Tehodla dnyrbja wotrocžy a dżowki hladacz, ſo ſwojich knjeſow a ſwoje knjenje czeſcža kaſ ſwojich ſamſnych nanow a maczerje a wſchitko czinja, ſchtož ſo wot nič žada, niſ ſ nuſowanjom a njewólniwje, ale ſ radoſczu a wjeſełoſczu.

Ssněhowka.

(Galanthus nivalis.)

Ja różiczklu ſnaju najluboſniſchu,
Tak jaſnu kaſ w jandželſkim woblecženju.

A tola ju debi ſchat ponižoſcže,
Tež njewiny wobras ta bėluſchka je.

Hdyž ſem hiſcže želi we woproſtnjenju,
Eso pupcziki něžne jej wotewrijeju.

A prjedy hač ſokobit ſnoſcha ſwój ſpěw,
Ach, dha hižom nimo je różiczkli kčěw.

Eso ſrudnuſchka hiſcže mi poſmėwkuje,
A hižom něk wjadnje a do rowa dže.

Eže lubuju, różiczkla we ſněſy ty,
Niž poſoł mi rjaneho nalěcža ſy.

O byla ty ſnamjo nam we žiwjenju,
Był njebjo ſwět, cžłowjeł pał ſ jandželom tu!

F.

Bóh ſwojich wobarnuje.

Běſche we hlubokej ſymje. Wječorne ſmėrki ſahe padachu a nad ſněhojtej krajinu ležachu, wjeſne domczki bėchu ſe ſněhowinu wodžete, pucže a ſcheczeſki ſawěte, — a pſchezo hiſcže ſchěre mróczele ſněžinki ſ huſta ſajachu; wichor homrjeſche, ſo jėdle wótije ſtonachu.

Tam na kromje lėſa roſpadowawa hėtka ſamotnje ſtejeſche. Wluka ſwětłina jeno ſporje to kħudobne lėhwo roſjaſnjeſche, na kotrymž ſelowa Lejna ležeſche, — na jejnym ſtarym, ſmorſchcženym woblicžu bė ſpodžiwny mēr wupſchestrjeny, — ta ſymna, ſucha ruka w tej ſwěrneho duſchompaſtyrja wotpoczowasche, kotryž pódla njeje

ſedžeſche. Wón bėſche ſo ſ njej modlił, a nětko ſtaruſchka drėmaſche. Sandžel ſmjercze ſwoju ſtraž dżerži.

Běſche hižom poſdže, jako ſarať ſwój dompuč nastupi; nawalny ſněhowy kužoł jemu mjes woczi bijeſche, a ſchumjo wichor pſcheſ lėſ homrjeſche.

Budže-li jeno haſle wudrjenza pſcheńdžena, potom je wjeſ blisko, a móže ſo blyſkot ſwězy w ſarſkim domje widžecz; ſ tajſimile myſlemi bėſche ſarať džel pucža pſchecoł, jako na jene dobo ſ wyſokoſcže dele wutle hrimotaſche, — jena ſněžina abo lawina bė teho muža ſaſppla, — njeſlyſchane ſo ſłabe wo-pomož-wołanje we wětſje ſhubi.

Haſle w rańſchim ſwitanju pilnje pytaſy to ſproſtnjene cžělo namaſachu. Tola hiſcže Bóh duſchu ſwojeho ſwěrneho ſlužobnika nježadafche; po dołhej ſylnej ſymnizy wón ſaſo wotkħori a hiſcže dženſa we ſwojej woſadže kaſ luboſcžiwny nan ſkutkuje, troſchtujy ſrudženych a pomožny kħudym, ſpominajo na ſłowo: „Schtož wy cžinili ſcže jenemu mjes tymi mojimi najmjeńſchimi bratrami, to ſcže wy mi cžinili.“

F.

Se ſchkodowanja k žohnowanju.

(Stóncženje.)

Běſche to kónz mėſaza novembra. Balaf bė ſaſo tſi tolerje wuſhytkowal a bė ſe ſwojej žonu w tym pſcheſ jene, ſo ſa tute pjenjeſy jeje ſymſki mantl w ſaſtawarńi wufupitaj. Wona j ſo teho dla jene popołnje na pucž do ſaſtawarńje podaſchaj. Talo bėſchaj kħuch póſchloj, dželczo, nėhdže pjecz lėt ſtare, nadeńdžeſchaj, kotrež pkaſajo a wot ſymy dnyrotajo na różku haſy ſtejeſche. To dželczo bė jimaj derje ſnate; bėſche to dżowcziczkla kħudeho fabrikkeho dželaczerja, kotryž w jenej ſtwicžy pod tſěchu teho domu bydleſche, w kotrymž mjeſchaj teſ wonaj ſwoje wobhdenje. Balafowa ſo ju pſcheczelniwje wopraſcha: „Ežeho dla pkačjeſch, Maruſchka?“

Ta wotmolwi: „„Nan je mje ſem póſkał, ſo bych na haſy proſppla, ale ja ſo boju, a wbyſche teho je tał jara ſyma. Nan dnyrbi pjenjeſy ſa wotnajecze wobhdenja ſapkačicz, hewał naſ hoſpodať ſ domu wuczėri. Nan je kħory a ma ſly kaſchel.““

„Tu maſch džeſacz nowych pjenjeſ“, rjełny Balaf a ſe ſwojej žonu dale dželche. Těho žona pał ſo hiſcže wjaſy křocz ſa tej hołczku wobladny, kotraž pkaſajo a dnyrotajo nimodužych wo ſmilny dar proſcheſche. Stóncžnje Balafowa ſtejo woſta a praji: „Wějch ty ſchto, Sandrijo, ja drje mohla hiſcže nėſchto njeđzel bjeſ mojeho mantla wutracž, wſchał mam wulke rubiſchko, kiž mje doſcz wohrjewa. To wohe dželczo dnyrbi pał hłodu tradacz a ſymu mrēcž, a jeje nanaj ſo drje hiſcže hubjeńſcho dže. Seli-ſo chzemoj lubemu Bohu a knjeſej Deſubej wo prawdže ſlužicz, dha drje mohloj te tſi tolerje wěſcže lėpje naložicz, hač ſo je do ſaſtawarńje donjeſemoj.“

Maſch tyſcheť njebėſche drje ſ wotmyſlenjom ſwojeje žony tał prawje ſpokojom, ale dofelž jeho wona pėnje proſcheſche, wón do teho ſwoli, a wonaj ſo wrócziſchaj. Wona j ſaſo do domu pſchińdžeſchaj a ſo ſchtyri ſchody wyſoko hač na kubju podaſchaj, hdyž tón dželaczer w małej a niſtej ſtwicžy bydleſche. W jentym woknu bė jena ſchleńza roſbita a ſněh do iſtwy lėtaſche. W małych želeſnych kħachliczkach ſo njetepjeſche, dofelž tam ničžo k tepjenju njebėſche, tał ſo bė wó iſtwe njemało ſyma. W jentym różku tón dželaczer na hromadzy ſtareje ſłomy ležeſche, jenož wot nėkaſich lodow hubjenje wodžety.

„Mój teſ w tutym domje bydlimoj“, Balafowa praji, „a je namaj žel, ſo njeſkmoj hač dotal k wam pſchicħloj. Dženſa ſwój Maruſchku ſetkałoj a ju ſobu pſchiwjedłoj, pſchetož wonka je

Jara hma, a wona njebmě dlěje na hašy woštač; wona by ƚo w ƚmjercz sasylnika."

"„Ale hospodař naju jutŝje ŝ domu wucžeri, hdyž jemu pjenjeŝy ŝa wobydlenje njeŝaplaczu“", ŝtoržeŝche tón muž.

"„Ach, teho dla ƚebi žaneje ŝtaroŝe nječiniče“, Balakowa wotmolwi. „ŝa a mój mandželŝki jemu potom te pjenjeŝy donjeŝemoj. Tola nětko chzu pŝchede wŝchitkim ŝa tym pohladacž, hacž wam tudy někaŝ pomhacž njemóžu. Šandrijo, budž taŝ dobry a pŝchinjeŝ mi ƚwězu!“

Šandrij džeŝche, ŝo by to ŝčiniŝ. Mjeŝ tym tón ƚhorŝ muž žaloŝčeŝche: „„ŝa njebudu wjazŝy doŝho žiwŝy, ale na hašy wŝchaŝ tež nochžŝl wumrječž. Wóh žohnui waŝ, luba žona, ŝchtož wy nade mnu a nad mojim džeŝczóm čžiniče. Ale ja njemóžu wjazŝy džeŝlacž a mi teho dla móžno njebudže, wam te pjenjeŝy ŝažo dacž.““

"„To dže tež trjeba njeje“, Balakowa praji. „Mój je taŝle Šbóžnikej wopruijemoj a wón je namaj w ƚwojim čžaŝu bohacže ŝaruna. Tola mój muž je ƚwězu dže, a ja chzu wam nětko waŝche lěhwo něŝchto ŝpodobniŝcho pŝchihotowacž.“ Wona ke ƚhoremu bliže ŝtupi, a Šandrij ƚwěczęŝche, ŝo by lěpje widžala. Pŝchi tym paŝ ƚo wobaj mandželŝkaŝ njemalo ŝtróžiŝchtaŝ. Mjenujžŝy mjeŝ tej draŝtu, ŝ kotrejž bęŝche tón ƚhorŝ muž wodžety, ležeŝche tež Šandrijowŝy — ŝtary laž. Wobaj bęŝchtaŝ jón na měŝeže ŝpóŝnaŝoj, a wonaj ƚebi tež ŝ dobom pomyŝliŝchtaŝ, ŝo drje mohle te pjenjeŝy hiŝcheže w nim bęčž.

"„To je mój ŝtary laž“, počža Balak rěczęczž, „a njebudžich ƚebi myŝliŝ, ŝo jón ŝažo wohladam.““

"„ŝa ƚym jón pŝched někotrym čžaŝom wot jeneho muža ŝa tŝi nórty (2 mŝ. 25 np.) lupiŝ“, ƚhorŝ prajeŝche. „„Wón je mje pęŝnje wohrjewal, ale nětko drje ƚo jón wjazŝy wobleacž njebudu.““

"„ŝa dam wam ŝa njón wulke woŝmjane pŝchikrywadlo“, Balak ŝawoŝa. „„Moja žona je tón laž bjeŝ mojeho wjedženja pŝchedala; ja paŝ bych jón rad ŝažo měŝ, dofelž mje na mój ŝwaŝ dopomina.““

"„Ach wŝmicže jón, haj wŝmicže jón hnydom ƚobu“, ƚhorŝ rjety, „„wy mi ŝa njón ničžo winojty njeiŝče, dofelž mi dže nětko tajku dobrotu čžiniče.““

Balakowa po ƚlubjene pŝchikrywadlo džeŝche a jaŝo bęŝche je horje pŝchinjeŝla, teho ƚhoreho ŝ nim kežbliwje ŝawodže, ŝchtož temu njemalo derje čžiniŝche, pŝchetož ŝa čžaŝ ƚwojeje ƚhoroŝče wón hiŝcheže njebē taŝ čžople ŝawaleny byl. A wón teho dla ŝ noma rjety, ŝo by ƚebi Balak tón laž wŝal.

Balakej paŝ tuteho dla hižom žŝlu ƚhwilu wutroba puŝtaŝche, a jeho žonje drje tež wjele hinaŝ njebē, hdyž wona widžeŝche, ŝo laž bjerje a ŝ nim dele dže. Tola wona ŝa nim wčžipnoŝče dla njebēžeŝche, ně, wona ƚwoje požadanje pŝchewiny a taŝ doŝho horŝa woŝta, hacž bē woŝnowu džeru ŝatyŝala, do ƚhachlow ŝatepila a ŝtwicžku wurjedžila. Potom haŝle ŝ ƚwojemu mandželŝkemu dele ƚhwataŝche. Tu wuhlada ƚwojeho muža, taŝ ŝa blidom ƚedžeŝche a laž w ruzy džežęŝche; pŝchetož njebēŝche jón prjedy roŝprócž chžŝl, hacž wona pŝchiŝdže. Nětko počža wón próčž a džera bu pŝchezo wjeŝcha. Wón do njeje hrabny a bórŝy jenu pjenježnu papjeru wucžahny a potom druhu, ŝecžu a taŝ dale, hacž bē jich na tŝi ŝta toleŝ w hromadže. Ničžo ƚo njebēŝche ŝhubiŝo.

"„Ach lubŝy mužo“, Balakowa ŝ pŝlacžitymaj wocžomaj praji, budžeŝch-li nětko te pjenjeŝy ŝažo taŝ lubowacž, kaž prjedy?“

Balak paŝ ƚwoju žonu ŝa ruku wŝa a praji: „„Widžiŝch, Šana, hdy bych ƚebi myŝlicž dŝrbjaŝ, ŝo mohŝ ŝažo tajki pjenježny wotrocžŝ bęčž, dha bych tute papjerjane pjenjeŝy radŝcho do wohnja čžiŝnyŝ. Wŝmi je ty a donjeŝ je na nalutowaŝnyju. ŝa ƚo Bohu džaŝuju, o ƚym je ŝhubiŝ, a teho runja B. hu džaŝ praji, ŝo ƚym je

ŝažo namakaŝ. Ale ŝa ƚwojeho wotrocžka mje pjenjeŝy wjazŝy ŝčiničž njebmědža.““

Balak a jeho žona teho ƚhoreho muža ƚwěru hacž do jeho ƚmjercze wothladaŝchtaŝ a daŝchtaŝ jeho ŝa ƚwoje pjenjeŝy pohrjebacž. Maruŝchku paŝ ŝ ƚebi wŝaŝchtaŝ a džežęŝchtaŝ ju kaž ƚwoje ƚamŝne džečžo. A wona bęŝche džaŝowna a poŝluŝchna a tež ŝtajnje tajka woŝta. Wodžičho ƚebi ju jedny tyŝcheŝki miŝchtr ŝa žonu wŝa, dofelž wón wjedžiŝche, ŝo je ródna a pilna a pola Balakoweje tež waricž derje nawuŝka, a hewaŝ bē ƚo do njeje ŝalubowaŝ, pŝchetož wona bęŝche tež rjana hoŝza.

Mjeŝ tym bē ƚo paŝ pola Balakež wŝcho jara porjedžiko a bęŝche widžecž, ŝo bęchu ƚhětro ŝamožni ludžo.

"„Ach, taŝ by to tola wŝchitko hinaŝ byŝo“, Balakowa druhdy džeŝche, „hdy budžichmoj tehdy naju tŝi tolerje radŝcho na ŝaŝtajerŝny donjeŝkŝoj, hacž je temu ƚhoremu mužej daŝoj!“

"„Šaj, to je wěrnŝo“, Balak praji, „mój bychmoj wo tŝi tolerje bohatiŝchej byŝoj, ale tež wo tŝi ŝta ƚhudŝchej. Tež nad namaj je ƚo dopjelniŝo, ŝchtož piŝane ŝteji: Šchtož ƚo nad ƚhudym ƚmili, tón požečžuje temu Anjeŝej, tón jemu ŝažo dobrotu ŝaplacži. Ale tež to je a woŝtanje wěrnŝo, ŝchtož je japoŝchtoŝ piŝal a wo čžimž je knjeŝ duchowny předomal: Pjenježna luboŝčž je ƚorjeŝ wŝchitkeho ŝleho, a ƚotŝiž chžedža ƚo wobohacžicž, padnu do ŝpŝytowanja a do ƚŝeže a do wjele ƚlupŝchŝy a ŝchłodnych žadoŝczow.““

Pŝchi tym je Balak woŝtal a to je dženŝa hiŝcheže jeho mēnjenje. A hdyž chžŝŝche ƚnadž tola druhdy na druhu myŝlicžku pŝchicž, dha njebē dale ničžo trjeba, hacž ŝo jeho žona mjelcžo ŝ ruku na ŝtary nawoženiki laž poŝaŝa, kiž mějeŝche hiŝcheže pŝchezo ƚwoje čžęŝne měŝto na ƚomornyx durjach. Hdyž wona taŝ ŝčini, jejny muž ƚmēŝkotaŝo ŝ ƚłowu ƚiwny, jaŝo by prajicž chžŝl: „„Šaj wŝchaŝ haj, ja wŝchemu roŝŝmju!““ a wŝchitko je ŝažo w dobrym porjadku. To je žohnowanje, ƚotrež je ta džiwna pjenježna ƚhowanka do domu pŝchinjeŝla.

Wŝchelake ŝ bliŝka a ŝ daloka.

— Mjeŝ tymi 17, ƚotŝiž ƚu pŝched krótkim na Budyŝkim gym- naŝiju wotŝhadne pruhowanje wobŝtali, ŝtaj dwaj Šerbaŝ: Měrcžin Riŝižan ŝ Hornjeje Šórki a Felix Wrobl ŝ Delnjeje Šórki. Přěŝ- ŝchi chze ƚo rataŝŝtwu pŝchiwobrocžicž a druhi lěŝarŝtwo ŝtudowacž. Wobžarowacž je, ŝo wot wŝchěch abiturientow, kaž tež wot teju dweju Šerbow žadny duchownŝtwo ŝtudowacž njecha. Na druhim boŝu paŝ je derje, ŝo tež licžba tych, kiž prawa ŝtuduja, wotebjera, dofelž ƚu ŝa nje, kaž daloko móže ƚo pŝchichod pŝchewidžecž, jara hubjene wuhlady. Tež ŝa pŝchichodnyx lěŝariow je lěto a hubjeŝŝcho, dofelž ƚu ƚo wŝchudžom, hdyž ƚu někaŝke wuhlady, lěŝarjo ŝaŝydlili.

— Na pŝchihotowaŝni ŝa ŝeminar (na přāparandži) we Woje- rezach je ƚo ŝaŝdženy tydžeŝ pruhowanje mělo. Wot 20 pruh- wanyx je 14 wobŝtaŝo; mjeŝ nimi ŝtaj dwaj Šerbaŝ: Reinert ŝ Raŝez a Mōhn ŝ Noweje Wŝŝy pola Raŝez. Pŝchi tej ŝlad- noŝči hiŝcheže juntrócž na to dopominamy, ŝo ƚo hiŝcheže ŝamolwje- nja na pŝchihotowaŝnyju we Wojerezach ŝa jutry pŝchijimuja, ŝarŝchi paŝ dŝrbja hnydom ŝamolwjenje ƚwojich ƚynow wobŝtaracž.

"„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjeŝow duchowny, ale tež we wŝchěch pŝche- dawarŝnjach „Šerb. Nowin“ na wŝach a w Budyŝchinje doŝtačž. Na ŝchtwórcž lěta placži wón 40 np., jenŝtliwje čžiŝla ƚo ŝa 4 np. pŝchedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knihičiřczerńi w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Judika.

Jan. 8, 46—59.

Čezke hodžiny četpjenja šu ša Šbóžnika pschischle. Nasch tekst dawa nam pohladacž do hlubokosće tuteho njepscheczělstwa. Woni jeho hidžichu a pschezo hórje pscheczěhachu a přjedy šo njespokojichu, hacž skóncznje jeho krej na Golgatha pschelachu. Wón pak steji mjes šwójimi njepscheczelemi we šwójatej wyškosczi, njebojasny, bjes hněwa jako rycet Boži, kiž šwět pschewinje, a jako jehnjo Bože, kiž šwěta hrěchi nješe. Wšchi tym roscze hněw njepscheczelow. Woni kamjenje šběhaja, jeho moricž a to tola nješmėdža, dokelž jeho šchtunda hišcze pschischla njeje. Wón šo šrijedža psches nich precž pušczi a woteńdže.

Šhryštus wopokasuje šo w šudženju šwójich njepscheczelow

1. jako wěrnosć, 2. jako žiwjenje.

Šesuf mjes šwójimi njepscheczelemi dyrbi šrudne našonjenje činić. Čezke je to ša njeho, hdyž dyrbi pšnacž, tak šaklepjeny tón lud je, hacž runje je jim wěrnosć šjewit. Teho dla šo wón šrudnje prascha: „Šdyž ja wam prawdu praju, čehodla njewěricze wy mi?“ A wón šwjaty a bjes hrěcha mjes nimi steji, šo móže kaž žadny drugi jim do woczow prajicž: „Šchtó mjes wami móže mi hrěch dowjescž?“ A tola woni wotmolwja: „Njeprajimy my prawje, šo šy ty Samaritski a mašch čzerta?“

Wěrnosć drje ma šama w šebi pschewinjazu móž, šo dyrbi ju kóždy rošomny duch šapschijecž a pšnacž. A tola móže

šo čłowjet pšnaczu wěrnosće šamknyć. Šaj, wón šamo pšnatu wěrnosć přje. To je to čzertowške na njewěrije, šo wona njecha wěrnosć wěricž pscheczimo šwědczenju šwědomnja. Tak je tudy. Šchtóž je bjes hrěcha, tón rěczi tež wěrnosć — to bychu šebi židži prajicž dyrbjeli a tehodla bychu do Šesufa wěricž dyrbjeli. Wón jim šam to wotmolwjenje da: „Šchtóž wot Boha je, tón pošlucha na Bože šłowo; tehodla wy njepošluchacze, dokelž wy wot Boha nješcze.“ Šesuf praji: „Ša šym ta wěrnosć.“ Nicžo pak njewěrijacych bóle njerošhori hacž tole jeho šwědczenie: „Ša šym ta wěrnosć!“; pschetož to je š dobom wobštorženje a šudjenje na nich: „Ty šy džěcžo čzěmnošcze!“ Kaž šo žołny wo štalu lamaja, tak šakhadžuje drje njepscheczělstwo šaklepjenje njewěrn, ale wono je njemóžne. Wěra pak ma na Šesufa štalu šboža, wěšty šakozł, kiž twjerdže steji, hdyž tež njebjeka a šemja šahinjetej.

2. Šhryštus je žiwjenje. Židži šo hněwaja, šo čze wón pucž š wěcznemu žiwjenju być. To woni mēč njechadža, pschetož woni Šesufa hidža. Šadšcho woni jeho hanjerja Boha mjenuja, hacž šo bychu jeho čzesczili jako teho, kiž je wyschichi dnyli Abraham a wšchitzy profetojo. Woni praja: „Nětk pšnacwamy, šo mašch čzerta. Abraham je wumrjel a profetojo, a ty prajišch: Budže-li šchtó moje šłowo džerjecž, tón njebudže šmjercze woptacž wěcznje. Šy ty wjazny, dnyli nasch wótz Abraham, kiž je wumrjel a profetojo šu tež wumrjeli. Šhto čzinišch ty wot šo šam?“ Šbóžnik jim na jich šwarjenje žyle š čzicha wotmolwi. Wón jim wobšwědci, tak wón š šwójemu Wótzzej

steji: „Se-li so bo ja kam czešču, dha moja czešč niczo njeje. Ale mój Wóczez je, kiž mje czeščzi, wo kotrymž wy prajicze, so je wón wasch Bóh. A njesnajecze jehó; ja pak jehó snaju.“ Jesuś hiščezje dale dže, wón tón schlewjet sběhnje, kiž jehó wěczne bójstwo pschifrywa. Wón wobšwědčzi so jako teho, na kotrehož czi wótzojo a Abraham s nadžiju hladachu. A skóncznje sbudži džiwe roshorjenje nješcheczelow psches to majestátiske słowo: „Prjedy dnžli Abraham bu, šym ja.“ Tehodla móže wón prajicze: „Budže-li schtó moje słowo dđeržecž, tón njebudže šmjercze wohladacž wěcznje.“ Schtóž je jehó pósnał a we wěrje pschijał, temu stej woczzi sa wěcznoscz wotewrjenej. Jesuś je žiwjenje. Arndt, kotryž je knihu „wěrne křesćijanstwo“ napisał, na šmjertnym ložu ležo se spanja wotucžo sawoła: „Wy widžachmy jehó krašnoscz.“ Hdžž so jehó prašchachu, hdž je ju wohladał, praji wón: „Nětko šym ju widžil!“ Jehó poslednje słowo běsche: „Nětko šym ja pschewinył.“ Je to wumrjecze? Schtóž njecha, so by jehó žyle žiwjenje wumrjecze było, so by se rženjom šmjerczi napschecžiwó hladał, dokelž dyrbi so bojecž, so je potom wschitko nimo abo so wjedže k wěcznej šmjerczi, tón cziń po Jesuśowym słowje: „Budže-li schtó moje słowo dđeržecž, tón njebudže šmjercze wohladacž wěcznje.“ Dđeržecž, niz jenož šlyščecž, cžitacž. Křystuś je žiwjenje. To dyrbi so nashonicž. Nashonjenje je najlěpše dopokasmo. Židži tole dopokasmo wotpokasuja kaž khory, kiž lékařstwo, wot lékařja wufasane, wotpokasje, dokelž jemu nješłodži. Woni njechadža šebi pomhacž dacž. Woni Boha njesnaja. Kač wjele tajkim, kiž so křesćizjenje mjenuja, so tež tak dže! Jesuś da krašnoscz šwojeho bójstwa šwěczicž. Psched nim njewostawa druha móžnota, hacž pak so k njemu modlicž pak jehó kamjenjowacž, kaž Židži cžinjachu. A czi nješcheczeljo Křystuśowi dženša hiščezje kamjenje sběhaja. Psched tymi pak, kiž so k njemu modla, wopokasuje so dženša hiščezje jako tón Křes: Křystuś je moje žiwjenje. Šamjen.

Křystuśowy wobras.

Nimo měry wulke šu te rjane a bohate dary křesćizianskeho wumjěstwa, s kotrymž je wono martrowny pucz nascheho Šbóžnika wot Jerusalema hacž na Golgatha wupyschilo. Jedyn s najrjeńschich a najkrašnišchich mjes tymile darami je wobras s cžernjemi křonowaneho woblicza Křystuśowego wot šlawneho mišchtra Correggia, kotryž běsche ja cžaš reformazije živy. Na hlubočo-schěrym židžanym sawješchu, kotrehož róžkaj s wobaju bofow dele wišataj, wosjewja so nam Wumožnikowe cžerpjoze wobliczo s cžernjowej křonu w cžemnych wlošach a s cžěmnočěrwjenty mi křawony mi křepjelemi na blědymaj lizomaj jako widžjenje, psched rubnom stejaze, do kotrehož jehó swontowne cžahi rospławaju.

S wotkasom jeneho semjana tale nadobna parla molekřtwa do wobšedžěństwa pruskeho krala Wjedricha Wylema III. pschěndže, kotryž šebi ju jako šwoju najlubšchu drohošč wazješche a wobarnowa. Wón měješche ju pschezo w njepošřednej bliskosczzi we šwojej stwje. Na puczowanju ju wón w jentym kaschczu šobu bjerješche, so mohł so w kóždy wotomik na nej natwaricž. Haj, na poručnoscz pobožneho krala dyrbješche tóule Křystuśowy wobras tež tón trón šwjatocžnje debicž, kotryž so nad jehó cžěłom posběže. Tak da so wušnjeny kral pod krala wschěch kralow stajicž, wot kotrehož jeničžny běsche wón šwoju křonu špožczemu dostał.

Posdžišcho bu tónle wobras do Barlinskeho mušjeja, sa kóždeho widomneho, daty a je so potom s krašnymi rycžinami (Kupferstiche) a rjanymi fotografijemi do najschěrschich křuhow sroschěrjal. Schtó by samohł, formy, hlad, wuras tuteho s cžernjemi křonowaneho

woblicza Křystuśowego wopišacž? Šodžiny dołho móžesch psched tymle wobrasom stejecž. Schtóž je ras do tehole cžerpjazeho wóczka pohladał, temu budže so wono pschezo w duschi palicž. To njeje šwontna podoba ani rjanoscz, kotraž jima, ale to je Šehnjo Bože, kotrež šwěta hrěchi nješe, Boža ból we wobliczu Čžłowškeho Ššyna. A hdžž ju duscha widži, dha wona njewólnje pošlucha, hacž žadyn chor w dalinje njesanješe:

D hlowa, křawonje šbita
A polna bolosczow,
D hlowa, k šměchu šwita
S tej křonu wot cžernjom!

F.

Ty Jehó njesnajesch?

Lut. 22, 61. 62.

(Gerot.)

Šoh' njesnajesch, toh' Křjesa wuhanjenoh'
Wot wjchšcho'měschnika?
Nětk hižom k šmjerczi křawonej wotšbudženoh'
Wot bludnoh' naroda?
Ach Šětr, kiž je škala mjenowanj,
Dženš wušna, so chze wostacž šwěrnj, šhmanj,
Dženš hiščezje šapomni pak šwoje šlubjenje;
Šoh' njesnaje.

Šoh njesnajesch? Wšchaf wěriwi joh' snaja,
Kaž wón jich šesnawa;
Nětk šlyšchi, kač so w dworje Šětr taja,
Šoh' s nowa šaprěwa.
A k šmjerczi dužy Křjes so wobroczi,
Na Šětra pohladatej jehó woczzi,
Kiž jehó prašchatej so bolosnje:
Njesnajesch mje?

Ty jehó njesnajesch? Saš šhapon špěwa
Duž wozucz, wutroba,
A poštróž so, hdžž Šbóžnik tebi šwa,
So tak šy šhřěschila.
Nětk won! so by so šhutnje wuplakala,
Psched lubym jnatym šaš so domušnała,
So jehó lubujesch. — Křes, Šchimanje:
Ty snajesch mje.

Šurij Bróšl.

Lutherowe słowa k pjatej kasni.

(S jehó špišow šestajak Š. Šapleť, f.)

Hacž dotal šmy rěčeli wo kasnjach, kotrež Boha nastupaju abo tych, kotřiž šu na Božim měščze. W dalšich šchěšč kasnjach mamy cžinicž je šwojim bližšchim. Ššmy pak wschitžny mjes šobu bližšchi, bratřja, kiž šu wot jeneho Wótza wufhadželi. Tak pschijnješ nětko šwoje žiwjenje k temu, so by bližšchemu šlužiko. Pschetož Bóh tón Křjes žanu šlužbu njerodži, kotruž mohł jemu wopokasacž, hdžž dopředka bližšchemu nješlužišch.

Šjata kaseň rěka: „Ty njedyrbišch mordowacž!“ To dže na nascheho bližškeho wošobu. S tym chze Bóh tón Křjes murju wokoło kóždeho štajenu měčž, so njeby so jemu žaneje šchłody ani škóščze nječžinilo. Tu widžimy, schto wón wo naš dđeržzi: Twója wutroba je polna hidženja wošebje pschecžiwó nješcheczelam, kotřiž tebi žaneho dobreho ani na cžěle ani na duschi njepošchėja. Hdžž tych widžišch, chžesch so wjecžicž. Dha Bóh tón Křjes cžini kaž měščezjanosta, hdžž tón šlyšchi, so někotři hroža, so chžedža so

w noży do domu łamacz, potom da wón strażowacz, so by go jim wobarało. Tehodla Bóh pschikafa: „Ty njedhrbisch mordowacz.“

Šchtó to je „Ty“? Ruka? Ně. Sasyt? Ně. Ale ty, ty, to je wschitko, šchtož je na tebi a w tebi, ruka, wutroba, myšle njedhrbja mordowacz. Šchtóž njeje s Boha s nowanarodžent, so tehole hrěcha wostajicž njełamože. Wostaji go štutka, njemóže go tola myšlow wostajicž. To pať je hižom pschecziwo kasni. Pschetož Bóh tón Rnješ go sa swonkownym štutkom njeprascha: wón na wutrobu hlada. Tale kaseń ma štutk, kotryž wjele wopšchija a wjele šłósczow sacžerja. Mile waschnje wón rěka. Tajke je nětko dwojate: Jene go jara rjenje blyšczi a jady njeho nicžo njeje. Mamy je pschecziwo pscheczelam a tym, kotryž su nam wužitni na kuble a na cžesczi abo kotryž naš njeranja ani se šłowami ani se štutkami. Tajke mile waschnje maja tež lawy a hady, židža, pohanojo, šle žónske. Tute wschitke su spokojom a mile, hdyž cžinišch, šchtož chžedža. Šty duch by tež mily byl, hdy by jemu po jeho woli šchło. Druhe mile waschnje je jara dobre. To go pschecziwo napschecziwonikam pokasuje, jim njeschodži, so njemjeczi, njesalliwa, njehani, njerěczi nicžeho škeho wo nich, njemyšli nicžeho škeho pschecziwo nim, hacž runje bychu kublo, cžescz, pscheczelow a wschitko wšali. Haj, hdyž samóže, jim dobre sa šle cžini, najlěpsche wo nich rěczi, najlěpsche wo nich myšli, sa nich prošy.

Tutón myšofki rjany štutk go lohzy nawuknyč da, jeli so jón we wěrje cžinimy. Pschetož hdyž wěra njedwěluje, so ma hnadneho Boha, budže jej žyle lohko, tež šwojemu bližšchemu hnadna a pschihilena byčž.

A druhemu go tež pschecziwo tutej kasni nješchehrěšchi jenož, šchtož šle cžini, ale tež, šchtož móže bližšchemu dobre wopokasacz, jeho šakitowacz a wumóz, so go jemu žana šłóscz ani šchłoda na cžěle nještanje, a to nječini. Šdyž nětko nahemu dasch hieč a mohł jeho šwoblekacz, potom su dał jemu smjeršnyčž; hdyž widžišch něłoho jědže tradacz a jeho njenašycžišch, potom jemu dasch hlodu wumrjecž.

Wšchal su husto šlyšchal, so šchescžijanste žiwjenje w tym wobšteji, so dhrbju s wěru a s wutrobu sa Boha škutkowacz, se žiwjenje pať a se štutkami šwojemu bližšchemu napschecziwo pschicž, a nješmēm tať dołho cžalacz, doniž wón dobrotu pyta a něšchto wote mnje žada, ale dhrbju jemu s dobrotu napschecžo bježecž a ju jemu dobrowólne posčicžecž.

Póstny khěrlusch.

(Dr. S. Scheffler.)

Nowy pscheložt 76. cžibla Spěwaršich.

Njech duscha Šhrysta šwjeczi mje,
Nór jeho Duch mje do šebje,
Daj s cžělom, sa mnje šranjenty,
So w cžěle, duschi štrowy šym.

Ta woda, s bofa bježaza,
Niž rozšłó jemu lebija,
Budž kupjel mi, a jeho krej
Mi duschu, smyšla wofšchewjej.

Šót šrawny s jeho woblicza
Tón njedaj pschicž mi do šuda;
Wšcha cžwila, šchizž a cžerpjenje
Špožcž mojej duschi šylnoscze.

O Šesom Šhrystcze, wužyšch mje,
Wšmi, šchowaj ty mje do šebje;
Daj w šwojich ranach pschebytł mi,
So nješcheczel mi njeschodži.

Budž pschi mni w nush posłednjej,
Mje, Božo, pschekadž t šebi šej,
So se wschitkimi šwojaty
Sa wěcžnje šhwalbu špěwam cži!

F.

Altona a šwedske khostanje.

Město Altona tať blisko města Šamburga leži, so móže šebi cžłowjek, kiž tu wěž bliže nješnaje, s dobrym prawom myšlicž, so je to jene a tešame město. Psched dlějšchim cžasom štejesche Altona pod šwedskim knještwom, potom pschicž pod danste roškasowanje, a wot teho cžasa, so su Němzy danštemu kralej Šleswig-Solšteinšku wotdobyli, Altona t Němzam šluscha.

Se to dlěje, dnyli sto lět, so tam pobožny předať bydlesche, kiž Saš rěkasche. Wón Bože šłowo se wschej pilnosczu předomasche a njebojesche go, wošebnym a niškim, bohatym a šhudym wěrnoscž do woczow prajicž. To ničtó lěpje njewjedžišche, šhiba radny knjes Šofleben. Wón bē jara bohaty muž a mějesche teho dla w měscze wjele mozy. Wšchitzy go psched nim šhilachu a po jeho woli cžinjachu. Jenož jedyn jenicžki cžłowjek bēsche tam, kiž mozy a bohatšwa teho radneho knjesa šedžbu njemějesche. A tutón jenicžki bēsche předať Saš.

Šofleben lubomasche pschne šwjedjenje, šchumjaze wješele a šwětno rošpřoščenja. Wón bē, kaž tamny bohaty muž, wschědnje w krašnym wješelu žitwy. Pobožny předať, kotryž po Božim šłowje tať žiwjenje ani lubowacz ani šhwalicž njemóže, to sa šwoju pschibšuchnoscz džeržesche, so temu bohatemu a wošebnemu knjesej, tať cžasto hacž go to jenož hodžesche, prawdu a wěrnoscž rěčesche. Šako go to junu šašo šta, jemu radny knjes hñěwnje wotmolwi: „Ša wam, knjes duchowny, posłedni šrocž praju, so šebi ja s wonka žyřkwe žane předomanje lubicž njedam. Přědujčze mojedla na šlěty tať wjele a tať dołho, kaž šami chžecze, ale s tym je tež došcž. Šeli-so hinať cžinicze, Waš na prawy pučž dowjedžemy, a to tať, so šmějeczze došcž na to špominacz.“

Předať šahodnje, ale tež njebojasnje wotmolwi: „Šo wschal hašle treba njeje, mje na prawy pučž dowjescž. Džakowano Bohu, ja šym na tutym pučžu. Mi pať jara žel cžini, so dhrbju Šam prajicž, kať Wš na wopaczny a šchłódnym pučžu šhodžicze. Wš macze tudomnych měšcžanow na pučž bohabojošcze, šchescžijanšeho porjadka a dobrych pocžinkow wozžicž. Tola Wš ludžom šty pschiklad dawacze a jim pokasujecze, kať ma go njedžela wotšwjecžicž, kať maja šebi brjuch sa šwojeho Boha wušwolicž a na šwojaty ewangelion šapomnicž. Š temu ja w tym šaštojštwe, kotrež je mi Bóh porucžil, mjelcžecž njemóžu. Ša chzu šwój ert wotewricž, tať derje hacž móžu, a po Božim šłowje wucžicž a šhostacz, warnowacz a trošchtowacz, kať go šluscha.“

Radny knjes jemu s hñěwom šhribjet pschiwobroczi a potom njemdry woteńdže. Šacž runje bēsche jeho móž wulka, dha šebi tola nješwaži, tuteho muža šjawnje nadpadnyčž, kiž pod šakitanjom Boha a šakonja štejesche a kotrehož wschitzy šprawni altonšzy měšcženjo lubowachu. Ale we šwojej wutrobje šebi pschibahasche, so budže go na nim wjecžicž.

Předať Saš mějesche tež šwoje wješele, a radny knjes wobšankny, jemu tuto do cžišta škasycž.

Někotre šrocžele wot žyřkwe, hdyž Saš předomasche, bēsche mała ležomnoscz, na kotrež šydom rošpadanyh šhěžłow štejesche. Tuta ležomnoscz s šhěžkami, na nej štejazy, měštu šluschesche. Šokelž te hubjene twarjenja ničtó wotnajecž a je měšcžanška rada wuporjedžicž nočyšche, bē go hižom psched někotrymi lětami předarjej Sašej dowoliło, so by je na mile wotpohladanje wužik. Š džěla na šwoje šamšne šhóšty, s džěla psches pschinoschki šwojich pscheczelow a wschelacich wošadnyh, go jemu radži, te šhěžki wu-

porjedzić a je i najnufniškej donjazej nadobu wuhotowacž. Jako bě so to stalo, běšce wón khude, stare wudowy a wopuschcžene šyroty do nich saměščik. Tuta ležomnošč běšce tak prawje jeho wutrobny wjekełoscž a radošč. Tudy wón někotru sakraŕnu hodžinku pscheby, i tymi khudymi žonami wo Bošy a wo Božim kłowje rěčesche a i tymi šyrotami spěwasche a hrajkasche. Šdyž Sařez nan pschindže, so wulzy a mali wjekełachu w tych khěžkach pódla zyrkwoje. Tehdy tam schtyri wudowy bydlachu, dale stary, khudy invalida, kiž bě na bitwischcžu jenu nohu šhubil, a šydomnacze šyrotow. Sežiwjenje tutych dwě a dwazhyczi wošobow so i milnych darow placžesche, kotrež Sař w Altonje hromadžesche. Tute pschinoschki drje druhdy njedofahachu, ale tehdy wón sam dožadži, schtož pobrachowasche. Žena i tych wudowow mějesche so wob tydžeń tak wo te šyroty staracž, jako by jich macž byla. Tón stary invalida bě jich wučer. Wón mōžesche drje jenož i nusu a prózu čitacž a pišacž. Na biblijsku geografiju so tež wjele njewustejesche. Wón šnadž šwojim schulerjam wukładowasche, tak wjele jěsorow je w židowskim kraju bylo. Wón powjedasche, so njeje tam jenož „jěsor Tiberias“, ale tež „jěsor Genezareth“ a wšesche teho hišcže „galilejske morjo“ bylo. Ale pschi wschitkich šmylkach wjedžishe tón stary muž biblijske stawisny je stareho a noweho testamenta tak pětnje a derje powjedacž, so mějesche předař Sař šwoje wutrobne wjekele nad tym. Wón tež teho dla druhdy praji: „Daječe jeno mojemu lubemu staremu wučerjej powjedacž, kaž chze. Šdyž budža džěczi dorosčene, dha so wschě te tsi jěsory do jeneho šjednocža. Najwošebnische je to, so džěczi Šbōžnika sešnaja, kotryž na žolmach džěšce a i wupschestrjenjom šwojeje rufi wodu a wětr šmērowa.“

Tole wjekele chzysche šty radny knjes Hofleben předarjej stahcž a šanicžicž. Žedyn džěń so předarjej Sařej pišmo pschepoda, kotrež bě mēščezanška rada na njeho pōškala. Wone je 17. febr. 1711 piškane a w nim steji, so ma wón ša schtyri njedžele se šwojimi wudowami a šyrotami khěžki, jemu wot rady dotal domolene, wurumowacž, dofelž ma so ta ležomnošč hinaf nałožicž. A i šwojeje šrudobje wón šhoni, so budže tam po namječe radneho knjesa Hoflebena wulka rejwanška ljubja twarjena. Wón teho dla hnydom i mēščezanosče džěšce a prošesche jeho, so by tu pschifasnju nasad wšal. Ale tón jeho na knjesa Hoflebena poša, kiž mějesche w tutej naležnosčzi rospramu dawacž. Duž předař Sař i tutemu do jeho krašneho a pschneho domu khwatašche. Šo dolhim čžakanju bu psched njeho puschcženy. Radny knjes na wošebnym stólzu šedžesche, ale předař dyrbesche psched nim štacž. Jako běšce jeho tón wutrobny prošyl, so by so tola nad tymi khudymi wudowami a šyrotkami šmilil a twarbu rejwanškeje ljubje na stronje wostajil, jemu Hofleben wotmolwi: „Dobre! ja chzu šwōj hlōš i Waschemu špodobanju wotedacž, hdyž chzecže te kłowa nasad wšacž, kotrež mi wōndano prajescheče, mjenujžy so ja Altonškich mēščezanow čžertej do pasorow wōdžu.“

„Ja so njemōžu dopomnicž, so budžich tajke kłowa i Wam prajil“, předař wotmolwi.

„Šdyž tež niž runje tele kłowa, dha Wascha rěč tola na to pošasowasche“, radny knjes rjekny. „Wšy po tajkim tele kłowa nasad bjerjecže?“

„Š wutrobu rad“, Sař wotmolwi, „jeli šcže šwoje žiwjenje a škutkowanje pschemēnili.“

„Ja nješšym ničžo pschemēnil a tež na to njemyšlu, so bych něšcto pschemēnil“, bohatty Hofleben praji; „ale Wšy macže a dyrbicže prajicž, so ja ludži na wopacžne pucže njesawjeduju.“

„Še-li Wam prawje rosemju“, předař džesche, „dha chzecže wote mnje škšhecž, so Wšy ludži na pucž i njebjesam wōdžicže?“

„Š njebjesam? Š njebjesam? To nočžu prajicž, ale i naj-

mjeńšcha tola tež niž na pucž i heli. Wšy mōžecže šebi myšlicž, šchtož chzecže; ja se šwojeje strony mēnju na prawym pucžu byčž a chzu na nim wostacž.“

„Šcže Wšy žyle wēšty“, so pobožny předař i hlubošo hnutym hlōškom praschesche, „šo na prawym pucžu i njebjesam džecže? Šeli Wař Bōh w tutej nožy wotwoła, wēšcže Wšy žyle wēšcže, so budže Wasche herbštwo pschi tych, kiž šu w pobožnosčzi temu Šnješej šlužili?“

Bohatty knjes khwilu mjelcžesche. Šeho šwēdomnje tak wōtije rěčesche, so šebi nješwēri, na tuto praschenje „haj“ wotmolwicž. Škōncžnje wón mjersažy rjekny: „Wšy po tajkim myšlicže, so šym ja šhubjeny a šatamany?“

„Še, na žane wafchnje“, Sař wotmolwi. „Wšy šcže hišcže w hnadnym čžafu. Šrej Šesom Šhryšta, Ššyna Božeho, kiž je hrěchi žykeho šwēta nošyl, mōže tež Wař wučžicžicž. Ale Wšy dyrbicže pokutu čžinicž, so wot šwojich hrěchow wotwobrocžicž a so i Šbōžnikej wobrocžicž. Še-li so to nješčžinicže, wēčžnemu škaženju napschecžimo džecže. Chzecže to? Šesup je hotowy, Wam wschitke Wasche hrěchi, kotrež šcže pschecžimo Bohu a ludžom wobeschli, i hnadu wōdacž.“

„Ša, ja budžich mēl hrěchicž pschecžimo Bohu a čžlowjekam?“ hnadny knjes wschōn njemdry šawōla. „To je tola psche wschu mēru, mi tajke hanjenje do woczow prajicž. Džicže, mōj knježe! Ša nočžu i Waschich předomanjow ničžo wjažy wjedžecž. Ša schtyri njedžele dyrbja te khěžki a ta žyła ležomnošč na hamburgskej hašy wurumowane byčž.“

(Šschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Šnješ Wšyrgacž i Wunjowa je duchownške kandidatne pruhowanje w Šipšku khwalobnje wōbstal. Mjes tymi, kotšičž šu na Budyškim seminarje wučerške pruhowanje wōbstali, šu tšjo Šserbja: knjes Šchūška i Šachlowa a knjesaj Šunker a Šanach i Budyščina. Š nim pschindže hišcže jedyň Šserb, kotryž je na Šubijskim seminarje pruhowanje wōbstal: knjes Šernich, šyn knjesa šararja Šernicha w Šlufšchu.

— Šnutštowne mišionštwo šałoži hojeńnju ša wopilžow w Šejerezach. W tu khwilu so dobrowōlne dary w Budyškim wokrješu hromadžuja ša tōnle škutk šchescžijanskeje šmilneje pomhažeje lubosče, a my lubnych Šserbow tež tudy prošymy, so bychu šwōlnimi byli, šwōj dar ša tōn dobry škutk woprowacž.

Š Draždžan. Šodobnje, kaž njedželu 2. adventa šańdženeho lēta, na kotrež 60lětny jubilej našchich šerbskich ewangelskich Božich šlužbow tu šwjecžachmy, bě tež njedželu Šātare šemschenje šašo tak derje wopytane, so šo wschitke 500 čžišcžanych khērlušchow rošdawachu, haj šamo něšosi bjes khērlušchow wostachu. Šrēdowanje bě i. šarař Šandrik i Šusli, špowjednu wučžbu pař i. šarař Šomaschka i Šudestez na šo wšal a bu špowjednych 160 ličženyh. Šwjekelaze je, so tež „Mišionšti pošol“ šo w zusbje mjes nami čžitacž pōcžuje. Šemschenje šańdženu njedželu bě šašo rjane šwēdčjenje, so šebi Draždžanšy Šserbjo jim předomane Bože kłowo waža a je wošebje rad škšicha, hdyž šo jim w macžernej rěčzi poškiežuje. Šohnuj Bōh dale šwōj šwjaty škutk mjes nami!

„Šombaj Bōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarňjach „Šserb. Šowin“ na wšach a w Budyščinje dostacž. Na šchtwōrcž lēta placži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatosk
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čĩ khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa so kóždy kobotu w Smolerjez knihcizichczerńi w Budyšćinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Palmarum.

Jan. 12, 1—13.

Sbože a srudoba stej šebi na šwěcže tak blisko kaž šwětło a čěmnosć, kaž žiwjenje a šmjercž. Wichitzy dyrbja to nashonicž, tež kralojo, šamo Jesuř. Šenož juntrócž da šebi na šwěcže kralowstu čžesć wopokasacž a runje tehdom běšćtej radošć a srudoba tak blisko šwjafanej. Duž móžemy wysche našćeho šćenja napiřacž:

Najwysćišćeho krala šbože a srudoba.

1. Ššchi jeho pschěbnywanju w pschecželnym domje.
2. Ššchi nutščěhnjenju do kralowšćeho měřta.

1. Šbóžnikěj je derje w Bethaniji. Šusto běšće tam pschěbnywał. Tam wón šwoje bohate žohnowanje wuliwasće, tam jeho witasće nutrne pschecželstwo. Nětko je tam šašo pschisćhoł. Šorjaza lubosć bljšćežĩ šo š woczow wot šmjercže wubudženeho Lazara. Martha čžini šebi wjele prózy a štarosće, Maria nutrne na jeho rěć pošćlucha. Wšćitzy šu polni džakowania. Ale Maria najšćlubje šacžuwa. Dotho je šebi hižom rospominała, kať by jemu mohła šwoju lubosć wopokasacž. Nětko je na to pschisćhła. Wona čžyřće jeho žalbowacž. Pichetož Jesuř je jej kral. Šenož najdróžšća žalba je jej dobra došć. Ščtož wona wobšedži, wona ša njeho woprue. Wón je teho hódny. Šbóžnik čžuje jeje šorjazu šwěrnosć. To je jeho kralowšće šbože.

Tola tež srudoba šběha šo w jeho wutrobje. Wón

blisko widži šwoju šmjercž a šyćže njepšćecželow. Nětko hišće pschindže ta njelubosćiwosć še rta a wutrobny wu-čžobnika. Šudasć račnuje se šymnym rošomom, šo je šćkoda teje dobreje žalby. Wón se šwojim šymnym mudrowanjom wulkosć wyšćoše wutrobny bješ šmilnosće š nohomaj tepže. Wón čžini se šwojim prašćenjom Wumóžnikěj hćluboķu ból. Jesuř jeho pschewidži. Š daloka šacžuwa wón něšćto hišće žalosćnišće: pschěradu. To je jeho bolosć. Ale šćoněćnje tola šbože nad bolosću dohnywa. Maria mjelcži, jeje wóćžto jeho wo pomoz prošy. Jesuř bywa jejny šarěćnik. Wón praji: Wasće wóćžto je šacžmite ša tajke šwětło, wasća duřća pschěmała ša tajku wulkosć. Šak mohli my hewat wo šmilnosći pschecžiwu hćudym rěćeć? W žiwjenju šu čžasny, w kotrychž je šěpie, šdobnje šćutkowacž haćž mudrije; hodžiny šu, hđžej nješćměšć wšćowacž a licžić, ale dyrbišć jenož lubowacž. Maria čžyřće mje čžesćeć w žiwjenju a njewjedžo wopokasć mi pošćlednu čžesć tež ša wumrjeće. Ša wěm: tež hđnyž ja du wumrjeć, budže šo šwěrna lubosć hišće na mnje dopomnicž. W tajšćich wutrobach ja nihdy njewumru.

Dženša hišće Šbóžnik pschěš šemju hćodži a pyta ša šebje pschecželnu čžichu Bethaniju. Wón pyta Lazara, Marthu a Marju. Šdžej je wón jich pschecželstwo namakał, je wón šbožowny, wošebje šbožowny, hđnyž nješćebicžiwu Marijna myřł jemu šćluzi se šwěrnej lubosću. Wón ma šwoje wješće nad čžłowjekami, kotřĩž š zunjej myřlu a čžoplej wutrobu, na prawym měšće šamóža mudrije wob-licžazy rošom š mjelcženju pschinyšć, jeno šo by lubosći

skutkowacź dał, kotraž wschitto woprjuje. Tam na pschikład, hdźež wudowa swoju scherpatku položi do kaschcza Božeho, hdźež nan so bjes mēra prózuje sa džēczi wodnjo a w nozy, hdźež bebi džēczi same na so njemyšla, jeno so bychu starschimaj róže na pucź płake, hdźež macź bjes spanja bedži pschi khorolozu lubeho džęcza, tam hdźež kwěrnij wojazy sa krala swojeje sbóžnosće wojuja njewustawajo hacź do kmjercze kwěrnij. Tehdy so temu kralej woczij polnej sboža kwěczitej.

Alle tež srudoba je w jeho wutrobje. Jemu je, kaž by na wobliczu jeho pscheczelow srudoba ležala nad Jesuśowymi wuśmēmzami, kaž by njepscheczelow kłyschal wótšije a džiwje wo jeho skazenju radu skladowacź, kaž by hižom tam a jow kschiz stejal sa ferschtu luboscze. Do czicheje Bethanije dobywa so njeluboscziwo njemēr — někotry Judasch we wschelakej podobje pod pschitryczom wuczobnika, kotryž jeho naposledku pscheradzi. Szyls so temu kralej we woczomaj sybola.

Tola kwětlo je móznische dźyli czēmnosć. Judasch dyrbi so ponižowacź do procha. Móz czēka, ale kłonczo Marijneje kwěrnoscze so jasnje kwěczi.

2. Žalbowanje bēšche kralowsta czēsć. Kralowšy czehnjēsche wón nuts do swjateho mēsta. Tola tež tudy widžimy sbože a boloscź.

Wjele luda khwatasche do Bethanije; pschetož woni bēchu wo sbudzenju Lazara kłyscheli. Woni chzychu wobeju wobladacź: Lazara a Anjesa kmjercze. Woni chzychu jemu wyskaze kherlusche spēwacź. Woni drje bēchu i wjetšcha Galilejšy, kotřiz bebi na te skutki myšlachy, kiž bēšche něhdy w jich wótznym kraju dokonjal. Hdnyž Khrystuś do Jerusalema czehnjēsche, jemu klyly napschecziwo khwatachu, Hofianna wolajo, i palmowymi hałosami. To bēšche sbože krala. Wón tónkróc tutemu wystanju i pucza njendze. Wón so wješelesche, so móže psched farisejštimi a pišmawuczonymi zylenu ludej prajicź: ja šym tola Mēšias, horzowoczakany kral. Hišcze juntróc dyrbi Jerusalema skladnosć mēcz, jeho w jeho wulkosczi pōsnacź. Teho dla jēcha tež jako kral czicheje myšle po kłowach profety. W tym je wón sbožowny a tola je tež srudoba na jeho wobliczu. Czi njepscheczeljo jeho czim bóle hidžachu.

Wón bēšche bebi w khorobosczi swērił sašo do swjateho mēsta pschincź a k temu w tutym swjedženškim czahu wot tykazow jako kral powitany. Czi njepscheczeljo bēchu rošhorjeni w hidzenju, a jeho pscheczeljo? Khrystuś derje wē, so chze wyskaza ludowa klyla tola druheho Mēšiasa hacź wón je. Woni so bōrsy wobrocza — jeho wopuschcza, saprēja, pscheradza. Nětko wolajo Hofianna a sa mało dnjow wjedu jeho k kmjerczi. Tak budze jeho kralowste nutschēbnjenje prēnja kroczel k jeho puczej k kmjerczi. Pschetož móž farisejškich je wulka. To je jeho wulka koloscź. Alle tež tudy wješele nad srudobu dobywa. Pschetož Jemu je wēšte, so tež w kmjerczi po woli swojeho njebieskeho Wótza dobudze.

Pschezo hišcze Wumožnik nuts czehnje do wutrobow, do krajow, tu móžnje, majestetišy, tam i czicha, polny sboža, hdnyž człowjekoj dła jeho kłowow a skutkow jemu Hofianna spēwaja, hdnyž woni wutrobny a domy swjedženšy pschihotuja, krala czēsće dostojnje powitacź, wošebje hdnyž jemu njedželu Palmarum wrota schērofe czinja, hdnyž mlōdosć kaž w mlōdnym nalēczu so seleni w khwalenju, — polny wješela a tola wot boloscze hnuty. Wón namaka wjele samknyjnych durjow a wutrobow. Woni njechadza

jeho wulkoscź krosymicź, woni hnēmaja so na jeho móž, jeho njesprōznimosć, jeho wuspēchi. Woni hanja a wuśmēsčuja jeho pscheczelow. Woni chzedza jeho moricź, so by jeho mjeno mjelcžalo a tak sjednocza so czi pschecziwnizy se wschittich lēhwow, sdžēlani a njesdžēlani. To Sbōžnika boli. Wón je tež wumrjel sa swojich njepscheczelow.

Jeho boloscź hišcze roscze. Szamo jeho pscheczeljo buchu njekwěrnij, sjednocza so i njepscheczelemi a jeho nadpadnu. Woni bēchu bebi Mēšiasa hinał myšlilij. Teho dla prjecź i nim! To drje jeho boli, ale wón so njeboji. Pschetož njebieski Wótz je tež knjes nad najczēmnišchimi mozami nascheho czaka. Zyls kwēt pschecziwo njemu niczo njewuczini. Jeho je tola kłoncziwo dobycze. Najhōrschi njepscheczeljo tola psched nim, tym i czernjoitej kōnu kōnowanym, wuśnaja: „Ty šy dobył, Galilejški!“ Jeho khorhoj smahuje daloko psches kraje. Wón budze wschudžom knjezič. Knjezi wón tež w twojej wutrobje? Daj jemu nutschahnyč, kralej wschittich kralow. Šamjen.

Croscht w kschizy.

A wón njebešche swōj kschiz. Jana 19, 17.

Nješt sa naš je Šsyn Boži
Tu kōnu czernjoitu;
Wón swōlnje na so kōzi
Tež kschiza hanibu.

Nětk pał wón posbēhnjeny
Wu na trōn krašnosće;
Tež wēnz, nam sašluženy,
Tam i jeho kschizom je.

Tōn hišcze jow na semi
Czi i czōlnej pychu nej —
Nē, pruczil Sbōžnik lemi
Nam i kōny czernjoitej.

Tež kschizil napołoża
Wón sa pucź k njebešam,
Schtož na njōn nobu kōža
A saprēja so šam.

Džak tajkej hnadnej kwērje,
Kiž šamje wutrobny;
Šow czērpimy we wērje,
Tam Khrysta widžimy.

Duž njepłacź! Kschiza kħody
Po wōstach, po czernjach
Nam nješu krašne plōdy,
Dny kłoncžne po deschcžach.

To luboscź je najwjetšcha,
Kiž i horja, kschiza kēze;
Šso czakny nasche swjecza,
Hdnyž Sbōžnik we naš je.

Šzej i czernjom róže žnjemy,
Mēr czecze do dusche
A i Khrystuśom my džemy
Psches kschiz do krašnosće!

K roszohnowanju s paczer'skimi dzeczi.

(Sieht in Frieden eure Pfade.)

Glóh: Wotucz, tón hlóh tebe wola —.

Božnje, moji lubi, dźicze,
A Božu hnadu hodu wsmicze,
Njeh Boži jandžel s wami dže.
Arhjetej waš Jesu ruzh,
Esam w njewjedrje kaž w wjedrje duzy
Schit hylny shonicz budžecze.
Nětk božnje, božemje,
Njeh Anjes wam blisko je
Na wschěch městach!
Ach, psched Bohom we modlitwi
Tež na naš spomnicze w lubosczi!

Jurij Bróšt.

Na czichi pjatk.

Glóh: Ach, wostan pschi naš s hnadu —.

Nschiz czeži doczerpjenty
Ze nětk na Golgatha;
Dolh hrěcha saplaczeny
Bu psches hmjercz Ebóžnika.

Rónz ma wscha ból a hruboscz,
Wschón hměch, wscho hanjenje;
Nětk chwata džakna luboscz
A Ahrysta žalbuje.

Now nowy jeho kryje
Po czeštnym khowanju,
A luboscz hylny hujje
Tam s jerej želnošču.

Epi derje, schizowany,
Po hórkim czerpjenju!
Twój nadawł dofonjany
Nam wschém bě t dobyczu.

Tam rańschich serow jasnošč
Nětk bórsy sabluschyzi,
A Wóža móz a krašnošč
Čze s rowa wubudzi.

Ach, mět ty kóžko flane
We mojej wutrobje!
Dha twoje jutry rjane
Tež mi hu žiwjenje.

Bych potom s tobu khodzil,
Nschiz ja tobu hwoj nješt,
A so bych sbóžnoscz hlodzil,
Spěl s tobu do njebję!

K. A. Fiedler.

Bohapręjet.

W lęce 1874 — snaty Dr. Livingstone powjeda — w Londonje jeneho afriskeho puczowarja wopytach, s kotrymž běch ho w hwoj czaš we wječornej Afrizy sesnal. Sa jehow poslednim stadiju kuchocžiny nadeńdžech a ja pschisprawne dđeržach, jemu něščto wo Ebóžniku prajicž. Wón hlędowaze snapschecziwi: „Njerečze mi wo tym, ja wscho wēm; ja hym schesčijanszy woczehnjenty a mohł přędowanje wudželacz, kotrež mohli Wy dđeržecž; ale ja s žyła ničžo wjazh njewěrju. Eswoju poslednju knihu, kotruz spisach, hym pschecziwo Božemu hyczu pišal, a ja wumru s filosofiskim měrom.“

Wo tychle hłowach njemóžach wjele wjazh prajicž; ja polnje sapschijach, kať by muž, kiž ma w nastupanju Božich kasnjow scheroke hwědomjo, hēbi Boha a wěčnoscz rad s myšlow stajil; ale — wón to njemožesche ježinicž, a to mi wón psched mojim dželenjom se hwojimi hamhnyimi hłowami wobhwědczi. Wón džesche: „Mějče ho derje! Sa Waš ženje sašo njewohladam; njeje-li žadhn Wóh, dha je sašowidženje njemóžne; je-li pak tola Wóh, dha Waš tež sašo njewohladam, pschetož Wy pńndžecze na druge městach kaž ja.“

Tele hłowa mi wobfrucžichu, so tež bohapręjet žaneho mēra nima a so dھرbi jehow rosom psched tym praschenjom stejo wostacz: „je-li pak tola Wóh“, dokelž ma wón tež wutrobu, kotraž je ja

Boha a wěčnoscz stworjena a kotraž žaneho mēra njenadeńdže, doniž jón w Bohu njenamaka. Wy tehodla najebacz wschěch prawidmow njewěrny pschi tym wostawamy, so je čłowiska wutroba tať dolho wot bojoscze a stracha sajata, doniž wona wumožena njeje psches wēru do Jesom Ahrysta.

F.

Lutherowe hłowa k schestej kasni.

(S jehow spikow sestajal S. Kapler, f.)

„Ty njedھرbiš mandželstwo lamacz.“

W teje kasni je dobry skutk pschifasany, kiž wjele wopchima, tón reka čistoscž abo pózcziwoscž. Wo tym je kóždemu snate, so na njón pilnje njekedžbuja. Widžimy, so je hwět polny njepózcziwoscze, hanibnych hłowow, pomjedancžkow a schucžkow. A temu wschědne wabjenje, žranje, picze, prósdništvo a spanje pschibjera. Dokelž je pola naš tajka njehambitoscz, tehodla je tale kasni pschecziwo wschelatorej njepózcziwosczi postajena. Saksany njeje jenož swontowny skutk, ale tež wschelka pschicžina, wabjenje a hredki. Tehodla tu tež hłuscheja strósboscž, sdđeržliwošč, sažne stawanje, wachowanje, džela, s kotrymiž ho pózcziwoscž wobkhowa. Wpsche teho wscheho je najhylnišcha brón modlitwa a Bože hłowo, so, hdžež ho sly lósch hiba, čłowjet hwoje wukhowanje w modlitwje pyta, ho t Božej hnadze a pomozh wola, evangelijon čita a hēbi w nim Ahrystuhowe czerpjenje wobhlada. Tak pomha dobra hylna wēra, potajkim so hu wutroba, rót a žyle čželo čistje, so žane městno, pomoz ani radu t njepózcziwosczi njedasch, a niž jeno to, ale tež wobara, schituje, wumože, hdžež stej strach a nusa. Pschetož hdžež tajke dowolišch, hu runje tať winowaty kaž skutkować ham. Duž ho, hdžž wschitko krotko do jeneho wopchimanjenty, telko žada, so by kóždy ja ho ham pózcziwje živy byl a bližschemu tež t temu pomhal; potajkim so čže Wóh tón Anjes psches tule kasni kóžde mandželstwo wobarnowacz, so njeby ho ničto na nim pschepchimanhl.

Tale kasni potajkim na mandželstwo dže. To pak njeje čłowiski skutk se hamhneje hamowólnoščje, ale Boži skutk, ke kotremuž je Wóh tón Anjes ham čłowjeka stworil. Teho dla je mandželstwo kražna, rjana a wyhola wēž.

Boži porjad potajkim je, so muž a žona hromadže bydlitaj. Teho dla dھرbicze, hdžž scze do mandželstwa stupili, ho Bohu sa tule hnadu džakowacz. Sly njepscheczel pak budže spytacz, kať mohł mjes waš pschińcz, wošebje jenu wutrobu wot drugeje torhnyčž, so by, kaž wy nětko wjebele a luboscž mjes hodu macze, wón srudobu a njepscheczelstwo wukhwal. A wón pola naš wulku pomoz t tajkemu cžinjenju namaka. Pschetož na to hmy wot młodosczje hem psches hrěch spoučeni, so čže kóždy rad pravo mēcz, hwoju hłowu sa najlępschu dđeržecž a druhemu ničžo spuschecžicž njecha. To pak njewjedže t jednocze, ale t swadže. S teho dھرbi hubjene žiwjenje pschińcz, hdžež dھرbitaj jedhn pschi druhim hycž a tola to njemóžetaj. Čžesch hycž wukhowany psched tajkim hubjenstwom, žadašch mērne pschecželne mandželstwo, potom wulki Boha wo to prošycž, so by wamaj pravu jednotu sdđeržal.

Pschi tajkej modlitwje pak dھرbišch hyschče wošebitu pilnošč nałožowacz. Muž dھرbi ham t temu pomhacz, so hyschtaj ho luboscž a jednota w mandželstwje sdđeržalej. To ho tať stanje, so ma s rošomom a niž s mozu jęcz. Žona je hłabe stworjenje, nima tajku hylnu wutrobu kaž muž, duž lóžo podleži. To ma muž wobkedžbowacz, njehmē twjerdy hycž, ale dھرbi druhdy něščto pschewidžecž, pschekhyschecž, s dobrym hłowom pomhacz a schčedžicž. S tym njesdđeržicž jenož jednotu, ale tež nad jeje wutrobu dobudžesch. Sšto pak ma žona cžinicž? Dھرbi mužej poddana hycž a jehow pohacž. To je wošebny kruč, kiž t jednocze jara wjele pomha, hdžž žona na hwojeho mandželsteho hlada, jehow wolu čžesczi, cžini to, wo cžimž wē, so wón to rad ma, ho teho wostaji, wo cžimž wē.

so wón to njeľubuje. Š tajkim nad wutrobu ſwojeho muža do-
budže, ſo je wjeſeľny, hdyž móže ſaſo domoj ł ſwojej žonje hič.

Tak wukúče, ſo na tajke waſchnje w mandželſtwje ſadđeržow-
wacž, potom ſcže na wſchěch bokach ſaſtarani, doniž naſ Bóh tón
Anjes ł druhemu a ľeſchemu žiwjenju njepowoľa.

Altona a ſchwedſke khoſtanje.

(Poľracžowanje.)

Wjele měſchczanow ſebi hičcže prózu dawajſche, ſo bychu
radni knježa ſwoje wobſamknjenje pſcheměnili. Ale to ničžo nje-
pomhaſche. Radny knjes Hofleben bėſche ſebi twjerdže wotmyſľlił,
předarij Saſej jeho wjeſeľe doſpoľnje ſkaſycž. Bėſche hižom
12. měrza 1711, ſchtyri dny pſched tym cžafom, hdyž mějeſche
ta ležomnoſcž wurumowana byčž. Saſ bėſche hižom pſchihoty
ſcžinił, ſo by te wudowny a ſyroty do ſwojeho domu wſał. Ale
bohatty měſchczan, bėtnaſki miſchtr Bűchler, jemu dom a ſahrodu
poſticž, kiž jemu ſluſchajſchtej a bėſchtej něhdže hodžinu wot Altony
ſdalenej. Tón dom ſo woſebje ſa te wudowny a ſyroty hodžeſche.
Sahroda bė wulka doſcž, ſo by mohła ſad a wſchelake roſtliny
wobhdlerjam ł jėdži dawacž. Kruč trawnika móžeſche ł temu
ſľužicž, ſo bychu tam džėcži hrajacž mohle. A miſchtr Bűchler
nochžyſche ničžo ſa to mēcž. „Sa bych džė ſo bojecž mět“, wón
džeſche, „ſo by mi Bóh tón Anjes wſchě moje ſudy a dónžy roſ-
padacž dał, hdy bych ja jenož jeneho kroſchka brał.“

Džen 16. měrza 1711 džiwny cžah ſpėwajo ł altonſkich
wrotow cžehnjeſche. W předku předat Saſ džėſche. Wón tji
a dwazhty pſalm wótſje ſpėwajſche: „Tón Anjes je mój paſtyř;
na ničžim ja nuſu njejmėju“ a kaž dale rėľa. Sa nim džėſche
ta wudowa, kotraž mějeſche tón tydžen džėcži ſaſtaracž. Najmjenſche
džėcžo wona na ružy njebeſche. Dmė drugej ſo ſa jeje ſuľnju
dđeržeſchtej a pódla njeje ſtupaſchtej. Potom džėchu te tji druge
wudowny a kóžda jene džėcžo ſa ruku wjedžeſche. Na to džėchu po
dmu wſchě druge ſyroty. Wucžer-invalida pať na kónzu cžaha
džėche a ł wulkej pilnoſcžu na porjad mjėš džėcžimi dđeržeſche.
Wjele ludži bė ſo ſbėžako, ſo bychu tón cžah widželi. Tóſchto
ł nich njemóžeſche wutrobneho hnucža dla ſobu ſpėwacž. Tola ſa
to druſy cžim bóle ſpėwachu, tať ſo polo a ľėſ wot ſpėwanja
tuteho kraľneho pſalma kľinczeſche. Dobrocžiwny Bűchler předarija
Saſa na proſy doma witaſche a jemu wſchě kľucze pſchepoda.
Saſ pať ružy ſbėže a praji: W mjenje Wótza, Szyna a Szwjateho
Ducha! Tuto měſtino njech Chriſtiana rėľa, pſchetož wono budže
tempel Szjom Chryſta a wobhdjenje jeho džėcži.“ — „Hamjen“
miſchtr Bűchler pſchiſtaji; a „Hamjen“ wſcha ſhromadžina ł hnuťej
wutrobu pſchidwa. Doľež bė mile ſlónčzne nalėťnje wjedro, Saſ
wſchitkich na trawnik pſcheproſy a ł nim pſchihodnu rėčž dđeržeſche,
potom pať tu ležomnoſcž ł modlitwu a ł hčėľuſchemi poſwjećzi.
Miſchtr Bűchler pať pſchitomnych ł khoſejom a zaťtami wolkhewi.
Sbožowny duchowny a jeho pſchecželjwo, wudowny a ſyroty, w hro-
madže wjeſeľe a ſpoľojne popoľdnje kwjećzichu.

Dolho njetrajeſche a hčėžki w hamburgſkej haſy pódla žyrťwje
buchu wottorhane. W ſapocžatku ľėta 1713 poſbėhny ſo tam rjana
wulka rejwanſka ſala na tym ſamym měſcže, hdyž bėchu pſched
króťkim cžafom hičcže wudowny a ſyroty pobožneho předarija
bydľile. Tu wobſchėrnu a kraľnu ſalu radny knjes Hofleben ſam
ł wulkej pſchnoſcžu pſchi ſkladnoſcži rjaneho bala wotewri. Piwo
a wino móžachu tam w bohatej měrje picž a rejwarjo ſe ſwojimi
rejwaťkami tať pilnje rejwachu, ſo ſo wſchě pocžachu. Poſdžijcho
tam hčėtro wótſje juſľachu a harowachu. A tola njebėchu tam tať
ſbožowni, kaž bėſche předat Saſ ſe ſwojimi wudowami a ſyrotami
na tamnym dnju na trawniku był.

Mjenujžy jena wobſtejnoscž ſo do předka cžihcžjeſche, kotraž
Hoflebeney a jeho pſchecželam wjeſeľe kažeſche. Schwedſka tehdy
ł Ruſowſkej wójnu wjedžeſche a měſto Altona ł Ruſami dđeržeſche.
Tež bėſche powjeſcž pſchicžkla, ſo ſchwedſki general Steenboť ł wulkim
wóſkom pſchicžehnje, ſo by měſto wobľehnł a ſa to, ſo je wot
ſchwedſkeho krala wotpadnyło, ſurowje khoſtał. Tuta powjeſcž
ſo tež ſa něotre dny dopjelni. Schwedjojo Altonu wobľehnchu
a měſchczenjo, hačž runje ſo dwaj dnjej wobarachu, dyrbjachu ju
pſchepodacž. Wumėnjenja, pod kotrymiž ſo to ſta, bėchu pſche
wſchu mėru ſatraſchne. Schwedſki general drje wobhdlerjam žiwjenje
woſtaji, woſjewi pať, ſo ma frutu pſchifaſnju, měſto Altona ſe wſchěch
kónzow ſapalicž. Tajke woſjewjenje wſchitkich do najwjeťſcheje ſru-
doby ſtaji. We wſchěch domach a na wſchěch haſach njebė ničžo
ſľyſchecž, khiba žalocžjenje a pľakanje. Najžaloſniſcho bėſche pať
to ſa bohatty ludži, kotrychž ſamóženje woſebje w domach
a ležomnoſcžach w měſcže wobſtejeſche. A nim ſluſchajſche tež radny
knjes Hofleben. Wón generalej Steenboťej wjele pienjeſ poſticž,
hdy by tón měſto Altonu pſchelutowacž a pſchepuſchecžicž chžyl. Ale
Steenboť jeho ł hrubymi ſłowami wotpoľaſa. Strach bu teho
dla cžim wjeťſchi mjėš měſchczanami. Ženož jedyn předk bėſche
hičcže, mjenujžy hdy by něčťo temu generalej tať do wutrobny
a ſwėdomja rėčžal, ſo by jeho ſnadž na tajke waſchnje ł temu
hnuł, ſo by měſto na pokoj woſtajił. Wſchitžy ſebi jenohľóhjne
prajachu, ſchťo by ſa to najhmanſchi był, mjenujžy duchowny Saſ.
Žyła měſchczanſka rada ſo teho dla ł předarij Saſej poda
a jeho wutrobne proſchajſche, ſo by chžyl pſchi tym njeſmilnym
generalu wo ſmilnoſcž ſa měſto proſhycž. Szam Hofleben ſo
w ſwojej ſuľnoſcži tať poniži, teho hewať tať hidženeho předarija
je wſchaj mozu wo jeho pomoz proſhycž, prajizy, ſo jemu jeho
prjedawſche ſadđerženje jara žel cžini. A měſchczanoſta pſchiſtaji:
„Wy ſo nadžijamy, wyſokodoſtojny knježe, ſo ſabudžecže, kať ſym
dla tych hčėžow w hamburgſkej haſy ſkutfowali. Wy nam to
wėſcže wodacže.“

„„To ſo wė““, předat wotmoľwi, kotremuž bėchu ſyľny do
wocžow ſtupile. „„Schťož moje wudowny a ſyroty naſtupa, dha
móžu, kať Joſef ł ſwojim bratram, prajicž: Wy ſcže ſľė ſo mnu
myſľili, ale Bóh je ſo mnu derje myſľlił, ſo by cžinił, ſchťož
džanſa widžicže, a pſchi žiwjenju ſđeržal wulki lud. (1. Móſf.
50, 20.) Pſchetož njech ſo tež měſtu ſeňdže kať chže — moje
wudowny a ſyroty ſu wobarnowane. Ale ja ſo boju, ſo budže
Bóh tón Anjes tutemu měſtu ſwój prut cžucž dacž, pſchetož Wy
ſcže cžežko pſchecžimo njemu hrėſchili. Wy ſcže ſo jeho wocžow
ſernicžki pſchimali, hdyž ſwoju ruku pſchecžimo wudowam a ſyrotam
poſbėhnyſchcže, kiž bychu bjeſ wobhdjenja a kľėba byľe, hdy by
jim hnadny Bóh njepomhał. A hdyž by chžyl Bóh něťko Waſche
domy ſkaſycž a Wam wobhdjenje a kľėb wſacž, dha byſchcže ſo
Wy dyrbjeli wujnacž, ſo ſcže jeho ſchtrafu ſaſľužili. Ale ja póľdu,
ſo bych ł njepſchecželom rėčžal, pſchetož moja wutroba ſo mi ľama,
hdyž ſebi na Waſ, na Waſche wohe žony a džėcži pomyſľu.
Tola njemėcže wulkeje nadžije. Sa ſym jenož proch a popjėł, a
hewať powjeda ſo, ſo je ſchwedſki general jara kruty muž, kiž
ſo ľėdy naproſhycž da. Hdyž budu ja ł nim rėčžecž, ſo mjėš tym
pſched Bohom pokorjeječje a jeho proſchcže, ſo by wutrobu teho
muža hnuł a ł ľeſchemu wobrocžil.““

(Pſchichodnje ſlónčjenje.)

Wſchelake ł bliſka a ł daloka.

— Wójniſki ſtrach je wotwobrocženy. Szerbſki kónprynž,
kotryž na wójnu džėľaſche, je ł knježėſtwa wuſtupil, a tež Ruſow-
ſka je raſnje wuprajila, ſo žaneje wójny njecha. Tale powjeſcž je
wſchudžom wulke ſmėrowanje a ſpoľojenje ſbudžila.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njedželiske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščezětni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

Jutry.

Mark. 16, 1—8.

Ješuwowe žiwjenje a wumrjecze je šałožt nascheje wěrnj. Ješuwowe horjestacze je wobtrucenje nascheje wěrnj, dopočasmo, šo nascha wěra podarmo njeje. Tehodla je ša naš wěra do horjestacza nascheho Šbóžnika tak wažna, tehodla čzi njepšheczełšo tak rošhorjeni pschecziwo njemu wojuja a hanja: „Wasch Khrystuš je mormy, wy wěricze do mormeho.“

Wěšo wěra do Ješuwoweho horjestacza tak lohka njeje. To je někotry, kiž daloko njeje wot Božeho kralestwa, ale wón njecha do mormeho Šbóžnika wěricz a do jeho horjestacza wěricz njemóže šo roššudzić. Někotreho tež jeho šwědomnje k Ješubej čžeri, ale wón jemu šlužicž njecha a š tym šo šam psched šobu šamolwja, šo džiw horjestacza wěricz njemóže. Ale tež my, kiž my horjestacze nascheho Wumožnika njepřejemy, chzemy šo šhutnje pruhowacz, hacž my do njeho wěrimy, t. r. hacž ta powjescž: „tón Knjes je horjestanŋł“ naš woprawdže wješetnych čžini, hacž my tu šbóžnu radosč šacžuwamy, šo je Ješuwowe horjestacze nasche dohycze, Ješuwowe žiwjenje nasche žiwjenje.

Kak nawuknjemy do Ješuwoweho horjestacza wěricz?

1. My dyrbymy Kšchizowaneho w lubosčzi pytacz;
2. My dyrbymy powjescž wo jeho horjestaczu š wutrobu pschijecž.

1. Šo bychmy jutrowne šczenje šošymili, dyrbymy

špytacž, šo do štejščezja tych žonow myšlicž, kiž rano šabe k rowej džěchu. Wone šebi ani š daloka na horjestacze njemyšlachu. Šchtož jich wutroby hnuje, je šame želenje, nicžo wjazny. Ale rošdžel je tola mješ jich želenjom a želenjom wuczobnikow. Čzi wuczobnizy žaruja bóle wo šhubjenu nadžiju, te žony žela šhubjen. šo pscheczełšo a dobroczela. Šich pschewiškoscž je hižom bojoscž pschewiškoscž; wone štejachu pod kšchizom a bechu pschi pohrjebje pódla. Nětko hdyž wón w rowje leži, šhwataja, kaž kšětšje je móžno, k njemu; wone hinał njemóža, wone dyrbja jemu lubosč wopočasacz. Tak pschińdu k rowej, wone jako přenje jeho horjestacze šhonja. Lubosč, š kotrejž wone kšchizowaneho pytachu, je je tuteje hnady džělomne ščžinita.

To je tón pucz, po kotrymž nawuknjemy, do horjestacza Šbóžnika wěricz. Hdyž njepšheczeł kšchescžijanstwa, š žyła něchtó, kiž je šdaleny wot kšchescžijanškej wěrnj, pschecziwo horjestaczu wojuje a praji, šo njemóže teho džiwa wěricz, wón njewě, šchto rěczi; wón woprawdže njemóže do njeho wěricz. Š wěru do horjestacza njepočzinamy — te žony a čzi wuczobnizy nješku tež š nej šapocželi — ale my šapocžinamy š wěru do čžłowjeka Ješufa, kaž je šo we šwojim šuškim šhodženju jako Boži Šsyn wopočasacz, š wěru do jeho šłowa, do jeho lubosče, do jeho šmjerče. Šchtož je tak nawuknył, Ješufa jako šwojeho Šbóžnika lubowacz, šchtož wě, kažki džak je wón šwojemu Wumožnikš winojny, tón je tež k temu šhmany, nawuknyčž do jeho horjestacza wěricz, žadny pak druhe. Duž naš pschecziwojenje pschecziwo Ješuwowemu horjestaczu myšlicž njepšmje; woni wěricz

njemóža. Hdyž pak móže so wo naš woprawdže prajicž:
„wy pytacže Jesuša, teho křichžowaneho“, potom kmy my
frawi to sapschimnyč, sčtož tón jandžel pschistaji: „wón
je horjestanyl a njeje tudy.“ Sa tym stejmy, sa tule
jutrownu powjesč srawišchi byč.

2. Kak sadžerža so žony k pschipowjedanju jandželow?
Mormeho wone pytaju a row namakaju prošny a tam so
jim jandžel sjewi, kotryž jim kłowa powjeda, kotrež nje-
rosymja. Duž so wone sastróža. Wone čuju, so je so
jim sjewjenje Bože dostało, saczuja wodych žiweho Boha,
saczuja, sčtož Mójša saczu, jako hłóš k njemu rjekny:
„wusuj so kwoje črije; pschetož to město, na kotrymž stejiš,
je kwojate.“ Duž pschindže na nje bojoscž a tschepotanje.
Wone wuńdžechu khetšje a čeknychu wot rowa. Wo dwělo-
wanju a wobmyšlenju, kajkež mējachu čzi wuczobnižy, ničžo
pola nich klyšecž njeje. Wone nje-pschindžechu na tu
myšl, so prashecž, hacž je klyšchana powjesč wěrna. Hacž
su wone tu jandželstu powjesč w jejnej žylei wažnošči
sapschimnyle a wěriče, tu ničžo njestej; to tež trjeba njeje.
Došč je, so wone tu powjesč pschimošmu jako sjewjenje
žiweho Boha, kotraž jich žyłu duschu napjelni a jim do-
statu poručnosč, tym wuczobnikam to powjedžicž, wufonja.
Pschetož so wone nikomu ničžo njeprajachu, móže jenož
rěfacž, so wone s tymi, kotrychž setkach, wo tym nje-
powjedachu; tym wuczobnikam su wone, kaž wschitzy scženikojo
powjedaja, jo powjedžike. To jene je wěste: tute žónske
su k wěrije do Jesušoweho horjestacža pschisčle a buchu
psches tule wěru klyne a wjekele.

Tak dyrbi so powjesč wo horjestacžu našeho Sbož-
nika wot naš pschisacž, niz s mudrowazym, dwělowazym
rosomom, ale s wutrobu jako sjewjenje žiweho Boha.
Ssu wschał tež dopokasma sa Khrystušowe horjestacže, ale
sčtož chze halle do nich wěricž, hdyž je so jim jich wě-
nosč dopokasala, tón zenje wěricž njenawuknje. Pschetož
sčtož sjewjenju Božemu, kotrež so jemu w pschipowjedanju
horjestacža Jesušoweho a s dobom psches bliskosč horje-
stanjeneho, teho žiweho Sbožnika, dostawa, wěricž njecha,
tón tež dopokasmam njewěri. Jow rěka, kaž pschi wschěch
wězach wěry, „s wěry do wěry.“ Sčtož sapocžnje Jesuše
kwoju wutrobu dacž, tón tež dale pschindže, tón so pschezo
hlubje nuts wěri do kwojeho Sbožnika, tón nawuknje kwoje
dowěrjenje na Jesušowe wumrjecže stajicž a skončnje tež
nawuknje do jeho horjestacža wěricž a budže psches tule
wěru halle prawje kwoobodny, wjekele, kwojeho sboža
wěsty kšesčijan.

So my tole woprawdže nawuknjemy, njestawa so
psches našchu mudrosč, ale psches stworyazu móž wot
horfach. My pak dyrbimy kwoju čłowisku mudrosč, wob-
myšlenje kwojeho htupeho mudrowanja na bof stajicž,
kwojej wutrobje, myšlam a kwoedomnju rěcjecž dacž a tak
so sjewjenju Božemu žyle wotewricž: tak nawuknjemy
wěricž. Hamjen.

Sčto kwojecži najwjekelesche jutry?

(Gerof.)

Budž s radosčzu witany, Boži dnjo!
Wšcho samyša w horach a w dolach.
Nětk žiwjenje se kmjercžu hiba so,
Wšcho mlóadne je kamo na rowach.
Nětk wobdawa módrina njebjeska naš,
Wy mrócžatki kwětle, ja prasham so waš
A wscheho, sčtož wysche a wot'lo naš:
Sčto kwojecži najwjekelesche jutry?

We sahodže počnje so na kěrkach
Nětk pufacž a selenič wschitko;
Tež khocholki widžu na woštrjedkach,
W wschěch kucžifach žiwjenje nětko.
Tu nalěčne přenicžki počaža so,
Tam smóncžki a sijalki s noweho,
Wschě stwjelčka nětk wusnaja předujo:
My kwojecžimy wjekele jutry!

A na kufach, w lěbach wschě ptacžatka
Tu radostnje posaspěwaju,
A sapocžnu twaricž kej hněšdžicža,
Sap' na kłoncžku wjekele maju.
Haj, po horach, po dolach sčkowrončki sap'
Se kwojimi hróncžkami sahorja naš
A wrobliki, křorki hotuja kwaš:
My kwojecžimy wjekele jutry!

A rjenšche 'šcže synki ja sašlyšchu,
Hdyž džěči tam hrajki kej khwala;
Nětk na kufu, sahodu čeknyle su
A wot doma rady so sdala.
Kož srěbjatka s hródže wuskocžile su
A stakaju sčtrěcžo wschě s lóschtniwosčzu,
Sso kmějo pschěz' sašo mi pschivolaju:
My kwojecžimy wjekele jutry!

Haj, pod lipu na kwozy pschi bofu
Tam kědži džens w towarstwe pěnje
We kłoncžku tež džowcžicža s macžerku,
Kíž kħoremu kwožicžku čeknje.
Kak wožiw, šhřeje lub' kłoncžko ju,
Kak křeba dym kšewjaty s pokojnosčzu,
Nam kwočžate wócžka to wupraja tu:
My kwojecžimy wjekele jutry!

Nětk klyšchu pak kwojedžeske swony tam,
Kíž s wěže naš kemschi wolaju;
Duž saudu, wschał wutrobnu žadosč ja mam,
Sčto prajicž mi kłowa džens maju:
„Kwjes stanyl je s rowa a se kmjercže sap'
A wěčne je dohycže pschinješl sa naš.“
Duž wyskajče, ipewajče na rěcžny čaš:
My kwojecžimy wjekele jutry!

A stupiwšchi s doma nětk Božeho
Sso na rowach selenych džiwach.
Hdyž wohladach tón, kiž mam najlubšcho,
Dha posastach, modlitwu spěwach.
Duž saschepa wěstik; mi posdawa so,
So jandžel, kaž s kšidkami machotajo,
Tak s njebjeskej kly da klyšecž so:
My mamy najwjekelesche jutry!

Jurij Brósl.

Jutry.

W pschirodže knježi, kaž w čłowiskim žiwjenju, tón wulki sakoň
wo bywanju a hinitosčzi. Tutemu sakoň je wschitko podčžijnjene,
jemu dyrbi so wscho, hdyž tež s njechanjom, podwolicž.
Kwane je nalěcžo, hdyž wschudže w lěku a na kwozy so nowe ži-
wjenje hiba, rjane je tež lěcžo we wěnzju kłocžaných kłowow a
w pschepi pižaných kwětkow; ale jemu kłěduje našyma, hdyž lo-
pienka se sčtomow padaju, a kurowa sħma, hdyž wscho žiwjenje
w pschirodže wotemrěwa a kñěš semju s bēkej čželnej plachtu wo-

džewa. Potom mreje tež radošč w našich wutrobach, a wšf, f kotrymž nalěczo postrowichmy, šo pschemobrocza do tšichneje šfóržby: Kač je tola wšcho tač sachodne, tač kniczomne!

Žedžiwosč po nalěczu, po šašowotuczenju pschirody, po nalěczu w człowškim žiwjenju, po dnjach našcheho džěczatšwa a rjaneye mlodosče f pschiběrazhmi lětami roščje a naš po prawym našche žyke dolhe žiwjenje njewopusčječa. Ale hdže my tole nalěczo namašamy? Tole nalěczo, ša kotrymž žana šyma nješlěduje, hdžež kwětki ženje njewjadnu a šlōnzo wjazy njesafhadža, tale mlodosč bjes starjenja, tole žiwjenje bjes hinitosče? Šow na šemi šawěščje niz. Šōžde nalěczo je wěščzenje na tole wurjadne nalěczo, ša kotrymž našcha dušcha žedži.

Ale rukowanje ša tamne wěczne nalěczo hašle pschi wotewrjenym rowje horjestanjeneho dostawamy. „Šesuf je žiwj!“ to je to wješeke pōšestwo, kotrež jutrowne šwony šašo do kraja nješu. „Šesuf je žiwj a my budžemy tež žiwj!“ To je ta wěra, kotraž naš w prošche džerži, chzedža-li naš šemške starosče a twjerdy šemški pschah štužicž; ta wěra, šo šo ša šmjerczu a rowom, nad wšchitkim bywanjom a wšchej hinitosczu našcheho čašneho žiwjenja junu nowe nalěczo, nowy šwět, nowe njebjo a nowa šemja pōšehnu, hdžež prawdosč bndli.

Šrawdosč! Kač f rēdka je wona hiščje tudy dešefach nadeńčž! Kač šdychuje tač nēkotry pod čježkim čžiščezom, nad nim wotpoczowazym, a wōn budžišche jo tola lēpje šašlužik! Kač šo tač nēkotry lud hiščje podtkōčjuje a kač wōn podarmo po prawdosčži šdychuje! Tola jutry nam rukowanje ša to dawaju, šo je hiščje jena prawdosč. Dobycze njeprawdosče, kotraž Šbōžnika na šchiz pschibi, bēšche jeno pschelhodne; Šnjesowa prawiza pač dobyče wobšhowa! Šilatus a jeha pašmo šu dawno šudženi, ale Šesuf je žiwj, a nad wotewrjenym rowom šo jeha dobyčerška šhorhoj šmahuje. To dawna nam tu šbōžnu wěstosč, šo ša našche dušche psches Šožu hnadu junu wěczne nalěczo pschiridže.

Šesuf je žiwj.*

(Šicheložk.)

Dobylwarjo, f rowa štanjeny,
Šchewinjerjo wšchitkich čzomnych mozow,
Šiž šwět hrēšchny f Šohom šjednač šy,
Šswětlo šy wšchēch čžemnych šmjertnych nozow,
Budž čži dženk a ša čžaš pschichodny
Šarfy šynč a šhērlušch šwjeczeny.

Šhwalcze šo mnu Ššyna Davita,
Š Šudy šaw nad njepšcheczelom dohy,
Ššmjercze štrach, mōž hele rošlama,
Šako f dobywarjom w heli poby;
Šwštaj f hloškom, hrēšchny čžłowjecze:
Šesuf žiwj je do wěcznosče!

Šloria, čžert, hela ššchepota,
Šdyž wšcho wšsta: Šbōžnik f rowa štany;
Šiwjenje twōj lud, o Šnježe, ma,
Šrēcha, šmjercze šwjast nētk f njeho špany;
Šwmoženy, hač do wěcznosče
Ššwjedži wōn čži dušchu, žiwjenje.

K. A. Fiedler.

* Budže šo jutrownicžu w jenyh šerškim Šožim domje wot žyrtwinšeho čhōra špěwacž.

Na jutrownicžu:

Bolosne pytanje, šbōžne njenamakanje.

(Š šhērlušchōw jeneho njebočžicžkeho.)

Ač, f bolosczu šo pyta, šo pyta we rowi,
Šdyž do rowa najšubšche šu prjedy šhowali.

Šaj, bolosnje šo pyta nētk w šemi šanknjeny.
„Šchtō wotwali mi šamjen, tōn na row waleny?“

Šchtō dawna, šy-li pytač, čži prawe wješeke? —
Šdyž napōšled šy nam'kač, šchtōž šrudnje pytašche.

A tola hiščje rješchu mšdu lubosč dobudže;
To je: hdž njenamaka, hdžež f horjom pytašche.

Tač pschecžela tež mōrowoh' tam w rowje pytaja;
Wōn pač ma mēšto šmjercze nētk pōšnosč žiwjenja.

Bjes tajkoh' namašanja bych rady byč tež ja. —
To hašle potom šhonišch, b'džejch žiwj bjes šōnza.

Ač, kotrychž w čžašu pytašch, nētk šu we wěcznosčži,
A kotrychž w prošche pytašch, šu w krašnej šbōžnosčži.

Šurij Šrōšf.

Lutherowe šlowa k šedmej kašni.

(Š jeha špišow šestajač Š. Šapler, f.)

„Ty njedyrbišch kradnyčž.“

Nētko pschiridže, šo njedyrbimy šwojeho bližicheho na čžašnym fuble ranicž. Šchetož po jeha wōšobje a jeha mandželškej je čžašne fublo to najbližiche. To čže Šōh tōn Šnjež tež šakitowacž a pschifafa, šo njeby ničtō bližšchemu to, šchtōž je jeha, wotlamal. Šchetož kradnyčž ničzo druge njerēka hač drugeho fublo f njeprawdu f šebi čžahnyčž.

Tu pač šo namaka, kač čžezko je, dobre šutki po Šožej kašni čžinicž. Šchetož šelko jebanja je w nēčžišchim čžašu na šwēcze! Na to šōždy we wšchēch domach a na wšchēch hašach škorži. Tajkeho jeno porētko nadeńdžejch, kiž njeby paducha ša nadrami nošyl. Šchetož tale kašē njewojuje jeno pschecžiwō paduchštwu a rubježništwu, hdž nēkomu jeha fublo šjawnje a f mozu pschecžiwō jeha woli wōšmu a hdž jedn druhemu nēšchtō kradnje bjes jeha wjedženja, ale tež pschecžiwō wšchemu pschitrotščenju, kotrež šnano jedn druhemu w čžašnym fuble nacžini, jač šu: nahrabnosč, lichownštwō, šačahowanje, wopacžnu tworū, wopacžnu mēru, wopacžne punity trjebacž, šašluženu mšdu šadžeržecž, winu šaprēcž, šhwatačž šo wobohacžicž.

Njedyrbišch pač mēnicž, šo to jeno rēka kradnyčž, hdž šwojemu bližšchemu to, šchtōž jeha je, wuwjedžejch, ale hdž widžijch, šo twōj bližšchi nusu abo hlōdu trada abo je lačžny, žaneje hošpody, žanych čžrijow a drašny nima, a ty jemu njepomhašch, potom runje tač kradnjesh kač nēchtō, kiž druhemu pjenesh f jeha mōšchicžki abo f jeha kaščža kradnje. Šchetož ty šy jemu winojty w nuyš pomhačž. Šchetož twōje fubla twōje nješju. Ty šy jenož šaštojnif, na nje postajeny, šo by je wudžēlil tym, kotšiz je potrehabja. Šehodla tež čži do wulkeho šapista, w kotrymž padušchi šapishani šteja, škuscheja, kiž fubla maja a tym njedawaja, kotšiz je potrehabja, šo wo potrebnosč šwojich bližšchich njestaraja.

Tale kašē ma potajkim šutk, tōn rēka na šeršžy: mišosč. Šutōn šutk je, šo je šōždy šwōlny, še šwojim fublom pomhačž a šlužicž.

Šdyž pač widžijch šchecžana nusu tradacž, potom wjedž, šo Šhrštuš nusu trada a twōju pomoz trjeba. Šotajkim je wēšte, hdž šhudemu šchecžijanej košchlu, šabat, haj tež šchleŕzu šmnej wōdy dašch, šy ty to Šhrštuškej dač.

Š tejele kašnje nētko jašnje pōšnajeshch, kač dyrbja šo wšchitke šutki we wērije štačž. Šchetož nad tym šo njeda dwēlowacž, šo, šchtōž dyrbi taške šmilne šutki šchecžanam čžinicž, tōn dyrbi šam šchecžan a wērijazy byčž. Šchtōž pač do Šhrštuška njewēri, tōn wēšče tež njebudže žanemu šchecžanej tač pschithileny, čžim mjenje

Chrystušej kamemu, so jeho dla lačnym žmilnošč wopokaže. Prawocinjenje dyrbi tu po tajkim prjedy byč hač lubošč. dofelž ničto nje lubuje khibo so by bohobojasny a pobožny byl, a dofelž lubošč ničto bohobojasneho nješćini, ale jenož wěra žama. Ale so njebychmy žo jebali a žo na wopacžnu wěru spušćezeli, Wóh tón Knjes žada, so bychmy lubowali a wěru šjawnje wopokasali. Pšichetož wěra njeje tajka wěž, kotraž tu morma leži, ale hdžežtuli je wona we wutrobje žywa, tam dyrbi žo tež jejna móž wopokasacž. Hdžež to nješćini, tam je jeje khowalba wopacžna a knicžomna. S tym paž žo wopokaže, hdžž plody sa-čžuwajsch, so žo čžłowsta wutroba, wupjelnižena i troščtom a wěšćym dowěrjenjom na bóžiku hnadu a lubošč, hnuje, so je tež pšhecžiwobližičemu dobročiwom, pšhecželnym, čžicheje myšle, scžerpliwym, ničto njehdžži ani jemu nješawidži, ale kóždemu rad žluži a, hdžež je nužne, pomha i čželom a i dušču.

Miloscže pšichćina potajkim je wěra. Pšichetož hdžž žo wutroba bóžiskeje miloscže dohlada, kaž je móžno, so dyrbi jača potom škupa byč? Wjes dwěla dyrbi wěšte byč, so žo Wóh tón Knjes nad nej žmili. Tehodla na žanych pjenješach nje wišy, ale je k bližičeho wužitku trjeba. Derje wě, so došč žmėje, felko tež wudawa. Pšichetož jeje Wóh, kotremuž žo dowěri, ju nje wopušćezči.

Altona a šwedske khostanje.

(Šćónćenje.)

Tač čžesćedostojny předar rěčesche. Potom žo pšched město do nje pšhecželskeho lěhwa poda. Tam jeho pšched generala do- wjedžechu a wón k tutemu praji: „Nječ Wascha excellenza sa što nje wosmje, so žo jako niški žlužobnik Žesom Chrysta šwažu, sa nješbožowne město Altonu dobro pšichenje pšched Wami čžinicž.“ General žo posbže, sejma klobuk a pokhili žo pšched žlužobnikom ewangelija. Wón bēšche wo duchownym Sažu hižom kšyščat a bē wulžy šwješeleny, so móžesche jeho wohladacž a i nim porěčecž. Wón dobročiwje wotmolwi: „„Tajki žlužobnik Žesom Chrysta, kaž Wj seže, je mi štajnje witanj. Ža budu šbožowny, hdžž čžecže jako hōšč pola mje wostacž. Ale tole nješwērne město čžzu a dyrbi ja khostacž, dofelž je žwojeho praweho knjesa wopušćezilo a žo i jeho nje pšhecželemi šjednocžilo. Město, kotrež je tač nješwērne a pšcheradne, dyrbi žo do čžista wutupicž.““

„Ža Waš, hnadny knježe, najnaležnišcho a najwutrobnišcho pšochu“, Saž rjekny, „so njebyšćezje wobohich měščezanow sa winu jich wšchnoscže šchtrašowali. Wj seže tač nadobny, so njebudžecže nje winowatny i winowatny khostacž čžyč.“

„„Wotpad““, wotmolwi general, „„je žo i pšchšwolenjom žyšeho měščezanstwa štal. Duž maja žo wšchitžy khostacž. Žiwjenje ja wobydlerjam wostaju, ale ja wotšal nje pōndu, doniž budže město Altona hromada popjela.““

Duchowny špytomasche wšchitko, šchtož bēšche jeno móžno, so by generalowu wutrobu hnuč. Ale jeho žłowa wot generala jako wot štašy wotlětowachu. Šćónćnje wón pšched tym šašaklym mužom na žwojej koleni padže a džešche: „Dla ranow Žesom Chrysta Waschu excellenzu pšochu, so byšćezje město pšhelutowali.“

„„Žadny nje pšhecžel njeje ženje žaneho šchwedskeho wojaka pšhelutowal dla ranow Žesom Chrysta““, general wotmolwi.

„Dobre“, Saž praji, „tola, hnadny knježe, wopokažezje, so seže kšesćezan, so šte se šćym nješapčacžicže, ale so čžecže žwojemu bližičemu tač wodacž, kaž čže Šbōžnik Wam wodacž.“

„„Ža nje móžu město pšhelutowacž““, general šawoča, „„wyšćo ka pšchškasnja mje nusuje, jo šnicžicž.““

„Dha žo to jenicžy i pošlušćnosćezje pšched kralom štanje, so čžecže město špalicž?“ žo předar pšchšesche, wot poklajnjenja štamajo.

„„Daj, jenicžy i pošlušćnosćezje““, general wotmolwi — hačž runje hašle po krotkim kōmbženju.

„W tajkim padže dostačezje Wože žohnowanje nad Waschej pošlušćnosćezju“, předar šawoča. Wón žwojej ružy nad generalom wupšchestrje a i hnutym hłōškom praji: „Tón Knjes požohnuj tebe a šwarnuj tebe; tón Knjes roškwēcž žwoje woblicžo nad tobu a budž tebi hnadny; tón Knjes pošbēhč žwoje woblicžo na tebe a daj tebi žwōj mēr!“

Žo tutyč žłowach wón čžishe a šrudnje wot generala džešche. Tón pač kšwili wšchōn šastrōženy štejesche. Bēšche, jako bychu jemu předarjome žłowa do wutrobny a žwēdomja palike. Ale šćy duch šažo móž nad nim dobu a Steenboč pšchškasja, so by žo Altona šapalika. To žo šta. Wšchudže pšomjenja šapacž pocžinachu. Wōhnjome morjo žo wot doma do domu, wot hašy do hašy roššchērjesche. Ničto nješmēdžishe pšomjenjam wobaracž. Žaloscže a pšakajo bēchu wobšy wobydlerjo wostajšči wšcheho žwojeho wobšedženšćwa i mēšća čželli. Dwaž dnjej došahšchaj, so žo generalowa pšchškasnja w polnosćzi dopjelni. Bēšche to 8. a 9. januara lēta 1713. Altona žo do pšochu a popjela pšchewobrocž. Žyše, pšched krotkim čžakom tač kēžjate a bohate mēšće nje bē dale ničto, khibo hromada dymjazyč rošpadankow. Předar Saž bēšche pšchi wudowach a šyrotach žwojeho šhdlišćezja w Christianje wukhowanku namakač. Wōjnšće štaženje žo tuteje mēšćnosćezje njedōtkny. Saž bēšche tam telko čželanzam, hačž bēšche jenož móžno, wobydlenje špožćžil. Šchwedojo žo šažo wotšalichu, jako bēchu město a jeho wobydlerjom tač čžezko khostali. Tyšazy kšudny a hubjennyč tam nētko bēchu. Mjes nimi bē tež radny knjes Hofleben. Wšchē jeho twarjenja bēchu žo špalike a jeho bohātu domjazu nadobu bēchu pšomjenja pōžrijele. Wón bē nētko kšudny pšocher a špōšna wērnosć žłowa: „Njemolcže žo, Wóh žo njeda sa žmēč mēčž. Pšichetož šchtož čžłowjek šnje, to budže wón tež žnjecž. Šchtož na žwoje čželo šnje, tón budže wot čžela štaženje žnjecž.“

Šchtyržyčži lēt pošdžischo je předar Saž i mērom wumrjel a k žwojemu Šbōžnikēj dōšchōč. Mimalo w tym šamym čžaku tež šchwedški general Steenboč wumrje, tola pač niz i mērom. Wože žohnowanje bēšche žo wot teho čžaka, hdžež bēšche Altonu špalicž dač, wot njeho wotwobrocžilo. Wón jenu bitwu po drugej šhubi a bu šćónćnje wot nje pšhecželow jatj. W jaštwe do šadwēlowanja šapadže, kotrež žo jenož i jeho žmjercžu šćónćzi. „Njemōžezje dha Chryštušowu kšchžž wobjecž?“ žo jeho předar w jaštwe pšchšesche. Mrežazy general šchepotajo wotmolwi: „„Nē, to nje móžu. Wōklecžy tnyč tyšazow, kotryčž žym do nješboža štorcžil, moju dušču čžwiluja, ale požohnowanje předarja moju dušču wjele bóle wobczēžuje, dnyžli wšchitko druge. Ža budžich město Altonu pšhelutowacž mohč, hdy budžich čžyč. Nētko mrežu jako tajki, kiž je wopaki pšchšahač, poklaty a šatamany pšchšes jeho požohnowanje.““

Tač radny knjes Hofleben jako pšocher wumrje, general Steenboč pač jako jatj a w šadwēlowanju. Pššane šteji: „Derje temu čžłowjekēj, kiž nješhodži po radže bješbōžnyč a nješćej na drōšy hrēšćnikow a nješyda na štole wušmēwzow, ale ma lubošč k šakonju teho Knjesa a myšli na jeho šakon wo dnjo a w uožy. Tón je jako drjemo, pšodžene pšchi wōdnyč rēčach, kotrež žwōj plōd dawaju w žwojim čžaku, a jeho liščezje nješwjadnje; a wšchitko, šchtož wón čžini, to žo derje radži. Tajžy pač nješku bješbōžni, ale jako pluwj, kotrež wētr rošmjeta. Teho dla nje wōšćej bješbōžni w šudženju, ani hrēšćnyžy w šhromadžišnje prawyč. Pšichetož tón Knjes šnaje pučž prawyč, ale pučž bješbōžnyč šahinje.“

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske kopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščezěrnj w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschědplatu 40 np. dostacž.

Quasimodogeniti.

Jan. 20, 19—31.

Ja šym to horjestowanje a to žiwjenje. Wěrišch ty to? Tak prascha so našch Anjes i dženknišcheho sczenia wo Thomashu, kiž njewěri, tydžeń po jutrach, a napomina naš: Njebudž njewěrjazy, ale budž wěrjazy, a wobšwědźi a šlubi:

Šbóžni šu czi, kiž njewidža a wschał wěrja.

Šiches tule wěru maja woni

1. prawdosć; 2. měr; 3. radosć we Šswjathym Duchu.

1. So je husto czežko do wěczneho žiwjenja wěrić, kóždy wot naš wě. To šbėhaja so dwělowanja rosoma: Kajki je kraj wěczneho žiwjenja? Kajke budže to žiwjenje? A temu pschińdu dwělowanja nashonjenja! Ty wohlada šnamjenja šmjercze, přjedy bėšche hižom duch tupy, potom pschińdže tlače a nihdže njeje šlěd wot ducha a žiwjenja. Wny njechamy nětko nadrobnyje na nje wotmolwicz, ale to njeh so praji: jich je i najmjenscha runje tak wjele wucze-nych ludži, kiž horjestacze wobkruca, kaž tajlich, kiž jo přēja. Wěra pak njeje i žyła wěz rosoma, ale wutrobny. Tehodla praji šwjate pišmo: Czi njerosomni praja we šwojej wutrobje, so žadny Bóh njeje, a Jěsuš našwari jich njewěru a twjerdosć wutrobny: D wy hłupeje a lěnjeje wutrobny k wěrjenju temu wschitkemu, šchtož profetoyo rěczeli šu! Še žedzenja wutrobny so wěra narodži; wutroba šwoju šbóžnosć psches nju namaka. Šdy by Šhrystuš tykaž křóč jutry horjestanył a niz w tebi, dha šy ty

hišcže w šwjastach dwělowanja a hrěcha. Njeje-li pak Šhrystuš horjestanył, dha šcže wy hišcže we šwojich hrěchach. Šdy by wón w šmjerczi wostał, by hrěch dobył. Šdyž pak je prawy Bóh, dnyrbjesche Šhrystuš horjestanyč. Nětko pak je wón horjestanył a je šwojim wuczobnikam poruczil: Šotrymž wy hrěchi wodacze, tym šu wodate.

Žedzenje w naš pschězo šako wotuczi, hdyž wokoło šebje widzimy tón njeprawy šwět, hdyž hladamy do hrěsch-nejje wutrobny, hdyž horje hladamy k wottyknjenemu kónzej dokonjenja. A wěra nam pucz pokasuje, wona naš wjedže do Božeho doma a k Božemu blidu: „Tvoje hrěchi šu tebi wodate“, wěra pokasuje kónz. Wutroba šebi žada, wěra dawa: prawdosć. Šbóžni šu czi, kiž hłódnj a lacznj šu po prawdosći!

2. Měr. Bože kralestwo je prawdosć a měr. Tak štupi tón Anjes mjes šwojich wuczobnikow a wschědne strowjenje rańicheho kraja, kajku wone dostawa móz a wážnosć i jeho rta w tutej hodžinje: Měr budž i wami! A ja tydžeń šako: Měr budž i wami! a psches lěštotetki klinezi to jutrowne strowjenje kaž to hodowne strowjenje: Měr na šemi! Tež po nim dže naš wschitkich žedzenje. Žedzenja mamy w šwěcze, bėdzenja w domje se štarosćemi a wo wschědny khlěb, najšnutštownišche bėdzenja se štysk- nosćemi, i dwělowanjom, i tym štarym šlym njepšcheczelom, kiž prawdosć a měr nam i došom rubi. Šloty měro, pschińdž do mojeje wutrobny! Šdže wón je? W šwěcze macze wy štysknošć, ale ja šym šwět pschewinył, wotmolwi Jěsuš. Wójucže to dobre wójowanje wěry! Wěcže do

králestwa mĕra wysche naŝ, twarcze, kaŝ wjele je nad nami, mĕr dŷerŷo králestwo mĕra wokoło naŝ. Moŝcŷe králestwo mĕra we waŝ. Sŷto móŷe wam potom ŷwĕt czinicŷ? W semskim móŷe wam ŷchodŷicŷ, ale to widomne je ŷachodne. Mĕr woŷtanie, hdyŷ ty we wĕrje woŷtanieŷch. „Mój mĕr ja wam woŷtaju, mój mĕr ja wam dawam,” hač do teho cŷaŷa, ŷo ŷdychujemy: Anjeŷe, nĕtk puŷchczijŷch ŷwojeho wotrocŷta ŷmĕrom.

3. Radoŷcŷ we Sŷwjatym Duchu. „Duŷ ŷwjeŷelichu ŷo cŷi wuczobniŷy, ŷo teho Anjeŷa widŷichu. Wón da jim ŷwjatŷ nadawŷ ŷiwjenja a Sŷwiateho Ducha. „Kaŷ mje mój Wótŷ póbŷal je, taŷ póbŷelŷu ja waŝ. Nĕtko dŷeja wjeŷeli won, jaŷo cŷi ŷrudni, ale ŷtajnje wjeŷeli. Teŷ nam je prajene: ŷlaj, ja póbŷelŷu waŝ won do ŷiwjenja. W ŷiwjenju je wjele ŷrudoby. My ŷmy póbŷlani, w luboŷcŷi ŷtutkowacŷ, kaŷ wón. Swonkownje ŷo njeŷodŷi wŷchitko do wjeŷela wobrocŷicŷ. Hdŷe paŷ je powoŷlanje w ŷiwjenju, kotreŷ ta radoŷcŷ w tym Anjeŷu njeby polóŷila? Ale wĕŷo: kaŷ ty wĕriŷch, taŷ ŷy ŷiwy. Sŷamo wĕra dawa luboŷcŷi wutrajnoŷcŷ, móŷ, wjeŷelŷu nadŷiju. Taŷ twari ŷo Boŷe králestwo, kotreŷ je mĕr a radoŷcŷ we Sŷwjatym Duchu tudŷ w ŷwĕcŷe, a nutŷ ŷańdŷeŷch do njeŷo pŷcheŷ wĕru, pŷcheŷ jutrownu wĕru. Sboŷni ŷu, kiŷ njewidŷa a wŷchaŷ wĕrja. ŷamjeń.

Kerchow.

Boloŷcŷow kónŷ, woczichnjenje,
Boŷoj mucŷnyŷch, kerchowje,
Ty mi ŷticŷiŷch wofŷchewjenje,
Boŷo Boŷe, drĕmanŷte;
Njana nóz, mój cŷiŷi rowje,
Huŷto ŷpomnju na tebe —
Mĕŷto, hdyŷ mój proch ŷo ŷhowje,
Sandŷel ŷ njebeŷ wachuje.

Na mój row ŷo njeby ŷmĕje,
D tej' rjanej' boloŷcŷe;
Do procha ta ŷmjercŷ mje wĕje,
Sŷym, kaŷ kwĕtka wotpadnje.
Dobry ŷywo ŷa ŷhwilu krótku
Krónu ŷpróŷnym podawa,
Miŷdu tym ŷmjertnym ŷticŷa ŷlóbku
Tamne cŷaŷy bjeŷ kónŷa.

Wumrjecŷ dŷrbju! traŷchne ŷłowa,
Mje paŷ njem'ŷa naŷtróŷecŷ,
ŷiŷom widŷu ŷ cŷĕmnoŷ' rowa
ŷaŷnoŷcŷ bójŷtu ŷeŷhadŷecŷ.
ŷaj, mi wócŷko budŷe haŷchecŷ,
Tola polny nadŷije
Wyŷlajo ŷmjercŷ budu praŷchecŷ:
Hdyŷe je twoje dobycŷe?

Pŷcheŷ proch a ŷwĕt poŷbĕhnjeny
Nĕhdy ŷaŷo woŷiwju
K wótŷam rowje ŷtowaŷchĕny
Budu ŷtanyčŷ ŷ kraŷnoŷcŷu.
ŷalleluja! wulka kraŷnoŷcŷ
Mi pŷcheŷ row a kŷacŷe kŷe,
Mi ŷo ŷwĕcŷi ŷboŷna jaŷnoŷcŷ:
Sŷmjercŷ mje ŷtaŷycŷ njemóŷe.

Handrij Zejleŷ.

Hdyŷe je mĕr?

Woŷebny ŷnda, kotryŷ bĕŷche ŷ wurjadnej ŷwĕru po ŷwojich pohansŷkich naboŷnyŷch pŷchedpiŷmach ŷiwy, tón mĕr wutrobŷy a duŷche njenamaŷa, ŷa kotrymŷ horŷo ŷedŷeŷche. Pŷchi wŷchĕm naleŷnym pokuczenju ŷo wón dŷeń wote dnja bóle ŷujŷpokojeny we ŷwojej duŷchi ŷačuwawŷche.

So by ŷebi po troŷt ŷchol, wón ŷ jenemu mĕŷchniŷej dŷĕŷche a ŷwoju wutrobinu nuŷu pŷched nim wuŷŷpa. „Mój ŷyno, dŷi a kumpaj ŷo we ŷwjatnyŷch ŷolmach ŷangeŷa, dŷa mĕr namaŷaŷch”, tutón radŷeŷche. ŷnda po teje kaŷni cŷinjeŷche. Tola ŷtyŷ wutrobŷy jeŷo njewopuŷchcŷi; wón wŷchĕdnje pŷchibŷwawŷche.

Polny ŷadwĕlowanja wón ŷaŷo ŷ temu pŷchibójŷtemu mĕŷchniŷej dŷĕŷche a jemu ŷkorŷeŷche, ŷo prĕni ŷrĕdŷ nicŷo pomhaŷ njeje, a ŷo by jemu nĕŷchto lĕpŷche radŷil, ŷ cŷimŷ by ŷo tyŷchnoŷcŷ jeŷo duŷche ŷhubiŷa. Tón krócŷ mĕŷchniŷ radŷeŷche, ŷo by ŷ dalokemu pŷchibójŷtemu templu putnikowaŷ a tam pŷchiboham wopor pŷchinjeŷ. Swoŷlnje tón tyŷchĕny muŷ tole daloke a traŷchne putniŷtwo pŷchĕdewa, tola bjeŷ mĕra ŷo ŷ njeŷo wrócŷi a ŷo ŷaŷo ŷ temu mĕŷchniŷej poda, ŷ teŷ horzej próŷtwu, ŷo cŷyŷt jeŷo tola wot jeŷo nuŷy a tyŷchnoŷcŷe wumóz.

Tajki pad ŷpomnjeny pohansŷki mĕŷchniŷ njebĕ hiŷchcŷe pomĕt; tola wón nočŷyŷche proŷchazemu ŷwoju njeŷamóŷnoŷcŷ w naŷtupanju pomozŷy ŷpóŷnacŷ dacŷ; ŷnano teŷ ŷam mĕnjĕŷche, ŷo dŷrbi twjerdŷche pojimanje wicŷor pocŷiŷicŷ, kiŷ w duŷchi mĕrŷpŷtazeŷo muŷa howrjeŷche. Wón je mu kaŷaŷche, ŷo by ŷylne, ŷeŷeŷne hoŷdŷe pŷcheŷ ŷandale nabiŷ, cŷeŷki pjeńŷ na ŷwój ŷhribjet wŷaŷ a ŷ nim pucŷ, 50 hodŷin doŷhi, wotpoloŷil; tónle ŷrĕdŷ dŷrbjaŷ pomhačŷ.

We ŷwojej duchownej nuŷy tón muŷ cŷinjeŷche, ŷchtoŷ bĕŷche jemu porucŷene; wón njeŷdŷiwawŷche na boloŷcŷe, na krej, kotraŷ ŷ jeŷo ranjenju nohow cŷecŷeŷche, wón cŷyŷche jeno mĕr, mĕr! S wo-
prawdŷitej rjekowŷtej wutrobitoŷcŷu bĕŷche ŷo wón wjele hodŷin daloko dowleŷt, hač ŷo w jenej wŷy ŷ napjatoŷcŷu ŷ ŷemi ŷwjeŷe a myŷleŷche, ŷo dŷrbi ŷ boloŷcŷemi a bjeŷmóŷnoŷcŷu wumrjecŷ; ale tón mĕr, kotryŷ taŷ horŷo pŷtaŷche, njebĕ hiŷchcŷe namaŷaŷ.

Hdyŷ wón tam pŷchi dróŷy we ŷwojej nuŷy a we ŷwojich boloŷcŷach leŷeŷche, ŷo pola njeŷo wjele ludŷi ŷhromadŷi. ŷedyn zuŷob-
niŷ w jich ŷrjedŷiŷnje ŷtejeŷche a ŷ hłoŷom powjedawŷche wo Sŷynu jeničŷkeho wĕrneho, wŷchĕhomóŷneho Boha, kiŷ je pŷchiŷchol, hrĕŷch-
nikow ŷboŷnyŷch cŷinicŷ; kiŷ je wŷchĕch cŷłowjekow hrĕčhi na ŷo wŷaŷ, na ŷchŷiŷu ŷa nich wumrjel a jim mĕr a ŷboŷnoŷcŷ dobyŷ ŷe ŷwojim wujednaŷŷkim woporom.

Teŷe ŷłowa do wuŷchow ŷhudeho pohana kaŷ njebeŷŷe póbŷel-
ŷtwo kŷincŷachu; to dŷĕ bĕŷche, ŷchtoŷ wón ŷ horzej ŷtyŷnoŷcŷu pŷtaŷ-
ŷche. „Tole je tón muŷ, kotreŷoŷ trjebam, tón budŷe teŷ mi pomhačŷ móŷ”, wón ŷ hłoŷom do luda ŷawoŷa a ŷo ŷ nohomaj miŷionara dowlečŷe, kiŷ bĕ pŷchiŷchol, ŷwojim pohansŷkim bratram ewangelij prĕdo-
wacŷ. Pŷcheŷ ŷeŷom ŷhryŷta tón wobŷi muŷ mĕr ŷa ŷwoju cŷwilo-
wanu wutrobu namaŷa. Sboŷniŷ ŷwĕta, wumóŷeŷ hrĕŷchneho cŷło-
wjeŷtwa, bu wot nĕtka teŷ jeŷo Sboŷniŷ a ŷmĕrowaŷ.

F.

Morwi ŷu ŷiwi.

Njeŷtorŷ, jeli ŷhubiŷ ŷy
Lubu duŷchu pŷcheŷ ŷmjercŷ jĕru;
Wopomń, ŷo twój ŷemrjetŷ
Pŷcheŷ ŷchŷiŷ cŷeŷki dóndŷe ŷ mĕru.

Njewĕŷch dŷa, ŷo ŷemja njeŷ
Domowina cŷłowŷkich dŷĕcŷi?
My ŷmy w zuŷbie cŷĕmnitej,
Semu wĕcŷne ŷwĕtko ŷwĕcŷi.

Putnik by, wón na kónzu —
 Schtož ty byješ, to wón žněje;
 Ty šo bėdžišč s njehodu,
 Semu Bóh Anjes byšy trěje.

Njepłacž! Schtož šmjercž džělesche,
 Lubošč wježe psches swjašf mišy;
 Wócžku luby wfaty je,
 We wutrobje pať je žitwy!

K. A. Fiedler.

Lutherowe słowa k wošmej kašni.

(S jeho spišow sestajať S. Kapler, f.)

Wšyche našeho šamšneho čžěla, mandželskeje a čžafneho kubla mamy hiščeže polkad, kotrehož parowacž njemóžemy, mjenujžy čžesč a dobru šhwalbu. Kaž je nětko šafasane, šo čžlowjeka ranimy na jeho wošobje abo na pschuwušnych wošobjach abo na jeho kublach, tať tež šo tudy wfšhitke šchodowanje šafaze, kotrež mohť šwojemu bližšchemu na jeho mjenje abo dobrej šhwalbje čžinicž, šo by kóždy psched šwojej žonu, džěščom, čželedžu a šušodom špraw-
 nje wobstať.

Tať nětko tale šafesť rěla: „Ty njedyrbišč šafšnje šwědcžicž pschecžiw šwojemu bližšchemu.“

S přenja je pschifasane, šo by kóždy šwojemu bližšchemu k jeho prawu dopomhať, jo njefadžěwať ani njedať šhibowacž, ale by pomozny a šlužobny byl.

S druha je šafasany w teje kašni wfšhitkón šafšnowy hrěch, psches kotryž mohť bližšcheho šchodowacž. Pschetož „šafšnje šwědcžicž ničšo druge njeje hač hubiny škutk. Schtož nětko š hub-
 nym škutkom pschecžiw bližšchemu čžinišč, to čžze Bóh tón Anjes šafasacž. Š temu wošobje šluscha hašbicžiw šfóšč: „pschifšlodžecž abo do haniby njescž“, wo čžimž mohť wjele powjedacž. Pschetož to wfšhudžom namafasč, šo kóždy radšcho šle hač dobre wo šwojim bližšchim rěčecž šlyšči, runjež šami šnjescž njemóžemy, šo po nami něčtš něšchto šle rěčži, ale kóždy rad čžze, šo by wfšhitkón šwěť šfote wo nim rěčžať. Šola njemóžemy šlyšchecž, šo šo najšěpsche wo druhich rěčži. Šo njebnyšmy do tajkeho njepočžinka šapadnyli, dyrbymy tehodla šebi špomjatkowacž, šo nikomu dowolene njeje, šwojeho bližšcheho šjawnje šudžicž a šhostacž, bynjež tež jeho wi-
 džal šhrěšchicž, šhiba šo ma pschifasny, šo móže šudžicž. Pschetož wulki rošdžěl je mjes dwojim: hrěch wjedžecž a hrěch šudžicž. Wjedžecž drje jón móžesč, jón pať šudžicž njefměš. Widžecž a šlyšchecž drje móžu, šo mój šušod hrěšči, ale pschecžiw drugim to wuprajicž ja žaneje pschifasnje nimam. Šdyž pať to wěšch, potom ničeho drugeho njecžin, potom šcžin š wfšchow row a ša-
 mjetaj jón, doniž njeje tebi pschifasane, šo še šudnikom šudžesč. Šo nětko rěla pschifšlodžecž, hdyž nejšbu špokojom š wjedženjom, ale hdyž něšchto wo drugim wjedža, jo do wfšchěch šutow nošcha. Šo pať by prawe wfšchne bylo, šo njewunješesč hnydom bliž-
 šcheho něhdže, ale jeho mjelcžo napominašč, šo by šo polěpschowal. Šehorunja tež hdyž drugi tebi něšchto k wfšchomaj pschijnješ, šchtož je tón abo tamny čžiniť, rošwucžuj jeho tež tať, šo by tež šchol a šam tamneho šhostať, pola kotrehož je jo widžal, a je-li niž, šo by hubu šebi šatkať. Šajke njech tež wufnjeshč še wfšchědneho domja-
 zeho regimenta. Pschetož tať čžiniť šnješ w domje, hdyž widži, šo wotročť njecžini, šchtož dyrbi, potom šam š nim rěčži. Šy-li pať tať šlupy byl a wostajit wotročžka domach šedžo a by won šchol na hašu, to šušodam šforžicž, potom by dyrbjať bórny šlyšchecž: Ty šlafšny, šchto to naš štara, čžehodla to jemu šam njeprajíšč? Šlej, to by nětko prawje šratrowšny čžinjene bylo!

Šotajkim to mamy wufnjecž š tejele kašnje, šo njefmě ničtš šwojemu bližšchemu, wobemaj, pschecželej ani njepšchecželej, š šafškom

šchłódnny byčž ani škeho wo nim rěčecž, njech je wěrnoscž abo šža, ale šwój šafšť trjebacž a k temu našožowacž, wo kóždym najšěpsche rěčecž, bližšcheho hrěch a njedostatť pschifrywacž a šamolwecž.

Tale šafesť šo šda mała byčž a je tola tať wulka, šo móže kóždy šo na nej pruhowacž, hačž je šchescžijan a do šhryštuša prawje wěri.

Dobre namakanje.

(Spitta.)

Ššmój nam'faloj šo, luba mi,
 Šo Bóžej šwjatej radže;
 Bóh šwjasa našchej wutrobi
 Šo šwojej wulkej hnadže.
 Ša čžož tón Anjes čže štworit je,
 Tež psches tebe mi šficžuje,
 Š šchtož je wón dať tebi,
 Š tym nětko mje tež debi.

Duž ša tebe ja Bóhu šo
 Tež šradny podžakuju;
 Ši šbože je šo doštalo
 Psches tebe, to ja čžuju.
 Ššym nětko w bližšchim žiwjenju
 Šo šhoniť, šo je došyl tu
 Šón došrotu šej wěrnju,
 Šchtož nam'fa dušchu šwěrnju.

Šaj dušcha, kiž šo k Bóhu ma,
 Šot njeho šahorjena,
 Šaj dušcha, kiž je šwucžena
 Ššo bojecž Bóžoh' mjena,
 Ša kotruž muž šo štwoschtnje tu
 Ššmě špuschecžecž w šbožu, njefšbožu,
 Ša namaka šo šwěrna,
 Š wfšchěm šphtowanju měrna.

Duž žohnuj čže, kiž psches tebe
 Šje lubje požohnuje;
 Njech k šěpschemu wfšcho namaj je,
 Schtož Bóh Anjes pošficžuje.
 Njech w lubošči a w radošči
 Ššmój psches jene, tež w šbóžnosčži,
 Šo njem'že rošdželenje
 Ššmjercž namaj pschijnješč ženje.

Šurij Šróšf.

Pjšerschcžen we wrónjazy m hnešdže.

We šlubokim hórškim dole na mješach Šorawy a Šchlesyšnskeje leži čžicha wješta Šelenizy. Šóbla na horje šteji hród hrabje, kotremuž wješta šluscha. Šu běšche psched něhdže 85 létami wudowa Šalecžekowa je šwojim šynom Šofesom žiwa. Šejny muž běšche pschi šchtomypušchčenju nahle žiwjenje šhubil, jako běšche hólčez ledma 10 lét štary. Šona pschindže po šmjercži šwojeho mandželskeho do čžěžleje nušy, kotraž šo hiščeže powjetšči, jako wboha wudowa štrašchne šthori a jej žane šefatštw špomhačž noch-
 žyšche, tať šo š šoža wjazny štanecž njemóžesche. Duž žadny džiw njebě, šo do jejneje šhěžki najwjetšcha šhudoba šacžez. Šejna jenicžka čžlowška pomoz a wješkosčž běšche jejny šyn Šofes. Šo běšche krašny hólčez, kotryž derje šchtwórtu šafesť šnajesche, a tež teho dla wfšcho, šchtož móžesche šwojej lubej macžeri na woczomaj wothladacž, čžinjeshche a jej š džěczazej lubošču šlužeshche. Šón šosu dejesche a pschinoscheshche macžeri mlofo. Šón bėrnny

warjesche, kotrej bēšche s pomozu řuřodow nařadźal a dom řhowař a wobřtarasche hořpodarřtowo, tař derje hać wón to řamořa. Řola řuřodźinki bēšche wón přchascź a řchicź namuřnyř, tař řo mōřesche řebi řwoju řhubuřřku drařtu řam pľatacź a w porjedźe dźerźecź. W ľecźe wón pola jeneho bura wo wřy řruwy a wowřy pařesche, řa cźoř pař jenoř niřku niřdu dořtawasche. Řřchi pařtwje wón piřnje řruwy pľecźesche a w nařymje wón jahodki řberasche, řa kotrej w mēřcźe něřotry řjany pjenjeř warbowasche. Tař řo wón na řōźde waschnje pľozowasche, řo by řwoju řhoru macź podpjerař a řebi jejnu řpokojnořcź řařľuźiř.

Řiřom w najmlōďřich ľetach bēšche řoseř řhrobľy a wjertľiwy hōľcźez. Wōn po najnařľiřřich řkalach a řcźenach horje a dele ľařesche, řo by řruřtalzy, tam rořcźaze, wotřchcźipal a je macźeri doņjeřľ. W nařymje wón ř dźiwich řadownych řřtomow něřotry řorbil pľodow domoj přřinjeře. Duř teř řo druřdn řrabjowny hajniř na njeho wobrocźi, hdyř mēřesche hneřdo rubjeřneho pľata wubēracź abo hdyř dyrbjesche druři nadawř na řrařřnym mēřcźe wuwjeřcź. řoseř řo wřřemu rad řrebacź da a cźinjeřesche wřřo ř řpokojnořcźi hajniřa. A řōn jemu cźařto řa řařku řwōľniwořcź něřotre pjenjeřki dari a jemu wřřesche teho dowoli, w řnjeřřich ľēřach řuche drijewo řberacź a hromadźicź.

Ma hrodźe bēřhu doľhi cźař řľudnu wrōnu mēľi, kotrař bē řrabjowny dźēřcom wjeľe řorta cźinila. Řtař wumrje, a dźēřci bēřhu dla jeho řřhubjenja jara řrudne. Duř řrabja hajniřej přřikafa, řo ma řařo mlōdu wrōnu wobřtaracź, a jemu řa to dobre myto řľubi. Nēřto bēřche na řřřwinřkej wēři wrōnjaze hneřdo, jenicźke w řylej wokolnořcźi. řajniř řo nařřeho řoseřa woprařřa, hać řebi řwēri tam horje řľēřcź a mlōde wubēracź. řo cħze jemu řo to řjany řwēřku řčēřnař daricź. řōľcźez cħřřesche řebi pjenjeřny rad řařľuźicź, kotrej byřhu jeho macźeri ř wuľkej pomozny w jejnej nuřy byľe. Wōn teho dla ř hajniřom na wēřu dźēřesche, řo by řebi wēř bliže wobľadař. Wřřōřo horka wřřesche wēřinnyř wofnow bēřche wrōnjaze hneřdo w murjowej dźerje. Młode pľacźki bēřhu řľuřřecź haj řamo widźecź, hdyř hľowny ř hneřda nacźahowachu. řoseř doľho na hneřdo hľadařesche a praři řřōncźnje: „Wēř pōňdźe, je-li řo pľawje řapocźnjemy. Tam horka pōďla hneřda a to něřřto wřřesche njeho je řeľesna hořa přřibita. ře-li mamy řřřnyřa, byřmy řu ř wofom dořcźahnyřcź mogli a potom druři řōnř tu we wēři přřiwjařali. řeli řōnř potom podwořimny, byř řyle derje po nim horje ľēřcź moľ. Aľe řrařřne přřezō wofnanje a řa njewēř, hać řo ři radźi. Řřřede wřřēm dyrbju řo najpřjedny řwoju macź pľařřecź, hać řmēm to cźinicź.“

Řřchi řym hōľcźez wofna, tař jara hać cħřřesche to jemu teř hajniř wuřēřecź. řajniř řo wotřali, řo by po řřřnyř řřōľ. řoseř pař ř řwojej macźeri řhwatařesche. Wboha řona najpřjedny wo řrařřnej řēřbje nicźo wjedźecź nočřřesche. řona praři: „Řy byřmy řčēřnař jara derje řrebacź mogli, toľa řa to řy řwoje řiwjenje řrařřej wuřtařicź njēřmēřř. Wōh mōře nam na druře waschnje wřřēďny řhľēř wobřtaracź.“

„Aľe macźe, hdyř cħze je nam řunje na řařke waschnje dacź?“ řo řoseř woprařřa a potom přřiřtaři: „mi řo přřed wocźomaj niř najmjenje njewjercźi, byřnjeř byř na najwřřesche řaľēřľ. řa njepadnu, hdyř jenoř hořa dźerźi, a tu cħzemny na wēři derje dořcź přřepnyřacź, pľedny hać horje polēřu.“

Mlacź řo doľhi cźař řombźesche, do řrařřneho přředewřacźa řwolicź. řola řľubjenny řčēřnař bēřche řa řju w jejnej nuřy wuľke wabidľo. Řřředřtařjenja a pľōřtwy jejneho řyna řřōncźnje wřřchu bojoseř rořpjersřřichu. Duř wona na pōľľed praři: „Dħa dźi w řořim mjenje. Aľe budź pľawje řēřřbľiwny, ľuby řoseřo!“

řoseř řo něřto ř hajniřom na řřřwinřku wēřu pōďa. řřřnyř

bu podwořenny a na jeho řōnřu wofno řwjařane, kotrej na řeľesnu hořu wřřesche hneřda pōwjeřnyřhu. řajniř a hōľcźez něřto je wřřēmni mozami řa řřřnyřom cźahasčtař, řo byřřtař widźaloř, hać hořa teř dźerźi. řona řo niř ľuřta njepuřřcźesche, aľe řwjerďe w muri řēďēřesche. Wobaj řōnřaj bēřřtař we wēři řa řrjadny přřiwjařanař. A něřto řoseř ř ľořka a řhrobľe won ľēřesche a horje ř wrōnjazemu hneřdu. Wōn řbořownje horje přřinďe a namafa w nim dweju mlōdeju, řřoro wuřořcźenju pľacźřow; wōn jeju řucźe do řořře řnyřje, kotruř bēřche řebi wofolo řiwota řwjařal. Tař doľoko bēřche řo wřřo derje řřľachcźiľo. řařo pař řo něřto hōľcźez řařo dele řumawřesche a hiřčesze řař ř hneřdej horje pōľľada, pňtny wōn je řrařřom, řo řo řeľesna hořa pōcźa řřibowacź a řo doľoko dele cħejnje. Wbohi hōľcź wřřōn wobľēďnje, wōn pař myřľe njēřřubi, aľe řo tař řucźe hać mōřno po pōwjařu dele puřřcźi. řajniř bēřche teho řunja řačźuř, řo řo řřřnyř řľľuřta a hořa řo rořcźahuje. Duř wōn řuřy doľoko a wřřōřo wuřnyřje, řo by hōľza řēřřje řřrabnyř a to řo jemu teř řbořownje radźi. Wōn jeho řēďřbľiwje do wēře nuts řcźezē a ř nim teř pōwjař, řa kotrehoř wofom hořa, přřes řľľne řatorňjenje ř murje wudřjena, wřřasche. „řořu dźakowano, řo je řo hiřčesze wřřo tař derje řřōncźiľo!“ řawoľa nařřōřanny muř. řoseř něřto řwoju řořřu wocźini. řena mlōda wrōna bē řo, řako bē hajniř hōľza řřrabnyř, řaľōcźiľa; druħa pař bē hiřčesze řiwa a wřřa wjeřeľa. řoseř dořta řwōj řčēřnař a bēřesche ř nim řuřtařo ř macźeri, řo by jej pjenjeř přřinjeřľ a jej řbořowne dořonjenje řrařřneho přředewřacźa rořpōwjeďal.

Řħora řona řo wutrobnyje wjeřeľesche, řo řwojeho řyna řroweho a cźerřřweho řařo wuľľada a wot njeho řčēřnař dořta. Aľe tař řo wona nařřōřa, řako řřoni, w řařřim wuľřim řrařřesche je jejne dźēřcźo byľo! „řořu budź dźak a řħwalba“, wona řawoľa, „řo je řebje wōn hnadnje wobarnowal, a řřřitowal, řař řym jeho wo to pľjedny nutřnje pľōřnyřa. Aľe něřto mi pař řoseřo řľub, řo řo řenje wjařny do řařřeho abo podobneho řrařřa njepodařř, přřetoř řořa njēřmēmny řpňtowacź.“ řōľcźez řľubi, řřřtoř macź w řymľe wofomiku wot njeho řadařesche a je potom řa řyle řiwjenje řwoje řřōwo řwēru dźerźal.

Mjes řym řo tař mjes řobu řēřesčtař, wucźezē řoseř ře řařa řulořtu, řwēřku wēř a řu řwojej macźeri ře řřowami pōľafa: „řľaj, macźe, řřřto řym we wrōnjazym hneřdźe namafaľ. řa njewēř, řřřto to je, toľa řebi myřľach, řo je přřezō řobuwřacźa hōďne.“ řako bē macź řulořtu wēř do řuřow wřřala, wobľēďnje a nařřōři řo wona řřoro hiřčesze bōľe, dňřli přři pľjedawřřim pōwjeďanju wo řmjerřnym řrařřesche, w kotřymř bē jejny řyn pōbyľ. řona mōřesche řo ľēďma řařo řřrabacź. řřōncźnje wona řwojej řuřy ř njebju pōřbēřnyřři praři: „řořu budź wēřnyř dźak, řo je wōn teř pōtajnu wēř na řwēřko wjedľ a nařřesche mjenje přřed ľuďřimi řařo do cźesēře přřinjeřľ.“

(Řřřichodnyje řřōncźenje.)

Wřřelake ř bliřka a ř doľoka.

řēřuřřesche pācźerřře dźēřci řaľecźanřřesje wofady dariřhu řjanu wofľařnu řřanu, ř řym řwoju dźaknu ľuboseř řořemu domej wopōľařuju.

— Ma pľjedawřřescheho pľřřidentu amerikanřřich řjednoczenyř řřatow, řoseřella, je řo na řōďři nadpad řcźiniľ. řořu dźakowano řo nadpad pōradźil njeje.

Wucźby a wēřnořcźe.

6. řřřtoř wēř pārowacź, je teř w nuřy řpokojnyje řiwny.

7. řrař mi, ř řim wobřhadźesč, potom cħřu cźi pľajicź, řřřto řy.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ěi khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ěe!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa Ɣo kóždu Ɣobotu w Ssmolerjez knihiczišćežerńi w Budyšchinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschedplatu 40 np. doštač.

Miserikordias Domini.

Jan. 10, 12—16.

Jesuf Ahrystuf tón dobry pastyr, twój
najlěpschi pscheczěl.

1. Wěriš ty do njeho?
2. Lubuješ ty jeho?
3. Maš nadžiju k njemu?

1. Jesuf twój najlěpschi pscheczěl — wěriš ty to? To praschenje je nusne w naschim čašku. Ty drje prajiš: ja wěru — ale sčto dha reła: wěrič? To njeje jeno: sa wěrne džeržecz, Ɣo wulkej hromadže pschisamknyč. My snajemy tón wobras, kotryž je wot wulkeho wumjelza po naschim sczenju wobrasowany: Jesuf njeke starosčiwje jehnjo na Ɣwojim ramjenju. Tón wobras dawa wotmolwjenje na to praschenje: wěriš ty do njeho? Ty a twoja duscha dyrbitej najnutrnišće sjednocenje s nim měč — to dyrbi twoje najsbóžnišće nashonjenje byč: Halleluja, wón je mój dobry pastyr; wón je Ɣwoje žiwjenje sa mnje wostajik, je Ɣebi tež na mnje pomyšlik, jako sawola: „Dołojane je!“ — psches njeho Ɣym ja Ɣwobedny, w nim čzu ja žiwy byč, hač ja runje wumru. Sdyž ty to wěsče wěsch a teho Ɣo džeržiš, potom wěriš ty do njeho. To je to wošebne w paršonje Jesufowej a to nowe w jeho Ɣlowje, so Ɣo stara sa kóždu jenotliwu duschu: sčto pomha čłowjekej, hdy by wón runje zply Ɣwět dobył a pač na Ɣwojej duschi sčtodował? Jenička duscha je

jemu wjazy winojta hač wsčitko sloto a Ɣěboro Ɣwěta — wěriš ty to? Potom maš měr a radosč we wutrobje, potom je twoje žedjenje stajene. Wěso wichory wostanu, čěmne hodžiny w twojim žiwjenju njewuostanu — ale ty wstasch: Hač ja runje khdžu w čěmnyh dole, njeboju Ɣo, ty Ɣy pola mje, mój dobry pastyrjo, mój najlěpschi pscheczělo!

2. Lubuješ ty jeho? Ja Ɣym tón dobry pastyr — ja snaju tnych Ɣwojich, w tym leži wjazy hač wjedžecz, Ɣo dopomnič, to praji: ja jich lubuju. Wón tež tebje snaje, tež twojeho doma nusu a horjo, wjekele a sbože. Wón snaje tnych Ɣwojich! to ty sapšchimnyč njemóžesch? Wowsčitkowne sataranje, kiž na wulke a zply dže, drje ty pschidaš, — to pač, kotrež do jenotliwego dže, njesnajesch. Tehodla poda tebi twój Sbožnik tule sbóžnu wěrnosč we wobrasu dobrego pastyrja. Kaž pastyr kóždu wowzu snaje, hdyž ty rosdžěle njepósnawasch — tak Sbožnik kóžde kšćěne džěčo Bože snaje. Lubuješ ty jeho? Wotmolwjenje namašach, hdyž Ɣy Ɣebi jakny: je to tebi luba abo žalostna myšl: wón mje snaje? Wulka khtuosč leži w tym Ɣlowje: wón mje snaje se wsčitkimi mojimi hrěchami; ale tež sbóžne Ɣłowo, dokelž nam Ɣwoju lubosč sjewi: niž so by naš Ɣudžik, ale so by nam pomhał, niž so by satamał, ale so by wodał, wotpoczjuje jeho wóčžo nad nami. Tak wón tebje lubuje — maš ty jeho lubo? Ja Ɣym snaty tym Ɣwojim, placzi to tež wo tebi? Sswězi Ɣo w tebi jeho snajjo? Potom pač tež wopokož Ɣwoju lubosč, hdyž ty druhim pomhasch, druge wowzy pschijesch.

3. A nětko stónčnje: masch nadžiju k njemu? Na wschelafe cžlowjekojo swoju nadžiju stajeja. Měj nadžiju k njemu: ja dawam swojim wěczne žiwjenje. Žiwu chzesch rad bycz, wěcznje budžesch žiwu, hdyž na njeho nadžiju stajisch. Wón na tebe cžaka, je tebi město pschihotował we swojeho Wótza domje, dyrbi wón podarmo cžakacz? Wón chze tebi dacž, po cžimž twoja wutroba žada, ma to tebi podarmo poskicjecž? Wón chze tebi wěczne žiwjenje dacž, chzesch ty wěcznu smjercž? Džerž šo jeho, měj nadžiju k njemu w nusu a smjercži, w žiwjenju a cžerpjenju.

Jesuf Chrystuf twój nailěpschi pscheczel, i tej sbóžnej powjesczu dženska tebe twój Knjes a kral strowi. Sčto chzesch cžinicž? Chzesch-li mēr, radoscž, žiwjenje a sbóžnoscz namakacz, potom wotmoliw na to praschenje: wērisch ty do njeho? Knjeze, ke komu pónđžemy, ty masch šłowa wěczneho žiwjenja. Dubujesch ty jeho: Knjeze, ty wěsch wschitke wězy, ty wěsch, šo ja tebe lubuju. Masch nadžiju k njemu? Ša cžakam na tebe, Knjeze! Tón Knjes je mój pastyr, na nicžim ja nusu njesměju. Šamjen.

Wusnacžka.

A byl ja Marja Madlena,
Mój Sbóžniko a škala,
Čže by tež moja wutroba
Šak lubje žalbowala;
Wschě na tebe bych wažik schazy,
Še masch paš kam a hščeže wjazy:
Duž wonjo tamne nardowe
Budž nětk mój psalm a šylsy džakowne!

A bych, šak Šosef, row tež mēš
Do škaly wulamanu,
Ty Boži mormu, njebh smēš
Mi tam bych pohrjebanu;
Ša šahrodu a rōžowischčžo
Čži lěpsche wēm ša pohrjebnišččžo:
Twój row a šparna šhowanka
Budž, Knjeze, moja hnutu wutroba.

A budžech byl ja mrōczakka
Na horje wolijowej,
Kiž pschelecža tam šlužowna
Njesčž tebe k Wótza školej:
Šak sbóžne bylo mi to džělo,
Sčto woko wuhladačž bē smēlo?
Ša jasna mrōczakka chžyl bych,
Šod nohu twojej w njebju rospłunyczž!

Handrij Zejleš.

Wón cžeže wotebjera.

W Šchaktu, w čhineskej provincy Šukien, bēchu mišionstu šapaku natwarili, a jednu mišionar tam pschindže, šo by ju powjeczil. Šednu 75lětny šlepy bē pomalu ša ludom šchol a do šapaky šastupi, runje jako mišionar te šłowa cžitajše: „Šak je Wōh šwēt lubował, šo wón swojeho jenicžko-narodženeho Ššyna da, šo bych wschitžy, kiž do njeho wērja, šhubjeni njebhli, ale wěczne žiwjenje mēli.“ Šo bēchu njebjeske šynki ša teho štarža; wón poskocži, do rukow plazasche a wuwola: „Šo je, ščtož trjebam; wo to šhm šo modli!“ Dyrbjachu mērkažerja won domjescz, dokelž njewopschija, šo mējesche šo ša cžakš předomanja mjelčecž.

Šchěcž mēšazow posdžišcho tōnšamy šlepy w „Šesufowel hali“ štejesche, šo by šo wulščczil. Wón bēšche šwōj cžakš derje naložil a bē pschihotowanu, do šchescžijanštwa šastupicž. Waschnje bēšche, šo wobrocženi do šchcženizy wošadže powjedachu, ščto je tōn Knjes nad jich dušchemi cžinił a šak je jich k šebi cžahnył. Na powjedanje tehole šlepeho wschitžy i hšubokim hnučom powšuchachu. Wón džesche: „Ša bēch 25lēt štary, jako špōšnach, šo je pschibōšstwo knicžomne. Šdyž nětko jara šrudny šwoje pucže šhodžach, widžach jene ranje, dužy na šwoju rolu, tu krašnu wohnjomu šulu w ranju na njebjo postupowacz — pschetož tehdy hščeže šlepy njebēch. Duž k šemi padžech a šo k njebjeskemu hwēšdžištu modlach, wuwolajžy: „Š klōnzo, wšmi tu cžežu i mojeje wutrobh!“ Šu wjecžor, a ja šo šašo modlach: „Š klōnzo, přjedy hacž džesch, mi šwoje žohnowanje wostaj!“ ale ta cžeža šo njeshubi. Duž pomyšlich: „šnano mōže mēšaz pomhacz!“ a modlach šo dwanacz mēšazow dokho k mēšazej. Šle ta cžeža šakama wōšta. Duž šo lēto dokho k hwēšdam wōšach — a pschezo hščeže we wutrobje tu cžežu šacžuwach! Ša to mje jednu džēš mōj dōnt do tuteje Šesufoweje hale wjedžišche, a jow šhonich, ščto tōn wulki Wōh je, kiž mōže wschēm ludžom pomhacz. Bēšche to džiw, šo poskocžich a wuwolach: „Šo je — to je, ščtož trjebam!“ Dženska šteju tudh, šo bych šo do Šchrystufoweje žyrkwe pschijał a ja šo Bohu džakuju — ta cžeža je precž! Ša šhm swojeho Šbōžnika namakal, tōu je mi ju i wutrobh wšak.“

Masch ty, lubh čžitarjo, šakšu cžežu na wutrobje a njewěsch, hđže dyrbišch šo wobrocžicž? Čžin šakš tamny šlepy Čhinesa! Šbōžnik chze ju tež tebi wotwšacz.

F.

Jesufowa wowzka.

(Porjedženy pschetož.)

Šako wowzka Šesufa
Ššym ja jara wješela,
Šo mój pastyr ša mnu šhodži,
Mje na štrowej pastwje wodži
A mje šnaje, lubuje,
Š mojim mjenom mjenuje.

Šod nim šhodžu tu a tam,
Wulžy ššōdku pastwu mam,
Šotruž ša mnje wschēdnje šhoma
A mje k naščcženju wōka;
Šacžuwam paš lacžnotu,
Wjedže wón mje k žōrleschku.

Njedyrbjala womežicžka
Šehodla bych šradowna?
Pschetož po tym rjanym cžakšu
Šudu na njebjeskim šwaku
Šsedžecž w šlinje pastyrja
Šimo mērš šbožowna!

F.

Lutherowe šłowa k džewjatej a džekatej kasni.

(Š jeho špišow šestajak Š. Šapleš, f.)

„Ty njedyrbisch požadacz šwojeho bližšcheho domu
Ty njedyrbisch požadacz šwojeho bližšcheho žony, wotrocžka, džowki, škotu a nicžeho, ščtož jeho je.“

Šošlednej kasni šle žadoscže šakasujetej.

Někotsi jej džěla. Šola na šakšim džělenju mjele njeje. Šwajatn Šawol jej do jeneje šapschimuje, hdyž praji: Ty njedyrbisch šebi požadacz. Mh derje wēm, ščto „požadacz“ rēla. Šo nješteji w pjašči ani w šwonkownyh waschnjach, ale we wutrobje.

Bóh tón Knjes chze wošebje wutrobu čiřtu mječ, so by pšicziinu a forjeń i pucza ſrumował, i kotrejež wſchitto wuſhadža, pšes kotruž bližſchemu ſchłodu nacziiniſch.

Ʋoczińk dźewjateje kaſnje je prawdoſcź, kóždemu to, ſchtož je jeho, woſtaječ. Temu napschecziwo ſteji nahrabnoſcź a njepoczińk, hdyž je tebi žel, ſo ma twój bližſchi tajku pobožnu czeledź, tajki rjany dom, tajke rjane pola a łuki. Pſchetož ničtó druhemu telko kaž ſebi ſamemu njepopſchewa. Kóždy, kelkož móže, na ſo pſchinoscha. Tajke ſo najhuſcziſcho ſtawa w padach, kotrež ſo na prawo ſtaja. Njech ſo to nětko ſtawa kaž chze, dyrbinu wjedźecź, ſo Bóh njecha, ſo ſwojemu bližſchemu něſchto, ſchtož jeho je, woſmjeſch, runjež mohł i czeſcžu k temu pſchińcź, ſo tebi ničtó porokowacź njeſmė, jako by jo i njeprawdu dobył. Hacz runje cziiniſch, jako njeby ni komu njeprawdu czińił, ſy tola ſwojemu bližſchemu pſchebliſto. Hdyž teſz njerėka: kradnjene a jebane, dha tola rėka, ſo ſy ſwojeho bližſcheho kubła požadał, ſa nimi ſtał a jemu wotpſchiſtajał bjeſ jeho wole a njechadziſche popſchecź, ſchtož jemu Bóh tón Knjes wobradzi. A hacź runje ſudnił a kóždy by tebi to pſchepuſchcził, dha tola Bóh njecha tebi to pſchepuſchczič. Pſchetož wón ſchibałku wutrobu a ſwėtnu ſkóſcź derje widzi.

Ʋotajkim je tudy pſchifaſane, ſo bližſcheho ſchłodu njepožadaſch, teſz k temu njepomhaſch ani pſchicziinu njedawaſch, ale ſo by jemu popſchał a woſtajił, ſchtož ma, k temu ſdźeržał, ſchtož ſo k jeho wužitku a ſlužbje ſtawa, kaž my chzemy, ſo by ſo nam czińiło.

Ʋoczińk dźeſateje kaſnje je, bjeſe wſcheje žadoſcze byč a ſebi na ſwojim doſcź byč dacź. Temu napscheczo ſteji ſty loſcht naſcheje wutrobny. Tak jo teſz Khrystuſ prawje wukładuje: Schtož na drugeho žónſku pohlada, tak ſo by ſebi tuſamu požadał (niž ſe rtom, i woczomaj, i ruku abo i nohomaj, ale we wutrobje), tón mandźełſtwo łama, runjež ſwonkownje žaneho ſnamjenja ſwojeho loſchta wot ſebje njedawa. Ʋotajkim tale kaſeń we wutrobje ſteji, runjež njebyła ſo ſe ſnamjenjami abo ſkukami ſjawnje pokaſała. Pſchetož tónle loſcht w naſchej wutrobje a w naſchich koſcžach teži. Hdyž ſo nětko praji: Ty njedyrbniſch požadacź ſwojeho bližſcheho žony, ma ſo to tak ſroſymicź: hdyž něčtó to požada, ſo chze to ſa ſebje ſameho mječ, ſo by jemu Bóh dał, ſchtož jeho bližſchi ma, njepopſchewa potajkim ſwojemu bližſchemu, ſo ma pobožnu czeſtnu žonu.

Tak mamy dźeſacź kaſnje, kotrež naſ wſchėch hrėſchnikow pſched Bohom czińja. Hacz runje ſwėtny mječ ſwonkownje wobara a roſdźeł czińi na ſwėcze, ſo praji: tón je pobožny, tamny je ſchibał, ſu tola wſchitny cziłowjeojo ſe ſobu hrėſchnizy we wutrobje. Tehodla njeſmė ſo ničtó pſched Bohom ſchwalicź, ſo je pobožny, ale dyrbi wuſnacź, ſo je na wſchitkich kaſnjach winowaty, kaſłuli rėkaja. Njech kóždy do ſwojeje wutrobny pohlada, potom to namała. Tehodla dyrbinu ſo k Bohu wołacź, ſo by nam Duchu dał, ſo njebychmy jeno ſwonkownje bohobojaſni a pobožni byli pſched ſwėtom, ale teſz pſched Bohom we wutrobje.

Dźełaj w nadźiji!

Dzi čiřche ſwój pucź žiwjeńſki
A njemėj kėdźbu njedžał ſwėta!
Eſy, dźełaj we tej nadźiji,
So w ſwojim czaſu pſchińdu lėta,
Hdźež twoja ſytwa ſeſhadža
A czerſtwe plody ſiwaja.

Pjerſchczeń we wrónjazy m hneſdže.

(Skónczenje.)

Ʋoſef njemóžeſche wopſchijecź, ſchto jeho macź tał hlubofo hnujeſche, a czaſaſche ſe žadoſcžu na roſjaſnjenje. Ʋo ſhwili wona praji: „Mój ſyno, ſchtož ſy ty tam horka we wrónjazy m hneſdže i Božej pomozu namała, je ſloty pjerſchczeń i dwėmaj drohimaj kamjenjomaj, kotrajž ſo hiſchcze na wulke ſbože wulamałaj njeſtaj. Dženka wjeczor dyrbiſch jón wucziſczič, doniž ſo kaž něhdy njeſyboli a jutije rano donjeſ jón knjeſej hrabji, tola jenož do jeho ſamſneje ruki jón wotedaj. Tak dołho pſched kóždym cziłowjekom wo tej wėzu mjelcź. Wė hižom hajnił něſchto wo namałanju?“

„„Nė!““ wotmolwi Ʋoſef; „„najprjedy bėch naſtróženy, ſo ſebi na to njepomyſlich, a poſdžiſcho njemėjach próžy hódne, ſo bych jemu to pokaſał. Ʋa ſebi myſlach, ſo mje wuſmėſchi, ſo ſym tajku malicźkoſcź nuts tyknył a ſobu wſał.““

„Tubń pjerſchczeń“, macź dale rėczeſche, „je na naſchu ſwójbu wjele hańby a hubjenſtwa pſchinjeł. Eſnadź ſy hižom ſam wo tym něſchto ſklyſchał.“

„„Hólzy wo wſy““, praji Ʋoſef, „„ſy mi czaſto porokowali, ſo ſym i paduſchneje ſwójby. Ʋa Tebi njeſym ničo wo tym ſpomnił, dokełž Tebe ſrudzič nochzych. Ale to drje je, ſchtož Ty mėniſch.“

„Haj, temu tał je“, wotmolwi macź, „ja chzu Tebi dženka wjeczor wſcho powjedacź.“

Wjeczor Ʋoſef pjerſchczeń pilnje čiřczeſche a ſe wſchej kėdźbliwocžu na to hladaſche, ſo ſo njeby ničo ſkamało. Ełoto ſo pſchezo bóle a bóle w ſwėzy maleje lampki ſyboleſche. Macź pał ſwojemu ſynej i hnutym hłokom ſlėdowaze powjedańcźko powjedacze:

„Moja njebozczička wowka i maczeńneje ſtrony ſlužeſche dołhe lėta pſchi hrabiniſkej ſwójby. Tu ſo jej bohužel derje njefeńdže. Hrabja drje bė dobrocziwy a mily knjeſ, ſa to pał bė knjeni hrabinka ſła, wobužna žónſka, kotrajž ſlužobnych, hdźež bė jenož móžno, pſcheczeńhaſche a krjudowaſche. Moja wowka mėjeſche najwjažy podjejnymi ſłobami wuſtacź, dokełž dyrbjelſche ſtajnje w jejnej bliſkoſczi pſchebnywacź a jej poſlužowacź. E wjeczora raſ w lėcze bėſche hrabinka ſwój drohi pjerſchczeń i porſta wotcziħnyła a jón na wokno połožiła. Ma to bėſche wona do kuchinje ſchła a po ſhwilzy ſwoju ſlužobnižu do jſtwy po něſchto póbłaka. Eſama ſo po ſhwilzy do njeje wrócziwſchi, wona hnydom pytny, ſo tu pjerſchczeń njeje. Ničtó drugi hacź moja dźowka wó jſtwe pobyl njeje, duž hrabinka na mėſcze na nju tukaſche. Wokno drje bėſche wotemrjene było, tola ſa ničoho njebėſche móžno, i nim nuts ſalėſcź, dokełž hród na wyſokaj ſkale ſtejeſche. Hrabinka ſo naſchu wowku wopraſcha, ſchto je i pjerſchczenjom czińika. Ʋa ſo nad tajkim praſchenjom naſtróža. W hrabiny ſo pſches to njedowėrjenje hiſchcze powjeſchi a wona nětko wowzy ſjawnje winu paduſchstwa dawacze. Wboha drje ſe ſylſami ſwoju njewinowatoſcź wobkucžowacze, tola wona njemóžeſche ničo dopokaſacź. Sejnu ſchijnju a jejny ſhamor hacź do poſlednjeho kucziłka pſchepytachu. Pjerſchczeń pał njenadeńdžechu. Duž naſchu wowku na pſchifaſnju hrabinki ſajachu a do jaſtwa do Teſchena wotwjedžechu. Tu ju kucze pſcheklyſchachu a dokełž wona na ſwojej njewinowatoſczi wobſta, ju po něhduſchim hroſnym waſchnju cziłowachu, ſo bychu jej tał wuſnacze wunuſowali. Pałzowe ſchrubu jej porſty roſmjecžechu, ale teſz na cziłowatni wona k ničem u njetejeſche. „Bóh je mój ſwėdł“, wboha ſawoła, „ſo ſym njewinowata, na to chzu wumrjecź.“ Eſudnikam bėſche jeje žel, puſchczič pał ju njeſmėdžachu. Wobſtorženu i nowa do jaſtwa ſadziču, ſo bychu ju poſdžiſcho po ſažicžu porſtow i nowa i cziłowanjom pſcheklyſchowali.“

F.

„Njeſ tym pał“, powjedacze wudowa dale, „ſo hrabja, kotryž bėſche dlėjſchi czaſ pſchi kėžorſkim dworje we Winje pſchebnywał,

domoj wróćci. Jeho mandželsta jemu wo šhubjenju pjerščezjenja spomni a so bu služobnizy Marju, dokelž maja ju sa padušchnizu, do jastwa wotwjedli. „Šdže wona je?“ woprašča so hnydom hrabja, „ja chzu s njej rěčecz“. Jeho mandželsta jemu jastwo w Teschenje mjenowasche. Hrabja s roshněwanjom rjekny: „Čžeho dla njejšy s tym čakača, doniž so domoj wróćič. Sa holzu jara derje snaju, jej tajke šlóstništwo domerič njemóžu, dokelž bym spóšnał, so je wona šwěrna a pobožna.“ Wón so hnydom na konja šyže a do Teschena jěchasche. Do jastwa jastupiwšči, so wón naschu wowku woprašča: „Praj mi, moje džěczo, kaž by ty psched Bohom stało, wěšč ty něščto wo šhubjenym pjerščezjenju?“ — Wona se šylsami ale twjerdže wotmolwi: „Ně, knjes hrabja! Ma woknu šym jón ležazy widžila, tola s porštami so jeho dótknyla njejšym. Šdže je woštał, njewěm; Wóh to jenož šam snaje“. — „Sa tu wěž wopščijecž njemóžu“, džěsche hrabja, „tola ja tebi wěrju!“ Ma to wón s šudnikam džěsche a žadasche, so bychu jatu puščezili. Šsudnizy šlónčnje po jeho woli čžinjachu. Mascha wowka bu s jastwa puščezena. Pošdžiščo je so wona s jenyh hrabinskim služobnikom woženila a hrabja je jej tule šhěžu, w kotrejž hiščezje dženska bydlimy, twaricž dał a jej kruč pola s temu daril. Wón chzysche s tym šchuwdu, kotruž bě jeho mandželsta čžinila, někał sarunacž. Tola dobre mjeno a čžescž psched ludžimi jej wón sašo dacž njemóžesche. Ludžo tola wěrjachu a tež tak prajachu, so je jenož dobročiwosčž hrabje padušchnizu psched sašluženyh khostanjom wobarnowala. Mascha wowka mějesche pod tymle wopacžnym mēnjenjom wjele a hórko čžerpicž. A ež na mojeju staršcheju tale hańba a njecžescž pschěndže. Ty, luby, luby Šosefo, šy šam šhonił, kał ludžo wo naš rěča. Psches namakanje pjerščezjenja je nětko wscha hańba wot naš wšata a nasche mjeno je sašo s čžescži pschisčło psched ludžimi: Bohu budž sa to džak a šhwalba.“

Šosef běsche s fedžbliwosčžu a nutnym džělbracžom na powjedańczo šwojeje maczerje pošluchał. Wón bě wješety, so bě so jeho štrasčne šwaženje tak šbožownje radžilo a s radoščžu hakle sa dolhu šhwilu wušny, tola tež w šparju jemu tale wěž s myšlow njepščiuńdže. Masajtra rano Šosef na hród doběža a žadasche šebi, so bychu jemu s hrabju rěčecz dali, dokelž ma jemu něščto jara wažne šobudžělicž. Šako běchu jeho psched hrabju puščezili, pschepoda jemu wón pjerščezěń a rospowjeda jemu na prošte, wutrobne wafchnje, hđže a kał je jón namakał. Hrabja njemóžesche nad wěrnosčžu jeho rěče dwělowacž. Jemu šylšy do woczow stupichu a wón šlónčnje wuwola: „We wrónjazym hnešdže! Šaj, nětko je mi wscho jašne. Š džěczazyh lět hiščezje pomnju, so wróny s žyrkwinskeje wěže čžasto na wokno pschilecžichu, dokelž jim tam šorna a šrijódki špachu. Šak je mój džěd tola prawje mēł, jako na njewinowatosčži služobnizy twjerdže wobsta a ju psched kóžnym šakitowasche. Ma wulke njesbože šebi mojej staršchej ženje na wróny njemyšleschtaj. Bohu budž džak, so je nětko njewinowatosčž na jašne pschisčła! Šo je mi lubščo, džžli žyly pjerščezěń, hacž runje je drohi kruč a tež hódna dopomnjeńka nascheje šwójbny.“

Hrabja da šwojeje mandželstej a wschěm šwojim džěczom s šebi pschicž, pošasa jim pjerščezěń a poda jim jeho powjedańczo. Wšchitzy běchu hluboko hnucži. Šotom dyrbjesche Šosef rošestajecž, kał je so na šwoje šhroble šwaženje pschihotowal a je dokonjal. „Šo prawdže“, šawola hrabja, „Šoža ruka je tebe hladajzy šchitowala a šdžeržaka.“

„Šak je moja maczerka tež prajila“, wotmolwi Šosef, a to so hrabji lubjesche. Wón hólzej rokku s pjenjesami pschepoda a praji: „Donješ to twojej lubej maczeri! Štroiw ju wote mnje a rjekń jej, so je to jenož mały džěl na wotplacženje a so budu pošdžiščo hiščezje wjazny čžinicž. Wona je po šdacžu prawje šhóra a šhuda.“

Šowjedaj mi, kał s njej šhodži, ale prawje nadrobnje.“ Šosef wscho šwupowjeda, šchtož wjedžesche. Šako bě wscho šlónčnik, šebi hrabinka šylšy s woczow wutřewšči praji: Štroiw tež wote mnje šwoju macž, a praj jej, so jej dženska pschipołdnju něščto s wobjedu pošczelu a ju pošdžiščo wopytam.“

Šosef wješele s hroda dele do šwojeje šhěži běžesche. Šak so jeho macž džiwasche a wješelesche, jako jeho nashonjenja šašlycha a w šobupšchinješenej pjenježnej rokzy poš sta šwětkych šchěšnałow namaka! Nětko běchu se wscheje nušy, a šhudobje a tradanju bě na dolhi čžas wotpomhane. Šola s tym hiščezje njeběsche došč. Pschipołdnju pschicžje služobniza s hrodu se wschelake jědžu, kotraž s najmjeńšcha sa žyly tydžěń došahasche. Š dobom wona Šosefej porucži, so dyrbi jutšje rano šašo s hrabji pschicž. Šako so wón s dypłom w postajenej hodžinje na hrodže pošasa, bu wón hnydom do knjesoweje štwy domjedženy. Šu wón tež šararja nadeńdže. Šón jemu na hrabjowu pschifasnju čžěšči a němišči čžitacž da, pruhowasche jeho w Šožich kašnjach a štaji jemu wschelake praščenja s biblijskich štawimow; na kónzu dyrbjesche tež něščto licžicž a pišacž. Wón šwoje pruhowanje jara derje wobšta. Šošebje běchu jemu kašnje a biblijske štawimny derje wědomne, šchtož so hrabji pschede wschěm špodobasche. Ma to jeho do pschedštwy won pošlachu, so by dalsche wěčakał, a wón šebi wonka njemóžesche rošjašnicž, šchto ma žyly pruhowanje rěfacž. Šako běchu jeho sašo nuts šawolałi, praji jemu hrabja: „Mój šyno, ja šym šo roššudžil, so masch ty něščto hódne nawušnyčž. Šnjes šarať tebe pschichodnje wschědnje někotre hodžiny rošwucži. Mny wutrobnje derje s tobu mēnimy, a ja šo nadžijam, so budžesch pilny a budžesch nam se šwojim šadžerženjom wješele čžinicž.“

Hrabja je šwoje šlubjenje šprawnje a wěrnje džeržal a šo tež we tym, šchtož wot hólza* wěčakowasche, mylił njeje.

Šosef pola šararja, dokelž běsche derje wobdarjeny a pilnje a fedžbliwje džěkašche, we wědomosčžach šhwatajo do přědka kročesche. Pošdžiščo da jemu šarať gymnasij w Teschenje wopytacž a šaplacži tam wscho, šchtož na šchuli trjebasche. — Šako běsche Šosef po derje wobstatym pruhowanju gymnasij wopušchěžil, jemu jeho dobročel na univeršitu da hieč, so by tam theologiju študowal a šo na předaršči hamt pschihotowal. Šo šjoch lětach šo Šosef, šwoje študije dokonjawschi, do domišny wróćci. A jako po někotrym čžaku šarať, jeho něhdušči wučžer, wumrje, bu wón na jeho měšto postajeny. Wón bu njewuštwazy dušchepaštyr a šwěrnny wučžer šwojeje wošady, wošebje pak šhudži a bēdni nad nim podpjerarja namakachu.

Masche powjedańczo je wot špocžatka hacž do kónza wěrne. Šosef Šalecžek je dawno šemrjek a w jeho wošadže hiščezje na njeho šabyli njejšy. Ma šarje bydlesche pak jeho staršči šyn, kotryž po jeho nanje do duchowneho hamta štupi. A tak čžasto hacž wón na žyrkwinsku wěžu pošlada, špominasche wón kóždy ras na šhroble šwaženje šwojeho nana, kotryž jemu tehdy šmjertny štrach a pošdžiščo tež šbože a čžescž pschijnješe.

Wučžby a wěrnosčže.

11. Šostacžje je šimpaty poškol; wón pomaku pschihadža, ale wěšče.

„Šombaj Šóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarńjach „Šerb. Šowin“ na wšach a w Šudyschinje dostacž. Ma šchtwórcž lěta placži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana,
Njech ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščetni w Budyschinje a je tam ja šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Jubilate.

Jan. 16, 16—23.

Krótkte słowcžka so w tym seženju 7 króć wospjetuja. To su te słowcžka: „po malej khwili.“ Šbóžnik rěči k swojim žarowazym wučobnikam do swojeho džělenja. Těho wučobnizy jemu njesrošmichu a šwět jo džěńša hiščće njesrošmija. My pak chzemy je wutnyć srošmich, so bychmy je spěwacž mohli jako psalm we wjekełych a frudnych dnjach. My so i tymi wučobnikami praščamy: Šhto to je, so Jesuš praji: „po malej khwili?“

Dwojake šlubjenje to je: Jesuš šlubi tym swojim

1. Žarowanje, kotrež je bóršy wužarowane;
2. Wjekele, kotrež potom wěćnje traje.

1. „Po malej khwili wy mje njebudžecze widžić, dolež ja du k Wótzej.“ My so njemóžemy džiwacž, so běchu ći wučobnizy na tole prajenje frudni. Džělenje wutrobu boli. To wěmy i nashonjenja swojeho žiwjenja. To ruba kaž mjecž psches wutrobu, hdžež nam drohi ćłowjek na khoroložu Božemje praji: „mój czaš je nimo, hlaj, ja wumru!“ A jow je wjazy hacž staršchi, mandželšzy a pscheczeljo — tón so džěli, kiž je jich žyła nadžija. Woni to słowo njesrošmija, ale hluboke žarowanje psches jich wutrobu cžehnje. To drje naš njetrjechi, so Šbóžnik tak widomnje wot naš dže, kaž wot swojich wučobnikow; tola tež nam płaczi to słowo: „po malej khwili.“ My we swojim žiwjenju dyrbymy nashonicž: „wy macze nětko

frudobu.“ Na frudobje a horju njepobrachuje. Sa kóždeho pschińdu tajke hodžiny, hdžež my teho Anjesa njewidžimy. Šhto njeby hižom tajke hodžiny pschětrał, hdžež so wot Boha a ćłowjekow wopuschcženy cžujesche! To su hodžiny dwělowanja a khablanja, hdnyž płakamy kaž Marja Madlena w jutrownej sahodže: „woni su mojeho Anjesa přecž wšali a ja njewěm, hdže su jeho položili.“ Jesuš steji psched nej, ale wona jeho njewidži. Tajke hodžiny su cžim cžejšche, hdnyž dyrbymy pódla šmjecze šwěta šlyšecž: „hdže je nětk twój Bóh?“ Tajke bědženja pschińdu kóždemu kšchescžijanej. To je narod noweho ćłowjeka, na kotryž tež Šbóžnik w našim tekče poľasuje, hdnyž wón wo bolosćach poroda rěči. Těhdom so tak prawje we swojej šlabosći pošnawamy, we swojim hubjenštwje. W tajkej frudobje so Šbóžnik we wutrobje narodži, ale hješ teje frudoby žane prawe wjekele. Těhodla Bóh tón Anjes tajki kšchiz hacž k wěštej měrje dopusćcža. To widžimy na Ğiobje a Dawicze. Žarowanje drje tón Anjes tym swojim lubi, ale tola žarowanje, kiž je bóršy wužarowane. Kač bóršy pschińdu jutry na cžichi pjatk! Šswjatki pschińdu i pschińdženjom trošhtarja: „po malej khwili budžecze mje widžić.“ To je křašne dopjelńjenje, dolež je Jesuš pola swojich wšchitke dny. Wutroba, tež twoja frudoba je bóršy wužarowana, pschetož Jesuš je živy, wušnyw šylšow žněje wjekele. „Po malej khwili“ je nam móžny trošcht w frudobje.

2. Wón lubi wjekele, kiž wěćnje traje. „Ja chzu waš šašo widžić a wašcha wutroba budže so wjekelicž

a wasche wješele nchtó njebudže wot wasz precz wsacz." Po czémnosći sašo śwětło sřhadža, so móže wutroba kaž Maria Madlena pschi rowje spěwacž: „ja widžu swojeho Sbožnika.“ Kiž ty tajki sřudny řhodžiš we swojim horju, „pytaj jeno Jesuša, nicžo druhe njepomha.“ Sdyž pať sřmy to nashonili, chzemy potom na njewěrjaznych pošluchacž, kiž praja: žadny žiwny Sbožnik njeje? „Po malej řhwili“ je tež najlěpsche pošyljenje w pošlednej řhodžinje. My sřmy nětko we wěrje žiwu a niz we widženju; ale my čařamy se žedženjom na to widženje, so bychmy kaž Maria Jesušeř t nohomaj ředželi. Nětko řo prařchamy: „čřehodla“. Wón praji: „teřdom řo mje njebudžecže nicžo wjazy prařhecž. Rařki to krařny wuhlad sa nař, kiž my tola čřujemy, so w zusbje řhodžimy! My wěmy, po malej řhwili pschidže wulke jutrowne ranje. Teřodla pať je tež nusne, čřař wufupicž, pschetož my njewěmy, kať bórřny móže řhodžina dženja pschidž; po malej řhwili je tu řwjatof a tebi wjecřorne řwonny řwonja. Boži čřařnik hinať pořafuje hačž nařch čřařnik. Na Božim čřařniku řteji: „po malej řhwili.“ Tať je Mořsař řwój čřařnik řtajiť: „nařche žiwjenje řo řhětřje minje, jaťo bychmy precz lecželi“; tať je Řetr zusbnikam pschowoľať: „kiž wy nětko maľu řhwilu čřerpicže“; tať je Jan w řjewjenju wotbicže řednateje řhodžiny řřysřaľ se rta řronowaneho Sbožnika: „hľaj, ja pschidžu bórřny.“ Jubilate! wyřtaječe! praji nam mjeno dženřniřcheje njedžele. Sřto je, so wón praji: „po malej řhwili“, řapřajmy jo řebi do wutroby se řlotymy piřmikami, so bychmy wyřtačž mohli we wřchej řtyřnosćri řwěta, pschetož wřcho řarowanje traje řrótłi čřař a po malej řhwili pschidže nam wěčřne wješele.

Samjeň.

Jubilate.

Běřche ras njedželu Jubilate wjecřor, dha w jenej towařřchowni, řdžež něřařki řwjedžen řwjecřachu, mjes řwjedženřkimi hořčemi tež jena luba stara řona w čřichej řradownosćri pschi řwojim bliđže ředžesche. Wona řo wješelesche, so běřche dženřa hiřčesče ras řwojeho stareho řararja w zřřkwi řřysřaľa, a řo řbořowna řačřuwasche, jaťo tón, kiž bē dolhe ľeta w jejnym domje byđliť, tu řtaru domjanku nětkole tať pschecželniwje pořtrowi a řo ř nej wo řtarřch čřařach rořmolwjesche. Wona jemu tež wo řwojej wnucžřy powjedasche, kotraž nětko bórřny po nju pschidže. To dženčžo hewat njeřpi, njeje-li wowľa pschi nim. Wjecřor wono t nej pschidže a, ju ř rucžku wobjawiřchi, tať radořtnje řpi hačž do wotučenja. To je hiřom wot teho čřařa tať, řdžež je jo wona ř řupjele řbēhala. Wot tuteho čřařa řem řtej wonej njedželomnej. Bórřny tež to dženčžo pschidže a ju se řwjedženřsje řhromadžřny domoj wjedžřsche.

S ranja wobej t rařřsčej nutrnosćri a t řněđanju dele nje-pschidžesčtej. Myřplachu řebi, so řtej řpřořnej, doľelž běřčtej wjecřor priedny pošđřischo ľehnycž řchlej. Šřončřnje we wofřmich řhodžinach chzřsčhe řarřsčha dženowa jeju budžicž. Hľej — řařki napohľad! Wnucžka ř rōřojřymaj ľicžkomaj a we ľōžřim řpanju wowľu wobjatu dženřesche. Ale w jejnymaj rucžkomaj wowřřna bľēda, čřicha hľowa wotpocžowasche. Wona běřche w teřle nožy čřisčhe wufřnyľa. S čřařneho řwjedženja bē wona do wěčřneho řwjedženja pschesčľa. To běřche Jubilate. Tařteľe Jubilate ja tebi, ľuby čřitarjo, kať tež řebi řamemu pschēju.

F.

Moja duřha mjelcři Knjesej.

(Spitta.)

Psalm 62, 2.

Haj, Knjesej duřha čřicha je
A njesřorži we čřwilach;
Wón so mnu čřin, kať pschego chze,
We wřchitřich mojich řhwilach.
Sa wotrocžľ řym, wón moľ Knjes je,
Sřtož čřini, je mi řpodobne,
Soř' pucž je ľubosćř, prawda.

Řať čřežľo je, jom' mjelcřecž tu,
Sdyž njerořřmish jeho;
Řať husto pschecžiwjesč řo 'mu,
Sdyž něřchto čřiniřch řleho;
Řať miřchřujemy husto řoh',
Sdyž njewuřľēđřomne wřchaf řo
Řam řđadža jeho pucže!

Sřo prařchamy: Dla čřeho to?
A řkoržimy: Řať budže!
Řať na řemi tu nam'ľa řo
Řičez' njeřbořownosćř wřchudže?
Tu řēka: Řorjo wulke je,
Byř ľēpsčeho byľ hōđny dře,
Řačž ja řym dořtaľ tudy.

Tať řkoržimy, Bōh mjelcři pať,
Řačž wón po řwojej huadži
Řam krařny wuhōđ řjewi wřchaf:
Hľej, wřchitřo řo jom' radži.
Aľh, potom pschidžu čřařny nam,
Řdžež hařby poľny nařch řōť řam
Řřched Knjesom dyrbi mjelcřecž.

Duž mjelcř wřchaf Knjesej, wutroba,
To njebudže čři t řchřođži,
Sdyž wón, kať řo jom' řpodoba,
A niz, kať ty chzesč, wodži.
Sdyž twōj bēh dořonjany je,
Dha wotewriřch řōť wješeľe,
So by řoh' čřesćřil, řhwalil.

Po malej řhwili budžesč ty
Řam ř wjeř'ľom pořřakowacž;
So pēkřnje mjelcřaľ jemu řy —
To nje'bžesč wobřarowacž.
Haj, junu wřchaf po mjelcřenju
Ty wyřřasč řbōřny we njeju
A řpěwasč t Božej čřesćři.

Šurij Brōřľ.

Sřmilna ľubosćř.

Řarať Bost w juřnej řranzowřkej nadeňđe, po tym so běřche hiřom psched něhđe řřizecři ľetami wulku řřrotownju řaľořil, řupohľownu hōľcžku, kotraž řo bōľe řwěrjecžu dylłi čřłowjesej ru-nařche. Řeho wutrobu řmilenje řaja, a wón jeneho ľēřarja nawabicž phtařche, so by jenu hojeřnju řa tařle njeřbořowne řřworjenja řaľořil. Řēľať pať wotmolwi: „Řřjedny móžecže Wř wopřzu, hačž tařkeho čřłowjesa wocžahřycž.“ Duž řarať Bost to dženčžo do řwojeho řamřneho domu wřa a řo řři měřřazny doľho přořowasche, jo t řēčřenju namōľwjecž a jemu najjednorisčhe wopřhřjecža pschijewojowacž. To pať bē wřcho podarmo.

Sedyn wječor farać Bost domjazu nutrnosc dżeržesche, pschi cžimž so tež i pschemodom klavěra spěwajše. Duž sašlycha farać na jene dobo synf i póžeradla njesbožowneje holczi, kotryž bě jemu i dopofasmom, so wona i sobuspěwanju pospyty čini. S tym tón wonaki muž hnydom pucž i duschi dżěsca namaka. W tymle padže bě to hudźba a tónle pucž nětko Bost i tajkej wutrajnosczu a i tajkim wuspěchom wuži, so to tupohlowne dżěcžo bórny spěwacž, rěcžecž a so modlicž nawuhty. To běšche spoczatk tamnišich wulkotnych wustawow sa tupohlownych a epileptiskich.

F.

Troscht w srudobje.

Ach šhto, wbohi bratije, placžesč,
Tale cžěžko sdychujesč?
Čzemu blědej lizy macžesč,
Horze byly wuronjesch?

Njesnaje dha twoju srudžbu
Wóh, kiž w horju troschtat je?
Njemidži tón twoju rudžbu,
Kiž je polny milosče?

O duž pschestań sforžicž, platacž,
Setrej tyščne woblicžo!
Podarmo Wóh njeda cžatacž,
S pomozu wón njewi so.

Bórny nad tobu so kmeje
Wóbre njebyo žiwjenja,
Pschichod rjenšchi tebi kčžeje —
O duž twať, twať na Boha!

K. A. Fiedlef.

Se žiwjenja.

Sedyn muž i mjenom Hatton, po powołanju barbjeť a 29 lět stary, so wječor w dżebatej hodžinje do swojeho domu wróczi. Wón běšche trochu mokry. Jeho žona, ředžiwšchi pschi koležny swojeho ši měřazy stareho dżěsca, kotrež w njej spajše, jeho i tyšchnymi myšlemi wocžatowajše.

Pschi jeho sastupje pschindže mjes mužom a žonu i řlědo-
wazej rosmolwje:

„Kryj blido a daj mi picž!“

„Sa nicžo i picžu nimam.““

„Dha dži a pschinješ!“

„Sa žanych pjenjes nimam.““

Tale pošlednja wotmolwa muža tak roscžercži, so řólny nopašch šhrabny a jón swojej žonje do hłowy cžifny. Na dobre sbože wón miřny.

„Šy ty wotwótnil? Ty budžišche mje franicž mohł.““

„Mojedla!“

A jenu prósdnu schleńzu šhrabnywšchi, ju wón i žylej mozu do žonineho woblicža wjergny, kotraž pať so řšlej wuwiny. Schleńza na wječhu nad kolektu rosleczi. Wulki kruč na dżěcžatko padže a jemu hłowcžku rosrašy.

Napohlad řwě Hattona wustróřbni. S wulkim strachom wón po pomoz cžerjesche. Mjes tym so macž swoje njesbožowne dżě-
cžatko se řwojimaj rukomaj wobja, tole swoje pošlednje wudychi řčžini.

Sako saražer psched řudnistwom stejazy, tónle nan, sa řwoju njepoměrnoscz tak cžěžko řhostany, řrudny napohlad dawajše. Wšcho pschepřychomanje dale nicžo njeběšche hač dołhi placž. Rowščaheny wot bolosnych porokow palazeho řwědomnja so wón njepšchestajnje

na řwoje wutrobno bijesche. Na řarěčnistwo řwojeho řěcžnika bu wón jeno i řčěscž dnjam jastwa řařudženy. Ale budže tole wot-
pořucženje dořahacž, so mohło řwědomnje nana, kotryž je řwoje dżěcžo moril, wolóžicž? Budže wono samóžne dořcž, jeho na wšchón cžak noweho cžłowjeka řčžinicž?

F.

Njetyš so!

Njetyš so, ach njetyš so,
Čžakaj cžišche, wutroba!
Řesuf wě a řnaje to,
Čžehož dla řy njeměrna.

Njetyš so, ach njetyš so,
Wón cži i nusy wupomha;
Řeho luboscz krařnišcho
Řebi i nožy řesthadža.

Njetyš so, ach njetyš so,
Hdyž tež cžěr tu nahla je,
Wóřty rosttu wřřoko —
Wóh cže i sbožu powjedže.

Njetyš so, ach njetyš so,
Čžemny pucž Wóh rosjařnja;
Čžifnjesch staroscz na njeho,
S cžernjom róže řatcžėja!

K. A. Fiedlef.

Biblijski póřelnik.

Řo pucžu, i jenej piemontesiskej wřy wjedžazym, muž řracže-
šche, kiž mějesche wacžof na ramjenju wřřajo a putnika, tón řamřny pucž dužeho, dořčahnyčž pytašche. „Řochžecže mi, mój řnježe, do-
wolicž, so řam něłotre dobre řnibi pořasam?“ wón řłoncžnje psched-
řracžazemu pschiwola.

„„Njepšchescžehaj mje se řwojimi řnihemi!““ wrócžo řaklincža.

Tale wotmolwa bu i tak řrubym hłowom wurjeřnjena, so řamo našch pschecžel i tym řniřnym wacžofom — biblijski póřelnik Waldenřerow — řebi řanu druhu pořicženku wuprajicž njewěri. Wón je pschecželniwe pschijimanje řwucženy a řo řpořoja, řa dale-
řhwatazym řrudnje hladacž. Tola hlej, temu řunje něšchto i dhyřaka wupadže, bjes teho so by wón to pytnyl. Biblijski póřelnik to řběže; bě to řlistowka, i řankowłami bohacže řjelnjena. Wón hiřchče-
rař řa wobředžerjom běži, wolajzy: „Mój řnježe, mój řnježe!“

Řněwnje tón řawola: „„Njeřřym cži prajil, so mje pschescžehacž njedhřbiřch?““

„Njecžinju-li tež to, cžehož mje winujecže“, tamny řnapřchecžiwi,
„dha wřřať čžu řař rad na pořoj wostajicž a řwoje pucže hičž;
wřmicže jeno předy řwoju řřubjenu řlistowku řařo!“

Pschi tyčhle řłowach tón muž řtejo wost, mařa i prawizy a i řewizy do řwojich dhyřakow a wobroczi řo potom řahařbjeny i póřelnikej, i kotrymž bě tak njehódnje wobřhadžal, wřa řwoju řlistowku a dżesche: „„Njedžiwajcže, so řřym na řař tak wrěřkal;
ja wřřať běč trochu rospróřcheny, a potom řebi tež myřlach, so řče jedyn i tyč řezarjom, kofřiz w našchim cžakř wřřudže řwoje njethmane řnibi na pschedań nořcha.““

„Sa dře řřym jedyn wot tyč, kotrychž řy měnicže; řzat pať tola njeřřym, a moje řnibi řu dobre.“

„„Ale řy řče pořestantřki!““

„Řaj, dořelž ja pschecžiwo řkemu pořestuju. Řohladajcže na tule řnihu! wona njeje ani „pořestantřka“ ani „řatholřka“; ně, to je ewangelij našcheho řnjesa řesom řhřřta. Měnicže řy, so

budźich Wam, po tym so bęšcže mje tak sšchimbžili, Wajchu listowku wróćo dał, bych-li jedyn wot tych był, kiž wo Jesom Khrystu nicžo wjedzić nochedža?”

„Wj macže hnano prawje; fak wjele dha ta kniha płaczi?”

„Pjeczdzępacz pjenježkow.”

„Sowle šu! Hišcže juntróc wo wodacže prošču; dobry wjeczor!”

F.

Schtyrilopjeschkaty džeczel.

Gusto šo praji, so schtyrilopjeschkaty džeczel temu, kotryž jón namaka, šbože pschinješe. To je po prawym hlupa rěč. Pschetož šcho maja ta mała rostlina a jeje schtyri łopjeschka se šbožom teho abo tamneho čłowjeka činicž? Mašče šbože wot zyle druhich wězow wotwifuje, džižli wot namakanja tajkeho džeczela. Ale hewak pať tež nješmjemy sabycž, šo je Bohu šnješej wšcho jene, hačž nam psches małe abo wulke wězy pomha.

Wóh dobre pucže wšchudže

A pomoz wudželi;

Wón požohnuje ludži,

Šim šwětlo šašwęczi;

Šoh' nicžo nješamoli,

Šso jeho skutk ma štačž;

Wšcho dže po jeho woli,

Wón móže šbože dacž.

To nam połaže pěknj podawł, kotryž je šo w lěcže 1833 w měscže Hamburgu štal.

Młody čłowjek, š mjenom Šurij, kiž bęšče šo w Hamburgu narodžil, chzysche tuto město wopušcžicž a šo do Ameriki pschepšylicž. Wón bęšče šo dotal w pocže šwojeho woblicža czežto, tola šwěru žiwil, ale jemu šo tak prawje šchlachcžicž nochedžche a na wobohacženje ani najmjeńšcha nadžija njebęšče. Tola, dokelž bęšče wón jara slutniwy, bęšče šebi mału šummu pjenješ wušbytkowacž mohł. Š tymi chzysche drohi pucž do Ameriki šaplacžicž a šbytk na to naložicž, šo by w tym nowym kraju nowe džělo šapocžal.

Wón šo teho dla do pschistawa poda a łódž pytašche, na kotrejž mohł šo do Ameriki pschewješcž. Šeho pytanje njebě po-darmo. W pschistawje ležesche rjana pschekupška łódž, „dobra nadžija“ pomjenowana, kotraž jenož na dobry wětr čakašche, šo by potom hnydom do Ameriki wotjěla. Šurij džěšche ł kapitanej łódže a šo woprascha, hačž je na njej hišcže ša njeho žane město wysche. Šapitan wotmolwi, šo móže jemu hišcže jene město dacž, ale wón šebi žadašche, šo by tón młody čłowjek pjenješ ša pschewješnje na měscže šaplacžil. Tak je waschnje na tajkich łódžach, šo by šapitan tež bóršy šwoju wěstoscž měl. Šurij šaplacžil, šchoť šo žadašche, dosta na to šwitonku, a štaji šašcžil se šwojimi šmachami do šorcžny njedaloko łódže, na kotrejž chzysche šo do Ameriki pschewješcž.

Prjedy hačž žana łódž wotjědže, šo š njeje hišcže šti šrocž š kanonu wuššeli a łódže wuššelenje šo ša džępacž minutow po rjadu štawa, šo bychu pucžowarjo, kotřiž hišcže na kraju pschewšwaja, š tym šhonili, šo chže łódž wotjěčž, a teho dla hišcže w prawym čašu na łódž pschihšli. Šapitan pať bęšče Šurjej prajił, šo łódž wěscže do pjeczich hodžin popołdnju njewotjědže a šo šo š njeje tež šti šrocž š kanony wuššeli, šo by wón to šahe došcž šhonil. Bęšče to wokoło pschipołdnja, jako bęšče tón młodženz šwoje měštno na „dobrej nadžiji“ šaplacžil a wšcho do rjadu štajił. Nětko jemu hišcže pjecz hodžin wysche wosta, prjedy hačž móžesche wotjěčž.

Šcho mějesche w tutnych pjeczich hodžinach šapocžecž? Ššwojim šnatym a pschecželam bęšče hižom božemje prajił. Wóni bęchu jemu šbože na pucž pscheli, a wón njemějesche š nimi dale nicžo činicž. Nan a macž, bratr a šotra hižom dawno w čžichim rowje špachu. Šewak budžishe wón tute pošlednje hodžinki š radošču w štaršchiskim domje pschebyl. Ale pucž š Hamburga do Ameriki je wjele štow mil dołhi. Wón pať je tež štrašchnj pucž, pschetož wón psches atlantske morjo wjedže. Wjele njedžel tajka łódž na wulkej hlubinje plawa. Šdžž torhaze wětry pschilecža abo šo ludžo na łódži někak pschehladaja, móže šo wona se wšchēm, šchoť je na njej, do morja ponóricž. Duž njeje tajki pucž žana malicž-šocž. Šchoť chže šo na njón podacž, temu wšchak wokoło wutrobny zyle lohko byčž njemóže. A hdyž šyrbišch lube město a luby wóžny kraj wopušcžicž, dha šo čži wěscže šrudne myšle pschibliša. To tež Šurij čžujesche, jako pošledni šrocž po Šamburgškich hašach šhodžesche. Wón šebi hišcže juntróc tón dom wobhlada, hđžež bęšče šo narodžil, tu žyrkej, w kotrejž bęšče šchcženj, a wopyta wšchitke te měšnoscže, hđžež bęšče jako wješkelj šhlopž tak někotry ras pohrajkal. Šchoť wě, hačž je hdy šašo wohladajš! to bęšče myšlicžka, kiž psches jeho dušchu džěšche. Šemu bu tak želniwje wokoło wutrobny, jako tak měštu šwojeje młodoscže, šwojej lubej domowinje pošlednju dobru nóz dawajšche.

Wšchi tajkim pschekhadžowanju bęšče šo jemu jena hodžina po drugej minyla, wón njebě teho dale šedžbu měl. Wě štoro čžaš, šo by pucž ł łódži nastupił. Město Šamburg ma pať na našypach, kotrejž ł prjedawškej twjerdžišnje šlusšachu, nětko rjane pschekhadžowanji. Šajrješcha je tak mjenowana Šobina wyschina. Š njeje je krašny pohlad na to žyle rjane město, na pschistaw š jeho łódžemi, na rěku Šobjo, hđžež štajnje wjele ludži po čžol-mach abo łódžach jědži, a na šušodne město Šltona a na brjohi, kiž šo na lěwym šoku Šobja pošbėhuja. Na tule wyschinu młody pucžowar džěšche, šo by šo hišcže jedyn ras š tutnym rjanym a lubošnym pohladom wošchewil. Wón šo na jenu ławku šydny a šhladowašche šrudnušchi psches žyłu krajinu, kotruž mějesche nětko ša wšchón čžaš wopušcžicž. Šordže šo hamburgške wěže ł módrnym njebjękam pošbėhowachu. Wješkele žiwjenje na Šobju ł jeho nohomaj žolmješche. Šutroba młodeho čłowjeka bu hlubofo hnuta. Wón špominasche na to, šo nan a macž, bratr a šotra na šerchowje pod šelenym trawnikom wotpocžuja a šo je wón žyle šam wysche wostał. Wón špominasche na to, šo šyrbi nětko tež lubowanu domowinu wopušcžicž a šo psches štraščne wulke morjo pschewješcž dacž. Ššlyš jemu do woczow šupachu. Wón ł njebję pohladny, š wotkal wšchón dobry a dokonjany dar doštwamy. Wón šo wutrobnje a nutrnje ł Bohu modlesche a wolašche šo ł njemu, šo by jeho se šwojej miłoscžu pschewodžal a na pucžu pschede wšchitkim štrachom wulhowal. A jako bē runje „šamjeń“ prajił, dha š „dobreje nadžije“ šanona přeni šrocž ł njemu šorje šahrima. Še hižom čžaš. Wón šhěšje š ławki štany, šo by šo dele do pschistawa a na łódž podal. Wšchi tym wón na trawnik ł šwojimaj nohomaj pohlada a tam — schtyrilopjeschkaty džeczel wuhlada. Wón šo pošmėwlnj a na pschiwěru šwojeho džęcžatštwu pošpomni, mjenujžy šo tajki džeczel temu, kotryž jón namaka, šbože pschinješe. Wón šo šhili, wušcžipny džeczel a pošoži jón do šwojeje listownje. Wón chže jón jako lube wopomnjeńcžto na pošlednju hodžinku w domowinje wobšhowacž a wón měl jemu jako dobre pschedsnamjo ša jeho móšski pucž a ša nowu domišnu byčž.

(Wšchichodnje dale.)

Wšhelake š bliška a š daloka.

W Šurkowškej šu Młodoturlojo dobyli a Šonstantinopol wobšadžili. Dotalneho šultana šu wotšadžili a jeho do Šaloniki pschinješli, hđžež ma w twjerdžišnje na čžaš žiwjenja jako jaty šedžecž.

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje dželaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ée!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihčiščežerňi w Budyščinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Cantate.

Jan. 16, 5—15.

Čzi wučobnizy šu šrudni, dokelž čže Šbóžnik wot nich hiež, ale Šbóžnik jich trošchtuje, hdyž wón jich šrudobu widži: „Dobre wam je, šo ja tam du. Pšchetož hdy bych ja tam nješohł, dha by trošhtar t wam nješchišohł.“ Wón jich woczi wobroczi na šwjatki, hdyž čže jim šwjateho Ducha póbłacž — teho trošchtaria, kiž drje budže tež šchtrašowacž šwět, kiž pak budže Duch wérnosče, kiž do wscheje wérnosče pucž pokaže. Tak je tež ša naš dobre, šo je wón šohł, nam šwjateho Ducha póbłacž, a w pohladanju na šwjatki my šašo prošymy: „Pšchińdž, Bóžo, šwjaty Ducho, t nam!“ Pšchetož my jeho trjebamy

1. jako Ducha, kiž trošchtuje;
2. jako Ducha, kiž šchtrašuje;
3. jako Ducha, kiž do wscheje wérnosče pucž pokaže.

1. My prošymy šrudobu wučobnikow; pšchetož wón čže wot nich hiež, kiž bėšche jich najlėpschi pšhecžel, kotrehož jich duscha lubowasche. Šich šrudoba je šdobna, dokelž šebi njemyšla na pjenješy a kublo, ale dokelž dyrba šo wot teho Knjesa dželicž. Čzłowiška šrudoba hušto wjele niže šteji, dokelž šo myšle džerža šemšlich wėzow a jich škorženje je šebicžnosčž a woni šo ani ša tym Knjesom njeprašcheja. Tón Knjes čže nam wotmolwicž w kóždej šrudobje, jeno šo wón widži, šo my po jeho troščež šebi žadamy; wón čže nam wotmolwicž pšches šwjateho Ducha: „wam je dobre.“ Raš šwjekelichu šo čzi wučobnizy, jako

woni tónle trošcht prošymichu! Njedyrbimy tež my prajicž: „Rašche žiwjenje je polne šrudoby?“ Šchto móže tebe trošchtowacž, hdyž ty šdychujesh pod špšchahom šrudoby? Ty mašch drje tež pšhecželow na šemi, kiž tebi w čžežlich hodžinach t bokej šteja. Čzłowiški trošcht je drje položaza žalba, ale wuhojicž tu ranu wón njemóže. Šedyn jenicžki móže woprawdže trošchtowacž, to je šwjaty Duch, kotrehož je Šbóžnik póbłacž tak-rjež kaž hrėjazu šlónčžnu pruhu na šymnu šemju w šrudobje płakazeje wutroby. Ššwjaty Duch pokasuje t šchizom šchizowaneho t tronej pomyšcheneho. Wón praji: Pohladaj na pucž Šbóžnika, wón dže hluboko dele a potom wyšoko horje. Tón pucž je wón ša naš, ale tež předy naš šohł, šo bychmy ša nim šchli. Šdyž mrócžatki šrudoby šo hromadu čzahnu, nješabudž šo prašhecž: „hdy je tón Knjes?“ Tėhdom tebe šwjaty Duch t njebjekam pokaže, hdyž je Šbóžnik šašohł do šwojeje krašnosče, a w pohladanju t njemu šhadža hwėšda nadžije nad našej wutrobu.

2. Ššwjaty Duch dyrbi šchtrašowacž. To njerėka šudžicž, ale šwět t rošpominanju wabicž. Šbóžnik praji: „Šdyž tón šamy pšchińdže, budže wón šwět šchtrašowacž hrėcha, prawdosče a šuda dla.“ Najpředy hrėcha dla, a Šbóžnik jo hiččež bóle rošjašnuje, hdyž wón praji: „hrėcha dla, šo woni do mnje njewėrja.“ To je ta šhrobloščž njewėrny. Čzłowjekam woni wėrja, hdyž tež džiwnušcke wėžy rėčža a pišaja, ale temu woni njewėrja, w kotrehož rėče žane jebanje namašane njeje. To maja pšchego dwėlowacž. A hdyž šo nėšchto wot tuteho dwėlowanja w tebi

namaka, potom dyrbi swjaty Duch tež tebe schtrafowacž. Wón tebi pokazuje wěrjazeho křesćijana, kiž je we wschěm křizju stroschtny, a hdyž so ty nětko styslnje praschesch: „čehodla njemóžu ja tajki sbožomny bycž?“ budže tebi wěrjazy křesćijan žiwny porok a ty čujesch schtrafowanje swjateho Ducha. Wón tebe dale wjedže, wón tebe nuczi, so so rošbudžiš. S křoblosću njewěry je sřednocžena křoblosć samoprawdosće. Swjaty Duch budže swět schtrafowacž prawdosće dla, so ja du k swojemu Wótzej a wy mje dale njewidžicze. A Wótzej wón dže, hdyž je skutk wumóženja dokonjał, ale bohuzel hdyž je tam schoł, je swět na njeho sabyl, kebi wjazny njemyšli na jeho swjatu sablužbu; wón so spuščěža na swoju prawdosć. Kaž ludžo rad rěča wot swojeje hódnosće. A ja hrěch wě człowjek dobru wurěčž. To je kóždy wina, jeno hrěschnik sam niž. Duž dyrbi swjaty Duch wotkrycž hrěschnu winu, wón dyrbi schtrafowacž prawdosće dla. A stónčuju: „Suda dla, so je fěrschta swěta budženy.“ Fěrschta swěta je tón starý njepšecžel, kiž nam mammon, czělna lóschty pokazuje a praji: „to wschitko chzu ja tebi dacž, hdyž dele padnjesch a so ke mni modliš.“ Milijony psched nim w próšce leža. A někotry mjes nami psched nim kleczi a jo njewě. Duž dyrbi nam swjaty Duch pschězo sažo pokasacž, kaž fěrschta swěta tola džeržecž njemóže, schtož lubi, dokelž je dawno hižom budženy. Chzemy so wot swjateho Ducha schtrafowacž dacž k swojemu sbožu, njech to tež boli; psches symste wichory dže pucž do nalěča. Wón chze nam

3. bycž Duch, kiž pucž do wschěje wěrnosće pokaze. Sbožnik k wuczobnikam rjeknje: „wy jo nětko njemóžecze snjescž“ a pokazuje jich na tón cžab, hdyž swjaty Duch pschidžže. A na wuczobnikach my widžimy, kaž je so to dopjelniko. Woni su žyle hinašči człowjekojo wot swjat-kowneho swjedženja. Bjes bojoscze džeja won do swěta ewangelijon pschpowjedacž. A tónle chze swjaty Duch tež na tebi dokonjecž. Wón chze Křystuša pschekrašnicž, a kaž wón jeho pschekrašnja w swěcže psches japoschtolow, so jeho mjeno klineži psche wschu semju, taž chze jeho tež w tebi pschekrašnicž. Křystuš dyrbi w naš žiwny bycž — a je wón žiwny w naš, potom je tež naše žiwjenje pschekrašnjene we wošadže, w domje, we swójbje. Kajki to sbožny dom, hdyž hošpodat w Křystušowym Duchu skutkuje a tych swojich pokazuje na jeho pschiklad! Kajka to sbožomna swójba, hdyž je Křystuš tón swjast, kiž wschitkich swjasa. A swjaty Duch pschidžže, so by Křystuša w naš žiweho scžinik. Duž prošny w pohladanju na swjatk:

O swjaty Ducho, pój wschaf k nam,
Bydl we naš k twojej hnadu sam!
Samjen.

Jan Bosćijan Bach.

Wiele sławjeny, wot Boha wyšozny wobdarjenty spěwať a hudžbnik Jan Bosćijan Bach, 21. měrza 1685 w Cšenachu rodženy, dyrbiesche we swojich póidnišchich lětach psches czežke pruhowanje pschěncž, přjedy hačž smědžišche sańcž k swojeho Knjesa wjebelosczi. Jeho napinaze džeto wodnjo a w nožny běšche po cžabju jeho widženje taž jara pošlabilo, so wón na wobej woczi wšlepi. Wón swólnje nješesche, schtož jeho Knjes jemu napołoži. Kaž so wón wot swojich swójbnych a pscheczelow naprošucž da, so operaziji jeneho wócžneho lětarja k Londona, runje w Lipsku pschěbnwazeho, podcžisnjecž. Ta derje wotběža. Tola jako jemu schtwórtu džej

jawjas wotewšachu, dyrbiesche Bach rjez, so runje taž malo widži kaž přjedy. Bolostna wobšchuda pola pscheczelow, so bohacže seńdženny, w stórbnych słowach wuras dosta; ale Bach mjelcžesche, žadny stórbny synt psches jeho hubje njepšchidžže. Čěkať operaziju wospijetowasche, tež tónkrocž bjes wuspěcha. Duž Bachowa mandželka k džěcžimi pocža k hložom žaloscžicž; wón pať měrnje rjekny: „Schtož mój Bóh chze, to dobre je.“

Wot swojeho dospołneho wšlepienja sem Bach jnacžne wotěbjeranje swojich czělnych mozow sacžuwasche a wón so teho dla k myšlu blišeho wotšahicža pschecželi. Gusto dawasche wón swojich lubnych hromadu pschidžž; se stysnjeny maj rukomaj, hašnje nej woczi měwšči horje složenej, tu starž potom mjes nimi šedžesche a jeho hubje so w modlitwje hibaschtej. Na to pať wonej ke kšutnym a lubošnym słowam pschěndžeschtej, w kotrychž wón k tym swojim wo swjerczi a pschichodne krasnosći Bóžich džěcž rěcžesche. A wobsantnjenu kebi woni potom jedny k tych ewangelskich jadriwych křeluschow wuspěwachu. Taž běšche Bach tež ras tón křelusch spěwať: „Bóh, o Jesu, ja sym spóžny!“ — duž wón jenemu swojich šynow kwny, so by to napišať, schtož budže jemu diktowacž. A bórny krasna wóšomhložna motetta wo tamnym rjanym křeluschu na papjerje stejesch. Chžaz hložow so jemu pschemať šdachu pschi tej próstwj: „Bóh, o Jesu, pój!“ — S tschepotazymaj rukomaj pobožny starž swój klavěr wotewri, tehole najšwěrnischedo tołmacža swojich sacžucžow. Šischcže juntrócž chžysche wón k jeho klinkami swoju spóžnu wutrobu woschewicž a pošylnicž, hischcže ras prošucž: „Mje w swjertnej czwili njewopuschcž!“ Spěwajž a hracijž wón swój runje dokonjany skutk wospijetowasche. Jeho šyn, k partituru w ruzny, noty a synti pschirunowasche a hačž do najdrobnischedo najšwěrnischedo pschesjenoscž namaka.

Modlo so Bach po wuklincžanju pošledneho akorda klatny, pošbže głowu, wotewri swojej hačž dotal czěmnej woczi — o radoscž — wonej běšchtej sažo jašne, wón móžesch widžecž! Wón móžesch nětko sažo swojim lubnym a woni jemu do swěrneho wócžka šhladowacž. To běšche tón Knjes czinik a džim psched jich woczomaj; pschetož „widžazej woczi dawa wón šlephym, wón šbcha, kiž stuženi su.“ Ale niž dołho, dha dyrbiesche so wócžko fromneho spěwarja sa tónle swět sandželicž, so by wón k sbožnemu widženju we wěcžnym swětle dšchoł. Džěpacž dnjom pošdžischo, 28. julija 1750, Bach w tym Knjesu wušny, kotremuž běšche tudy žiwny byť a spěwať.

F.

Sdychowanje pschi 12 hodžinach.

(Sirach 6, 37.)

Słóh: Ja so na šabat hotuju —

Slej, dwanacže ma hodžinow
Džen kóždy, kiž šmy žiwu jow.
Njech kóžda so czi hodži tu,
So wukupiš ju k mudrosčju;
Hdyž hodži so czi k šlužbje Knjesowej,
Šny hnadny, hódny a wscho derje stej'.

Duž cziť, schtož Knjes czi pschifaže,
We kóždym cžabju wjebese;
Slej, kóžda dnjowa hodžina
Czi k wěre dobru škladnoscž da.
Ach, křoble njeskomdž wážnu hodžinu,
Hdyž so czi hodži, pytač njewjestu.

* * *

Hdyž jena bje, špomú wschaf ty,
So džěcžo jeńcžkob' Boha šny;

Gdyż jom' ǰo zyle ſ duszchu dasch,
Dha wérne ſboże wużiwasch.
Duż mamon a wscho ǰwétne ſboże ǰej
Ty nihdy njeczjít t ǰwojom' pschibohej.

To jene, duscha, nufne je,
Schtoż w Jesuǰu Bóh sficzuje;
To je džél dobry Marijny,
Niz pschi Khrystu tež nam'fasch ty;
Tón wuswol ǰej a ǰwéru wobkhowaj,
Dha wésty tebi budže wótzny raj.

* * *

Gdyż bje dwé, spomín wutroba
Na ǰwojoh' luboh' Sbožnika,
So wérny Bóh a człowjeť je,
S tym duszchu kraǰnje troschtuje.
Hlej, jeno Bóh je mohł cze wujednacž
A bratr sa tebe ǰo do ǰmjercze dacž.

Spomín tež, ǰo béschtaj jeno dwaj,
Niz khowalobny kraj dobyschtaj.
Na puczú wjele honja ǰo,
Kraj sbóžny dozpjá pschemato.
Hlej, dwaj staj w czaǰnym ǰwécze puczěj tu!
Spozcz, Anjeze, ǰo ǰej wusli wuswolu.

* * *

Gdyż bje tsi, dha dopomín ǰo,
So Boha masch trojeniczoh':
Bóh stworicžel, tón sǰerzi cze,
Bóh Ssyn cze ſ huadu wumóže,
Bóh ǰwjaty Duch, niz duszchu rosǰwécza,
Cze wschédnje t ǰwjeczenju tež pohanja.

Spomín dale tež, hdyż bje tsi,
So trojake je trébné czi:
Džerž wéru, kotraž wobšboža,
A luboscž, niz rad poǰkłuža,
A ſ nadžiju pschez' hladaj t njebješam,
So mužjzy wuwinjesch ǰo cžébnoscžam.

* * *

Gdyż bje schtyri, człowjecze,
Dha spomín na sbóžne žiwjenje,
Na ǰmjercž, na cžwilu, tamny ǰud,
Njecz hani tež cze khrobly lud.
Ach, budž ty žiwj w Božej prawdosčzi,
Dha ǰmjercž a ǰud cze ženje njetrašchi.

A dale spomín, ǰo schtworaka
Je rola, kaž Anjes wopisa;
Je pucz a škała wutroba?
Je dobra abo cžernjowa?
Daj na dobru ǰej rolu ǰłowo ǰycz,
So kraǰny plód mohł dacž a sbóžny bycz.

* * *

Gdyż bje pjecz, to dopomín cze,
So pjecz tych krowannych ranow je,
Niz Jesom Khrysta franichu
A twoje hréchi nabichu.
Ach, ǰo bych hidžil hréchi kóždžicze,
Niz Anjesa tak ǰu t ǰmjerczi franike!

Pjecz bésche mudrych knježnicžtom,
Niz wsachu wolij do lampow;
To njemudre pať skombžichu,
Duż na kwas ǰobu njeńdžichu.
Ach, prosch, ǰo wolij wérny dostanjesch,
So ſ nawoženjom na kwas pocžehnjesch.

* * *

Gdyż bje schéscž, spomín wutroba,
So Bóh je semju, njebješa,
Wscho stworil kraǰnje w schescžich dnjach,
Sso sjemi tež we wutrobach;
Duż sǰychujó na njeho wobrocž ǰo,
So stwori w tebi ducha noweho.

Schescž kortow wody Jesuǰ je
Na hoscžinje tak spodžiwnje
Do wina pschemobrocžil ǰam;
To troscht da khudym wutrobam.
Duż pntajmy najprjedy njebjeske,
Dha semjke wscho nam budže pschidate.
(Pschichodnje skónczenje.)

Cžezkosč hrécha.

Jena burowka se ǰwojej dotalnej ǰlužobnej po dróšy džéšche,
ju na dwórnišcžo pschemodžiwšchi.

„Ach, hdy by jeno jene njebyło!“ ta hoscžka sapocža. „Gdy
bych jeno tu cžezú na ǰwojim ǰwédomju a tu hańbu na ǰwojim
mjenje njeméla, tak lóžke by mi potom džélenje bylo a tak stroschtina
mohla nětko se wšy hicž, ǰwojej domišnje napschecžimo. Wy tak
ſ lohka a ǰwobodnje porno mi postupujecze, a ja njeku cžezú na
wutrobje, kotraž cžze mje satkócžicž a kotruž mi žadny człowjeť
wotewšacž njemóže. Po mojim ménjenju dyrbjale Wam to psche-
niško bycz, a Wy dyrbjeli ǰo hanibowacz, ǰo mnu hicž. Mi je to
troscht, ǰo cžecze mje hacž t dwórnišcžu pschemodžicž. Moje
pschestupjenje mje we wutrobje pali kaž helški woheń. Jana woda
ǰwéta moju njeczescž ſ mojeho žiwjenja njewotmhyje a se žanymi
pjenjesami ǰo mój njepoczint wjazny dobry scžinicž njemóže.“

„Ně, moja džowka“, burowka rjekny, „to masch prawje.
Niz se štotom abo se ǰléborom ǰmy my wumóženi, a woda naschu
winu njewotmhywa; ale krej Jesom Khrysta, Ssyna Božeho, wu-
cžiscž naš wot wšchitkeho hrécha, tež tebe wot twojeho hrécha.
Tule wéru njedaj ǰebi ju wsacz! Ty jeno jedyn hréch, niz tebe
tak njemuprajnje šrudnu a njesbožownu cžini, ǰobu se wšy won
nješesch; jako Anjes Jesuǰ won džéche do Gethsemane a na Gol-
gatha, na nim hréchi zǰleho ǰwéta ležachu se wschými helškimi
schtrafami, kotrež wón šaklužesch. To ǰo ani ſ nasdala myšlicž
njedawa, schtož je tón Anjes cžerpil a schtož w jeho ǰłowach leži:
Moja duscha je šrudna hacž do ǰmjercze!“

F.

Schtyrilopjeschkaty džeczél.

(Pofracžowanje.)

W Hamburgu pať je šakon, ǰo teho, niz w tych rjaných
pschekhadžowanach něšto wuschcžipnje abo wotkama, hnydom
jimaja, psched wyschnoscž dowjedu a tam ſ cžezkim pjenježnym
khostanjom pokhostaja. Teho dla tak mjenowani měšcžansžy
wojazny stajnje po tutých pschekhadžowanach khodža a sa wobkedžbo-
wanjom tuteho šakonia ǰwéru hladaja. Šurij njebésche ǰo na tónle
šakon dopomnil. Vědy bésche pať tutón džeczél wuschcžipnył a jón
do ǰwojeje listownje položil, dha tež jedyn měšcžanski wojak, niz
bésche njedaloko njeho štal a jeho wobkedžbowak, t njemu pschi-

stupi a jeho sa ruku pschimny. Suriy ho njemalo stróži, pschetož nětko jemu halle do myšlow pschińdže, so je snaty sakoń pschestupil. Tola sčto to pomha? Wón teho dla mšchnicžku wuczahny a wojakej postajene khostanje saplaczajo rjetny: „Tudy je moja schtrafa! Slejce, ja njejnym chzyl nicžo sfašecž. Sa pol hodžiny do Ameriki wotjedu a chzych febi tón džeczel k wopomnjenju šobu wsacž!“

Wojak jemu na to wotmolwi: „To je mi wschitko jene, sčto s nim chzeczje, ale pjenjes nješmēm bracz, te dyrbicze na hłownej straži saplaczicž.“

„Dha budžecze tak dobry a mje tam rucze dowjedžecze!“ Suriy proschjesche.

„To ja njemóžu“, wojak wotmolwi; pschetož ja nješmēm prjedy woteńcž, hacž mój fastupnik pschińdže. Tak dołho dyrbicze čačacž.“

„Božo Knježe“, mlodženž we šwojej wutrobnej styšnosći sawoła, „ale pschi tym ja lódz stomodžu, a ja šym tola hižom pjenjesy sa pschewjesenje saplaczil. Duž, luby pscheczelo, tu schtrafu wsmicze a dajce mi hicž!“

„Wy móžecze lohko rēcžecž“, džesche mšchczanski wojak, „ale pschišluschnosč mi hinał kaže. A ja snaju šwoju pschišluschnosč a njemóžu wam pomhacž. Šdyž sakoń tak derje snajecze, so khostanje hacž do pjenježka wšecze, dha budžisčecze dyrbjeli make džeczelowo stwjelzo s mšrom stejo wostajicž. Dofelž pak to njejšecze činili, dha dyrbicze febi tež nětko wscho lubicž dacž, sčtož je s teho nastalo.“

Sčto chzysche Suriy čžinicž? wojak njeda šo na žane waschnje naprošecž. A hacž runje šo temu mlodemu čžlowjetej se styšnosčje šylly po lizomaj ronichu, dha wojak tola nješnuty wosta. Tón snajesche šwoju pschišluschnosč a wot njeje njewotstupi. Šižom běšche na pol pjeczich wotbiło a wojakowy fastupnik mšesche sa pol hodžiny pschińcž. Ale kajki bě to dołhi a čžezki čžab. Suriy stejšche kaž na žahlym wuhlu. Druhi ras s lódzje kanona hrivotajžy wutšeli. Šsnadž jenož hišecze pjatnacze mjeńščinow pbrachowasche, a wona hjes njeho wotjédže. Šemu njeby potom dale nicžo wysche wostalo, khibo so dyrbjesche na jeny m čžoknje hacž do Šurhavena sa nej jecz a hladacž, so by ju doščahnył, prjedy hacž wona do šewjerneho morja dojédže. To pak by jeho wulki pjenjes khostowalo. A je-li šo jemu doščehnjene njeradži, bychu pjenjesy, kotrež běšche wón sa pschewjesenje saplaczil, wschě šhubjene byle. A fastupnik mšchczanskeho wojaka dawasche hišecze pschezo na šo čžacž.

Škónčnje wón pschińdže. Suriy běšche s wojakom na hłownu stražu, kotraž pak daloko wot pschistawa ležesche. Runje jako s durjemi do njeje stupi, kanona tšeczi a pošledni ras s lódzje sahrima. Suriy hnydom wyschła na straži proschjesche, so by jemu pjenjesy kšetsje rucze wotemal, dofelž chze hišecze šam s tej lódzju wotjecz. Wšichl jeho próstwu na mšecze dopjelni, a Suriy po Šamburgskich hašach a haštach k pschistawej bžesche. Ale to bě dołhi pucz. A jako tam pschepoczeny a jachlasy pschibžja, šhoni wón, so je „dobra nadžija“ hižom psched kšwilu wotjela.

Suriy dyrbjesche nětko hladacž, so by ju na čžoknje doščahnył. Wón teho dla kšwatasche a čžokm s dwēmaj wješlakomaj (Ruderer) naja, šwój kaschczil se smachami kšwatajžy na njón pschinjeske a thmaj mužomaj wulke myto šlubi, jeli-šo tak špšchnje pojédžetaj. so wón lódz hišecze doščehnje. Wješlakaj febi to dwójžy kasacz njedasčetaj. Wonaj šo próžowasčetaj, sčtož móžesčetaj, a jeju čžokm kaž wutšeleny po Šobju dele lecžesche. Wonaj pschijédžesčetaj do Altony a Suriy šo tam sa lódzju prascha, ale „dobra nadžija“ je tam hižo psched kšwilu nimo wujela. Wón teju mužow s nowym šlubjenjom k nowej špšchnosći napomina. Wonaj dželataj, sčtož móžetaj — a pschijédžetaj k rybarskej wšy Blankenese. Tež tudy

šo Suriy sa „dobrej nadžiju“ wobhonjuje, ale tež tudy dostanje tu šrudnu powjesč, so je lódz hižom dawno nimo.

Nětko je jemu hišecze jena jenicžka nadžija wysche wostala. Šichi wulimje Šobja do šewjerneho morja leži Šurhaven. Tudy je wulkotny pschistaw, hžecž lódzje psched šwojim pschewjšdom s Šobja do šewjerneho morja najbóle kšwilku fastawaju, so by šo wot ludži abo wot kapitana hišecze prjedy to abo druhe wobstaralo. Šsnadž je tam „dobra nadžija“ tež fastala a Suriy ju hišecze doščehnje. Wón šwojimaj wješlakomaj hišecze junu bohate myto lubi, hdyž jeho tak rucze hacž móžno do Šurhavena dowjesetaj. Wonaj šwoje možy napinataj, tak jara hacž jeno móžetaj. Šchezo bóle šo brjohaj na wobemaj štronomaj Šobja šdalujetaj, wštr pschezo bóle pschibjera a žokmy šo pschezo wysche pošbėhujaja. Mały čžokm kšwatajžy po nich šlėtuje. Ale ta wulka lódz, kotruž chze doščahnyč, je kmany wštr tež derje wužika. Se wschěmi plachtami, psched nim rošpuschčenyhmi, je wona jela. A jako Suriy se šwojimaj wješlakomaj do Šurhavena pschijédže, je „dobra nadžija“ tež hižom tam nimo wujela a plawa nětko na žokmach šewjerneho morja. Wječžorna mrožota šo na kraj a morjo roššchėria. Wštr kšlynje wšje a žokmy wšoko žokmja. Wot lódzje tu ani šlėda njeje. Tež pošlednja nadžija, ju doščahnyč, je šhubjena.

To pak bě sa teho mlodeho čžlowjetej jara šrudne a bolosne. Šjane wuhlady, kotrež běšche rano mšl, bėchu do čžista šanicžene. Drohi čžab běšche šhubjeny, kotryž běšche sa wotjšd najšpšchi byl. Šchezo bóle šo čžab štraschny wšchorow bližesche, kotrež thm, kiž šu na puczju do Ameriki, na morju wulke štraschnosčje pschihotujaja. Šjenjesy, sa pschewjesenje do Ameriki saplaczene, bėchu prjecž čžišnjene. A nim mšesche schtrafu sa wuschčžipnjene džeczelowo stwjelzo a wudawki sa jėdjenje na čžoknje hacž do Šurhavena pschilicžicž. A nětko by šnadž hišecze wšele njedžel w Šamburgu pschebnyč a tam šwoje dobre pjenjesy pschecžinicž dyrbjal, doniž šako dobru škladnosč do Ameriki namala. A nad thm wschitkim běšche jenož tón schtyriłopjeschkaty džeczəl wina. Wšohi Suriy hšrke šylly njespošojnosčje plakasche. Wón šo na šebje šameho hnešwasche, so běšche tajku hluposč wobeschoł. Šaj, wón mrožotasche pschecžimo Bohu, jako budžische jeho tón psche wschu mšru čžezko pošhostal. Tak šo wón šrudny do Šamburga wróczi, s kotrehož běšche, kaž bě šo nadžijal, dženkja wotjecz chzyl.

(Šschichodnje škónčjenje.)

Wšhelake s bliska a s daloka.

— Šornjoluziški provinziálny šejm běšche 3. meje w Budyščinje šhromadženy. Šjane pjenjesy šu šo šako k špšchemu naschese Šužizy pschiswolite: sa duchakhoruch, šlepny a hluchoněmnych 61,000 hr., sa druhich bėdnych 20,000 hr. sa šanjerodžene a wšhrocžene džeczi 16,000 hr., sa podpjeru šchulskich wošadow 75,000 hr., sa wšnamjenjenje šlužobnych a dželaczeryow 3000 hr. atd. W šhrtwinski žiwjenju šda šo tež pscheměnenje bliske byč, so šo wošebite prawa, kotrež ma hišecze nascha Šužiza, po nēcžim šhubja? Šschedšhdyštowo krajnych šlawow došta poručnosč, so by na namjetu wot krajneje wyschnosčje w tej naležnosći woczakanym wotmolwjenje dacž, so by šo pucz pschihotowal k šrunanju šhrtwinskišeho šarjadowanja Šornjeje Šužizy a herbskich krajow.

— Š Šrodžiščycža. Šschichodnu šhjednu 12. meje Budyšte poboczne Šustav-Šdoljšte towarštvo šwój šetny šwjedžen w naschim Wožim domje šwjeczi. Ššwjedženšte šredowanje na šerbstej Wožej šlužbje popoldnju w 2 hodž. je k. šaral Šrósat s Budyšchinka, na nšmslej pop. 3/4 hodž. k. tajny šhrtwinski radžiczel Meier s Budyščina na šo wšal. Šscheczeljjo Šustav-Šdoljšteho towarštwa šu k tutemu šwjedženjej lubje pscheproscheni.

— Šollandišta ma wulku radošč, so je po dołholětnym čžakanju kralowa Šilhelmina prhnyčku porodžika a so ma Šollandišta nětko herbowku tróna. Šo wschěm kraju maja šo ludowe šwjedjenje.

jim!" Hdyž masch sje w myšli, njemóžesč ty teho čyisteho a šwjateho prošnyč: „Anježe, pomhaj, daj šo derje radzić!“ Modlenie w myšli a Duchu Šbóžnika je tajke, šo my w ponižnosći a dowěrjenju šwoju čłowóstu wolu woli njebjeskeho Wótza poddamy. Potom tež wuspěch modlitwy njewotwišuje wot šwonkowneho dopjelnjenja, ale šo wupraja w Šesufowych šlowach w Gethsemane: „Anježe, kaž ty chzesč!“ Tak budže modlitwa pošbėhnjenje čłowóškeho ducha k štworiczelej, pošbėhnjenje dusche se starosćow, se tysznosćow, se špytowanjom tuteje semje do praweje wótčiny. To je móž Boža, kiž pošlyno a trošchtujo, wucziščo a wobšbožo naš napjelnja, niž jenož hdyž mamy něšcto wot Boha wuprošnyč, niž jenož na dnju šrudoby, ale tež w hodžinje wješela, šo by wono dopjelnjene bylo.

2. Hdyž my w Šesufowym mjenje prošny, potom budže naš Wóh wušlyšecč a my pošnajemy: „wón šam, tón Wóčez, lubuje naš;“ psches Šesom Šhrysta šmy my jeho džeczi. Duž budže štrošctni, hdyž my tež žaruječe a šo wopuščeni čuiječe kaž čzi wuczobnižy, jako bėšche tón Anjes wot nich šchot; my nětko wělcze, šo my šami njejšče, tón njebjeski Wóčez waš lubuje a jeho wutroba, jeho wótzowška wutroba tych šwojich nihdy njewopuščzi.

Wy staršchi, dowjedže šwoje džeczi šabe k temu, kiž je wot Boha wušchot a je žimy a knježi do wěcznosće, šo bychy nawulle jeho lubowacč, šo bychy k prawemu šnutškonemu mērej pschisčle w tym, kiž je šwět pschewinył, šo by je k Wótzej dowjedł a šo njebychu šame byle, hdyž dyrbicze je wy wopuščzič. Modlicze šo a nawuczeče je šo modlicž w Šesufowym mjenje.

Tón Anjes nawucž naš wšchitkich šchesczižanžy, ewangeližy šo modlicž w tej wěstosći: psches Šesufka šmy my Bože džeczi; tón Wótz naš lubuje, Šhrystušowe dobyče je našche dobyče, w nim mamy mēr, pschetož wón je šwět pschewinył. Šamjeń.

Pschiklad.

Nade mnu šchlowroncž k hložom špěwasche. Šlinc tychle šynkow bėšche tak pošny a čeršty, jako mělo to ptáčatko tónle džek něšcto wošebiteho wobšpěwacč a kaž by tež ša mije něšcto žyle nowe w jeho šynkacy ležalo. Duž horje pohladach, jako budžich wot horka wolany byl. Woprawdže něšcto nowe! Špěwať šo šam njepošbėhowasche, wón mējesche našlėdnika, kotryž šo wot šady blisko k njemu džeržujžy tak šadžeržowasche, jako by kóžde machnjenje k šchidleschkomaj po šwojim pschedšhadniku wumjedowal. Šeno špěwanje hiščeče tak njendžesche kaž pola pschedšpěwarja; pschetož dšs a dšs jeno bojašne čikotanje jako drubi hłóš k powětra dele pschitšhadžesche.

Šrosymich tu wěž prawje? Štary šchlowroncž mlodeho rowuczowasche, kať ma šo k njeju pošbėhowacč. Najpriedy dyrbiesche wón pošbėh nawuknyč. Špěwanje šo hižom po čažu namata. To džē bėšche hnujaze, kať mlody šchlowroncž ša staršchim šlėdowasche. Tak wyško kaž šo staršchi pošbėhowasche, mlody šobu čehnišche.

To bėšche čahnyta w polu. Doma dyrbjalo tež tak byč. Štaryšchi dyrbja šwoje džeczi wuczič, šo k njejšam pošbėhowacč, a džeczi dyrbja šlėdowacč. Wšcha čahnyta budž k njeju šložena. Wot staršcheju maju džeczi modlenie a špěwanje wuknyč. Šrawa modlitwa je knjejšpěče wutroby. Najwšchšche šbože čłowóškeje dusche leži njewuprajnje wyško nade wšchitkimi bohatštwami a

šchšnosćemi tuteho šwěta. Ta čahnyta je pschezo wopacžna, hdyž šo wona wot Šhrystuša wotwobrocža. Wona džeczo wo najwšchšche šbože pschinyške, hdyž jo na Šhrystuša njepošasuje.

F.

Šhrystušowe knjejšpicze.

Na Šhrysta knjejšpicze
Ša šrucze šakožam
Tež moje ša-nim-hicze
Šam k šbóžnym byhlenjam;
Mje ša šobu ta hłowa,
Ššwój štam, tež počehnje
A pschi šebi mje ššhowa,
Hdyž nětko k trónom je.

Na Šhrysta knjejšpicze
Ša wšchón šo dowěrju,
Mi k dwėlowanjom džicze
A šwětnej mudrosću.
Šhryst date ma nětk možy
Tych šwojich pschekrašnicž,
A jich po čmje a nožy
Do šwětkla pschekrašnicž.

Na Šhrysta knjejšpicze
Ša něhdy wušnyč čžu;
Najšubsche wšcho mi wšmicze
W tym šemškim pschewnyku:
Tón poškad dyrbi wostacž,
Tón šlub šo nješnuje,
Šo žimjenje mam dostacž
Šam, hdyž mój paštyť je.

Na Šhrysta knjejšpicze
Duž rady špominam,
Š šbóžne domojšicze,
Šo šabnyam šo šam —
Š šwětlo, mēr a hnada!
Ššmjercž čžefaj se štrachom —
Mje domoj něhdy hlada
Tónšamny wótz a dom.

Š mrócžakki wy jašne,
Wy wošy njebjeske,
Šo bėchu šlužby krašne,
Kiž wy tam čžinješče.
Na jenej šchiz tam knježi,
Kiž k hřecha wumože,
Na drugej šhorhoj k rejži
Mi k njeju šmahuje.

Duž mērny čžu šo špěwacž
Še wērje do njebja,
Ššmjercž njemóže mje hnėwacž
A šajicž do štracha;
Še Šhrystuš jeno hnadni
Mi šhudom' hřeshnikaj,
Ša trošhta njejšym žadny
Še dobje pošlednej.

Budž, Šhryščeče, tebi krašnosć
A šhwalba najwšchšcha;
Ššny našchich dušchow jašnosć
A droha do njebja;
Šob nohomaj nětk žyla
Čži šemja hołduje,
Čžesćž tvojom' mjenu špěwa
Dženš a do wěcznosće.

Handrij Zejleť.

Domska biblija.

W Šendželškej šo psched blėjšchim čašom šlėdowaza podawišna šta. Šena šhuda šwójba bē k wošpjetowazym nješbožemi do wulkeje nušy pschisčła. Muž wumrje a želaza wudowa widžesche šudniškeho wukonjerja šastupicž, jejnu pošlednu domjazu nadobu čžasacž a ššawnje na pschedaň šajicž. Wona bē pódla, jako jedyn šrucž po druhim pod hamorom šrcjež džesche. Ššoncžnje štara domjaza biblija na rjad pschidžje, kotrož bėšche šo w jich šwójbje wot jeneho šplaha k druhemu namrėwala.

„Tu mi k najmjeńšcha wostajče“, ta šhuda žona prošesche. Ale tón muž šakonja jejnych hnujazych proštwow šedžbu nje-mėjeje. Ššacžizy wona to drohe herbštwo šapšhija, kotrež šebi runje jedyn šupž wobšladowasche. Šo by šebi k najmjeńšcha dopomnjecze na nje wobšhowala, wona šancžik wotrėšny, k kotrymž bėšche šlatowa wobalka, dla njewošchtožjenja šwjaška ščžinjena, wobtwjerdžena. Ššchi tym jej wobalka do rukow padže a k njej dmē malej šezótnjenej papjeržy; kóžda k njeju bėšche šantowka, 500 puntow šterlingow t. j. 10,000 hr. hđnosće. Na šadnej

stronje teje jeneje stejefche, wot ruki jejneje maczerje pišane: „Ssy-li w nush, budź czi šwjate pišmo twoje wukhowanje!“ Na tej drugej bješche wot jejneho nana napišane: „Wufchi twojeho njebjefkeho Wótza ženje šanfjenedej nještej!“

Šchedawanje bu na měšće šlónčene, a ta žona š dźaťom a šwalbu šwoju šwěrnju bibliju domoj nješefche a š nej te namafane 20,000 hriwnow.

F.

Sdychowanje pschi 12 hodžinach.

(Sirach 6, 37.)

Šlób: Ša šo na šabat hotuju —

(Šlónčjenje.)

Hdnyž bije šydom, špomń wšchaf tu,
So šydom dnjom je w tydženju;
W šchěšč dnjach cziń šwoje dźěło wšcho,
Na šednym dnju pať wofšchew šo,
Daj cžělu pokoj, našyć wutrobu;
Tak šnješej šwjecź wšchaf šwoju njedželu.

Na šydom šlowow na šchižu,
Kiž šesuf w šmjertnym bėdženju
Še prajiť, špomń ty wošebje,
Šaj, na joh' žyľe cžerpjenje.
Wšy š jeho šydom šlowow šhonimy
Štyšf šmjertny, lubošć jeho bješ měry.

* * *

Hdnyž wóšom bije, cžlowjecze,
Špomń, šo czi šesuf přėduje,
Šak wóšom mamy šbóžnošćow:
Šsy duchownje ty šhudy jow?
Šsy šrudny šwojich pšchěstupjenjow dla?
Šsy cžichi tež? Še cžišta wutroba?

Šsy hłóbdny ty po prawdošći?
Šsy šwólny ł měrej, ł jednoczi?
Šsy šmilnej', dobrej' wutrobny
Ł Samaritej podobny?
Ł šnješefch pšchěščěhanje šhryšta dla? —
Prašć, dušcha, šo by šbóžnošć dostała!

* * *

Hdnyž džewjecź bije, špomń wšchaf ty
Na šhutny poroť šnješow:
Hdže dha šu tamni džewjecźo?
Njei' hewať žadny wróćik šo?
Njech njedžalownych wulka cžejóda je,
Ty nješabudź, šak Bóh czi pomhať je.

Hdnyž džewjecź króć šo pšchewiwa,
Šwón žyřkwiny cže pomina,
So rano, wjeczor, połodnjio,
Ty ł Bóhu šbėhašch woblicžo.
Duž džewjecź šruhow Wótčzenašcha ty
Ššej rošpomń, šo byl wěšće šlyšchany.

* * *

Hdnyž džefacź bije, cžlowjeko,
Na džefacź kašnje dopomń šo;
Njech šwjaty Duch czi napišche
Do wutrobny šam šwěru je,
So w myšlach, škutlach šnješa štajnje ty
By lubowať, kiž je šak lubošny.

Ach, njeměń, šo je dopjelni,
Kiž jeho pišmit nješudži;
Ně, lubošć wěrna, wěrjaza.
Še došonjenje šakonja.
Šchtož cžělnemu šo šdawa pšcheczežke,
Cži w šhryšta lubošći wšchaf łóžke je.

* * *

Hdnyž jėdnacze króć pšchewiwa,
Dha pruhuj wšchaf šo, wutroba
Šacź šy tež žyľe šnješowa
Ł jemu š dušchu poddata.
Šaž tamni jėdnacžo joh' cžěščachu,
Tež šnješa cžěščuj, nješrudź š pšcheradu.

Mój šesuf, šwarnuj mje wšchaf šam,
So nješdu ł twojim šazpjerjam;
Cziń mje wšchaf ł šwěrnom' šlėdžerjej
Ł ł škludnemu šchižušcherjej,
So wotrocźť twój by wěcžnje pschi tebi
Mohl cžěščicź cže je wšchěmi šbóžnyimi.

* * *

Šslyšć, hižom bije dwanacze,
Duž špomń, šo něť džen nimo je,
Kiž dwanacze ma hodžinow.
Ach, šhodź šak wodnjio pšchezo jow
We bohobojošći a prawdošći
Ł niž we hrošnej nóžnej cžěmnošći.

Džen šboža, ach, wšmi na šedžbu,
Cžak hnadny wufup š mudrošču!
Špomń, šo šo šwilka nješwóći,
Kiž šhubjena bė junu czi.
Cziń poťutu, dha wjaz' na hřěščne dny
šnješ nješpomni; pšchew wěru šbóžny šy.

* * *

Šaj, dwanacze ma hodžinow
Džen šbóžny, kiž šmy žiwi jow.
Njech šbóžda šo czi hodži tu,
So wufupišć ju š mudrošču;
Hdnyž hodži šo czi ł šlužbje šnješowej,
Šsy hnadny hłóbdny a wšcho derje štej'.

Duž cziń, šchtož šnješ czi pšchifaže,
Tu we wšchěm cžaku wješele;
Šlej, šbóžda dnjowa hodžina
Czi ł wěrje dobru škladnošć da.
Ach, šhroble nješkomdž tamnu hodžinu,
Hdžej šo czi hodži, pštacź njemještu.

Šurij Wóšf.

Šchtyritopješkaty džeczel.

(Šlónčjenje.)

Něťotre dny šo minychu a wón podarmo druhu łóž pštasche. Šakle ša šti dny wón jenu namafa, šotraž čžyšche šo bóršy na pucź do šmeriki podacź. Šurij džěšche še šapitaney tuteje łóžce a naprašchowašche šo, hacź móže šobu jěć. Šapitan jemu to pšchilubi, Šurij pať pjenješy ša pšchewješenje radoštnje šaplaczi a da šebi šwój kašchćik še šmachami na łóž pšchijješć. Tu wón šapitaney tón žyly šrudny podawť še šchtyritopješkatym džeczelom a šak je šo jemu ł „dobrej nadžiju“ šechťo, wupowjeda. Šapitan

pať běšče pobožny křesćijian. Wón powjedanju a skórbam mlodeho pucžowarja nutrnje pschipořluchowasche a jemu skónčnje rjekny: „Njeřwarcze a nježalosće; šchtó wě, t čemu je to dobre bylo. Bože pucže řu spodžiwne a hinašče, hač my měnimy. So pať njeby řo Wam řařo tať řeřčło, dha radřcho hnydom na łóđzi wostańče.“

Tajka rada řo temu mlodemu čłowjekeř jara rořomna řbasche. Semu řo teř uočyřsche, řo ř nowa w Hamburgu pschekhadžowacž a řnadž ř nowa do stracha řapadnyčž a wotjěřd pschepasčž. Dofelž běšče řwoje měřto w kapitanowej řajucze dořtať, dha bě tam po řwojej řpodobnořči řiwy. A hdyž řo jemu druhdy pocža řhwila dlicž, dha na řryw łóđže džeřsche a řo ř tym řabawjeřche, řo řiwenje na wodže a na řrjohu wobhladowasche. Skónčnje běšče hodyřka wotjěřda pschisčła. Kapitan řo hiřcheže ras na kraj pschewjeře, řo by to a wono do řjadu řtajiť. řako bě řo wróćiť, řhorhojčžu na řčežor horje řčahnyčhu a plachty rořpuschčžičhu. ř kanony řo potom řři řrócž po řjadu wutiřli a łóđž řo po řolmach řeki wotřaleřche.

řa łóđž bě řo řjany řamburg pomalu minyť, wobřwěčeny wot řlotyč pruhow řkónza. řurij hladařche wutrobny hnyty na řwoje narodne měřto, kotrež běšče něřko najřerje na wřchón čžař wopuřchčžil. řak doľho hač běšče řwěťko, wón na łóđžiny řrywje wosta. řrjohi řo dale a bóle řdalowachu a pschezo bóle do boťa řtupachu. řako řurij ničžo wjazy widžecž njemóžeřche, džeřsche ř řrywa dele do řajuty a řo tam řpacž lehy. Běšče to přenja nóz, řo na łóđzi pschewyřasche. řak wjele nořow mějeřche hiřcheže na tutej łóđzi a nad hľubiny morja pschewyřč! řolmy pluřkachu wonka do łóđžinyč dřjewjanyč řčženow. řenož čřenka deřka jeho ľehwo wot řtrařchyň řolmow džeľeřche. Wón řwojej ruzy řtyřny a porucži řo do řakitanja ľubeho řoha, řiž tež nad wodami řnježi, a do ruľow řwojeho řbóžniķa, kotremuž řu tež wětry a řolmy pořluschne. řako běšče řo tať pomodliť, wón čžiřche wuřny.

řóz řo miny. řako řurij nařajtra na řryw řtupi, mějeřche wón wuľotny wuľad. řraj bě řo ře wřchěč řtron minyť. řyřche njehowjeľbowasche řo módre njebjo, a pod nim wřchudže, hdyž jenož pohladny, řčěroľe morjo řchumjeřche, wot promjenjom ranisčeho řkónza pořłocžane. ře řpodžiwanjom tón mlody čłowjek na tón řrařny wobras hladařche, kotryž wřchehomóz a řrařnořč řwojeho řoha předomasche, kotryž je tež wodu we hľubiny řtworiť, a kotrehož niž jenož njebjeřa a řemja, ale tež mórřke řolmy řhwala a řlawja. Wón řo pořnyty, řo by řebi to wřcho ř měrom pschewyřliť. řřchi tym pať tež dopomnjenje na řwój njebžowony džen pschew jeho duřchu řtupařche. řčežke řchłodowanje, kotrež bě jehow tehy potřechiľo, jemu dženřniřchu radořčž řažeřche. řyřchaf wón řadny bohacžř njeběřche a do řmeriki wo řto toľeť řhudyři pschidže. řchťo mohľ řo jemu džiwančž, řo řebi řtajnje na to myřleřche, řak by tule řchłodu wurunacž mohľ? řchťo mohľ řo jemu džiwančž, řo řebi řwojeho pschekhwatanja dla hiřcheže pschezo poroři čžinjěřche? řak tam wón řamyřľeny ředžeřche a řrudne myřlicžki psches jehow duřchu čžehnyčhu.

řwón na łóđzi řo řařwoni, řchťož běšče řnamjo, řo maja ľudžo t řnědanju pschidž. Wón džeřche dele do řajuty a řo tam ř kapitanom řa hľido řnyty. řčicho a mjelčžo wobaj ředžeřchťaj a řnědařchťaj. řako běřchťaj pořnědaľoj, kapitan tóřřchťo nowin ř dhyřaka wučahny, kotrež běšče hiřcheže wčžera pschew wotjěřdom łóđže dořtať, a pocža je čžitacž. řurij pať tam řmėrom ředžeřche, we řwojich myřľach řaž ponóřjenty.

řa jene dobo kapitan řawoľa: „řlaj, řože pucže řu řpodžiwne!“

řurij ře řwojich myřľow wotucži a na řapitana ře řpodžiwanjom řhladowasche. řón pořtany, řuriej jene nowiny pođa a ř porřtom na jemu řtronu poľařawřchi rjekny: „řo řebi wřchaf pschecžitajčže!“

A řurij čžitařche: „řóđž, kotraž je tu runje do řamburga pschidžela, powjeřčž pschidžerje, řo je pschekupřka łóđž „dobra nadžiřa“ pschi wichorach řańđženeje nořy njebžože mēľa. řona je řo nóriľa a řu řo wřchitřy ľudžo, řiž na nej běčhu, řepili.“

řako bě tute řłowa pschecžitať, wón ře řtróželemi wřchón wobľěny. řotom pať řo horje řyřny ř jehow wočow wuľinyčhu a te ryncžki womacžachu, kotrež běšče runje pschecžitať. Wón řwojej ruzy řtyřny, poľlařny řo a džaťowasche řo ře wřcheje wutrobny řwėrnemu řohu, kotryž běšče tať derje ř nim měniť a jehow tať řpodžiwny pschew řmjercžu wuľhowať.

řapitan pschi nim řtejeřche a ř ččicha na njehow řhladowasche. řako bě řurij řwoju modlitwu řkónčil, řo jehow wón woprařcha: „řacže hiřcheže to řchtyřkopjeřchťate džeččelowe řtwjelžo?“

„řaj“, řurij ře řženjom wotmolwi.

„řha řebi je řhowajčče, řaž najđróžřchi đejmant“, kapitan rjekny. Wobhladowjčče řebi je huřto a dopomńčče řo póđľa řóđdy ras, řo đrje řóh nasche wotpohladanje druhdy pschemėni, řo by nař ř nuřy a řtračoty wumohl, a řo je runje to, řchťož my řľabi čłowjekow řa njebžože džeřžimy, nasche najwjeřsche řbože. řěječče řoha řóđdy čžař pschew wočowaj a poďajčče řo řtajnje jehow woli. řa je wěčny dobra, tež tehy, řaj tehy huřto najbóľe, hdyž ju řpóřnacž a wopřhiřecž njemóžemy.“

řurij njeje tele řłowa a tutón poďawť řwoje řiwe đny řapomniť. řóh je jehow na hľubiny morja wobarnowať a řbožowny do řmeriki pschewjedľ. řchtyřkopjeřchťate džeččelowe řtwjelčžo je pať řurij řhowať řaž đrohi řamjeň. Wón njeběřche jemu jenož đroha wopomnjenjeľka na ľubu đomowinu, ale tež řnamjo řožich džiwnyč pucžow. A hdyž běčhu jemu hdy řože pucže čžemne, — hdyž čžyřche řo jehow řľaba wutroba hdy řtračowacž a řtaracž, tehy řebi te male, řwjadle džeččelowe řopjeřchťa pschew wocži džeřčeřche. řone jemu řóđdy ras to řjane řpokořaje řłowo předomachu: „řorucž temu řnjereř řwoje pucže a měj nadžiřu t njemu: wón đudže wřchitřko derje čžinicž.“

řschelake ř bliska a ř đaloka.

— řańđženu řřjeduw mějeřche řo řustaw-řdolřřki řwjedženť w řrodžiřchčžu. řo nim đamy rořprawu w pschichodny řčřiřle.

— řhěžorřtwow řejm je pschezo hiřcheže w njewěřřčži, na řajke wacžnyje nuřne řjenjeř řa wuďawki řhěžorřřwa řwjedže. řdyž t řanemu wujednanju njepřidže, je móžno, řo řo řhěžorřtwow řejm rořpuschčži. řo pať by jara wobžarowacž bylo, doľelž byčhu ľoľto řozialdemokratojo řařo nowyč mozow nadobřli, byčhu-li pľóđneje řemje namafali ře řwojim řchčžuwanjom pschecžiwow nowym wuďawřam, hač runje řu wone nuřne.

řučžby a wėrnosčče.

9. řjeje wřchėmi čłowjekami řo niľoho bóľe bojecž niľasch, đyžli ľudaka.

10. řobawaj druhim wjeľe, řebi ničžo.

„řombaj řóh“ njeje jenož pola řnjewow duchownyč, ale tež we wřchěč pschewawarňjach „řšerb. řowin“ na wřach a w řudyschiny dořtačž. řa řchťwóřčž ľěťa pľacži wón 40 np., jenotľiwě čžisčła řo řa 4 np. pschewawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ćel

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šmolerjež knihiczišćežerńi w Budyšchinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Exaudi.

Jan. 15, 26—16, 4.

Raž w adventskim čašku psches wutrobj klinczi: „pschihotujće pucž temu šnješej!“ tak nětko šo hotujmy na luby šwjatosokny šwjedzeń a spěwajmy:

Pschińdž, Božo, šwjatosokny Ducho k nam!

1. Šwědcž w naš!
2. Šwědcž psches naš!
3. Šwědcž ša naš!

1. „Šdyž pač tón troštar pschińcž budže.“ Šak nusny je w čaškach šrudoby troštar, wošebje šdyž mamy šo wot lubych dželicž! Bórsy ći wucžobnizy tule bolosć šacžuja. Šeno mačo dnjow a woni šu wošyroćeni a wopušćeni, kaž štawy šjes hlowny. Njeđyrbjačo žadanje po troštarju wotucžicž? Ale Šesuf, kiž tež potajne žedjenje wutrobj šnaje, jich njeha šyrotow wostajicž. Wón chže jim troštarja póbšlacž. Může lěpschego troštarja być hacž njebjelkeho póbšla? Wón je Duch wěrnosće, na njeho možemy šo we wšćem špusćecž. Wón šo njeruna še-šharńym ducham tuteho šwěta, kiž ludžom wšćelake lubja, kiž pač šwoje šlubjenja nihdy dopjelnicž njemóža. Šdyž je Bóh šam wěrnosć, potom je tež Boži Duch Duch wěrnosće. A w ćim wobšteji škutlowanje šwjatosokny Ducho? „Tón budže šwědcžicž wote mnje.“ Wón wucžobnikam wěšte ćini, šo je jich mištr w krašnosći, trónujo k prawizy Božej. Šomyšl šebi: twój luby pscheczel ćehnje wot tebe do zuseho kraja, šnano psches morjo. Do šwojeho woteńđenja

wón tebi šlubi, šo chže tebi pišacž wot tam. Nje wěrnosć ty ćatascž žedžiwje na pschińdjenje jeho lista a šak šwě-škelisch šo, šdyž wón pschińdže! Šak možachu tež ći wucžob-šnizy šwjatosokny wšćacž: „Šesuf je žiwj pola Wótza w kraš-šnosći. Šdyž je wón naš tež wopušćicž, my tola wopušćeni nješšmy.“ Ale hišće wjazy je tón njebjelki šwědt ćinil. Šako Duch wěrnosće je wón tych wucžobnikow, kiž běchu hišće w błudach, do wšćeje wěrnosće wodžil. Wón je jich roššwětlil wo wšćich potajnosćach rady Božej, wo hlubokej wožnosći Šhryštušoweho ćerpenja a wumrjećza. Wón je jich dopomnil na wšćitko, šštož je jich mištr na šemi rěćal a ćinil a je jim potom pschi pišanju wješćeje powjelće rošom a myšle roššwětlil. A šajka polnosć troštarja leži w tajkim šwědcženju, šotrež ša wšćitke čašny placzi! Šdyž šwjatosokny Duch w šatonju naš roššwětla wo našich hrěchach, potom wón nam š došom w ewangeliju Wumožnika wot hrěcha a winy pokasuje; potom ćini wón Šhryštuška ša naš Šhryštuška w naš, šo njebychmy dale šebi šamym žiwj byli, ale temu, kiž je naš lubowal hacž do šmjercze. Šwjatosokny šu blisko! Tón troštar chže w naš wo Šhryštušku šwědcžicž a psches tole šwědcženje šyrbimj k žiwjenju pschińcž. Duž naša prošćwa: Pschińdž, Božo, šwjatosokny Ducho a šwědcž w naš.

2. Šštož dobre doštanje, šyrbimj šam tež dobre ćinicž. Šdyž šwjatosokny Duch w naš šwědczi wo Šhryštušku, šyrbimj polni šwjatosokny Ducho tež psched druhimi wo Šhryštušku šwědcžicž. „Tón budže šwědcžicž wote mnje a my budžecze tež šwědcžicž.“ Šak šwěru šu ći wucžobnizy šwoje

pomołanje wufonjeli! K tajkemu pomolanju dže bčchu woni wošebje pomolani: „pšchetož wy seže wot spoczatka pola mje byli.“ Eswēdf dyrbi tu wēz, kotruž ma fastupicz, tež polnje srosymicz. Czi wuczobnizy bčchu stajnje s tym Anjesom byli a s jeho polnosće brali hnadu sa hnadu. Tehodla šwēdca Petr pšchēd wyšofej radu: „My njemōžemy wostajicz.“ Ale woni njejsu czi jeniczy šwēdzy Khrystu-šomi wostali. Kaž wōjwoda pšchēzo nowe wōjsta na bitwišchčo wodži, tač je šwjaty Duch pšchēzo nowych šwēdkow šbudžik. W liščē na Hebrejskich rēczi šo wo mrōczalzy šwēdkow. Mōželch ty kapki mrōczalki šlicžicz? Nunje tač njesamōželch šwēdkow sa šchizowaneho a horje-štanjeneho licžicz: mišionarow we wšchēch kōnzach semje, prēdarjow w zyrkwi, wuczertjow w šchuli, pobožnych starschich w domje. Je tajki Duch šwēdčenja tež w tebi? Ešy ty wješelj wufnawat abo bojašny šaprewat? Nunje w našchim czašy je nufne, pšchecziwo mozy njewēry wješele šwēdčenje wotpoložicz. Sa Khrystuša šwēdžicz a dušche dobyčz je pšchišluchnosčz, kotruž dyrbi kōzdy šchesczijan dopjelnicz: niz jenož duchowny, ale tež kōzdy, kotremuž je tōn Anjes wutrobu wotewrik. Šastupče tež wy do rjada tych šwēdkow, kotrehōž nawjedomarjo šu czi japoštolajo. Šahlošujče do proštny dženšnišcheje njedžele: Šichińdž, Božo, šwjaty Ducho a šwēdcz pšchēš naš.

3. „To šym ja k wam rēczał, šo šo njebyšchēze pohōrschowali.“ Pohōrschenje na wuczobnikow czašchē. Wot židow bčchu woni wuforkani. Wot Romškich buchu šchizowani a morjeni. Cžehodla tole njescheczelstwo? „A to wam budža cžinicz, dokelž woni ani mojeho Wōtza ani mje njesnaju.“ Woni njewopomnichu, šo je Wōh luboščz. Woni njemējachu žane srosymjenje sa cžlowški hrēch a nufnosčz wot Boha pōšlaneho Wumōžnika. Woni šebi šamo myšlachy, šo se šwojim pšchescžehanjom Bohu škuzbu cžinja. Wuczobnizy wšchaf šebi njebychu myšlili, šo tež tajke cžakšy w šchesczijanštwje pšchińdu, kaž je Romška zyrkej šwēdkow wērnosče pšchescžehala. To šu šrudne lopjena zyrkwinskeje historije. Ale pšchi wšchēch pšchescžehanjach je šwēdčenje wo Khrystuša tola dobyčze wobkhowalo. Duch bēšche mōžnišchi hacž cžēto; s Boha narodžena wērnosčz dobywafche nad bludami w cžlowškich hłowach. To budž našch trošcht, hdyž my jako šwēdzy Khrystušowi dyrbimy do tyšchnosčzow. My šo bojecz njetrjebamy. Wōh nam njeje dač Duha bojoscze, ale mozy. Ešwjaty Duch chze w tajkich bludzenjach sa naš šwēdcžicz, šo bychmy knjejštwo šdžerželi. Duž budžmy wješeli a štrošchtni! Ešwjatki šu blisfo. My jim napšchecziwo džemy se šwojej proštnu: „Šichińdž, Božo, šwjaty Ducho k nam! Ešwēdcz w naš! Ešwēdcz pšchēš naš! Ešwēdcz sa naš!

Šamjen.

Jenicška nadžija.

Hdyž s wyšofej hory Gemmi w kantonu Wallišu we Šchwizy ke wšy Leuck dele krocžisch, dha pola wužloba, do škalu wurubaneho, nimo pšchińdželch. W nim šteji rjany marmorowy šchiz, do kotrehōž šteji dwē lacžanškej šlowje wudhpanej: „unica spes“, na šerbški: „jenicška nadžija“. Tōnle šchiz je tam pšchēd 65 lētami jedyn franžowski hrabja we wullej šrudobje štajicz dač. Šeho mlodoštna džowka mjenujzy tudy na žalostne wafchaje do nješboža pšchińdže. Wona po wufim pucžu na mulu porno hłubiny jēchafche. To šlocžo šo potkny a s hrabinku do nēhdže 1700 štopow hłubofej hłubiny dele padže. Dokelž je ta hłubina njeschichōdna, njemōželche šo najebacz wšchēch prózowanjom rošražene

cžēto s njeje šbēhnyčz, ale dyrbjachu jo tam ležo wostajicz, tač šo hłubokofrudženaj starškej šwoje šnjesbožene džēczo ani na šchesczijanške wafchaje pohrjebacz njemōželch. Ale wonaj pytašchtaj a namafafchtaj we šwojej njewuprajnej bolosčzi trošcht w šhladowanju na šchizowaneho Khrystuša. Wēra do njeho bēšche balsam na jeju rošbitej wutrobje. K wobšwēdčenju teho dašchtaj wonaj na tym štrašchnym mēštnje, hdyž bē jeju jenicška džowka, kiž bēšche jeju wješele a radoščz byča, do hłubiny padnyča, tōn marmorowy šchiz do škalneho wužloba poštajicz s thmaj wažniwymaj šlowomaj: „Jenicška nadžija“.

F.

Pšchēd pucžowanjom.

Mōj Abba, Wōtče njebeški,
Ša chzu šo na pucž podacz
A tebi, šchtož mam na myšli,
Chzu porucžicz a dodacz.
Duž wjedž mje s tvojej prawizu,
Šo wufwolam a nadeńdu,
Šchtož mojom' šbožu škuzi.

Šōj šobu, luby Šbōžniko,
Nētk moja dušcha prošy,
Njech by šo derje radžilo,
Šchtož wona w myšlach nošy;
Do ruki tvojej' mudrosče,
Kiž wšchitko derje wuwjedže,
Ša bojašny šo podam.

„Ešym pšchi tebi, duž njeboj šo“,
Mōj Šbōžnik ke mni praji;
Wšmi na pucž, dušcha, šlowo to,
Kiž bojoscž tvoju štaji —
Njech šbēhaju šo wichory,
Wōn s tobu je na kōdžiczzy
A njeda ji šo nōricz.

Ša lehnu šo na wutrobu
Czi, Anježe mōžny, šwērnny;
Ešwēt powal šo, ja s tobu du
A šawostawam mērnny;
Ša šchiz a horjo pšchetrocžam
A halleluja šanoscham,
Hdyž chze šo šwētej seznyčz.

Duž, domo mōj, budž božemje,
Wam božmje wšchitzy lubi;
Mōj dušche pšchecžel šo mnu džē,
Ešwōj šchlit a trošcht mi šlubi;
Mje wodnjo šlōnzo nješpari —
S nim šwētko mam we cžēmnosčzi,
Mōj pucž šo derje šlōnczi.

Handrij Zejler.

Wo paradisu.

Pšchēd mnohimi lētami jedyn šahrodnik ke mni dželche: „Hdyž my w nadobrjenju kwētkow a s porjēšchowanjom semje tač dale potracžujemy, kač šo to nētkole štawa, dha njemōže hinač byčz, hacž šo paradis šašo dobudžemy. To je ideal sa mnje.“

Hdy by šo nētko wopravdže šemi šašo tajka krašnosčz dača, kajkaž je ta w paradisu byča, šchto by nam s thm pomhane byčo? Kajkeho wužitka by paradis sa naš mētk, bychu-li na rožu jeho

kwětkow khljy nascheho horja padake a pschi swontowntym měrje
kólowokoło sbychnjeńcška naschich duschow sa pokojom wotake, kotryž
na semi namafacž njeje? Sčto nam paradis chze, pschinjeńem-li
kwoju wutrobu kóbu do njeho, kajtaž wona je?

Sdžež je wodawanje hrěchow, tam je žiwjenje a sbóžnosć,
tež wobrjedž puscžiny.

Sdy by Jesufowa smyhlenoscž a Jesufowa luboscž we wschěch
wutrobach w kčenju stejala a we wschitkich ludach bohate płody
njebka, čím dlěje, čím wjazy, dha by to paradiska wobstejnoscž
sa semju była. A na tymle snadobrienju žiwjenja a na tutym
pschekrafnjenju Jesufoweho mjena dyrbi kóždy po kwojim dželu
sa kěbje a druhich dželacž. To ma kwojaty ideal sa naž bycž.

F.

Sčto kym ja tebi scžinil?

(R. Gerol.)

4. Mój. 22, 28: Wóbliza dželche i Wileamej: Sčto kym ja tebi scžinila,
so ty mje — biješ?

Muž wóblizu je honil na pucžu njesbóžnje; —
A čom' wona dha kó spjecži a i wopjecžizu dže?
Hlej, tamle jandžel Boži, kwoj mjecž posběhnywschi,
Na skalnej, wustej schčezžy wschał pucž jej fastupi.

A wona jeho widži, muž tón pak klepny je,
Su pschezo dale honi a i kijom nabije.
Duž padnje na kolena a kóstnoh' wobstorži:
Ach, čehodla mje biješ, sčto scžinila kym čži?

Swět frošymicž wschał nochze, hdyž swěrjo fastona;
Eso hórski: Sčto hdy klyšchal, so skorža skoczata? —
Ach, budže na wšach, w městach wschał lěpje kěžblimi,
Wjy styski stworjenjome žno bnschče klyšcheli.

Ach hlej, tak hrosny pohoncž tu konja pohoni
Se saklecžom a i bicžom, so bėdny sajachli. —
Nětk padnje na kolena a styskuje wustona:
Ach, k čzemu mje tak biješ, sčto dha kym scžinil ja?

Tam rěšnik hrubje čžeri po drósy čželatko,
Niž pschezo sastróžene b'dže wot pša kufatoh'.
Na pohanjerja wbohe kó i hrosu wobrocži,
A tschepjetajo bjecži: Sčto scžinilo kym čži?

A njekhmanil je storhnył tam nahe ptacžatka
Wot kwojich lubych starschich a i mjekloh' hnešdžicžka.
Sich frudne sakwilenje tak jeho nařwari:
Čži rubježniko, bėda! Sčto dha kym scžinili?

Sčto njedocžinł, tón mały, tam wonkacy skucžuje?
Wón wulkom' brucej nitku sa nóżku swjasał je.
A jako slecži, nóżka je wutorhnyła kó.
Duž swěrjatko slě bėrcži: Sčto dha kym scžinilo?

Tak stona mjelcžo, wótlje tu semske stworjenje,
Hlej, tykžtrócž a wjazy na wschelke skichwdženje.
Pšched stworicželom skorži na čžlowiske dželcžisko:
Ach, čžlowjecže, ty hrosny, sčto dha kym scžinilo?

Ty hłoby njesrošymisch tej' wbohej' swěriny?
Ach, njerěcža dha sa nju wschě kmilne wutrobny?
A Boži jandžel rjeknje, čže prošny: Ssmil kó ty!
Wschal mjenuje kó kmilnosć, tón i Woha póplany.

Sdyž kóstnym njewobara tu jandžel i njebjekow,
Sčto dha na mječze Božim ma mjecž na semi jow? —
Brut naložče na małoh', a i wulkim do jastwa.
Sdyž nochzedža tu klyšchecž, dha njech wschał sacžuja.
Surij Brósl.

Tež jene předomanje.

W mječze Leedsu (wupraj: Lidsu) w Sędželskej 1890 bohaty
muž na kymjertnym ložu ležesche. Wón někotre předomanja čžitasche,
kotrež běšche klatony předar Spurgeon (wupraj: Spördsch'n) wudał,
a bu wot nich tak hnuty, tak w najkłubškej kłubinie kwojeje
dusche sajata a woschewjeny, so wón kłowny džel kwojeho samo-
ženja, wjazy dželili 150,000 dollarow (po naschich pjenjesach
600,000 hrimnow) předarjej Spurgeonej testamentarišy wotkasa,
mjes tym so wón kwojich pschuwusnych jeno kłudobnje fastaracž da.
Tón muž bė wumrjel a pohřebany; testament bu wotwryeny a —
pschuwusnych semrjeteho nad jeho wopschijecžom hróšba saja. Duž
kó wufonjerjo testamenta w Leedsu na pucž podachu a do Loundona
i Spurgeonej pucžowachu. Temu woni wobstejnoscže pschuwusnych
rosstajachu.

A sčto Spurgeon čžinjesche? Wobsta wón na kwojim prawje,
to samoženje na kó scžahnyčž? Njekny wón: „Sa je sa dobre wot-
pohlady trjebam!“ Abó wsa wón i najmjekšcha pokojzu abó schtwórty
džel sa kěbje a wostaji sbytk pschuwusnym? — Ně, wón hnydom
wot kwojeho rěčnika prawomóžnu lisčžinu wustajicž da, i kotrež
kó wón žyleho herbštwu wšdawasche a wufonjerjam testamenta po-
rucži, so bnyhu žyle samoženje mjes testatorownych potrebnych pschi-
wusnych rosdžělili. To běšche předomanje bjes kłowow.

F.

Khowanje kłónza.

(Pšchelozł.)

Tam k wječzoru kłónzo kó khowa,
Wšcho se klotom wobrubuje,
Pšches halosy shladuje i nowa
A sa hajom w Boži domcžł dže.

Nětk swony wšow saklincža rjenje,
Nam wotpocžinł pschipojdžej,
A swonjaze stadło dom čžehnje
Pod tčechu tu hospodnimu.

Tež ratarjo wopuschčeža pola,
A čžischina pschikrywa wscho;
Hlej, wětsicžki saduma hola,
Kčžew sahonow woschewjejo.

Tak čžische, tak mile, tak sadnje,
To, Wótcže, spožč we luboscži:
Sdyž žiwjenja kłónzo tu spadnje,
Sjew wječzor mój junu kó mi!

K. A. Fiedler.

Butrowa knježna w Sserbischcžu.

W schčžnathym lěstotku w jentym čžemnym starym domje na
torhoschcžu města Sserbischcža (němski: Zerbst w anhaltskim wójtowd-
stwje) dvě kótlje bydleschtej. Wonej běšchtej i mčrom a kamej sa
kěbje žimej, tak so běšchtej rėdko widžecž. Měschčzenjo tež njewje-
džachu, i čžimž kó žiwjeschtej; ale to wschitny wjedžachu, so mječschtej
kó wobej jara lubo a we wutrobnej pschesjenoscži w hromadže
bydleschtej. Sčtož jena mječsche, to tež drugej klyšchesche; sčtož
jena chžysche, to kěbi tež drugej žadasche. Pšchi tym běšchtej jara

džela wej a slutniwe; ale pschi tym tež dobreho činješchtej, sčtož móžješchtej. Žadyn khudy njetriebasche podarmo wo šmilny dar prohycz a hewať šo tež pschi druhich dobrých skutkach stajnje wob- džěljšchtej. Ludžo jimaj rjeknychu: „dwě šotšje w różknej stwiczzy“ a pod tutym pomjenowanjom běšchtej zhlému městu snatej.

Žedyn džěn počachu w Šserbišcžu pomjedacž, šo stej wobej knježnje wjele herbowalej, a měnjachu, šo nětko šwoju różknu stwiczku wopušcžitej a šebi rjany dom kupitej, šo byšchtej w nim se wschej krašnosczu žiwej bylej. Ale wobej wostaschtej, kaž a hdyž běšchtej prjedy bylej. Š woprědla šo měščzenjo nad tym džiwachu, potom šo pať směrowachu, prajizy, šo drje jeju herbstwo njeje wulle bylo, kaž běchu ludžo prjedy pomjedali. A škóncžnje žadyn cžlowjeť wjazy na to njespomni; něšcto druhe a ša město wjele wažnišče bě šo stało, sčtož bě měščezanow, wošebje pať jich hospoř do wulleho njeměra stajilo.

Mjenujzy w starých cžasach mějachu radni knježa wjele prawa a wobšanknychu druhdy wězy, kotrež šo měščezanam š zyla nje- špodobachu. Tajke něšcto šo tehdy tež w Šserbišcžu sta. Pšchekupzy, kotřiz tehdy na radnej thěži knježachu, měnjachu, šo jim to wjele sčtodži, hdyž burja na torhošcžu a tež w měščezanskiach do- mach butru pšchedawaja. Woni škoržachu, šo šo jim pšches to jich žiwnošcž a šašlužba pšchikrótschuje. a šo šmėdža wješni ludžo, kiž tola š měščezanski dawkam ničšo njedawaja, žyle bjes šadžěwka w měščze wikowacž. A dokelž běchu radni knježa pšchekupzow dobri pšchecželjo, dha tež dolho njetraješče a wješnym ludžom bu pšche- dawanje butry na torhošcžu šakasane, a šmėdžachu jenož na jenyh haczenjach, kiž teho dla butrome haczenja rěfachu, butru pšchedawacž a to jenož jedyn jenicžki džěn ša thdžěn. Pšchekupzy šo nad tutym nowym porjadom šradowachu, kotryž jim nowy dobyť lubješče. Měščzenjo pať a jich žony šo na to jara hněwachu. Pucž na butrome haczenja bě daloki a šo teho dla wjele cžas ša njewušcnje pšchecžini, a hdyž bě moťre wjedro, šo tam žony hacž do břišcžow w blóče šawjajnychu. Še-li šo cžychu šebi nětko cžas wulutowacž a šo šaženja šminycž, dyrbjachu butru pola pšchekupzow kupowacž a tam ša nju wjele dróžšcho pšacžicž. Duž jara morkotachu a šo tež na radnej thěži wobcžezow- wachu; radni knježa pať na šwojej pšchikafni twjerdže džeržachu a šóždeho šurowje šhostachu, kiž ju pšchestupi.

Pšchi wsčěm tym pať tola burške žony butru šradžu do wsčelafich měščezanskiach domow nošachu a měščezanski ju wot- nich kupowachu. Tola to bě še štajnym štrachom šjednocžene, tať šo njespokojnošcž w měščze dale a bóle pšchibjerasche a tež jedyn džěn šjawnje wudyri. To šta šo pschi podawku, kotryž čžemh nětko pomjedacž.

Šenu šobotu dokořdnja šta šo njejabzy na měščezanskiach torhošcžu wulki šběžť. Wjele ludži šo š hromadami a pod wul- kim šawtowanjom š radnej thěži cžišcžesche. Mužojšo wot šwojeho džěla pošlocžichu a pšched durje won šhwatachu, šo bychu widželi, sčto šo tam podawa. Wobej knježnje tež š wofnu šstupišchtej a na lud, kiž šo tam škóčješče, š wofnom dele hladašchtej.

„Pohladať jenož, Martha“, rjekny mlódscha šotra Marja; „pohladať jenož na tu wbohu štaru žónku, kotruž šu radni wotrocžy šajeli a še šobu dale wjedu. Wona šorbif w ruzy džerži, kotryž, kaž šo šda, pšched nimi wulchowacž pyta. Wona je wěščze pšchikafni měščezanskeje rady pšchestupila a něhdže w měščze butru pšcheda- wacž špytala.“

„To drje je lohko móžno“, wotmolwi Martha, „pšchetož ja šym ju cžasto na butrowych haczenjach butru pšchedawacž widžala. Wboha žona! Šať ju tola hrubi radžini wotrocžy škorfoja a šo š nej cžahaja a tať šo jej šyly po šizomaj dele šuleja!“

„Šój, Martha!“ praji Marja, „mój čžemoj dele dóncž, šnadž mohlej tej wbohej žonje pomhacž.“

Wobej knježnje tež bórny š domu wustupišchtej a mješ ludži džělšchtej; wonej běšchtej tež cžichej a šměrnej, ale jeju wutroba bě njebojasna. Ludžo jimaj š pucža šstupachu a jeju pšchecželnje štrawjachu, a tať hacž š tej burškej žonje pšchikóčješchtej a šlyšcšes- tej sčto bě šo stało. Měščzenjo drje štarej macžerzy tať něšať pomhachu, ale na radžinych wotrocžkach šo tola žadyn pšchepšchim- nycž nočžyšče.

„Lubi knježa“, ta štara žona žaloscžesche; „ja Waš Bože dla prošcu, wostajcže mi moju butru. Šolojža džě mojej šušobžiny šlušcha. Ša wschať šwoje žiwe dny žaneje butry wjaz w měščze pšchedawacž nočžu.“

Ale jeje škorženje ničšo njepomhášče. Žedyn wotrocžť jej šorbif š ruli wudrě a šawoľa: „Wš šcže hižom šti šróčž tudy w měščze butru pšchedawala, niž pať na butrowych haczenjach, kaž je wššoka rada pšchikafala. Wš wěščze, šo je šchtrafa šóždy ras wjetšcha. Duž jenož šo dale njesapjerajcže, a pójče pšched měščezanskeho šudnika.“

Štara Šorborka, kaž ta žona rěfášče, drje šórte šyly pšche- liwasche, ale to jej ničšo njepomhášče; wona dyrbjesche na radnu thěžu šobu hič.

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake š bliska a š daloka.

Š Šrodžišcžca. 20 lět je šo minylo, šo je šo Šustav- Šdolšski šwjedžen w naškej wošadže šwjecžik. Šišcže mamy w džakownym wopomnjecžu móžnej přědowanj, kotrež štej tehdom- nišchaj šwjedženščaj přědarjej, š. šarať Šubiza-Šutecžanski a š. tajny žyrkwinski radžicžel Šeller š Šudyščina, nam džeržakoj. Duž bu žyla wošada š radošcžu napjelnjena, jako š nam powješcž šdóndže, šo čže Šudyške pobocžne Šustav-Šdolšske towarštw šwój lětny šwjedžen w naškej rjanej žyrlwi džeržecž. Šunjež běchu lětšca nalětné džěla na polach šhětro šapošdžene, žyrkwine pšchedštejčesťw što tola jako šwjedženški džěn niž njedželu, ale džělawy džěn poštaji. Šobožne šmyšlenje našchich šerbskich wošadow šo tu krašuje šjewi. Šulke šyly šemšerjow, tež še šušobnyh wošadow, našch Šoži dom pjelnjachu. Ššwjedženški přědar na šerbskej Šožej šlužbje bě šyn naščeje wošady, š. šarať Šwóšaf š Šudyščina, kotryž wo- šadže šłowo še šjewjenja šwj. Šana 3, 2 rošestaji: Šudž šbudliwy a pošylń to šbntne, kotrež čže wumrjecž! 1. Ty to móžješ. 2. Ty to dyrbiš; 3. Čžješ to tež? — na němškej š. tajny žyrk- winški radžicžel Šeier š Šudyščina, kotryž pošlučarjam po Šal. 6, 10 — hešlu Šustav-Šdolšskeho towarštw — 3 pruhowanške pra- šchenja pšchedpožoji: Šamh my čžas ša wěčžnošcž? Ššmy dobrotu cžinili na wsčittich ludžoch? Ššmy najwjazy lubošcže wopofajali tym, kiž šu naščeje wěry? Ša woběmaj šemšenjomal najch žyr- kwinski chor pod wuštojnym wodženjom žyrkwinskeho wučerja š. Šetrifa šchtyrišłóšny duchowny špěw jara rjenje špěwasche. 15 duchownych a wjele wučerjow šo na šwjedženju wobdžěli. Šo bě šacžišcž Šožeju šlužbow šłuboki a móžny, šolleka wob- šwědcži, ša kotruž šo po šerbskej 221 hr., po němškej 160 hr., hromadže 381 hriwnom, nawda. Šóh daj, šo by šo šłomjo ewangelskeje lubošcže š wěrybratram w rošpřóščenju dale žiwe mješ nami šorilo!

Šorjedženje: Š šhěluschu: Šdychowanje pšchi 12 hodžinach, w pošlednimaj cžišłomaj wocžišcžezanym, je njeluby šmył. Šam ma w 12. a pošlednim ryncžku město cži rěfacž: **jom'**: Šdnyž šo jom' (mjenujzy Šnješej) hodži pytačž njewještu (našchu dušchu).

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čí khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew čě!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šmolerjez knihicziščjezni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

Sswjatkí.

Jap. št. 2, 1—13.

Sswjatkowne sczenje nima jeno wažnosć jako podawě
je šandženoscze, ale je pschirunanje teho, kak a šcho šwjaty
Duch dženska hiščjeze w šchesčijanstwje skutkuje.

Wulecže šwjateho Ducha.

1. Šdy wón pschindže?
2. Kak wón pschindže?
3. Šcho wón pschinježe?

1. Džeń šwjatkow dyrbjesche dopjelnjeny byč, přjedy
hacž šwjaty Duch pschindže. Sswjatkí šu žnjomy šwjedžeń
pola Židow. Přjedy hacž móžesche šo duchowny žnjomy
šwjedžeń šwjeczič a šnopy šhowacž do šnjesowych bróžujow,
dyrbjachu hody přjedy hič a tón žyly čaš, hdžež njebjeski
wšywar šymjo šwojeho šłowa wšywasche na rolu šwěta.
Sswjatkí šu šwjedžeń šakonšacža na Sinai. Přjedy hacž
móžesche šakon, niz pišmika, ale Ducha we wutrobach škutko-
wacž, dyrbjesche šo poklecžo štareho šakonja šběhnyč, dyr-
bjesche šhryštuš našče hrěchi njescž a psches šwoje horje-
štacze wěštosč wujednanja pschinjesč; nětko hake móžesche
Duch džěčatštw škutkowacž we wutrobach wučobnikow.
Tón šnjesh dyrbjesche horje špěčž k šwojemu Wótzej, šo
by wot Wótza Ducha pošlacž mohł. Nětko hake běsche
džeń šwjatkow dopjelnjeny, nětk móžesche šwjaty Duch
pschinčž. Tež dženska dyrbi šo hake džeń šwjatkow do-
pjelnicž, přjedy hacž móže šwjaty Duch do našchich wutrobow
pschinčž. My dyrbimy najpřjedy hody šwjeczič t. r. šapo-

čatł činičž k bóškim žiwjenjom; dyrbimy čiči pjatł
šwjeczičž t. r. pokutu činičž šwojich hrěchow dla; dyrbimy
jutry šwjeczičž t. r. k nowemu žiwjenju štanycž; my dyrbimy
štejecž na horje šnjebjušpěča t. r. njebjeszy šmyšleni
byč; našcha wutroba dyrbi pschihotowana byčž w šchuli
šesufkovej, přjedy hacž móže šwjaty Duch w njej bydlicž.
My šmy dolho hižom w tej šchuli, hdže je plód? Dženska
šwjaty Duch k nowa pschindže; pschihotujcže jemu měšto!

Či wučobnizy běchu w jenej myšli hromadže. Šo
je to měšto, hdžež šwjaty Duch pschindže. Woni běchu
w jenej myšli w lubosčzi, w jenej myšli k modljenju a
w jenej myšli w domje teho šnjesa, duž móžesche šwjaty
Duch jako Duch lubosčze a mēra pschinčž. Hdžež šawiščž
a hidženje wutroby napjelnitej, hdžež je wohen roštorny
w domje, we wošadže, tam ša Ducha lubosčze ruma njeje.
Kóždy drugi dar drje nam Bóh bjes naščeje modlitwy
dawa, ale wo krašny dar šwjateho Ducha čže wón prošeny
byčž (Luk. 11, 13). Hdžež nimaja šo k Božemu šłowu,
k Božemu domej a k Božemu blidu, ale šu šimzy a hordži,
tam šwjaty Duch pschinčž a škutkowacž njemóže.

2. Wón pschindže jako wěšik. Šy jehó šebi nje-
móžesč ššacž we wěštej hodžinje a na wěšte měšto, ale
wón pschindže njejabzy tak berje w pučach jenotliweje dušche
kaž w hnucžach žylyho luda a čaša. Wón móže pschinčž
na šłamanu wutrobu jako čiče, žunje duwanje, lubosny
a wofšewjazy, pošylnjo a pošbėhujjo, ale tež še šatraschazej
wichorškej mozu na šhrobku, šo pschecžiwjazy dušchu, twar
hordosče šniczičž.

Wón pschińdže jako woheń, roškwětlujo, sanicžo, šhrějo. Wón dusche roškwětluje, so kame šebje we šwojej šhudobie a Boha w jeho bohatej lubosczi, šwět w jeho sachodnosczzi a njebieske dary w jich wostawazej wažnosczzi pšnaja. Wón w bolosnym wohenju pokuty twjerdoscz myšle a nječistosc wutrobny saniczi. Wón wutrobu šhrěje k zunjemu płomjenju šwjateho šahorjenja, wutrobneje luboscze. A hdžež šo we wutrobje tole šwjate płomjo pali, šwjaty Duch psches njo šwoju móž wopokasuje, kotraž chze tež druhim tole žohnowanje pschinjescz psches smutskowne a šwontowne mišionstwo.

3. Wón pschinješe nowe wutrobny. „Woni buchuwšchitzy polni šwjateho Ducha.“ Šhto tón na wutrobach wučzobnikow škutkowasche, to widžimy na Šětrje: Prjedy běšche wón šhabłaza šczina, potom škala. Tak tež čzi drusy wučzobnizy. Woni buchuwšchitzy polni Ducha wěrnoscze, so ju šami pšnachu a druhich wučzachu; woni buchuwšchitzy, so šo wjazy šady šamknjenych durjow nješhowachu, ale šjawnym wušměwzam a hrozazym nješšeczelam šhrobli a jako wješeli šwědzy napschecziwo šstupachu. Tak dženša hiščeže šwjaty Duch škutkuje, so se Šauluša Šawoła čzini, so šlepu wutrobu roškwětla, hordu wutrobu ponižnu, a šhrobli wutrobu čzichu čzini, morwe wutrobny wožiwja, so to šlubjenje profety dopjelni: „ja chzu wam nowu wutrobu dacž.“

Wón pschinješe nowe jasyki. Niz jeno šahorjene rěče, ale rěčenje w nowych jasykach, kotrež čzi wučzobnizy hacž dotal nješnajachu. Tón dživ šo přecz njeda, hdžž šebi jón tež wuložicz njemóžemy. To běšche pschedsnamjo teho, so mješesche šo ewangelijon junu wšchitkim ludam předomacz. A nowy jasyk dostanje kóždy, kiž je polny šwjateho Ducha; wušměwz nawuknje Boha šhwalicz; morkotazy nawuknje šo džakowacz; mjelczazy teho Šnješa wušnawacz, šwadniwy měrnny bycz. Šacžrunje wulke hromady luda s hlomu tšchafu a maja šwój šměch, wot Ducha šapšchimnjena a napjelnjena wutroba njeda šo mylicž; čžehož je wutroba polna, to dže psches röt. Daj šebi šwjatkownu powjescž tež psches wutrobu a k wutrobje hicž.

D šwjaty Ducho, pój wšchak k nam!

Bydl we naš s twojej hnadu šam!

Šamjeń.

Pschińdž, šwjaty Ducho!

Šan Šivius, pobožny a wučzeny muž a rektor tak mjenowaneje wječhowškeje šhule w Mišchnu, bu wot Boha s mórom šajaty. Šeho šym jemu radžesche, so by šwoju nadžiju na Šhryštuka štajil a myšle k njebieskam škožował. Duž wón džesche: „Dule rachnonku šym hižom dawno šczinił, šym tež teho wěšty, so mam hnadneho Boha w njeby, Šesom Šhryšta dla, kiž mje se šwojim šwjatym Duchom njewopuscheci.“ To wuprajitwšchi šo wón pocža tón rjany šhěrlušč modlicž: Pschińdž, Božo, šwjaty Ducho, k nam atd. Na to tym šwojim dobru nóz da, ruzy a nošy hromadu škoži a džesche: „Ach, miłosčizny Božo, nješacžišit mje wot šwojeho woblicza a njewšmi šwojeho šwjateho Ducha wote mnje; njedaj mje dlěje w tymle žiwjenju čžwilowacz; šhwataj, Božo, mje wumoz, mi pomhacz. Mój Božo, njedlij šo, ty pomozuiko w prawym čžafu!“ Š tymile šłowami wón tole hubjene žiwjenje džen 1. januara 1553 wopuscheci. To rěka tak prawje w troščeže šwjateho Ducha wumwjeć. D derje, derje temu, šhtóž takle mrěje!

F.

Na šwjatki.

D wěrnoscze ty Ducho,
Šój we naš bydliczzi,
Ša wěrnoscž wotam! wucho,
Włud a čžmu wot naš wšmi;
Šam šahor našču wěru,
Ššcheci ert a wutrobu,
Šo Šhryšta s wjetschej šwěru
By kóždy pšnał tu.

Włud s njewěru šo šchěri
Džen kóždy šhroblišcho,
Duž brón we wšchšcheci měri
Šam podaj, ryczěrjo;
Ty dycbišč ščěrpnoscž dawacz
A šwěrnoscž we wěri,
A k pomozy nam šstawacz,
Šo šwět naš nještróži.

Tam w pohanskim tym kraju
Šwój hłób tež šhšchecz je,
Šo šwój pschah roškamaju
A puta pschibójšte.
Duž pschińdu se wšchěch štronow
Do twojoh' kralestwa
A wozuczja se šonow,
Něit chzedža Šbóžnika.

D Ducho, šhotuj wšchudžom
Džen šwjatkow na šemi,
Daj pšnacž wšchitkim ludžom
To šbože we Šhryšcheci;
D pomhaj k prawej wučžbje,
Šam pošylit wutrobu,
Šo w wješelu a šrudžbje
Wot Šhryšta šwědcžimy.

Handrij Zejler.

Wopyt Božeje šlužby.

Šěšnječ Šellert, kiž 1769 jako professor w Šipštu wumwje, běšche pobožny muž a Bože šlužby porjadnje wopytowasche. Šižom jako hólczez a młodženz kaž sa šwoje žyłe žiwjenje wón to šwědomicze a s nutrnoscžu čžinjesch. Wón džesche: „Wš s njedželu pschelohkomyšlunje wobšhadžamy, a ja šym pschekwědcžent, fromnišche naložowanje njedželow je sa šroščenje w nabožinje a pobožnosczzi njeparomny a s dobom najlěpšchi šredk. Njedželski džen šo šwojich wobšhódnnych dželow wšdawacz, šwoju wutrobu pruhowacz, k njebieskam pošběhowacz, ju s wěrnoscžemi wěry žiwicz a pošylnjecz, rěka: ju na žyly tydžen šylnicž a šo k pravemu wukonjenju šwojeho powołanja pschihotowacz. Šhtóž njedželu derje naloža, tón njemóže lohko te druge dny nješhmanje pschecžinjecz. Šhtóž pať ju hubjenje naložuje, kať móže tón wěricž, so je jeho pschibšchnoscz, te šhštkne dny derje šwuwužiwacz? Šapomit w tónle džen šemštemalicžkoscze! Ššwjeć šo žyłe nabožinje a njebieskam! Šacžuwaj Bože dobroty, šbože fromnych pschecželow a jich rošmótwow, wješela pschirody a jejnych dživow! Modl a džakuj šo, woczěštwuj šwoju wutrobu, šwoju dobrotnoscz, šwoje šlaboscze a šedžbu na šadžewki šwojich pocžinkow! Špšnawaj, so mašč wot Boha šameho mož. Ša šwoje wěrne derjehicze! Šytaj je pokornje pola njeho a budž džakowny ša te, kotrež dostawasch! Wš šwoju šlaboscž a njedostojnoscz pod hólkom wobšhoda a naležnosczemi žiwjenja pschelohko šahywamy, njepostajimy-li šebi čžaf ša pšnawanje šwojeje njemozy

a Božeje wschomozny a wysokeje. Temule wobkrodej dyrbi njebžela šwjeczena bycz. Wona je džen modlitwy a mēra, w kotrymž duscha jeniczy swoje wērne sbože wužiwa.“ F.

Ma šwjatki.

(S. Tersteegen.)

Stoß: Za khalu šhrysta móznu lubosc —

D šwjaty Ducho, šwětlo mózne,
Do doła šwęczišch šmjertneho;
Ty wabisch t šebi džęczi nōzne,
Niž na šwětlo pschińcz boja šo.
Žad'n psched tobu šo njewukhowa,
Duž tež ja šjewjam šo czi s nowa.

Mi wotkryj, rošeschrěj ty wschitko,
Šhtož w twojim šwětlu czišće nej',
Šacž by to bolilo tež nētko,
Šak potom budu šhwalicž šej.
Mje pschepadžišch ty s nozy mojej',
D Jesu, do jašnoscze šwojej'.

Šsam we mni njem'žu hrěchi moricž,
To dyrbišch dokonjecž wschał ty,
A žyle noweho mje štworicž,
Ššym šlaby wschōn a njemōzny.
Ach, šahot mje, o Ducho šwjaty,
Šo wěšty Duch mi budže daty.

D Ducho s tamnoh' mērnoh' raja,
Ach, napjelá žunje wutrobu
Mi s šubkami se šbōžnoh' kraja. —
Šdžež prjedy wōšty roščichu.
Daj nētł šo młōdnicž luboscž, wēru,
Šo mohł czi w Duchu šlužicž šwēru.

Mječ w pošlušnosći wscho šo radži,
Šhtož džens a jutije šapocznu,
Wjes poruka šdžerž w šwojej hnadži
Mi myšle kaž tež wutrobu.
Šhtož wuwjescž mam a wučicž, prajicž,
Wšcho do twojej' chzu šlužby štajicž.

D Ducho, rěka, kiž šo lije
Wot trōna Božoh' jehnjecža,
Niž lacžne wutroby tu žije
A ššewi s wodu žiwjenja.
A tej študni najradšcho šo šhilu,
Š nej' napiju šo dobru šhwilu.

Nētł s wutrobu šo tebi podam,
A wot hrěcha šo wobrocžu;
Ššwēt šabudu, wscho tebi dodam,
Ššo špuschčam, šo šy šo mnu tu.
Šchtōž tebe, šwjaty Ducho, žada,
Ššo temu stanje wulka hnada.

Surij Brōst.

A rospomnjenju.

Žyle s bliska wšy, s šhžemi hišcže mješowaza, je trawna šahroda. Widžišch šhtomił, kiž tam wobřjedž njeje šteji? W našymje dyrbjal jōn wohladacž pošnych cžewjenolicžkathych jablukow. Tōnle šhtomił ma šwoju štwišnu. Ššched pjatnacže abo šščšnacže lētami bu wōn pschepadženy. Wěštnoscž, hđžež štejesche, bu t twar-

nišcžu wsate. Tōn šhtomił njenužesche tajke pschemējenje šnjescž. Wōn šhorjesche, lišcže wjadnjescche, a ššōncžnje šdascche šo wscha nadžija šhubjena bycz. Ale šhto wobšedžer šahrodny cžinjescche? Šbōždu nōž, hdyž bēšche pošdne, ššpōžniwe džēlo, lēcžneho dnja do-šonjane, wōn hišcže pošnu šhanu wody t wotemrēwazemu šhtomikej nješescche. Wōn dyrbjescche po tu wodu daloko šhodžicž, hacž do hornjeje wšy. Ale wōn to cžinjescche. Šaj, wōn to tež cžinjescche, runjež jemu prajachu, šo by šebi tule pošzu jeno šalutował, došelž to tola ničžo wjazy njepomha. Čžehnjescche šo dnjowne džēlo wōšebje do dołhoscže, wōn to tež drubdy wokoło pošnozy cžinjescche. A hlejčže, tōn šhtomił poščinascche šo ššhabowacž. Žiwjenje njebēšche hišcže dospōlnje šnicžene, a pod šwērny wot-šhadowanjom ššhlni šo ta ššštricžka žiwjenja, kotraž hišcže w nim bē: šhubjeny mēty je nētko poššny pošdny šhtom, kotryž šwēru mytuje.

Mjeje czi to žane přēdowanje, mōj bratsje, moja šotra? Mi bē to jene — a jene jara trošštne. D to ša šhubjene mēte mōže šo hišcže wumōž! A rjeknu-li wschitzy: Mimo je — wērna luboscž šo pschezo hišcže nadžija. Njewuštawaj jeno, t na-šdacže wuššhjenemu šhtomej šwērny wodu šwojeho dobro-šproščenja nošycž. A byla-li pošnōž, a njeby-li dołho ničžo ššutko-šwako, njewuštawaj! Šajka radošč, hdyž potom tola luboscž dobywa, hdyž ššštricžka bōjššeho žiwjenja, kotraž je hišcže w duschi twojeho wboheho lubušška, šo šmōžni, hdyž šo wona w nowym, cžichim cžerjenju w štwjerdženej wutrobje hiba a šo ššōncžnje tež naj-ššupišchemu wōčžku šštriumf hnady a džiw wumōženja ššewi! Duž njewuštawaj! F.

Biblija šama.

Šako bu ššottski mišionar Dr. Alexander Duff do Šndije poššłany, wōn šebi ššaknu knihownju, 800 ššwajššow šicžazu, a wjele drohich rukopišow šobu wša, došelž mēšescche wotmyšlenje, w Šndiji wēdomoštnu ššulu ššalōžicž, wot kotrejež šo wōn mnoheho wušpěcha nadžijescche. Ale s bliska ššapa Dobreje Šnadžije šo jeho ššōž pošnōri a wschitke knihi bēchu ššubjene. Wōn ššam šwoje nahe žiwjenje wukhowa. Šako nētko ššudny na brjohišcžu morja ššejescche, kotrež bēšche poššlady jeho wučženoscže pošžjelo, wōn wuhlada, šak s jenej žōłmu kniha na kraj ššlowny: — to bē jeho dšššacžna biblija. Duž tōn wyššozny ššžēłany a ša Bože myšle pschijimny muž wu-šwōka: „Nētko ššōššawam, ššhto chže Wōh s tšmle žššym pošdē-šženjom prajicž! Niž s cžłowškej wučženoscžu a wēdomošcžu, runjež ta jako ššlūžobniza pschepōšnacž njeje, dyrbjia šo cžłowške wutroby w Šndiji dobywacž, ale s Wōžim ššłowom ššamym.“

Wōn s bibliju ššamej do Šndije pučšowascche a s bibliju ššamej mišionštwō hajescche; a Duffowe džēlo w Šndiji bēšche s bohatym žohnowanjom ššōnowane. F.

Butrowa knježna w Ššerbisčžu.

(Poššracžowanje.)

Šdnyž radžini wotrocžy ššaru Borboru na radnu ššēžu wjedžechu, wjele mēšcžanow moršotajo šobu cžehnjescche. Dołho njetrajesche a ššēža a wschē šššhody bēchu bōřšy pošne ludži, a ššchtōž mōžescche, tōn šo tež do ššudniššej šale šobu nuts cžijescchesche. Ššara Borbōla plašajo a šššepotajo psched ššlidom ššejescche, ša kotrymž ššurony ššudnik ššedžescche. Ššōbšla njeho bēšche mēšcžanšški pišar, kiž kōžde ššłowo ššwēru ššapišowascche. Šššched nimaj ššejescche ššorbif, kotryž bēchu wotrocžy ššarej žonje wšali.

Šššudnik poššany a wšcho po wulkej ššali wōčžichny. Wōn šo wāžnje prašescche: „Ššofija Borborka, wušnajecže šo, šo tōnle ššorbif s butru, kiž tudy pschede mnu na ššlidže ššej, Wšam ššlššcha?“

„Ššaj!“ Borborka plašajzy wotmolwi.

„Wušnajecže šo dale“, šo ššudnik prašescche, „šo ššcže tule butru tudy w mēšcže pschēdacž chžyla?“

„Haj“ ta wboha žona se strachom rjekny.

„Dobre!“ ģudnik dŕeſche, „Waſche pſcheſtupjenje je ſ tym do-
poſafane. Wyſoka meſchczanſka rada je poſtajiła, ſo tudy w naſchim
meſcŕe žane butrowe wiki bycz njeſmędža a ſo teſ ludžo žaneje
butry pſchedawacz njeſmędža, khiba naſchi pſchekupſy. Echtož jeje
poſtajeenje pſcheſtupi, dyrbi ſchtyri ſchęſnaki ſchtraſy dacž, a pſchi
kžždym woſpjetowanju tajkeho pſcheſtupjenja ma ſo ſchtrafa po-
dwojicz.“

W ſali po tajkich ſłowach khetro wotſje bōrczczę pocžachu a
jedyn meſchczan ſawoła: „To my dlęje njeſnjeſemy! Čžeho dla
dha my teſ ſwoje butrowe wiki ſrijedž meſta mecz njeſmēmny, kaſ
druhe meſta?“

„S mērom!“ ģudnik pſchifaſa, abo ja dam wſchittich ſe ſale
wuhnacž.“ Duž ſaſo wſcho woczichny.

„Dokelž ſcže Wy, Sofija Boborka“, wōn dale rēczęſche,
„dženſa hižom tſecži krocž pſchifaſnju meſchczanſteje rady pſche-
ſtupila, dha macže nētko wōſom a dwazecži ſchęſnatom ſchtraſy
ſaplaczicz.“

Wboha ſtara žona ſ poſtrōženja ſaſchicža a k ſemi padže;
pſchihladowarjo paſ ſo ſ nowa huntorjachu a jedyn ſawoła: „To
ta žona ſaplaczicz njemōže! Dha jej tola radſcho jeje khetžu pſche-
dajcže, taſ ſo dyrbi po proſchenju kholdžicz. Nē to my dale nje-
czępimny; my chžemy butrowe wiki w meſcŕe mecz.“

Lud pocža ſo dale a bōle hibacz a ſtoro ſo ſdaſche, ſo ſo
ludžo pſcheczimo ſwojej wyſchnoſcži ſpjecža. Ale to ſo njeſta;
pſchetož we ſwojej czornej draſcže ſtarſcha teju ſotrom, mjenujžy
Martha, ſ luda pſched ģudnika ſtupi, mēdſcha paſ pſchi durjach
ſtejo woſta. Wſchōn ſhromadženy lud paſ woczichny a kēžžbliwje
na knježnu Marthu hladafche.

„Echto Wy chžecže?“ ſo ju knjeſ ģudnik trochu poſhmurjeny
praſchęſche.

„Wyſokoczęſcženy knjeſ ģudniko!“ Martha ponižnje wot-
molwi, „ſo je ta wboha žona wopaſ čžinila, to je wēſte; ale jeli-
ſo dyrbi tu wulku ſchtraſu ſaplaczicz, dha mōže kij do ruki wſacz
a po proſchenju kholdžicz. Sa ſo waſ teho dla we wſchej po-
nižnoſcži praſcham, hacž je dowolene, ſo ſmē ničto druhi wōſom
a dwazecži ſchęſnatom ſaplaczicz a ſtaru Boborku na tajke waſchnje
wukupicz?“

Čsudnikaj ſo tajka ponižna a pſchistojna rēcz lubjeſche a wōn
teho dla miłoſcžiwje wotmolwi: „Boborka je poſtajeenje rady
hižom tſecži raſ pſcheſtupila, duž dyrbi ſa to ſprawne khoſtaje
czępicz. Ale ſo bych Wam nēſchto k ſpodobnoſcži ſčžinil a dokelž
je mje wſchaf teſ teje khideje, ſtareje žony žel, chžu ja dowolicž,
ſo Wy ſa nju ſchtraſu ſaplaczicže. S tym njech je ta wēž ſtōn-
czena a ſabyta. Ale“ — pſchi tym ſłowje ģudnik poſtaže a ſo
k njemēmnu ludej wobrocži, „ale wſchē morſotanje a ſwarjenje
je podarmo. Butrowe wiki ſo nihdy a na nihdy do meſta nje-
pſchepołoža, khiba ſo by ſo na kžždu krocžel ſ butrowych hacže-
njow hacž k durjam radneje khetže ſchęſnak połožit. Wy ſcže to
klyſcheli, ludžo, a nēt k džicže ſwoju ſtronu!“

Toła ludžo njezoſachu, ale wjele bōle bōrcžachu a mōrcžachu.
Na dobo paſ Martha wuſtupi a dŕeſche: „Dokelž to dowolicže,
wyſokoczęſcženy knježe, chžu tu wbohu žonu wukupicz a ſchtraſu
lubjerad ſa nju ſaplaczicz. Echtož paſ Waſchu rēcz w naſtupanju
butrowych wikow naſtupa“, wona ſ luboſnym hloſom dale rēczęſche,
„dha drje ſnadž tola po nej čžinicž njebudžecže?“

„Moja rēcz je wēſta a wērna“, wotmolwi ģudnik, „pſchetož
taſ je ſo wot meſchczanoſty a wyſoſeje rady wobſanklo: „Seli-ſo
nēčto pucz ſ butrowych hacženjow hacž ſem k radnej khetži kro-
czel po krocželi ſe ſchęſnatom (2 mf.) ſaplaczzi, dha maja ſo pſchi-
chodnje butrowe wiki tam wotdžerzczę, hdžęž budže poſledni ſchęſ-
nak ležecz.“

„To chžu rad ſčžinicž“, Martha praji, „ſo bych lubnym
hoſpoſam naſcheho meſta dokhi a huſto jara wobczęžny pucz ſa-
lutowała.“

„Derje“, ģudnik ſmēſkotajo wotmolwi, „njech taſ budže. Ale
hiſchcže dženſa dyrbicže to dokonjecž.“

„Sa ſym k temu hotowa!“ Martha ponižnje wotmolwi.

„Dobre“, ģudnik dŕeſche, „meſchczanſka rada dženſa popołdnu
w tſjoch hodžinach k butrowym hacženjam pſchidže, ſo by widžala,
kaſ daloko Waſche ſchęſnaki doſahaja. Hdžęž poſledni ſchęſnak ležo
woſtaje, tam budža pſchichodnje butrowe wiki.“

Martha potom k ſwojej ſotſje dōndže, kotraž hiſchcže pſchezo
pſchi durjach ſtejeſche. Sato beſche nētore ſłowa ſ nej porēczala,
ſaſo pſched ģudnika ſtupi a ſchtraſu, tej ſtarej žony napołoženu,
ſaplaczzi. Wſchitžy ludžo ſ radoſcžu na nju hladachu. Čsud
pijenjeſy ſ blida wſa a pſchifaſa, ſo ma ſo ta ſtara žona hnydom
puſchcžicz. Sedyn radžiny wotrocžt jej teſ jejny korbiſ da a wona
pod radoſtnymi ſylſami ſwojej dobroczęžy ruku koſchęſche. Wſchi-
hladowarjo paſ kwalbne ſłowa rēczachu, tola Martha dlęje njewoſta,
ale ſe ſwojej ſotru ſalu wopuſchcži.

Na žyrkwi ſwjateho Mikławſcha njebē hiſchcže dwē hodžinye
wotbilo, jaſo bechu butrowe hacženja hižom ſ ludžimi pſchepjeljene.
Teſ w meſcŕe ſamym bē haſa, kotraž k hacženju wjedžęſche,
połna ludži. Wſchitžy wo tym rēczachu, ſchto ma ſo ſtač a nje-
mōžachu docžatacz, doniž by ſo tōn ſkutk ſtał.

Knje w tſjoch hodžinach knjeſ meſchczanoſta ſe ģudnikom a
dwēmaj radnymaj knjeſomaj pſchidže. Najmlōdſchi wot njeju, kiž
beſche pſchekupž, meſchczanoſcže do wucha ſchęptny: „Čsnadž je tola
mōžno, ſo wobej knježnje ſotſje wſchē ſwoje pijenjeſy na tu wēž
wažitej a ſtōncžnje butrowe wiki na meſchczanſke torhoſchcžo pſche-
njeſetej. To paſ by nam pſchekupžam jara njelubo bylo.“

„Ach!“ meſchczanoſta ſ čžicha wotmolwi, „tej knježnje
wēcže telko ſchęſnatom nimatej, ſo byſchtej tu čžaru ſ hacženjow
hacž na torhoſchcžo ſ nimi poklaſcz mohłej. Toła čžicho! wonej
ſo hižom pſchibližujetej!“

A taſ teſ beſche. Pſchihladowarjo jeju ſ wjeſelom poſtrowichu,
ale ſ bojoſcžu jedyn na drugheho pohlada, dokelž beſche mōſchnicžta,
kotruž Martha w ružy džeržęſche, khetro mōlicžta.

„Bomhaj Wōh! wyſokoczęſcženy knježa“, Martha k meſchcža-
noſcže a radnym knjeſam praji. „Sa dowołam ſo Waſ hiſchcže
raſ pſchi Waſchim čęžnym mjenje praſchecz, hacž Wy wo prawdže
dowolicže, ſo budža pſchichodnje tam butrowe wiki, hdžęž ja ſtejo
woſtanu a ſwōj poſledni ſchęſnak połožu?“

„To je naſcha wēſta a dobra wola, čžęſczena knježnicžta“,
meſchczanoſta wotmolwi.

„Dha dajcže mi na to wopiſmo“, Martha proſchęſche, „ſo
njeby w pſchichodnych čžakach ničto tajke poſtajeenje pſchemēnicž
mohł.“

Knjeſ meſchczanoſta na to wotmolwi: „My ſmy tajke wo-
piſmo ſobu pſchinjęſli. Sowe je macže!“ A wōn tej knježnje
wulke piſmo pſchepoda, kotraž je pſcheczita a ſwojej ſotſje do
ruki da.

(Pſchichodnje ſtōncženje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— S Budyſchina. Šłowna ſerbſka předaſka konferenz
ſmēje ſrijedu po ſwjatkach pop. w 4 hodž. w ſali ſerbſkeho doma
ſwoje nalētne poſedjenje.

— S Bořiſchiz. Četſchi ſwjedžen ſerbſkeho miſionſkeho to-
waſtwa ſmēje ſo wutoru 8. junija popołdnu w Bořiſchizach. Na
ſerbſkim kēſchenju w 2 hodžinomaj budže knjeſ ſaraſ Waſtaſ
ſ Njeſwačžidla, na nēmſkim w 4 hodžinach knjeſ ſaraſ Mann
ſ Rumwalda předowacz.

Sy-li spěwał,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihcizisheczejni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sswjedžen swjateje Trojizy.

Jan. 3, 1—15.

Jeli-šo šo šchtó s noweho njenarodži, nje-
móže wón Bože kralestwo wohladacž.

1. Čzechodla je tajki nowy narod nusny?
2. Kač šo stanje?
3. Kajke nam žohnowanje pschinješe?

1. „Njeđziwaj šo, šo ja tebi prajik šym: Wy dyrbicze šo s noweho narodžicž“, praji tón Anjes. Šchtož je šo wot čžěla narodžilo, to je čžělo. Čžělny čžłowjek je čžělnje smyšlenny, w čžělnych lóšchtach žiwny, na šwoje čžělo šnje — wot šwojeho čžěla štaženje žnějo. Čžělo je thore, dušcha morma. Š čžimž šchtó hrěšchi, s tym budže thostany. Pomyšl šebi na tych, kiž maja čžělo ša šwoju ruku t. r. hordže twarja na šwoju móž, thwala šo šwojich rukow džěla bjes teho šo šu wot Božeho Ducha roškwětleni. Čžělo a krej njemóžetej potajnstwa wěry šjewicž, wonej stej šlabej, hdyž Bóh w šlabych móžny njeje. We wulkim šwěcže, hdyž millijony šo honja a behaja a šo šami kaža, hdyž šo čžělnje hrěšchi, šu čži ludžo šbožowni? Šchtož na šwoje čžělo šnje, tón budže wot čžěla štaženje žnjecž. W Jesuškowej žyrkwi pak modlim šo t Bohu w Duchu a wo prawdže.

Šmy my wot čžělnych myšlow šwobodni? W naškej wěry? My šebi Boha hinač myšlicž njemóžemy hacž w čžłowškim šchtałcže. Prawu duchownosć šebi myšlicž njemóžemy. Abo w našchim žiwjenju? Čžělo wjele płacži.

Ma šemi je našče džělo, ša šemju našče próžowanje, na šemi našče wješele. Šdže namakamy, šo šo najprjedy Bože kralestwo pyta? Haj, šterje napošledk. A hdyž to čžělo wumrje, žarujemy, kač by wšchitko šhubjene bylo, dokelž čžělo tkaže. To je frošymicž. Wobebnosćže štaršchich pscheńdu na džěcži. Tehodla je štary šakoń w žyrkwi pschinarodženy hrěch. Móže šo prajicž: Š čžělom šmy psches herbštwowobčeženje wot teho čžaša, jako přeni hrěšchnik widžesche: To je čžělo wot mojego čžěla. W mojim čžěle pak njebydli ničžo dobrego. Čžělo čžini naš hubjennyh, thornyh, hrěšchnych, hacž jo wotpołožimy. Duž płacži: Šchtož šo wot čžěla je narodžilo, to je čžělo. Wy dyrbicze šo s nowa narodžicž!

2. Ša hubjenny čžłowjek, šchtó budže mje wumóz s čžěla šmjercze? Ale Bohu budž džak, dale reča: psches Jesom Šhryšta. Wón stej přenjemu Šadamej napschecžitwo. Ššchezo šwontownemu stej to šnutškwone, duchowne. Wu-
troba wuczini ššchescžijana. Wón je čžělo pschewinył šam na šebi a wokoło šo, čžělnje špytowanje t žadosćitwošći, čžěšćelakomnosći. To je kralestwo Ducha. Šeho Duch doby: Wótče, ja porucžam šwoju dušchu do twojeju rukow. Wón móžesche prajicž: Wy dyrbicze šo s nowa narodžicž. Wón pošasuje tež šredki: Wodu a Ducha. Š tym je Bóh šwět štworit. Boži Duch lětasche nad wodami. Woda a Duch běšchtej pschi Jesuškowej ššchecženizy. Woda a Duch stej jo dženska hišće. My šebi pomyšlimy na šwjatu ššchecženizy. Woda to njecžini, ale wěra. Čžłowjek šo narodži bjes šwojeje wole, ale niž s nowa. To je

jačoni w stwórbje. Nowe žiwjenje bo roszwira. A to bo na dobo nještawa, hladaj na pschiklad na sorno, stwjelzo, kłósku: džěcžo, hólz, młodženz. Tak je tež w duchownym žiwjenju. Duž pomhajće, wy starschi pschi swojich džěcžoch. Wětsik duma, duž hladajće, so njeby nještrowy dym nutš-faduwak. Šwjaty Ducho, dumaj wokolo nich! A my kšesćizienjo tež hotowi nješkmj. Wětr duma, bórny jako wichor srudoby, jako zunje dumanje hnady. Boži Duch je we wobemaj. Wobaj chzetaj k Bohu dowjesć.

3. To žohnowanje je, so kšesćizienjo Bože kralestwo wobhladaja. To móže duchowny čłowjek — to je šwjeczena duscha w čistym čěle. To je i nowa narodženy kšesćizian. Bože kralestwo je wyschšo, rjeńšcho a lěpje wobladacž, hač kralestwo stwórbny. Duž šlubmy: Šytajće najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć, a prošmy: Pschindž k nam twoje kralestwo! Šamjen!

Trojniczkemu Bohu.

(Pšcheložk.)

Čješć, kšwalba Wótzei! džak sa jeho lubosć!
Wótzowszy stara bo sa šwoje džěcži;
Wyšozny kšwalmy jeho mjeno w šwěcži;
Džak čži, Šehova!

Čješć, kšwalba Šynej! džak sa jeho šmilnosć;
Bratrowszy stara bo sa wschitlich ludži,
Šłabemu pomhacž jeho šnamjo šbudži;
Džak čži, o Šesu!

Čješć, kšwalba Duchej! džak budž žyrkwoje šchitej!
Mile wón kěžbu ma na wumoženyh;
Šłuchajmy jeho, wrócžny šabludženyh;
Šwjecž naš, o Šwjaty!

Handrij Zejler.

Nowa wutroba.

Šchtož chzemy tudy šwojim lubym čitarjam wupowjedacž, je wěrna podawisna, kotraž dopořazuje, kaš Boža hnada tež šamjenitne wutrobny šmjehčujuje.

Šedyn jasny duchowny do kłóžineho pscheytka šastupi, w kotrymž něotre dny šašakly pošmurjenz bydlešche. Šrěch běšche kóždy čah jeho wostorkowazeho woblicža šwohidžil — ach, šchto bě i „podobnosće Božeje“ nastako! Tón muž čepišche pschi ščěnje a prošče psched bo hladajche. Wón wocži njepošběže, jako pscheczel-niwy hłóš k jeho wuschomaj kšincžesche, kiž k njemu rěčesche wo wučžiščěnju wot hrěchow a špušchčěnju wscheje winy psches wěru do Božeho Šyna. Šašakle woblicžo bo njehibny, prošče hromadu-šlócženej hubje němej wostajšchej. Šižom chžyšche bo předať teho wšdawacž, dale i nim rěčecž, duž jeho wócžko na bibliju padže, kotraž na kłóžinym blidže ležesche. Wón čješčownje ruku na bibliju položi a bo i zunim, pscheczelnym hłóškom woprašča: „Čži-tacže Wy hdy w teje knihu?“ Na tule praščen tón muž woblicžo pošběhny. Šswojej škej wocži na prašcherja wudžerawšchi wón nimale se šhčatym šwukom tu wotmołwu wustorcži: „„Wy bo mje to njebudžiščesche prašcheli, byšchče-li wjedželi, šchto šym! Ša šym —““ a wón mjenowasche mjeno šnateho šłóštnika.

„Ně derje — tola njerěčžmój nětkole wo tym, šchto Wy šče — ja bo jeno prašcham: Čžitacže Wy tule knihu?“

„Ně, wěsče niž““, wón šnapšchecžiwu a lědma šhlyšchomnje pschistaji: „„Wona bo sa tajkeho njechodži, kajkiž ja šym, knježe!““

— a potom, jako bychu bo hacženja pschedrěle i džiwje pschecžomjazyhmi wobami, wón i hłóškom wuwoła: „„Šnježe, ja šym žalostny hrěšnik, najhubjeńšche štworjenje w tymle jasťwje.““ Duž bo pruha nadžije we woblicžu duchowneho šabšhšchčži: „Šdyž Wy to prajče a woprawdže mēnicže, dha Wy do tamneje rjadownje ludži šlushecže, kotrychž pytačž a šbóžnyh čžinicž je Šnješ Šesuš pschischol!“

A duchownemu bo hubje pscheliwaschtej wot Šbóžnikoweje lubosče k hrěšnikam, kotryž nochže žaneho, kiž k njemu pschindže, won wustorcacž. Ale nětko bo tón pošmurjenty muž wjazny nješdawasche, te šynki mēra šašhšchowacž. „„Pschestačče, knježe, kóžde šłowo je pola mje šhubjene““, wón dudlawje wuwoła, a k jasťwom želesnym durjam štwiwschi wón i pjašču mōžnje do nich dhyri, i hróšbnej šhutnosčžu prajizy: „„Tak twjerda a šymna, kaš šu tele durje wot želeša, je moja wutroba!““

Duž předať bibliju wotewri a čžitacže 26. šchťucžku je 36. štawa profety Čzechuela. A jako bě ju wučžitať, wón džesche: „Wy macže prawje; Wy šam njemōžesče šwoju twjerdu wutrobu pschemēnicž. Nowa wutroba je Šam nusna. A jowle Wóh šłubi, so chže wón šam ju Šam dacž.“

„Šnježe““, nješbožowny jatny wuwoła, „„šteja tele šłowa woprawdže tu?““ a šhšł wjekela hróšbniwu čžemnosć jeho woblicža rošjajni. Ale runje tak rucže tale pruha šašo hašny a tón muž šastona: „„To njemože, to njemože tež sa mnje prajene byčž. Ša šym pschenjeduschny!““ Tola i nješpóžnej ščerpilnosčžu bo duchowny k šchepotazemu mužej šybdže a jeho wotučžazej duschi hišchče tak něotre troschne šlubjenje i pošłada Božeho šłowa poda. A šłoncžnje njebieske šwětko do njeje šastup namaka. Tamny wudyr na želesne durje běšche bo hnadna wrócžiza w žiwjenju tuteho nješbožowneho ščžinił. Pschetož w tónšamny wóšomik, jako wón šadwēlowajzy ruku k wudhyrej pošběže, běšche Boža šmilna wótžna ruka wjele šhlynišchi wudyr do jeho štwjerdženeje wutrobny wuwjedka, tak so bo wona rošmjecže a i mjehčeneje wutrobny horze šhlyš hórkeho rošłacža šapachu.

D njewěr ničtó, so je jeho hrěch pschewulki, hač so mohł bo jemu wodacž, abo so je jeho wutroba pschewtwjerdžena, hač so mohł ju Wóh pschemēnicž a wobnowicž. Šchtož je špóžny a wob-čžezeny, tón pschindž k Šesušej, pschetož tón hrěšnikow pschijima.

F.

Na šwjedžen šwjateje Trojizy.

(Šehet, šehet, welche Liebe.)

Šłóš: Šschitlich šwjastow pschelamarjo —

Šlajče, šlajče, kajtu lubosć
Še nam Wóh Wótž šjewil tu;
Šlajče, kaš bo pošhiluje
Wón k nam i wulkej šmilnosčžu.
Šlajče, kaš najdróžšche šubko
Še dať sa najhubjeńšche:
Šswojoh' Šyna ša hrěšnikow!
Tak naš Wóh Wótž lubuje.

Šlajče, šlajče, kajtu lubosć
A nam našch lubny Šbóžnik ma,
Kaš wón wschitko ša naš čžepi,
Šsam na šchiz bo pschibicž da.
Kaš wón pošlednju tež šreptu
Šswojej' šwě wschak pschelať je.
Šlajče, šlajče, nej' to lubosć,
Šswjata, bójška šawěrnje?

Hlajće, hlajće, fajtu lubość
 Eswjaty Duch nam sdźeluje,
 Rať wón hrěšnikow tu kładych
 A žiwjenju rad' sbudźuje.
 Rať jich šwari, rosmucźuje,
 Wšitkich lubje trošćuje.
 Štót dha tajtu troju lubość
 Nočze kwałicź wutrobnie?

Jurij Brósl.

Mištr na byrglach.

Sako běšče powšitkownje snaty a wjelešlamjenty mištr hudźby, Jan Bosćijan Bach, wo kotrymž tež w 19. czišle pišachmy, hišće dwórski organist we Weimaru, wón něhdy na jnym pucžowanju šobotu wječor do jeneje wšy pschińdže, hdžež chyzšče pschenozowacž. Hdž nasajtra pschi šnědanju šedžešče, šo přeni krocž ke mschi swoni; hosczenať šo šwój ropr wobleka, šo by se šwojej žonu do Božeho domu šchol, nješapomnja pať tež, zuseho t pschemodej pscheprošć. Pschi tym mnohe kwałbne šłowa ša duchowneho wotpaduja, kať mózne a natwarjaze jeho wułożowanje šwjateho pišma je. Hišće lěpje pať wješny wučer woteńdže; tón móže byrgle hracž, kať hosczenať šławi, šo šo jandželjo w nješěšach nad tym šraduja.

Bach běšče wot mlodošće šem pscheczel Božeho šłowa a domu. Šola nješto nješbudžišče pscheproschenja haťle trěbneho byťo. Štotož pať hosczenať, kiž bě šdobom t mješćčanoštu, ke kwałbje organisty a byrglow praješče, běšče ša nješto hišće wošebity powab, šo šemšerjam pschisanfancž. Šyrkwine durje dozpiwšchi, šo Bach wot šwojeho pschemoda džěšče, šo by šwojeho kollegu na byrglach wopytať. Tón derje hraješče, a ludžo běchu hordži na nješto. Bach, kiž bě šo runje se šady nješto šupit, jemu pať na poršty hladasche, pať registry byrglow pschěhladowasche a t šłowu tšchajšče, nješěšče-li jemu něšto prawje.

Wučer bu bórny na teho muža šedžbny a šo t nim trochu nješpošojny do rěče da: „Dobry pschecželo“, wón džěšče, „to šo šłoro šda, kať byšće Wj tež něšto wo byrglach rošmili?“ „„Šaj, haj, něšto malo!““ Bach šnapšecžiw. „Kať, kať!“ wučer rjekny, bješ teho šo by šo w hracžu mylicž dať; „duž nješto Wón potom ras wuřhód hraje! pschi tym móže wot šo dawacž, štotož čže, žyle po špodobanju.“

Šředowanje bě šłoncžene, pošlednja šchtucžka dospěwana a hamjeń požohnowanja wuprajene. Wučer byrglowu šawku rumowasche, šo by zusemu měšto dať. „Na!“ wón džěšče, „žaneho štracha! šćia Wón šwój kuf dele!“ Bach šo t hracžu naprawi a registry šćahowasche. W žunic šynkach na to psches žyrtej šaklineži. Wučer je pschěšlamjenty, ale wón dyrbi šo bórny hišće bóle džiwacž. Wumjeťž do dótkadłow pschima, wulkej woczi šwěcžitej šo kať wohen pod kuzolatymi wlošami, jako nětko w špodžiwnej twarbje a wumjeťštej wjasaninje mózne žolny šynkow psches Boži dom šćumja. Wučer hišće něotre wotomiki kať šožohnowany šćej; potom wón pošny radošće wuwoła: „Pschecželo, pať je Wón jandžel t nješěš abo Bach t Weimara!“ — „„Ša rěkam Jan Bosćijan Bach!““, tutón wotmowi, „„a šym t Weimara; ale moje mozy a moje wumjeťštwo šćej we šlužbje teho, kotrehož jandželjo horjekach t psalmami kwała.““ — Wot teho dnja šem buschtaj šławny mištr Bach a špomnjenty wučer najšěščaj pschecželej.

F.

W lěšu.

D doły, hory mile,
 D hola šelena,
 W dny šradne, bolosćiwje
 Mi štwicžka nutna!
 Tam wonkach nješpšestajnje
 Šwět šćumi njeměny,
 Duž wokoło mje trajnje
 Štan špinaj šeleny!

Šlej, napišana w holi
 Něč čžiča, šćutna je
 Wo dobrym, šprawnej woli,
 Wo šćutkach lubošće.

Ša čžitať šym tu šwěru
 Te šłowa wěrnosćje,
 Š tym dušća pschińdže t měru,
 Mi šwětlo šćhadžěšče.

Čži bórny božnje praju,
 Ša pošdu do žušby,
 Ššo na pucž wšćelki šćaju,
 Čžzu widžecž šwěta hry.
 A wošředž žušby wšćudže
 Móz twojej šćutnosćje
 Mje pošběhowacž budže,
 Š tym dušći mlodošć kče.

F.

Dželenje wot lěša.

Budž božnje, hola šelena!
 Něč hišće doľho, šćwěčina!
 Tež druhich šćerw a šwěšćej,
 Šim šwoje dychi pošwjećej.

Budž božnje, šćěra šćalina!
 Bóh wě, šćtót čže šať wohlada.
 Kať čžežto je mi w wutrobje,
 Kať bych šo džěit na wěčnje.

A du tež na čžať žiwjenja,
 D hola, polo, ptacžina!
 Ša tola na wať pschězo čžzu
 Ššo dopominacž t radošćju.

F.

Butrowa knježna w Šserbišćju.

(Šłoncženje.)

Sako běšče kať wšćo pschihotowane, šo Martha na pucž poda, jeje šotra pať pošla njeje džěšče. Pschi kóždej krocželi šo Martha pošhili a šćěšnať na šemju pošłži. Ša njej šćudnik krocžěšče a šćěšnať šběhny, kotryž do mjedžeržy pošłži, kotryž jedyn radžiny wotročit ša nim nješěšče. Ludžo se špodžiwanjom na to hladachu a pschi tym lědom dychachu. Čžičo a šměnje woni po wobemaj bokomaj pucža šćejachu, kať šo móžěšćej wobje šotšje bješ šadžewka hič. Dale šady mješćčanošta a radni knježa ša tymaj šotromaj džěchu. Ludžo pať pschězo hišće bojasni na tu malu móšćnicžku hladachu, šebi myšćlo, šo drje šćěšnať nješbudža došahacž. Tych pať nješě šćonza, pschetož hdž bě Martha jenu móšćnicžku wuprósniła, jej Marja hnydom druhu da. Kať šo Martha dale a bóle šamemu měštu bližěšče, a wjele pschihadowarjow tež dale a bóle pschibjerasche. Šćudnik pať šebi nješwaži,

jim dom kasacz, dokelz bebi myblejche, so bo jemu ludzo wufmēja. A stajne khilenje, so by schěbnaki spochi sběral, pocza jemu tež wobczęzne bycz. Wobliczo bo jemu pryjesche, kaž žahly khachlonk, a pót jemu po lizomaj dele bęzejche. S czicha pak wobej botije dale dżęschtej, jako bęschtej takle hacž do kónza śwěta hicž chzylej.

Ma jene dobo pak se wschěch stronow wjepele justanje a halekowanje nasto. Szotije bęschtej hacž do wrotow męsta Sserbischcža dōschtej a wot tam dale hacž na torhoschcžo stupaschtej. Tu pak Martha fasto a jeje botra pōbla njeje stej o wosta. Martha bo pętnje pokhili a s lubosnym hłobom k hūdnikaj praji: „Wyškocżęscżęnty knježe, ja žaných schěbnakow wjazy nimam. Po Waschim ertnym a pišnym flubjenju budža bo nętko na wschě czasny butrowe wiki tudy psched radnej khęžu na torhoschcžu dżerżecz.“ Mjes tym bęchu tež męschcżanosta a radni knježa pschistupili. Woni bo psched tymaj knježnomaj hluboko poklonichu, a knjes męschcżanosta wótije ręcżesche: „„Tak budže, luba knježniczka, a tak dyrbi sa wschě czasny wostacz!““ Druhy radni knježa tež pschistupichu a pękne flowa ręcżachu.

Tud pak bo s radoscžu wokoło wobeju botrow czisichcżesche a nękotražkuliž męschcżanski hospoša jimaj s dżakownoscžu ruku koschesche. Wonej pak najpschecżelnischo wschittim bożemje prajeschetej a do swojeho częmneho domu a dale do swojeje maleje czichęje rōžkneje stwicżki khwataschtej.

Wobej botije bęschtej pak nowych butrowych wikow dla tejkto schěbnakow wudatej, so bę bo jeju samoženje jara pomjenischi. Ale wonej bęschtej dale a tak smęrom žitwej kaž prjedy, a nichto njewidżesche, so by bo tež najmjenische pschi nimaj pschemęniko. Męschcżęnto męsta Sserbischcža a wobhdlerjo tamnischeje wokolnoscze, kotrychž dla bęschtej wonej tejkto pjenjes wudatej, chzychu jimaj rad swoju dżakownoscž wopokasacz, njewjedzachu pak s woprędka, tak by bo to najhōdnischo stacz mohko. Tola hacž do pschichodnjeje foboty bęchu to wunamatali. Ma tutym dnju, hdżęž bęchu bo butrowe wiki pręni ras na torhoschcžu psched radnej khęžu wotdżerżale, shromadżichu bo męschcżęnto a męschcżanski, burfke hospoši a holzy psched domom teju dweju botrow a njesastachu je swojimi prōstwami, doniž wonej psched khęžu pschindżeschetej. A tam bo wschitzny prjedy njesmęrowachu, hacž wonej dowolischetej, so smędżichu jimaj kōždy a kōžda flęborny krosch do ruki dacž.

To drje runje wjele njebęsche sa tōn wulki wopor, kotryž bęschtej wobej botije sa męschcżanow a burow pschinjęplej. Czim pęknischo bę pak po tajkim to, so bęchu bo burowki bližscheje wšy fręcżake, so chzedža jimaj kōždu fobotu tajki krosch dacž. A jako to hospoši a holzy s druhich wšow shonichu, kotrež butru na wiki noschachu, dha tež kōždu fobotu swōj krosch pschinjęschu, a dolho njetrajesche, so to tež męschcżanski hospoši czinjachu.

Ma tajke waschnje bo sta, so bo samoženje wobeju botrow sašo porjedżesche, haj, so bęschtej po nękotrym czasny s nowa trochu samožitej. Wonej pak pschi tym dobrocżiwej a smilnej duschi wostaschetej a nusnym a potrebnym ludžom rad dawaschetej. W męscze a we wokolnoscži jej jara częscżachu a kōždy s khwalbu na nej spominasche.

A kaž bęschtej wonej pschi žiwjenju stajnje w hromadze bylej, tak jimaj tež Wōh spożči, so wobej nimale na jenym a tym samym dnju w hromadze wumrjeschetej. Wjele ludži s męsta a se wšow jej k rowu pschemodżesche a jimaj pschi tym wschu mōžnu częscž wopokasa.

A jako potom, dokelz žaneho pschecżęstwa njebęschtej sawostajiloj, wyschnoscz jeju papjery pschehladowasche, dha pišmo namaka, na kotrež bę napisane, so stej swōj dom a swoje druhe samoženje k temu wotkasatej, so ma bo dom natwaricz, w kotrymž

bychu, tak daloko hacž by rum dořahal, khudži s męsta a wokolnych wšow wobhdjenje darmo dostali.

To pak dżakowne męschcżanski a wješne hospoši tak bylnje wubudži, so wobsamknichu, jimaj pękny pomnik stajicz. A po jich porucżenju wustojny ręšbat tajki pomnik wudžęla. Se pak to „butrowa knježna w Sserbischcžu“, mjenujny žōnska, s kamjenja wurubana, kotraž na serbischcżanskim torhoschcžu stej s kamjen, na kruč butry podobny, w ruzny dżerži.

Tuton pomnik, kiž drje swojeje staroby dla wjazny tak rjany njeje, kaž w prjedawschich czasach, tola hischcze pschęzo na torhoschcžu w Sserbischcžu stej. A jeli-so tam hdh schtō wot tych pschindżękiž su tole pomjedanczko hacž do kōnza pschecżitali, temu radžimny, so by bebi tōnle pomnik sjednocżeneje męschcżanski a burfke dżakownoscze wobhladal.

Wschelake s bliska a s daloka.

S Budyschina. Sańdżenu prjedu popoldnju wotmę bo na-lętna hlowna shromadżina konferenzy ewangelskich serbskich duchownych, pschi kotrež bęsche bo 23 knjesow seschlo. Pokasawski na to, so bo konferenca pręni krocž w sali Sserbskeho Doma wotnęwa, pschęjesche knjes pschedbhda stare žohnowanje na nowym męstnje. Schtož dypki wuradżowanja nastupa, dha je jako fobu najwaznischi naspomnicž, so ma serbska konferenca a s nej tež žyke Sserbowstwo pschi 500lętnym jubileju Lipschanskeje university w juliju t. l. bo wobdżęlic s wotibnej (pschęjazej) drohotnej taslu wustupicz. Knjes farač em. Satub w Budyschinje, czępnny pschedbhda serbskeje prędarsteje konferenzy, kiž bęsche k wješelu wschittich sašo pschitomny, je krocžele k temu na wyškōkim męstnje czinil a bo, da-li Wōh, k pschepodaczu tasle na swjedženju do Lipska poda. Konferenca jemu sa sastupowanje częscze Sserbowstwa jenohkōpnje swōj dżak wupraji.

Wuradżowale su bo dale wschelake naležnosczę k sbožu nascheho luda. Wo towarstwje sa wobkedżbowanje s jastwa puschcżęnych mlodych ludži, kiž smęja do žiwjenja stupicz, wo towarstwje k sđerženju ewangelskeje schule bo jednasche a konferenca bo napominasche, jako powołana pastyrka, na duschach fobu pomhacz strażowacz. Swonkowne mišionstwo, pschede wschēm towarstwo sa lękariske mišionstwo, ke kotremuž męli prawje wjele fobustawow tež s nascheho luda pschistupicz, bu rospominane, smutskowne mišionstwo a Gustav-Abdolfiska węž, kiž bo bęznje haji psches lecżaze kopjeno Gustav-Abdolfstehe towarstwa — kopjeno, wob lęto jeno 10 np. placżaze, kiž wot knjesow duchownych bo wudžęluje, męlo bo swęru dżerżecz a czitacz. Stōncznje bu sašo na wbohich Armenisich a jich khroty spomnjene, sa kotrež je tež nasch serbski lud skladowal a chzyl dale wopory pschinjęscž. Musa je wschaf psched krotkim psches nowe krejpschecleczę a kōnżowanje w Małoasistej (Turkowskej) sašo pschibyla. Tōn Knjes požohnuj konferenzy, a swarnuj nasch lud dale miłoscżiwje.

Wuczby a węrnoscze.

11. Węrnoscž s krotka rospraja, kza wjele ręcżow czini.

12. Gracze jeneho wobohacza, sto pak wofhudža.

„Bombaj Wōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarńjach „Sserb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacz. Ma schtwōrcž lęta placži wōn 40 np., jenotliwe czisla bo sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđělske łopjeno.

Wudawa ŝo kóždu ŝobotu w Smolerjez knihicziŝczerńi w Budyschinje a je tam ŝa ŝchwórtlětnu pŝchedplatu 40 np. dostacž.

1. njeđzela po ŝwjatej Trojizny.

Łut. 16, 19—31.

Bohaty a łhudy w pŝchirunanju; kotremu ŝo runaŝch?

1. Mny hladamy najprjedy na teho bohateho. Wón je w heli. Čzeho dla tam wón pŝchindže? Mny wo nim nicžo druge njeŝlyŝchimy, hacž ŝo łhodžesche w purpurŝkej a wot droheho plata draŝcže a mējesche ŝo wŝchědnje derje w kraŝnym wjeŝelu. To je wŝchitko, ŝchtož wo nim ŝlyŝchimy. Wón njeje žadny mordat, ale ŝwontownje čzěkný čłowjek. Žeho čzěžke hrěchi njeby tón ŝnjes ŝamjelczal. Ale tón ŝnjes wjazny njepraji a hižom ŝ tym jeho ŝatamanŝtvo wuŝudži. Kał je to roŝymicž? Bohatŝtvo tola ŝamo wot ŝebje wot njebjeskeho kralesłwa nje-wuŝamkuje. Ğabraham bēŝche tola teŝ bohaty. A ŝo ŝo bohaty rjenje wobleka a je kraŝnje žimy, tola pŝchicžina njeje, ŝo by wēcznje w heli čzěrpił. Salomo je tola teŝ wot Boha lubowany. A tónle bohaty njeje teŝ twjerdeje wutroby; wón džě čzěrpi, ŝo Łazaruŝ wŝchědnje pŝched jeho durjemi leži a ŝo naŝnczi. Ale čzehodla budže ŝatamany? Čzoje to je po naŝchim ŝczenju — přenje leži we „wŝchědnje“, druge w tym pŝchipoŝnacžu, ŝo dyrba jeho bratŝja pokutu čziničž, to tŝecže w Ğabrahamowych ŝłowach: „Woni maja Mójŝaŝa a profetow, njeh tyh ŝamych poŝłuchaju.“

Bohaty je wŝchědnje kraŝnje a we wjeŝelu žimy. Žeho žyłe žiwjenje ŝhubi ŝo w čzafnyh wjeŝelach, jeho

myŝł džěŝche jenož na rjanu draŝtu a dobre jěŝcž a picž, jeho žyła wutroba wigaŝche na bohatsłwje. To bēŝche jeho myŝłenje wŝchědnje; wón ŝebi ani dnja njewoŝtaji, ŝo by ŝo ŝa ŝwoju duŝchu ŝtarał, wón bēŝche tał žimy, kał by jemu nihdy džěń ŝmjercže a ŝudženja pŝchincž njemohł. W heli halke wón čzuje, ŝo by dyrbał pokutu čziničž; ale potom bēŝche poŝdže. A pokucže bēchu jeho Mójŝaŝ a profetojo pŝchinyečž čzylı; wón jich wot džěczatŝtwa ŝnajesche, ale njebēŝche na nich kēžbował, bēŝche na nich ŝabyl we wjeŝelým towarŝtwe. Tał mało bēŝche ŝo wo nich ŝtarał, ŝo ŝamo w heli praji, ŝo njeje doŝcž napo-minany, ŝo ŝ morwch-ŝtanjenje pŝches Bože ŝłowo ŝtaji, haj, ŝamo Ğabrahamej napschecžimo rēczi. To wjedže jeho do ŝatamanŝtwa. Dokelž wón Bože ŝłowo ŝazpıwa, pŝchindže wón do hele a to w ŝmjerczi a na wēczne. Ğdyž ŝo jemu kraŝny pohrjeb hotuje, džě jeho duŝcha do hele — tam ma wēcznu čzwılu, ŝo je lačžny po křepžny wodže.

2. Wo Łazaru ŝo hiŝcže mjenje powjeda hacž wo bohатыm. Wo nim ŝo najprjedy powjeda, ŝo bē łhudy a łhorn, tał łhudy a łhorn, ŝo dyrbaŝche ŝebi wŝchitko wuproŝncž a dyrbaŝche wjeŝelny bycz, hdyž pŝy jeho brjody liŝachu. Ale to jeho hiŝcže ŝbóžneho njecžini; hewał by lohko bylo ŝbóžny bycz, hewał bychu wŝchitžny łhudži ŝbóžni byli. Prawo łhudeho njeje wjeŝŝche hacž bohateho; ŝwontownych wobŝtejnosčow dla nichł prawo na njebjeska nima.

Čzeho dla tón łhudy do njebjes pŝchindže? To ŝo wujafni ŝ jeho mjena a teŝ ŝ tyh ŝłowow: wón žadaŝche

So našyciž s tymi drjebjeńčkami, kotrež s teho bohateho blida padachu; wujakni so tež se sczenja kameho, kak jeho Sbožnik bohatemu napschecziwo staji. Lazaruž, to reka: Boh je pomoz, a tole mjeno siewi jeho smyšlenje; wón da Bohu swoju pomoz bycz we wulkich nufach, kiž su jeho potrechite, wón so Bohu domeri, so budze jeho wumoz, dzerzi so Mojsaša a profetow, staja swoju nadziju na Mešaša, kotrehož su woni plubili. A tale nadzija czini jeho stroschtneho a sczetpliweho w czerpjenju, dawa jemu tež bjes sawidzenja na sbože bohattyh hladacz; wón sebi wjazny njezada, khibo so našyciž wot drjebjeńčkow s blida bohateho, wón so Bohu dzakuje, so jeho našyci. Tajkemu domerjenju k Bohu pluscheja njebeša; wón wumrje, wot czlowjekow wopuschczeny, ale wot jandzelow pschemodzeny — tam je wecznyje troschtowany, tam wschitke dny krafnje a w sbožnym wjeselu.

Košbudž so, luba duscha! Wutchowaj so! Smin so pucza bohateho, so njeby pschischoł na mesto czwile; khodz pucz Lazara, so by junu wo tebi rekalo: „Wón bu nješeny wot jandzelow do Habrahamoweho klina.“
Samjen.

Czeszcze starobu!

„Kaz luby Boži dom so mi tu stary czlowjek sda: hlej, zohnowanje wot njeju nam s Boha wulhadža.“ Tak w jnym starym kheluschu reka. To spodzjwnje klinczi, pschirunash-li stareho czlowjeka s Božim domom, a tola, s kajkim zohnowanjom mbože pobožny schedziwz sa zhy dom bycz! Wosrjedz nufnoty mlodscheho splaha ma wón swojej woczy krucze na wecznoscz skozenej. Snajecze wy tajkeho stareho muža, tajku staru žonu? Macze knano sami wofku abo dzeda doma?

Sa widzjach wondano tajki por psched durjemi jeju wobydlenja kedzicz. Ledma je hdze rješchi wobras dyžli dwaj staraj pobožnaj mandželskaj, kotrajž swój wječor žiwjenja w radosczi a pokojju wužiwataj. Wonaj nještejitaj na fromje rowa, ale psched njebeškimi wrotami.

Ma nimaj besche widzecž, so drje staj so sa mlode, hylne leta se swetom bedzicz dyrbjatoj a s twjerdym dzelom psches žiwjenje pschebicž meloj; a netko beschtaj sebi swjatoł saškuziloj. Wecze jeno se stareho swuczenja a niz s nufnoscz so ruzny staruški pschezo hischcže pilnje se schryfujomnej nohajzu sabjeraschtej. Starz porno nej pal mejesche wnuka na kolenomaj — czi drusy jemu k nohomaj hrajachu a w durjach dzowka stejesche, abo mbožesche to tež pschichodna dzowka bycz, kotraž kmjizny na ton wobras hladašche a chyzsche drje runje k hotowej wječeri wolacz.

Psih tym so dopomnjecze na druge domy we mni wobnowi. Shto je nješnaj, te domy, hdzež staj wobstarnaj starschej na wumjenk badzenaj a s amo ton so jimaj nješwólne dostawa? Hdzež dzeczi a wnukojo jeju kaz czežu wobhladuja, kotruž chyzli po mbožnoscz borsy wotbycz? Hdzež so jimaj jeju braschniwoscz a bjespomoznoscz wumjetuje a starschej po sdaczju to sabjwataj, so budzetaj tež wonaj junu s wulkoštarschimaj a wot swojich dzeczi wotwisnaj? To je wotsčen tamneho swetleho wobrasa. Boh baj, so bychu w naschich Serebach poslednišche bohату pschewahu mele. Shladujcže na starych ludzi s czichim pozješczowanjom; wopomncže, so su kaz Boži dom, wot kotrehož zohnowanje na was wulhadža — woni so horam runaju, kotrež njeby tak blisko steja, so menimy, jich wjeschki hžom do njeho bahaju. Czeszcze starobu!

F.

Lubosc k Jesusej.

(G. Tersteegen: Ich bete an die Macht der Liebe.)

Glōs wot Bortniansteho, rusl. hudžbnika.

Sa khwalu Khrysta mōznu luboscž,
Kiž bu wschom' swetej siewjena;
Som' woprju ja swoju luboscž,
Kiž je mje pntak hrēšchnika.
Do jeho luboscže so nōrju
A wschitku hrēšchnoscž we mni morju.

Kak sy mi, Jesu, pscheczeleny,
Duž s wutrobu so k tebi mam;
Wot twojej' hnady pschemōženy
Sso tebi zhy podwolam.
Ty, luboscž, sy mje wuswolila
A moju duschu wosbožila.

Sa czuju, so bjes tebe tradam,
Sa czuju, so mecz dyrbju cze;
Szej czagne kubka njepozadam,
Mam w tebi polne žiwjenje
A plōdki mer a radoscž swoju,
Duž twjerdže dzeržu ruku twoju.

Mōj Jesu, žiwjenje ja swoje
Netk na wecznyje tež tebi dam;
Sa tebe sy mi dal to moje,
Wschu sbōžnoscz w tebi wužiwam.
Ty, s mojom' pada wumōžniko,
Haj, tebi woprju ja wschitko.

Czescz Khrysta mjenu wykofemu!
Wschu luboscž s njeho žorli so;
Sa studžen dawa ludu wschemu,
Tež jandželam tam schewjenjo.
Kak k njemu s radoscžu so bliža
A s modlenjom so psched nim niža!

O Jesu, so by twoje mjeno
Sso do wutrobny schczepiko!
Ach, so by twoja luboscž jeno
Mi wulala do dusche so!
Njech w słowach, w skutkach, w sadžerženju
Se jenož Jesuž k nadešdženju.

Suriy Brōsl.

P ó j !

Nehdy mi jedyn pscheczol tole se swojeho mandželskeho žiwjenja powjedasche: Swonty swonjachu a jich jakne swuki do naju maleje stwicžki klinczachu, w kotrejž bech so runje k wofnu pošydnyl, so bych nowiny czital, na kotrež mōžach pošledne dny ledma pohladnycz. Mōj njebečmōj hischcže dolho woženjenaj. Tydžen halke w samšnej domjaznosczzi, a tu besche s napravjenjom wjele czinicž bylo. Netko pak be njeđzela a ja so nadzjach, so budžemōj prawje pschijomnje netotre hodžiny sebi samymaj pschipluscheč.

Duž moja žona durje wotewri a s klobukom na hlowje nuts pohlada, prajizny: „Sutko, ja chyzla rada te mšchi hicž, ty tola sobu dzješč?“ Sa prēnju njeđzelu nochžych „ne“ prajicz, ale dzječ s nej te mšchi. Blizschu njeđzelu jako rekasche: „Sutko, dženša knjes superintendent prēduje, teho chyzla rad šyšchecz, ty tola sobu dzješč?“ a tak to dale dzješche a ja ženje žaneho praweho samyšla

njenamafach, i „ně“ wotmolwicz na to pscheczelnawe: „Bój tola fobu!“ mojeje lubeje Mařki. Skónčnje bu mi to kamemu lube swuczenje, a ja nětko se kamfneho czěrjenja hižom k drasthamorej du, so bych febi njedželski ropc i njeho wuwřal, hdyž swony swonja, wostawam pał pschezo czishe we fwojej stwje, jeno so bych to proschaze fłowo: „Bój tola fobu!“ fłyschal.

Ja wěm, so je mje wono do Božeho domu wabilo, runje kaž bě mje druge fłowo hač dotal wot njeho řdalowało. Doma mjenujz, pola mojeju staršheju, by njedželu řkało: „Džeczi, njechacze ke mřchi hič?“ abo: „Dženřa pał dyrbcize wopravdže rař do Božeho domu!“ a dořada běřhe byla: „Sa žaneho czařa nimam, ja dyrbjju fwoje liřty piřacž a macž drje ma tež cžinicž.“

Tak běchmy my džeczi mjes řchtyrjomi njedželemi wěřcze tji řbóčž něfajke řamolwojenje namafale a to: „Džicze tola!“ bě i jenyum wuchom nuts a i druhim won řchło. To: „Bój tola!“ pał řo do wutrobny pscheczisheča.

F.

Spěw a horjo.

Šym ja tu řrudny i czařami,
So ból mje cžisheči we duřchi,
A je to jeno malinka,
Řiž hódna njeje řudženja —
Dha bórřny febi pomřřlu:
Šchto cžejisř tale wutrobu?
Šso wřdawaj wřcheje třchnořcze,
Ta ból wot řleho ducha je.

Ma řhryřta na to řpominam,
A hlej, i tym trowřt a pokoj mam;
Wón praji pokny milořcze:
Šso njeboj w horju, řrudobje!
A hnydom řpěw mi we duřchi
Mařprjedy i cžicha řaklincži,
Hač řkónčnje móžnje řschibywa
A duch jón i hłořom řanořcha.

Čim jařniřhe te řynki řu,
Čim řradniřchi řym w Šbóžniku;
Š nim řjeńřche řlónzo řařwěcži
A řbóžny měr mi we duřchi!
Duž řym-li řařo pod horjom,
Šso řhryřta jimam ře řpěwom:
To duřchi nowy pokoj da,
Hdyž ból řo i njeje wuřpěwa.

K. A. Fiedleř.

Wumóžaze Bože fłowo.

W huřtym lěřu řchleřnyřkich hobeřkich hor řteji řamotny hajniřki dom. Šnylne duby, nadobne buki a cžorne řchmřeki ře wřchěch řtron dom a jeho mału řahrodku wobdawaju. Tu w řapoczatku řańdženeho lěřtotetka hajniř Gruner ře fwojej řwójbju bydleřhe, kotraž i jeho macžerje, jeho žony a řydomlětneje džowcžicžki wobřtejeřhe. Čziche řbože a lubořny měr řnježeřhe w řamotnym pscheczelnym hajniřkim domje. Hajniř a jeho žona řo wutrobnje lubowařchtaj. Wóřom lět jeju mandželřtwa, kotrež běchu řo po jeju kwařu minyře, běchu jeju wutrobje pschezo twjerdřcho k febi řwjařale. řeju jenicžka džowcžicžka řtrowa a řjana kaž róža wotrořczeřhe, a běřhe řbožo a radořcž lubowazeju řarřheju. Štara hajniřowa macž, kotraž běřhe po řmjercži fwojeho mandželřřheho k fwojemu řynej řchi-

czahnyřa, bu wot fwojeju džěřcži ře řwěrnej a džafnej lubořcžu wothladana a wjeřeleřhe řo nad cžichim domjazyřm pokojom a řbožom. řenož jena wěž druhdy hajniřowej mandželřřhe cžęřto na wutrobu kłóčjeřhe. Wona běřhe pobožna, bohobořana žona. Wona njemóžeřhe džęń řapoczecž abo řkónčicž, prjedy hač řo njeby ře řwojimi řchęd Bohom pomodliřa. Hajniř fwojei mandželřřhe njewobarařhe, řo i řchichodnei macžerju a džowcžicžku rańřhe a wjecžorne modlitwy řpěwařhe. Ale wón řam řo na nič řenje njewobdžęli. Wón běřhe, kaž řchři febi męnjęřhe, ře fwojei mu- drořcžu hižom dawno řchęř bibliju a řmęjeřhe drje řo na džęcžazu wěrivořcž fwojeje žony, kotraž dyrbjęřhe febi kóždy džęń i biblije móž a řohnowanje bracž. řižom wjele řbóčž bě řo pobožna žona dla njewěrivořcže fwojeho muža hłuboko třřchila a Boha prořřla, řo by jemu řchęřcžijaniřku wěru řpóřnacž dał a jeho k nej řchřiwobrocžil. Ale wóřom lět bě řo minyřo, a jejne prořřtwy řo njeběchu wuřřlyřchale.

Čžęmny nashmřki wjecžor řmęřkařhe. Wěř řchumjeřhe we wřřokich lěřnyř řchtomach. W hajniřkej řhęži běchu wobę žonje a mała holecžka řame doma. Hajniř řo i męřta, do kotrehož bě řo rano podał, hiřchcze wřóčžil njebě. W pořlednim czařu běřhe banda řwěriniřkich paduchow w lěřu, kotryž běřhe pod jeho nadkędžbu daty, řakhadžala. řo dořhim prořzowanju bě řo jemu radžilo, nimale wřchě řobuřtawy řajecž. řenož jich nawjedował, fwojeje cžęłueje řylnořcze a řchellepanořcze dla wuwolany muž, bě i czařom twochnyř a řo jařtwa řminyř. Hajniř běřhe džiwich paduchow řudniřtwa řchepodał. Wó tym febi žonje w męřnej wjecžornei hobjinje powjedarařhej. Wonei ře řřřřnyřm ředženjom na hajniřa cžakařhej. Nawjedował paduchow řo hiřchcze w bliřkim lěřu řhowařhe. Wón běřhe jenemu burei, kotrehož bě w lěřu řetkał, prajił, řo budže řo nad hajniřom řa řwojich towařřchow řrawnje wjecžicž. Nětko řo žonje w řamotnym hajniřkim domje wo řiwjenje lubeho muža bojeřchtej a řtrachowařchtej. Wowka řkónčnje radžeřhe, řo febi njebyřchtej dlęje i tajřimi řęcžemi njeměr cžinilej, ale radřcho w Božim řłowje trowřt pyřakej a hajniřowe řiwjenje Božemu řchřitei porucžitei, bjeř kotrehož wole řo ničzo na řwęcze njęřtawa. Hajniřowa hnydom po bibliju džęřhe, řtare herbřtwa jejneje řwójbju, a wocžini 71. řřalm, pola kotrehož bě řchři řjedže řwojich wřchędnyřch mo- dlitwow řtejo wotřala. Wona cžitařhe: „Řnježe, ja řo řpuřchcžam na tebję; njech niřdy pohanibjeny njebudu. Wutorřni mje řchęř fwoju prawdořcž“ atd. řotom wona i wowku a malei džowcžicžku wo řchřit řyřneho a řwěrneho Boha řa řębję a lubowaneho muža a nana prořheřhe. Wone řo modlařu řa řhudnyř a będnyř fwojeje wofady, ale tež řa hřęřchniřow a řłóřtniřow, řo by řo Wóh nad nimi řmiliř a jich i cžęmnořcze k řwěžy řchęřcžijaniřtwa dowjedł. Bože fłowo a modlitwa bě jich džiwnje pořylniřo a do jich wutrobny dowěřny měr a pokoj položilo. řędma běchu fwoju modlitwu řkónčile, jařo řo řnate řtupanje k domei bližeřhe. Wón běřhe, lubowany i njęřčęřplivořcžu wocžafany nan, kotryž řo řtrowy a wjeřelny k fwojei řwójbje wřóčži. řež wón běřhe řo duży po pucžu řtrachował, řo je řo jeho njęřchęcžel wjecžor po cžmje do jeho doma dobjwał a řo nad jeho lubymi wjecžil. Wón běřhe wulzy řwjeřeleny, řo řwojich řwójbnyř řtrownyř řchęd řobu widžeřhe. řednora a pořylnjaza wjecžęř něřł řpřóžneho hajniřa wofřchewi. Wón řchři tym fwojei macžeri a fwojei žonje pobeńdženja pořlednich dnjow powjedarařhe,tež wo hrořny, kotraž bě jeho na dompucžu třřchila a jeho pohonjala, řo by řo řpęchował. Mandželřřta pał jemu řchędřtajeřhe, řak je řo tež wona jeho dla bojařa a jeho teho dla w powřchitřkownej modlitwje řyřnemu Božemu řchřitei porucžila. Hajniř Gruner řo řradžu na tajke fłowa řmęjeřhe. Wón jej wotmolwi, řo ma řa lępřhe, řo na fwoju dobru řřęlbju a na řwěrneho řřa řpuřchcžecž, a řchřitaji, řo cžze řo řa nóz hiřchcze řa něřotre naprawy k wobřtaranju doma pořtaračž. řajke fłowa

pobožnu žonu hluboko hrjebachu. Wona i nich spóšna, so wón Bože słowo a modlitwy jazpimawšce. Wona so psches to, kaž hižom wjele króć, we wutrobje rudžesche, troschtowawšce so pať i mērnej twjerdej nadžiju wěry, so so jejny muž tola stóncznie wot Boha na prawy pucź pokasa. Eschwóšba potom na wschelake wězy spominajo hišcže khwilku w hromadže pošedža a so na to lehnyć poda. Hajniť do teho hišcže ras khěžu a sahródu pschephta, nabi wschě šwoje tšělby i kulfami, pušcži wschě pšy na dwór a myšlesche šebi, so móže nětko teho runja bjes starosče do kóža hieć.

Sena abo dvě hodžinje běschtej so po tym minylej. W hajniškim domje bě wscho woczichlo. Wschitzy jeho wobndlerjo we hlubokim spanju ležachu. Pšy mjelczachu a bėhachu wołoko twarjenja. Nadobo so nėschtó czicho, žyle czicho wo jstwie hibasche, hdžež bėšche hajnikowa šwóšba wječor w hromadže šedžala. Pod kanapejom muž i dživim hrosnym sašlobjenym woblicžom czicho a kėdžbliwje wulěšy. Wón do wschěch stron pošluchasche. Nihdže wón niz najmjeńšeho hibnjenja njesašlyšcha, kotrež by jeho wot jeho wotpohladanja wotdžeržako. Muž czicho a mjelczo k blidej pschistupi. Wón šwój wulki wótry nóż wucžeže a jón na blido položi. Potom wón sa bibliju pschimny, i kotrež bě hajnikowa pschi wječornej modlitwje czitala. Wona hišcže wotewrjena na blidže ležesche, a wón na nju i widomnym dživanjom hladasche. Pruhi pokneho měšaza psches džeru we wofežy do jstwy padachu. Móžny hóšć pschi teje šwězy czitacž spyta. Tola jemu měšacžne šwětko dosč jašne njebė, a wón knihu sačžini. Nětko wón dołho samyšleny smėrom pschi blidže stejesche. Šeho ruka sa wótrym nožom pschimny, prjedy wot njeho na blido položenym. A šdasche so, kaž by dobrý jandžel do njeho rěčal a nad šlymi myšlemi jeho wutrobny dobył. Wón nóż šašo pušcži a džěšche k wofnu, kotrež czicho, žyle czicho woczžini. Tež wofežy wón wotewri a pschi tym niz najmjeńšchi ropot šlyšhecž njebė. Potom wón sa bibliju šhrabny, stupi na wofnowu desku a so kėdžbliwje a i lohla i njeho won pušcži, tak so šamo štražowaze pšy nicžo nješlyšchachu a njepryttychu. Kunje tak w štoku bė wón psches plót a so sa něotre wofomiki do czorneho lěša šhubi.

(Pšichichodnje stóncženje.)

Wschelake i bliska a i daloka.

Š Poršchiz. Šańdženu wutoru, 8. junija, šerbske mišioniste towarštwó w našej wošadže šwój lėtny šwjedžen wotmė. Pod lubym mišym šłóncžkom wulke šly i wošady a se šušodnych stron khwatachu psches bohacže žohnowane hona w krašnych hodžinach na duchowne požohnowanje špominacž a wo nim šlyšhecž, kiž je Bóh nam dał a wobhim pohanam pschidžěl i w ewangeliju. Wschėdny džėn bėšche, na kotrymž wscho wotpočžowawšce wot šėmškehó džėla, šwoje myšle do wyškolosče pošbėhnyć. Haj, krašna myšl sa wschěch, kiž šwjecžachu a pošluchachu nutrnje, so je wošrijedž šėmškehó džėla, pohanškehó hubjenštwó a štaženja nam porucženy wulki štuť mišionštwó, pohanške ludy k wješelu, k šwětku a k nowemu žiwjenju wódžicž pomhacž.

Wo tutym nadawtu w šerbskej Božej šlužbje, kiž bėšche hacž nanajbohacžeho wopytana, k. šarať Waktar i Nješwacžidła na ša-žožu texta Šesaj. 60, 1 jako šwjedženški přėdar k nutrnej wošadže rěčesche a jej pschitwoła: Šralowške hešlo šwjateho mišionštwó: Štawaj a roššwětluj so! 1. Ššlyšch jo i njebješkeje wyškolosče i wěrjazej dušchu, 2. Nješ jo psches šėmju se šwėrnej wutrobu! Bože šłowo, na šhesčžijanske žiwjenje naložene a kaž šwětko i wjele, wjele pruhami k nam so czisčžazze, w rěže šahorjehého dušcha móžneho přėdarja wutrobny šwjatocžnje pošbėhowawšce a k džěl-

šbracžu na Božej šwjatej wězy šbudžowawšce. Šluboko so do wutrobny šacžisčžeci, kaž mělo šbože našchich džěći, młodych, šarych w hėtach šhesčžijanskeho žiwjenja k džělšbracžu i pohanami, wot teho wušamknjenymi, nucžicž, a njebudže bórny wulincžecž napominanje, tež czitacž wo mišionštwje (w Mišionškim pošle) a sa nje dale wjazy woporom pschijnjecž.

Šo šerbskej Božej šlužbje, kiž bėšche so w 2 hodž. šapocžala, w 4 hodž. nėmška šlėdowawšce. W tutej, kiž bėšche tež hišcže wot lubnyh Šserbow šobu rjenje wopytana, k. šarať Mann i Šumwalda po Jan. 35 namołwjesche: Šczinmy so pschecželjó a šobudžėlacžerjo pschi štuťku mišionštwó, kiž pohanam nowe žiwjenje Božeho kraleštwó pschijnjecše. Přėdar, pošlucharjom w dušchu won wódžo, pošasowawšce, kaž je tónle štuť nušny, móžny a krašny.

To bėschtej i Boha wulzy požohnowanej Božej šlužbje, pošreńšchenej tež i šhorškim špėwom, kiž wošadna młodžina pod wuštojnym wódženjom k. šantora Šaucžli k natwarjenju pschėdnosčowawšce. Wot pschitomnyh knjesow duchownych, w hromadže na 15, šchtyrjo, mjenujžy k. šarať Šandrik-Šuščžanski a Matel-Šartski na šerbskim a šarať Šróbjał-Šrodžisčžecžanski a Mikela-Šaleschanski na nėmškim kėmščenju woltaťnu Božu šlužbu šastarachu.

Ššwjedženška kollektó na šerbskim 440 hr. 89 np., na nėmškim 159 hr. 90 np., w hromadže po tajkim 600 hr. 79 np., wunjecše. To bėšche sa mišionšku myšl Šoršchisčkeje wošady jara škwalogne šnamjo — a i nowa špóšnacž, hdž na wjele stronach šhesčžijanska myšl a woporniwosčž sa šwjate wězy špaduje, kaž hišcže w našchich lubnyh šerbskich wošadach pod hajenjom šhesčžijanskeho žiwjenja a mišionštwó šwėrnnyh dušchowpastyrjom wona pschibėra. — Ššwjedžen, přėni w rjenje wobnowjenym Božim domje, bė tež wušbėh- njeny i tym, so bėschtaj dwaj nowaj šwėcznikaj, šwjecžene nowe šudobje sa Bože wotšasanje a tepich pschi woltaťju, kiž bėšche wošadna lubosčž darila, přėni króć widžecž. Kaž šhorhoje i wěže a šhėrlusche a modlitwy šwjedženškeho dnja šhromadžijnje hižom pschipowjedachu, tak dže pschi kónzu tehole dnja psches wutrobny: Wschitko, šchtož wobyh ma, škwat teho Šnjesa.

Š Draždžan. Šserbska Boža šlužba w šchiznej žyrkwi so šašo bliži. Da-li Bóh, čžemy so do njeye pošlednu njedželu měšaza, to je 27. junija, šėncž. Wschitzy, kiž maju džěći abo šerbskich šnathch tu mješ nami w zušbje, šu wutrobnje a naležnje proščeni, so čžyli jim hnydom powjecž wo našchich kėmšchach dacž. My Šserbjo bydlimny tu rošpróščeni a pschėzo šašo so štawa, so někotryžkuli, kiž wo našej Božej šlužbje w lubej macžėrnej rěći nicžo njeshoni. Šeho dla je žyle nušne, so Šužiza nam pomha a so so i domišny do zušby šnathm powjecž dawa. Wošebje nušne paš je to tutón króć. My bėchmy hacž dotal šwucženi, so hižom thdžen předy šėncž. Še wschelatich stron, wošebje wot Šserbow we wokolijnje Draždžan, bė paš so hižom dawno proštwó wuprajila, so bychu so, kaž do jutrow a w advencže, tež tute kėmščenje i měščžžanskimi witami, kotrež Šserbjo rad wopytują, šjednocžile a so tak na pošlednju njedželu w juniju poškožile. To so nětko štanje. Nadžijomnje so wopyt Božej šlužby, kiž bė w juniju pschėzo najšnadnišchi, psches to šbėhnye. Duž, lubi Šserbjo i bliska a i daloka, na šašowidženje w šchiznej žyrkwi niz 20., ale hacle 27. junija.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschėdawarňjach „Šserb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwórcž lėta placži wón 40 np., jenotliwe czisčla so sa 4 np. pschėdawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščječni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njedźela po šwjatej Trojizy.

Aut. 14, 16—24.

Tón Anjes je wot jeneho wyschšeho Farisejskich na wobjed prošeny a to pscheproschenje pschijał, so by tež tam skutkował. Někotre wažne a křutne słowo so porěcža. Duž drje jedyn spyta rozrěczenje na spodobnišči boł wobroczič, hdyž wón praji (šcht. 15.): Šbóžny je tón, kiž khlěb je w Božim kralestwje. Jesuŝ to słowo pschija sa šwoje pschirunanje. To płaczi najpriedy židowskim wyschšim, kotsiž so we šwojej semškej myšli šami wo njebjeske kralestwo pschinješu. Židzi šu prošeni hižom w starym šlubje, i Jesuŝowym pschindženjom je hodžina wječerje pschischla; woni pak jej nješmédža dacž nimo hič, so njebychu drusy na jich město stupili. Ale tež naš tole pschirunanje nastupa.

Pscheproschenje na wulku wječer:

1. Šak pscheczelnje wuńdže;
2. Ale wot jich wjele so šazpima,
3. A tola pschezo dale dže.

1. Wo wulkej wječeri rěczi to pschirunanje. To pschirunanje njedžywa na šakrament šwjateho woltarja, niz na njedźelsku Božu šlužbu, niz na wěcžnu šbóžnosć. To wschitko k temu šlušča; ale ta wulka wječer wjele wjazy wopschija: Bože kralestwo se wschěj hnadu a žohnowanjom sa czaš a wěcžnosć, šbóžne towarštwó i Bohom psches Šhryŝtuša. Ženož taš so najhlubšče potrebnosće po

Bošy štworjeneje cžłowškej duške špokoj. Dale wječer je wot Boha šhotowana, wón je blido pschitrył, wón je našče šbože wotmyšlił, jo dokonja w Šhryŝtušu Jesuŝu a jo nam pošticža. To šbože płaczi wschitkim cžłowškam, wječer je wulka a wjele je jich prošeny a pschezo novi so prošča a je hiščeže rum tudy. Pscheproschenje je so štalo w pschihotowanju psches profetow, pschede wschěm psches Šhryŝtuša šameho, dale psches japoschtołow a so pschezo šašo štawa. Tež ty šy prošeny w šwjatej šchcženzy, w konfirmaziji, w Božej šlužbje, we wodženju twojeho žiwjenja. Tež ša tebe je wječer pschihotowana, kotraž móže tebe wopravdže šyteho a wješeleho cžinicž. Pschetož ewangelion je wješela powješć a móž Boža, psches kotruž tón, kiž jo we wěry pschiwosmje, prawe špokojenje a wěcžnu šbóžnosć w njebjesach doštanje. Ty pak trjebaš na to pscheproschenje pošlučacž, so by bohate dary doštal, kotrež šu ša tebe pschihotowane.

2. Bóh derje myšli a šebi taš malo žada a tola jich taš wjele to pscheproschenje wotpošafuje. Šim so czaš nješchihodži abo woni maja druhe šamolwjenje, to je wěšte, so woni wschitzy njechadža a druhe wězy wysche štajeju hacž Anjesowu wječer. Šich šamolwjenja šu rataštwó, škóthladanje, mandželštwó, šamo na šebi dowolene wězy, kiž pak nješmédža wješć k šadžewanju na Božim kralestwje. My dyrbimy šwoje šemške nadawki dopjelnicž; to njeje myšl ewangelija, so dyrbimy šwětej cžětacž, ale wězy tuteho šwěta naš taš wobtnjezič nješmédža, so pschi tym njebjeskich šubłow šabymamy a so je, hdyž so nam pošticža, wot naš

počasujemy. „Schto pomha cžlowjekej, hdy by wón runje zhył šwět dobył a pał na šwojej dušchi škodował?“ To jene šo i druhim snješe, pschetož wón je tón šamy Anjes, kiž je naš t njebjeskemu kralestwu powolał a kiž je nam tež nadawł w tutym šwěće pschipočasal. Tak dyrbimy a móžemy šhwile namafacz ša Božu šlužbu, ša domjazu nutruoscz, ša modlitwu. Pschetož to je tola najwjetšcha dobrotu, šrijedža w honjenju a njeměrje žiwjenja šo wofšchemicz w towarštwje i Bohom. Njemyšl, šo ma to hiščeže šhwile, bóršy móže posdže bycz. Šdyž ty ša Bohu šhwile nimasch, wón ša tebe wěcznoscz nima. Wóh naš njetrjeba, my pał jeho trjekamy.

3. Čzi přeni pscheproscheni šo na wjeczeri njewobdželeju. Ale blido šo tehodla njewotkrywa, ale druhim t lěpschemu pschińdže, kiž druhich wobstaranjow nimaja a rady na pscheproschenje pošluchaju. A pschezo dale dže pscheproschenje a je hiščeže rum tudy. Wóh chže šwój dom pošny mēcz. Šdyž čzi přeni njepšchińdu, budža drusy proscheni. Jeho luboscz mjesow njesnaje a ma wšchitkich hódnych kublow šboža. Dokelž čzi Farisejšy a wyschichi ša Jesužom nješkodžachu, pschińdžechu žlonizy a hrěschizy a wot Židow pschēńdže ewangelijon na Židow. Nichtó njeje wusamknjeny, šhiba kotryž šo šam wusamknje. A wulkej wjeczeri dyrbja wšchitzny wolani a proscheni bycz, to dyrbja wopomnicž šlužobnizy žyrtwje, to dyrbja wopomnicž wšchitzny šchesczizjenjo a šo tež w dobywazej lubosczzi po šhudnych a šhubjonych horjebrazč w bliskosczzi a dalokosczzi, pschi tym pał tež džiwacz na šwoje šbože a na šwoju šbožnoscz. Durje šu ša wšchitkich wotemrjene, rum je hiščeže tudy, pscheproschenje dže t wulkej wjeczeri.

Nětko je špodobny čžaš! Nětko je dženi šboža! Dženša, hdyž wy jeho hlóš šlyšchicze, nještwerdžeže šwoju wutrobu! Šbožni šu čzi, kiž šu t wjeczeri šehnjecža pscheproscheni. Šamjen.

Drohotne wotkasanje.

W januaru lěta 1891 w Šendželskej šhudy šódžnik wumrje, kotryž šwojej šwójbje drohotne wotkasanje šawostaji. Wěšče to štara, wjele trjebana biblija. Šako bě wón hiščeže hólčez a njedželšku šchulu wopytowašče, ju jemu Robert Šaikes dari, tamny nadobny cžlowjekolubnik, kiž w šmilnej lubosczzi najšhudšče, najšklunkratsche džěczy wokoło šebje šhromadžowašče a je t Šbožnikej pošasowašče, a tale biblija běšče jeho psches štapjecždžebacz lēt jako najšwěrnišchi pscheczel na wšchěch jeho pučžowanjach pschewodžala.

Š jednorými šlowami běšče wón na přenim šopjenu biblije wšchitke podeńdženja a nashonjenja šwojeho wjelehibiteho žiwjenja šapizal. Šenaschtyrzhyczi lēt běšče wón w šlužbje jendželskeje mariny na morju byl a ša tónle čžaš pjeczashtyrzhyczi mórškich bitwow šobu čžinił. Ššinacze krócž bu wón ranjeny, tji krócž bě wón rošbitł (Schiffbruch) počžerpil, haj, wón dožiwil, šo šo ta šódž, na kotrejž běšče, i wohenjom špali. Dwaž krócž šo čžolm, w kotrymž šo wón i druhimi towaršchemi wulhowacz pytašče, na howrjazym morju i nim powróczy, pjatnacze krócž běšče wón w zušbje bjese wšcheho wothladanja na šymnizu šhory ležal, wjazny krócž wón na kromje šmjercze wižalšče, a we wšchěch tyčhle strachotach, i kotrychž jeho Boža móžna a šwěrna wóžowška ruša kaž džiw wutorhny, běšče biblija jeho rada a trošcht, jeho najšwěrnišchi pscheczel a pschewodžet byla.

Bjes džywa tehodla, šo ju wón jako najdrohotnišče wotkasanje tym šwojim na wutrobu pošoži, hdyž šo nětko wješele a pošojnje

na šwoje pošlednje pučžowanje hotowašče. A šawěrnje, tajke herbštwo je wjazny hódne, dhyžli škoto a šlěboro, pschetož na nim žohnowanje wotpočzuje, kotrež hacž do wěcznosczje došaha.

F.

Boža wulka wjeczer.

Wóh wulku wjeczer šhotomi
Šo šwojej šmilnej radže;
Wón na tasle šhlěb njebjeski
A hnady dary škladže.
Nětk psches Šsyna wón pošy naš:
D pošcže, šo ja šchemjam waš,
Kiž wy šcže lačžni, šlěbni!

Nječ tehó šódžny šedžbu ma,
Kiž t šlyščenju ma wušchi;
Šchtóž Božu hnadu šazpiva,
Tón šškodži šwojej dušchi.
Bjes wobrocženja, pošuty
Šrěch jemu njeje wodatny,
Wón i hoščom Božim njeje.

Ach, i nami šteji hubjenje! —
Šak čžini wulka šyla?
Šažada šbože na šwěcže,
Š nim špokojom bycz čžyžka.
Ša čžělnoscz, šubla, špenješy
Še nětko wšchón lud šmyšlentny,
Šo je, ša čžimž wón honi.

Wón w šwojich hrěchach dale dže
A pschi tym njepóšnawa,
Ša šajkim štrachnym pučžu je,
Šdyž dušchi tradacz dawa.
Šchtóž w šwojich šóšchtach na šemi
Šo Božu wjeczer njerodži,
Ša šelstu čžwilu čžerpicz.

Duž šwěta hrěchom, žadosczow
Šso šódžny šchescžan hladaž;
Ššwój hlad wón šlož do njebjesow,
Štam pschebytł šebi žadaž.
Nječ wón šo t šbožnej wěcznosczzi
Še tutej šemškej čžajnosczzi
Ša šbože dušče štara.

Ach, lubny Božo, wodž mje ty,
Ši do dušče daj wěru;
Šwój Duch nječ je mi pošozny,
Šo džeržu tebi šwěru,
Šacž junu w rjeńškej wěcznosczzi
Šje twoja wjeczer wofšchemi
Ššches Šhrysta prawdosczž! Šamjen.

K. A. Fiedler.

Nješhubjeny.

Šrajny wótz jeneho mjeńšcheho němškeho štata něhdy jastwo wophta a šo psche wšchě jeho měštnosczje wodžicz. Ša. Šako wón po dołhim korridorje nimo twjerdže šantjeneho pschebytka džěšče, direktor, šwojeho wňšokého hoščza pschewodžazy, našpomni: „Šowle tež jedyn wbohi šhubjeny šedži.“ Wón mēnjšče jeneho, kotryž šwojich šlósčow dla wěštemu šašudženju a šmjerczi napšchecžo džěšče.

Sedyn shubjenty! Tole słowo niź jeno wucho wójwody trjechi, ale mono ńo tež psches sank a ryhel hacź t wuchu, haj hacź do wutrobny teho pscheczišcēja, kotryż w jaſtnym pschebytku ńedźešcje. Hacź dotal bėšcje wón ſ dźiwjej ſaſaktošcju ńwoju ſłóscź přel, w tej nadźiji, ſ tym ńwoje žiwjenje wukhowacź, a nětko shubjenty, tola shubjenty! Shubjenty ſa tuto žiwjenje, — niź tež ſa wěcźnošcź? Wščelake dopomnjecźa ſ jeho dźěcźatstwa w jeho wutrobje wotucźowachu, ale pschefe wščě pschezo ſažo to słowo: Shubjenty, shubjenty! do jeho ſaſtróženeje dušcje kliczešcje. Dźeħa tola bėšcje wón tuto słowo hižom ńlyšczał? Žyle prawje, mono bė w jentym biblijškim hrónčcžu bylo, kotrež wón jako hólčez w ſchuli naukny. Rať tola jeno rěkašcje?

Seho poſpnyty, ńo dopomnicź, bėchu podarmo. Ale ta myšl jemu žaneho mēra njewoſtaji. Wjes ſpanja ńo wón psches žyłu dołhu nōž prózowacze, ſabnte biblijške hrónčcžo, kotrež wo shubjency bęcžu rěczešcje, ńebi do pomjatkta wróćicź.

Rano wón ſa jaſtnym duchownym žadašcje, ſa kotrehož trošcť a napominanja bėšcje ńo wón hacź dotal doſpołnje njepšchisťupny poſašowal.

„Rnješ duchowny“, wón t jaſtupjazemu dźešcje, „tať tón ſchprucť rěka, w kotrymž to słowo „shubjenty“ ſteji?“

Duchowny ńo dołho dopominacź njetrjebašcje. Stejachu dźe lube ńwjatki psched durjemi, na kotrychž chžyšcje wón wo tymle ſchprucťu předowacź, kotryž Dr. Luther evangelium w evangeliju mjenuje: „Tať je Bóħ ńwět lubowal, ſo wón ńwojeho jenicźonarodźeneho Šyna dať je, ſo bychu wšchitžy, kiž do njeho wěrja, shubjeni njebyli, ale wěcźne žiwjenje mēli.“

Š napjatej kędźbliwošcju bėšcje ſłóſtnik pschipošluchať. „Tón je, tón je!“ wón wuwola, jako duchowny mjelczešcje. „Potajkim shubjeni njebyli! Nješshubjenty pschi wšchēm tym!“

Wšchi tym ńo jemu jašne ńylšy ſ woczow wulinychu. Přjedy hacź duchowny wot njeho dźešcje, bėšcje wón jemu wobšchěrne wuſnacze ńwojeje winy wotpołožiť, kotrež wón bližšchi džen dobrowólne psched ńudnikami wospjetošcje.

Šaťon jeho winowateho wupraji. Wón bu t ńmjerczi ſažubženy. Wójwoda pať, kotremuž bė ńo wo jeho wobroczenju powješcź dať, ńmjertny ńud na pucžu hnady do cžaš-žiwjeńšcje khostańne pschewobroczi.

Šaťo bjesńwobodženz a ſ dobom psches Božu hnadu wuńwobodženy bėšcje wón potom hišcze wjazy lēt živy, hacź wón, ſ Bohom połnje wujednany, w mērje domoj dźešcje, wumoženy, njeshubjenty.

Bóħ wjele krańišchi.

Rhwatach ſ nalēcžom po ſemi
Seho pnychu wohladacź,
Wukhwalach ju ſ kšěrlušcemi,
Chžyč ńo nad nej ſradowacź:
Ale krańišchi ńy, Božo! —
Bėšcje moje wuſnacze,
Najwyschšcje ńy moje ſbožo,
Ršěrlušch mój a wjekele!

Čzoplych krajow wjetšcju krańnošcź
Duch mi ſtaji psched woczji,
Rajka haťle barbow jańnošcź
Se tam a ńwět ſaronški:
Ale krańišchi hacź ſkutki
Se jich wulki ſtworiczel,
Wón wšmi kšwalbu, wón ńamlutki,
Semu dušcja wopor ſcžel.

Narodnišcēja žórkow, rěkow —
Horn, doły pschecrocžach,
Šrėbach tam přjedź buťow, ſchmėrkow
Čžišty dych a womłobžach:
Ale krańišcħa je ruťa,
Kotraž to wšcħo natwari,
Se to wotšcžen jeno blufa
Borno Božej krańnošczi.

Morjo ſchumicź ńlyšcħach w duchu,
Hróšby ma a potajštwaj;
Rakni ńo! kliczešcje mi w wuchu,
Rajka mōž to wulťotna:
Ale krańišcħe je mjeno
Teho, kiž Rnješ morja je.
Mašcħ ſtrach psched nim? pošl'chaj jeno,
Luboscź wón ńo mjenuje.

Pohladach na krańne, mōžne
Bože dźiwny ſ wjecžora,
Widžach hwėšdne njebjo nōžne —
A hłóš we mni ſawola:
Hišcze krańišchi je teho
Trón, kiž knježi nad nimi —
Wacžka procha podšlónčžneho!
Wón ma ſtoť tež we tebi.

Rať tam budža haťle krańne
Bydla našcħej' ſbōžnošcze!
Ma ńwět rjeńšcħe něcħto cžašne,
Kiž wón pscheddom njebja je? —
Se pať přeni dom tať rjany,
A rjeńšcħemu ńo narodžu —
A tamnym honam powołany
Rať ńo jednam se ńmjercžu!

Handrij Zejler.

Junij.

Raž kōždy najchich dwanaćze mēřazow, tať ma tež junij ńwój wošebity wobraš. Wón je mēřaz ńwětka a podšpódnik cžēmneho dezembra. Džen 21. junija ńlónzo ńwój jubjelški ńwjedžen ńwjeczi; pschetož to je tón džen, na kotrymž wono ńwój najwjetšchi a najwyschšchi wobluť na našchim njebju wopišuje a najdlēje nad horizontom wostawa. Džen je potom nad nozu dobyť, jašne ńlónčžne ńwětlo nad cžēmnošcju ſ knješom; wjecžorne ńmėrki a ńwitanje ranja ńebi ruzy ſawdawaju a tež w nozy žanej woprawdžitej cžmowoczi nastawacź njedawaju. Mašchi přjedomnižy, pschirodu wobkędžowazy, tónle džen jako wyschjnu žyħeho lēta žiwje ſacžuwachu a dobycze ńwětka ſ tym ńwjecžachu, ſo na wysokich horach wohnje ſapalowachu. Dčžny wobwod ńlónza rěkašcje a rěka tež dženša hišcze 21. junij, dokelž je tehdy ńlónzo ſa naš wobhdlerjow ńewjerneje połožy ſemje najwyschšcħo poštupiko a nětko we ńwojim bėhu wot połdnja ńem poſaťawa a ńo ſažo na wróćbu wobrocža.

Nalēcžo je nimo, to ſacžuwamy ſ pschibhwazej lēcžnej horzotu a je pnyťcē na hušczišcħo pschicžahowazyč njewjedrach. Tež desčcze, kotrež nětko padaju, ńo nam hinašcħe bycž ſdawaju jako hewať; wone ńu wjele ſporšcħe, dyžli te rēdke pokrajne desčcze, kotrež hewať dožiwjachmy, ſa to pať tež tať dołho njetraja.

A wonťach na polach a ſahonach kēžewa a ſeleni ńo w tymle mēřazu bujnšcħo dyžli hdy přjedy. Se ńlónzom je po ſdacžu tež žiwjeńška a plodžerška mōž Božeje ſtwórbny na najwyschšchi ſħobženť ſtupila.

Wumóžaze Bože słowo.

(Poftracžowanje.)

Hajnik nasajtra rano stanywšchi so njemalo džiwasche, so je wočno wotewrjene a so zusy nóz na blidže leži. Bylu kžězu s najwjetschej kedžblimowcžu pschepytachu. Niczo so s njeje njebe šhubilo, hacž — stara luba biblija. Tale wěz wošta wschēm wulke potajne hudańcžo. Woni njemóžachu frosymicž, kač by paduch so do kžěze mohł dobywacž a s njeje jenož bibliju kradnyč. Něščto wschaf so jim wo Božim schficže džijsche, kotryž bě jich w tamnej nozy psched fjmjercžu wukhował. Hajnik spóšna, runjež to se žanym słowom njepraji, so njejsku pšy a tšělby jeho frowjbu a jeho famesho wobarnowale. Semu bě jašne, so je Boža miła ruka wot njeho njesbože wotwobrocžika. Hajnik bu wot tuteho cžafa bóle khtutny a cžichi a so tež druhdy na domjaznych modlitwach wobdžěli. Wo nawjedowariju swěrinskich paduchow wot teho dnja niczo wjazh njesašlyschachu. Wón bě a wošta šhubjenty, mjes tym so jeho towaršchojo sa twjerdymi murjemi fwoje pschestupjenja wotpofucžichu. Sene léto po druhim so cžicho a mernje miny. Tež w hajnikim domje pomału na hróšbnu nóz a strach sabychu, s kotrehož buchom tehdom na tač džiwne waschnje wumóženi.

* * *

Wulkowójwodstwo Meklenburg-Schwerin je s wjazorymi wulkimi a małymi jěsorami pokryte, kotrež krajej storo wschudže pscheczelnj spodobny napohlad dawaju. Najwjetschi mjes nimi je jěsor, Müritz mjenowany, kotryž je schtyri mile dołhi a na najšchěršchim měščze 1³/₄ mile schěroki. Kólo wokólo tuteje wodny cžehnje so byla mjeńschich jěsorow, wobdatych wot rjanjych wulkich lěšow. Na brjohach tutych jěsorow so jenož jara s rědka domy nadeńdža. S wjetscha so wone wopuschcžene a spadane. Senož tu a tam leži na brjohu famotozna rybařka kžěka abo mała wotležana wjeska. W lěcže 1813 w tutych hewaf mernych cžichich stronach wójnski ropot sahadžesche. Wotdžělenja franzowskeho wójnska s Ruskeje psches Meklenburg do domišny zofachu a mnohe lěšy a jěsory k temu wužiwachu, so Ruskim a Prusakam, jim sa khibjetom hanjazym, postupjenje fobžeje schcžežki wobarachu. W lěšnym kucže, kotryž so jěsora Müritz dótkasche, běchu cžělazy Franzowskojo fastali. Woni běchu pschěrowy wumjetali a s tšelenjom fwojim njespscheczalam wjele schkody nacžinjachu. Skóncžnje so wotdžělenje pruskich dobrowólnikow porucži, so dyrbja lěš schtormowacž a njespscheczela s njeho wuhnacž. S wobeju stron so wótrje a khorble wojowasche. Skóncžnje pač buchom Franzowskojo poraženi a dyrbjachu cžělacž. Ale dobyčerjo běchu w teile bitwje wjele ludži šhubili. Mjes wojakami, kofič na bitwiščcžu ležachu, bě tež jedyn offizier. Njespscheczelska kulka bě jeho život franika. Wot wscheje pomozhy wopuschcženy wón pschi brjohu jěsora stonasche. Seho towaršchojo jeho ležo wostajichu, dofelž mējachu jeho sa morweho. Wbóhi, cžěžto franjenty offizier njebe ničto drugi hacž hajnik Gruner je Schlesyskeje. Sako kral Bjedrich Wylem III. fwoj pruski lud namotwjesche, so by wótzny kraj psched njespscheczelow sakital, běsche tež Gruner fwoj dom a fwojich lubnych wopuschcžič, so by s Bohom sa krala a wótzny kraj wojowal. Wón do dobrowólnikow pruského wójnska fastupi. Wón běsche so we wjazorych bitwach khorbly a njebojasny wopokasal a so teho dla sa offiziera pomjenowal, jako jeho tu pschi brjohu jěsora Müritz njespscheczelska kulka k semi porašy.

Wojowanje bě so pomału pschezo dale a dale do drugeje strony lěša cžahnyło. Wbóhi franjenty w fwojich bolosčach wóthje žalosčesche. Jedyn rybač, na cžolmje so kedžblimje pschiblizowazh, so by hladač, hacž je bitwa skóncžena, jeho stonanje pytny. Wón se fwojim cžolmom k brjohu pschijedžiwšchi, sa žalosčazymi kšichami,

wot njeho fšyščahny, džěsche. Bórsh nadeńdže pruského offiziera, w kwi ležazeho. Se słabym sahwišdanjom wón fwojeho pscheczela, w scžinje pschi brjohu so khowazeho, pschihwišda. Mužej ranjeneho do cžolma donjeschschaj a jedžeschschaj spěschnje na druhu stronu jěsora, kotryž je tam jenož pol hodžiny schěroki. Tu wonaj w bliskosčiči někotrych kžězow na kraj stupišschaj. Do jeneje s nich so wonaj s ranjenym podaschaj. Rybač a jeho žona, w njej bydłazaj, ranjeneho zofobnika s wulkej lubosčžu pschijeschschaj. Na wulke sbože so rybač na hojenje ranow wustejesche a pokasowasche pschi tym tajku wuschitnosč, kač by wucženy lěkar byl. Seho mandželska jemu fweru khorého wothladacž pomhasche. Dołhi cžaf so sčasche, kač by wscha próza podarmo byla. Ranjenty nělotre njedžele bjes myšlow na khoróložu ležesche. Skóncžnje pač so šla hymniza miny. Nana pocža sahocječ a offizier pomału ale wěščze wothorjesche. Nětko wón sa fwojej mandželskej a sa lubym džěščom žadasche, kotrež hižom s wěšta dawno s wulkim strachom na powjesč cžakaschtej. Kač njewopifomna, kač wutrobna bě jeho radosč, jako fwerne mandželska a džowka junu njenadžuzh do rybařskeje kžěki fastupišschtej! Seho dobročiwny hospodar a wothladowal bě jimaj zyle stradžu pišal, jimaj srudnu powjesč jeho franjenja, ale tež wjekele wosjemjenje jeho pomakého wustrowjenja podal, a jeju ke khorému powočał, so byschtej jeho troschtowalej a wothladakej. Rybač a jeho žona mjes tym k jenemu fufodej cžahnyšschaj, tač so móžesche hajnik, wot nikoho njemylent, s mandželskej a džowku pod tšěchu bydlicž, pod kotrež bě so jemu fmilna pomoz a fwerne wothladanje dostalo. Senož druhdy wonej sa džěń pschidžeschej, so byschtej hajnikowej khorého wothladacž pomhalač a nusne wobstaranki sa hospodářstwo fwojich hoscžow cžiniloj.

To běchu mernje duschne njedžele sboža a wjekełosčje, kotrež pomału wothhorjazh Gruner je fwojej mandželskej a džěščom w rybařskej kžěki pschi jěsore Müritz nashoni. To najlěpsche pschi tym bě, so so wón niz jenož na cžele, ale tež na duschi wustrowi. Seho wutroba bu na khoróložu ponižna a sečerplawa. Wón běsche Božu miłosč a fmilnosč spóšnal, kotraž bě jeho kač w tamnej nozy tež ion ras psched sahubjenjom wukhowala. Nětko so jemu pomału rosjašni, kajki bě kudy hrěschnik. A jako wón skóncžnje stromy wot khoróloža staže, bě tež wón fwoju duchownu khorosč wotbnył. Wón běsche fwojeho Šbóžnika we wěre namakal.

Šbožowna fwojba so skóncžnje na to hotowasche, hospodlitwy rybařski dom wopuschcžič a so do lubeje domišny wrócžič. Woni wutrobne, džakapočne božemje rybačej a jeho mandželskej prajachu, kotraž běschaj jich tač dołho a s tajkej fwernej lubosčžu hospodowaloj.

(Pschichodnje skóncženje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Šsrjedu thdženja mješesche so hłowna konferenca kuziškich duchownych w Budyschinje pod wodženjom knjesa tajneho zyrkwinskeho radžicžela Meiera. Se srudobu fšyščahny, so wón pokledni krocž konferenca wodži, dofelž so na Michala na wotpocžink poda. Šchtó budže jeho naplědnik, hiščcže postajene njeje.

„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarjach „Šerb. Nowin“ na wsach a w Budyschinje dostacž. Na schtwórcž lěta placži wón 40 np., jenótlawe cžišla so sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Npoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbiske njeđzelske lopjeno.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicizščerńi w Budyščinje a je tam sa šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostać.

3. njeđzela po swjatej Trojizy.

Łut. 15, 1—10.

Farisejszy Sboźnikaj poroľuja, so wón s zlonikami a hrěšnikami wobthadźuje. Tehodla woni praja: „Jesuf hrěšnikow horje bjerje a je s nimi.“ Eštož jemu či njepšheczeľjo poroľuja, s tym woni runje wupraja, šhto wón chze. Runje tuto słowo wopšchija hluboku wažnosć jeho swjateho skutowanja. To džě je wopšchijecze wulkeho ewangeliya wo hnadze Božej w Khrystu Jesufu: „Jesuf hrěšnikow horje bjerje.“ To wón tež swojim pošlucharjam na wutrobu položi w pschirunanjomaj tuteho šćenja.

Jesuf hrěšnikow horje bjerje.

1. Wón jich pyta s lubosću;
2. Wón jich domoj nješe s radošću.

1. Jesuf hrěšnikow horje bjerje. To nam šćenje w pschirunanju wošnamjenja, hdyž praji: „Pšchibližowachu so pak ł njemu wšchelazy zlonizy a hrěšnicizy.“ To nam Sboźnik kam hjewi psches to dwojake pschirunanje, s kotrehož jeho pytaza lubosć ł nam rěči. Wšchelazy zlonizy a hrěšnicizy tež dženska psches šwět khodža. Za wowza, njeje wona wobras wot jich wjele? Wona so sabludži wot stabla. To so lohko stawa. Niz so by ta wowza se samyšlom přecž běžala. Ně, wona chze šebi jow kóšku, tam liščo wotšchizipnyč s boka pastwiščezja a tak wostawa sady stabla. Na to wašnje so jich wjele sabludža, hdyž dawaju čělu knježicž. To je jow šafasane wješeľe, tam pišana šwětna róža, kotraž so wóčku lubi. Tak wotstupja

mladosć wot džěčazeje pošluchnosće a pobožnosće. Hdyž pak je junkrócž tajki šapocžatk šćinjeny, khětšje dale džě po wotpučzu. Sabludžicž móžesch so kam, ale niz šašo na prawy pučž namatadž. Hrěšnikaj so džě kaž kroschaj. Pšchindže-li wón se šwojeje khowaniki, wón lohko na semju padnje a pšchindže do procha. Potom so jeho blyšchč šhubi. Eštož so wot teho šnjesa šdaluje, pšchindže do blóta hrěcho. A tón čłowjeka šwonkownje a šnutškwownje womasja. Hdyž tajkeho čłowjeka sa lěta šašo wohladaj, tak je so jeho zyle wašnje pscheměniko — šnutškwownje, wutroba je ništo smyšlena, s masanymi myšlemi napjel-njena. Hrěch džěli wot Boha. Ale šhto čini tón dobry pastyr? Wón pyta. A temu je džě wón s njeješ na semju pschischol. Stary duchowny pišche: Wón škoczi pschi tym tak hluboko do černjow, so černjowa haľosa na jeho hłowje wišajo wosta t. j. černjojta křona. A to je dženska hiščče wašnje dobreho pastyrja, so wón 99 prawych wostaji — a tebe khudeho, wopušchčzeneho, šrudneho pyta w komorzy šylšow. Hdyž ty wróczo hladaš na pučž šwojeho žiwjenja, namatadž ty šlědy pytazeje lubosće šwojeho Sboźnika. To wón jeneho šapschimnje, hdyž w nim słowo Bože wožimi, kotrež je se škoteho čašja džěčatštwja w pomjattu wostalo. Druheho wón šapschimnje psches šwěrneho pscheczeľa, kiž drěmazje šwědomnje wubudži. Dšeczeho postaji ł šmjertnemu ložu pobožneho šchescžijana a jemu to praschenje do šwědomnja šacžiščči: „Tak tónle wumrje; tak by ty wumrjel, hdy by tón šnjes tebe nětko wotwoľał?“

Tón Anjes rěči dale wo žónskej, kiž trosch pyta. Ta žona w pschirunanju je kšesćijanska žyrkej, kotraž w Jesuſowym Duchu skutkuje. Wona njecze s lubym słowom Božim. Wošebje našch časch je časch czisczenja sa kšesćijansku žyrkej, hdžež tón Anjes s mjetelu srudoby njecze, hdž budže wołanje njepšeczelow pschezo móznische a njewěra pschezo kšobliſcho hlomu sběha. Tajke časch tón Anjes sczele, so by so trosch, kiž sapróscheng w róžtu leži, čím jaſniſcho blyſchczil. Wyšofo horje drje proch leži, ale cziste šlěboro so won šwěczi. Stary proch, kiž je na twoju wěru padnył, dyrbi dele. Posbėhń šwojej woczki, ty wohladasch wobras pytažeho Šbóžnika a jeho droheje žyrkwje.

2. A tohož wón namaka, njefje wón domoj s wje-
šeloscju, kaž wón to šam w pschirunanju wopišuje. Š temu pať je tež trjeba, so so dasch namakacž. Šich wjele so pschezo hłubje do huſcziny kšowa, hdž wón jich pyta. Šak je pola tebjje? Njespodoba so tebi, hdž so rěči wo Božim słowje, wo pokuće a wěry abo wo twojich hrěchach? Špytasch tehdom rěč na něšto druge wobrocžicž abo masch so rad s procha? Hdž je tak pola tebjje, potom czekasch šwojemu Šbóžnikaj, hdž tebjje pyta, abo ty wosta-
njesch wonkach w zusbje kaž bludžaza wozza. A njedyrbje-li šebi šami to najwjetſche wješele pschihotowacž, so so namakacž dany a móžemy potom wotpoczowacž na ramjenju Jesuſowym, s kotrehož bjes bojoscze dele hladamy na torhaze wjelki a šeczowfaze pšy šwěta. Daj so namakacž wot šwěrnejje luboscze šwojeho Šbóžnika, kotryž tebjje pyta a chze tebjje namakacž a domoj donjesč po wšchej próžy a horzocze žiwjenja k wěcznemu měrej.

Šamjen.

Biblija rěči.

Šedyn hłownik w južnym morju je na dokonjenje pschetožka Noweho Testamenta, kotryž mějesche jeho mišionar w džěle, s napjatoscju czakał. „Njemóže ta kniha hišecze rěczecž?“ so wón wšchědnje praschescze, a bė nimo měry šbožowny, jako šlónčnjje kšyšescze, so je nětko hotowa. „Móže nětko rěczecž?“ so wón s radoscju woprascha, a potom najwutrobnischo praschescze: „Dajcze jej so mnu rěczecž, knježe!“

Mišionar jemu staw wuczita a šašo jedyn; hłownikowa radoscž wot šchtucžki k šchtucžy pschibymasche. Šako bėšche mišio-
nar šlónčnil, jeho hłownik wo tu knihu praschescze: wón chžyl jej nětko tež rěczecž dacž. Š pocžesczowanjom wón tu knihu do rukow wša a ju k wuchej džeržescze, po šhwili pať srudny s hlomu tšcha-
šyšche, rjeknywšchi: „Wona ke mni njerěči a njebudže ženje so mnu rěczecž.“ Šotom pať mišionara naležnje praschescze: „D knježe, pokazcze mi, tak so czini, so ta kniha rěči.“

Mišionar šlubi, jemu to pokazcž a šapocža jeho w czitanju rostowczowacž; a runjež bė to tež špróžniwe džělo, kotrež na wucze-
rjomu a wuczomzowu šczěpliwoscž njemake žadanja štajescze, dha tola hłownik šlónčnjje czitacž nawukny a bėšche njewuprajnje šbo-
žowny, jako ta kniha, tak rucze hacž ju do rukow wša a wotewri, jašnje a šroschmliwje k njemu rěčescze. Šaj, to je šakladne wu-
mėnjenje wšcheho požohnowaneho wumėnjenja biblije, so wona k nam rěči, k našchaj wutrobje, k našchemu šroschmej, k našchemu šwědomju.

F.

Jesuſowa pytaža luboscž.

Šlób: Jesuſ moja nadžija —

Jesuſ pyta hrěšnikow!
Šdže masch rjěšchi troscht, o duſcha?
Šsy-li padla do hrěchom,
Njebė tajka, kaž so šluschja —
Dha budž to twój šbóžny šthow:
Jesuſ pyta hrěšnikow!

Šnady wšchať šmy njehódni,
Šbóžny hrěchi w duſchi czuje;
Tola šmy-li roškacž,
Šso nam njebjo wotantuje;
Šnada rěči se šlowow:
Jesuſ pyta hrěšnikow!

Še so wozza šhubila
Ša pastwišecze hrěcha, nožy —
Ššwěrna luboscž pastyřska
Šjelutuje próžu, možy,
Šutorhnyč ju se štrachow:
Jesuſ pyta hrěšnikow!

Šbjcze, duſche šrudžene,
Tu so hnada sa waš šwěczi;
Šbóžnik šašo šczinicz chze
Š hrěšnych ludži Bože džeczi;
Šimaj troscht so wutrobom:
Jesuſ pyta hrěšnikow!

Šaj, ja k tebi pschikhadžam,
Ši so hrěchom dla tu štyšecze;
Ššched tobu wšchě wuškypam,
Šroschu: wodať mi je, Šhryšcze!
Šlej, s tym troschtom šym ja šchol:
Jesuſ pyta hrěšnikow!

Šmoja kšuda duſcha wě,
Šo tež šrawne pschěstupjenja
Šašo bėla so kaž šněh
Š mozu Šhrysta wumóženja;
Šuž mje njetyšch hrěchom dol:
Jesuſ pyta hrěšnikow!

Šotoť mam ja w šwědomnju,
Šatoň njemohł mje nětk kšostacž;
Šón, kiž winu woda wšchu,
Še a chze mój Šbóžnik wostacž;
Ššto je, kiž mje tamacž mohł?
Jesuſ pyta hrěšnikow!

Jesuſ pyta hrěšnikow,
Ša šym tež nětk namakanj;
Šón je mi raj njebješow
Šotantnył psches šwoje rany;
Štroschtnje du psches šmjercž a row:
Jesuſ pyta hrěšnikow!

K. A. Fiedleš.

Dalokorěčak.

Šondano bėch pschitomny, jako jedyn pschekupž psches daloko-
rěčak rěčescze. Šón chžyšche je šwojeho šdaleneho bydla jeneho

pscheczela k žebí do klamow samowolacž, kotrež bě hagle džen přjedy nademsał. Wótšje wón cžyžo prajesche, s kotrymž cžyšche swjas měcz. Wón pošluchasche a po malo wotomifach wotmołwa pschindže, so je pschisamtnjenje scžinjenje.

Nětko pať bu tam a žem praschane a wotmolwjane, bjes teho so žo saměr dozpi. „Mimam dha ja tam s žyła žaneho pschisamtnjenja?“ žo pschetupž stóncžnje woprascha.

Wón pošluchasche a pošluchasche a napošledku s tymi žłowami woteńdže: „Sa žaneho wotmolwjania wjazž njedostawam!“

My mamy wschitžy jedyn dalokorēcžaf, kotryž móže nať s nascheje semsšeje dželaťnje njepošrednje s naschim poprawnym a wopravdžitym wobydlenjom, mjenujžy s domisnu w njeby, swjasowacž. Tónle dalokorēcžaf je Bože žłowo w bibliji. My žebí to drje husto došč k troschtej njeprajamy, kajki spodžiwny swjast je se žwjaťym pišmom hnydom napravjenty, pošluchamy-li s duchownym wuchom, sčto wono praji. Šaf daloko žem te žłowa pschitžadžeju! Šacž s wutrobny Božeje! Wóh je k nam w tymžamym wotomifku rēcži, runjež by je tež psched lěťyžazami rēcžaf byl. Wón nam pschisamtnjenje k žwojej wutrobje pschezo dowola a nať do wustotnosčow njewodži, so dyrbieli šforžicž: „Sa žaneho wotmolwjania wjazž njedostawam!“

F.

Ja dyrbiu to cžerpicž; prawiza Najwyschšeho móže wschitko wobrocžicž (Př. 77, 11).

(Ich bin bei allem Kummer stille —.)

Štób: Šchtóž Bohu wjeřšnemu žo podda —.

Sa přchi wschēm horju mjelcžu tola,
Mječ mam tež tšchnosč we duřchi;
Sa wěrju wschať, so Boža wola
Mje bórny sažo swjeřeli.

Wēm: Prawiza Najwyschšeho
Wschaf móže wotwobrocžicž wscho.

Wóh samože to, duž ja cžakam,
Wón cže to, duž žo dowěrju,
Wón řłyschi mje, hdyž prošcu, pšakam,
Wschaf ma wón wóžnu wutrobu.
To žłowo je mi šprawny řij:
Soť prawiza mje pošylni.

Šso njem'že požadanje moje
Štač pschezo, kať ja řmyřlich řej;
Šchtóž napina wschē mozy žwoje
Po řamřnej woli, řchodži řej.
Wóh lěpje wē, řchto dobre mi,
Soť prawiza mje špokoji.

We prawym cžakžu řdny žo řtanje,
So Boža ruřa wosřewi,
So wěrjazžych tež řdychowanje
Řnjes w prawym cžakžu wuřłyschi.
Mi praji moja wutroba:
Wřcho špožcži Boža prawiza.

Sa řmēju řutije, řeli Wóh cže,
Řno to, řchtož dženy řej požadach.
Šaf budže s cžēřnja wumóž Wóh mje
Tež řterje hacž žo nadžijach.
Šaj, to je wērny řrařna řsda:
Mi pomha Boža prawiza.

Mječ řnjesej, tať cžu řwólne prajicž,
Mječ řombži řo, kať mi řo řda;
Wón b'dže mi měřto cžernjom řtaticž
Šať lube řwētki do pučža.
Duž na to řwērnu řpuřcžam řo:
Soť prawiza wobrocži wřcho.

Šurij Wóřř.

Wumóžaze Bože žłowo.

(Štóncženje.)

Řřjedy hacž žo hajnik Šruner se řwojej mandželskej a džowku wotřali, wón hospodliweho řyřaka prošesche, so by řebí někaťe řarunanje sa wschu řwoju próžu a lubosčž žadať. Šola dobrocžiwny řyřak wschē řjenjey, kotrež žo jemu pošlicžachu, řrucže wotpořasa. Šako hajnik, wobžarujo, so řwojemu dobrocželej žane wopomnjenje řwojeje džakownosče řawostajicž njemóže, řo sa přchicžinu jeho njebicžiwosče prošesche, wotmolwi řyřak řtóncžnje, so je s dawneho cžasřa řižom hajnikowy dołžnik a so dyrbi jemu řisčezje wulki řapital wrócžo dacž, kotryž je jemu něhdy wotemsať. Šako běřche to prajiť, džēřche wón k řčēřskemu řhamorcžkej a wučžahny s njeho — bibliju. Řobožna hajnikowa mandželřka hnydom řtaru, lubu bibliju řažo řpóřna, tutu drohu, wřřokowadženu řwóřbnu řnihu, kotraž běřche řo w tamnej řróbnej nozy s hajnikšeho doma řhubila. Šona s radoščžu řustajo řwojej ružy řa nej wupřčestřje a řladasche s wocžakowanjom na řyřaka, so by řhonila, na kaťe waschne je řnihu do řwojeje mozy dořtať. Řyřak nětko, řo k hajnikšej wobrocžiwšchi, řčēřowaze powjedasche: „Wjele lět drje je řo řižom řinřko, tať so mje wjazž njesnajecže. Ša řym tamón řwērini řaduch, kotryž něhdy we waschich řěřach řwērinu řranjesche, doniž wy řtóncžnje mořich towarřchow pschimnyřcže a do řastwa dowjedžesčezje. Ša běř wam řehdom řrawne wječenje wotmřřlik a na wječžornych řmērřkach do wascheho domu řradžu řalēř, so byř wať a waschu řwóřbu řtóncžowať. Šehdom wječžor ja pod řanapejom wascheje řtwy řezach, na nóž cžakajo, so byř řwoje řrořne a řadřawe wotpořladanje wuwjedť. Ša pscheczimo řwojej woli ř71. řšalm, wot wascheje řony cžitany, řłyschach. Wón moju wutrobu řimasche, kotraž řo tať dołhi cžas wo Bože žłowo řtarala njebē. Ša řłyschach modlitwu, kotruž řobožna mandželřka řa řebje a řa řwořich, řa řhudnyř a řēdnyř řwojeje řmejny, ale tež řa wschēř řtóřnikow a řrēřčnikow řpēwasche. Šute modlitwy mje pschimachu. Šwoja ruřa bě kať řwjasana, řrejlacžne mřřle běřču řo psched Wóřim řłowom řhubile. Šicžo njedokoniwřchi ja wasch dom wopuřcžicžich, do kotrehož běř s mordařřimi mřřlemi pschischoť. Šle bibliju ja řobu wsach. Ša řebí mřřlach, so dyrbi w nej řisčezje wjazž dobreho řtejecž, hacž běř tamón wječžor s njeye řłyschal. Šyženje dołho řo w řěřach wascheje domowiřny řhowach. Šiblija bu moja towarřčniza w řamotnoščži. Řřchezo pilniřcho w nej cžitach. Šsmilny Wóh řwoje žłowo nade mnu řohnowasche. Ša řpóřnach, so řym řubjeny, řly řrēřčnik. Šola ja namakach wodacže řwořich řrēřchow pola teho řameho Šbóřnita, kotryž běřche řo tež nad řchacharjom na řchřžu řmilil a jeho s řnadu do njebjeř dowjedť. Šako běř řtóncžnje je Šchleřnyřteje do Ššleřburgřteje cžeknyť a pola řeneho řyřaka řłužbu namakať, buch s Wóřej řnadu nowy a řěřřchi cžłowjeť. Džaf budž Bohu, kotryž je mi s cžēmnošče k řwētkosčži, se řahubjenja k řiwjenju pomhať. Ša řym nětko řbožowy cžłowjeť. Ša řym řódnu mandželřtu namakať, kotraž so mnu Bohu řłuži, mam wschēdneho řhłēba došč a nadošč a řym se wschēm, řchtož mi Wóh luby Řnjes wudžēla, špokojom. Šo wscho mam řo tamnemu wječžorej a bibliji, we waschim domje namakanej, džakowacž. Wř pať, řnjes hajniko, řo řehdom na wasche dobre řhłēby a ředžblive řřny řpuřcžesčezje. Še wam njebřču mořle ničžo pomhacž. Šenož Boža ruřa a modlitwa wascheje řony je wať

wumohła. Szlyny wschegomózný Bóh bésche jeniczi, kotryž nje s pasorow czerca wutorže a nje a moju ruku wot mordastwa wotdžerža. Wsmicze nětk tutu bibliju a khowajče ju doma kaž najdrožiče bohatstwo. Wona je tež byla, kotrejž macze so džakowacž, so scže jako franjeny w mojim domje hospodu a wothladanje namakali. Tola njeđakujče so mi, džakujče so wjele bóle smilnemu Bohu, kotryž je waš a nje k lepšchemu wjedl.“

To powjedaješe sprawny, pobožny rybak. Jeho słowa na hajnika a jeho słowjbu hluboki sacziščež činjachu a wschěch k byllsam hnujachu. Nětko bésche hajnikaj dwójžy czežko, rybarskej kžezzy a jejnym wobydlerjam pošlednje božemje prajicž. Tola stacž so to dyrbjesche. Skónčnje běchu pošlednje słowa dorěčane, skónčnje pošledni ras ruzny tlóčženej a džak wuprajeny. Sbožowna hajnikowa słowjba so wješela so swojeje domišny wróči. Tu jich s wutrobnej radošču stara słowna macž witašche, kotraž bésche nathwilnje kama hospodastwo wjedla a wobstarala. Sako hajnik se swojimi přeni wječor sašo pschi starym snatym blidže ředžesche, cžitachu woni 71. psalm. Hajnik so wot nětko kóždy ras pschi wječornej modlitwje wobdželi a kručze na to džeržesche, so žadny staw jeho słowjby pschi nje njeuwosta. Dokelž jemu jeho czežke franjenje njeđowoli, sašo do wóšta stupicž, puschcžichu jeho s czežnym wušnamjenjenjom s wojakow. Hajnikož słowjba bésche nětko cžicho a mernje w lěšy žiwa. Woni ženje na sprawnego rybaka a jeho hospodliwu žonu w Meklenburgu njesabuchu. Ale pschede wschěm woni njesabuchu so Bohu džakowacž, kotryž bē wscho šle s hnadu wot nich wotwobrocžik. Bože słowo a modlitwy buch u najrjeńšcha pnycha a najbohatiče žohnowanje jich doma. U jich najwjetšche bohatstwo, kotrež řebi wyšofo wažachu, bē a wošta pschego — wumožerška biblija.

Komu dźyl to hišcže wěricž?

Powjedańcžko wot K. W.

Wot rańšcheho słónza wobřwětlena leži tu mala wješka. K wječoru a k połdnju wobmjesuje ju wo něščto wyschšcha runina; na druhimaj stronamaj hladašch pak dele do dalokeje runiny, kotruž kólowokoło hola wobmjesuje. Na dworach a w twarjenjach wješki hiba a hibota so wschudžom a burjo hotuja so se swojimi ludžimi k džělu. Se dže lěčžo a žnjowy cžaj! —

Wrota knježeho dwora, wobřjedž wješki pschi selenyh trawnitu ležazeho, so wotewrja a s nich wuńdže dołhi cžah ludži a škotu a wlecze so dale po pucžu na pola won. Pschi tym pschińdže tež nimo burškeho dwora, kotryž na kónzu pucža ležo wješku wobmjesuje. Tu je tehorunja žiwjenje we wschěch rózkach a kutach; dyrbi so tola dženša wulki džel žnjoweho džela skónčicž!

Sastupišch do dwora, mašch k prawizy domške, přjedy so bróžen a k lěwizy hrodže pschi pucžu wumjeńk. Na tuthym wumjeńku bur na wječoru swojeho žiwjenja, hdyž je po dołhim a sprawnym džele derje wobstarany dwórcžik řhnej pschepodał, słowj wotpocžinł pnyta. Kaž wschě druge twarjenja je tež wumjeńk twjerdže murjowany a wopščija małe hdylenčžko, wobštejaze se jstwy, s komorki a pschedkheže.

W pschecželnej stwiczzy namakajch wscho derje šhotowane. Tu pschi woknje do pucža ma swoje měšino lěhanža, s rózatej plachtu wozžeta. Pschi nje cžičče wumyte blido steji a tehorunja tež někotre stólžy. Pod woknomaj, psches kotrež do dwora hladašch, je lawka; s kónza njeje pschi třeczej řčženje steji polža se řchleńcžanymi dućčkami, řady kotrychž móžesch wschelaku řchleńcžanu a poržlinowu nadobu widžecž. W rózku napschecžo blidej řu řhachle, řjane burške, bělo-módreje barby. Wokolo nich je lawka pschjprawjena, řhachlowa lawka, na kotrež tola wschudžom bur a burowka řak rad řyda — a bjeřaduje — — tež kleska, kaž drusy řašo

praja; hač temu řak je, njech řebi kóždy řam se řobu wučini; pschihódbne měštno wschak k temu řajka řhachlowa lawka je a w řanym domje tež njeprawučeje a wulka došč tež s wjetřcha je, so móže so na nje řyła řep řaměštnicž. — —

Tola hdyže so řabludžich! Čhžych wam tola dale tamnu wumjeńku stwiczku wopřowacž. Tam řa řhachlowa lawka řawěšče kleskarjam a kleskarřam njeřkuschesche. — S kóždeho boka řhachli mašch durje; psches jene pschińdžesch do maleje pschedkheže, psches druge do komorki, w kotrež wobydlerjo wumjeńka nóžneho řpanja pnyta.

Žylej stwiczzy pak dženša řwjedžeńški napohlad dawa s bělym rubom pschirřte blidko pschi komorznyh durjach, na kotrymž w řiřanej řchleńžy wulki řichel řjenje wonjazyh kwětkow steji. —

Tola tu so durje s pschedkheže wotewrja a žónřka řastupi, jednorje drje, tola cžičče řwoblekana. S pschecželnym wóčžkom stwiczku pschehladašchi wona k blidku dóndže a na nje řawodžety talem řtaji. Řóbla njejo hišcže někotre do papjeru řawalene wěžy položi a mješ nje řčžejaty pjeńcžk kwětkow řaměštni.

Hač runje je jejny napohlad hišcže řtowy a cžerřtwy, tola s jeje řykeho postupa pnytesch, so je wona hižom řwoje 50. lěto pschecrocžila. Sejne woblicžo je mernje, tola ředžbliwišcho do njejo pohladašchi, řpóřnajesch, so řtej řam řrudoba a řaroscž řwoje řnamjenja řapiřalej. Tutón řrudny wuras so cži hišcže řařniřcho řjewi, hdyž wona nětk, řchleńcžany řhamur wotewriřchi, s njejo mały wobras wořmje a k blidu njeře. Tam řón postajiwšchi, řteji dołho psched nim, na řjón hladajo. Šda so cži, so je w duchu něhdyže řyle druhdy hač tu w malej stwiczzy. — Šdyže řnadž? —

Tu so durje, psches kotrež do komorki pschińdžesch, woczinja a do jstwy řastupi řtara řónřka, s pschecželnje řměřkatym woblicžom. řu wohladajo, nje móžesch hinał hač prajicž, so je to najrjeńšchi wobras řěneje, řubowaneje wowki.

Wušřyřchawšchi, so řo durje woczinjaja, řo řamna wobrocži a wowki řo dohladašchi, hnydom k nje pschjřtupi a wobe řuzy do řwojeju wořmje. — U řchto nětk wušřyřchjřch? — S wutrobnyh hlořom wowzy wjele řboža a wscho dobreho pscheje k narodninam a to — wóřomdžekatym narodninam. Šdyž bē řo ři wowka na to pschecželnje podžakowala, domjedže ju wona k blidkej a pschepoda ři řa wopokasmo řwěrnejje lubošče mały dar. Mějesche tu na řalerju wschelake wěžy s pjeřarřkich řlamow, řam w papjerach pak wschelake drobnořtne wěžy k woblecženju a řeho řunja hišcže tež lubořnje wonjazy pjeńcžk kwětkow. Šso hišcže řunřocž lubořčiwje džakujjo a s nurařnym pohladnjenjom na wobras hladajo řřicži wowka řrawizy řwojej džowzy, řaž pschecželnu řónřku mješowasche. — Běšche pak to woprawdyže jeje džowka? —

Tola lědma bē řkónčžila, něčtó durje s pschedkheže wotewri a nuts pschiběhne hólčřik s hólčřku. Štaruřchku wohladašchi, pschjřkocži hólčřik, wołajo: „řuba wowka! řuba wulka wowka! pscheju řebi wjele řboža k řwojemu narodnemu dnjej! řwjele řboža, řubřcha wowka! a my njeřemy řebi tež něščto řjane!“

řowka wořmje jeho řa řudžerřawu hłowčřku, řošchi jeho a wořmje s jeho rucžkom řichel kwětkow. řa to wobrocži řo k hólčřicžy, kotraž bóle bořasna, s małym řorbikom řady řratřika řteji, a řošchi tež řu, prajizy: „ř tež řy ři řbože pschejesch, řubřcha řarřka? — ř řchto řha řu mašch? — řlej, řyřy řorbik řampuchow! — je řha to řa mješ?“ řólčřka řtaji řorbik wowzy na blidko a řřčiči hłowčřku k wowzy. (Pschichodnje dale.)

řschelake s bliska a s daloka.

— řa řerřřkim řemřčenju w řražđžanach řmėje řnjēs řarř řomajřcha s řudestez řpowjednu wučřbu a řnjēs řarř řřchřžan s řodžřja řředowanje.

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje dželaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoóň ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščežerňi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. njeđzela po šwjatej Trojizny.

Łut. 6, 36—42.

To ščenje naš napomina: Budžće šmilni! Duž mamy šebi wuložicž

Ššesčezijanšku šmilnosčž.

My šo praschamy:

1. Ššto dyrbi naš ł njei wabicž?
2. Šak mamy ju wopokasacž?
3. Ššto naš hušto šadžewa?

1. Ššmilnosčž, kotruž šmy wot Bóha nashonili, dyrbimy tež šwojim šobuczłowjekam wopokasacž. My ju pschezo a štajnje nashonjamy. Wón je naš štworit a naš se wšchém, šštož trjebamy, wuhotował. Wón dawa nam jěđž, wukhowanje, pomož w nušy, trošcht w šrudobje, wobarnowanje w štrachocže. Šeho dobrota došaha, kaž dalofo njebjeka šu. Wona je kóžde ranje nowa. W najwjetškej mērie šo nam wona došta we Wumóžniku, kotrehož Bóh ša naš poda. Šeho dla dostachmy woadacže hrěchow. Bóh wuczíšcža naš wšchědnje š křwju Šehnjecža. Tola wšchědne nashonjenje dyrbi našche wutrobny ł šmilnosčži wabicž. Bóža šmilnosčž dyrbi šo šašo šybolicz š našchich wutrobom. Wona šo runa žiwemu žórlu, kotrež šo čžim šylnišcho žórlu, čžim wjazny wody šo w nim šbēha.

2. Ššmilnosčž wopokasujemy po ščtyrjoch łasnjach: Nješbudžće! Nješatamajće! Woadajće! Dawajće! Přenjei dwē nam něšcho šakazetej. Šdyž my njeprawo wostajamy,

mamy hižom šnješowe špodobanje. Ššamo na šebi to žana šašlužba njeje, hdyž nješudžimy a nješatamamy. Bóh pak šo tola nad tym šwješela. Nješbudžće! Ššłowo, kotrež šo hušto wopak šrosymi. Ššóžnik na žane wawšnje šwětnej wšchnosčži wobaracž njecha. Wón rěczy wo wobkhadže ššesčezijanow mješ šobu. Njeroshócže šo na hrěchi šwojich šobubratrom, kiž wam do woczow padaju. Ššišcže wjele mjenje šmēcže jich šatamacž, t. r. roššudžicž wo jich ššóžnosčži a šatamanštwje. To je šebi šudnik nad žiwymi a morynymi ša šebje ššhował. Ššudjenje a šatamanje dopokasujetej, šak mało pschijimna je hišcže našcha wutroba ša wulku hnadu Bóžu a šak wjele hrěšneho je hišcže w naš. Woadajće! Bóh šebi žada šjednocžimu wutrobu napschecžimo blišchemu. Bēda, hdyž ju nimasch! Ššotom tebje pjata proštwā šudži. Nješjednocžimy čžłowjek šbēha łamjenje pschecžimo bludžazemu šobubratrej, ššesčezijan dobroprošchazej ružny po pschikladže Ššóžnika na ššchizju. — Dawajće! Nješladajće na winu bližšeho, ale na jeho nušu! Njeđaj lēwej ružny wjedzecž, šštož prawa čžini. Ššto by š tebje było, hdy by Bóh šwoju dawazu rušu wot tebje wotčahnył! To by bórny hišcže wjele hubjeňšchi był hacž tón, kiž prošcho psched tobu šteji. „Dobra, nātłócžena, natschafena a ššopata mēra budže wam do wawšeho klina data.“ Ššóždy wušnyw lubosčže lubi žně lubosčže. Najmjenšchi škut šmilnosčže je pola Bóha runje šak nješabny šak ššerpalka wudowy.

3. Tola šo woprawdže wopokasaneje šmilnosčže mało pokasuje. Dobrocžiwosčž, šmilnosčž, wodawanje a dawanje

bu žadne na šwěcze. To leži w našim šaklepjenju. My drje rosdžěl mješ prawom a njeprawom snajemy, ale je prawje njenaložujemy. Šbóžnik šebi pschi šwójich šłowach na Šarisejškich a židowški lud myšli. Wucžomnik njeje psches šwojeho mištra. Šow mamy widomnje naloženje štarožidowškeho pschišłowa: Wucžomnik njeje psches šwojeho wuczerja, ale šdžělany budže šbóžny kaž jeho wuczer. W 41. a 42. šchtucžy Šbóžnik w pschirunanju wuloža, kaš čłowjekojo šwojeho bližškeho šudža. Tu čže nam prajicž: Š wotkal pschišdže, šo na prawej šmilnošczi po-brachuje? Ty na hrěchi šwójich šobucžłowjekow hladaš, kaž bychu wulke byle, ale šwoje ty pomjenšchujesh. Mjecž psched šwójimi durjemi! Tam je njerjada došcž. Š masany-maj porštomaj nješmësh ženje na šłabošcze šwójich šobu-čłowjekow pošafowacž. Wucžehi hrjadu se šwojeho woša, hdyž šy šo wobhladał w šchpibelu šamopšnacža. Šdyž pał šy šchescžijan po wutrobje Šbóžnika, budže šebi twój lěpšchi bratr rad lubicž dacž, hdyž ty na jeho wutrobje džělacž čžesh. Niž šudženje, ale šluženje wotewrja tebi durje k Božej wutrobje. Šchtóž pał we šwěrnej šlužbje Šesušowej šmilnošcž wopošafuje, šam šmilnošcž doštanje we šwětnym šudženju.

Šamjen.

Namakanzy.

„Móže tež žona šwojeho džěcža šabyč, šo by šo nješmiliša nad šynom šwoje hožiwota?“ Ach, kaš něotra jeho šabywa, došelž je hrěch wutrobu štwjerdžil, kiž je ludži štaženje.

Šohanszy Čhinešoj šwoje nowonarodžene džowcžicžki wuša-džejja; šchescžijanska lubošcž pał je w hrjebjach, ša plotami a pschi šěcžinach pyta a je tajkim namašanzam w Šongkongu wocžehnjelnju natwarila. Wošprjedž šchescžijanštwja šo tošamo štawa. W Šar-linje šo lětnje na 15 hač 20 čžěščenow na drohach šnamatowaju a wot polizije šwotedawaju. Džakowano Bohu, šo šu šyrotownje, hdyž šo tajke wbohe džěcžatka lubošcžiwje pschijimaju a šastaruja. Šan a macž štaj je wopuschecžiloj, ničtš je nješnaje, šchtš jim mjena dawa?

Šchescžijanska žyřej, ta šwěrna macž, šo nad nimi šmili. We šwjatej šchecženizy je wona našchemu dobremu paštryej na wutrobu šładže. Šastojnik je najprjedy šbóžnemu džěcžu psched-mjeno dał; ale to tola šame k dalepschidženju w šwěcze nješ-došaha, tež šwójbne mjeno ma šo pschidacž. A to šo šamo wot šo namaša. Droha, na šotrež to džěcžatko ležesh, jemu šbóžny šróčž mjeno da. Šał dha šu džěcži, šotrež maju mjeno „Šehrbellin, Šanteuffel, Šjedrich, Šöpenick, Šrjewnišcžšo, Študžen, Škastania, Šbžecžan, Šion“ atd. Šišcžšo špodžiwnišcho šlincži, čžitaš-li, šo jena šolcžka „Šlara Čhauffee“ a jedyn šolcžez „Šeleny Šucž“ řeka.

Šele nadřžne mjena tajke džěcži čžaf šwojeho žiwjenja wob-šhowaju, jeli-šo šo prawnej šarškej nješamłowitaj. Šaj Šóh, šo jim tež nadřžny njerjad čžaf žiwjenja nješchwišuje. Šadžejmy šo, šo něotry namašanz šwojemu pschipadnje řjanemu a wažni-wemu nadřžnemu mjenu čžesh čžini; šo pał šo wšchitzy se „Študnje“ wěcžneho žiwjenja šboža napija ša šwoju nješmjertnu dušchu a junu do „Šiona“ pschidnu, do měšta naškeho Šoha, hdyž čži, šotšiz šu š Šhrystušowej řwju wucžiščeni, nowe a nimo měry řašne mjeno doštanu.

F.

Budžmy šmilni!

Šłóš: Čžin šo mnu, Šnježe, po šnadže —
Byčž šmilny, kaž našy Šwóčez je,
Š to je pyča řjana!
Šdyž dušcha tu šo woblecže,
Šha — šbóžny došonjana —
Kaž Bože džěcžo štukuje
Šo Šbóžnikowym pschikladže.

Šdžez w šchescžijanskej wutrobje
Šso lubošcž k Bohu šori,
Šam Šnjeshowy Duch do njeje
Šež lubošcž k bližšchim štwori,
Šiž wšchitku šidu wušašcha
A druhich šbože pschisporja.

Šaj, šchescžjan bratra nješudži
A njetama, hdyž padže;
Šón praji: Štaš a řuku wšmi,
Šso porucž Božej šnadže!
My wšchitzy jenaf šłabi šmy,
Duž padnjenja šo hladašmy.

Še bližšchi šrudžil, ššchidžil naš,
Šha wodašmy to jemu;
A tyšchi jeho čžezki čžaf,
Šrošht, pomoz nješmy k njemu;
Šječ w šorju šmy š nim šrudženi,
A ma-li šbože, šradowni.

Šdžez šhudy šlacže we nušy,
Šječ dary šylšy řēja,
Šo potrebny šo wutrobny
Še džakownošczi řreja;
Šchtš šhudym šylšy šušchil je,
Šnje junu řže nješjeste.

Šež brašchnych, šhornych, šubjennych
Šječ š trošhtom wošchemujesh
A pschi jich lěhwach šolostnych
Ššchu štyštnošcž šobu čžujesh;
Šim tajki woli šmiljenja
Šól ranow wulžy šolbža.

Š Božo, pošny šmiljenja,
Šiž naške čžeze mjeshchish
A š tym, šo nšž šaf wotšhadža,
Šam čžafny pschebht řjenšchish:
Šje pschetwoš šebi k šnamjenju
A pyšny mje š bšjštej šmilnošcžu!

Šdyž ja kaž Ty tež šmilny šym,
Šam šnadu Božich džěcži,
Šał šo po čžafu šachodnym
Ši wěcžne šwětko šwěcži;
Šchtš pał kaž Šwóčez šmilny njei,
Šał móže šón pschicž k Šbóžnikej?

K. A. Fiedler.

Š domišny.

Ššched něhdže pošta lětami š jeneje wšy mloda žona se šwojim mužom do Šmeriki čžehneshche. Šwojake wona nješapomni šobu-wšacž: šhěrlušchowne řnibi a pschajne šoleško. Šam w dalškim

wjeczoru ƒo wonaj ƒaſtħbluſchtaj, a ta mloda ƒona dħrbjeſche huſto ƒama bħeƒ, bħeſche-li muƒ we wobħhodnych naleƒnoſcƒach njeprħſchitomy. Sedħn wjeczoru wón w poſtajenym cƒaħu domoj njeprħſchidħe a jej ƒo jara ſtyſtaſche. Duƒ wona ſpėwaſke wotewri, pſchafne koleſto ĩ rukomaj wſa a ƒebi ſtyſt ĩ wutrobħ ſpėwaſche, doniƒ muƒ ſkóncħnje domoj njeprħſchidħe.

Maſajtra jedħn Indianar do jeju hėty ƒaſtupi a jara ſdwórliwje proſcheſche, ƒo chħyla ta ƒona hiſchcƒe ras to pſchafne koleſto wjercħicƒ a pſchi tym tón rjany ſpėw ſpėwacƒ. Potom wón powjedacſche, ƒaĩ je ƒo wėcera wjeczoru ſe ſħymi wotpohladami ĩ jeju hėcƒe domacħiĩ, potom pſched wotnom poſħluchaĩ a pſches ſpėwanje a ſchwórcħenje koleſta na druħe, lėpſche myħle pſchidħoĩ.

ƒaĩ bėſchtaj ſynt ĩe ſemſteje domiſny a ĩint ĩ njebjeſteje domiſny ſe ƒaħuwu pſchecħiwo wulfej ſtrachocƒe w dalokim kraju. ƒaĩ wjele mjeſ nami móħa ƒo drje ĩ runej brónju wobaracƒ?

F.

Sbudħenje k ƒwėrnocƒi.

(Nur treu, nur treu.)

Głóħ: D ſrudoba, ſpomni —.

Budħ ƒwėrnħ ty, dħa ƒnjes cħi pomħa radħ,
A wſcho ƒo tebi radħi ĩ Boħej' hħadħ,
Njech cħeħke, dolħe je teƒ bėdħenje;
Eħħ ƒwėrnħ, — cħeħcħiſch ƒnjeſa najlėpje.

Budħ ƒwėrnħ ty! Na ƒwėrnoh' wocħaħaju
Tam ſkote kónħ w Boħim ſbóħnym raju;
Paĩ potom jeno, hħħ ƒħ we nuſħ
Haĩ do ƒmjercħe jom' woſtaĩ ƒwėrnħ ty.

Budħ ƒwėrnħ! E cħeho dañ my bħchmy wſali
Ea darħ, ĩħ ƒħħ ĩ Boħa doſtawali?
Duƒ dajcħe nam je ƒwėru naħoħicƒ,
Eo mohli ƒo teƒ ſdobnje ſamolwicƒ.

Budħ ƒwėrnħ! Ēħħ ƒo njewobaraſch, budħe
ƒwój njeprħcħeħel teƒ teħje ſtaħcƒ rucħe;
A hħħ cħe w ſpanju ĩaĩaĩ potrcħeħi,
Ee ſħubħeny twój doħytĩ prjedawſchi.

Budħ ƒwėrnħ! Wobſtejiſch-li w ſpytowanju,
Dħa ĩħwalbu ſmėjeſch po wſchėm wojowanju.
Wjeſ pruhowanja njeprħnajeħy,
Haĩ je ſħtó ƒwėrnħ abo njeħwėrnħ.

Budħ ƒwėrnħ! Móħ cħi ſpoħcħi jeho hħada,
A prawo ƒwėrnocƒ tebi budħe data.
Dħa trjebaj taħi dar nėħ ƒwėru teƒ,
Eo ƒamo w krawonej bitwje dobudħeſch.

Aħ, ƒwėrnħ Boħo, ƒaħ na kóħde ranje
Mi twoja ƒwėrna lubocƒ mi ƒo ſtanje,
ƒaĩ ſpoħcħ mi, ſo ja wſchėdnje ĩ nowa cħi
Wħch ƒwėrnħ bħħ, ĩaj pſcheħo ƒwėrnħſchi.

Surij Bróħt.

Komu chħyl to hiſchcƒe wėricƒ?

Powjedacħcħto wot K. W.

(Poſtracħowanje.)

Ea dħėſcħomaj bėſche paĩ teƒ mloda ƒónſta ƒaſtupiĩa, kotraħ nėħ teƒ wowħy, ƒaħ jej rėĩaſche, ƒwoje a ƒwojeho mandħelſkeho ſboħopſchecħa wupraji, jej nėſħto do rubiſħka ſawalene pſchepo-

dawajo. Pſchi tym doħlada ƒo wobraſa a wowħy jón poĩaſujo, rjeħnje wona: „Gladaj, wowħa! Leńka je tebi teƒ Ēandrijomħ wobraſ na blidto ſtaħiĩa! Wboħi tón! ƒaĩ rad by cħi wón dħenħa na 80. narodninach, tutym taĩ Ēadnym ƒwjedħenju, ſboħe pſchaĩ! — A ty ſaħo taĩ ſrudna a mjelcħaza, Leńka,“ rėcħi wona dale, ĩ tamnej ƒo wobrocħiwſchi, „hħħ ƒo ƒłowcħka wo nim praji?“

Leńka, — taĩ potaħim tamna ƒónſta rėĩa, — jenoħ ĩ ĩłowu ĩiwnje a te ĩħachlam dónħe, ƒo by wowħy, kotrejeħ woblicħo bu teƒ pſchi tutych ƒłowach ſrudne, ĩħofej pſchidħeħla.

Wowħa nuſuje wobej ƒónſtej ĩ dħėſcħomaj ĩ ſchalħy ƒwjedħeńſkeho ĩħofeja, tola ta mloda ƒo ſapowjedħi, prajo, ƒo je Surij — jeje muƒ — ĩħom na polo a ƒo ƒo kómbħicƒ njeħmė, a dħėſcħi wowħy woſtaħiwſchi, woteħdħe.

Wſchitħy ſchtyrjo ƒo nėħto ſa blido ſeħydaħa a ĩħofej piħa, pſchidħuħujo ĩ Marħyneho korbita; pampuchi bėchu ƒo Ēanħy, Marħynej macħeri, derje radħiĩe. —

Bo ĩħofeju paĩ ƒo dħėſcħomaj wħazy nutħta njeľubjeſche a taĩ jeju wowħa won na dwóbr puſchcħi. Wowħa a Leńka bėſchtej nėħ ƒamej a mėjeſchtej ĩħwile a mėra, ƒebi wo ſańdħenych cħaħach powjedacƒ.

ƒatakeƒ wowħa ſpominaſche, ƒaħ ĩħom taĩ nėħotħy kóħcƒ, na tamħy narodħy dħeń pſched 35 lėtami. Na tamħym dnju, na jeje 45. narodninach bė wot ƒwojeho ƒħna Ēandriħa liſt doſtaĩa, pſches kotħy bė ƒo jeje Ēħle wjeħeľe ſkóncħiĩo, jeje Ēħle ſboħe ſnicħiĩo.

„Ale niƒ jeno ja ƒħm teħħy mėr ƒwojeho Ēħleho Ēiwjenħa“, dħeſche wulka wowħa, „na pſcheħo pohrjebaĩa, ĩaĩ runje to teħħy hiſchcƒe wėricƒ noħħyħ a njemóħach, teƒ ty, moja luba Leńka, ƒħ teħħy pſches njeħniĒomħyħ ludħi ſeħħarne rėcħe a cħinjenje wjeħeľe a ſboħe na cħaħ ƒwojeho Ēħleho Ēiwjenħa ſħubiĩa. Eħħtó by to teħħy wėricƒ chħyl, ƒo budħe ta ſrudoba taĩ bjeſe wſcheho kónħa! Pſcheħo mėħachmy nadħije, tola pſcheħo buħmy ſħebani. Wboħa Leńka ty! — Ea hiſchcƒe dħenħa njeroſħmjam, ƒaĩ je ƒo Ēandriħ teħħy taĩ ſaħlepĩcƒ dacƒ mohĩ a ƒaĩ je pſche niĒo a wo niĒo do Ēuſeħo kraja ĩicƒ mohĩ!“ —

Ēħħ by Ēħlemu roſrėcħowanju ƒónſteju pſchidħoſħluchaĩ, by ſħoniĩ, ƒo bė runje pſched 35 lėtami ƒatakeƒ Ēandriħ ĩ Ēuſħy, do kotrejeħ bė wucħahħyĩ, ƒo by cħim lėpje w rataſtwje ƒo roſwucħiĩ, niĒo njeprajo do Ēamburga doħeĩ, ƒo by ƒo wot tam do Afriki abo Awſtraliſteje podaĩ. Ēaħle ĩoħħinu prjedħy, ĩaĩ bė jeho kóħħ wotjėĩa, bė wón tamħy liſt, kotħy bė wowħa naſpomniĩa, domoj póħħaĩ. ƒaĩ móħeſche tola taħke nėſħto cħinĩcƒ? ƒo ſpodħiwany praſcheſch. —

A cħemu wſchemu njeĒėri lubocƒ, njeĒėri ſaħpita lubocƒ, franjena cħeſcƒ! A cħemu wſchemu njeĒėri njeħwėrnocƒ a ſħto wſcho njeſamóħe a njenaſħħara ĩħa a pſchidħodħenje a ĩeſħanje! —

Łėto prjedħy, kóħto do narodninow ƒwojeje macħerje, bė Ēandriħ je ƒwojeje domiſny wucħahħyĩ, hħħ bėſchtaj ƒebi prjedħy ſe ƒuħo-bħħ Leńku lubocƒ a ƒwėrnocƒ na wėcħne ƒħubiloj. Wjeħeľy bė Ēandriħ daloko wot doma ƒwoje dħėĩo ſapocħaĩ a teħorunja bė Leńka domach teƒ poħna nadħije ƒwoje dħėĩo na nanowym ĩuble doħonjaĩa. Wiħaſchtaj ƒebi a wjedħeſchtaj taĩ, ƒo bė wſchudħom wſcho derje.

Toľa praj, nima wſcho pėħne a dobre njeprħcħeħelow? ƒaĩ móħeſche potaħim ſboħe tuteju mlodeju cħłowjeħow njemħlene woſtaĩcƒ? Ee ĩch tu toľa wſchudħom doſcƒ, — tu wħazy, tam mjenje, — kotħiħ, njech teƒ Ēaneħo wuħiĩka njemėjo, niĒo lėpſcheho nje-wjedħa, ĩaĩ potwjedacƒ, ĩaĩ bamboricƒ, ĩaĩ ĩeſħacƒ. A njeje taĩ, ƒo kóħħy, ĩħ ĩeſħa, kóħħy ras nėſħto pſchidħeſħnje? — Njebudħe taĩ ſkóncħnje ĩ muħi elefanta? — Abo njeje teƒ taĩ, hħħ te ĩeſħa-nju niĒo nimaju, ƒo ƒebi najprjedħy nėſħto naĩeſħaju, ƒo mohli ĩ temu potom nėſħto pſchidħeſħowacƒ? — A taħke wėħy ſtawaju ƒo taĩ huſto na ĩħachłowej ławje. Wboħa ta ławka, na kotreħ ƒo

telko kleska; čim bóle wobžarujomna pač ta wošoba, wo kotrejž so kleska. — Njeměnišy tež, so dyrbjalo po prawom wjele słamanych kachlowych lawow byč? By kachlowa lawka s najmjeńšcha kusčička čučža měla, by so słamała pod kopizu kžow, pod tajfimi, kotřiž žaneho čučža sa drubich swojeho runječa nimaju!

Handrij a Leńka drje swóji slub w žanej nowinje wošjewiłoj njeběšchtaj. Ale ta to tola woštač njemóžesche. Šdyž tež niz do čiščezanych nowinow, do jenyh drubich nowinow pschidže tón slub a to žyle bjes kafanja, do wješnych nowinow a nowinow; a dofelž žane nowinki a nowine ta witane nješju, kaž tute nje-čiščezane wješne nowinki, tež dołho njetrajese, běchu daloko a ščerošo rosnješene a do dołhošče a ščerošosče pschedželane a rosmasane. So s teho ničžo dobre njebu, je wěšte! —

Š temu pschida so hišče to, so bě jich tež tajkich, kotrymž tutón slub mašo wješela, čim wjazy pač njewješela pschihotowa. Š čile wošebje ničžo nusnišče činič njemějachu, hač lubowaneju rošescharač a dželič, wěšo w tej nadžiji, s tym sa šebje něšto lěpšeho nabječ.

Tač Handrije, kotryž čyšče domach nanowe kubko nadewšacž, pětnu, rjanu a tež bohata šubodžiz Leńku njepopšachaju. Měnjachu, ta by so lěpje sa teho a teho hodžala hač sa Handrija a Šatakež dwór a njebe jenož jeneho, kotryž by ju rad sa mandželsku měl. Čzepl njechal, hač njebychu Leńžyne tyšazy dobre došče byle, naprašany dołh šapčacž a tač stare džery šatyšacž. — Š Leńžy njepopšachaju dobru ženitwu s Handrijom, t. r. lěpje, s jeho kubkom; njeběšchtaj jenož jedyn nan a jena mač, kotrajž njebyšchtaj swoju džowku rad na Šatakež kuble hospodaricž widžaloj.

Š tač so šta, — tač, hišče nětkle sa Šatakež a Leńku žyle wěšte njebe, — so lubowazeju rošescharachu a rošehachu. Šdasche so, so běchu listy lubeju popadnyli a druhe pišali, kotrejž běchu počue kžow a jebanštwu; wošebje běchu drje Handrije, tajke nje- wěrnosče s wušchomaj tyšli. Telko bě nětk po tych dołhich lětach wěšte, so bě so Handrij, kotryž bě swojej Leńžy s žylej wutrobu šwěrnny, psches to wulžy rošhoril a so napošledk wěricž počža, so je Leńka jemu nješwěrna; dyrbjese tež šhonicž, so šebi Leńka hižom na to myšli, šebi jeneho druheho se wšy, jeneho daloscho wuja, wšacž a tón bě jedyn s Handrijowych njepšeczelow. — Š Leńka, wot lubeho žanyh listow wjazy njedostawšchi, njewjedžese, ššto činič; bě šrudna šama šašo, njepuščeži pač nadžiju, so Handrij hišče tola juntróč po nju pschidže; jemu wobšhowa tač swoju lubosč. Tež wot Handrijoweje mačzerje ničeho wěsteho šhonicž njemóžese, dofelž wón domoj tež ničžo njepišasche; jeho nan pač wo njeho tač starosčitowy njebe, měnjo, so je Handrij šam muža došče a so so šam dom namaka, hdyž budže se šwojim wušnjenjom tač daloko; přjedy wón jeho tež s žyla domach mēčz nochžyše, ale halle, hdyž bě něšto nawušnyl.

Š Handrij šam šebi s žyla na to njemyšlese, so do domišny wróčicž. Šdyž bě šašo a šašo wo Leńžynej nješwěrnosčiji poštyšene powješče doštal, šadwělowa wón nade wščem. Wjedžo, so je sa njeho njemóžno, so do swojeje domišny wróčicž, hdyž by Leńku jako mandželsku swojeho pschecžiwniša wohladał, so roš- šudži, do nješnateje žyšy twočnyč. Ššebi wēž dołho njeros- myšlujo, wopuščeži s mjelčom, šwojimaj staršimaj ničžo nje- šjewjo, šwoje měštno, wjedžo, so jeho staršej to jemu ženje do- woliloj njebyšchtaj. Š tač jara bě so na wšcho rošhěwal, so w dalosch žyšje se swojej domišnu šamo psches listy a dopišo- wanje žaneho wobšhada mēčz nochžyše a teho dla w tamnym lišče s Šamburga, s wotkalž čyšče s šódžu wotjēč, njenapiša, hač so do Afriki abo Awštrališje pschewjese abo šnadž tež do Ameriki. —

Bě to prawje wot Handrija? — Šawěšče niz! Šle my

nochžemy pschi tym šapomnicž, so běchu jemu hižom přjedy teho tež ške kleski a namasane kž wješele nad domišnu pošasč špyšale, a šštož so jim přjedy šchlachčilo njebe, to bě nětk wěrnosč, hruba wěrnosč; runje dofelž wón s žylej wutrobu na šwojej domišnje wišasche, mějesche wón sa njemóžne, po tym wščem a pschi wščem tym w domišnje wutracž móž. Š tehodla so tač roššudži! — Š nanaj a mačzeri móžese tajke šrudoby nacžinicž! šnadž ty wušolášch a něchtóžkuli je tehdy tač wušoláš. Šrašče so tola přjedy, hdyž bě přēja pschicžina s temu! Šola Handrija abo pola žyšy, jebatyh ludži? Š dale, njebe nan, njebe mač Handrije, pišacž dyrbjala a so s najmjeńšchemu wopraščeč, čehodla wjazy dom, čehodla wjazy Leńžy njepiša. Wobaj wašeschtaj šebi šyna jara a ničeho škeho wot njeho njewočšawšchtaj, ale wobaj tež nje- špóšnaschtaj pschicžiny tajkeho činjenja a potom bě pschepošče. — (Pschichodnje ššončjenje.)

Wšhelake s bliska a s daloka.

— Ššlesyske provinzialne Gustav-Šdolške towarštwu je wulki dar sa wutwarjenje ewangelskeje kapalki w Šulowje pschiswolilo.

— Šnjes primarius Šozor w Lubiju je šandženu nježelu šwoje wotšhadne předomanje džeržal a došta so jemu na tym dnju wjele džakownych pschisporjačow jeho žohnowaneho škutlowanja.

— Dofelž je ličba škulšich džecži w pošlednich lětach rošila, ma so pschi Ššatesčanski šchuli s jutram 1910 4. wučerške město šaložicž.

Š Draždžan. Šandženu nježelu so ewangelszy Ššerbja tu w žyšje šašo do ššerškeje Božeje šlužby w ššchiznej žyrkwi šhroma- džichu. Ššedomanje bě s. šarač Ššchizjan s Šodžija, špowjednu wučžbu s. šarač Šomasška s Šudestez na so wjač. Šač dotal běchmy šwučženi, so niz halle 4., ale hižom 3. nježelu w juniju šhromadu šečž. Š wokolinu Draždžan pač bě so dawno hižom prošylo, so bychu so podobnje kaž w adventškim a poštnym čašju tež tute šemschenja na nježelu pošožile, na kotrejž šhermanš wobydleštwu s kraja do města čehnje. Šo je so nětk na pruhu štačo a wšcho na to pošajuje, so je so pruha derje radžila. Špo- wjednyh bě 135 a to 53 mužškich a 82 žónškich, to pač je ličba, kaž so w pošlednich pjecž lětach w juniju, hdyž je špowjednyh s wjetšcha najmjenje, wjazy dožpika njebešche. Š žyla je šwješelaze, so je so ličba špowjednyh, kiž w našchim wěryšiwškim čašju we wjele wošhadach wotšjera, mjes nami w pošlednich lětach pschezo po něčžim pschisporjala. Tež wopyt šemschenjow bě špokojazy. Šššo je, kaž domach we Šužizy, tež tu mjes nami někotry Ššerb, kiž wo Bože šłowo wjazy njerodži a sa předomanjom w mačžernej rēčži so njeprašča; ale hdyž to w našchim špyšowanjowpoštnym čašju bylo njeby! Ššchezo pač hišče šmy nahladna čžrjoda, hdyž so šendžemy, a někotryžkuliž mjes nami s hnujazej lubosčju na šwojich ššerškich šemschach wišy. Šač šhonicmy, je so pschod 40 lětami 450 ššeršchowych šopješkow sa naš šemscherjom čžiš- čžalo. Šnětko čžiščeži so jich dlēje hižo štajnje 500, a wjazy šróčž je so štačo, so buchju wšchitke rošdawane. Šač je Bože žohno- wanje pschezo hišče s nami. Ššón twač šwoje ššalesštwu tež dale mjes nami Ššerbami w žyšje!

Wučžy a wěrnosče.

13. Ššecželniwe dowějenje wubudža šašo dowěru a wušłób lubosče je wšajomna lubosč.

Ššorjedjenje: Š nastawčžku 26. čžišla „Ššiblija rēčži“ je so njeluby šmyš pschehladał. Šam ma w 3. ržncžku wot šady rēčacž: pošožnowaneho wužiwanja ššiblije. F.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoŝ mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščežerňi w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

5. njedžela po swjatej Trojizny.

Ľut. 5, 1—11.

Jesuf stupi do lóžje a pschipoŝweda Bože słowo. Wón stupi do lóžje nascheje zyrkwoje, duž chzemy so tež trochu wot brjoha hnuć, so bychmy tež teho žohnowanja džělomni byli kaž Pětr.

Čhzesch-li žohnowaný byčž,

1. Wjes so na hłubinu!

2. Dži do hłubokosče!

1. Jesuf wuczi lud s lóžje. To běsche sahorjenje, kotrež džěsche s wutrobny Šbóžnika a wutrobny jimasche. To někotra wutroba klapasche. Šchimanowe wóčzko so wošebje blyščeži. To tón Knjes widži. Duž wón jeho wošebje wošmje. Wón drje wjedžesche, so je hubjenu nóz měł. Šsycze běchu prošne. Podarmo džělacž je hórko. Šswěru šwoju pschišluschnosčž čžinicž a tola ničžo dozpicž, to čžěžke myšle čžini. Jesuf pak wjedžesche: Šchiman so šatraschicž njeda. Wón je we šwojim smyšlenju šylny, smužity. Duž č njemu rjeknje: Wjes so na hłubinu! Wón wschał wupraji, so žaneje nadžije nima, so mohł něšcto nałojicž. Tola tón Knjes je jeho wutrobu hnuł, tón jemu wyschšcho šteji.

Wjes so na hłubinu wěry. „Knježe, na twoje słowo!“ Jeho słowo móže wschitko čžinicž! Hodžina drje pschihódna njeje, njeje drje to po rybakowskiŝ waschnju, ale „twoje słowo“. Wjes so na hłubinu pošluschnosče „Ja chzu“. Małowěrní drje praja: Ně, to je njemóžne. Ja šym šlaby,

špróžny. Pětr tu wyschšchu wolu pschipošnwawa. Šiščeže junkróčž so tam wjesu. Šiščeže junkróčž šyče pschestrěja. Kaž džěčži pošluchaju tucži šylni mužojo na teho Knjesa. Woni wschitko temu Knjesej pschewostaja. Duž tež žohnowanje njewuwoštanje. Woni jeho we wutrobje šobu wošmu.

Wny hušto šabywamy so na hłubinu wjesčž! Wny pschi brjošy woštawamy. Wny so pschejara džeržimny na to šwucžene, na te stare kolije. Ně, do přědka! Šdnyž macže wěru, potom macže tež móž ke škutfowanju. Wlišchr waš wschitkich woła. Wny, kiž šče žyłu nóz džěłali a ničžo njenałojili, kiž wy žiwjenje ša prošne wobhladacže, kiž so wy wot Boha wopuščeženi čžujecže, kiž so njemóžecže do jeho pučžow namatačž, kiž druhim jich čžesčž šawidžicže: Wlišchr waš woła. Dajče šebi to słowo do wutrobny hiečž: Wjazny wěry! Wjazny škutfowanja! Kiž tak wjele rošrěčžowanja a rošpominanja! Jenicžke dyrbi postajenje we wutrobje byčž: Twoje słowo, Knježe! To dobudže a budže pomhacž. To jenicžke postajenje w dušchi: ja chzu. Šdžež je nóz pschischla, dyrbi s ranjom tón Knjes pschiicž. Njedyrbjalo twoje šchescžijanske škutfowanje žohnowanje pschijnescžž? Njedyrbjal ty Božu hnadu šacžucžž? Duž do přědka s wěryžym: „ja chzu!“ Tak pschindže žohnowanje.

2. Pětr dže do hłubokosče. Bohate žohnowanje jeho pošhila. Wón njeje hordny na šwoje šbože, ale ponižny pschi tej hnadže. Šdnyž so šyčž roštorhnye, roštorhnye wón šam šwoju wutrobu. W šwonkownym widži wón to šnutškwone. Bohate nałojenje budže jemu napominanje, ša Jesufom hiečž, jemu pschišluschecž ša wschitke čžasžy.

Lehodla wón praji: „Anježe, dži wote mnje won; pschetož ja šym hrěšchny człowjeł. W dźiwje Jesušowym, kotryž wón jašnje póna, blyščiczi šo wumožaza a mózna myšl psches jeho dušchu: „Som je Boži Šsyn! šwěta Šbóžnik!“ A tak krašnje klineži potom to troštomaze: „Njeboj šo!“ a to mózne: „Wot nětk budžesč ty ludži lojicž“, i kotrymž potasuje do wschěch kónzow šwěta. Pschetož šchtóž na wołanje teho Anjesa pošlucha, i dobom powołanje dostanje; šchtóž běšče wěrjazny dosč, šo na hłubinu wjesč, a ponižny dosč, do hłubokosče šwojeje wutroby štipicž, šmē šo pošbēhnyč do noweho móžneho, čaš a wěčnosč wopšchijazeho powołanja.

Duž tež do hłubokosče! To je prawy pucž. Jenož tón budže Božeho žohnowanja hódny, jenož tón dostanje to jako žohnowanje, kiž šo pod njo pošhiluje, dokelž w nim Božu ruku, wutrobu, hłóš pónawa. Potom ty tež šwój dar prawje naložiš w šlužbje wyschšeho nadawka. Pschi wschēm, šchtóž tebi do klina padnje, prasčej šo: „Šsym ja to šašlužil? Njeišym ja njedostojny wjele šmilnosče? Še tež moja wutroba šhwalenja a džakowanja pošna dosč?“ Šětr bu Anjesowy japosčtoł, dokelž nawukny šo šam pruhowacž, dokelž bu jemu ta hodžina prawa pošutna hodžina, w kotrejž šwoju njedostojnosč póna, čim dowěrnišcho paš šo poda do ruki mišchtra. Šóždy woprawdže wulki škutk šwěta je wurostē i kolenašhikowanja ponižneho człowjeła, kotryž Božu bliskosč a jeho wodnych šacžuma. Duž do hłubokosče, šo by žohnowany byl.

„A woni wjedžechu tej lóžki i brjohej a wopuščičichu wschitko a džěchu ša nim.“ Šich džělo běšče ke kónzej. Wjetšče šo šapocža. „Woni wopuščičichu wschitko — tež wóžny dom a pschecžestwo a tola wschitko dwóžny šašo dobychu. „Woni džěchu ša nim“. Šubny šchescžijano, hacž tebe tón Anjes na horu abo do doliny wodži, to jene njech štajnje wobšbožaze psched tobu leži: „Šesu, prjedy dži!“ Šamjeń.

Budž spokojom!

(Šo Šerhardtu.)

Šlób: Šono je dosč —

Budž spokojom! a čiči Anjesowi,
Kiž šlublacž šamóže
Čže wboheho, — a tebi wobradži,
Ščtož je čži pošřebne.
Šam dawa šlónčško šwěčicž jašnje
A wschēdnje wobštara naš krašnje;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Šóh pošny hnady je,
Ma šmilnu wutrobu;
Šdyž horjo čže a bolosč nadpadnje,
Wě radu i pomozu.
Wschón šchiz a nusu wotwobroczi,
Ma tebe šedžbujaj joh' woczi;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Šom' njeje pošajne,
Šak šo čži husto džže;
Wschó štaranje a wschitko ruženje
Še jemu šnajomne.
Wón wē, šak dolho žno šy plakał,
Ma pomoz džadosčiwje čžakał;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Šdyž čže šo tebi šdacž,
Šo džadny pschecžel nje',
Dha šhwata wón, šo šwěrnny pošafacž
Pschez' i twojom' wužitkej.
Wschal šnaje tyšchnych šdychowarše,
Wē w prawym čžaku pschepomhanje;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Šež tajne modlenje
Šóh šhēšje wušlyšchi.
Ščtož druhemu šo šjewicž njemóže,
Šsmēšch Anjesej prajiczi.
Wón hubjenemu ženje w nushy
Šso njeje wopokafal zushy;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Šso njedaj pschewinnyč
Wot horja šwojeho,
Kiž tebe čže i pschemozu potorchnyč; —
Džerž jeno Šoha šo!
Šdyž šda šo čži, šo njeje rada,
Šso hižom bliži jeho hnada;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Ach, i čžemu štarasč šo,
Šak b'džesč šo šejwiczž?
Kiž žiwjenje je dał, čži budže wschó,
Ščtož trjebasč, wobradžicž.
Šóh Šóž wschěch bohacže tu w šwěczi
Še šwojej šchčedrej ruku šyczi;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Kiž wschitkim poščatkam
Da pizu we holi
A žyrbu tež wozžam, šlócžatam
Ma horach, na poli;
Šež tebi dawa žiwnosč widžicž,
Wschu poštrebu čži móže šlicžicž;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! a njepraj: Š jamy ja
Šucž džadny njenam'šam!
D tebi Šóh, je nusa najwjetšča,
Šež wušhod šjewi šam.
Wón je, hacž tež Šoh' njecžujemy,
Pschez' i nami. Š tym šo šmērujemy;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Njech Šóh tež čžafacž da
Ma šwoju pomoz čže;
Njech wostajišč šo šrudžby, tyščenja,
Wschó i šěpschemu čži je.
Njech tež šo dli čži wumoženje,
Čžim šlóbšče budže nashonjenje;
Duž spokoj šo!

Budž spokojom! Njech tež kaž Šioba
Čže hanja pschecžiwni,
Šóh šlyšchi tež wschěch hrošnych hroženja,
Šich šrucže wotšudži.
Šo Šóh Anjes je na twojej štroni,
Tvoj njepschecžel to wěšče šhoni;
Duž spokoj šo!

Budź spokojom! Sdże sboże namata
 Eso czište na fhwęczi,
 Riż njemělo tež žanoh' porofa,
 Riż měrnje wobsoži?
 Sdże řu dha řhěže, hrody tudy,
 Riż nimaja wfchať žane brudy?
 Duž spokoj řo!

Budź spokojom! Tu hinať njebudže,
 Njeřeć řbždy něřhto ma,
 Tu njeřboža řo niřtů njeřminje,
 Dóž Bóh jom' wodnych da.
 Riřiž nař kaž prut tu pořchwikuje,
 Ğač ř maram nař tež wobćežuje;
 Duž spokoj řo!

Budź spokojom! Ach, wotpočink' řhcže je
 Tam ludu Božemu.
 Bóh ře řwjařtow wfřeč řwutorřnyč nař řže,
 Nam wfacž tež hrořu wfřu.
 Ğmjerčž junu powjedže nař ř wójnřkoh' řraja
 A ř dola řylřowoh' do řbóžnoh' řaja;
 Duž spokoj řo!

Budź spokojom! Bóh budže wotwołacž
 Tyř ř řtadlu řwojemu,
 Riž domoj du, měr Boži wužiwačž
 Řo Božim řlubjenju.
 Ğřtůž wěru do Řřřřřtuřa domobřhowa,
 Tam budže řlyřeč řaťe řlódke řłowa:
 „Něťť spokoj řo!“

Surij Bróřř.

Wuřlyřhana maczerňa modlitwa.

„Ğařtupi-li něřaťe přcheměnenje, dha mi to prařieč dajče
 — ale — cziřeč ničžo njemóžu.“ Ğ tymile řłowami léřať řhoro-
 řtwu wopuřčeži; běřče to nimale řmjertny wuřub. — Macž řo
 ř łóžu maleho řhoreho wróči, řiž bě řeine řenicžke džěčžo — a
 wona je ř wudowu. Njeměrnje wón we řwojich řahłwčřkach leži.
 Ğpadnjenej licžž, řotrejž řo ř řorzotu řoritej, njeřřtej tola powabu
 tehole džěčžazeho woblicža ničžo rubiečž mohłej.

„Mamuřřka!“ řo ř léhřweřřka řařtona.

„Ğřto dha, mój hólčžiko?“

„Ğa wóčžž řandželiečž njemóžu, wokoło mje řu lute wobrašy.“

„Daj mi řwoju ručžku, ja přři tebi ředžu.“

„Ně — wobalku — ruče — to řať řaka — jowle w řoku
 — ač, a řón řařřel — njepřřeřřtanje dha řřóncžnje řónle řařřel,
 luba mamuřřka?“

„To wfchať řo wfřitko řařo polěpřři; měj jeno řčžerřłiwofčž!“
 A přři řym wona ř řřepřeřřazymaj ruřomaj tu wobalku přři-
 řotuje, řotraž řřřbi čřwelowanyř pluzam položnofčž přřinjeřčž.

„Ğahorjenje pluzow je léřať prařiř, je to řłe?“

„Ně, ř řřła niž.“

„Ale to řať řoli, móže čřłowjeř na to tež wumřječž?“

„Ně, na řane wařřnje.“

„Ğa to tež nočžřł; ja mam džě řóřř řwoje narodniny a řo
 řať na nje wjeřelu. Njeřudu řižom řara řary, mamiečřka?
 Ğřřřdom lét — řřřřdom lét — řřřřdom lét! Řelko dnjom mam dha
 řiřřečž čžřřčž?“

„Ğřěřnacže dnjom, řuřřo!“

„Njeřř řo tola tež řalicžila? Ğa to něřřole wulicžiečž njemóžu,
 řym řať řřřžny.“

„Ně — runje řřěřnacže dnjom, ale te řo ruče řinu!“

„Ty džě řo ani njewopřřeřřeřř, řřřto řebi přřeřju.“

„Dw haj, ja wěm — woblecžeřřčřko.“

„Ğaj, ale řjane řřřbi řřčž, ř řazom, řaž to wulžž řnježa maju,
 ja džě řudu řižom řřřřom lét. A řeřř, a řłamy — řařřłži
 čřłowjeř wjele pjenjeř, ma-li řłamy?“

„Budž tola řmėrom, řuřřo, to čže napina.“

„Ně — ja řžu to wjedžečž — řžu džě wjele pjenjeř řa-
 řłuziečž, řudu-li wulři. Ğaťe male řřđłeřřčřko, řaťeřž mř mamř, to
 ja nočžu — řame řale řřřřa to řřčž, a řjane, wofřebne řřwř, a
 přřeřžo něřřto dobre řeřčž — pola tebe wfchať mi tež řłodži, ale
 wofřebnje řřřte ma wfřitko řřčž, řaž w řeřřaurangu, wěřř — řđžež
 běřřmř, řako bě papa řiřčže řřwř — wfřitko wofřebne, prařwje
 wofřebne.“

„Ğaj, haj, řuřřo, řđny řudžeřř wulři.“

„A wjele řřřřřa řřřbi tež ř mořim narodninar řřčž a řřřřom
 řwėřow, a řwėřři tež, prařwje wjele řwėřřow, ja mam řwėřři řať řady,
 mamuřřka! — Ğžehodla płacžeřř?“

„Ğa — wfchať njeplakam.“ — Ğa wřohřa řona řwoje
 řřłř pócžřřečžuje, njeřřřřřne řžžedža řo wone řonicž. Přři
 džěřčžowř řłowach bě řej řaž widženje, řadny řřřřř, řane řwėřž,
 jeno řwėřři, wěňž na mařu řóřřu.“

„D, o! mi je řať řubjenje, řiřčže řubjeřřřo řřžłi pola
 wofřřřřow. Njeřřřeřřřtanje dha to řóřř, mamřa? abo budže to
 řiřčže řóřřo řřčž?“

Ğłowa wócžřhuja, řóřř řubje jeno řiřčže njeřřřřłiwje
 řóřřotatej — ručžž řo řřřřowatej — řhore wutrobno řřřřřwje
 džěřa — něřřo řařřřnje řřłe woněmja — wón řři.

Macž je řo přři łóžu do řolenow řwjeřřa, řwjeřře řłóčži
 wona mařu ručžku řwojeho řřřřa, řaž mohł ře řčžřaze řřwjenje
 džěřčž; wfřo řeine mřřłenje je něřřo modlitwa.

„Wřřřaj mi řeho, Božo, řř řam móžeřř pomhacž. Ğřřto
 řřm řjeř tehole džěřčža? Niečžo — řjeř radořčže, řjeř nadžiře.
 Ğđny řutej džěřčžowej řubiečžž wjazy njeřařřřatej, řutej džěřčžowej
 wóčžž wjazy na mni njewiřřatej — njemohł řo řnjeřčž. Řeho
 řmjerečž je moja řmjerečž! Ty njeřřmėřř mi jo wfacž; niečžo wjazy
 wot řwėřa nočžu, niečžo řačž tole džěčžo; wřřřaj je mi!“

Ğřřřřřř řřřřř dale pıřa — macž na řolenomaj řeži — džěčžo
 řři. Ğodžiny řo řinu — wono řři dale — řłuboko — řwjeřře
 — cziřče.

Řanje řřwita — wono přřeřžo řiřčže řři. Řiečž řo po-
 něčžim čžerřwjenitej — čžłko je řřđłe — modlitwa maczerje wu-
 řlyřřhana!

* * *

Ğřěřnacže lét pıřđžiřřo.

Řolnóž je nimo. Řena řona řo njeměrnje na řwojim léhřwe řala;
 wona njemóže wuřřnyčž, řejny řuriř řiřčže domoj njeje. Řo-
 prařwje řřřřřřa na řeho pıřřne domřřody řwucžena řřčž, přřeřřořž
 to je wfřěđnje řať, tu řane napominanja njeřomhaju. Ale wón
 džě je młody — řeho wona řama řamolwja — wón řže řřwř
 řřčž a wužiwačž. Ğ wotřal jeno ř řemu pjenjeř řjeře? Řeho
 mřřa runje řiřčže wulřa njeje. Wón řo řmėje, prařřa-li řo řeho
 řa řym — řóřřa řaneho nima, tu řu řeho řamožiečži přřečželjo,
 řotřř řuřčžřřřo řa njeho płacža, a řotom wfchať řón řuřř đundanja
 řať đřři njeje, wón wjele njeřřje, đřř a đřř ma džě tež mařu
 pđđłanřř řařřłžbu — a wona mėni, řemu řřřřa wfchať wfřitžž
 đřřři řřčž, řutemu řřřřř, młodemu čřłowječřłej ř řymaj řařřřřaj,
 řmėjazyřmaj wóčžłomaj a ř wařřřřřom řawaliera.

Ğřřřřř řenu — đwě — řř wotři, wón tu řiřčže njeje;
 macž je řřřřřřu wo njeho řřóncžnje wuřřnje.

Řařřřřa přřřřřřř řuriř ř wonjeřřłom a řortu domoj
 přřřřđže — řeho đřřa řřřa njeđřřbi řřa řřčž đla wčžerawřeře
 nožž — řđřřřne řě řřřřu přřeřřate, ale wěřo — řenje řařo.

Wonka ho flinka, Surij dže wotewricz. — Mjeliczite napschisne płowa, pocziszczany satschik, a Surij ho do jstwy wali, blėdy, i pochurnym wobliczom, tschepjetamy.

„Wschy je wotkryte — maczi! o maczi! — Te pschekschiwjenja — hiżom dołho — ja budu sajaty!“

„„Anježe Wožo — ty?““

„Maczi, chych żywy bycz!“

„„Ty dyrbisch w preczku, moje lubowane džęczo!““

„Pscheposdže, maczi — wonka je hiżom — ja chzu ho jeno woblez — hnydom — maczi —“

„„Schto je wotkryte?““

Wón běži do pódlansteje stwy. W bliżschim wokomiku wutšěl sarža. Se wschěch bokow ludžo pschiběhnu, pschede wschěm macz a psched durjemi stražowazy kriminalny sastojnič.

„„Morwy?““ macz wuwola.

„„Ně, jeno do wócžka tšěleny“, sastojnič wěznje rjekny, „„bnano ja živjenje swohidženy; my jcho do jastneho hospitala pschi-nješkemy.““ —

Tón samšny wječor jena sadwělowaza macz psched próbdnym ložom swojeho hyna kleczi. Sejne myšle ho do sańdženosče nórjeju. Wona widzi mateho schěsčlětneho psched sobu ležo, i wufuchny-nymaj ruczkomaj, wot palnizy jimaneho, wutrobniwe, njewinowate džęczo. A nětko wudoby ho kaž wutšich i jeju hubow: „„Anježe Wožo, čehodla by moju modlitwu wufšychal, čehodla njejby jemu tehdy wumrjecz dač?““

F.

Komu chyzl to hiščę wěricz?

Powjedańczo wot K. W.

(Pofraczowanje.)

A schto Leńka? — Leńka bě tehdy na 45. narodninach Gatafesz maczerje sbože pschecz pschischla a runje tehdom bě tamny list pschischol, kotryž bě Gandrij posledni wokomik do swojeje wotjěšby i přenjeje lěpschej kódbzu i Hamburga póbłak. Wschitzy běchu zyle poraženi! tola bě wscho pscheposdže. Gandrij ničeho wěsteho nje-pišasche, a tak njemóžachu ničzo ja njecho činicz a tež pschecziwo tamnym nječniczomnikam njemóžachu satroczič, dokelž tehorunja ničzo wěsteho njewjedžachu. Běchu srudni a najbóle drje Leńka, dokelž bě hebi Gandrij něschto tajke wo njej myšlicz mohł; jeniczyz něschto ju troschtowasche: wona wjedžesche, so bě Gandrij do zusy wuczahnył jeno jeje dla, a tak hebi sawda, so ma Gandrij jeje jeniczka luboscz bycz. — Snadž ho pschi tym nadžijesche, so bnadž ho Gandrij tola ras wróczi, wěso, hacž by ju hebi potom hiščę wsacz chyzl a mohł, to njewjedžesche a to hebi tež radšcho njepraji.

Alle ta nadžija, so ho Gandrij wróczi, wosta nadžija ja Gatafesz kaž ja Leńku. Seno dwójzy abo trójzy pschińdže powjescz, so je Gandrij Gatafesz hiščę žiwy; ale běchu to zyle njewěste drob-nostki, a Gatafesz a Leńka njewjedžachu, tak na tym je, haj bamo, hacž wot Gandrija pschithadžachu, njewjedžachu. —

Gatafesz nan něschto lět po tym wumrje a kublo dosta Gandri-jowa šotra, kotraž pak ho tež bórny miny, swojemu mandželskemu mału džowcziczklu sawostajiwšchi. Gatafesz macz abo wowka, kaž jej nětko rěfachu, po šmjerczi swojeje džowki i woprědka pschichodnemu hnyej hospodarjesche; čěžko wot thorosče domaphtana džěsche pak potom na wumjeńt a tam bu i jeje towarščku Leńka, kaž wschitzy hiščę sušodžiz Leńzy dale rěfachu; hladašche ju, hdyž bě thora a bě jej tež hewak stajnje k rukomaj.

Leńka bě, hdyž po šmjerczi maczerje bratr kublo nadewsa, pola bratra wostata, wotpofasawšchi žěntwu se swojim dalokim

wujom, a bě na kuble rad widžana pomozniza a čžeta, a bratrowe džęczi i wulfej lubosczu na njej wišachu. Tola žadny džęń nje-sańdže, so njeby překi psches pucz na Gatafesz kublo dóbšchla a ja wowku pohladała.

A wowka mějesche Leńku lubo a to čžim bóle, dokelž mějesche po šmjerczi swojeje džowki tola jenož i najbližschich jenu wnuczku, tu mału sawostajenu šyrotku, Šanku, kaž jej rěfachu. Šanku wo-čzahnyšchtej wowka a Leńka i jeje nanom, kotryž nježenjeny wosta, k pěknej dobrej hospodarzy, tak so móžesche ho po lětach, hdyž bě ho se schwarntym burškim pacholom se wšy woženila, kublo derje wobštaracz. Sa to pak jimaj tež Šanka pschezo džatowna wosta a ho k nimaj džeržesche, a to čžim bóle, hdyž bu jeje nan njebohi.

A tak bě tež Šanka, kaž šmy widželi, rano se šwojimaž džęcžomaj, i Šankom a i Marťu, pschischla, so by wowzy a wulfej wowzy sbožo pschaka a ju i darami swješkela, i darami džaka a lubosče.

Zónstimaž pak, wo tym wschěm hebi powjedazyhaj, ho džęń thětje miny, so ho džiwaschtej, hdyž wječor dołhi čžah džělaczerjom a štotu i polow dom nimo woknow čžehnjesche. Gandrijowy wobras pak mějeschtej džęška husečischo hacž hdy přjedy w rukomaj.

Burjo šu ho se šwojimi ludžimi a se štotom domoj wrócžili, žónstěj pak hiščę pschezo pschi woknje šedžitej a wofschewjazy wječorny powětr šrěbatej. Leńka hlada pschi tym husečischo psches wokno. Tam nikoho dale njewidži thiba něotre džęczi, kotrež tam hrajkaja; i dwora je šlyšecz, so ho hiščę štot pizuje. — Wowka a Leńka čžatatej, hebi powjedajo, na Šanku i jeje mužom, kotraž šaj prajikoj, so po šwjatoku thwilku pschińdžetaj.

W štwiczyz je ho tež něschto malo pscheměniko. Na šlidku a na woknach šteja něotre šwětkowe pjeńki a něotre ričele a tež wschelake druhe dary šu tam a jow měštno namakale. Wješne žony, wošebje Leńžyni pschiwušni, nochzychu ho tutemu tak žadnemu šwjedženjej Gatafesz wowki minycz dacž, mjes tym so njebychu ju wopytajo něčajki dar pschinješke. Wowka bě ho nad tym wschěm wulzy swješkela. —

(Pschichodnje ščoncženje.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Wuczerška konferenza Budyškeho wotriješa směje ho pschi-chodnu pódželu 12. julija w šali hofčęnza kóny w Budyšchinje.

— W thěžorstwowym šejmje jedna ho wo dawkowych ša-sonjach. Nadžijomnje ščoncžnje wuradženje k něčajkemu wuspěchej pschińdže. Wěste pak hiżom je, so něčžišchi thěžorstwowy kanzler po dowujednanju tutych šakonjow wot swojeho sastojštwu wot-štupi, dokelž thěžorstwowy šejm njeje po jeho namjecze nowy herbški šakon, po kotrymž měli tež džęczi herbški dawł dawacz, pschiwšal. Schto budže jcho napšědnik w tym čžěžkim, šamolwjenja-poknytm sastojštwije, hiščę šjawnje njeje.

Wuczby a wěrnosče.

14. Šny-li něschto dobreho čžinił, šapomń to a čžin něschto lěpsche.

„Bombaj Bób“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch psche-dawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacz. Na šchtwórcz lěta płaczi wón 40 np., jenotliwe čžiška ho sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spēwaš,
Pilnje džélaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džélaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana,
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždu sobotu w Smolerjez knihicziščezěni w Budyschinje a je tam ja schtwórtletnu pschedyatu 40 np. dostacž.

6. njedzela po swjatej Trojizy.

Matth. 5, 20—26.

W započatku našeho seženja rěči tón Anjes wo prawdosći — a najprjedy praji, što njeje prava prawdosć. My pak pytamy

prawu prawdosć.

1. Duž wopomny, so ju hiščezje nimamy.
2. Njesabudžmy pak, kať ju namakamy.

1. Wopacžna prawdosć je — prawdosć pišmawucze-nych a Farisejskich. My wěmy, kať tamny Farisejski w templu praji: „Ja so či džakuju, Božo, so ja njejsym jako drusy ludžo.“ Wěso njechamy so jemu runacž — a tola tež něšto wot njeje w naš tčzi. Wo tym chze naš Ebóžnik tudy pschewědčicž. A što wón čini, so by naš wo tym pschewědčik? Wón kasnje wukladuje, pschede wschěm 5. kaseni. Scht. 21. Farisejszy tule kaseni jenož na swonkowny skutk počahowachu, Ebóžnik pak poda prawe wukladowanje: „Schtóž so na swojeho bratra hněwa bjes winy, tón je budženja hódny.“ Wón staji to kame khostanje na hněwanje, kať na mordowanje. Ale kať móže so něšto hněwa dla psched bud žadacž? Hněw džě je we wutrobje a widžecž njeje. Nichtó hněwa dla wobstoržicž njemóže. A tola dyrbi so tón, kiž so hněwa na swojeho bratra, wobstoržicž — a to psched budom swojeho swědomnja. A hdyž je hižom hněwanje budženja hódne, kotrež je tola we wutrobje, kať so halle temu pónžze, kiž swój hněw we słowach wudawa. „Schtóž k swojemu bratrej

rjeknje: Racha, tón je radny hódny; schtóž pak rjeknje: Ty blasnje, tón je helsteho wohenja hódny.“ Schtóž po tajkim so niž jenož na swojeho bratra hněwa, ale jeho sazpiwa, tón je runje tať winowaty, kať słostnik. Wěso myšli Ebóžnik na swarjenje k hidžazeje wutrobny. Hdyž my to słyschimy, što je mjes nami njewinowaty? Sawěsčze, hdyž je to ta prava prawdosć, kotruž kabi tón Anjes žada, dyrbimy wusnacž: „My kmy wschitzy hrěschizy.“

2. Tež džěči stareho słuka mējachu to čuzče, so jim prava prawdosć pobrachuje. Tehodla woprowachu woni a pytachu pschi tym hnědu. Ale woni wjedžachu, so pschińdže čaš, hdyž so tón Anjes kmili nad swojim ludom. A tón čaš běsche pschischoł w Jesuku, kiž k nim rěčesche. Wón je se swojim woporum wodacžze hrěchow dokonjał. A plódb tehole wopora, mjenujzy wodacžze hrěchow, so nam sficža we słowje, kiž so nam předuje, a w sakramencze, kotruž wužiwamy. My druhich woporum wjazzy njetrjebamy. A hdyž so tež wopory sastałe, słowo našeho seženja tola hiščezje placzi: „Hdyž ty swój dar na woltať wopruiješ a tam so dopomniš, so twój bratr něšto pschecziwo tebi ma, dha wostaj tam swój dar a dži a sjeđnaj so prjedy se swojim bratrom a potom pschińdž a woprui swój dar.“ Hdyž my tež njewoprowamy, dha my tola pschi kóždej Božej službje wujednanje pytamy — hdyž ke mšchi džemy — pschi spowjedzi — pschi modlitwje. To wujednanje pak namaka jenož tón, kotruž k pokutnej wutrobu pschińdže. Schtóž pak njeje swólniwy, swojemu bratrej wodacž, tón nima pokutnu wutrobu. Sjeđnocziwošč je pruha praweje

potutny. Sdyž chzešch šo ty s Bohom sjednacž dacž a nje-
sjednocžiwny byčž pschecžiwno šwojemu bratrej, potom nje-
móžješch prawo namakacž psched njebjeskim šudnikom.
Pšchetož sčtóż woadacže pyta, je tež swjasany, šwojemu
winikej woadacž. My mamy psched šobu rjany pucž
k prawdosčzi: nasche sjednanje s Bohom psches Šhrystuša.
Šenož njepokutnym a njesjednocžiwym je tón pucž sawrjenty.
Pokutnym a sjednocžiwym je pak wón wotewrjenty; pšchetož
Šhrystuš je nam sčzinjenty k prawdosčzi.

Šamjen.

Sjednanliwosčž.

Štób: Čžin šo mnu, Šnježe, po hnadže —

Šklyšch šwonow jakne klicženje,
Dom Boži tebje hlada,

Šdžež kšewi mana njebjeske,

Čže wita lubosčž, hnadža;

Tam, kšesčžijano, nohu staj

A dušchu s Bohom wujednaj.

Wšmi wopor džaka, modlitwy,

S nim stuž psched wołtat Boži;

Pšchindž hrěšchnil tšchny, pokutny,

To Božu hnadu množi;

Prosch: Wodaj, Wótče šmilnosčže,

S křwju Šhrystušowej wučžičž mje!

Ššo pruhuj pak, hacž njelubosčž

A hida tebje žima;

Hacž bratrej twoja šakaklosčž

Šsnadž kšlyš s woczow žima.

Kak mohł ty Bohu bližičž šo,

Čžył džeržecž hnew na bližičheho?

Duž stejo wostaj wopor šwój,

Dži bratrej ruku podacž;

Práj: Nječch šo, bratiže, sjednamój,

Šsej čžzemoj kšchindu woadacž,

Šo wječženje a hidženštwó

Kaž mhla psched šlónžom minje šo.

Šsmój hiščeže žiwaj na šwěče,

Šsmjercž džěli nahle ludži;

Ščtóż pak tu s hidu woteńdže,

Wóh teho wěčeže šudži;

Wón šmilnosčž je, tym woadawa,

Kiž lubosčž maju ša bratra.

Šdyž šy šo s bratrom wujednaj

A hašnył wšchitku šwadu,

Nječch pšchindžješch, šo by woprowal

A pytal Božu hnadu;

Budž wěšty, ty wot wołtarja

Dom pónđješch s troščtom woadacža!

K. A. Fiedleř.

Moje přenje džělo.

Ša běch halke wot někotrych dnjow w malej hórškej wšy jako
gmejnska šhorobniža šapokasana, dha mi jedny wječžor pastyr, šo
s hór domojwócžazy, powjedasche, šo horka w jenej šamotnej hěče
žona jeneho drjetwnika, psched malo njeđzelemi pschi puščenju
wulkeje kšójny šnjesboženeho, čžežto šhorjena a lutka šama je šwo-

jim jeno něotre dny starym džěščžom leži a tak žalosčzi, šo je
wón to pschi nimohičžu šklyšchal. Ša šo hnydom k njei na pucž
podach a tež woprawdže wšcho tak nadeńdžech, kaž bě mi to tón
pastyr rošprajil.

Ša žona w najwšyššchej šymnižy ležesche. Proščže wona na
mnje hladasche, jako k ložu stupich, a jeno s próžu šo mi poradži,
šo móžach to džěčžatko s jejnej ručow wšacž, kotrež kinfotaze a
šablónjenju blisko pódla njeje ležesche. Mój přeni kšód běšche do
hródže, s kotrež kšlyšny mjekot šklyšchach. Wle to njebě žana móž-
nosčž, šplóšchene a njeměrnje zofaze škocžo podejicž. Ša dhyrbjach
šo špokojicž, hdyž móžach wbohemu džěščžu něščto zokoroweje wodny
šaplódžicž a jo s tym te krotke hodžiny, doniž jo šobuwšacž nje-
móžach, pschi žiwjenju šdžeržecž. Pšchetož šo šu macžerine hodžiny
licžene a ja jowle bórny nicžo wjazny čžinicž móž njebudu, derje
widžach, runjež běch tehdy hiščeže jara mloda a přeni krotčž lutka
šama psched mrějazej štejach.

Kak žyle hinajšche běchu tele hodžiny dnyli tamne, kotrež
w šhorowni jako šhorobniža pschi šmjertnych ložach pschebnych —
kak po tym žedžach, šo mohla nascheho lubowaneho šararja ša-
wołacž, kiž by tule šhoru s duchownym troščtom woššewil, ša
kotrymž drje nježadashche, ale kotryž by jej wěščže witany byl; psche-
tož jako ja s tym pschecžom, jej něščto pomhacž, jejnej šymnicžnej
ružy hromadu položiwšchi rjetnych: „Nochžecže šo modlicž, luba
žona? šnano Wam to pokoj da“, wona štyšknawje na mnje pohlada
a šnapšchecžiw: „„Modlicž? kak šo modli? ja njewěm, ščto dhyrbju
prajicž.““

Wona bě jeno pschi polwědomny, to widžach, a mi w tym
wofomiku žana druha modlitwa njepšchpadže, kšiba te šłowa:
„Wóh budž mi hrěšchnikej hnadny!“ Šomaku wona tešame najpředny
wospjetowasche, potom hiščeže juntrócž špěšchnišcho, a wot teho woko-
mika hacž na druge ranje, hdyž bu šlónčžuje wumožena a čžišche
wufny, nješšym žaneho drugeho šłowa šašo wot njeje šklyšchala.
Ša kóždu prascheš jo jako wotmołwu dostach, předy hacž wona
špróžnej wocži ša krotki wotpocžin šandželi, a tak ručže hacž jej
šašo wotewri, šo by šymnicžnemu hladej po šhudobnym rumje
wokoło škudžicž dała, hubje šchepotashčtej: „„Wóh budž mi hrěšch-
nikej hnadny!““

Šašhonjena šhorobniža budžišche drje lěpje rošymila, šo s tej
mrějazej modlicž — ale ja myšlu, Šbóžnik je tež šdychujenčžto
tuteje šhudeje dušche pschijał a jej hnadny byl.

F.

Šakrajne žiwjenje.

Čžzesch, měšto čžěšne, radosčž,

To postuř won na kraj;

Wječ wšchitku wobšelenja

Tu šwobodnosčže raj;

Tu bohacžł nješatwarja

Niž šlónža, měšacžka,

A wječžor wšchudže widžecž

Še kóžda hwěšdžicžka.

Tu widžimny, kak mile

Wóh ruku wotewri,

Kak desččž a šlónžo holu

A hona ponowi;

Tu šahrody nam kčžėja

A žita žolmuja,

A w lěšu, hajku ptacžki

Štam darmo heržuja.

Tež korjeni spěch, džělo
 Nam jědło knadnische,
 A mjeršnjeje a horzofcž
 Mjhl dobra pschewinje;
 Haj, chzeczje radošč wıdžecz,
 Wj lubi męschczenjo,
 To sa ruku šo pschimncze
 Won na kraj puczujjo.

Handrij Zejler.

Služće šebi jedyn druhemu!

Pšched něhdže dwazyczi lětami jena wobštarna swudowjena knjeni po radže šwojeho lěkarja se šwojej bratrowku do Gasteina džěšche, šo by w tamnišchich strowotnych žóclach wustrowjenje pytała. Bohužel běšche wona stomdžila, šebi přjedy wobhdjenje škasacž. Duž šo jimaj džěšche, runjež dom wot domu klapaschtej, kaž něhdj Marji a Josefey w Bethlehemyje, wonej žaneje hospody njenamafaschtej. Škóncznje šo jimaj radžesche, šo byšchtej w „Čornej Šilžy“ špytalej, šchtož běšche hoščenz, něhdže hodžinu wot Gasteina, w fónž tak mjenowaneje kžěžorškej promeny, najlubškej wuškodžowanke kžěžora Wylema I., ležazy. Šsmjercž špróžna psches wotpiatoscž nješamožesche ta stara knjeni wjazy dale hič a šwjese šo na jenu kawku, na kotrejž hižom dvě zusej knjeni šedžeschtej. Wlucžnota puczowanja a husto wospjetowana wobšchuda ju tak pschemožeschtej, šo wona poča šylšy ronicž. Šena teju knjenjow to pytny a šo džělbjeńje sa pschicžinu jejneje tšchnosče woprascha, a jako tušamu šhoni, jej trošchtliwje rjěny: „Ša wěm, šo w „Čornej Šilžy“ žaneje hospody njenamafasče, ale pójče šo mnu do Straubingerež hótela. Hoščenzat je dobry pschecžel a budže na moju próštwu wěšče radu wjedžecz.“

Rady tej knjeni tutemu pschecželniwemu namoženju šlědowaschtej. Do hótela pschischedšchi, ta zusa knjeni hnydom šama š hoščenzarjom rěčesche, kotryž jej š najwjěškej poddanošču napšhecžo šupi, ale jej tež tu wěštosč wospjetowasche, šo š šwojemu najwjěšchemu wobžarowanju ani jenicžkeho pscheytka wjazy š dispošiziji nima. „Nó derje“, ta knjeni šnapschecžiwı, „dha njech moje škuzobništwu jemu šwojich štwow rumuje“.

Wona šama šo potom sa to starasche, šo bu tašama po móžnosčji pschijomnje naprawjena a da šamo něotre móble se šwojich šamšnych štwow š temu wužicž. Šluboško hnytej šo wobě knjeni šwojej nadobnej pomoznyž džakowaschtej a hagle nětko šhonišchtej, šo njemějšchtej šo sa šwoje pschecželne wobhdjenje žanej šnadnischej džyli wulkowjwodžinje Šofiji š Weimara džakowacž.

F.

Do jědže a po jědži.

Do jědže:
 Božo! pschecželniwje
 Na naš špominasch
 A nam lubošcžiwje
 Dary podawasch:
 Tvoja wšchědna dobrota
 Nječ je wot naš šhwalena!
 Šamjeń.

Po jědži:
 Božo! twoja wobrada
 Še naš wošchewıla,
 Tvoja ruka šchjedritwa
 Še naš našycžıla:
 Džak či wutrobny
 Ša to prajimy!
 Šamjeń.

Wěčnosč, kak šy ty tak krótká!

Njedawno šym rjanu powjescž čital se starých časow, tu chzu nětk šašo wupowjedacž; šnadž šo druhim tež lubi. W nej je wo pobožnym mužu rěč, kotremuž chzysche Wóh pokasacž, kaš dolho wěčnosč pobožnym dušam traje. Duž pošluchaj!

To je hižom jara, jara dolho, šo bě we wěštwym kšóschtrje

baloko delkach š polnozy pobožny a wučeny mnich š njenom Šětr žiwj. Wón chzysche rady wšchěm wězam na dno pschicž, duž husto šamlutki šydasche a myšlesche a myšlesche. W Božim pišmje bě derje šhonjeny a jeho dušcha bě we wěrye šaložena; ale tež wonkach w naturje wón šwěru pytasche wufnyč, šo by Bože wulke šutki šesnał. Wón šnajesche wšchě trawicžki a róžicžki a wjedžesche je derje naložecz š lěkarštwu a š čemuž šo hewal hodžachu, wón tež te šwějata po jich mjenach šnajesche a hwěšdy na njebju tež. Šene paš jemu wošebje na wutrobje ležesche: wón budžišche rady wjedžal, šchto to rěka: „wěčny“ a kaš to „š wěčnosčju“ šo ma, to wón njemóžesche domyšlicž a šebi njewjedžišche wuklasč, šchto „wěčne žiwjenje“ je. Wóh tón Šnjes paš chzysche jemu to wuklasč, pschetož žadny čłowjek to čžinicž njemóže.

Šene škónczne ranje w nalěčju našch Šětr myšlaty š kšóschtra won do bliškeho lěša džěšche. Wšcho bě tolo wokoło krašne, šemja kaš Boža šahrodka, róžicžki lubošnje kčžějachu a wokoło šo škódku wón rošpschestrěwachu, ptacžata krašnje špěwajo Božu čšesč pschipowjedachu — pschi wšchěm Šětr šam we wutrobje poča Boha šhwalicž a šo jemu džakowacž, prošycž a šo modlicž. „Ach“, wón praji, „je hižom tu na šemi wšcho taš rjane a pschne, kaš rjenje budže hagle w njebješach, hdžecz je Boži wóžny dom a jeho trón. Ale tam je wěčnje wšchitko jenaf, tu na šemi paš šo pschezo wšcho pscheměnja; tu mamy nalěčjo a lětny čas, potom našmu a šmu. Tu wšcho pschezo dale šhwata, ženje tu ničo šměrom njesteji a štejo njewostawa, wšcho šo pscheměnja. Tež w čłowškim žiwjenju je to taš. Džeczjo hrajka wješele, po džěčžazych lětach pschicždže fruty čas džěka a potom stare lěta; pschezo pschemějenje. Ale wěčnosč je pschezo jenafka, žane pschemějenje; kaš móže to čłowjek šnjesč, pschezo to šame wıdžecz a šhšchecz, a ženje ničo druge njewıdžecz. Ach, kaš rady bych šwoju hłowu š měrej položik, bych jeno wjedžil, kaš ma šo š wěčnosčju.“

Takle Šětr myšlaty a šo modlo dale po puczju dže a puczja dale kčžbu nima. Pschezo hlubje a hlubje do lěša pschicždže. Šam rjane duby a šchmrěki šteja, dale šupajo do zedroweho lěša pschicždže, potom na jene dobo w lěšu polnych rjaných myrtow šteji a na pošledk krocži do palmoweho lěša. Pschezo rjěšcha wokolnošč bywa a š nowa nowe myšle w nim wustupuja. Wón štejo wostawa, wocži wocžinja a šo prašcha, hacž je to tež wěšče temu taš, šchtož je jemu psched woczomaj abo hacž je to šón. Wón šebi myšli, šo je šo někaš šabudžil a chze šo domoj wrócicž. Ale hlaj, wón lubošne špěwanje šašlyšchi, duž hinaš njendže, hacž šo dže hladacž, š wotkal špěwanje pschicžhadža. Duž na šchtomje na wjěšchku palmy rjaneho paradis-ptacžka wuhlada, kiž tola tajke krašnje špěwy šanoschuje, šo Šětr hluboško hnyty štejo wostawa a na lubošne šynti špěwazeho ptacžka pošlucha. Štacžk tajke žarowaze a želniwe šynti šanoschuje, kaš chžyl wo šhubjene wulke šbože štoržicž a kaš chžyl dawno šandženy, šloty, šbožowny čas woplakowacž. Šotom paš hnydom taš krašnje a wješely poča špěwacž, taš wyštajo a njeiwprajomnje šbožny a wješely, kaš chžyl pschipowjedacž, šo šo šhubjene šbože bórny šašo wróczi a šo wěčna nješachodna krašnosč psched durjemi šteji. Šětr wšchón šwjěšeleny pošlucha a šylšy žadosče po njebješach šo jemu po ližomaj dele ronja. Ale bórny wócžlo žanych šemšlich šylšow wjazy nima, pschetož pschezo lubošnišcho a wóšišcho ptacžk šwoje šynti šanoschuje; je škoro, kaš by wo pschichodnej wěčnje trajazej krašnosčji štworjenjow špěwał. Tu paradiski powětr duje: jow je derje byč, šo mohł šebi čłowjek šwoju hětu twaricž. —

Duž šo Šětr šebra, šo by šo na dompuč nastajil. „Dženša šym drje tu něotre hodžiny poštal a njebjškim šyntam pschipošluchal“, šebi myšli; „ale pucz do kšóschtra je hišchče daloki, jutšje chzu tu šašo pschicž a š nowa na lubošny ptacžlowy špěw pošluchacž.“ —

Wón ho domoj nastaji, myšlo po puczu na wješele, kiž smje we wěčnosti pola Boha. Wórnj je sašo w dubowym a schmrělowym lěšu blisko pschi klóschtrje. Lěš je tón šamy, hórki a hory tež, rěčka tam běži kaž hewaf. Ale tón klóschtr, njesda ho, kaž by žyle hinaschi był, hač dženša rano? Pětr šwojimaj woczomaj njewěri. Esu dha to tež sawěscze wěže, hdžež psched malej khwilu hišcže žane njeběchu? Ze dha ho klóschtr sa tu mału khwilu, sa kotruž tam Pětr njebě, takle žyle pscheměnil, so je žyle nowy na tym mješče? Džije ho jemu abo je temu wěscze tak? Wón do klóschtra šańdže. Ale tak ho špodžiwaja: wscho zuse woblicza, kiž na njeho se špodžiwaniom hladaja, kaž chžyle ho jeho něšto woprashcež. Žaneho wot šwojich snatych bratrow wón njewohlada, wscho zusy njesnaczi ludžo. Wšchón nastrožany chze do šwojeje štwiczi doběžecž, so by tam wodychnył a sašo k šebi pschischoł. Ale hdžež bě ta byla, bě nětkle murja a žane durje a žane wofnješčo. Mnishchi šu sa nim schli a hladaja špodžiwajo na njeho, wón pať na nich. Wón ho sa abtom prasha. Ale žyle zuse, jemu njesnate mjeno ho jemu mjenuje. „Schto dha ty po prawym šy?“ ho jeho mnishchi prashēja, „so čžinišch, kaž by tu doma był?“

„Schto ja šym?“ Pětr praji, „njesnajecze dha mje, ja šym tola bratr Pětr. Dženša rano šym do lěša schol a nětk, hdžž domoj pschińdu, je tu wscho hinas!“

„Pětr, tón myšlaty, šy ty tón?“ ho starý mnich woprasha, „w starej klóschtrškej trónizy šym wóndano halke čžital wo mnichu, kiž mješče tvoje mjeno, ale tón bě psched 1000 lětami w tymle klóschtrje žiwý. Wón je ho wjele modlił a wjele myšlił. Šunu je ho do lěša podał a njeje sašo pschischoł. Šsy ty tón? Šlej, čžap je ho pscheměnil, ale Boža hnada a jeho šmilnosč je ta šama wostala, kaž prjedy.“

Duž Pětr na šwojej koleni padže a sawola: „D mój luby Božo, budž mi hnadny a wodaj mi mój hrěch, so šebi myšlach, so čžlowjel njebudže we wěčnosti wutracž móž, pschezo to šame widžecž a šlyšecž. Nětk šy mje dowucžil a mi wschě hlupě myšle šacžeril. Tyšaz lět šym na špěw jeneho ptacžka š twojeho paradisa pošluchał a myšlach šebi, so je to jeno mała khwilka. Šak wulke budže halke wješele, kotrež smje dufcha pola tebe, hdžž móže tebi do woblicza hladacž, na tebe pošluchacž a tebe wužiwacž. Šak nam budže, hdžž psched twojim trónom se šwjatymy jańdželemi a wěrjazy my se wschěch ludow a čžapow wěčne haleluja špěwamy! — Šow na šemi nětk ničžo wjazy sa mnje njeje, pschetož moje wóčžko je hižom widžalo a moje wucho šlyšchalo a moja wutroba šhonila a woptala paradisiowe wješela. Ša ho sašo do lěša wróčzam k ptacžkowemu špěwej, kiž wo šańdžene čžapny škorži, ale pať tež wo wěčne, njesachodnej krašnosčži špěwa.“

Ma to chze ho Pětr šběhnyčž a do lěša sašo dońčž, ale ruzy jemu španjetej a woczzi ho jemu šańdželitej. Čžělo ho do procha pschemobroczi. — Tole je ta rjana lubošna powjescž. Šswjate pišmo pišche: Božemu lubej je hišcže druhi wotpocžinł wostajeny, rjany, krašny, šwjaty, kiž ženje njesańdže. — Š temu nam Boh dopomhaj!

Komu chžyl to hišcže wěrícž?

Powjedańčžo wot K. W.

(Šlónčjenje.)

Psches woczinjene wofno wušklyšchisch, so ho po puczu něšto k wšy bliži. Šdnyž na to ledžbujesch, ho čži šba, so porno šatafěz twarjenjam pucžowať wonka bóle a bóle pomału do přědka šroczi; tež prjedy hižom běchu jeho štupy njewěšte a šchlapaze; nětko je šamo na tym, kaž by chžyl pošastacž.

To tež Šeńzy nadpadny a psches wofno hladajo wuhlada mužškeho w prošchnej a po šdaczu tež khětro hubjenej drascže. Šlowu zuseho wulki schěry klobuť pschikrywa, tak so woblicžo špóšnacž njemóžesch. Šeńka měni, so je to prošchē a chze jemu psches wofno mały dar podacž; tola tón mužški to pytnyšchi, ho šhraba a khwata dale do wšy, tak derje hačž to se šwojimi njewěštymi postupami šamóže.

„To je mi džitny muž!“ wofka praji, kotraž bě jeho tež wobkedžbowala. „Wón je mucžny!“ Šeńka šnapschecžiti, „abo šhory! Šroczi lědma do přědka!“

Šhwilka bě ho sašo minyła. Ma jene dobo ho Šeńka dohlada, so tamny žyš do dwora štupi a ho štrachocžiwje wohladijo runu čžaru na wumjeńk khwata. Šrijedy hačž móže wotwžy to do-prajicž, njesnaty šastupi, a prjedy hačž móžetej žónškej škowcžka rjež, leži wón, klobuť do bofa čžišnyšchi, psched wofku na kolenomaj.

„Šandrijo!“ šaklinczi dwóžy psches štwicžku a wofka džerži šwojeho šyna Šandrija — pschetož to wón bě, — w rukomaj. — Tola ššto to? Šošy jeho wjazy njedžeržitej; wón šwjese ho na šemju, woczzi ho jemu šańdželitej. Žónškej widžitej, so matej čžěžšchoreho psched šobu.

Tola wón wotewri sašo wóčžy, š prawizu pschimnje wotwžnyu pravizu a š lěwizu Šeńžnyu lěwizu. Š džitnje šlyšcžatymaj wóčžkomaj hlada na wobeju. „Schto šu nam wscho ludžo načžinili!“ rjeknje se šlabym hłoškom. „Wšcho šu kž, šu kleški! — D mój Božo!“ Ššreba dych; wofka wošnje jeho hłowu na lěwu ruku. „Šeno woni šu mje wuhnali š domišny — wot njewjesty — Šeńka!“ tak rěči pomałku dale. „Psched něšto dnjemi to šhonich w Šamburgu! — Tam ležesch twój daloki wuj, Šeńka, — a tón, — a tón ho wušna, — so — so je wón naju š pomožu druhich jebakow a kleškarjow šjebał — haj šjebał; — na to wón namrje! D mój Božo! — Wodajtaj mi!“

„Šandrijo! Šandrijo! wscho je šabyte, wodate“, džeschtej wobej kaž š jentym rtom; „Šój, Šandrijo, lehn šo na lěhańžu, chžu čži . . .“

„Ně, wostaj, wostaj!“ pschetorhne Šandrij wofku, „so mnu je kónž! — Ššreju nětk š měrom. — Ššym wamaj to hišcže rjekł! — Wumrěju džē derje na domjazej šemi! — Božo — tebi ho — džakuju!“ wuklinczi šlabje a Šandrij je wudychał.

„Mój Šandrijo!“ šdychnje wofka a šwjese ho na šemju pódla šemrjeteho. Ma druhim boku klečži Šeńka, čžišche ho modlo a šlyšy ronjo, a š bofa pošlaknjetaj ho Šanka a jeje muž, kotraž štaj mjes tym š mjelkom šastupiloj a modlitaj ho šobu š wofku a Šeńku.

Wšcho bu š měrom! — Šeno čžiche modlenje a šdychowanje čžehnje psches štwicžku, wupyšchenu k 80. narodninam wofki. — Čžicho wscho! — Derje temu, w kotrehož wutrobje bě tež čžicho! —

Wšhelake š bliska a š daloka.

— (Njemóžesch ho tydženja dla pobrachowanja měštna woczšcžecž.) Šrožek pschecžiwu wjerčej Šulenburgěj, kotryž ho 7. jul. w Šarlinje š nowa šapocža, je ho sašo na njewěšty čžap wotštorcžil. Wjerč praji, so je šhorowaty a na wutrobu čžerpi. Štatny rěčnik jemu porokowasche, so je štajnje šhory, hdžž ho šudnište jednanje pschecžiwu njemu šapocžnje. Wjerč padže do čžěžkeje womorj a po lěkarškim wuprajenju ho potom dalsche wušbudženje na njewěšty čžap wotštorcži. Wěscže ho přecž njeda, so je wjerč šhory a so šudništvo po lěkarškim wuprajenju hinas njeje wošamknyčž mohlo, ale na lud dobry šacžišcž nječžini, so tole wušbudženje pschecžiwu tutemu mužej k žanemu kónžej pschicž njecha, dofelž lěkarjo na tym štejnišcžu šjeja, so ho wušbudženje dla jeho šhorosče pschecžiwu njemu pschemješcž njechodži.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihcizisčyczeńi w Budyščinje a je tam ša šchwórtletnu pšchedpłatu 40 np. dostacž.

7. njedźela po šwjatej Trojizy.

Mark. 8, 1—9.

Žně šo šapocžnu. Wšchelate džěło je ratař hacž dotal dokonjał, hušto šdychowal a někotru modlitwu k njebjěšam póbšal. Nětko šo hotuje, žnjowe žohnowanje domoj khowacž. Duž pšchi špocžatku žnjoweho cžaka k temu šnjesej šhladujemy, šo cžył nam žnjowe žohnowanje wobarnowacž, žnježarjam dobre wjedro wobradzić a žnjam dacž šbožownje domoj khowacž. Pšchetož wón je tón dariczel wšchitkich dobrých darow; na to naš dopomina šćenje wo džiwnyh našyczenju. „Našch wšchědnj khlěb daj nam dženkša“, tak špěwamy we Wótczenašchu a do teje proštwy wobšamkujemy, šchtož našche šemške žiwjenje na šemškich potrebnošćach wopšchija. Šchěscž proštwow dže na duchowne, njebjeste kubla, jena na cžělnu potrebnošć. Starošć ša našchu dušchu dyrbi nam najwážnišche byčž, potom cžze naš tón šnjesh tež w cžělnym šastaracž. Šbožnik je drje na přemim měšće jako Šbožnik dušchow na šemi byl, ale jeho žyle žiwjenje wo tym šwědcži, kał je wón š dohom pomoznik w cžělnj nusy. Tež našche šćenje powjeda, kał wón dušche našyczi š khlěbom žiwjenja, potom pał je tež šmyšlenj, hlód cžěla štajicž. Wny móžemy šo tež bójškeje pomozy trošctowacž w žiwjenškej nusy.

Ješuf prawy pomoznik tež w cžělnj nusy.

1. Wón šnaje a cžuje nusu šwojich;
2. Wón to najšěpšche cžini, nusy wobaracž;
3. Wón pał tež šwojich na jich pšchišluschnošć pokašuje.

1. Tši dny je lud pola teho šnjesa wostał w pušćinje; duž nimaju niczo k jedži. Lud šebi hišcže na to njemyšli. Ješuf je šam, kotryž na nusu luda dopomni. Žemu je žel teho luda. Žeho žyle žiwjenje je wopokašanje lubošće. Wón ma dženkša hišcže tajke šobuželenje. Žicžba po pomozy žadacych šu pšchezo tyšazy a tyšazy. Ššnano je tež štarošć wo ješć a picž abo wo štrowošć, wo šwójbu a powolanje, kiž naš jima.

Tón šnjesh ma wotewrijene wóczko a cžucžitwu wutrobu ša našchu nusu. Wny pał dyrbinj tež jeho wucžobnizy byčž. Žiz lohtošmyšlenošć běšche, kiž lud w pušćinje džeržesche; Wožu šlužbu šu tam woni tši dny měli a teho dla dołhi pucž měli, šwoje powolanje wostajili, ješć a picž šabyli. Kałke šahanibjenje ša tych, kiž kšwile nimaju, ša teho šnjesa do Wožeho doma hičž. Kałke napominanje wošebje tež ša žnjowy cžak, šo njebynj šo wotdžeržecž dali pšches džěło, do Wožeho doma hičž. Lud je hlódny byl po Wožim šłowje, duž šebi tón šnjesh tež myšli na šwojich hlódnych póbšucharjom. Šdnyž šo tež po šdacžu pobožnym hušto hórje dže, hacž temu, kotryž šo njeprašča po Wožim šłowje, budž wěšty, tón šnjesh šwěru k nam džerži, hdyž šo my k njemu džeržimj. Wón ma wutrobu, našchu nusu cžucž, ale tež ruku, pomhacž.

2. Wucžobnizy šo prašcheja: Šdže my khlěba wošmjemy w pušćinje? Šod jeho džiwnyh rufomaj to małe, šchtož mějachu, rošće a cži wucžobnizy nošcha a wšchitkich našycza a běšche hišcže wyšche. Šo drje je džiw, ale hdyž tež je bójška pomoz bóle po wšchědnym našhonjenju,

ta wěz je pschezo hyschže ta šama. Runje na žnjach wohladamy tón šamy dźiw našyczenja, so budže i mało wjele. Šhto pomha ratarjowa próza a pilnosć, hdyž tón Knjes to najlěpsche njecžini? Rač wobara tón Knjes tež hewaf nusy, šnano na nadpadaze waschnje, hdyž khudemu njejnate žórlo pomozu wotewri, khoreho psched hrozazej šmjercžu wobarnuje! Njepowjedajmy tola pschezo wo šbožownych pschpadach, ale dajmy temu Knjesej cžesć, kotraž jemu škuscha! Potom budžemy šo jemu tež džałowacž, kaž naš Jesuš wucži. Hdyž tež Bóh tón Knjes šwojim dźěćom khwilu cžafacž da, samutlicž jim njeda. Duž cžafaj na teho Knjesa! Jesuš je prawy pomoznik, wón to najlěpsche cžini, nusy wobaracž; bjes njeho by to našyczenje njemóžne bylo, ale cžlowjekojo dyrbja to šwoje cžinicž.

3. Jesuš porucži šwojim wuczobnikam, šobupomhacž, so by šo lud našycžil. Woni dyrbja rad a šwólniwje šobudželicž wot teho, šchtož maja, potom tón Knjes žohnowanje da, so nikomu nicžo njepobrachuje. Dawacž móže kóždy, tež šchtož pjenješ a kublo nima; bohatty dyrbi khudemu škuzicž, kaž khudy bohately. Šmilna lubosć w Šhrystušowej myšli je najlěpscha pomoz, rošschčepjenju našcheho towaršneho žiwjenja pomhacž. Šdžež pak je šmilna lubosć, tam tež porjad njepobrachuje. Lud dyrbi šo šešydacž, so njeby nicšto šo pschewidžal. Jesuš dawu wuczobnikam a woni rošdawaja. Porjad je nušny tež ša škutk šmilnosće. Hdyž šu wschitzy našycženi, našberachu wuczobnizy hyschže šbytknych kruschlow šydom korbow. To napomina k šlutniwemu hospodarjenju. Prawa šlutniwosć je tak šdalena wot nahrabnosće, kaž wot pschecžinjenja. Nahrabnosć jeno hromadžuje, so by brala, šlutniwosć, so by w prawym cžafu dawacž mohla.

Na potrjebnosće žiwjenja našche ščenje potafuje. Tón Knjes cžze naš štajnje tež i tym šastaracž, hdyž šo šwěru k njemu džeržimy, na jeho pomoz cžafamy a tež to šwoje cžinimy. Džiwne našyczenje cžze naš trošchtowacž w nusach šemškeho žiwjenja, i dobom pak dopomnjecž na to jene, šchtož je nusne. Šamjeń.

K dopomnjenju na 7. njedželu po šwjatej Trojizy, 22. julija 1849 w Budeštezy.

Njedželu, 22. julija 1849, šwěćesche Bože škóncžto jafnje do Budešćanského plódného doła. Na wschěch pucžach i horow a še wschěch štronow šyly šemšerjow do Budeštez pschithadžowachu, kiž njeběchu jeno i wošady, ale tež še wschělich druhich šerbškich wšow pschishli. Čžehodla bě šo Boži dom hačž na pošlednje město napjelnil? Knjes duchowny Šandrij Šjeńcžk, rodženy i Bělcžez, wot knjesa šuperintendenta Šcholty w Šschischowje 8. junija šamšneho lěta ša duchowneho šerbškeje wošady w Awstraliji šwjecženy, rošžohnowasche šo še šwojej narodnej wošadu, kotrejž bě hysčičšo Bože šlowo duchapólnje přědował.

Šeho pošlednje přědowanje, kaž šo hyschže dženša derje dopomnjam, wschitkich pošlucharjow hłuboko hnujesche, wošebje tyč, kiž cžyžu i nim šobu do Awstralije wuczahnyč. Mjes nimi běchu Šischkež šwójba i Rašchowa, drusy wošadni a wjele še wschělich šerbškich štronow. Bohatty wopor šo jemu pschi tutej škladnosći dosta a tež še wschelakimi druhimi darami cžyžu wošadni šwojemu krajanej a wyšokowobdarjenemu přědarjej lubosć wo-
pošafacž a cžěžke dželenje polóžicž. Wschitkim wuczahowarjam šo i wutrobu pschewesche, so by tón Knjes šbože dal k jich pucžej. Ale bóršy šhonichmy wěrnosć Božeho šlowa (Šesaiš 55, 8): „Moje myšle

njeišu wasche myšle, a wasche pucže njeišu moje pucže, praji tón Knjes.“ K wulkej šrudobje šwojich pschecželow a šnathch, wošebje šwojeje wošady běšche knjes duchowny Šjeńcžk na pucžu psches Budyšchin a Šhorjelz w Barlinje na šahorjenje moshow šchorik a w šhorowni Čharité 6. augusta 41 lět a 6 měšazow šary wužnyl a bu tak k njebjeskej wošadže wotwołany.

W šhěrlušchownych knihach, kiž bě jemu jeho pschecžel, Budešćanski knjes duchowny Šandrij Bróška, k wopomnjenju darik, namatachu šo tute hróncžta šapishane:

Šy praji: Božmje wošada,
Wy lubi i blisfa, i daloka,
Šlaj, dženš cžaf rósnožželenja
Šso pschibliša.

Čže wubra šwěrne štadlescho,
Š nim cžehnjesh Ty precž daloko
Do Kanaana noweho
Tam psches morjo.

Šhodž Božmje! Twój Knjes woła Čže,
Wón Tebe džiwnje wodžil je;
Tež krašnje, — hdyž šo poplacže,
Wšcho wuwjedže.

Daj wschitko Šeho woli dom.
Wón wobdari tyč i wješelom,
Kiž še wschěm cžěžkim bėdženjom
Šsu špotojom.

Hdyž njeńdže, kaž šej požadasch,
Šeno šo šylnu wěru masch,
Dha i cžernjom rőže wohladasch,
Měr wužiwasch.

Hdyž pak šo pošńdže derje Čži,
Dha špomń wschaf we Awstraliji
Na narodny kraj kužiši
We lubosći.

Šso njeboj, ja wschaf i Tobu du!
Tón Knjes jo rjeknje kóždemu;
Duž Šeho hnadnym wodženjam
Čže porucžam.

Šdžělil Šurij Bróšk.

Šschispomnjenje šoburedaktora. Tež našch wulki pėšnjeř Šandrij Šeileř šwojemu tak nahle wotwołanemu pschecželej Šjeńcžkej w „Tydž. Now.“ 1849 šlědowaze šlowa pošwjecži:

K cžesčownemu dopomnjenju

na knjesa Šandrija Šjeńcžka i Bělcžez,
duchowneho ša wuczahowarjow do Awstralije,
kotrž 6. augusta 1849 w Barlinje dužy do Awstralije wumrije.

Še šyly želnej popšafamy
Wo tebe, luby pschecželo,
A k njebja hwěšdam pohladamy,
Šdžež tebi nětk je wješelscho,
A prajimy: Rač džiwna je
Ta ruka, kiž cže wodžesche!

We duchu jeno widžal běšche
Ty šbožownu Awstraliju,
Twój pucž pak hyschže dale džěšche

Ma hamt a službu rjenišču:
Ta šwjeczisna we Rychišchowi
Se była sa kraj njebjeski.

„W Barlinje budu wěrowantj!“
Wě twoje słowo wěšczerſke.
Haj, kwaſ tam bėſche ſbóžnje rjantj:
Tón wěnz ſo kraſnje bėſchczerſche,
Kiž džěczi něhdj dachu czi,
Wón bėſche króna t wěcznoſczi.

A tak dha nětko je ſo ſtalo,
So t Jeſuſom kwaſ šwjeczil ſy
A njebjo je czi ſaſpěwako
Twórj kwaſny thěrlyſch ſwjatocžny:
Pój t ſwojoh' Rnjeſa kraſnoſczi,
Pój nuts t tej wěcznej ſtrowoczi!

Se ſachodnoſcžu wujednantj
A ſe wſchēm, ſchtož cze boleſche,
Szy nětko ſbóžnje wobſtarantj
A bėda, ſtarocž ſaſchła je;
Ta droha parla pytana
Tam horjekach bu nam'fana.

Se ſylſu želnej poplakamy
Wo tebję, duſcha bjeſ faſſcha,
A t Božim hwěſdam pohladamy,
Kiž nětko twój row wobſwěcža,
A prajimy: „Spi cziſchinto,
Ty njeſabythj pſchecželo!“

Wótžny dom.

Božy žnjěnzarjow na polach brincžachu a ſchcžercžachu, a moje myſle ſo je žnjěniſkim wjedrom ſabjerachu. Duž ſaſchlyſchach ſady ſebje na mokrej ſchcžezžy něſchto plazacz. Lėdma mōžach ſo wobrocžicž, wuhladach mału, něhdže ſchtyrilėtnu holecžku porno ſebi, kotraž božy bėžęſche.

„Džeha chzeſch, moje džěcžo?“

„Po Mowintj; po Lhdžėniſke Mowintj.“

„Bydliſch ty tam lobrka we wſy?“

„Haj, w Małych Wonezach.“

„Mamakach ſo tež pſches daloko polo ſaſo domoj?“

„Dw haj; ja pſchezo po wiſchnjowej aleji dele bėžu; potom dže ſo pſches durčła a potom tam ſym.“

Š wěſthm ſahorjenjom to ta holecžka wurjekny, ſo wona ſwój domojpučž tak derje wjedžęſche. Sbože wótžneho domu t jejnych ſłowow ſobu rěčęſche. Durčła pſched domom pola njeje hłownu rólę hrajachy. Mti ſamemu bu derje we wutrobje pſchi ſbožownych ſłowach tehole džěcža. Njedyrbjale my ſtare cžłowſke džěczi tež tajtule radoſč nad ſwojim wótžnym domom mēcž, kotryž je horjek? Njedyrbjeli ſo my wjeſelicž, ſo pučž, tam wjedžazy, tak derje ſnajemy a durje, t kotrymž mōžemy do njeho ſańcž, tež? Mohli my jeno jeničłki džen wuhłódne durje t tuteho žiwjenja a ſaſtupne durje do tamneho žiwjenja ſapomnicž? Mty po žiwjenſtej aleji dele pučžujemy, a potom pōndže pſches durje, na cžož tam budžemy. Pomhaj nam ſmilny Wóh t temu!

F.

Jeſuſ, khlėb žiwjenja.

Glōſ: Czi, Rnježe, ſo mnu tał, taž chzeſch —

O Jeſu, khlėbje žiwjenja,
Sa hłódny ſym a tradam;
Ach, wutkota mje wobcžęža,
So ſlabj t ſemi padam;
Duž t potornoſcžu proſchu cze:
Mój Jeſu, pój a naſycž mje,
Sa hewat tónza woſmu.

Nječ twoja ruka paſthiſka
Mje t młódnym honam wodži;
Tam duſcha woſchewjenje ma,
Hdž t njebjęſ mana ſłodži.
Tež t cžerſtwej wodže dowjedž mje
Po ſwojej wulkej dobrocže,
Mti napoj lacžnu duſchu!

O Jeſu, khlėbje njebjeski,
Kiž ty mi blido kryjeſch,
Ach, nječ po ſwojej miłocži
Tež moju duſchu ſmyjeſch;
Nječ twoja hnada woblecže
Su kwaſnu draſtu prawdoſcže
Sa twoje hōſtne blido.

Drje w ſwojej duſchi ſacžuwam,
So njeſym hłódny hnady,
Hdž t boloſcžu ſej pſchedſtajam
Wſchė ſwoje hrėſchne pady;
Sa pał we ſwojim ſkaženju
Šo Jeſom Rchryſta troſchtuju,
Wón nade mnu ſo ſmili.

Haj, Rchryſcže, khlėbje žiwjenja,
Budž moje naſycženje,
So pſchińdu junu do njebja
Pſches twoje wumōženje;
Tam potom wěcžnje pſchi tebi
Šym žiwj w ſbóžnej kraſnoſczi
Pſches Božu wulku hnadu!

K. A. Fiedleſ.

Rak dołha ſy, o wěcžnoſcž!

Młodemu cžłowjekej w Londonje bė njewjeſta ſemrjek. Pſchi pohrębję bė tón młódnęz do womory padnył a na ſemi ležo woſtal. We wjelbje pał, do kotrehož bu na kęchowyje kaſchcž ſtajeny, bė thėtro cžma, duž jeha ničtō pytnył njebė, jako pſchewodžerjo t wjelba džěchu a wjelb bu ſantnjeny, młódnęz tam pſchezo hiſchęze ležęſche. Hžom khwilku bėchu pſchewodžerjo prjecž, dha młódnęz ſaſo t ſebi pſchińdže, wón ſo na ruku ſlehny a do tołſteje cžmy hładaſche.

Pomalku pōſna, ſo ſy na njeho ſabyli a ſo je we wjelbje ſantnjeny, daloko wot cžłowſkich wobhdlenjom. To bė jemu ža- loſna myſł, ſo je tu ſamlutki ſantnjeny. Wón ſo ſbėže, wołolo ſo maſaſche a wſchubžom włóžne murje namaſa. To jeno bė derje, ſo mējeſche ſchwablicžki pſchi ſebi, duž ſebi jemu ſapali a t njej ſebi kuſt wōſtoweję ſwėžy ſažehli, kaž porſt dołhu, kotruž mējeſche w ſchwablicžtowym kaſchcžiku. Ma tajke waſchnje nětko durje namaſa, te pał bėchu wot tołſthch deſkow džėłane. Nětk ſwēcžku wuhajnje, dokełž ſebi myſłi, ſo mohł ſebi t tym kuſcžicžkom wōſka khwilku žiwjenje ſdžeržecž a ſo ſežiwicž, hacž ſo na njeho nje-

dopomnja a po njeho njeprichindu. Ale kak doľho teŝ tola bym tu ŝanfnyeny? ŝebi myŝli. Wón ŝebi myŝli, ŝo je hiŝom wjecŝor. Duŝ kuŝciť wóŝtowejew ŝewěŝy wotkuŝnje, ŝjě a ŝo na trjepjena poŝydnje.

Do ŝafa pomaŝnywŝchi nóŝ namaŝa. Wón ma tŝi brinki. Dŝakowano Bohu, ŝebi myŝli, ŝnadŝ ŝ nim do duri dŝěru wudnypan, potom je mi pomhane. S ŝchepotanjom ŝ prěnim brinkom pócŝnje reŝacŝ a dnypacŝ, ale jeno male ŝchŝěpki wotdnypa, tola pať pŝchezo hjeŝ pŝchetačŝa dale dŝěka, ale na jene dobo ŝo brink ŝlemi. Wón ŝo poŝtróŝi a ŝebi ŝymny pót ŝ čŝoľa ŝetřěje. Něť ŝ druhim brinkom ŝapocŝnje dnypacŝ, po ŝhwili je dŝěřku wudnypať, ŝo móŝe ŝ porŝtom nuts pomaŝnyčŝ, ale něť ŝo jemu drugi brink ŝlemi.

Wutroba jemu ŝ njeměrom tať pufoze, ŝo dnyrbi ŝo ŝhwilu poŝydnnyčŝ. Semu je, kaŝ by hiŝom wjele hodŝinom doľho dŝěkať, wŝchě porŝty jemu ŝrwawja, doľeŝ je ŝo ŝreŝať. Něťko drje budŝe rano, wón měni.

ŝako bě ŝo někať ŝměrowať, pócŝnje ŝaŝo dnypacŝ. Něťko pať ŝo bóle na ŝedŝbu hjerje, doľeŝ ŝ poŝlednim brinkom dŝěka; bórŝy, wón myŝli, ŝměje dŝěru wudnypanu, potom móŝe ŝ wjelba won woľacŝ a ludŝo jeho ŝlyŝcha. Duŝ jemu brink ŝabrincŝi, drjewo je pŝchednypať, ale na tamnej ŝwonkownej ŝtronje ŝu durje ŝe ŝeľeŝom wobbite, — ŝečŝi brink ŝo, jaťo do ŝeľeŝa dnypacŝ pócŝa, ŝlemi.

Doľho tam ŝteji wŝchón ŝeŝtróŝany pó čŝmje, jemu je, kaŝ by ŝ nim lónŝ byťo. S nowa jemu je, kaŝ by hlódnny byť. Wěčŝe bym tu hiŝom 24 hodŝinom ŝawrjenty, wón pŝchi ŝebi praji. Duŝ kuŝ wóŝtowejew ŝwěčŝki wotkuŝnje a po wjelbje wokoľo ŝhodŝi, ŝo by njewuŝnyť. Ale wón je tať mucŝny, ŝo ŝpanja wobaracŝ njemóŝe, wuŝnyčŝ pať na ŝane waŝchnje nočŝe, duŝ pŝchezo ŝhwatniŝcho a ŝhwatniŝcho po wjelbje wokoľo běha, pót ŝo jemu ŝ čŝoľa dele kaŝ ŝ rěčŝkami lije, roŝom a myŝle ŝo pócŝinaja měŝhečŝ. — Duŝ na jene dobo ŝaŝlyŝchi, ŝo něŝchto ŝtupa. Wón poŝlucha, wutroba poľna wocŝakowanja čŝze ŝo jemu puťnyčŝ — durje ŝo wocŝinja — na njebju ŝo Boŝe ŝlónčŝko rjenje ŝwěčŝi a jemu woblicŝo wobŝiwěčŝi — wón leŝi w nanowymaj rukomaj. Doľho na to ŝyn we womorje leŝi. ŝeho ŝyle ŝiwe dny bě jemu na woblicŝu widŝečŝ, kať wjele je pŝchi tamnym ŝhowanju pócŝěpěčŝ měť a ŝchto je jeho wutroba tón čŝaŝ ŝujěčŝ dnyrbjaľa. ŝeho wloŝy na hlówje běchu wot teho čŝaŝa ŝem ŝchlewjerběle.

U kať doľhy je tón mlódy čŝłowjeť tam ŝawrjenty byť? Niŝ dwaj dnjej a jenu nóŝ, kaŝ bě měniť, ale jenicŝku hodŝinu a ŝydomnacŝe minutow. —

Boŝe wodŝenje.

ŝowjedańčŝko duchowneho ŝarmja.

Wojak, naŝcheho knjeŝa ŝeŝuŝa lubowazy, je mi to a tamne je ŝwojeho ŝiwjenja powjedať, pŝchi čŝimŝ podawŝi naŝonomich, hdŝeŝ mi wloŝy ŝ hroŝu na hlówje ŝtawachu, a te ja — praji ŝarmŝ — tudy ŝaŝo powjedačŝ nočŝu, ja bym je jenoŝ Bohu lubemu ŝnjeŝej wupowjedať a jeho proŝyť, ŝo čŝyň nam a naŝchemu wóťznemu krajej hnadny byčŝ, ale wón je mi teŝ ŝdŝěliť, kať je wěru do ŝeŝom ŝhryŝta doňyť, a to čŝzu ja tudy wopŝjetowacŝ, ŝnadŝ mohľo to temu a druhemu ŝ ŝboŝu jeho duŝche ŝluŝicŝ. Mojemu wojerŝtemu pŝchecŝeľej powjedańčŝko ŝaneje ŝchľody čŝinicŝ njemóŝe, wón je hiŝom pola ŝnjeŝa. — Tutón wojak běŝche nimale 30 lět ŝtary, jaťo jeho ŝeŝnach. „ŝa bym“ — powjedaŝche wón ŝam — „hiŝom 10 lět wojak, bym po ŝwojim ŝyňym wóťznym hannoverŝkim kraju wokoľo čŝahať, woŝebje w njeměrnym revoluzionarnym čŝaŝu, hdŝeŝ dnyrbjachmy ŝo bórŝy pať tu pať tam puŝchěčŝicŝ, ja bym teŝ pŝchěŝ mjěly naŝcheho wóťzneho kraja pŝchiŝchoť, ja bym ŝobu

w Altenburgu a ŝchleswig-Holŝtejnje pobyť, ja bym w maľych a wulkich měŝtach, na wŝach a we wŝchelaŝich ŝwartěrach leŝať. ŝa bym ŝtrowy, ale teŝ ŝhorŝ byť, ja bym wŝcheho do ŝyteje wole měť, tola bym teŝ nuŝu tradať. ŝa bym licŝicŝ a čŝitacŝ, haj teŝ něŝchto wjazŝy nawuľnyť, hacŝ hewať niŝy wozazy, ja běch lubowany wot ŝwojich pŝchedŝtajennyh wŝchŝchich a čŝeŝčeny wot ŝwojich towarŝchow, mje waŝachu ŝa wuŝtojnego muŝa w pomolanju, hdŝeŝ w ŝwartěrach leŝach, běch wŝchudŝe rad widŝany, doľeŝ ŝadny njěŝeŝliwy čŝłowjeť njeběch, kaŝ ŝu to hewať wŝchelaŝy wozazy, koŝiŝ ŝo teho hiŝchěŝe ŝhwala. ŝeli by mje tehdy něchťo ŝa mojim wěruwŝnacŝom praŝchať, bych wotmolwiť, ŝo bym ŝchěŝčijan, ale myŝlečŝe ŝebi, wo ŝchěŝčijanŝtwe njewjedŝach niŝ najmjěriŝche. ŝa bym čŝaŝto na kommando w ŝyřtwi pobyť, ale běŝche wina, ŝo ŝo to na kommando ŝta, abo ŝo naŝchi wŝchŝchi pŝchezo pŝched ŝyřtwiny mi durjemi ŝtejo wotŝachu, hdŝy dnyrbjachmy do njeje ŝaŝtupicŝ, abo běchu předarjo wina, ŝo ŝenje ničŝo wo ŝchěŝčijanŝtwe njěŝhonych. Moja ŝyľa wěra w tym wobŝtejeŝche, ŝo je hańba: kradnyčŝ, a ŝo je wojerŝka pŝchiŝluŝchnoŝčŝ: ŝwojich wŝchŝchich poŝluchačŝ. Čŝeho dla pať je to přenje hańba a to druge pŝchiŝluŝchnoŝčŝ, to ja njewjedŝach. Biblije ŝaneje njemějach, modlicŝ ŝo teŝ njemóŝach, njeběch teŝ ŝa ŝyľy čŝaŝ ŝwojeho wojerŝtwa a na ŝwojich pučŝowanjach jaťo wojak ŝenje ŝo modlicŝ a duchowne ŝhěrluŝche ŝpěwacŝ ŝlyŝchať, ŝhiba w ŝyřtwjach, hdŝeŝ pať ŝo ŝenje ani ŝobu modliť, ani ŝpěwať njěŝbym, a njěŝbym teŝ ŝaneho čŝłowjeťa w ŝwjatym piŝmje čŝitacŝ widŝať. Tola to wjedŝich, ŝo je Wóh, tola na njeho ŝebi njepomyŝlich, teŝ jeho njěŝnajach. ŝa hiŝchěŝe dŝenŝa wopŝchijecŝ njemóŝu, kať je móŝno byťo, ŝo pŝched wulki mi hrěchami ŝwarnowany wotŝach, doľeŝ tola wo Bohu ŝ ŝyľa ničŝo njewjedŝach a hjeŝ njeho te lónŝej ŝwojeho ŝiwjenja ŝhwatach. ŝnadŝ to ŝ teho ŝčŝěhowaŝche, ŝo ŝo přozowach, doňy čŝłowjeť byčŝ a kóŝdemu ŝo ŝpodobacŝ. ŝehdom ŝebi njepomyŝlich, ŝo je to najwjetŝcha hjeŝbóŝnoŝčŝ, hdŝy je čŝłowjeť hjeŝ Boha, ŝchěŝčijan hjeŝ ŝhryŝta ŝiwy, a tať mjenowane malicŝtoŝčŝe kaŝ ŝakrowanje, wopilŝtvo, ŝharty hracŝe, wo dnjo a w noŝy ŝwóŝi čŝaŝ w koczŝmach pŝchecŝinicŝ, ja ŝa ŝadny hrěch njemějach. Tola mi běŝche pŝchezo tať dŝiwnje, pola mje něŝchto njeběŝche, tola ja njewjedŝach, ŝchto to bě. ŝaŝ hrajeŝche na kralowym narodnym dnju naŝcha regimentŝka muŝika ŝhěrluŝch: Njech Bohu dŝakuje ŝo wutroba wŝchěch ludŝi aťd., dha ŝtupichu mi ŝyľy do woczom, tola ja njewjedŝach čŝeho dla. ŝak ŝrudnje tola je, hacŝ do ŝŝizeteho lěta w ŝchěŝčijanŝkim kraju ŝiwy byčŝ, w ŝchěŝčijanŝkim wóŝŝku ŝluŝicŝ, do ŝchěŝčijanŝkich ŝyřtwjom ŝhodŝicŝ, a tola ničŝo w ŝchěŝčijanŝtwe widŝečŝ a ŝlyŝhečŝ, ničŝo wo ŝhryŝtuŝu wjedŝečŝ a ŝyľe hjeŝ Boha ŝiwy byčŝ! S naŝchim wóťznym krajom tola woprawdŝe hubjenje ŝteji.

(ŝchichodnje ŝlónčŝenje.)

Wŝchelake ŝ bliŝka a ŝ daloka.

— ŝhěŝorŝtwwy ŝejm je ŝo roŝeŝchoť, hdŝy ŝu dawłowe ŝakonje domuradŝene. Nowe dawłi wŝchať wjele njepoľojnoŝčŝe ŝbudŝuja, doľeŝ ŝu ŝo na pŝchilad na ŝhoŝej a ŝapalki poľoŝile. Přecŝ ŝo njeda, ŝo by pŝchihódnicŝo byťo, wjetŝchi dawł na wulke herbŝtwa — male běchu wuŝamŝnjene — poľoŝicŝ; ale hdŝy je ŝo něťko wjetŝchina tať roŝŝudŝika, dnyrbi teŝ naŝch lud ŝo ŝpoľojny podacŝ a wopomnicŝ, ŝo w naŝchim wóťznym kraju najwjetŝche dawłi njěŝu.

— ŝhěŝor Wylem w tu ŝhwilu w poľnóznym morju pučŝuje, hdŝeŝ woczerŝtwwjenje pyta po wobčŝeŝnoŝčŝach ŝwojeho wŝŝoľeho pomolanja, koťreŝ je woŝebje w poŝlednich tydŝenjach njěŝčŝ dnyrbjať. S čŝeŝčŝej wutrobu je ŝo dŝěliť wot dotalnego ŝhěŝorŝtwwowego kanŝlerja, wjetŝcha Wülowa, kiŝ je 12 lět toľe waŝne ŝaŝtoŝiŝtvo ŝaŝtawať. Wón je w duchu Bismarka ŝtutkowať.

ŝwitowanje darow ŝa armenicŝe ŝyřoty ŝa tydŝeň.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyšinje a je tam ša šchtwórtletnu pschedplatu 40 nr. dostac.

8. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Matth. 7, 15—23.

Profetoyo nješku jenož tajzy mužoyo, kotřiz, š wurjadnymi duchownymi darami wuhotowani, pschichod Božeho kralestwa wěšcězachu. Wěšo šu pschichod wěšcězili Jesaiáš, Jeremiaš, Ezechiel a drusy. Tak je Ješuš, kotrehož lud wjazy króć wulkeho profetu mjenowasche, pschipowjedał, kaš Boži šud pschindže. Tola přeni nadawł profety běšche, hrěšcnemu ludej Božu wolu a pokutu předomac. Šo woni pschi tym tež na pschichod pokasowachu a hrěšcnemu ludu khostazy šud Boži, pokutnemu ludej pak krasnosć Božeho kralestwa pschipowjedachu, šo šamo rošymi. W tej myšli Ješuš Křyštus jako najwyschšchi wschittkich profetow psched nami steji. Duž dyrbi tež kóždy na njeho pošlučac, kiž chze njebjěšku krasnosć dostac a teho dla dyrbi tež jeho šlowo psched kóždy druhim pola naš placic! Kaž pak hižom w čašu stareho šluba tež wopacźni profetoyo wustupowachu, kotřiz lud š pokucze njewabjachu, ale jemu š woli rěczachu a to ša Božu wolu wudawachu, šchtož běšche pschecziwo Božej woli, tak pschezo hišcěze tajzy wopacźni profetoyo wustupuja, kotřiz chzedža nam druhi puč š šbóžnosći pokasac hač Ješuša a jeho šlowo. Duž pschiwola tón Anješ šwojim wuczobnikam a nam wschittkim:

Hladajcě šo falschnych profetow!

Wón nam pokasuje:

1. Šchto šu falschni profetoyo,

2. Na čim jich pošnawamy,

3. Šchto šo š nimi stanje.

1. Wopacźni profetoyo nješku ničšo druhe hač ludašoyo; woni pschindu we wowčej drascě, ale šu tola torhaze wjelki; woni drje rjeknu: „Anježe, Anježe!“ ale woni do ničeho njewěria a tež Božu wolu nječinja (šcht. 15. 21.). Woni šu šawjednizy, dokelž napominaja po nich čžinicž w jich ludaštwje abo šo š wjeršchnym šchescžijanštwom špokojic. Abó njeje šwět pošny ludaštwu a šawjedženja? Kažki šacžišcěž to čžini, hdyž maja ludžo tajke žalbowane šlowa we rěze! Kaš pobožni šo nam wschitzy šdadža, kotřiz žanu Božu šlužbu a žanu špowjedž nješkomdža! A tola je to pola mnohich šame jebanštwu; we wutrobje woni do žaneho Boha njewěria a šazpiwaja wěczne žitwenje. Ty šo šwěru prózujesč, špodobanje Bože šebi dohyc, a tamni chzedža jenož pola ludži šacžišcěž čžinicž a to tež dozpija. Chzesč ty to tež tak čžinicž? Šotom šmějesch drje čžescž psched šwětom, ale žanu hnadu pola Boha, a ty by čžinił po wopacžnych profetach. Abó pohladaj na romštu žyrkej! Nješteji tu wona pošchna a nima šo wona šama ša wušwolene šadło Křyštusowe? Šo tebe šlepi; ale šchto pomha tebi wscha tale Marijna a šwjatych šlužba? Šo je ša tebe wopacžny profeta. Abó pošlučaj, kaš tak mjenowani wobšbožerjo luda wo pravej šwobodnosći předuja. Woni drje njebjěša moluja, ale je to wěrnosć, šchtož woni pschipowjedaja? Tež to šu wopacźni profetoyo.

2. Hdyž pak mamy šo ludži hladac, dyrbimy tež najprjedy wjedžec, hač šu woni wopacźni profetoyo. Šo

praji nam tón Knjes Jezuſ w 16.—18. a 20. ſcht. To ſu jich ſnamjenja. Hdyž ſo ſchtó ſa pobožneho wudawa, trjebamy jeno, ſo bychmy ſhonili, hač je jeho pobožnoſć prawa, jeho plody ſebi wobhladač, t. r. jeho žiwjenje w domje kaž w ſjawnoſći. Hdyž ſo wón jako čžichi, ſjednocžiwu, ſmilnu čžlowjeſt poſaſuje, jako muž, kotryž ſo hlada, něſchto pſchecžiwu Božej pſchitaſni čžinicž, a ſa ſwojim Šbóžnikom khodži, potom wón njeje ludač: Dobry ſchtom njemóže ſle plody pſchinjeſč. Hdyž pač je wón hñewny, nahly, njeſjednocžiwu, njeſmilnu, hdyž wón w potajnym njepocžinkam ſluži, potom je to ſhniſy ſchtom, kotryž dobre plody pſchinjeſč njemóže. Redžbujmy na plody, potom pſnajemy, hač móžemy čžlowjeſtej wěricž. Na jich plodach dyrbicže jich pſnacž. Kaſte ſu na pſchiklad wuplody ſozialdemokratije: morjenje ſerſchtom, wot Boha poſtajenyč.

3. Šchto ſtanje ſo ſ falichnymy profetami? Šcht. 19. Tajki ſchtom budže porubany. Šchtóž pobožnoſć jeno luda, pſchod Bohom wobſtač njemóže, a hdyž Bóh junu mjes dobrymy a ſhniſymy ſchtomami dželi, potom je wón ſhubjenny. A to ſamo płaczi ſa wſchittich, kotſiž druge khiba Božu wolu wucža a lud ſawjeduja. Čžzemy tež do tajkeho ſkaženja padnyč? Dale praji nam Šbóžnik ſcht. 21—23, ſo ſwontowne kſchecžijanſtvo naſ ſbóžnyč njecžini. „Knježe, Knježe“ praja wjele, ſnano ſo nam to tež ſpodoba a my to wuknjemy, bjes teho ſo bychmy ſnutſtownje do Khrystuſa wěřili. Šsnano ſebi tež myſlimy, ſo dyrbi nam ſaſtup do njebjekhego kraleſtwa wotewrjenny byč, dokež ſmy ſ naſchimač hubomaj k temu Knjeſej ſo wołali, dokež mamy pſchi ſwojeje ludacžnej pobožnoſći někaſke wuſpěchi, ſo ſmy teho abo drugeho ſa Bože kraleſtwa dobyli, dokež ſmy čžeſč pſchod ſwětom dobyli. Ale ſa to tón Knjes Jezuſ druge wotmolwjenje nima hač to: „Ja waſ nihdy njeſkym ſeſnač; džicže prjecž wote mnje wſchitzu, wy ſkóſtnižy!“ To dyrbja ſlyſchecž čži falſchni profetojo, ale tež čži, kotſiž po nich čžinja. Duž je nuſne to napominanje: Hladajče ſo jich, njedajče ſo ſaſplepicž! Njedajče ſo ſplepicž pſches ſwontowne waſchne a ſwontowne rěcže, hdyž wone w žiwjenju dobre plody njenjeſu. Poſlučajmy ſtajnje na ſłowo teho Knjeſa! Pſchetož wón je tón dobry profeta, kotryž móže a čže wěſcže k Bohu a k ſbóžnoſći dowjeſč. Hamjen.

Sswědčjenja ſa wěru.

Zako běſche ſlawny Keppler, jedyn ſ najwjeſčichich astronomow, kiž ſu hdy žiwi byli, ſwój ſnamjenity ſpiſ wo harmoniji ſwětow ſkóncžil, wón jemu tež poſornu modlitwu pſchida: „Mój ſtworicželo a Knježe, ja ſym kraſnoſč twojich ſkutkow čžlowjekam k nawjedženju dač, tač daloko hač mój ſkóncžny duch twuju njeſkóncžnoſč wopſchijecž ſamože. Šsym-li něſchto prajič, ſchtož je tebe njedoſtojne, abo pytač-li ſnano ſwoju ſamſnu čžeſč, — dha mi to hnadnje wodač!“

Wulki Newton, jedyn ſ najſnamjenitiſchich pſchirodoſpytnikow, mējeſche mjes ſwojimi kollegami tež jeneho bohapřejazeho wucženza. Naſ w Newtonowej džělaniſtej ſtwje nowy njebjekſti globuſ ſtejeſche, na kotrymž běchu daliny hwěſdow jara derje wupodobjene; bē to woprawdžite miſchtrſke džěto. Šedyn džěń jeho kollega pſchińdže, ſo by ſebi tónle ſkutk wobhladač, a bēſche wot jeho rjanocže žyle ſajaty; wón ſo jemu bližeſche, jón pruhowaſche a wobdžiwawaſche; ſkóncžnje pſchiſtupi k Newtonej ſ tym praſchenjom: „Šchtó je jón čžinič?“ — „Ničtó!“ ſlawjenny astronom wotmolwi. Bohapřejec to ſłowo ſroſhmi a mjelcžeſche.

Šwobodnoſnjee je Stein něhdy k Ernſtej Moriczej Arndtej džeſche: „Wěcže mi, čžlowjeſt njeſmē ſo je ſwojeje naturu ženje hordžicž. My ſmy, kaž Dr. Luther praji, wſchitzu khudži hrěſchnižy; je mnje budžicže ſkóſtnič naſtač mohč, njebudžicžtej pobožna mač a hiſčcže pobožniſcha ſtařſcha ſotra moje hólczaze a mlodženiſke lēta we wuſdže džeržakej.“

Šlawny filloſof Kant wo bibliji tole praji: „Biblija je mój najnadobniſchi poſklad, bjes kotrehož bych hubjenny byl. Wěſtotne prawidla, kač móža čžlowjeſtojo a žyle ſtaty wſchē móžne ſbóžnoſcže dozpicž, ſu jeno w bibliji namačacž.“

A ſkóncžnje wječy Wiſmarč ſkladnoſtnje piſaſche: „Ja nje-wopſchijam, kač móže čžlowjeſt, kotryž wo ſebi myſli a tola wo Boſy ničžo njewē abo wjedžecž nočže, ſwoje žiwjenje pſchod ſazpicžom a woſtudu njecž.“

F.

Prawe kſchecžijanſtvo.

D wopomń, duſcha, ſo njeje doſč,
Tu jeno kſchecžan rěčacž;
Nē, wſchēdnje dyrbiſch w dobrym roſč,
Pſchod kóžnym hrěchom čžěčacž;
Daj, je ſkutkom a žiwjenjom
Maſch ſwěrnje khodžicž ſa Khrystom
A dobre plody noſhč.

Doſč njeje, hdyž ſo k Šbóžnikoj
„Mój Knježe, Knježe!“ wołacž
A pódla ſlužicž djabokej,
Šwět, hrěchi w duſchi khowacž;
Nē, Wótza wolu dopjelnjecž,
Šſej Bože pucže wuſwolecž,
To wjedže k njebjaraju.

Ty prajiſch: „Ja džē kſchecženny ſym
A pſches to džěcžo Bože;
Wótž kita mje, čžert ſe wſchēm ſym
Mi ſchodžicž njefamože.“ —

Daj, jeli ſo ty džeržacž ſy
Šslub kſchecženiſki, ſ Bohom ſčžinjenny,
Še njebjara tebi wěſte.

Špomń pač, kač huſto ſlamač ſy,
Šchtož ty ſy ſlubil Bohu!
Ty, kiž ſo čžertej wotrjekny,
Šſy khodžil hrěchow drohu;
Twój ſtary Šadam wumrjel njeje
Pſches pokutu a Khrysta krej,
Hdže woſta nowy čžlowjeſt?

„Ja kemiſchi khodžu, modlu ſo
A khěrluſche ſej ſpěwam,
Mam lubo Boha, bližſcheho,
Tež doma ſwěru džělam.“ —

Hlej, to wſcho dobre ſkutki ſu,
Maſch pſchi tym čžiſtu wutrobu,
Kaž ſwajaty Bóh to žada.

„Ja Bože ſłowo wažu ſej,
Šo pilnje čžitam, ſlyſchu
A ſ tutej pſchu njebjekſtej
Šſej ſwoju duſchu pſſchu.“ —
Wſcho derje, jeli čžinjecž ſy
Tyč wucžbow, kotrež nawukny,
Dha pónđžeſch junu k Bohu.

„Eso hwojich hrěchom spowjedam,
Tež khodžu k Božom blidu;
Sa s wutrobu rad wobawam
A wot ho džeržu hidu.“ —
Praj, hač to njeje ludanje,
Hdyž pucze khodžišch prjedawšche
A wosta čłowjek stary?

So s prawym křesćijanom hym,
To spožč mi Boža hnada;
Njeh k jornam, tudy wufyhtym,
Wi roža s njebješ pada;
Ešym křesćijan tak we skutku
Pšes Křystu hrowu sažlužbu,
Dha kralestwo mam Bože!

K. A. Fiedler.

Woprawdžita lubošć.

Młody žarať bu se hwojej mandželstkej, jemu hagle krótko prjedy pšchiwěrowanej, wot bohateho knjesa hwojeje wobady na hosćzinu pšcheproscheny. Mjes mnohimi pšychenymi hosćzemi ta mloda žona we hwojim nahladnym njewjestnym schacze kaž rōža kčžejesche, jejne žyke waschnje ho kšćoncžnemu blyschčej runasche, a jako jej w běhu wječzora sbožowny mandželstki ras schepny, so je wona tola najrjeišcha mjese wschěmi a jeho žyka hordošć, dha mějesche ho wona sa najšbožownišchu žonu na hwečze.

Džefacž lět posbžišcho běschaj tajšamaj mandželstaj s hosćzomaj w tymžamym domje, wobprjedy wješekeho towarštwu. Žaratiča běšche drje, kaž pšched džefacž lětami, hwoj njewjestny schat woblecžena, ale wón bě s módy pšchischoł a wotnoscheny. Džěto a starošć wo hospodarštwu a džecži a wschědny čišchčž smuščženych poměrow běchu rōžam na jejnymaj licžkomaj rucze wufčžecž dake a ta hewak tak hibicžna podoba ho sprōžna a stužena šdawasche. Wona trochu šdalena wot wješekeho towarštwu w jenym rōžku šedžesche, kaž by ho se hwojim starošćiwym woblicžom pšched tymi druhimi tajicž dyrbjala. Šejnej ruzhy, schropawojtej a nacžerwjenej wot twjerdeho džěla, parowaschtej rufajzow, pšchetož předarjowa msda bě kšětro mala, hylka džecži pak wulka.

Tež trochu w kucžiku jejny mandželstki stejesche a k hwojej žonje lohr hladasche. Někto wón hagle jejny wufmahnjeny schat a jejnu mucžnosć pytny a s dobom w jeho wutrobje spōsnacze wschitkeje jejneje scžerpliwjeje, lubowazeje hwerh schadžesche. Šeho kšutny hlad nad nej wotpocžowasche a wona, hwojej wocži posbēhnywschi, widžesche, so ho jeho wocži se hylkami pjelnjeschtej. Wona ho teho dla posbēhny a k njemu džěšche; jejny praschazy hlad s němej mozu wuloženje jeho hnucža žadasche. Duž ju wón nēžnje sa ruku wšawšchi s towarštwu wjedžesche a jej prajesche, kať je ho wón na jejnu podobu pšched lētžefatkom dopomnił, hdyž wona w njewjestnej pšycha a sbožownosći tudy pšched nim stejesche, kať wjele drōžšcha wona jemu pak někto je a kať wjele rjeišcha, najebacž jejneho wotnosčeneho, njemoderneho schata a jejneju štwjerdnjeneju rukow a kať wyšoko šebi wón jejny wopor waži, kotryž wona wschědnje jemu a hwojim džecžom nošy.

Duž wulka sbožownosć jejnu wutrobu napjelni a pruha radošče jej woblicžo rosžafni, tať so ho rjeišche a lubošnišche šjewi, kať w kčžewje mlodosčje; a šawěrnje, w žylym towarštwu njebēšche žadny sbožownišchi por, dnyli tutaj dwaj, w kotrejuz wutrobomaj a na kotrejuz woblicžomaj ho čoply woheň tajkeje lubošče horjesche, kotraž wschitko wěri, wscheho ho nadžija a wscho pšchecžerpija, a kotraž tež próžy starošćow-połneho žiwjenja pšchekrašnjuje.

Bože wodženje.

Powjedaničžo duchowneho Šarmja.

(Šlōncženje.)

Tať pšchindžech ras do wšy, hdžez mějachmy tydžen dolho šawostacž a dostach kwartěru pola bura, kotryž mje jara pšchecželniwje witasche. Šalo bě mi moju komoru pšchipošasał, woprascha ho mje, hač chzu s jeho ludžimi jěscž abo šam. Ša jemu wotmolwich, so chzu radšcho w jeho towarštwu wobjedowacž. Šur mje na to do jstwy k blidu dowjedže, ša kotrež bě ho hižom jeho hwojba a čzeledž šehydała. Tola kať bu mi wokoło wutrobhy, jako wschitzy s najwjetškej potornošcžu postazechu a hospodať nutnje šanješe: „Wschitkich wocži čžakaju na tebe, šnježe, a ty dasch jim jich khlěb we hwojim čžaku. Ty wotewrišch hwoju šmilnu ruku a našhycžišch wschitko, šchtož žiwe je, s dobrym špodobanjom“, potom „hwojaty wōtčženasch“ a na šōnzu šłowa: „Tute dary žohnuj nam Wōh Wōtz, Wōh Šsyn a Wōh hwojaty Duch. Šamjeň.“ Wschitzy, tež najmlōdsche džecži, nutnje a ruzhy štyknywschi štejachu, a mōžach widžecž, kať ho šobu modlachu, šamo najmlōdsche džecžo, šilētnē hōlcžatko, bě šmērom, kať by w Božim domje byl; jenož pošlednje „šamjeň“ wōn wōtšje šobu praji, najškerje s džecžazym wješelom, so ho někto jěscž šapocžnje. Ša bēch tež pšchisčojnje postanyl, tola mojej nošy šchepjetaschtej a moja hnuta wutroba puštasche we mni. Ša jēdžach malo; šur mēnjēsche, so ho štrachuju, a nušowasche mje jara pšchecželniwje k jēdži. Šalo bēchu ho wschitzy našhycžili a prawje wješele pšchi blidže byli, postazechu wschitzy šašo, s runej potornošcžu kať prjedy, štyknychu hwojej ruzhy a hospodať džesche: Džakujče ho šnješej, pšchetož wōn je dobročiwny a jeho dobrota traje wēcznje; potom dachu šebi wschitzy po rjadu ruku a pšchējachu šebi mjes šobu „žohnowanhy wobjed“, a kōždy džēsche na hwoje džěto, džecži pak k hwojemu wutnjenju, pšchetož wone dyrbjachu do šchule. Čžišche a šamhšlenty hndnych ho na šamotne mēštno wō jstwyje, dha pšchibēža mały hōlcžez ke mni a, pšchi mojimaj šolenomaj štejo, praji s lubošnym hłōšom: „Powjedaj mi tola nēsčto wo lubym Šbōžniku!“ Tu šačuch ho jara šrudny; ja pocžach jemu wo wozach, jehnjatach, šonjach a tať dale powjedacž, pšchetož wo lubym Šbōžniku ničō njewjedžach. Ale tōn hōlcžez wosta pšchi tym, so dyrbjaju jemu wo Šbōžniku powjedacž a nušowasche mje tať, so dyrbjach ho na pošledk wušnacž: „„ja njewēm ničō wo nim.““

„Ty hyl tať wulki“, praji džecžo, „a njewēsč ničō wo Šbōžniku? Dha tola do njebješ njepšchindžesč.“

Šaj, moji lubi, na njebješa šebi hišchče ženje njebēch pomyšlił, duž bě jara štykniwje ša mnje, s džecžazeho rta šašlyšchecž, so do Božeho kraleštwu nješastuju. Ša džēch se jstwy a wopytach hwojich towaršchow wo wšy, tola njemēr mojeje dušche ho nješhubi. Wokoło džewjeczich hodžin ho do hwojeje hospody šašo domoj wrōcžich. Wječer bēšche hižom nimo, tola bēchu mi pšchecželniwje mōj džěl wostajili. Ša hndnych ho ša blido a pocžach někto jěscž. Dha pšchibēža mały hōlcžez ke mni, kotryž chžysche runje lehnycž hiež, pohlada krucze na mnje a praji: „Najprjedy pacžerje špēwacž a potom jěscž!“ Tu bě mi s nowa, kať by mje nēchtō do wutrobhy kōł; ja njemōžach žanhy pacžerjow, duž džecžo, hwojej rucžžy štyknywschi, ša mnje praji: „Pšchindž, šnježe Šesu, budž našch hōlcž, a žohnuj, šchtož hyl nam wobradžil. Tať, najprjedy ho k Bohu modlicž a potom jěscž“, praji hōlcžez, a bēžesche potom lehnycž. Šuski jēdže wostachu mi škoro w šchiji tčžazy. Šōrny potom pšchindžechu domjazhy a čzeledž šašo do jstwy a někto mējesche ho Boža šlužba, najprjedy ho špēwasche a potom ho wschitzy pošlaknywschi nutnje pšched Bohom modlachu. Napošled šebi ruzhy šawdawajo dobru nōž pšchējachu a džechu potom s mērom a špošojom do šōža. Šenož hospodať a jeho mandželstka wostaschaj hišchče

wó jstwie a čítašchtaj kóždy šam sa šo staw s biblije, tež mi hospodač bibliju posćiczi, je-li čyž tež ja w lubym Božim šlowje čítač; ja čítač drje w nim, tola njemóžach niczo s njeho rošymicž, duž džěch bórsy lehnycž. Tudy šym šo, prjedy hacž wušnych, s hnutej wutrobu a se šylšami k Bohu modlił: „Božo tuteho doma, budž tež mój Bóh!“ Tutu nóz ja ženje nješabudu. Ššchichodnu njedželu, jako wšchitzy ke mšchi džěchu hacž do jeneho, kotryž měješče doma wostacž, běšče sa mnje njedžela, hdžež šym šwojeho lubeho Šbóžnika šašo namakał. Tehdy šym jemu Božu šlužbu džeržak, kotraž mi čaš žiwjenja wažna a šwjata wostanje. Wot tamneho čaša buch drubi čłowjek, ja lubuju nětko s žykej wutrobu šwojeho lubeho Šnješa a Šbóžnika, wěm, šo psches njeho do njebjek pschindu a šo teho wješelu.

A šfóncžnje hiščeže praschenje sa lubych čitarjow: Njeje to džiwne? džěpacž lét šchescžijanski wojak w šchescžijanskim wóštu a šchescžijanskim kraju šlužbi, bybli w městach a na wšach pola šchescžijanskich hospodarjow, a njewě tola niczo wo Božim šlowje, wo lubym Šbóžniku a wo wěčnošći, doniž šfóncžnje w burškim domje Šbóžnika namaka, kotrehož hewał nihdže druhdže nadeschoł njebě. Šaj, luby čitarjo, by tutón wojak, hdy by do Šwojeho abo mojeho domu šastupil, tež lubeho Šbóžnika namakał?

Luboscž wostanje.

Lipy kčžėja, čzoply létni wěššil šlódku wón s wotewrjenty mi wotnami dó jstwy nješe. Njeje to dopomnja na podawł, kiž je šo psched wjele létami štał a šwoje dokonjenje hatle psched někotrymi létami dostak.

Běšče to tež w lěče a lipy kčžējachu, jako w jnym starym šaškim domje w Šomorškej pschewwach. Tutón dom bě woběleny a měješče šlomjanu tšěchu. Wón ležješče šrjedž šahrody, kotraž jón se wšchěch štron wobdawašče; s daloka běšče lěš widžecž, kotryž šelene šufi wobnjesowachu. Ššched domom stare, s hustym šiščom wobrosčžene lipy štejachu; wotna běchu wotewriene a s nimi, kaž šym hižom prajil, šlódka wón dó jstwy čžehnješče. Dom běšče wšchudže čžisty a w dobrym porjadku a bě rjane létne ranje. Wó jstwie běšče blidko postajene a na nim běšče pokruta šhlěba, kaž tež taleč butry. Šsrjedž štwy šteješče młoda, wššomnacželětna holza s naběl wlošami a módrymaj wóčžkomaj, kotraž na durje šhladowašče, jako by na někošo čžakala. Šo šhwili šo tež durje wotewrichu a knješ duchowny, jeje nan, dó jstwy štupi. Šacž runje bě wón starý a wona młoda, dha běšchtaj jeju wobliczi tola do wěšteje mery na šo podobnej. Š jeho woblicža dwě módrej woczki šhladowašchtej a jeho džowka měješče tež tajki napohlad, šo dyrbješče kóždy prajicž, šo wona k hlupym nješlušča. Wón bě s daloka, s brjohow rěki Wššly do Šomorškej pschischol a běšče tudy w tej mašej wješzy šwoju domowinu šaložil a šebi lubošnu knješnicžku ša mandželšku wušwolil. Šle jeho šbožowny čžaf njeběšče dołho trał. Šako bě jemu jeho lubowana mandželška někotre džěčatka wobradžila, běchu ju na mały čžichy kěčchow donješli a tam pohrjebali. Š ta, kotraž nětko na njeho šhladowašče, ta bě jeho šarsčha džowka, jeho luba šospoša, kotraž šo ša šhospodařstwo šarashče a ša jeho druhimi džěčžimi jako macžer šhladowašče. Wónaj běšchtaj wšebje w jeho pošlednich dnjach wjele horja w šromadže šnjescž dyrbjaloj; šle wóšnje čžafn běchu do kraja pschischle: Šranzowšojó běchu w městasčkach a na wšach šle šahadželi, hiščeže pschezo džiwje čžrjódny do wšy pschishadžachu a šebi wšcho móžne žadachu — a běda temu, kiž by jim njedał, šchtož čžyčhu mčž! Šle dženska šebi nan a džowka myšleschtaj, šo žadyn nješšchecžel wjazny nješchindže, pschetož w pošlednich dnjach běšče jich wjele

psches wješ marschirowalo. Duž šo nadžijeschtaj, šo jeju tón dženi na pokoj wostaja.

Šnješ duchowny, na šwoje džěčžo pschecželnimje pohladnymšchi, šo ša blido šyže, šo by šnědał; jeho džowcžicžka pał šo k mašemu šhamorkej wobroczi, w kotrymž blesche a šchleňzy štejachu, a wša s njeho pěnje tocžemu bleschu, je žitnym palenzom napjeljenu, a nanaj šchleicžku porjedži, pschi tym wobžarujo prajizy: „Woni nješku nam žaneho wina wostajili.“

„Šch, wostaj to, Šarja“, wón wotmolwi, „wšchaf je tež taf berje dosč; dyrbimy špokojom byč.“

„Šaj, Šy šy štajnje špokojny, nano“, wona wotmolwi a pošhili šo, šo by jeho ruku kšchila. Wón jej mašfajo po wlošach s ruku pschējědže — a bě to pěny wobraš, kotryž wonaj nutška wó jstwie pschedštajeschtaj; a wonka bě šahroda wot šlónčžka wobšwěčžena, rošfa šo na trawicžkach a kwětkach šyboššče a pčžoty w lipach šyčžachu. Ša jene dobo bu čžichota pschetorhjnena, šara šo bližješče, čžrjódna šranzowškich wojakow šo do domu a do jstwy wali, wolažo: „Du vin! Du vin! (wina, wina!)“ Duchowny běšče poštanyl a rjekny: „Tudy, moji knješ, jěšče. Wina žaneho wjazny nimam.“ „Šle tu je eau de vie (palenz)“, jedyn dołhi šhadla šawoła a s došom ša bleschu šrabashče, kotruž běšče duchowneho džowcžicžka do rufi wšala. „Šle, tu bleschu ja njedam“, wona wolašče a twjerdže wuštupi, na teho šhrobolafa s módreju wóčžkow hněwnje pohladujo.

(Ššchichodnje dale.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Šašdženu njedželu měješče šo pošwjećenje noweje Šichalškej šchule, kotraž pschi Šraždžanskej dróšy pschi nowym mošče šteji. Šošwjećěnišku rěč měješče knješ šchulski radžicžel Šach a šerbšku rěč knješ šaraš Šada. Šnujaze běšče, hdyž šo božemje prajješče štarej Šichalškej šchuli pschi Šichalškej šyršwi, hdžež šu šo psches dołhe, dołhe léta džěčžom wučžby ššicžile a tež šornješča Šožeho šlowa do wutroby wušywale. Bóh tón Šnješ žohnuj to džělo na młodych dušchach nětko w rjanej noweje šchuli!

— Šipščanska universita šwjećzi nětko šwój 500lětny jubilej. Še wšchěch šónzow šu tyšazy šo šhromadžili, tón jubilej šobu šwjećicž, kosiž šu w Šipšku študowali. Šral Šjedrich Šugust je tež k jubilejej pschijel, niz jenož jako knješer, ale tež jako prjedawšchi šudenta, pschetož wón je w šwojim čžafu tež w Šipšku študował. Šwodžerštwo mješ šudentami ma pschi jubileju šužiške předařske towarštwo — jako najšarsche šudentske towarštwo — 1716 šaložene. Šuto towarštwo rěšashče prjedny: šerbške předařske towarštwo a je wot Ššerbow šaložene.

Dalšche dobrowólne dary ša wboše armeniške šhroty:

Š Šodžijškej wošady psches knješ šararja Šschžana:
 Š. w D. Š. 6 hr. — np.
 Šchn. W Tr. 2 " — "

Šromadže: 8 hr. — np.

Š mjenje wbošich šhrotow wutrobny džak.

Šólč, redaktor.

„Šombaj Bóh“ njeje jenož pola knješow duchownych, ale tež we wšchěch pschedawarňjach „Ššerb. Šnowin“ na wšach a w Šudyšchinje dostacž. Ša šchtwórcž léta plačži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa Ɣo kóždu Ɣobotu w Ssmolerjez knihiczišczerńi w Budyšchinje a je tam ja sčtwórtletnu pšchedplatu 40 np. dostacź.

9. njedžela po swjatej Trojizny.

Łuk. 16, 1—9.

Pšchirunanje wo njeprawym sastojuńiku je jene s naj-
čezšich wschitkich pšchirunanjow. Tola čezkoty Ɣo minu,
hdyž my na swiřowanje ledźbujemy, w kotrymž jo tón
Anjes prajesche a Łukasch nam jo powjedał. „Wón pař
džesche k Ɣwojim póřlam“, tak Łukasch sapočina a jo s tym
do swiřowanja staja s 15. stawom. Hdyž je wón tam
Farisejskich wotpořasał, Ɣo wón nětko na wuczobnikow wo-
broczi, na wschitkich Ɣwojich pšchirunarjow, mjes kotrymž
běsche wjele žlonikow a hrěšnikow, jim wobřwědzo, so
dyrbi na hrěchi-wodacze tež nowe žiwjenje pšchincź, napo-
mina wořebje žlonikow, kiž běchu dotal njeřwěrní hospo-
darjo sennskich kubłow byli: „Činićze řebi pšcheczelow s nje-
prawym mamonom.“ Pohladanje na žlonikow jeho wabi,
tole pšchirunanje wupowjedacź, a so řu jo srořymili,
dopokasujetaj Zachäuf a Matthej. Tak pšchindze řwětko
do teho řczenja. Wono rospaduje do pšchirunanja
řameho a do nałoženia, kotrež jemu tón Anjes da.

1. Tého sastojuńika njeřměmy řebi myřlicź jako řameho
wotrocźka kaž w druhich pšchirunanjach, ale jako řwobod-
neho, jako wyschšeho sastojuńika, kiž mějesche prawo, płaćaze
wujednanja s druhimi činić. Wón je řebi pšches řwoje
knejiske wustupowanje njeřcheczelow činić, kotřiz jeho pola
jeho knjesa wobřtoržuja, a tón tež namaka, so je tón pšche-
wjele pšcheczinjal porno tej řařkubje, kotraž běsche jemu

pšchiswolena. Duž jemu jeho sastojuństwo wupowjedzi. Tón
sastojuńik ani njespyta řo samolwicź. Ale wón řebi na to
myřli, kař by řo teho jemu hrořazeho wokhudzenja řminyl
a řhěřje řwoje wotmyřjenje wuwjedze. Sčt. 3: „Sčto
dyrbju ja činić, dokelž mój Anjes to sastojuństwo wote
mnje bjerje? Kopać ja njemóžu, prořycź řo hanibuju.“
Wón řebi řhutnje pšchemyřli a wopomni, kař ma řo wu-
řhowacź, a hdyž je to prawe namakał, to tež tak řhěřje
kař móžno čini. Wón řawoła wschitkich dořnikow řwojeho
knjesa a řo kóždeho woprašča, kař wjele je jeho knjesej
winojty. A potom řasa jim na kóždu dořny list mjenje
napisacź, kař běsche wón předy řam řapisał a řa řwojeho
knjesa wulicził. Tón sastojuńik je dwoje řlicźbowanje wjedł:
do knihow řwojeho knjesa mjenje napisał, hacź je do
dořneho lista piřał a nuts čahnył. Nětko pař, hdyž
budže wotřadženy, čze řařo dobre činić, řchtož je řhrěřkil,
ale řebi tež s dořom řwój pšchichod řawěřciz; duž wón
te dawki řiřcize junřocź nuts njecžehnje, njeřjewi řo tež
řwojemu knjesej, ale dowěřja řo na džakownosć řhudych,
řpyta řebi řich řwojich pšcheczelow činić s tym, řo jim
řich pšchichod řawěřciza; pšchetož te pšchenajeńske wuczinenja
běchu wěřcize na dlěřsche lěta, řnano řamo na čař řiwjenja
wobřanknjene. A wón řwój wotpohlad dořpi; wón nje-
trjeba ani kopać ani prořycź; měřto teho řo by nusu
tradał, budže horjewřaty do řětow dořnikow, kiž předawřche
pocziřczenje rad řabymaju dořoty dla, kotruž je jim
napořledku wopokasał. Haj, řamo jeho knjes jeho pohlwali
jeho řkuttowanja dla; jeho mudrořcź řo jemu řpodoba.

2. Nałożenie pschirunanja. Sbożnik sam swoju myśl pschisamka k poslednim słowam pschirunanja: tón Anjes pokhwali tego njepraweho sastojnika, so wón bėsche mudrje czinił, a praji k swojim wuczobnikam a wošebje k tym zlonikam mjes nimi: „czincze bebi pscheczelow s njeprawym mamonom, so woni, hdyž wy tradacze, waš bychu horje wsali do węcnych hětow“, a Lufasch staji brjedža wobaju wuprajenjom scht. 8: „Džeczi śweta šu mudrišche, dylzi džeczi šwětka w šwojej schlachcze.“

To potajkim, sčtož dyrbjachu Jesušowi wuczobnicy, sčtož dyrbimy tež my wot njepraweho sastojnika wufnyč, je mudrosč a jenicžy mudrosč, weso niz śweta, hrěšna mudrosč, kotraž šo jeno sa semski pschichod a semsku hētu stara, ale njebjesku, šwjatu mudrosč, kotraž bebi na to myšli, w njebjeskich hětach wobndjenje namakacz. Jesušowi wuczobnicy dyrbja jako džeczi śweta po swojim waschnju runje tak mudri byč, jako džeczi śweta w šwojej schlachcze; woni nješmędža šo w šwojej mudrosči wot mudrosče šwětnych džeczi pschetrjehicž dacž. W tej myšli czini tón njeprawy sastojnič prawje a jenož w tej myšli jeho tón Anjes swojim wuczobnikam sa pschiklad staja.

W czim pał pokasuje šo w jenotliwym mudrosč njepraweho sastojnika? 1. W tym, so hroženje šwojeho knjesa wopomni a šo šhutnje prascha: „sčto mam czinicž? 2. so hnydom wuwjedže, sčtož je sa prawo pösnał, hrozazemu strachej wuńcz, 3. so jemu wostajeny krótki čas nałož, bebi mjes šhudymi pscheczelow dobyč. A tole trojake je, sčtož dyrbja wschitzu Jesušowi wuczobnicy, sčtož dyrbimy tež my wot njepraweho sastojnika namufnyč.

To je, sčtož čže nam tón Anjes psches tole pschirunanje na wutrobu položicž: wón čže nam pokasacz, so my, hdyž šmy pola njeho wodacze hrěchow namakali, dyrbimy šo nowych hrěchow hladacz a šo prózowacz, jeho tež psches wužitwanje naschich semskich kublow čzesčicž; wón čže naš wuczicž tu pravu mudrosč, kotraž bebi stajnje na džen wotrachnowanja myšli. Wón pomhaj nam w hnadže, so bychmy wschitzu jeho napominanje srosymili!

Samjen.

Wostań pola naš!

W jenej malej thüringskej wjeszy wješele, napjate woczakowanje knježesche. Schulste džeczi bechu zylizli džen hižom dželawe, pod wjedženjom šwojeho wuczerja zyrkej a faru šwjedženizy wudebicž. Pschi wješnym dothodže blyšeczachu šo čžepne wrota s napiskom: „Witajcze!“ a s podstajentymi słowami: „Wostań pola naš!“ Nowy farač šo dženša woczakowasche. Semu te čžepne wrota a to „Witajcze!“ płaczeschtej. Niz bjes dobreho samyška pał bechu šo te słowa: „Wostań pola naš!“ pschistajile. Sedyn wobhder bėsche na tónle sbožowny pschypad pschischok; pschetož tele tšl słowa wopravdže myšl wošady dženšnišči džen najjašnišcho wuprajachu. Wješni wobhderjo bechu nimale wschitzu šhudži drjewarjo. Sčtož nióžesche bebi krumu džeržecž, sa samožiteho płaczeschche. Bjes džitwa, so bechu tež dothodny fary jeno krótko wotměrjene. A temu pschińdže městna wotležanosč; bližšcha želešnicžna stazija bėsche wo něotre hodžiny šdalena.

Tak bėsche pschischlo, so hižom sa dolhi čas šredka žadyn duchowny dlje dylzi dvě lécze na tymle městnje njewosta, runjež be wošada dobra a zyrkwizy šmyšlena. To „Wostań pola naš!“ potajkim jašnu rēc rēcšesche. Wošada sa jenym duchowpastyrjom žedžesche, kotryž by jejnu šhudobu dželil a šwólmiwy byl, dljšchi čas w nej pschewyacz a šutkowacz. Ach, kóždy wošadnik čžyšche jemu džē we wschēm druhim rad wschitko k lubosči czinicž!

Duž špew džeczi šalinczi jako šnamjo, so tu nowy farač je. Bėsche to přenje farske městno, kotrež mějesche wón šastawacz. Nětkole wón dońdže, wot wošadnych staršich postrowjeny. Šeho woczi na to „Witajcze!“ a „Wostań pola naš!“ padžeschtej a wón hnydom myšl poslednich słowow srosymy. Wutroby wošady šo jemu napscheczimo horjachu, to wón šaczuwasche. Dyrbjal šo wón napscheczio temu šymny a bjesdžakny wopokasowacz? Ně, nanidny. Wón je we šwojej šhudaj wošadže wostał a njeje šo teho ženje kał. Sčtož jemu tam na časnym wužitku wotpadže, je jemu lubosč a pschiwšlimosč jeho wošady bohacze šarunala.

Tamni šhudži ludžo šu sa předarjom evangelija žedžili a jeho prošyli, so čžyl dolho pola nich wostacz. Kał wjele radšcho hišcže horjestajeny Sbožnik prošty šwojich šlyšči, kotšiz jeho k wostaczu nufuja! Tamnaj wuczobnikaj s Emmauša staj to šhoničoj, jako jeho tak wutrobnje a naležnje prošeschtaj: „Anježe, wostań pola naš!“ Ale tež kóždy wot naš móže to nashonicž, kiž šo we wutrobnym žadanju tele słowa po pschikladže špomnjeneju wuczobnikow nutnje modli.

F.

Čiń rachnowanje!

Luf. 16, 2.

Čiń rachnowanje, čžlowjecze! —

Spomni na te šhutne słowa,
Hdyž Böh psches šmjercž do węcnošcže
Čže junu psched šud woła.

Tam šhoniš, kał šy nałožal

Šwój hnadny čas, sčto wušywał,

Žně potom sa tym šmješsch.

Pray: Sčto psched tobu wobsteji,

O Božo šwjaty, prawy?

Psched twojim šudom šašudži

Mje wulki hrěch a mały.

Na wjele tyšaz praschenjom

Tam hrěšnik nima wotmolwom,

Hrěch kóždy jeho tama.

Mi hnadu pschiswol sa prawo,

Wšchē moje winy wodaj;

Šso na šchiz šhryšta šložujo

Mi jeho prawdosč podaj.

Hdyž dušcha tule draštu ma,

Še wuczisčžena wot hrěcha,

Šej njejo wěste budže.

Špožč jeno, so jow na šwěcže

Ša czinju twuju wolu,

Šo tebi šwjeczju žiwjenje,

Do hrěchow njeposwolu.

Nječ twój Duch je mi s wodžerjom,

Oha wobsteju psched šudženjom

A šmēju s hnadu šbžnosč.

K. A. Fiedler.

Šsymjo a plód.

W pyramidach, tamnych móžnych rownišcžach egiptowskich kralow, tež mjes druhim žitne šorna namakachu, kiž bechu tam nutška lěstotki, haj lětyšazy wotpoczowale. Šo by šo jich šhadžaza móž wupruhowała, je do semje wošychu, a hlej, wone ju njebechu šhubile, a počachu hnydom rosč. Kaž s tymle lětyšazy štarym žitnym šymjenjom s pyramidow, tak ma šo tež se šymjenjom

Božeho słowa; to je tež po lětných časach dženja hiščeje sšhadženja-
mózne. Raž w sasterstwie, tak je Bože słowo pschezo hiščeje móz
Boža. Daj šo temule njebjesnemu šymjenju jeno do šwojeje
wutrobhy sacziščežowacz; wobledžbuj a rozpominaj jeno Bože słowo,
dha budže wono w tebi tež sšhadžecz a šo selenicz, kčecz a plody
nješč. Wšo móže wono druhdy, podobnje tamnym žitnym sornam
w rowniščezach faraonom, dolho w komorje twojeje wutrobhy kaž
morwe ležecz; ale wono tola morwe njeje, pschetož we šwojim
časfu wono i počnej žiwjenškej mozu wubiva.

Tež cšlowške słowo, próstwa, w doměrje na Boga rosschěrjana,
časťo hiščeje po lětach plody nješe. Tak bēšče ras jedyn farať
w rašškej Pruskej w jenym jendželškim łopjenu ja šwoju šyro-
townju sšawnu próstwu wocziščežecz bał; njebē pať nicžo na to
doštal. Šakle po wjazorych lětach, jako bē wón na tu próstwu
dawno pošabyl, dosta wón i Kairo w Egipťowskej 100 hriwnow
wot jeneho šendželčana, kotremuž tam, kaž šo to tak praji, pschi-
padnje spomnjena nowina i woczomaj pschińdže. To bēšče pošdny,
ale štorj plōb!

F.

Próstwa wo Šbōžnikowu pomoz.

Šlōž: Krala Bōh požohnuj —

Kralo na njebješach,
Mōžnarjo na wōjštach,
Pomoz nam šczel!
Bjes twojej' pomozh
W bēdženjach padamy —
Šitaj naš špomozhny
Emanuel!

Satan šy leščitwy
Škajecz chze wutrobhy,
Šputacz chze naš.
Šdyž pať ty, Šslyniko,
A bokej i nam šstupišč šo,
Leščzi šo podarmo
Špytowať djaš.

Njepušecz mje wot šebje!
Wšchať šy šej dobyť mje
Se šwiatej krowju!
Šrucze šo džeržu ja
Tebje hač do roma —
Pšches tebj, Ššrednika,
Wošwobodnu.

Šswobodny wot hrēcha,
Šiž twōj šchiz wujedna,
Wostacz chzu twōj.
Šsmjercz je mi dobyče!
Wjedženoh' i marnoščze
Domšna wita mje —
Tam šy ždhn mōj.

S. Wjela.

Staroscz.

„Šdyž Wš rano na polo won džecz a macze ja žyle do-
pošdnjo tak wjele cžinicž, šo njewēščze, kať džēlo došonjecz; a hdyž
šo Wš wonka w czerštwym powēšje se šwojimi ludžimi pilnje
hibacz, potom nješmē Wam staroscz wēščze blisťo pschińcz;
wona dyrbi doma wostacz.“ Takle nēhdny, jako bēch hiščeje džecz,
i šwojemu wujej rēczach.

Wuj šhwilku i wotmolwjennom woczafa. Šemu bēšče šnano
nadpadnylo, šo ja we šwojej sažnej mlodoščzi tajku rēcz wjedzech.
Šotom wōn džesch: „„Mojē džecz, staroscz šobu džē. Wona
šobu myšli, wona šobu rēcz, wona šobu džēka. Wona tež šobu
widži. Mōžesch pohladacz, na cžož chžesch, staroscz to tež šobu
widži. A hdyž staroscz hlada, tam je cžēmnota a njewjēšelošč.““

„„Šeno tak dolho hač šo modlu““, wōn pošracžesch, „„a
i našchim njebješkim Wōtzom wo šwojej starosczzi rēczu, nješmē
wona do rēče padacz. Tak dolho dyrbi cžakacz a mi i wutrobhy
wostacz. A druhdy mi je, kaž by šo wona w tym časfu, hdyž
šo modlu, dobry kruč wote mnje šdaliťa a potom i žyle druhim
woblicžom šako pschischla, wjele pscheczelnischa, dnyli prjedy bē.
A šym-li ju ras na wokomit žyle šabyl, potom myšlu: Šj nō, šo
mnu šrosčžena wona njeje, wona je jeno mōj hōšč. Bēšče-li runje
na wokomit precžka, dha je to špoczatť i temu, šo junu žyle
woteńdže.““

F.

Wohladajcze lilije na polu!

(Spitta.)

Mat. 6, 28.

Ty rjana lil'ja na polu,
Šchtō w tajkej krašnosczzi
Čže štaji psched woczzi mi tu,
Šchtō tebj wudebi?

Kať nješesch draštu, křepjenu
Se škotom, bēluščka,
Šo njewobšteji psched tobu
Tež krašnoscz Saloma!

Bōh hlada tebj kēdžblimje,
Čže i procha šbudžiwšchi;
Wōn jandžela cži poščzele,
Šdyž wšchitko cžišče spi.

Tōn myje draštu i roštu cži,
Šu šušchi w wētšiku,
Šu bēli w šlōncžnej jašnosczzi,
Čže debi i lubošču.

Ty rjana lil'ja na polu,
We šwojej krašnosczzi
Ššy poštajena i šnamjenju
A i dobrej wuczbyje mi.

Wšchať, rjana lil'ja na polu,
Tak cžišče prajišč mi:
Šnjēs šwēta šastara džē tu
Tež šwoje kwētašchki!

Jurij Brōšf.

Njebju bliže.

Šenemu šararjej, kotryž bēšče hižom wjele-ludži w domje a
pschi rowje trošchtowať, bu jena džowka psches šmjercz wšata, a
mjecz šo psches jeho šamšnu dušchu drējšče. Šedyn šastojški
bratr bē cžēlnu šwjatocžnoscz nadewšal. Šako bēšče takama
šlōncžena, nan šemrjeteho džēščžana štanu, šo i hornemu šōnzu kaščžza
štupi a džesch: „Šako ja šwoje šarštwo nastupich, šym drje druhdy
nad rēku lobr pohladowať, šo pať dale wo tych ludži lobrka nještaral,
kiž bēchu mi wšchitžy žušy a i mojemu šarštwu nješkušchachu. Me

psched někotrymi lětami mlody muž do mojeho domu pschińdže a šo s jenej mojich džowlow woženi, a ja s nim do jeju noweho wobhđenja čehnjech, tamnu stronu rěki. A jako nětko moje džěcžo lobra bē, wona na jene dobo interessu dosta sa tych ludži, kotřiž tam byblachu, a pschi stawanju ja kōžde ranje nad rěku lobra hladach do domišny šwojeje džowki. — Nětko pak bu mi sašo jene džěcžo wšate. Wona je psches jenu druhu rěku schła a njebo sđawa šo mi nětko wjele bliže bycz dŷžli hdy předyh.“

F.

Luboscź wostanje.

(Wofracžowanje.)

„Wostaj jemu bleschu,“ wostaj ju“, knjes duchowny k lěpschemu rěčesche. „„Ně, ně““, wona sawoła, „„ja tu staru bleschu njebam.““ — „„Dha daj mi tola hubku!““ tón wojať rjetny a šo jej bližesche, ale wona jeho wot šo storčzi. S jenej ruku šo psched nim wobarasche a s tej drugej bleschu twjerdže dŷeržesche, nan pak stajnje wołasche: „Alle wostaj jemu tu bleschu, Marja, ach wostaj ju!“ Tola wona ju njepuschezi a šo dale wobarasche — jako šo njejabzy durje kŷětsje wotewrichu a s nahim mjecžom wyschł do jstwy stupi. „Schto tu čžinicze?“ wón na tych nastřožaných wojaťow šahrima, „won s Wami!“ a mjelcžo šo tuczi sđalichu. Marja pak mōžnje dychajo hišcže pschego s bleschu w ruzny šřjedž stwy stejesche. „Sa šo tola nadžijam, mademoiselle (knježnicžka)“, šo mlody wyschł šđowrliwje k njej wobroczi, šo praschejo, „ja šo tola nadžijam, šo Wam ničtō njeje žaneje kschiwdy čžiniť?“

„„Ně, ně““, wona franzowszy wotmolwi, „„ja jenož tu bleschu s ruki dacž nochžyč, nan je ju wot džěda herbowať a do njeje je moje mjeno wutocžene.““ A pschi tym wona s porstom na to mjeno pokafa.

Wón na nje pohlada, ale potom tež jej do woczow; bēšche to jenož jene wotomiknjenje a jeho woblicžo šo rosjašni, Marja pak šo rucže wotwobroczi, pschetož wona bēšche šo wšcha šacžerwjenika. Potom teho wyschła ša blido šadžichu a wón dŷrbjesche šobu šnědacž; wšchitzy tšjo šo mjes šobu do rěčow dachu, pschetož kaž džowka, tať tež nan derje franzowszy rěčesche, a ščōncžnje šo kŷwilu po šahrodže pschethodžowachu. „Mi šo tu wšcho lubi, haj, mi je, jako bych doma byl“, tón mlody Franzowša rjetny, „w dalokej ščōncžnej Franzowskej, na brjohach rěki Loire, je moja luba macž žiwa; tam mam ja lublo s krašnymi winizami. Nětko čžehnjemy do Rušowskeje, potom šo wot tam wrōcžimy a potom“ — a wón do jeje jašneju mōdreju wōcžkow pohladny — „a potom“, wón šcheptažo pschistaji, tať šo jenož wona jeho šłowa šašlyšcha, „a potom ja sašo šem pschińdu.“

Tať šo džet miny; šmērki hižom padachu a zušniť tam hišcže pschewywasche. Knjes duchowny stwu wopuschcži, dokelž čžyšche něčtō s wošady s nim porēcžecž, a Marja bēšche do kuchnje wuschła. Wyschł bē šam wō jstwyje. Wón šo po njej ros-hladowasche: na tej stronje stejesche bruna kommoda s mošasnymi wobbitkami, pōdla njeje wišasche žyle mały šchpibel, na wotnje stejachu kwětki, psched nimi blidto a na nim korbiť — to bēšche wēšcže Marijne městacžko. Wón tam wšcho šwēru wobhladowasche a wobras wuhlada, kž bē podobišna duchowneho džowcžicžki. Wyschł tu podobišnu kŷětsje hrabny a ju do šwojeje listownje položi, s kotrejež jenu papjerku wutorhny a ju, jako bē na nju něotre šłowa napisať, na to městno položi, s kotrehož bēšche podobišnu wšať. Šo něotrych mjenschinach nan a džowka sašo do jstwy stupiščtaj. Pošlednje ščōncžne pruhi bēchu šo šhubike, jako tón franzowski wyschł wotēndže; Marja s čžicha po jstwyje

kŷodžesche a šotšicžy, kotraž ju ša tym wyschłom praschesche, jara s kōtka wotmolwesche.

Šasajtra, jako hišcže wšchitzy spachu, wona sahe stany, šo by to, schtož je wčžera šakomdžika, dženkša napravila. Duž do korbika pschimny, šo by šebi wšcho, schtož je k schicžu nusne, s njeho wšala, a pschi tym wona papjerku wuhlada, na kotruž bēšche napisať: „Victor Vicomte de Rémy (Wiktōr hrabja Rémy)“ a dale ničžo. Šle jeje mała podobišna tam wjazhy njebēšche. Šaž s pšomjenjemi polata, wona něotre wotomiknjenja tu papjerku wobhladowasche, potom ju w hromadže šawali, kommodu wotewri, s kotrejež mału šlotu bušchkwizu — dopomnjeňku šwojeje macžerje — wuczahny a ju, jako bē tu papjerku do njeje položika, sašo do kommody položi.

Š šarskim domje šo džet po dnju čžicho miny. Dołho nje-trajesche a jedyn bohaty šemjan se šušodštwu pschińdže, šo by wo jeje ruku prošyl a ju jako mandželsku na šwōj hrōd pschiwjedł. Wona drje wjedžishe, šo by to jeje nan rad widžal, tola wón ju k šlubej njenusowasche. „Ša njemōžu šo hižom ženicž, luby nano!“ wona rjetnje a šrudnje wokoło šo šhladowasche. Dčžžo a šyma šo miny, ale Wiktōr Rémy šo njewrōczi; wón bē wšchať s Napoleono-wym wōjškōm do Rušowskeje čžahnyť, s wotkať bōršy powjesč pschińdže, šo je tam wjetšchi džel franzowskeho wōjška hubjeny kōnz wšať. Š ruskim lodže bē wjele tyšaz Franzowsow pohřebaných, šnadž bē tam tež Wiktōr wostať.

Šako bē šo sašo lčžžo minylo a w našymje lišcže se schtomow padasche, ju jeje nan s tym šemjanom, kotryž bēšche ščžerpliwje čžakať, w žřkwi šwērowa; wona bēšche šwojemu mandželskemu šwērna towaršchta we wješchých a šrudnych dnjach, tola bē wona štajnje čžicheje myšle, kaž by pschi šebi na něloho špominala, kotrehož je šhubika. Wona mējesche jenož jeneho šyna, ale teho mandželska jej tōjščto wnukow a wnucžkow wobradži. A jako naj-prēšsčeho wnuka pschinješechu a šo praschachu, kaťke mjeno bychu jemu dali, wona rjetny: „Njech Wiktōr rěka, s tutym mjenom je mi pētna dopomnjeňka šjenocžena, a hdyž ja wumru, njech wón tu mału šlotu bušchkwizu doštanje.“

(Wschichodnje ščōncženje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Šnjes hamťski hejtman s Carlowiž šo khorosče dla na wotpocžink poda. Ša jeho město pschińdže dotalny Dubiřski knjes hamťski hejtman s Šřlug.

— Šnjes šarať Šncžet w Delnim Wuješdže šo 1. novembra na wotpocžink poda. Wón šwjecžesche 1. dezembra šańdženeho lēta šwōj 50 lētny šaštojški jubilej a je po tajšim psches 50 lēť w duchownškim šaštojštwje byl. Čži knježa, kotřiž čžedža šo wo šarske město w Delnim Wuješdže šamolwicž, čžyšli to šferje lēpje pola kollaturštwu Wuješdžanskeho šarskeho města čžinicž, kotrež je šašstupjene psches knjesa mēšchčžanostu Šamana we Wōjerezach.

Wuczbnu wērnoscže.

15. Špokojnosč je najwjetšche bohatswo.

16. Štrowy njewē, kať bohaty je.

„Bombaj Bōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchých pschewawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje doštač. Ša ščtwōrcž lēta plačzi wón 40 np., jenotliwe čžišla šo ša 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh čĩ khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihiczišczerńi w Budyščinje a je tam ja šchwórtletnu pschedplatu 40 np. dostać.

10. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Čut. 19, 41—48.

Dženšniška 10. njeđžela po šwjatej Trojizy dopomnja šchesczianstwo na žalostne šudženje, kotrež 10. augusta lěta 70 na wušwoleny lud stareho šluba pschindže, na wutupjenje Jerusalema a rospróščenje israelskeho luda mješ ludy semje. Wščitko, šchtož dženska šlyšchimy i Božeho šłowa, pokasuje naš na tón džěń, wošebje tole šczenje.

My wopominamy Šbóžnikowu nješkónčžnu šmilnosć,

kaš šo wona pokasuje

1. w jeho šylšach;
2. w jeho šłowach;
3. w jeho škutfach.

1. Šapocžatk šczenja nam powjeda wo šylšach, kotrež je tón Anješ psched Jerusalemom plakał. Ššylšy šo wšchěd-nje plakaja na semi; wone šu přěńja rěč, kotruž čłowjet powjeda, a pošlednja, kotruž wón šlyšchi; plakajo čłowjet na šwět pschindže a pod šylšami šwojich lubych džě wón se šwěta. Ale tola maja šylšy něšchto hnujaze; džěčžo naš hižom hnuje se šwojimi šylšami. Šow pač čłowjet njeplaka, ale Bóh šam, a šow njeplaka to džěčžo w žłobiku, ale Ješuf jako muž. A muž tak loško njeplaka! Šak wjele wažniške šu šylšy šow, hđžěž štworiczel njebjěšow a semje, israelski kral, plaka! Čłowjetojo plakaja na šwoje hubjenstwo, w najšěpšchim padže na šwój hrěch. Šón Anješ pač na šo njeplaka, ale na Jerusalem. Dwojžy

čžitamy, šo je Ješuf plakał: pschi Lazarušowym rowje a tudy — ale pschicžina je ta šama. Šam čži Židži prajachu: „Šlajčže, kaš je wón jeho tak lubo měł!“ a šow my tež prajimy: „Šlajčže, kaš je wón to měšto tak lubo měł! haj, tele šylšy šwědčža wo hišcže wjetšej lubošči, pschetož šow wón njeplaka wo šwojich pscheczelow, ale wo šwojich nješcheczelow, wo šwojich mordarjow!

A tejele lubošče možemy šo tež trošchtowacž. A hđžž šmy tež hrěšchili, jeho šmilnosć šónza nima; tež ša naš ma wón šylšy šmilnosče.

2. Šđžž šu nam šylšy wopokaš jeho nješkónčžneje šmilnosče, ničžo mjenje te šłowa, kotrež wón rěčži pod tymi šylšami: Šcht. 42—44.

Šón Anješ nješkorži šwoje dla; wón šnaje te čžěpjenja, kotrež na njeho čžakaja, ale teho dla wón žanych šylšow njeplaka. Šwón plaka wjele bóle na to měšto, to wopomničž, kotrež wopomničž njecha, šchtož šo i jeho měrej hđžži, wo lud, kotruž njeošnawa čžab šwojeho domachpřtanja. Šnjeje to nješkónčžna šmilnosć? Šjeda nam tajke šdychowanje hłubošo nuts pohladacž do wutroby Šbóžnika, kotraž šo wulwa w hnadže a šmilnosćži?

Škaž tón Anješ něhdy na Jerusalem škoržesche: „ale nětk je psched twojimaj woczomaj potajne“, tak šyrbi tež na naš a našch lud škoržicž. Šak hušto je naš wołał, kaž pata šwoje kurjattka, kaš je wón našchemu ludej bohatstwo šwojeje dobročiwosče našhoničž dał — a tola kaš wjele je šo wotwobročal a njeošłuchał na jeho hłóš! Ach, šo by našch lud šlyšchal te šdychowanja Šbóžnika

na israelski lud a tu šmilnošč bwojeho Šbóžnika wopomnił, kotraž šo k jeho mērej hodži, šo njeby naš šmilny Šbóžnik šfóncžnje se šwojimi šudami domachpytač dyrbjał.

3. Šo by israelski lud temu wukhował, tón šmilny Šbóžnik w našim ščenju tšeczi pošpyt čžini; wón hiščeže šwój škutk šylšam a šłowam pšhidawa. Šcht. 45—47.

Šhto je jeho k tajtemu škutkej wabiło, šo wón won honješche š templa? Šhto je to druge hač jeho šmilnošč? Wón čže pošledni pošpyt čžinicž, hač čži, kotřž jeho šylšam njerošymja, kotřž jeho šłowa pšchepošłuchaja, nětko šo š najmjeńšcha pšches jeho šud wubudžić dadža se šwojeje lēnjofče a šechernoščže, jeho pošnaja jako teho Šnješa a na jeho šłowo pošłuchaja.

Tež tele Šnješowe škutki, tež tele jeho šudjenja šu wopokašma jeho šmilnoščže. To wopomāny tež ša te šudjenja, kotrež na naš pšchihadžeju. Pšches šhorofčž, nušu a horjo čže tón Šnješ šačžiščž šwojich šylšow a šłowom pošylnicž, šo bychmy wopomnili, šhtož šo k našchemu mērej hodži, čže naš wukhowačž wēčžnemu škaženju.

Šamjeń.

„Mje ničžo nještara.“

Šedyn šamožity muž w mēšče St. Louis, w šjednocženych štatach šewjerneje Šmeriki ležazy, bu prošentny, šo čžyl we wjazorych šhromadžijnach pšchecžiwu palenzpicžu a ša wēž pomērnofče šobuštkowacž, ale wón to se šazpicžom wotpošaša, a jako jeho hiščeže dale k temu namołwjaču, wón džješche: „Moji knježa, to mje ničžo nještara.“

Š wužičžom exprešneho čžaha dyrbješche šo něotre dny na to jeho žona š dwēmaj džowłkomaj domojwróčžić. We šwojej krašnej equipaži, š libreejowymaj pošlužobnikomaj na kóšliku, wón na dwórniščežo jēdžješche, na šwój blyščežaty wobłhód a na šamēry ša bližšchi džēń myšłiwšchi. Ššlyš! njeprajješche tu něčtó „želešnicžne nješbože“? Ně, š mēšta St. Louis džē 25 wšchelafich želešnicžow wukhadža; jeli-šo je šo wopravdže nješbože štało, dha wšchał wēřjomne njeje, šo dyrbjało to runje na Miššippi-želešnicžny byčž. Šola jeho to šnjemērnja. Nětko „to jeho štara“. Šonjej džeržitaj, a na šwoju praščeń wón šhoni, šo je šo to nješbože 25 mil wot tam na Miššippi-želešnicžny štało. Wón direktorej telegrafuje: „2000 hritnow ša jenu extra-lokomotivu!“

Wotmołwa pšchidže wróčžo: „„Ně!““

„4000 hritnow ša jenu lokomotivu!“

„Šedyn čžah š lēkarjemi a šhorobnikami je hižom wotjēł, a my dale žanu nimamy!““

Š wobłēdnjenym woblicžom a štarofčžiwym čžolom tón muž na dwórniščežu horje a dele šhodžješche. Nětko jeho to štara. Něhdže ša poš hodžiny — jemu šo to poš lēštotka šdašche — čžah pšchijēdže. Wón ručže k njemu bēžješche a šfóncžnje w jenym wukłowym wofu te rošłufkowane bješžiwjenite šbytki šwojeje man- dželškeje a jeneje jeho džowłow namaša. W šłēdowazy wofu ta druge džowłka ležješche; jej bēču rjēbla šlamane, a jejne žiwjenje pomału hašješche.

Něotre šchleńžy palenža, kotrež bē jedyn želešnicž, 50 mil wot tam šbaleny, wupil, bēču tole nješbože šawinowale.

Šchtó šebi šwaži, wo tymle našlynym praščenju prajičž: „To mje ničžo nještara?“

F.

Jesušowe šylšy.

Šuf. 19, 41.

Šłóš: Čžin, Šnježe, šo mnu tał, taž čžješč —

Šo Šbóžnik na Šerusalem
Še horže šylšy plakał,
Mje hnuj a moju twjerdoščž šleń,
Wóh dołho doščž je čžakał;
Mječ Šhryšta šylšy čžerja mje
Dženš hiščeže k prawej pošucže,
Šo na šwój hrēch tež plakam.

Pšched Wóhom šteju w njeħnadže,
Mje jeho hnēw čže šhostacž;
Tež ša mnje Šesuš plakał je,
Šdže wjetšchi trošcht mohł doštacž?
Mój hrēch we šylšach Šbóžnika
Mi Wóža hnada wotmywa;
D njej to šbóžna radoščž?

Alč, w tymle čžafnym pšchēbytku
Mam hušto šylšy ronicž,
Ššo bēdžić š horjom, njeħodu
A wšchellu tyščnoščž šhonicž;
Mi trošcht pał čžecže do dušche,
Šo tež mój Šbóžnik plakał je
A bēšche w šchžžu, nušy.

Wón widži moje šylšy wšchē,
Niž w nožy horja plakam;
Šhtož čžiščžji mje, mój Šesuš wē,
Duž pomoz š njeħja čžakam;
Tón, kiž tež něħdy plakašche
A šnaje šylšow bolofče,
Ššo w prawym čžaku šmili.

Šchtóž tudy šylšy wušywa,
Tón junu rōže žněje
Šam, šdžež šo wjazy njeplaka
A Wóh nam šylšy trēje;
Duž, dušcha, čžakaj š čžerpnoščžu,
Ty pošdžješč š horja k wješeluu
Pšches Šbóžnikowe šylšy.

Měj horžy džak, o Šbóžniko,
Ša šwoje šylšowanie,
Pšches kotrež junu krašni šo
Mi š nožy rjēńšche ranje;
Šam poštom šbóžny šapēwam,
Čži do wēčžnoščže šhwalbu dam
Ša tvoje horže šylšy!

K. A. Fiedler.

Wot Wóha šaštaranj.

Ša čžaf nabožnych pšchēščēhanjom w Šranzowškej, kotrež šo tam w 16. lēštotku mējachu, bēšche pošožny protestant k čžēłanju nušowanj, a dobročžiwny bur jeho na šwojej šynowej łubi wukhowa. Pšchēščēharjo pał pošhład čžerpachu a teħodla štraž do domu wješ- njana pošožichu, kotraž dyrbješche kōždy jeho pošup wobłēdžbowacž. Šur bē w šadwēłowanju — pšchetož jemu bu š tym njemóžne ščžinjene, šwojeho čžēłanja na něłajke wafšnje se žiwnoščžu šaštaračž. Šał ručže hač budžičhe šo wón šynowej łubi šbližik, byču šłēda namašali a tam wukhowaneho šajeli. Šał wón w čžwilnej

hroty zbyly tydžen pschëtra, a jako řo straž řwojeje wobkedžby řkónčnje wřdawasche a woteńdže, řo wón řrudneje wutrobny ř wuřhowanzny wacžesche, w tej wěřtej wěrje, cžëkanza jako cžëlo namafacž. Tola o džiw! tón derjesdžeržany ře řyna wuleřny a pomjedasche, řo, jako wón hłóđ cžëpjecž pocžinasche a bësche lubeho Boha prawje naležnje wo řivnořcž prořnyl, je njejabžy psches jenu řřëřchnu řchřabtu kofosč nuds pschisčla a řo malo krocželow wot njeho do jeneho řynoweho dólčžta pořhđnyla. Žako bë wona potom řa nëřchto cžaga řařo do dwora dele wulecžala, je wón na tym mëřtnje hñëřdo ř jejemi namafal, kotrež řu jemu krařnje řëřłodžike — a wřchëđnje je psches zbyly tydžen tale kofosč ř řwojemu hñëřdu pschisčhadžala, řo by řařo nowe jejo pschilahnyla!

F.

Rjanořcž řtwórbny.

(Spitta.)

Přalm 104, 24.

Wjeřelcže řo rjanej' řemje,
Ta je hóđna wjeřela.
Řajke je wřchaf luby Bóh nam
Wuřnyl tudny bohatřtwa!

Ře to jeno jeho nohow
Řodnožł, krařnje pschënty;
Řeno řtworjenje je rjane,
Řad kotrymž řo džiwasč ty.

Wjeřelcže řo tež nad řkónzom,
Řad mëřacžkom, hñëřdami,
Řař tu řhodža, řař řo blyřchcžga
Řad řemřkimi honami!

Tola jeno ř Božej' ruři
Čsu to krařne řtworjenja,
Řořřnyte na jeho trónje,
Blyřchcžapołne řdrasčjenja.

Šlej, hđnyž jeho nohow podnožł
Řižom řajku řwëřłořcž ma,
Řajku radořcž, řařnořcž hařle
Čmëje pschë nim wutroba!

Jurij Bróřł.

Wórcžez řyrotow.

Čžiči mjelł w tej malej řtwicžžny řnježesche, nad kotrežž bë jandžel řmjercže řižom řwojej cžëmnej řchidle wupřchëřtrjel. We wotewřjenčny durjach hač do řhëže won licžba burow ř nahej hłowu řtejesche, cžapku nutrnje w řthřnjënymaj ruřomaj džercžiwřchi. Woni bëchu řwojeho duchowneho, kotryž bësche řim we wřchëč tyč cžëžřich lëřach ř radu a ře řkutkom řař řwërnje ř boku řtejał, hiřchcže rař widžecž čžnyli, a řa řhřla, kotraž řo pschë napohladže lubeho mřëjazeho do řař nëřkotreho wóčžka cžisčëčesche, tym muřam řawërnje ř nječesčži njeřkužesche.

Tu ležesche tón luby duchowny, blëđny, ře řnamjenjom řmjercže na řpadnjënyč cžahach, a pschëđ jeho řožom řlecžesche jeho manđelřka, řwoje najmłóđsche džëcžo, hařle malo mëřazow řtare, na ruřomaj, mješ tym řo řchëřcž řarřchich džëcži, wřchë hiřchcže w nëžnej džëcžazej řtarobje, řpłóřchile a řtrachocžiwje wokoło macžerje řłóčžachy, poł bojařnje řa nanom řhladujo, řiž bësche džëřba řař žyłe hinasčehy napohlada đnyłi hëwał. Wón bësche řonu a džëcži ř pořłednjëj možu pořohnowal a je řwërnemu wobarnowanju a řa-

řtaranju řeho porucžik, řiž je tón prawy Wóčžez nade wřchitřimi, kotrymž džëcži řëřaju w njebjeřach a na řemi, a kotryž tež řam hiřchcže pučže a řřëđki wë, hđžëž cžłowřki rořom řaneje pomozny wjazny njewidži.

Tole řohnowanje, we wërje řate a pschëjate, bësche tež to jenicžke, řchtož móžesche wón tym řwojim řawořtajicž. Čžëžke wójnřke lëřa, w kotryčžž řranzowřojo řařo a řařo řu malo pomorřtu wjeřtu wopřtowachy a tež řarřki řom njeřřchëłutowachy, bëchu řëđny nimo. Malo njeđželow přëđny bëchu pořłedni Řapoleonowi wojazy wotcžahnyli a wřchitke řuhle a řařchcže přóřđne a řwójbineho řařtarja na řmjercž řhoreho řawořtajili. Řař bësche wón we wřchëč tyčle cžëžřich njeđželach řař řa mëřom řëđžil! Řëřto đyřbjesche řón mëcž hač do řónza; řane ř hłóřkom řkorženje a řłakanje njeđyřbjesche jemu pořłednje wokořiki cžëmnicž. Č nimale pschëcžłowřkej možu řarařka řoždy nawal řwojeje bolowcže potłóčžowasche, đoniž to horže bëđjenje řkónčnje pschëwinjene, đobnyčže đozpite njebësche. Řotom řo wona ř móžnym wuřřchitkom hromadny řwjeře.

Čchto đyřbjesche řo ř njeř, řchto ř džëcžimi řtačž? Řař prařchachy řo burjo, řiž bëchu řa cžag řhorowcže wřchto móžne čžinili, řo bychu řwojemu đuchownemu wokořchëwjenje a pořhlyjenje pschëhotowali; řař prařchachy řo njebočžicžkeho řařtojnřžny brarřja, kotřiž wot řwojeje řhudobny ře řwółniweř wutrobu řchëřpatku pschënjëřëchy a hješradnej wudowje pořłicžichy, řo bychu řo ř tym řa pohřjeb řbóžnje đokonjaneho pořtarali. Řchëřtož wona, žyłe hješ řřëđkom, njeđudžisčy ani wjedžala, wot cžehy đyřbjala jeno řařchcž řařplacžicž.

To bësche w lëcže 1813. Ř řař řtejesche přecžđžëřacž lëř pořđžisčy? Đwaj řynaj bësčtaj řheologiju řtudowaloj a we řwojimaj wokořadowaj ře řohnowanjom řkutkowasčtaj; đwaj đruhaj bësčtaj řuristaj, jëđny bratr bë ř wjełepřtanym řëřarjom, powřchitkownje lubowanym a cžëřčënyym, w jënyym řewjero-nëmřřim uniwëřitnym mëřcže, a řaj đwaj pořłednaj bueřtaj wuřtojnaj řatarjej. Řař bësche řo to řtačž mohło? Wny mamny jeno jenu wotmołwu: „To je řo wot řeho Řnjëřa řtalo a je džiw pschëđ nashimaj wocžomaj.“ Řle tón je řo řa řamne řyđom řyrotow bóle đnyłi řadny cžłowřki nan řtarał. Wón hiřchcže džëřba řoždej wopuřchcžënej hješřochřtnej wudowje a řyrocže pschëwoł: „Řa, řa řym, řiž wař řrořchtuju! Řjëboj řo; jeno wëř!“

F.

Ratarjowy džakny řhëřłuřch.

Đ džak cži, miřny Wóčžë, džak!
Ty řy nař řkublacž řadał.
Řhwal ert a đuřcha jeho wřchaf,
Wón řhlëba je nam nadał.
Čžëřcž, džak a řhwalba! jeho móž
Řa džëka řa nař džëř a nóž
Ř đa, řchtož nam je řřjeba.

Ty řtupi ř miřnym đëřchëčžom ř nam,
Šđnyž řółniř wobřny řolu,
Ř řwoja móž bë blisřo nam,
Šđnyž řořa řnjëřche w řolu.
Čžëřcž, džak řa řłóřku řožđžicžku,
Řiž řyřłam řřjësche pođ řořu —
Ty, Wóčžë, bë řu đarił!

Handrij Žejłëř.

Dobrycze klabych.

Horka nad třechu jeneho doma, runje psched wudebjenjemi wofnoweho symfa, wróna tam a hem slétowasche. Wo sdaczu wona sa pizu hlodžesche, a moja myšl bě, so je najskerje třeschno wočno wotewriene a so řu tam ludžo wěscze něscho zhyroby wupožili. Ale ta wěz mějesche řo hinař, řaž to bližřchi wofomif pořasa. Zyle blifko wrónineho cžela wrobl, mōznie řchřecžizy, lėtasche, a jeho řchřecženje bōřny druge wroble pschuwabi, kotrež se wřchěch stronow na wrónu slétowachu. Tam horka w jenej wotewrienzu běřche wroblowe hneřdo ř młodymi, a na te bě wróna wothladařa. Wona pař njesamōžesche nicžo wucžinicž. Wo někotrych sprōzuitwyh pořpřtach ř rubjenřtwu hneřda řo wona řa třechu řhubi a wroble na řymřu jubjelowachu.

Tu běřche widžecž, řchto mōža tež řlabe mozy pschecžiwō mōz-nemu njeschecželej dořonjecž. Tu bě pořnacž, řchto lubořcž we řwo-jej horliwosčzi samože, ma-ři řchřitowacž a wupomhacž. Sow widžišch, řo řlabych wofanza a řchřeř we wofomifu řtracha wjele wuwjeduje.

Ř byřchřaj-ři njeschecžel a nusa řař wulřaj byřoj, řo by zřly řraj wot njeju pořny byl: pořa Bōha je mōžno, řo řo na modřitwu džěřcža njeschecželowa řtrachota a nusa jara bōřny pořřhubitej.

F.

Luboscž wostanje.

(řkōncženje.)

Wona řo miny, jako bě wyřoku řtarobu dočřakala; Wiktor Ř., jeje wnuf, řu nadobny řemjanři młodženž. Řeto 1870 bě pschřišchlo a wōjna ř Franřowřkej wudřri. Řež wōn dřrbjesche řa wōřny řraj na wōjnu cžahnyčž; na wřchelakřh bitwach řo wobdželi a řtajnje běřche řař řbožowny, řo ř kōždeje řtrowy a czerřtwy wuřdže; tola w jenej bitwicžzy njedaloko Řrleansa mějesche to njesbože, řo řo kōř ř nim pschewali, pschři cžimž řo jemu prawa noha cžěžko wobřchřodži. Řeho pořkownif (oberřt) da jeho do Řrleansa donjesčž a jemu řa w jenym wořebnym domje řwartiru wobřtara. řsmjercžřhory wōn w přenich dnjach wo nicřim nicžo njewjedžišche a myřlesche, hdyž druge ř womorj wotucžzi, řo budže ř jeho řiwjenjom bōřny řōnz. Ale jeho młodořcž wřchu řhorosčž pschewiny a wōn pořalu wotřhori. Řěřko řo dopomni, řo je w řwojej womorje druge ř knjeni niz jara młodu, ale pschři řym pschřitōjnu wuhřadař, kotraž je řo kōždy řař jara dobrocžiwje řa jeho řadanjemi naprašřowala. Ale wot řeho cžařa, hdyž wo jeho řiwjenje řadny řtrach wjazy njeběřche, wona wjazy njeschřidže. Duž řu wōn, jako mōžesche ř řoža řtawacž, do řwojeje řtwy pschepořnyčž da, řo by řo jej řa wřchu pschecželniwosčž, kotruž bě jemu wopořasařa, wutrobnje pořžafowal. Wona bōřny pschřidže a wobaj pořom, jako bě jej wōn řwōj džal pořajiř, wo řym a dru-řim řečesčřtaj. Wona pořwedasche, řo je wudowa a ma jenicžku džowku, kotruž w jenym řlōřchřrije wocžahnyčž dawa, řo pař řo řa w na-řečzu domoj wrōcži. Ř wōn mjes druge ř rjekny: „Moje mjeno je Wiktor Ř., mōj nan je řemjan a ma řwoje řublo w Po-morřkej.“

„Ale Wařche řchcžene mjeno, to tola řane němřke mjeno njeje.“ řa řtara řnjeni řjekny, „řa řeřam Wiktorina — abo poř prawym řarja Wiktorina, dořelž mōj nan přeřřische mjeno lubowasche. Wo jeho řmjercži pař mje moja macž Wiktorinu mjenowasche, dořelž nan Wiktor řeřasche.“

„řlejczę, moja wofka řařo mjeno Wiktor lubowasche“, řōn młody němřki offřizę řjekny, „řa to njewēm, ale řebi myřlu, to ma ř něřajřeho dopomnjenja bycz. řlejczę, řutu mařku řlotu buřchřwizu řym wot njeje herbowař a w njeř leži něřajřa pořjerka“, a wōn řu řej řnjeni pořasa.

Ředy bě wona na řju pořladnyřa, dha tež řawořa: „řo dže je mojeho nana mjeno, řiž je na řu pořjerku napřřane! Řeřasche Wařcha macž řnadž řarja Ř. a bydřesche wona na řarje w jenej wřny njedaloko řeřa?“

„řaj, řa je“, wōn wotmolwi. Wona pař do řuřodnjeje řtwy džeřche a pořobřřnu młodeje holzy pschřinjeře.

„ře to Wařcha wofka?“ řo řucže woprašřa. Wiktor řu pořobřřnu je wřchej ředžbnosczu wobřladowasche a řkōncžnje řjekny: „řaj, řa řebi myřlu, řajřa je moja wofka byřa, hdyž běřche řiřchcže młoda.“

Řa to řa franřowřka řnjeni pořwedasche, řo je jeje nan řhory a řubjeny ř řuřowřesje domoj pschřišchol, řo je wjele řet řhorowaty byl a řo hagle w pořdnřřch řetach woženif; řa je cžasto a řuřto wo řej řjanej pořmorřkej holczzy pořwedat, kotrejež pořobřřnu je řobu wřal a na jeje mēřtno pořjerku pořožif, na kotruž bě řwoje mjeno napřřal.

řřches řajře pořwedanje a wulřadowanje bě pořna pschecželniwosčž mjes nim a řej řnjenju nastala a wōn dale a bōle pschři njeř pschewyasche. řacž řunje bě jeho noha něřal řažila, wōn tola řiřchcže derje řhodžicž njemōžesche. řař řo řta, řo běřche řiřchcže w Řrleansu, jako řo řnjenina džowcžicžka domoj wrōcži. Ře to řjana brunowōcžřtara řnjeřna, kotraž řo bōřny ř nim řpschecželi a řemu Prussien (řruřakej) dla jeho pořmorřkřh řeřow ř lubu řečesche, w kotrychž mējachu, řaž wona wudawasche, řtraschne wjeřki a mjedwjedže řwoje bōřka. řo pař řōn młody řnjes ř řajřej řjanej řnjeřnju nimale kōždy džeř we wřchēm pschecželřtwje wobřhadžesche, to wřchřal bě řa njeho dořčž řtraschne, a wōn řo wōřpřet a řařo wōřpřet řam pschři řebi napominařche, řo by řerje a řeřje w řwoju řtrōnu řchol.

řkōncžnje tež řeřat dowoli, řo řmē Wiktor wotřečž. Ale předy řacž řo řo řta, řhřhřu wōni wofolnosčž mēřta řiřchcže řař wobřladacž. Běřche to řrařne nalētnje ranje, poř dolinach řo mřla řmahowasche, řolo wofolo řijařki řwoju wōn řořpschesčžerachu a řkōncžne přuři dale bōle wřcho je řwojim řkōřym řwēřkom pschekrařnjachu. Ale pschři wřchēm řym řnjeni, řnjeřnicžka a Wiktor mařo, jara mařo řečřachu, kōždy dře na to myřlesche, řo maja řebi bōřny bōžemje pořajczę. „řidžicže řamle řōn běřy dom, řiž řam mjes řečžejatřmi řchřomami řteji?“ řnjeni pořaji, „řōn je moja domowina byřa a mi řiřchcže řluřcha. řam řym ř mořim nanom cžasto psched řhēžu ředžala a řym na jeho pořawřřny pořřkuchala.“

„Ř ja“, řa Wiktor ř bōlořcže-pořnyh hōřom řawořa, „řa dřrbju řo něřko je wřchej řutej řrařnosczu řořžohnowacž a njeřmēm Wař, droha řnjeni, ani řarju řenje, řenje wjazy wobřladacž — ach řo řa njebudu řnjeřčž mōž.“

Ř řarja, řiž bě řo wřcha řačžerwjenila, we wřchej řwojej lubořnosczzi psched nim řtejesche a ř placžřitřmaj wocžomaj na njeho pořladowasche. řejna macž pař řo ř njemu wobrocži a pořaji, do dalokosczę pořasřu: „ře-ři řo moju džowku řwēřnje lubujeczę, dha řu řmřicže a cžehřicže ř njeř do řamneho běřeho, ř winowřmi přeřřkami wobdateho domu, hdyž budže Wař pořžohnowanje mojeho lubowaneho nana wobdawacž.“ ř radořczu pschekrařnjenař řo Wiktor a řarja wobřimařchřaj, a wōn řej nadobnej macžeri řlubi, řo řhze řarju lubowacž a cžesčžicž, řaž řo řa řprawneho muřa řluřcha.

řōn je řwoje řlowo džeržal. řako běřche w řwojej pořmorřkej domowinje wřcho do řjadu řajřil, řo wōn do Franřowřesje wrōcži a řo je řwojej lubořnej mandželřkej do řeho běřeho domu pschekřhřli, — a na břjohach řeři řoiry je něřko to řbože řačželō, kotrež něřdy w řomorřkej dwē młodej wutrobje pořarmo pořasčřtej. — řplah řo řa řplahom minje, tola lubořcž wostanje.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihcizšcžerni w Budyšinje a je tam ša šchwórtletnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

11. njedzela po šwjatej Trojizy.

Łut. 18, 9—14.

Džeńš tydženja šmy šo dopomnili na wutupjenje Jerusalema a šmy widželi, šo štaj hordosć a wutrobom twjerdosć Židow do hubjenstwa a nješboža pšchinješłoj: pšchetož woni njechachu teho Anjesa pšchijecž jako šlubjeneho Mešiaša. Tón Anjes pak, to derje pšnawšchi, wupraji tamne wěšcženje, kotrež mějachmy džeńš tydženja ša tekst. Wón pak bě tež spšnał, š wotkal bě tuta jich hordosć pšchisćla, mjenujzy wot tych, kiž myšlachu, šo je jich žiwjenje dospołne, tak šo mohł Bóh šwoje špodobanje nad nim mječ: to běchu či Farisejzy a pišmawucženi. Tón Anjes pak wšchudžom, hdžež mějesche k temu škladnosć, pšhecžimo jich myšli wojowasche, kaž to tež widžimy w našchim dženšnišchim šłowje, kotrež rěczi:

Wo Farisejškim a wo złoniku.

Wo Farisejškim rěczi Šbóžnik, potajkim wo jenym tych mužow, kiž myšlachu, šo směja junu wěšcže šbóžnosć. Wón nam jeho pokasa, tak wón horje dže do templa, šo by šo tam modlił. Ale kažka běšche to tola modlitwa! Wón njepšchidže, šo by š wutrobu šo modlił, wón wšchał njeje šebi wědomy, šo dyrbjal jako hrěšny čłowjek ponižnje štipicž pšched wobliczo šwjateho Boha. Ně, wón pšchidže, šo by widženy był wot čłowjekow; a w modlitwje njepšchidže Boha wo wodacže šwojich hrěchow, ně, wón wšchał myšli, šo je šam pšches šwoju móž šo hrěchow hladał, a tak we šwojich šłowach šam šekje škwali, hdž

praji: Ša šo či džakuju, Božo, šo nješšym jako drusy ludžo, rubježizy, njeprawi, mandželštwolamarjo, ani jako tónle złonik; ja pšcžu šo dwóžy ša tydžeń a dawam džekatk wot wšcheho, šchtož mam (11—12). Móže šo hordosć šjawnišcho pokasacž? To njebě modlitwa, kažkaž chze tón Anjes mječ, a tehodla wón tež praji: Šchtož šo šam pomyšchuje, tón budže poniženy (14). A tola, njenamaka šo tajke farisejške waschnje tež hišcže dženša mjes nami? Tón Anjes je drje š tutym pšchirunanjom nam prawje pokasacž chžyl, tak nješmē byčž pola naš a šo dyrbimy šo hordosće hladač; ale tak hušto drje šo hišcže dženša praji: Ša šo či džakuju, Božo, šo nješšym jako drusy ludžo! Kaž hušto šo štawa, šo čłowjek myšli, šo tež wón njetreba Boha wo wodacže hrěchow pšchycž! Kaž lohko šo štawa, šo čłowjek bjes šchecžijanskeje lubosće š wěšnym šazpivanjom hlada na šobucžłowjeka, kaž tam Farisejški na złonika! Tajki čłowjek šphta drje šo samolwjeć se šwojim čzinjenjom a žiwjenjom; ale wón hlada jenož na někotre pocžinki, kiž ma, šabudže pak pšchi tym, tež šedžbowacž na šwoje hrěchi a pšchěšupjenja, bjes šotrncžž žadyn čłowjek njeje. Tuta hordosć pak potom tež dobre plody njepšchiješe, pšchetož wona čłowjeka šawjedže, šo njeby bližšchemu ničžo dobrego dowěrił, šo by jeho bjes šmilnosće šudžil, šo by na njeho je šazpicžom hladał. A pšches tutu hordosć bywa tež štejšcžo tajkeho čłowjeka pšchezo čžešche a hubješche; pšchetož čžim dlěje hordosć w čłowjeku wostanje, čžim wjetšchi budže tež hrěch pšchecžimo Bohu; a čžim dlěje čłowjek wot Boha džěleny wo-

stanje, čím bóle namaka šo sašo nowy hrěch do wutrobny cžłowjeka; a čím dlěje je cžłowjek we šwojej hordosći woštał, čím czejšcho budže jemu tež, šo sašo na prawy pucž wrócizć. Derje pať s najmjeńšcha sa teho, kiž šo hišcže w prawym cžašu wróczo namaka ł šwojemu Bohu; tón pať, kiž woštawa w hordosći a w hrěchu, tón dyrbi šam na šebi šhonicž wěrnosć šłowa: Šchtóž šo šam powyšchuje, tón budže poniženy.

Tón Knjes pať nam tež tudy pokasuje, kať dyrbimy šo ł Bohu modlicž, a tehodla wón w pschirunanju wo zloniku rěczi. My wěmy, šo zlonizy pola Židow jara czešczeni njeběchu. A runje jeneho s nich staji tón Knjes Farisejskemu napschecziwo, šo by jim a nam pokasał, šo psched Bohom žane pohladanje na parichonu njeje, ale šo ma Bóh šwoje špodobanje nad hrěschnikom, kiž pokutu cžini. Haj, wón bē hrěschnik a wjedžišche to tež, tehodla wošta nasdala stejo a njechascže tež šwojej woczy ł njebješam posběhnucž. Wón we šwojej ponižnosći myšli, šo je jeho hrěch wjetšchi, hacž šo mohł Bóh jemu wodacž. Wón njespyta šo samolwjecž, ně, wscho, šchtóž wón praji, je: Božo, budž mi hrěschnikej hnadny (13). Šchto leži wscho w tutym šłowie! Wěra do Boha, pšnacže, šo je wón hrěschnik, nutrna prošwa wo wodacže hrěchow, niz pať dokelž je wón šej to psches šwoje žiwjenje šaslužil, ně, Bóh chžyl to cžinicž se šameje wótzowšceje hnadny! Tuta rjana ponižnosć šo jemu pať tež hnydom mytuje; praji tola tón Knjes wo nim: Tón džěsche ša praweho do šwojeho doma psched tamnym (14). Tu widžimy, kať mamy šo tež my we šwojim žiwjenju šadžeržecž, hdyž njechamy jenož šchescžijenjo rěfacž, ale tež bycž. Niz hordži kať Farisejski, pschetož my wschať šmy wschitzy hrěschizy, ale ponižni dyrbimy bycž; w kóždym cžašu dyrbimy šo dopomnicž, šo nascha móž njemóže dobycž, ale šo tam horjekach w njebješach tež nasch Bóh bydli, kotrehož hnadna je wulka a je ta šama woštala, kaťkaž bēsche w prjedawšich cžašach. Ponižni dyrbimy bycž a dyrbimy šo dopomnicž na šwoje hrěchi; a modlicž dyrbimy šo ł šwojemu Bohu, šo by wón tež nam nasche winy wodał, šo njebychmy wšamknjeni byli s jeho wěcžneje domišny, ale šo bychmy tež my mēli šwojich dušchow šbóžnosć. Niz hordži, ale ponižni, pschetož šchtóž šo šam powyšchuje, tón budže poniženy; a šchtóž šo šam ponižuje, tón budže powyšcheny.

Ša žimy šym a wumrjecž chžu
Šo twojej šwjatej woli,
We šbožu a tež njesbožu
Mój duch cži ł wschemu šwoli.
Šdyž pošledni cžaš nastawa
A šmjercž šo še mni pschibliža,
Mój duch je jara šnadny,
Šdyž dale rěcžecž njemóžu,
Dha ł njeby pomhaj šdychnjenju:
Ach Božo, budž mi hnadny! Šamjeń.

Prascheń na šwědomnje.

Šedyn amerikanski polkownik (Oberst), ł najšnamjenicžišchim rošomnikam abo rationalistam šwojeho cžaša šluschazy, mējesche wěrjazu mandželšfu, kotraž šo prózowascže, šwojim džěcžom hižom šahe lubosć ł Šbóžnikej do wutrobow šaschcžepjowacž. Šejny muž pať bēsche jako špišaczel wjazorych polemiskich špišow pschecziwo bibliji a šchescžijanskej wěrje šnaty a pytašche tež šwojich pschecželow še šahorjazymi šłowami na to pokasowacž, kať šebi njewěra

pschezo bóle a bóle cžět cžini a škóncžnje šchescžijanstwo žhle šacžišcži.

Runje bēsche wón na tym, jeneho šnateho wo wěrnosći šwojich nahladom pschewědcžicž, dha bu wón ł šmjertnemu ložu šwojeho džěscža, dwanaćelětneje holcžki, wołany. Šolny stracha a starosće šo tam wón šhwatajzy poba, šo by šwoju lubowanu džowku hišcže widžal, prjedy hacž šo jejne žiwjenje minje. Mała mrějaza tu šłaba, ale se šbóžnje pschetrašnjentym woblicžom ležesche. „Nana“, šo wona s žunim hłošom woprascha, „dyrbju nětko na twoju njewěru wumrjecž abo na wěru šwojeje macžerje?“ — „„Božedla na wěru twojeje macžerje!““ štuženy nan s šchepjetašym hłošom wuwoła. Wokolo džěscžowuju hubicžkow pať špóžiwny pošmēwł hrajesche a hašchazej wócžzy šo hišcže juntrócž škóncžnje šabšchcžišczej. „Ša to wjedžich“, wona leđma šlyšchomnje šchepny: ša mało wokomikow bēsche wona cžětko.

A tón nan? Bē to tón wulžycžinjerski bohaprjeter, kotryž tudy šwoje džěcžo „božedla“ prošesche, we wěrje do Šbóžnika wumrjecž? — Šať kať šo jemu džěsche, je to pola mnohich njewěrnych. Š wóťje šlinečazymi šłowami a s šhroblým cžokom šo woni pschecziwo Bohu špjeraju, a tola! hłuboko we wutrobje woni to šwědcženje wěrnosće noscha, kotrež šo potom w rošjudnych wokomikach s njeje wudobywa. D njesaštamny s proštwami a modlenjom, šo chžyl tón Knjes po šwojej miłosći bórny tón wokomik pschicž dacž hdyž šawjescchi njewěry se wschěch ludow špadnu!

F.

Ali hrěschnikej budž hnadny!

Luf. 18, 13.

Ša, šwjaty Božo na njeby,
Kať zlonik šteju s dala;
Šso tebi bližicž njewěrju,
Mje moje hrěchi pala;
Na wutrobu, na hrěchow žro,
Ša kacžapolnje dyru šo:
Mi hrěschnikej budž hnadny!

Ššym pošny brudow, masany,
Mje trundle hrěcha kryja;
Tež šhorzy šym a wušadny,
Mi štyški w dušchi ryja;
Šsej woczy šběhnyčž njeswažu,
Ša ł Bohu jeno šdychuju:
Mi hrěschnikej budž hnadny!

Drje hódny njejšym hrěchow dla,
Šo mje tu šemja nošy;
Ša wēm pať, šo Bóh hnadu ma
Ša hrěschnika, kiž prošy
We wěrje, prawej pošucže,
Šso džeržo Šhryšta prawdosće:
Mi hrěschnikej budž hnadny!

Haj, wucžicž mje psches Šhryšta krej,
D Božo miłosčizny!
Ša dowěrjam šo Šbóžnikej,
Šo psches njeho šym žimy.
Duž w žiwjenju a wumrjecžu
Ša we nim ł tebi šdychuju:
Mi hrěschnikej budž hnadny!

K. A. Fiedler.

Usoje knjejtvo.

Tsi kotry knježa po scherolim kwěczi,
Sich knjejtvo szepat mózny, mily je;
Pod njón so sjednoczeja kwětla dzěczi
A wužiwaju sbože njebjeste;
Schtóž njej' pod schlitom tychle trójnikow,
Tón žaruj wurubjeny radoscjom,
Ma cześczech kwětliwych kšesćanstej'
Tón nima dzěl, staw jejny njej'.

Ta prěnja kotra jako hwěsda wodži,
Khód człowiski i Božim kwětkom roskwětla,
Móz ryczerisku a mēr do duschow płodži
A i procha człowstwo i bójstwu posběha.
Kódž žiwjenja so nihdy njeslemi,
Kódž jejna ruka je pschi prawidli.
To by ty, kšesćan sawoła,
Ty nascha wěra njebjesta!

Ta druhu kotra i njebjest narodžena,
Tu khudu semju čini i njebjestam,
Móz jejna we wutrobach sahoržena
Se hylnišča hačž smjercž, to njebudam,
We tyžaktróčnych pruhach blyščeczi so
A wschědnje womłodžuje człowjestwo.
O luboscž, knježna kralowa,
Kšesć twój dych kče tež puscžina!

Kódž placžo dzemy čmowu drohu čašnu,
Kódž dostatk požadanjom hinje, mrje,
Kódž płomjenja we mladym wócžku hašnu,
Pať smjercž pať žiwjenje naž rošwjedže:
Nam pschichod, tšecža kotra lubostna,
We rjeńšchim kšewku, kwětle pokaja.
To šlota je ta nadžija,
Trošcht cšecže i jeje kelicha!

Duž, smjertni, krašnje hołdujče tej wěri,
Trón jejny pschecže, stwjerdzecže, powyschecže;
Tu luboscž dzeržecž — luboscž njech waš čžeri,
Se luboscž sbože, sbože luboscž je;
A kšecže nadžiju, tu trošchtatku
Kšesć žiwjenje a smjercž wam pschecželnu;
Njech wěra, luboscž, nadžija
Nam semju i njebjom sjednocža!

Handrij Zejleř.

Pschi smjertnym ložu.

Haj, wona so woprawdže lóžko njemějesche, ta wboha Suržyna.
To kšudža tež widžachu. Duž bě to njetriebawšči, so wona
hama tať wjele wo tym rěčesche, kšoweho muža njepšestajnje wob-
skoržowasche a ja wscho samolwiteho činjesche. Wěso tať někotry
džen sańdže, hdžež Surž nicžo njefakluži — dokelž žaneho dzěta
njenamala a běšče, kaž prajesche, i napinanju pschěščabny; žona pať
jemu kšwarjo wumjetowasche, so je to lenjosč a so jemu jeno
dobra wola pobrachuje. Kódž móžachu tež te wjetsche dzěczi hižom
kšobu jafšlucžecž pomhačž, dha tola kóždy wě, so tať někotry trošcht
i temu kšuscha, kšowjbu i wšpmimi dzěcžimi žiwicž a drascžicž; duž
dyrbjesche so pola Suržez w kóždy čaš khětro na krotke wjasacž.
Najhórsche pať bě duch njepokoja a wobožnosčez, kotryž bě na tu
žonu pschichol; wona nad tym ródnosčez žyle i woczow spuscheczi, a
te dzěry w drascze dzěczi dopokasowachu, so žana wuporjedžaza ruka

w prawym čašnu i jehlu a nicžu wobkhadžecž njewjedžesche, a nad
tym tola sawěscze jejny muž wina njebě.

Runje wona sašo pschěd khěžnymi durjemi stejesche a w ros-
mołwje i jenej kšudžinu kšoweho muža i wobskoržbami pschěšypo-
wasche, haj wona so tať do rošhorjenja sarěcža, so i tymi kšowami
ššonczi: „Haj saměrnje, prěnjemu lěpschemu prošcherjej bny i radoscju
hriwnu darila, chžyl-li mje Wóh tón Knjes wot tuteje čžwile
wumóz!“ A Wóh wumó ju „wot tuteje čžwile“ rucžischo, dnyli
běšče so to Suržynej jesdało. Bližšči džen so w tym malym
měscze je smjertnym swonom swonjesche. A komu to placžesche?
Tam w tej khěžy, i boła drohi stejazej, Surž prosty a morwy na
ložu wupšestrieny ležesche: Wóža rucžka běšče jeho žyle nahle
sajala a jeho žiwjenju kónž scžinika! S hłobom žakosčizy jeho
kšowjbnj smjertne lěhwo wobstejachu.

Nětko hagle Suržyna wjedžischo, schto běšče na nim mēla, kať
wopuschecženi wona a dzěczi běchu. A kať něotre twjerde kšowo,
w njepokojnosčzi wot njeje rěčane, so i jerej kšamo-wobskoržbu
do jejneje bolosčez měšesche! Wěscze, Wóh je człowjeskej wottynjenty
kónž stajil, kať bolho a daloko ma bydlicž, wón je tón Knjes nad
žiwjenjom a smjercju, — ale njebudžischo wona tola jeno wčžera
tať blašnje rěčala! Runje jejne wurjeknjene pschecže, i tajkej hrošb-
nej nahłoscju do dopjelnjenja pschěndžene, jej na duschi palešche.
Sej běšče, kať dyrbjala ju tale pošlednja njelubosčiznosč horka
wobskoržicž, a jejna wutroba so wo kšilenje i Wóhu wołasche.

Wóh baj, so by i tehole kšamošudžena a tuteho horja, kotrež
bě tón Knjes do tamneho domu póbłal, „pokojny płód prawdosčez“
wurostł, a ta wudowa kšebje a kšowje dzěczi trošchtne temu po-
rucžecž nawukla, kiž tež ptaki pod njebjestami živi a chže so nade
wschěmi kšowjimi stworenjemi kšmilicž. F.

Sslužče kšebi jedny druhemu.

Běšče pónđzelu popołdnju — nam jedny předať i najmlódb-
šeho šhonjenja powjeda — jako běch se kšowjim jenopschěžnikom kšam
na wješnu filialu i rošwucžowanju jěł. Ma wrócžbje widžach po
dróšy muža hieč, w jednorym, ale ródnym woblecženju, nimo kotre-
hož mějach jěcž. Sa pschi kšebi rošpominach, dyrbjju saštačž a jemu
město na kšowjim wosju posčicžicž, na kotrymž bě hiešcže ruma došcž,
abo niz? Kšesćizjanska pschikšuschnosč by wschať to byla — ale
kať? był-li to tež jeno někajki dundať, mohł teho derje porno kšebi
měscžicž? Sa pomyslich, ty woczaknjesch, hačž cže wón wo to
prošy abo niz.

S něšto pomakšchim postupom nimo njeho jědžich; wón so
njewohladny a na mnje njefawoła, ja tehodla myšlach, ty jědžesch
šmērom dale. Ale njedaloko njeho mi na duschu padže: Wo čžim
ty njedželu předomasche? Njeběšče to wo Knjesowym nohimycžu?
A njepschisankny ty i temu na kšowjich pošlučarjom to napomi-
nanje: Pschikšad je nam tón Knjes dať, so bychmy čžinili, kať je
wón nam čžinik? Džimy a čžimy kšowjim bratram, wošebje tym
potřebnym, runje tať! To mi do rukow sajě a mje nimowólnje
nufowasche, woteschku sačžahnyčž, doniž tón muž sašo porno mi
njebě. Sso spodžiwajžy a žyle pschěšlapnjenty wón moje namo-
wjenje, so chžyl so porno mi pošydnycž, sašlyšča, a čžinjesche to
jeno traschiwje.

Běšče pať to khudy, ale ródnny rjemješčnik; w jentym měscze,
wjazorych mil šbalenym, bě wón dzělo pytačž chžyl, ale runje džen
prjedy běchu to město, sa kotrymž žedžesche, wobkadžili, tať so dyrbj-
šche so bješ dozpicža kšoweho saměra domoj wrócžicž. Dopoldnja
běšče wón pschi schtyri hodžiny pucžowal, popołdnju dyrbjesche
to sašo, a pschi tym bě wón hagle njedawno wot cžezkeje pluzo-
weje kšorosčez wotkhoril. Kať derje jemu kšobujěšba čžinjesche —
ale kať wjele lěpje mi kšamemu to kšobuwšacže! Kať bórny so
w rošmołwje wutrobje wotewrišchtej, a kať něotre trošchtne a psche-

wodne słowo mójesche bo jemu na wutrobu polożić! Rajki blaśn budźich był, potom pschi febi pomysłich, budźich-li bo i dźiwaniom na śwět abo se strachocziwoścje tejele rjaneje pschileżnosće smynł, sam czinic, sčtož bęch druhim předomal!

F.

Hejtman Wiedeburg.

My wschitzy snajemy a lubujemy tamneho wojeřskeho hejtmana w Kapernaumje, kotryž i tym ponižnym wusnacžom: „Kneže, ja njejsym hódny, so by Ty pod moju tšechu schol!“ psched nascheho Wumožnika stupi, a nad kotrehož twjerdym a nadžije-polnym doměrjenjom bo Jesuś sam dźiwasche, tak so k tym, kiž sa nim džeču, prajesche: „Saměrnje, ja praju Wam, tajseje wěrny njejsym w Israelu namakał.“

My wschitzy snajemy a lubujemy tamneho wojeřskeho hejtmana pod kšizom, kotryž pschi tych wulkich a mójnych snamjenjach, kiž bo pschi Jesuśowej smjerczi stachu, polny pobožneje myśle rjetny: „Saměsće, to je Boži Esyn był!“

My wschitzy snajemy a lubujemy tež tamneho wojeřskeho hejtmana Korneliuśa, wo kotrymž bo w japoschtoljskich skutkach powjeda, so bęsche nabožny a bohabojasny i zyłej swojej kšezu, a dawasche ludu wjele smilnych darow, a modlesche bo stajnje k Bohu.“

Tuczi mužojo su wěsće wschitzy prawi a wutrobiczi wojazy byli, pschetož bohabojasna wutroba w kóždym powołanju na to czěri, so człowjek swoje pschibluschnosće dopjelnja psched Bohom a człowjekami. A tež wojaś bo pobožneje myśle wopradowje ženje hanibowacž njetreba.

A tajki pobožny a sprawny wojaś bęsche tež hejtman Wiedeburg, na kotrehož nasche powjedańčko spomina. Jeho sprawny starškej bęschaj jeho w bojosczi psched Bohom woczahnyłoj. A tu wěru, kotruž bęsche w staršiskim domje nawuknył, tutu je potom we swojim dalškim žiwjenju śwěru wopolašowal. Bože słowo bęsche jeho dusche radosć, a w pilnej a nutrnej modlitwie pytasche a namaka tu mój a pomoc i wyškosće, kotruž pschi swojim skutkowanju a we swojim powołanju husto dosć trebasche. Eswojim wojaśam bęsche wón teho dla tež sprawny a i dobom tež lubosćiwny roskasowal. Wón febi jich wutrobny psches swoju pscheczel-niwosć a mišosć dobu, a jeho słowo a pschiklad na nich sbožownje skutkowschtej. To ma bo czim bóle pschibowacž a wusbehowacž, dokelž wojazy tamnišchego czaśa i wjetšcha jenož i dundałow a lidorow wostejachu, kotrychž bęchu ludzo i pjenjesami a hladkimi słowami k sčstupjenju do wójśka narěčeli, tak so bo jenož i pufami a furowymi khostanjemi w dobrny porjadku sčzerzecz hodžachu.

To pak pola nascheho hejtmana a jeho ludžoch na žane waschnje treba njebęsche. Wojazy jeho lubowachu, kaž džečzi swojeho nana, a budžichu kóždy czaś sa njeho tež swólniwje psches wuheri schli. Teho dla tež jeho kwinjenju a słowu pošluchachu, a jeho kompagnija bo w zyłym wójśku psches swoj dobry porjadk a swoje wubjerne sadžerženje wusnamjenjesche.

Hejtman Wiedeburg stejesche w tak mjenowanym Rhedenskim regimencze tehdomnišchego hanoverskeho kšurwjetča. Hanoverska pak tehdy Sendželskej kšuschesche. Bęsche to w lěcze 1775, jako dvě kompagniji pomjenowaneho regimenta tu pschikasn dostaschtej, so bęschtej bo na kupu Gibraltar podatej a bo tamnišchemu jendželskemu wójśku pschibowaloj. Wojazy tež se swojimi wyschkami radostnje na kóždi po morju wotjędžechu. Nichtó febi njemyslesche, so je ta kóž, kotraž jich wjesesche, jara stara a hubjena.

Wjesenje bęsche i woprědka tež sbožowne. Ale jako bęchu do bliskosće francoskeho brjoħa pschijeli, jich njejabzy šylne wětry

nadpadnychu. Stara a hubjena kóž njemójesche jich dźiwje nadpadny a pschemój homrjaznych žołmow dolho wudžerzecz. Na dnje kóže bo wulka džera wurasny, a mójke wody i tajkej mozu do njeje stupachu, so bo idasche, so bo kóž sa krotki czaś podnóri. Strach, kotryž tym, kiž na njej bęchu, se smjerczu hrožesche, bęsche jara wulki. Kóžny kapitan je hewal tón, kotryž smě kóž, jemu doměrjenu, najposledny wopuschćicž. Tudy pak bę runje nawopał. Tón jendželski kapitan jenož na to myślesche, tak by febj a swojich krajanow, mjenujzy tych jendželskich kóžnikow, psched smjerczu wukhowacž mohł. Wo tych wbohich hanoverskich wojaśow bo wón tež ani próschka njestarasche. Wón hnydom pschikasa, so bęschtaj bo taj dwaj wulkaj cžołmaj, kotraž k kóždi kšuscheschaj, wotwjasa-łoj a do morja dele puschćikoj, a potom bo se wschěmi swojimi ludžimi spěschnje do njeje poda a wotjędže. Pschi tym wón wudawasche, so chze po druhu kóž, kotraž bę daloko na morju widžecz, kšětsje rucze doječz a ju wo pomoc prošecž. Wón bęsche drje tež naschemu sprawnemu hejtmanej prajil, so by bo do cžołma podal a i nim wotjel. Tón bę bo pak japowjedžil a bęsche jemu prajil: „Sa njemóžu tak hjes kšedomja, kaž Wny, skutkowacž, a nočzu swojich ludži w straschnosći a nufy wopuschćicž. To je hanba, so tu kóž a naś, kotřiž wodženje kóže njerosymimy, tak nješwěrnje wopuschćecze. Džicze, hdžez chzeče; ja i Wami nje-pojědu, a Wny swojemu khostanju nječeknjecze!“

Tajke słowa bęchu kaž wěschćenje, kotrež mėjesche bo wschaf tež bórny dopjelnicž. Wobaj cžołmaj, hacž runje dosć wulkaj, bęschtaj wot ludži pschepjelnenaj. Woni teho dla nadpadny wětraw a žołmow dolho wudžerzecz njemóžachu. Sako bęchu lědy mały kruč dale wujeli, buschaj wobaj cžołmaj sa šobu powalenaj, a wschitzy czi, kiž bęchu w nimaj smjerczi wucžeknyčž chžyli, bo do mójseje hlubiny ponórichu.

Hejtman Wiedeburg a jeho wojazy sastróženi widžachu, sčto bo psched jich woczomaj sta. Sdasche bo, so drje bo i nimi to šame stanje. Woda we kóždi i kóždej mjeńschinu pschibjerasche. Wiedeburg, kiž mėjesche nětko na kóždi roskasowacž, wo kóžništwje i zyła ničzo njerosymjesche. To pak bę jemu jasne, so mójachu bo czi, kiž hišecze na kóždi bęchu, jenož tehdy wumóženja nadžijecz, jeli so bo jim radži, stajnje telko wody i njeje wuplumpacž, so by bo wona hišecze na morju sčzerzecz mohla.

„Džeczi“, wón k swojim wojaśam džesche, „strach je wulki, a smjercž nam wschitkim se šahubjenjom hrosny. Ale ruka wscheho-mójneho Boha mójze naś sčzerzecz. Wón roskasuje na morju runje tak, kaž na twjerdžisnje kraja. Wón je wschitke wólsti na naschaj hlówje pschelicžil. Se-li to jeho šwjata wola, naś pschi žiwjenju sčzerzecz, nam tež šurawe morjo seschodžicž njemóže. Dajcze bo nam teho dla pschede wschitkim k njemu modlicž, a potom chžemy śwěru w jeho mjenje sa nasche wukhowanje džekacž! A potom Wiedeburg bo wótšje modlesche, doměrnje a do Božeje wole pod-datny, kaž prawny kšesczijan bo modlicž dnyrbi a bo tež jenož modlicž mójze. Na to wón stany a pschikasa, so bęchu wschitke plumpy sčstajili a pschi nich se wschaj mozu džekali. To bo sta, a ludzo džekachu, sčtož mójachu. Słowa jich hejtmana bęchu jich i nowej nadžiju napjelnil. Woni chžychu i najmjeńšcha dokonjecž, sčtož mójachu, so bęchu swoje žiwjenje wukhowali. Wětry hišecze pschezo i polnej mozu sčhadžachu a rosnjemdrjene morjo žołmy, wyskoše kaž hrody, na kóž cžerjesche, kiž ju husto dosć i wodu potrychu a i njeje wscho wotplawicž pytachu. Wiedeburg stajnje pola wojaśow stejesche, kotřiž po rjadu džekachu, a jich mój se swojimi dobrocziwymi słowami pošyljesche. Wón jich ani wo dnjo ani w nozy njewopuschći a jenož druhdy na kšwilku wotehdže, so by tych, kiž kšori ležachu, wopytal a potroschlowal.

(Pschichodnje dale.)

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoň ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Serbiske njeđzelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu šobotu w Šmolerjež knihičishečerni w Budyšinje a je tam ja šchwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

12. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Mark. 7, 31—37.

Nasche sczenje wuklinczuje do šameho khwalenja a džakowanja. Wěšo šchtóž je tajke něšto nashonił, nje-
dyrbjał tón šwój rót ke khwalenju a džakowanju wotewričž?
My pak wěmy, šo we wschěch džiwach nascheho Šbóžnika
hiščeže hlubšchi wotmyšł sa nasche duchowne žiwjenje leži.
Se wschěch šwojich džiwow chze wón nam šjewicž: Ša šym
tón Šbóžnik, walch lékar! Šako tajki wón tež tudy psched
nami steji jako tón lékar teho hluchoněmeho. Šako twój
lékar wón tež psched tobu steji, luby šchesczjano, kiž móže
tebi šam pomhačž wot šhorosčeje twojeje dusche; kotraž je
tebi šnano potajna. Tež š tebi chze wón šwoje wumožaze
šłowo prajicž: Šefata, wotewr šo! Duž prošmy jeho:

Njekń šwoje šefata tež š nam!

1. Njekń je nad naschimaj wuschomaj!

2. Njekń je nad naschim rtom!

1. Ššlyščenje je krašny dar Boži. Šdyž šmy
hlušchi, nješlyšchimy žaneho šynka, ani špěwanje ptacžatka,
ani žuneho šaduwanja nalětneho wěšfita, kiž šo nam tak
špodoba, ani naštróžazeho hloža šhrišana. Šak hubjene
je hluchoněmo-narodžene džěžo! Wono nješlyšchi ani
lubošneho šynka macžetneho rta, ani rěče šwojich bratrow
a šotrow. Najšrudnišče je, šo jemu tež Bože šłowo
potajne wostanje, šdyž šo wošebje njewočehnje, šo psches

šnamjenja myšle šrošmy. Teho dla wobžarujemy wboheho
čłowjeka w našchim šczenju š wutrobu, dolež běšče hluchi,
a wješelimy šo, šo jemu Šesuš wucho wotewri. Njeje
nětko trjeba, šo by tón Šnjes Šesuš tež š nam pschischoł?
Njeje tež nasche wucho šhore? Šdyž tež čželnje derje
šlyšchimy, my tola čžerpimy na duchownu hluchosčž. Šak
husto je naš tón Šnjes wołał wot nascheje mladosče a šli
towašchojo šu naš hluchich čžinili. Wot teho čžaka, šo
štaj přenjeje čłowjekaj na špntowarja pošluchałoj, štej tež
naschej wušchi pošlucheneje sa hlož Boži. Nima to nicžo
na šebi? Šak drje šwět šebi myšli. Čželnje hluchi byčž,
je hižom wulka šrudoba. Ale wjele hubjenšchi je tón, kiž
je hluchi sa hlož Boži. Ššchetož na njeho čžaka škaženje.
Šesuš je tón lékar, kiž móže pomhačž. Šdyž šebi žadamy
po jeho pomožy, potom nam wón duchowne wucho wotewri
a šo še šwojim porštom wscheho dótnje, šchtóž je šhore.
Šod jeho wodženjom my pošnajemy, šchto je nam jeho
drohi ewangelij, a my ššlyšchimy rěčž jeho hnady, kotraž
nam klinczi kaž lubošny hlož. Tešdom je Šesuš šwoje
„Šefata“ prajil.

2. Tón muž w šczenju pak njeběšče jenož hluchi, ale
tež němý. Wón běšče němý wot naroda a njeběšče ani
rěčžecž nawuknył. Duž běšče dwójžy wobžarowacž, wón
móžešče jenicžy psches šnamjenja šjewicž, šchtóž šacžuwasche.
Šchtož rót tak rad wupraja, wješele a šrudoba, to dyrbješče
pichi šebi ššhowacž a njemóžešče to šwojemu bližichemu
šobudželicž. Duž šo wón tak jara wješelešče, šo Šesuš
jeho wot dwójakeho hubjenštwu wuhoji. Šohu džakowano,

so němi njejsmy. Ale my smy wjele hubjenšchi, hdyž smy duchownje němi. Wón je tak jara hubjeny, dokež swoje wjelele wuprajicž, swoju nusu wustoržicž njemóže swojemu Bohu, swoju staroscž na njeho czišnyčž njemóže. Kak wjele němych je, kiž šebi njeswěrja, Jesušowe mjeno psched šwětom wusnacž! Šefata je nam nusne! A wón tu je, kiž čže nam pomhacž, so bychmy njebojasni Anješowe mjeno psched šwětom wusnawali, so bychmy jeho dobrotu šhwalili a žane bjesbóžne šłowo š nasčeho rta nješchisčło. Wóšnaj swoju šłaboscž, a Jesuš tebi pomha.

Tón džiw nad hluchoněmym nam šjewja nasče brachi, ale pokasuje nam š dobom Jesušowu pomoz. Duž wołajmy šo po jeho pomozu! Wón čže naš wuhojicž, so móžemy wšchitzy šhwalicž: Wón je wšchitko derje cžinil.

Šamjeń.

„Wón je wšchitko derje cžinil“.

Mark. 7, 37.

Tón Anješ wšcho derje cžinil je,
To, duscha, rospomń šebi;
Twój dońt wón šwěrnje wodžesče
A š hnadu štał je š tebi;
We horju, nusu, wješelu,
We šhorosčzi a we šchizju
Čže šdžerža jeho ruša.

Tón Anješ wšcho derje cžinil je;
Ty njebe hiščeže tudy,
Dha hižom lubowasče čže,
Nječ tež šy hrěšnił šhudy;
Šaj, priedy hacž šo narodži,
Čže wón šej hižom wuswoli
We šwojim lubym Ššynu.

Tón Anješ wšcho derje cžinil je,
Šacž runje čłowjek padny;
Wón jeho š pada wusběže,
Bě jemu šašo hnadny;
Na jeho wěru, pokutu
Wón šmilnje hlada we Šhryštu
A jeho brachi hoji.

Tón Anješ wšcho derje cžinil je,
Wón da nam š njebeš mana,
Kiž ša dusče je šchewjenje,
Šědž Boža, žiwnosčž šhmana;
Nót, wuschi wón nam wotewri,
So bychmy jědli, šlyšcheli
Šhlěb š njebeš, šłowo Bože.

Tón Anješ wšcho derje cžinil je,
Wón ša naš wumrije, štany,
Nam šwěsčzi šbože njebeške
Ššches šwoje šwjate rany;
Wón je tež ša naš š njebjju špił,
So by nam bydło šhotowil
A Ducha š troščtu póbłal.

Tón Anješ wšcho derje cžinil je,
Nječ tež naš druhdy šrudži,
Šdnyž pschijedže nam tyšchnosčže
A čžemne mrofi šbudži;
Wšchak wón nam kručzi wěru, móž
A čžini, šo na horja nóz
Šaš jašne ranje šwita.

Tón Anješ wšcho derje cžinil je,
To nješapomń, o duscha!
Nječ wón tež dale š tobu dže,
Šso wješčž dai, kaž šo šłuscha.
Šlej, potom junu njebjjo masč,
Šdžež š džakom šhwalbu šaspěwasč:
„Wón je wšcho derje cžinil!“

K. A. Fiedlef.

W žyrkwi.

Pucžowazy rjemješłniski jenu njedzelu do jeneje wšy pschidže, jako runje ludžo w šwojich šwjedžeńškich draščenjach nutrnje kemschi džěchu. Wón běšče šašakly, njerodny towarisč, to pokasowasče jeho šdriene woblecženje, jeho džiwu wušměšchazy pohlad, kotryž na kemscherjom wudžerasče.

„Čžakajče jeno!“ wón pschi šebi rjekny, „Čžu waš hižom mjeršacž! ššto macže wy tajke pyčarštwu hnacž, a ja šhodžu w lumpach!“ Tak šo wón šhoble mješ nich měšchěšče a wóšje a bješe wšcheho nutrneho šacžucža do žyrkwe šastupi.

Wón žyle do přědka š wołtarjej džěšče, hdyž čži štari wošadni wóžzojo we šwojich dolhich čžornych roprach a se šlěbroběłymi wložami šedžachu, a mješ nimi město wša. Wón drje šo nadžijesče, šo jeho š žyrkwe wupožaza, do šotrejež, kaž šam čžujesče, šo we šwojim woblecženju poprawym nješodžesče, a runje nad tym postorkom mješesče wón šwoje wješele. Ale wšchitko čžišče šedžo wosta; jedyn štary bur póbła njeho jemu šamo šwoje špěwarške pschidžeržowasče, jako pytny, šo tón žusy čžłowjek žanych njeměšesče, a šo mohł šěpje š nim do nich šobu hladačž, tón štary muž šwoju ruku na ramjo mlódbšcheho položil.

Temu pucžowarjej bu pschi tym horzo. Ša žiwjenje rad budžišče wón š žyrkwe šchol, ale šokowokoło bě wón wot ludži wobdathy; wón běšče kaž šažohnowany na šwojim mješče, a nětko šo tež přědowanje hižom šapocža. Wono rěčesče wo „kwašnej draščže“, a pschězo šašo temu žusbnikej ta prasčeni š wušchomaj ššincžesče: „Ššchecželo, kak šy ty šem nuts pschisčhol a nimasčž žaneje kwašneje drašty?“

Temu běšče, jako by duchowny jenicžy ša njeho šameho přědomač, a tola móžesče wón jeho na jeho mješče šesady šlětki šědny widžecž. Ale jeho šłowa šo š šrimanskim šłoškom do jeho wutrobny došwachu — a jemu bu jašne, wón, niž jeno se šwojej šaprosčenej, rostorchanej draštu, ale se šwojej njecžištej wutrobu, běšče tón muž, šotrehož dšrbjachu čži šlužobnizy šwjacž a wončžišnyčž do najšlubšchěje čžemnosčže, hdyž budže wucže a šubow ššchipjenje. Šeho hrěščne žiwjenje psched njeho štupi, a bješ teho šo to wjedžišče, šylly š jeho woczow šapachu.

Boža šlužba běšče ššoncžena. Ludžo džěchu domoj — hdyžha dšrbjesče šo tón žusbnik wobrocžicž? Šacžaty wón na pohrěbniščěžu štejesče — duž jeho přjedawšchi šušod š njemu štupi. „Bójče šobu, mlódy mužo“, wón pschecželniwje džesče, „Wy móžecže pola mje wobjedowacž.“

A po jědži je tón štarz, kiž běšče šwěrnny šospodač, dolho se šwojim šoščom rěčzał a šhonił, čžehodla je wón w žyrkwi šłakač. Na to šo wón njeje se šažpicžom wot njeho wotwobrocžil, dokež

wo jeho mnohich hrěchach blyšesche, ale je jemu ruku podal, so by jemu na prawy pucž wróćo dopomhał.

Tón rjemješlniski njeje tu wješ sašo wopuščežil, ale je tam woštał a swojeho rjemješla hladal. Nětko wón w tamnej wšy s prawom mješ starými ludžimi šyda, pschetož jeho wlošy šu hižom schědžiwe, wón je tež swontownje a snutštownje tu prawu šwojebžeńsku draštu a dostojnu njebžeńsku pychu woblecženy.

Džak a próšwa.

(Spitta.)

2. Kor. 5, 17.

O šwěrný Jezu, Šbóžniko,
My džak čzi spěwamy
Sa wschitko schtož šo minyło,
Schtož nowe stworil šy.

Essy šhrobłosć našču sacžerik,
We kotrejž běchmy tu,
A šasparnych šy wubudžil,
Šim pomhał k žiwjenju.

Essy nowu žadosć šahoril
Sa kubla njebjeske,
A do wutrobny šaschczěpik
Nam hnady czěrjenje.

Ma dale stare minyć šo,
Esso wjele wonowicž,
Prjed' hacž ja šwěrnosć pocžesćo
Čže mohli pschekražnicž.

Ty žadosć dasch a špokojesch,
Tež našču wobkedžbuj;
A šajšichž mēcž naš rady chzesch,
Naš šajšich dohotuj.

Naš wubudž wschědnje, štróšbosć daj,
A wušwjecž žyle naš;
Ach, njewopuščež, ach, wušhowaj,
Čžer pschezo s hnadu naš.

Čžin duchej špodobne wscho šam,
Schtož čžeku wohidne;
Pschah prawdy šahodny čžin nam
A brěmjo lóžishe.

Ach, njedaj, so by wot Tebje
Naš něschto džěliło,
Čžehń naš, so bychu lubile
Nam šwjate pucže šo.

Ach, čžin naš Tebi špodobnych,
Daj mozy žiwjenja,
A čžin naš Tebi podobnych,
Nam pomhaj s wyšoka.

Suriy Bróšk.

Bohudowěrjenje.

Pucžowaske pjenjesy běchu jenemu mišionarej dospołnje wuschče. Wón bě hluboko w snutštownym kraju a dyrbjesche wjele mil psches puscžiny a njewobydlene krajiny pucžowacž, prjedy hacž sašo k pscheczalam pschindže. Nimalo budžishe wón wutrobitosće šyč

pschi myšli na to, so ma žyle bjes provianta a wschěch druhich šrědow tole štrachosćow-połne pucžowanje nastupicž. Ale wón šo Bohu dowěri a bu sa šwoje dowěrjenje špodžiwnje mytowany! Šdžežkuli wón pschindže, šo psches něšajku šbožownu wobštejnosć blido kryte namaka sa njeho a jeho pschewodžerjom, mješ kotrymiž běšche tež jedyn narodowž, kotryž bě šo jemu pschisamknył, ale hacž dotal šchescžijanstwo hiščeže pschijał njebě. Šedyn džerń pak tutón se šyšami we woczomaj a s čžežkim šamjenjom na šhribjecže, kotryž brěmjo čžežkeje winy wušnamjenjesche, pschew mišionara štupi a s šchepjetazym hłogom wo wodacže prošesche. „Čžehodla?“ šo tamny džiwajzy woprašča, ty mje šranil njejšy.“

F.

Duž tón mlody muž powjedasche, so je wón jenemu předowanju pschipošluchał, w kotrymž je mišionar prajil, so móže Bóh šwojim wěrjazym šhlěb s njebjas šlacž, a so tucži ženje dwělowacž nješmėdža nad dopjelnenjom šwojeje modlitwy: „Masch wschědny šhlěb daj nam dženkša!“ To je jemu pschegara njewěrjomnje šlincžalo. A jako je wón krotki čas na to šlyščał, tak je mišionar někomu powjedal, so je nětk šwój pošledni toleš wudał, je wón pschi šebi pomyšlił: „Nětko chzu wohladacž, hacž tón běly muž tež čžini, tak wón naš wucži! hacž šo wón tak twjerdže na šwojeho Boha špuschcža, a hacž duzy po pucžu čžežkeje myšle a nješczěplimy njebudže!“ Tehodla je wón jemu šlědował wschitke te dny a tydženje a je widžal, tak ludžo, kiž jeho nješnajachu, nje-prošcheni jeho se wschěm nusnym šastarowachu a wón ženje nusu njeczěrpjesche.

„Twój Bóh dyrbi wulki Bóh a twoja wěra rjana wěra byčž!“ wón škónczi. „Schto mam čžinicž, so budže twój Bóh tež mój Bóh a twoja wěra tež moja wěra?“

To běšche špoczatk jeho wobrocženja, kotrež šo bórny dospołni.

F.

Sšón.

Sa lečžich a lečžich se šchidłomaj žedžiwosće pschezo wušchšche horje. Mała bu pišana šemja pod mojimaj nohomaj, wulke, daloke, bójške a k mojemu pschijecžu wotewriene njebjjo, mojeho žedženja wottynjeny šónž. Škóncžuje mje jeho šwětleschcžo wobja; ja čžujach, so pschew Bóžim trónom ležach, šlyščenja a widženja šbych w radošči tuteho šbožneho šacžuwania. Sa nješamóžach šwojej wocži pošbėhnyčž; na šwojimaj kolenomaj ležach štuleny a woblicžo šapschifrych pschi ššhodženkach tróna.

„Anježe, šchto chzesch, so dyrbju čžinicž?“ běšche moja šchepjetaza modlitwa.

„Ty nješmėsch wostacž, ty dyrbisch sašo dele,“ rěšasche bójške wotmolwjenje; „wšmi tón poškad, kotryž šy tudy namakał, a dawaj šoždemu wot njeho, kotryž šo čži bliži; hagle potom, hdyž šy wscho rošdawał, šmėsch sašo pschincž.“

Sa w šyšach ležach, tola šwojej šyšnej wocži pošbėhnywschi jenicžki šbožny pošlad ščžinich do woblicža teho, kiž rěčjesche a je lubosć. Duž šo mi wschitko pominy w teje njebjeske radošči, so Boha widžach. A jako šo sašo namakač, běch šam, šemja se šwojim wschědnym wobšhodom wokoło mje, njebjjo šdalene, čžěmnje šawodžete; ale w mojej wutrobje šo spěwasche a šlincžesche: „Sa šym jeho widžal,“ a w mojimaj rukomaj wotpoczowasche wulki, čžežki poškad se šameho škota! Tak wulki wušbytk! Žyle žiwjenje dyrbjesche k temu šlyšhecž, jón šrošdželowacž, šrudž po šrudžu! a „prjedy nješmėsch sašo pschincž, doniž ty wscho šnjerosdawa,“ tak mi we wuschomaj šlincžesche. Duž mje wulke wješele šaja, a jako chžych s pošneje wutrobny jubješki šynš šakšincžecž dacž — wotucžich — bě to šón! Ale we wutrobje tola hiščeže šlincžesche, šchtož mi tón Anješ wohladacž da a šchtož wón mi porucži. A Bóh budž šhwaleny, ja tón poškad namakač a šmėm jón dale

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óe!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šmolerjež knihcizichczerńi w Budyšcinje a je tam ja šchwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

13. njedžela po šwjatej Trojizny.

Luf. 10, 23—37.

To bě jena s najrjeńšich hodzinow w žiwjenju našeho Šbóžnika, do kotrejež naš sapočatk našeho teksta wjedže. Ššndomdžekacž, kotrychž běšče Ješus wupóšlak, šo bychu wuczili a kšyczili, běchu šo k niemu wrócili a wobkwe-
czili, šo šu jim tež czerči w Ješusowym mjenje poddani
byli. Duž swjěbeli šo Ješus w duchu a wón wobroczi
šo k šwójim wuczobnikam a džěšče: Šbóžne šu te woka,
kiž widža, šchtož wy widžicze: pschetož ja praju wam, šo
wjele profetow a kralow šu chzyl widžecž, šchtož wy
widžicze, a nješku jo widžili; a šlyšecž, šchtož wy šlyšči-
cze, a nješku jo šlyšeli. Šašnje našch Šbóžnik w tutym
wotomiku pšnawa, šo je wón, wo kotrymž šu profetoyo
wěšcžili a na kotrehož šu pobožni w šandženych lěštotet-
kach wutrobnje cžakali.

Alle jenož krotki cžab móžěšče šo Ješus nad tutej
bójštej radošcžu wofšewicž. Pišmawucženy poštany, špyto-
wasche jeha a džěšče: Mišchtrje, šchto mam ja cžinicž, šo
bych wěcžne žiwjenje herbowal? Wón měješče pschi tutym
praščenju šle wotpohladanje; wón šebi myšlesche, šo Ješus
něšchto wotmolwi, šchtož je pschecžiwno Mójšakowemu šakonju.
Alle tón Anješ šnaje jeha wutrobu; pschecželnije wón jeh-
na šakon polasa a rjeńny: Šak šteji pišane w šakonju?
Šak cžitašch? A pišmawucženy dyrbi něšchto jemu žyle
šnate wotmolwicž; w šakonju šteješče wšchak žyle jašne
wotmolwjenje na jeha praščenje: Ty dyrbišch Boha, šwo-

jeha Anjese, lubowacž s žylej šwojej wutrobu, s žylej
šwojej šdušchu, s žylej šwojej mozu a je wšchej šwojej
myšlu; a šwojeho bližšeho jako šam šo. Alle tak lohžny
njecha wón šo wotpošacž dacž; wón chze šo šam prawy
cžinicž, šo je tuto po šdacžu tak lohke praščenje šajit, a
teho dla šo dale prašča: Šchtoha je mój bližšchi? Ša
chzyl šwojeho bližšeho lubowacž, ale hdže je? Šolaž mi
jeho! Duž powjeda jemu Ješus krašne pschirunanje wo
šmilnym Šamaritškim.

Šchto mam cžinicž, šo bych wěcžne žiwjenje herbowal?
to je tež ša kóždeho kšchecžijana najwážnišche praščenje.
Wotmolwjenje rěta hišcže dženska: Ty dyrbišch Boha,
šwojeho Anjese, lubowacž a šwojeho bližšeho jako šam
šo. Šswjatu pschiklušchnošcž mamy, kručze šebi rošpomnicž,
šchto tuta pschikašnja šebi wot naš žada. Dokelž pak našch
tekst wobšchěrnje jenož wo druhim džěle tuteje pschikašnje
jedna, šložmy šwoju nutrnošcž jencž na njón a prajmy:

Lubujmy šwojeho bližšeho jako šami šo!

My šo prašchamy:

1. Šchto je našch bližšchi?

2. Šak mamy jeha lubowacž?

1. Pišchi kónzu pschirunanja wo šmilnym Šamaritškim
woprašča šo Anješ pišmawucženy: Škotry dha mješ
tymi kšjomi šda šo tebi, šo je bližšchi byl temu, kiž běšče
mješ rubježnikow padnył? To je džiwne praščenje. My
bychmy wocžakali, šo budže šo Ješus prašchecž: Šchto bě
bližšchi měšchnika abo levita abo Šamaritškeho a šo by
wotmolwjenje rěkało: Čžłowjeł, kiž běšče mješ rubježnikow

padnył, bęšche jich bližšchi; ale měšchnik a levita šwojeho bližšcheho njelubowaschtaj, to čzinješche jenož Samaritski. Tola město teho prascha šo tón Rnjēs: Kotry mješ tymi šjomimi bę bližšchi k temu, kiž bęšche mješ rubježnikow padnył? A pišmawučeny wotmolwi prawje: Tón, kiž je šmilnošč nad nim wopofašaf. Šo našchim tešče je potajkim tón mój bližšchi, kiž je mi šmilnošč wopofašaf. A na praschenje: Šhto mam čzinicz, šo bych węcžne žiwjenje herbowal? rěka wotmolwienie: Ty dyrbišch teho, kiž je tebi šmilnošč wopofašaf, lubowacž jako šam šo. Bohu budž džaf, to ja móžu, šwojeho dobročzela móžu ja lubowacž; lohko je, teho lubowacž, kiž na mni šmilnošč čzini.

Nětko pať tež wěm, šhto je pšchede wšchěm mój bližšchi. Šesufš je mój bližšchi, pšchetož ničtō njeje mi tajku šmilnošč wopofašaf kaž Šesufš.

Drje kōždy wot waš, lubi čzitarjo, móža wjele mjenow tajkich mjenowacž, kiž šu nam šmilnošč čzini. Špominajče jenož na šwojeju staršheju! Šimaj macže šo džakowacž, šo šče po Božej woli žiwjenje dostali a šo šče živi wostali. Šědž a picž a draštu štaj wam dałoj, wodnjo a w nožy štaj šo ja waš prózowaloj, uiz na šebje, ale na šwoje džěčžo štaj myšliloj. Dobrotow, kotrež šmy wot staršheju dostali, je kaž hwěšdow na njebju, kaž pěška pšchi morju.

A tola, šhto je to wšchitko porno šmilnoščzi, kotruž je nam Šesufš wopofašaf! Wly bęchmy do ruči rubježnika a mordarja wot špocžatka padnyli; tón naš žyle wužlěta, naš čžežto šrani a pol mormowch ležo wostaji. Našche wócžto bę čžežto wobšchłodžil, tať šo nješnajachmy wjazy šebje šamych a šwojeho Boha a njewidžachmy wjazy pucž k mērej. Našchej nošy bę čžežto šranił; drje hđžčž šo wo našch wužitk a čžělnē wješele jednašche, móžachmy w štoku bęžecž, ale duchownje bęchmy šhromi, nješhmani k dobremu, pšchēšlabi, se šwojich hrěchow štanycž. Tež našche wucho bę wón šranił; hđžž Boži Duch naš šhostasche a šwěrnny paštyr naš wołasche, dha bęchmy hlušchi a njepošłuchachmy na Boži hłōš. Šaj, na žylym čžele mējachmy wulke rany; se šlymi lōšchtami a š hubjnymi myšlemi a š hrěšchnymi šwucženjemi bęchmy womasani. Polmormwi bęchmy we šwojim šnutškownym žiwjenju, polmormwi ša Boha a ša węcžnošč.

Duž pšchistupi Šesufš k nam a wobali našche rany pšchēs to, šo k nam džēsche: Šhudy hrěšchniko, šmēm ja twój Šbōžnik hycž? A wón liny woli a wino do našchich ranow a pošbēhny naš š našcheho hubjenštwā. Kať šbōžnje klincžesche jeho šłowo do našchich dušchow: Tvoje hrěchi šu tebi wodate, šu šanicžene pšchēs moju krej! A wón wjedže naš do hospody, w kotrež šwjaty Duch hospoduje; tón pyta naš a hoji naš wot našchich ranow pšchēs šłowo a šakramentaj, šo budže našcha dušcha žyle štrawa. Šaj, historija muža, kiž bęšche mješ rubježnikow padnył, je našcha historija a historija šmilneho Samaritskeho je Šesufšowa historija.

A hđžž šo nětk praschamy: šhto je mój bližšchi? dha dyrbimy wotmolwicž: Šesufš, pšchetož najwjetscha šmilnošč, kotruž šmy šhonili, je, šo je Šesufš k nam pšchischol a w naš polmormowch hrěšchničach nowe žiwjenje šbudžil. A nětko hinať njemōžemy, hacž teho šažo lubowacž, kiž je naš přjedy lubowal.

Alle tón Rnjēs pšchitafa pišmawučženemu: Dži a čžiť teje runoščze! Šesufš je ša wšchitkich čžlowjekow na šemju pšchischol a šwoje žiwjenje do šmjercže dať, šo by wšchitkich wumohł; wón je potajkim wšchitkich lubowal, tať dyrbimy tež my wšchitkich čžlowjekow lubowacž. Šesufš je šo wošebje nad hubjnymi a nješbožownymi šmilil, tať dyrbimy tež my šo wošebje šmilicž nad tymi, kotřž šu hubjeni a nješbožowni. Pšchēs Šesufša šu wšchitžy ludžo našchi bližšchi, wošebje pať čzi, kotřž šu w nušy; jich dyrbimy wošebje lubowacž.

2. Š temu dyrbimy pať š přenja šwojej wocži wotewricž, šo bychmy nušu šwojich šobucžlowjekow pošnali. Ššmilny Samaritski je tež teho, kiž bę mješ rubježnikow padnył a wušlětanty, šranjeny a pošmormwy pšchi drōšy ležēsche, widžil. Móžno by tola był, šo njeby šo, na šwoje naležnoščze myšlo, nješbožowneho dohladať, abo šo, do šwojeho města šhwatajo, njeby pošnať, hacž tam něšchto žitwe abo mormwe, něčtō, kiž wachuje abo špi, leži. Alle wón ma šwojej wocži wotewrienej, wón widži jeho. — Tať dyrbi tež pola naš hycž. Našch nadawł wšchaf njeje, we šwojim powoľanju wšchitko ležo wostajicž a wucžahnyčž, šo bychmy škutki šmilnoščze čziniłi. Alle wulki rošdžěl je tola, hacž drōhu šwojeho powoľanja pucžujemy, jenož na šo kēžbujo, na ničžo druge njemyšlo, šhiba na pjenješy, na šwoje wotpošlady a staroščze, abo hacž my pšchi wšchej šwěrnnoščzi a pilnoščzi we šwojim powoľanju tež wócžto mamy ša nušu a staroščze druhich.

Š druhemu trjebamy čžopku wutrobu, kotrež je našchich šobucžlowjekow žel. Měšchnik a levita štaj tež widžiloj a štaj tola nimo šchłoj. Šimaj pobrachowasche šobuželaza wutroba. Na-pošłedtu pšchidže Samaritski. Wjele jeho wot nješbožowneho džělesche. Wón mējēsche druhu wěru, bę šlaw druhého luda, haj, wonaj bęšchtaj nješpšchecželej mješ šobu; pšchetož Židži hidžachu Samaritskich a na wopať. Alle na to šmilny Samaritski nješpomni; jako nješbožowneho wuhlada, bę jemu jehožel. — Tať dyrbimy tež my šobuželenje mēcž se šwojimi šobucžlowjekami, dyrbimy šobuščacžuwacž, kať hłōd čzini, kať šhudoba čžiščēžzi, kať je wopusčēženej wudowje a wobohim šyrotkam wokolo wutrobny. Nuša druhich dyrbi tež našcha nuša hycž.

Š widženju a šobuželenju dyrbi škōncžnje škutk pšchidž, pomoz je to najwážnišche a to došpolna pomoz. Ššmilny Samaritski wobala niž jenož rany, linje woli a wino do nich a wotštronja pšchēs to wošomišnu šmjertnu štrachotu. To by tež hižom něšchto był. Wón čzini hišchēž wjazy. Wón wjedže teho muža do hospody, a pyta jeho a wošmje wšchitke wudawki na šo, kotrež šu nušne, šo by šo nješbožowny žyle wuštrawil. — Š pošmy a čžitmy teho runja! Wšchaf mamy k temu wšchudžom pšchiležnošč. W kōždej wšy šu šhori — dži a pytaj jich; a šhudži — šhwataj a pošpjeraj jich; a šrudni — wopytaj a trošchtuj jich. Šusto šlyšchich wo nušy wěryšratrow w rošprōšchenju — o čžit jim dobrotu! A tam šteja pošanjo a wołaju: „pšchidž a pošhaj nam!“ a hđžž tež šam k nim hičž njemōžēsč, šwoje dary luboščze móžēsč ša nich woprowacž. Ničtō njepraj: ja šym šam šhudy, se šwojimi šnadnymi šrēdkami njemōžu nikomu pošhacž. Šladaj, kať derje Samaritski to, ma šchtož runje pšchi šebi, nałōži. Woli a wina ma wón šobu, šo by šo na pucžu wošchewil, nětko trjeba to jako balsam ša rany; druhého wōšla nima, ale wón móže wšchaf pšchi hičž. Tež šnadne šrēdki došahaju, druhim dobroty čziničž.

Duž čžzemy wšchitžy, tať wjele hacž je nad nami, kōždy na šwojim mēštnje, se šwojimi šrēdkami, po šwojich škladnoščach čziničž, šo bychmy šwojim šobucžlowjekam šmilnošč wopofašali a tu pšchitafnju dopjelniłi: Lubuj šwojeho bližšcheho jako šam šo.

Šamjeñ.

Džakujče šo Bohu!

Šedyn žnješki šwjedžen bęšche najrjenišche wjedro. Pucž njemōžēsche tōntrōčž nikoho wot Božeho domu wotdžeržowacž, tež štareho poškownika (Oberst) niž, kiž jeno něhdže poš hodžinki wot žyrłwe na šwojim kuble bydlešche; wón budžišche tež jěchacž mohł, budžišche-li šo jemu pšchi pucž šnano pšchecžēžti šdať. A tola wón šwjedženštu Božu šlužbu šakomdži. Šopolniju pať jeho wyšoto na šonju widžachu. Njejabžy tōn šplōšchile pošladny a na nim šedžazy tež. Šchto to bę? Pšchēd nimaj šchēdžitwy duchowny š runa šteješche. Š jeho woblicža šwjata šhutnošč šhladowasche

a ruka tija do wysokejsze posbjeze, tak so bo slaborne pschimadlo jecharjei blifto psched woczomaj blyskotajche: „Wy scze tez znjeli, knjes polkowniko! Njescze pak so temu knjesej dzenska dzakowali! Niczo sa slo!“

A polkownik zhle s czicha klobuk sejmajche a dzesche: „„Wy macze prawje, knjes duchowny, ja dyrbyu bo hanibowacz. Me dzen hichcze skonczeny njeje, a jeli chjecze mi pomhacz, chyzl ja sakomdzene sarunacz, tak derje hacz poudze. Pschemodzecze mje domoj a dzerzecz mi a tym mojim znjenske dzakne predowanje.““

„S wutrobu radh; ale khostaiske predowanje budze. Niczo sa slo!“

Text be Psalm 107, 1: „Dzakujcze bo temu knjesej, pschetoz won je dobrocziny a jeho dobrota traje wecznye.“ Khostaiske predowanje bu, ale jeho skonczenje je rekalo: Niczo sa slo!

Hdyz polkownik tonle podawel powjedajche, dha jeho skonczenje rekajche: „„Sa dzakuju bo Bohu netko hichcze sa to, so je mi tuteho muza do pucza stajil, mje na winowatoscz dzakowanja dopominacz. Wot teho czaŕa, so na dzakowanje njesabhwam, haffe tak prawje widzu, sa tak wjele mam bo Bohu dzakowacz.““

F.

Na znjenski kwjedzen.

Dzak tebi, Bozo, saspewamy
Sa znjowe dary bohate,
S nich twoju lubocz wuhladamy
A twoje dziny njeskoczne;
Ty s twojej wulkej dobrotu
Nam roswekeliŕch wutrobu.

Niz nam, niz nam! — Se slowo nasche —
Ne, Bohu kuschaj chwalenje!
Won naschu prazu zohnowajche
A wotwobrocz njesboze,
So polo, luka, sakhroda
Nam kraŕnych darow nadawa.

Psches nasche myŕle, požadanja
Boh hospodarstwo sasteja,
Won nasche tyschne postaranja
Se wobroczil do dzinwanja;
Won czinjese wŕcho po hnadze
A niz po naschej saŕluŕbje.

Rak hu te prbstwy wuŕlychane,
Niz, Wotcze, k tebi sczelechmy!
Rak je nam wjele narunane,
Schtoz lonishe leto pobrachny!
Ty s darom wŕchelim zohnujesch,
Ton w wŕchelim czaŕu wudzelesch.

Schtó twoje bohastwa mohel mericz,
Schtó twoje dary pschehladač?
Schtó njechal, Bozo, hylnje wericz,
So chzesch naŕ wŕchitkich sasteracz,
Naŕ seŕiwicz a swjekelicz
A k njebyu myŕle wobroczicz?

Duz dzaknje dary wuŕiwajmy,
Niz Boza miloscz wobradzi,
Na khudyh sobu spominajmy,
Tez sa nich hmy dom khowali;
Tez stari njech bo najedza
A popŕchaty khléb wuŕija.

Haj, Bohu k czeszi, k spodobanju
Njech dary nalozene hu,
A pschi tym naschim wuŕiwaniu
Naŕ zohnuj Boh se strowosczu;
Njech spokojny a po czeszi
Tu kóŕdu hwoj khléb saŕluŕi.

Pod hwojej tŕechu sakhowanej
We luboszi se hwojimi
Njech njeshonimy schody žanej'
Na duschi, kuble, na czeszi;
Njech nichtó khléb, kiz wuŕitwa,
Se hylsu maczecz njetreba.

Boh chyzl nam kóŕdu kŕjódku sporicz
A skublacz naŕ, so doŕaha;
Nam wutroba pak dyrbi horicz
So k njemu hnuta, poŕluŕchna,
Hacz dzerzimy žne rjenishe
We kraju jeho kraŕnosczje!

Handrij Zejler.

Swyŕoka.

Wo wumjelzach bo powŕchitkownje reczi, so bo woni na hwojich puczach pschezo dale wot Boha wotwjedowacz dawaju; so woni to sabhwaju, schtó jim tonle dar spozczzi, schtó tule moz k wulkim stworbam do nich polozi.

Me wo tymle prawidle wjele snamjenitych wutŕaczow snajemy. Tak je snate, rak wulkaj, hichcze njedozpitaj wumjelzaj Händel a Bach, melŕchi Boha we wutrobje a ruku na bibliju slozenu, psches žiwjenje dzeshtaj a „k Bozej czeszi“ dzelashtaj. Dzenka njech jeno hichcze na jeneho hudžbneho wumjelza, 31. meje 1732 w Delnjej Awstriji rodženeho, spomniny, kotryz hwoje wumjelstwo a kóŕdu sbozownu myŕil jako wofebity hnadny dar Bozi wobhladowajche. Josef Haydn, tonle powŕchitkownje snaty a lubowany hudžbnik, besche ton muž, kotryz stajnje hwojim skladbam te slowa: „W Bozim mjenje!“ abo „Bohu kamemu budz czesz!“ jako nadpiŕ dawajche a pod jich skonczenje to dzakne pschecze: „Schwaleny budz Boh!“ stajese.

Sako won na „stworjenju“, hwojej najwjetŕchej sklabbje, dzelasche, besche won po hwojich kamŕnych rosprawach wot khutneho pschedmjeta hwojeho dzela tak pschewŕaty a wot pschecza, to najlepsche a najwŕchishe podacz, tak sajaty, so won wŕchednje na tolenomaj kleczo Boha proŕchese, so by jemu moz spozczil k sbozownemu wuwjedzenju jeho skutka. Haj, hdyz s komponowanjom tak prawje hicz nochzysche, kaz bebi to pschewesche, won modletŕe knihi do rukow wŕa, po jŕtwe horje a dele khodzesche a bo nescho czaŕa poŕny najhluŕŕisheje nutnosczje modlesche, „a potom ideje saŕo pschindzechu“, kaz prajesche. Wosdzischo bo won kam wuŕnawajche, so hichcze zenje tak fromny byl njeje, kaz w ton czaŕ, hdyz bo s tymle khutnym skutkom sabjerasche. Sako pschi pschednoschowaniu „stworjenja“ to slowo: „Budz hwetko!“ njewopisomne spodobanje sbudzi, 76letny starz hwojej tŕchepjetazej ruzy wupŕchestrje a s najhluŕŕim pschewwedczenjom wuwola: „Niz wote mnje! To je swyŕoka!“

Won sahoritoszi poŕluŕchastwa wobarasche, dofelz wjedzische, so bo bjes hwetla a zohnowanja swyŕoka tez najwjetŕchemu wumjelzei najŕnadnischi skut radzicz njemoze. Haj, rjeknuty pschezo pschi spoczinanju hwojeho dzela: „W Bozim mjenje!“, po jeho dokonjenju: „Schwaleny budz Boh!“ A sapoložamy-li bebi se hwojim dzelom czesz pola czlowjekow, dyrbinym pokornje prajicz:

„Bohu hamemu budź česć!“ — pschetož swyžoła pschitadža
šwětło a móz a žohnowanje.

Džakna wěra.*

(Pscheložł.)

Nječ, Jehovah, džak čzi damy!
Wodnych šwój wot tebje mamy,
Ty by šbože, wukhow nam.
Tebi spěwy satlinczuja,
Riž šo wschědnje sanoschuja
Pšches lětstotki k njebešam.

Čłowške džěcžo, pój a spěwaj,
Šhwalbny šhěrlušch Bohu džělaj,
Wón čze žiwi, je čzi wscho.
Masch šo bėdžicž w horja nožy,
Njeboj šo, Wóh dawa možy,
Šwarisch jeho kralestwo.

Šdyž šo wichor posbėhuje,
Šsamo šemja šhabła, hnuje:
Šhladuj k njebju, wutroba!
Tam čzi pola Božoh' tróna
Šiwa dobyčerstka kóna:
Šbóžny tón, kiž wěru ma!

Hejtman Wiedeburg.

(Škónčenje.)

Mjes tym w dalosći płowa, mohkojta šmuha k morja wu-
stupowacž pocžinasche. Běsche to kraj, bėsche to brjoh wumoženia.
Na kóžki rucže wulki bėhy rub wupšchestrjachu, kotryž šo we wěstiku
šmahowasche, šo bychu tak šnanjo dali a pomoz pschiwabili.
A Wiedeburg wojakow proschěsche, šo tola njebychu k plumpanjom
pschěstali, dokelž brjoh njeje wjazy daloki, a šmėdža šo po tajkim
nadžecž, šo jich Boža šmilnosč, hdyž tež je nusa hižom najwyschšcha,
tež k tuteje nusy wumozje. Štara kóžki bėsche drje husto dosč
w štrasche, jako by do nekajkeje škaly štorčicž dyrbjala, tola žolmy
ju kóžki ras nekak nimo šwjedžechu. Ale čzi, kiž bėchu na kóžki,
tola štajnje šchepjetachu w štrachu, šo šo wschal kóžki škónčnje na
jenej škale rošrašy a šo k nimi podnóri. Duž jim wutroba k nowa
špadowasche a bojoscž pschibjerasche. Šo by pak jich dusche po-
trošchtowal, Wiedeburg šnaty šhěrlušch: „Šchtož čzini Wóh, wscho
dobre je“ šanješe.

Wojazy, tak wjele hacž jich tónle šhěrlušch šnajesche, wschitzu
k nutnosću šobu spěwachu. Trošcht jim mjes tym do wutroby
štupasche a nowa nadžija žiwjenja jich šapšchija.

A hlaj! žolmy kóžki šbožownje psches škaly pschenješechu a
wona šo k brjohej dale a bóle bližesche. Wiedeburg a jeho ludžo
drje to njewidžachu, pschetož tołsta kurjawa bė šo na morju roš-
pschestrjela, tak šo woni dolho njewjedžachu, hacž šo k brjohej bliža
abo šo šašo bóle do morja wjesu.

Škónčnje šo kurjawa šhubjowacž pocža, škónčto dobywasche
a ludžo, kotkiž pschi morju bydlachu, kóžki wuhladaču, k dobom

F.

pak tež špósnachu, šo je najwjětschi čzaš, jej pomhacž. Woni teho
dla nekotre čzolmy na morjo puschcžichu a k nimi k kóžki pschijědžechu.
Dolho tež njetrajesche a dwaj čzolmaj tych, kiž bėchu k kóžki do
njeje štupili, šbožownje k brjohej pschiwjěšchaj. A ša nimaj šo
to tež druhim čzolmam derje radži, a na brjohy wschitzu, kiž bėchu
nětko k dolheho štracha wumoženi, jědž a picže dostachu, kotrež
bėchu jim wobhdlerjo kupy pschijnjěšli, šo bychu jich po dolhim
tradanju wofschewili. — Kóžki pak šo potom, jako bėchu wschěch
k njeje wotwosyli, na boš šlehny a bórny do hlubiny morja
podnóri.

Kupa pak, hdyž šo to šta, rěka Rě, kotraž na nawjěčornej
štronje Franzoskeje w atlantiskim morju leži. Wschitzu tamnišchi
wobhdlerjo šo prózowachu, tych, kotrychž bėchu pschěd šmjercžu
wukhowali, tež najlubošnišcho wothladacž a pytacž. Romandant
tamnišcheje maleje, tak mjenowaneje šwjatomarcžinskeje twjerdžiny
pschitaja šwojim wojakam, šo bychu tym zušbnikam jenu kasernu wot-
štupili. To šo šta, a wón šam Wiedeburga do šwojeho domu
wša a jemu tam wschu móžnu česć a luboscž wopokasowasche.
Šhorich najpschecželnišcho hladachu, tak šo bėchu čzi po kóžkim
čzašu šašo štrawi. A hacž runje Wiedeburg widžesche, šo jim na
nicžim njepobrachuje, dha šo wón tola wo dnjo a w nožy šwěru
wo nich štarasche.

Šako bėchu wojazy škónčnje wschitzu šašo žyle štrawi a čerstwi,
wón k nimi do Božeho doma džěsche, kotryž bėchu měšchženjo teho
dla najrjějšcho wupšchili. Tam Wiedeburg se šwojimi wojakami
Bohu milosćiwemu Rnješej nekotre šhwalobne a džakne šhěrlušche
wuspěwa a potom jadrimu rěčž džeržesche na podložku šłowow
šwjateho pišma: „Wolaj šo ke mni w čzašu nusy, dha čzu ja
čze wumoz, a ty dyrbišch mje šhwalicž.“ Wojazy bėchu tak
hnučzi, šo šo jim šhlyšy ronjachu, a Franzoskojo, hacž runje
žaneho šłowčła njerošymjachu, tola wutrobne šobucžucže wo-
pokasachu.

Šo nekotrym čzašu jena jendželšta kóžki pschijědže, šo by
Wiedeburga a jeho wojakow k teje kupy do Šendželškeje pschiwjěšla.
Wobhdlerjo jich hacž k morju pschewodžachu a jim šbožowne domoj-
wrócenje pschějachu. Romandant pak šwojemu wóžku pschitaja,
šo by šo na brjohy w paradnej uniformje postajiko, pschetož wón
čzyšche zušbnikam na tajke waschnje wošebnu česć wopokasacž.
Wiedeburg šo jemu ša to wutrobnje džakowasche a wysche teho tež
měšchžanam ša wschu česć a luboscž, jemu a jeho ludžom wopo-
kasanu, najhoržyšchi džak wupraji. Romandant a jeho ludžo něm-
škich wojakow k woješkej hudžbu a se šmahowazymi šhorhowjemi hacž
k jich kóžki dowjedžechu. A jako šo čzi hižom po morju wjesechu,
dha tamni na móřkim brjohy pschězo hišchěže k rubiščkam ša nimi
machachu.

Wiedeburgowi wojazy nješbu wěšče šwoje žiwe dny na to
šabli, šchtož šu Wóh luby Rnješ a dobri wobhdlerjo na franzoskej
kupje Rě nad nimi čzini. Wutrobny džak pak woni tež štajnje
k šwojemu šwěrnemu a dobročiwemu hejtmanej šacžuwachu,
a to bė šebi wón tež w polnej měrje šažlužil. Wón je po tam-
nym šłowje škutkowal, kotrež rěka: „Ty dyrbišch Boha šwojeho
Rnješa lubowacž k žylej šwojej wutrobu, k žylej šwojej duschu
a k žylej šwojej myšlu. To je přenja a najwjětscha kaseň. Ša
druha je pak tej runa: Ty dyrbišch šwojeho bližšcheho
lubowacž jako šam šo!“

Teho dla čzemy tež my Wiedeburgowe mjeno w česći
džeržecž. Šam wschitkim pak, kiž tole powjedańčto čzitamy, nječ
nasch Šbóžnik k temu pomha, šo bychmy wschědnje pschibjerali niž
jeno w lubosczi k Bohu, ale tež w lubosczi k šwojim bližšchim.

* Budže šo dženska w Malešchžanskim Božim domje spěwacž.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedźelske łopjeno.

Wudawa so kóždy kobotu w Smolerjež knihcizishezerni w Budyschinje a je tam ja schtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

14. njedźela po swjatej Trojizy.

Łuf. 17, 11—19.

Wuhojenje tych 10 wužadnych, schto naš wone wuczi?

1. Nusa wuczi drje prošnjcz,
2. wuczi naš tež wupomhanje so džakowacz?

1. Jesuŝ je na puczu do Jerusalema. Tam setkachu jeho džekaczo wužadni mužojo. Šrudna bė to khoroscž. Čzi khoru bėchu kaž wokolo krodzaze čzela; woni pschi žiwym čzėle huijachu, jedyn staw po druhim by wotpadnył. A temu bėsche ta khoroscž jara natyłowaza. Duž bėchu čzi khoru s čzłowsteho towarstwa wustorczeni. Wužadny mandželski dyrbjesche wopuszczicz mandželsku, džeczjo starscheju. Wontach psched městom bėchu khezki sa wužadnych. W tutej wulkej nusy čzi wužadni blycha, so so Jesuŝ bliži. Woni přjedy njejku lėpschi byli hacž tón drugi židowski lud a njejku so sa tym Šbóžnikom prascheli; ale nětko, hdyž čzłowjekojo jim pomhacz njemóža, hdyž kamo wscho bohatstwo jich nusu wotwobrocžicz njemóže, so woni na Šbóžnika wobrocža. Nusa wuczi prošnjcz, woni wołaja: „Jesu, luby miŝtrje, šmil so nad nami!“ Tak je tež mjes nami. Šdyž kschiz pschindze, hdyž čzłowjekojo šebi kami pomhacz njemóža, potom čzłowjet wė, hdyž Anjes Jesuŝ bydli, a tón, kiž jeho dawno wjazy setkał njeje, jeho potom pyta. Někotry lohko-smyšleny mlodženz, kotryž so we šwojich šwětnych wjekelach na teho Anjesa depomnil njeje, jeho pyta w nutrnej próstwie, hdyž tón Anjes jeho na čzėlke khoroložo položi a wón je we šmjertnym strasche.

Někotra macž, kotraž bėsche so do šwěta čzahnyč dala, je nawukła, pschi ložu šwojeho šmjercž khoroho džěcža k temu Anjesej so wołacz a prošnjcz. A so so w šrudobje k temu Anjesej wołasch, tebi nihto njewobara, pschetoz tón Anjes je kam prajil: „Wołaj so ke mni w čzachu nusy!“ Ale ty nješmjesch bycz kaž čzėlanž, kotryž jenož k temu Anjesej pschindze w čzachu nusy. Ty nješmjesch bycz kaž tamny lėni kšeschizjan, kotryž ma šwoje špěwarstke zyle lėto w komorje ležo a jo potom wosmje na wječor, hdyž čzėlke hrimanje wysche jeho doma steji. Ty nješmjesch bycz kaž kóžnik, kotryž šwoje modletstke knihi jenož potom se šwojeho kšera wosmje, hdyž so wyšoke žolmy šbėhaja a kóž tam a jow khabla. Čzi wužadni prošča wo šmilnoscz a tón Anjes jich modlitwu wušlyšchi. Šako čzi džekaczo k mėschnikam pschindžechu, bėchu woni wucžiszeni. Nusa bėsche jich wucžila prošnjcz, tón Anjes jich wušlyšcha, ale

2. wuczi wušlyščenje próstwy tež so džakowacz? Džewjeć wustrowjennyh so wjazy njepokaze, jedyn jenicžki je džakowny. Še to pola naš lėpje? Na tu licžbu khamu so njetrjeba waznoscz položicz. Ale dajczje temu Anjesej Jesuŝej k nam stupicz a prajicz: „Čzłowjecze, kak huŝto šym ja tebi derje čzinił wot twojeho naroda hacž k dženknišchemu dnju a ichto bėsche twój džak?“ Ššches 200 dnjom šmy hižom šašo w tutym lėczje mēli, ale šmy my je s džakowanjom šapoczeli a škóncžili? Wny šmy psches 30 njedželow mēli, kajke žohnowanje je tón Anjes na naš wušypowal, ale šmy tež my jemu na njedželi džakny wopor pschinješli?

Spominaj na czaſy nuſy a ty žaneho wupucza njewidžeſche, a wón tebi wupomha; ſy paſ ſo jemu tež džaſował, abo ſy tež cziwił, kaſ czi dżewjeczo, kofiz pomoz ſ jeho ruki wſachu a potom ſaſo na njeho ſabuchy? „Gdže ſu czi dżewjeczo?“ ſo tón Anjeſ praſcha; „njeje ſo žadny wjaſy namaſał, ſo by ſo wrócił a Bohu czeſc daj?“ Tole ſłowo a praſchenje Anjeſowe ſo taſ mało wobledźbuje; njekłyſchimy paſ ſ teho ſłowa tu wulku ból, kotraž ſ Anjeſoweje wutrobny pſcheſ tole ſłowo klinczi, a tón poroſ, kotryž naſ ſ jeho rta trjechi? Dobry wěrjaſy kſcheſczijan jun-króć wupraji: Dwěmaj wězomaj mamy ſo dżiwacž: ſ přenja njepſcheſtawazej njedžaſownoſczi pſchi wobſtajnej luboſczi Božej, ſ druha njepſcheſtawazej luboſczi Božej pſchi wobſtajnej cžłowſkej njedžaſownoſczi. Niž kaſ by Bóh naſcheho džaſa potrebał, ale my jeho potrebamy, ſo by ſchumił pſcheſ naſchu wutrobu kaſ cžiſta rěka a ju pſchezo nowu a czerſtwu ſdžeržał a ju pſchezo ſaſo ſ Bohu wjedł. Próſtwa je ta jena ruſa wěrny, ſ kotrejž teho Anjeſa ſapſchinnjemy, džaſ ta druha, a ſ woběmaj rukomaj dže Bóh wſchědnje džeržany bycž. Ale kajke ſu naſche modlitwy? Wjele proſchenja a ſkorženja, ale kaſ mało džaſowanja! A tola je džaſ wutrobny najrjeſſchi ſynt. Naſche ſłowo njech je, kotrejž naſ wodži: Wopruj Bohu džaſ a ſaplać Najwſchſchemu ſwoje ſluby. Samjeń.

Sroſny!

(Spitta.)

Hłóſ: Ach, poruč Bohu ſwěru —
Ach, cžłowjeł ma tu czaſy,
Niž njeroſny mi wſchě;
Je Boha nam'kał ſaſy,
Wſcho duſcha ſpóſnacž wě.
Gdyž, Anježe, prawdy kraſnoſcž
Wón twoju wohlada,
Dha doſtał je tu jaſnoſcž,
Niž w bludže požada.

Šhtož tebe ſwěru žada,
Eso ſ tobu ſwěruje,
Do twojoh' ſwětkla hlada,
Dha ſam ſo jeſnaje.
Wón widži ſwoju niſkoſcž
Na twojej wulkoſczi,
A ſwoju nahu hrěchnoſcž
Na twojej ſwjatoſczi.

D to je wulka hnada,
Niž nětk tež ſhwalu ja.
Ach, na wutrobu pada
Mi moja hroſnoſcž wſcha,
Gdyž hrěchow wodarja
We tebi póſnawam,
Tež ſa mnje pučžowarja
Kraſ wótzny widžu tam.

Šhto, Božo, pobrachuje
Mi, hdyž wſcho ſticžujefch?
Šhto mje ſchěze pſchemozuje,
Gdyž mje tał lubujefch,
So ſy mi hižom wodał
Dla Khrysta wopora,
Prjed' hačž běch ſo czi podał
A roſkał hrěchow dla!

Braj, dyrbju dha nětk wyſtać,
So mje ſy lubował?
Braj, dyrbju ſo ſaſ' roſtać,
So ſym cze roſhněwał?
Ty woboje chzeſch mēczi:
So ſpóſnał křudobu
A ſ twojej mozu w ſwěczi
Bych ſchol pučž ſ žiwjenju.

Měj džaſ, ſo nam'kač tebe,
A duſchu ſroſnymju,
A póſnał ſym ſam ſebje
Bo wſchellim bėdženju.
Duž ſhwalu twoju ſwěru,
Gdyž hladam ſ njebeſam
A ſ pokutu a ſ wěru
Eso prawje wuplaſam.

Surij Bróſt.

Maſch-li Boha, dha maſch wſcho.

Ma brjoſy rěki Majn ſteji w luboſnej krajinje ſtary kamjeńny pomnik, na kotrymž je klecžata žónſta pſchēdſtajena, kiž ſ wěrjaſej nadžiju ſ njebeſkej pruſy, mróćele nad jejnej hlomu pſcheſamazej, ſhladuje. Wo tymle ſtarym pomniku ſo w jeho wokolnoſczi powjeda, ſo je něhdy jena židowſka holcžka, džowka bohateju ſtarſheju, pſcheſ Božu hnadu Jeſom Khrysta namaſała, a ſo bėſche Ebóžnik hluboku luboſcž ſ njemu do wutrobny tehole džeſcža ſaſchěpila. Kruta wola knježnicžki drje bėſche, do kſcheſczijanſtwa ſaſtupicž a Wumožnika je ſłowom a ſtutkom ſjawnje wuſnawacž; kajki dónt paſ mējeſche potom docžatacž? D wona to derje wjedžiſche: wotnamrěwſtwa a jaſtorcženje je ſtrony ſwojich bohathch pſchuwuſnych bėſche jej potom wěſte.

Duž ſo wona je ſwojej wutrobu bėdžeſche — dołhi, dołhi czaſ; njebėſche dže to jeno czaſne kublo, kotrehož mējeſche ſo ſdawacž; wjedžiſche dže wona, ſo jejna kročel jejneju ſtarſheju hačž do ſmjercže ſrudži, — ſo jejny nan do procha padnje, tu ſkóržbu wuwolaſy: „Šlabod, Šlabod! Kraſnoſcž je precž wot mojego domu!“ haj, ſo ju ſnana w ſurowym hněwje ſaklije. W tychle dnjach bėdženja wona něhdy na tamnym mēſtnje pſchēbywaſche, hdyž ſo dženſa tón pomnik poſbēha. Š bolocžiwkej wutrobu na ſwojej tolenje padnywſchi, wona te ſtyſkapolne ſłowa do lėſneje ſamoty wuwola: „D ſhubju-li ſwojeju ſtarſheju, ſchto ſmēju potom?“

Ma to ſwětkla pruha cžěmne nózne mróćele roſdžěli, kotrejž bėchu ſo nad lėſom wupſcheſtrejeke, a hlóſ w miłych ſyntach troſchta ſ tyſchenej rjekny: „„Potom ſmėjeſch Boha, a maſch-li teho, dha maſch wſcho!““

Duž ſo ta židowſka holcžka poſbēže; — wona bėſche nětko polnu jaſnoſcž a doſpolny roſkřud dobyła! Š tym wſchitko wupſchěziwſchi, ſchtož mējeſche, wona ſwoje žiwjenje nětko Anjeſej Jeſom Khrystej poſwjecži. Wjeſny lud nad Majnom ſwoje jednore powjedańcžko ſ tymi ſłowami ſkónčža: „Kſcheſczijanſka luboſcž je ſo w bohatej mērje nad tutej woſamocženej ſmilila.“

Jeſuſ Khrystuſ pał do wěcžnoſcže tónſamny woſtanje, kiž wón wčžera bė a dženſa je. Jeho ſłowo: „Maſch-li mje, potom maſch Boha, wujednaneho Boha, a ſ nim wſchitko!“ hačž do ſkónčženja wſchěch wězow plačži.

Čžehodla pał bu tamna ſtara majnſka powjeſcž tudy powjedana? — Tež my ſmy jara huſto do wobſtejnoſcžow žiwjenja wodženi, hdyž rěka: Wuſwol mjeſ Bohom a ſwětom! Potom njech tež nam to ſłowo napominajo klinczi: „Maſch-li Boha, dha maſch wſcho!“ Sawěrnje, — a je-li to tež ſnana haſle na

fónzu nascheho běha — my potom pónajemy, kať sbóžnje so to
mrtuje, Šhrysta dla šwět parowacž a horjo nošycž.

Po žnjach.

Nětk hona, pola próbdne šu
A bróžnje pjelnjene;
Duž šhwalmu Boha s wutrobu
Sa dary šchžedriwe.

Wón šwoju ruku wotewri
A wschědny šhlěb nam da;
Tež stworjenja wschě našycži,
Šim žiwnošcž podawa.

Nětk šhromadžena pod tšěchu
Se Boža wobrada;
Daj Bóh, so s džaknej wutrobu
Šu nasch rót wužiwa.

Ach, junu pschińdže dawat žnjow
Tež w šmjertnej hodžinje
A rjeknje: Nětko pschinješ jow,
Ščtož mój šyw nješesche!

Duž prošch, so Boži wušyw tu
By šhadžak, rostl a kčžek
A ty ša bróžen njebjesku
By polne šnopy měl!

K. A. Fiedler.

Rak so džakujesch?

Dženša běšche wicžny džek. Wjěšni ludžo šwoje bohate
žnjeńške wušbytki do města pschijowjeschu. Tónle je šwoje žito
pschedal, tamón šwój stót, druhi džěl bėrnow. Šbódnny dobytk bu
šczinjeny, rjany pjenjes do kapšy tynjeny.

Domoj šo šhwata, ale — aw jaw! tak někotry je na dom-
pucžu wjele bóle wobczěženy dnžli prjedy. Žentnar hrěcha wón
šobu domoj nješe. Wón šo na šwojim šydle tam a šem šhabla kaž
drėmotka. Šeho wocži stej blusej, jeho šmyšky šu šczėmnjene. Pať
šem pať tam wón šwój wós wodži — jón pschi šamym do hriebje
šwrocžiwšchi. Džš a džš tež w špěšchnym štoku do přėdka dže. Nje-
pschestajnje wón se šurowjenjom a šelenjom do konjow šchwika.
Wbohaj konjej! Abo hišchcže lėpje: Wbohi cžłowjel!

Se to cžłowjel, šchescžijanski cžłowjel? abo běšche to hubjeny
wotrocžk šwojeho hrěcha, njewólnik šwojeho njepocžinka, kotryž
s wohidnym wopikštwom šebje šameho poniža — poniža pod
njerosomne štokčo?

Běšche to tón džak ša dobrocziweho hnadneho daricžela žnjow,
to tón džak ša te bohate, nješaflužene žnjeńške dary? — Šdžeha
šu cži džewjecžo? — Šeno jedyn, jeno tu a tam jedyn, kiž
šo woprwdže wrócži a dawu Bohu cžesč!

F.

Pišna pruha.

Šjedrich Šylem I., tónle šhutny, kruty wojeřski kral, kiž
pať běšche jako wėrjazy šchescžijan ša wschěch šwojich poddanow
wutrobnje miłosčiwny, w lėcznym cžaku wošebje rad na šwojim
honitnym hrodže „Königsmusterhausen“ pschebymasche. Tam wón
jedyn džek šnateho šaložerja Šallisteje šyrotownje, Augusta Šer-
manna Šranku, w audienzy pschija. Dokladnje šo kral ša žylej

F.

šlawišnu nastacžu tehdy hižom šlawjeneje šyrotownje wobhonjo-
wasche, šo pschi tym tak prawje s wutrobny šadowawšchi nad džim-
nymmi pucžemi, kotrež běšche Bóh tuteho šwojeho šwėrneho wotrocžka
wodžik. Šo šhwili kral Šranku namořwjesche, šo cžyl jemu šlėdo-
wacž, a wjedžišche jeho do přynzownyh pschebytow, hđžež jemu
džewjecžlėtneho křónpřynza — pošdžišcho Šjedrich Wulki —
pschedstaji.

Kral, šo na maleho přynza wobrocžiwšchi, džesche: „Šlej,
Šryza, to je tón muž, kotryž je wulki štuk lubošcže šaložik, kiž bu
hižom ša mnohe džecži k wulkemu žohnowanju. Š nicžim — jeno
psches wėru a s dowėrenjom na Boha je jón wón šapocžak.
Mėrkuj šebi to!“

Šotom wón pošracžesche: „Nětko pošak tež Ty, ščtož Ty
móžesch, a napišch prawje rjenje tu šadu: Ššches wėru wy
šbóžnosčž doštanjecž!“

Křónpřynz to k špokojnosčži krala šczini a bu tuteje šwojeje
pišneje pruhi dla pošhwaleny.

Tónle pomnjecžahódnny křuch papjeru šo hišchcže nětkole
w Šarlinškim Šohenzollernškim Mušejju šhowa.

F.

Šsuche šchtomy.

Šowczėť pschi šwojim štable štejesche w cžichim rošpominanju
wšhofich šchwiznyh šchtomow psched šobu lėžazeho lėša. Duž bu
na jene dobo poš, tu hacž dotal cžicho šedžazy, njemėrnny. Šncžer-
šubler s bliššcžeje wšy, kotremuž hońtwa w tutym lėšu škuschesche,
s buschšwju pschistupi.

„Mó, mišchtrje Boscžijo“, wón šapocža, „njeje Šam cžak
dolži?“

„Na žane waschnje, hnadny knježe“, wowczėť šnapschecžiwj;
„ja runje jara šhutnje wo cžaku myšlach, a mi cžěžto na wutrobu
padže, šo je wón tak křótki. Šlejcže, tamle je šchtom pošnamjenjeny,
kotryž ma šo porubacž, tamle hišchcže jedyn. Šohladajcže po nimaj
horje: wjeřšchaj štaj šuchaj. Tak šo nětko tudy lėto wot lėta
šbónki puschcžejju, a wot džepacž lėť šem bu lėš hižom šhėtro wu-
šwėtleny.“

„To mje jašnje na lėš mojeho žiwjenja dopomina. Šak
mnošy wot tch, s kotrymž šym wotrostl, hižom w šhlódněj šemi
wotpocžuja! A wot šnathch jedyn po druhim špacž dže na to
wulke wotwołanje, pschi kotrymž je napschecžiwjenje podarmo. Šak
bóřny budže rjad na mni! Duž cžitam nětko pilnje w Šlowym
Šestamencže, tutym jenicžkim namřėwku, mi wot njeocžicžkeje
macžerje šawostajenym, a kotryž pódla nohajzy pschezo w dnšfaku
pschi šebi nošchu. Šudrje je, šo na pošledne pucžowanje pschihoto-
wacž, knjes Amtmano!“

Šncžeršubler na to wjele prajicž njewjedžišche; ale wowczėřjowa
rėcž bė jemu k wutrobje šchla. Wón psches lėš šracžesche a na
pošnamjenjene jėdle šedžbowasche. Na dwazecži jich nalicži. „Šloja
macž“, wón pomyšli, „je mi džek konfirmazije pschnu bibliju
s wobrasami a šlotym řėšom darika, tež na přenje šopjeno napišala:
Š pilnemu wužiwanju. Šola ja nješym wot mojich šchtudentškich
lėť šem wjazy do biblije pošhladať. Šot dženkša cžzu kóždy wjecžor
psched dołožahicžom šlaw s Šloweho Šestamenta cžitacž.“

F.

Wuřud Božejew prawdy.

Š bitwje pola Šehrbelina, w kotrež wulki šhurwjeřch Šjedrich
Šylem Šchwedow poš, bė šo mlódy wojak s mjenom Šandrij
Šošak se šwojej šhrobłoscžu wušnamjenil. Wón mějesche wulke
šbože, šo wšchšcžeho šchwedškeho offiziera jateho wša. Ša šhrobłoscž,
pschi teje škladnosčži wopokajanu, bu Šošak šjawnje pošhwaleny
a šhurwjeřch jeho do šwojeje gardy pschija. Do tuteho wotdželenja

bo jenož najrjeišči a najslužbnišči vojazy wubërachu. Š temu pschiündže, so mējachu thurwjerchowu gardistojo malo džëla, ale wjele nišdy. Wyšche teho šmëdžachu šo nadžecz, šo šo pošdžišcho na thurwjerchowych hrodach ša domownika abo hajnika postajichu.

Na wjeczor ras pschiündže Rošak š kraloweje straže. Wón š tešakom pod pažu š mišchtrej Mërczinkej džëšche, tudomnemu najwustojnišchemu brónjerskemu kowarjej w Barlinje. Tutón durbjesche jemu mažu škodu na tešaku wuporjedžicz. Mišchtr Mërczin mējesche nad mlodym, prostym čłowjekom, nad jeho powjedanjom a wašchnjom špodobanje. Wón šo š nim bliže špscheczeli a jeho na čzajczišche wopny pscheprošy. Rošak tele pscheprošenje rad pschija, dokelž šo jemu rosrëczowanje š pscheczelnwym starym derje lubjesche.

Hišcže wjetšche špodobanje pač mējesche wón nad jeho jenicžkej džowku, lubošnej Marju. Młoda holza bëšche šo š woprëdka, hdyž zušy wojak pola nana pschëbhwasche, jenož bojasnje do jstwy šwërika. Mišchtr Mërczin šam jejnu ledžblivosč na młodeho čłowjeka wobroczi, rëczjesche wo nim wospjet a jeho pschëzo š polnej wutrobu šhwalesche. Šak šo šta, šo Marija pschëzo čzajczišcho pschihadžesche, hdyž Rošak jejneho nana wopntomasche. Wona pilnje pschëdžesche abo šchijesche, hdyž šo mužej mjes šobu šabawjeschtaj, a pošluchasche š wošëbitym džëlbracžom, hdyž Rošak wo šwojej šlužbje pola thurwjercha abo wo wójnje, w kotrejž bëšche pschëczowo Schwëdam mužniwje wojowal, powjedasche.

Wutrobje młodeju čłowjekow šo pschëzo bóle a bóle š šëbi pschihilomaschtej. Duž Rošak ras na wjeczor šjawnje a šprawnje wo jejnu ruku prošesche. Marija š wješëlošču „haj“ praji š tym wumënjemjom, šo jejny nan pschëczowo jeju šjenocženju ničšo nima. Šprawny mišchtr, kotryž Rošaka hižom dawno kaž šwojeho šyna lubomasche, š radošču pschiswolenje a žohnowanje š tutemu šwajškej wutrobow da.

To bëšche rjany, wješëly čzaš ša Rošaka. Wschitzy jeho towaršchojo a pschëczeljio jemu jeho šbože š zykej wutrobu popšchawachu. Wschitzy wschaf móžachu jeho derje čzëpicž dla jeho šwërneho a šjawného wašchnja. Šëž thurwjerch, bjes kotrehož dowolnosčje w tamnyh čzafach šo žadny gardist woženicz nješmëdžišche, bëšche š tym špokojom a šlubi, šo čže šëbi nëtko čzim škerje na jeho šastaranje myšlicž.

Šenož jedyn bëšche w potajnosčji nad Rošakowym šbožom roššobjeny, bë to thurwjerchski trabant Rudolf. Wón bëšche šhrobly a šwajšny muž, kaž jemu to ničtò wotrež njemóžesche. Še wójnje bëšche šo wón wospjet wušnamjenil, a dokelž bëšche šëbi tež w šlužbje psches porjad a pilnosč thurwjerchowu špokojnosč dobył, mējesche wschu nadžiju na rucže powyššchenje a šastaranje. Šenož jeho towaršchojo „čzorneho Rudolfa“ šnjëčž nochžychu, kaž jemu dla jeho pošmurjeného napohlada a šamotného wašchnja rëfachu. Rudolf wješëkemu a dobročiwemu Rošakej, kotryž pola thurwjercha w dobrym šwëtle štejesche, hižom še šawiščju njepošchëjesche. Šako pač šo nëtko bliške hajništwo w Grunewaldže wupróšni, ša kotrymž bë Rudolf hižom dawno še žadostliwymaj woczomaj hladał, a thurwjerch hajništwo Rošakej pschëpoda, šo by tutón čzim škerje šwoju njewjestu mohł š wotšarjej wješčž, šo wón š hñëwom a njemdroščju pnyjesche. Wón hidžesche Rošaka, kotryž bë jemu nadžiju na dobre mēštno wšal, a wobšamny šo nad nim na hórke wašchnje wjecžicz.

Šajprjedy wón špnta, jemu jeho njewjestu wotwješčž. Šako thurwjerchowu šlužobnik wón lohko pschisšup do domu mišchtra Mërczina dosta, kotryž jeho jako šhrobého wojaka čzëščesche. Nëtko wón šapocža še wschëmi šrëdkami na šwój wotpohlad džëkacz. Šola bórny wón špšna, šo drje šo jemu to ženje radžicz njebudže. Marija drje bë napšchëčžo hoščej šwojeho nana pschëczelnwica a tež

na jeho rëčže pošluchasche. Šola jako jeho plan šhudawšči jeho pschibliženje pnyty, šminy šo wona jeho napohlada a njepšchiündže do jstwy. Š tak durbjesche na pošled š „čzorny Rudolf“ špšnacž, šo psches nju šwoju wjecžiwosčž špokojicz njemóže. Nëtko wón, šo rošny, čzim bóle ša tym žedžesche, šak by šo mohł nad wobëmaj čłowjekomaj, wot njeho hidžemaj, wjecžicz a jeju šbože škashčž a šanicžicz.

Rošny a Marija niz najmješšche wo hrozžych wrotach, na njëbju jeju šboža a žiwjenja šo pošëhewaschych, njepnyšchtaj. Džen jeju šwajš šo pschëzo bóle pschibližomasche. Šopoldnju ras bëšchtaj wschelake wëžy na njón šupowaloj. Šrótki čzaš do teho bë šëbi Rošak wostudu š tym šahnał, šo bë wrony šëlał, šchtož tehdy thurwjerchowu šlužobnikojo pschëde wschëm lubowachu. Nëtko wón šwoju njewjestu do domu jejneho nana pschëwodžesche. Dokelž pač mējesche hišcže we šlužbje nëšchto wobštaracz, šo wot njeje pschi pošlednim rözku hašy džëli. Bëšche šo hižom šacžmilo, šola šak čžëmno hišcže njebë, šo by młoda holza nëšchto šrocželow hačž do šwojeho wobhdlenja šama hičž mohła. Šubaj šëbi wutrobne božemje prajeschtaj.

Ša dobo Rošak wótre šaprašnjenje šašlyšcha. Šastroženy šo wobrocžiwšči wuhlada, šak šo jeho njewjesta, na šmjercž šranjena, na šemju šwjesje. Wón hnydom š nej pschisšoczi, šola šako čzysche ju šbëhnyčž, bëšche wona hižom mormwa. Šordarška šulka bë derje mërjena była a bë wobhu holzu runje do wutrobny trjehika.

Rošak bëšche wschón šprostnyeny še šróželemi a šrudobu, jako šwoju lubowanu njewjestu, kotraž bëšche šo šakle runje wot njeho štrowa a wješëla džëšila, mormu w rukomaj džeržesche. Ša wolanje: „mordarštwu, mordarštwu!“ šbëžachu wobhdlerjo hašy w hromadu a wobšupachu młodeho muža. Wojazy tamnyh čzafow njemējachu najlëpschëje šwalby. Šadlawosčje šžëczilëtnëje wójny hišcže šabnte njebëchu, a wjele š tych, šotšiz do wojakow džëchu, wjedžichu džiwje šjesbóžne žiwjenje. Šhromadženi mēšchčzenjo njedwëlowachu nad tym, šo je Rošak, kotryž wschaf šwoju šëlbju pschi šëbi njëšesche, mordar młodeje holzy. Tutón pač, kotryž bë wot štracha wschón pošluschenty a bjes wole, da šmërom ludžom wscho wokoło šëbje čžinicž a š šobu šapocžecz. Wón šo tež njepšëčesche, jako jeho wot lubowaneho čžëla wottoržechu a na šudništwo wjedžechu.

Šako šo š nim rošnjemdrjeni mēšchčzenjo šak wotšalichu, bëšche še šušodnëje hašy wolanje šlyšchëčž, šo šu mordarja popadnyli a šajeli. Bëšche to „čzorny Rudolf“, kotrehož bëchu nëkoti mužojo pschi čžëfanju šhrabnyli.

(Ššchichodnje dale.)

Wschelake š bliska a š daloka.

— Šrudna powješčž wo šažnym minjenju knjesa wuczerja Rudolfa Sommera w Budyščinje je wutrobny našchëho šerbškeho luda wobjimala. Šprawny, njepšróžniwy, njëšëbicžny muž še šerbškej wutrobu bëšche našch Sommer. Šëž našchemu njedžëlštemu šopjenu „Šomhaj Wóh“ je wón we šwojim čzafu bliško štejal a šëta dołho do njeho pišal. Duž džë tež našch hnyty džak ša nim do wëcznosčje.

— Ša šararja w Šprejizach, hdyž mējesche šonšrocž šonšštorštwu prawo wobšadženja, je šo powołał knjes šarar Šejda, kotryž bëšche hačž to teho čzajš š šararjom w Ššchischowje pola Wóšporfa.

— Šošwječenje ewangëlškeje šhapalki w Šulowje, kotrež durbjesche šo w bližšchim thdženju mëčž, je šo wotštorčžilo, dokelž nowe byrgle, kotrež knjes Ššowa w Budyščinje twari, hišcže dohotowane njëšku.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosk,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđželske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Smolerjez knihcizisčycznj w Budyšinje a je tam ja šchtwórtletnu pschědplatu 40 np. dostacž.

15. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Matth. 6, 24—34.

Njestarajće so! tak Šbóžnik kaže. Ale my prajimy: Šchtó samóže tule pschikasnju dopjelnicž? Starosće šame wot so pschindu, hdy by so tež chytł pschecziwo nim wobaracž. A tola je naša pschibluschnosć, runje w tym pruhu wot našeho kšesćizianstwa wotpołožicž. Pschetoz ta starosć, kotruž ma tón Anjes w myšli, so na žane wašnje i prawym kšesćizianstwom njesnješe. Wón wěso šebi njemyšli na to jaštaranje, kotrež šmy tym šwojim winojczi, na nusnu wobhladnivosć a slutnivosć, so bychmy do přědka pschischli, ale na to štyšne, małowěrne, pohanske štaranje, hdyž so čłowjek stara, kaž by žadyn Wóćez w njebjěšach njebył, kotruž so ja naš stara, so pschi tym wschitko dowěrjenje, haj Boha šameho a šbože šwojeje dušče šhubimy.

Šesuf prawy lěkař pschecziwo khorosćzi starosće.

1. Wón nam štraschnosć tuteje khorosće pošasuje;
2. wón nam tež prawe wuhojenje šliczi.

1. Žiwjenje je čěžke a wschelaku wobčežnosć w šebi nješe. A tele wobčežnosće ma kóždy njesć na šwojim měšće a na to džiwacž, so by šprawne a čěštnje šchol pucž šwojeho žiwjenja. To by byl hubjenn hospodař, kotruž nočnył na pschichod šwojeho doma myšlicž. Tule starosć, tole jaštaranje ma kóždy njesć. Šbóžnik je so tež ja

šwojich wucžobnikow štarał. Ale Šbóžnik wobroczi so pschecziwo wopacžnej štarosćzi, w kotrež chze čłowjek šadwělowacž — t. r. šebi štarosć čzinicž. Pschi teje štarosćzi njeje pař bližšchi najwažnišče, ale čłowjek we šwojej štarosćzi šam. Wón so njeha dacž trošchtowacž a wobnjo a w nožy so we šwojich štarosćach tyšchi a čwiluje. Duž chze nam Šbóžnik šjewicž, kať njemóžni šmy my w tutych šwojich štarosćach. Šdyž šebi my šwoje žiwjenje wobhladamy kaž pucž, po kotrymž džemy, my tola tónle pucž ani wo lohč, ani wo mjeńščinu podlěšicž njemóžemy, hdy bychmy so tež wo to štarałi.

Šbóžnik pošasuje na ptaki pod njebjěšami, na lilije na polu a so prascha: Njesće dha my wjele wjazy džyli wone? My šmy Bože džeczi, wón je naš Wóćez, kiž naš lubuje w Šhryštu. A wón njeđyrbał wjeđecž, čžeho my potrebamy? Duž je naša štarosć njedowěrjenje k Bohu našchemu Wóćej, haj šamo hrěch. Dolež pař čłowjek w dowěrjenju k šwojemu Bohu w njebjěšach njehlada, šebi wón štarosće čzini a šwoju wutrobu wobčežuje. „Wy njemóžecze Bohu šlužicž a mamonej.“ Šwětna lubosć je tón wulki štrach, kotruž naš džěli wot našeho Wóćza w njebjěšach. A najštraschniše je šwětno kublo. Kaž mamon čłowjekow mjes šobu džěli, tať džěli jich tež wot Boha. A šchtóž w rjećasach mamona leži, teho wutroka so štwjerdzi, so wona wjazy k njebjěšam njehladuje, ale so so pschezo hlubje čžeňje do procha tuteho šwěta. Duž njeh nam šłowo našeho Šbóžnika praji:

Uch, nještaraј so jara,
Wschak Bóh twój Wótz sam je,
Riž sa wschitko so stara,
Wschó derje wumjedže.

2. Sbožniť nam tež prawe wuhojenje skiczi pschecziwo wopacžnej starosczi. „Wytajcže najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdoscz, dha budže wam to wschitko pschidate.“ Wón chze prajicž: potom budže to druhe styfknive staranje njenusne. W tej myšli so shubi luboscž k swětnym kublám. Ty drje trjebasch dary swěta k žiwnosczzi a potrebnosczzi, ale wone nad tobu njejnježa. Wone su tebi date a tež poddate, hdyž ty Bohu služisch we wěre a džeczazym dowěrjenju. Róždy džeh ma a směje swoju wobczěžnoscz a ty masch swěru dopjelnicž swoje powołanje. Ale we swojim džele masch ty tu wěstoscž, so tym, kotřiž najprjedy na to duchowne hladaja, tež to czělné pschipaduje. A tať budžesch ty swěrnny we swojim powołanju, ponižny a džakownny w sbožu, stroschtny w njesbožu, społojny tež, hdyž budže tebi mało wobradžene. Hdyž tež czěžke czasny pschiddu, kchesczžijan wě:

Schtóž na Boha so satoži,
Tón na žadny pěst njetwari.
Samjeń.

Mój pomoznik a troscht.

Glóš: Jesuś, moja nadžija —

S Jesuśom wscho spoczynam,
Džělám czishe w jeho mjenje;
Hdyž ja jeho pomoz mam,
Dha so mój skutk radži rjenje;
Seho miłoscž njebjeska
Sa wscho žohnowanie ma.

S Jesuśom ja k měrej du,
S nim tež rano czerstwy stawam,
Spěwam swoju modlitwu,
Cžescž a khwalbu jemu dawam,
So je wón mje schkitował,
Hdyž hym w nozy derje spał.

Szym-li wutly, Jesuś mje
Na selenu pastwu wodži;
Hdyž pał duscha lacžna je,
Wón s njej k czerstwej studni khodži,
Hdžež ju s wodu napoja,
Riž so žórli do njebja.

Dyrbjach hieč pšes czěmny dol,
Pocža horjo njebjo wrócžicž,
Dha je Jesuś so mnu schol,
S nim so klónzo widžach wrócžicž;
S czernjom róže schadžachu,
Róžda bylša saprahnu.

Schto dla hrěchow tšichu so?
Jesuś troscht do dusche lije;
Seho krej je lékařstwo,
S kotrymž kóžda rana žije.
Duž so smjercže njeboju,
S Jesuśom du k žiwjenju!

Mam-li jeno Jesuśa,
Schto ja potom wo swět rodžu?
Wón mi njebjo wotanka,
Hžom jeho sbóžnoscz klódžu.
Sa hym połny radoscže,
So mój Jesuś pschi mni je.

Jesuś mój troscht wostanje,
Seho stajnje w duschi směju;
Moje kłowo poslednje
Budže Jesuś, hdyž ja mrěju;
Daj, tež na swój row chzu dacž
Mjeno Jesuś napišacž.

K. A. Fiedler.

Troscht we wumrjeczu.

Sako kławnny komponist Jurij Wjedrich Händel w haprylu 1759 na smjertnym ložu ležesche a swój bliski kónž czujesche, žebi wón wot swojeho swěrneho služobnika 91. psalm czitacž da. So jeho wuczitanju Händel džesche: „To běsche rjenje! D to je žyřba, kotraž hyczi a wolschemja. Czitaj mi hiešcže wjazny, czitaj mi 15. staw 1. lista swjateho Pawoła na Korinthiskich“.

Sslužobnik s nowa czitajche. Wjazny krocž jeho khoru pschetorhny: „Sastań, praj to hiešcže ras!“ So khwili žebi wón se spěwaskich najlubšchi khěrlusch swojeje njeocžicžkeje maczerje wuczitacž da: „Sa wěšty hym we swojej wěre atd.“

Khoreho hubje mjes czitanjom czishe schepaschtej, wón te kłowa žobu prajesche, kaž wjele s nich s hlowny wjedžishe. Potom wón džesche: „D to je tola rjana wěž, móže-li něchtó swojeje wěrn tak wěšty hycž! Kať kražna je ewangelska žyřkej se swojim předowanjom wo hnadže Božej w Khrystužu jako nadžije hrěschnika! Dyrbjeli so my na swoje skutki spusczecž, ty luby Božo, schto by so s naš stalo! Schtož mamy dobreho na žebi, njeje to wschitko dar wot Boha? Na tutej hnadže ja s woběmaj rukomaj wišam. Na tebje, Khryšcže, kameho wschu nadžiju ja stajam.“

Händelowe husto wuprajene pschecže, na smjertnym dnju swojeho Sbožnika wumrjecž, so jemu dosta. Czichi pjatť tónle swěrnny staw ewangelskeje žyřkwe wužny s tymi czishe wuscheptanymi kłowami: „Rnježe Jesu, wsmi mojeho ducha horje! Uch, daj mi s tobu wumrjecž a horjestanycž!“ Seho rownišcžwo w Londonje posnamjenja smyšlny pomnik. W žiwjeńskej wulkosczi steji wón tam psched bhyglemi, w ruzny džeržo notowe kopyeno, na kotrymž su jasnje te kłowa czitacž: „Sa wěm, so je mój Wumoznik živy.“

F.

Jeno wěr!

Hdyž na Boha so spusczesch
A bylnu wěru masch,
So nozach pucže swětle
Wšez' jasno namakajch.

A schtož žy kručže wěriť,
To budžesch wohladacž;
A kaž žy prjedy wěriť,
To budže so czi stacž.

Jurij Brósl.

Wobrazy s městow nusy w Armeniskej.

Podawa f. M. w M.

1. Nowe krejpschelecze w haperleji a meji 1909.

Se starych czařow ƚo spěwa:

„Sdzerž, Anježe, ƚwoje ƚowo nam
A postoreč bamža s Turku ƚam.“

Turka je ƚo nam njestraschny sčinił. Čzim bóle pať je wón křesćijanam we ƚwojim ƚamšnym kraju žalosč naczinił.

W Małej Asiskej, hdžež je něhdy ƚwiyaty Pawoł ewangelij pschipopowjedajo wokolo czařa, hiščyže křesćijenjo bydla, njech tež je bludna wučzba wopacžneho profety Muhameda wjetšchi džel kraja wobšydnyła. Tuczki křesćijenjo ƚu s wjetšcha Armenižy. Čsu to potomnizy stareje zyrkwoje — niz drje se starej mozu ani s ewangeliskim žiwjenjom, ale tola stawy křesćijansteje zyrkwoje. Dla wěry wošebje a dofelž ƚu druheho pokřoda (naroda) hačž muhamedanske (turkowske) ludowe splahi (Kurdojo, Turkmenojo, Čscherkešsojo), ƚu stajnje wot nich hidženi byli. Pšched 14 lětami Muhamedansz, s hidženjom napjelnjeni a sahorjeni, ƚwoju wěru rospřesčěracy, hižom wulke krejroslecze, sapuščenje a pschescžehanje mjes nimi nacziniču, a tať w nalěčzu tuteho lěta s nowa.

Turkowski sultan je padnył a s nim stary turkowski regiment, kiž wscho hidžesche, sčtož muhamedanske njeběsche. A krótko prjedy hiščyže tyžazy poddanow do sčazenja pschinjeke. Sjawne je, so ƚu nadpady a hrosnosčy s dowolnosčzu sultana s hłowneho města ƚem skóncžnje do skutka stajene, dofelž ƚo we wěštych porjedže stachu. Tež turkowsz jasťojnizy Armeniskim pomoz nje podachu, a ƚami wojazy ƚo s njeměrniki s jednocžichu na srudne krawne džel.

Čsrjedžisčyžo hrosnosčow běsche Adana blisko Tarša (narodneho města ƚwiyateho Pawoła) a Aleppo (blisko Antiochije, s wotkal bu Pawoł na mišionstwo wupóšłany). Městacžka a wšy do kolo wokolo buchu ƚobu potrjechene. Wokolo 20,000 křesćijanow bu srudnje skóncžowaných.

Hlaj, w Adanje buchu křesćijenjo ƚrjedž haperleje 3 dny na nječłowste waschnje kóncžowani, jich domy spalene a wurubjene. Na 100 čželanžow w zyrkwi w plomjenjach kóncž wša. Turkojo běchu durje a wofna wutorhawšchi wscho s petrolejom poleli a sapalili. Č turkowskich ƚwiyatnizow na Armeniskich tšelach, kiž ƚo na hařach pokajachu. Čsamo žónste buchu sajate a jim žiwot rospřóty. Manow ƚu na semju kladli a dželčzi na nich horje, so bychu jich tať hromadže se žalosnym wotmachom morili. Drusy buchu tať morjeni, so bu jim póšver do huby pjelnjeni a potom k rosbuchnjenju pschinješeny. Čpodžiwnje, kať ƚrjedža ležaze domy Muhamedanskich stejo wostachu. Tute běchu s turkowskim napišmom wosnamjene, kiž prajesche, so tu Moslemojo (Muhamedansz) bydla.

W Taršuju ƚo 800 křezow do proča a popjela pschewobrocžichu. W Baghšiche ƚmilna ƚotra, na hromadženje wopuščyčenyh ƚyrotow póšłana, widži tyžazy čželanžow, mjes nimi wjele mandželskich armeniskich duchownych s jich dželčzimi, kiž žalosny napohlad sčicžachu. Ani wodny k picžu njeběsche. Mordarjo běchu čžela rosrubawšchi je do studnjow smjetali. W jenej lutkej je pjecža na 70 čžekow ležalo. Armeniskemu měšchnitej sjawnje jashť wurěšachu a s wuřměščenjom porucžichu, so by dale předomal. Čotom jeho sakalachu a do studnje cžišnyču, hdžež běsche noha hiščyže wotkach widžecž.

W Čsmanje běchu se sčzinu kryte tšechi s lořkim sapalene. W armeniskej zyrkwi ƚo 500 čželanžow, mužojo, žony a dželčzi wschitzy žiwi spalichu. W druhej zyrkwi tam 15 armeniskich měšchnitow w plomjenjach martrařku ƚmjercž namakachu. Tež tu mordarjo wscho wurubichu, sčtož na cžapnikach, šlotu a ƚlěboru namakachu. Wschitzy mužsz wobhdlerjo, hačž do tšilětnych hólžow

dele, buchu skóncžowani. W Missis žadny muž wjazy wšyche wostal njeběsche.

Někotra wjeska, ƚo powjeda, s mužemi, žonami, a dželčzimi je ƚo čžisče wot semje šhubila. W Čhane mordarjo čžertowsz sčhadžachu; najprjedy wscho morichu, sčtož jim psched woczi pschindže, a palachu. Sako běsche ƚo přenja krejlacžnosč lehnyla, ƚo na šbytkne wopory dachu, so bychu prawu wěru pschiswali, t. r. Muhamedansz ƚo sčziniłi. Wschitzy, kiž ƚo wobarach, buchu najšurowischo skóncžowani, druha wjeř k islamej (bludnej wěry) pschistupi.

Woprawdžite woblēhowanja křesćijaniskich měšnosčow ƚo stachu. Wjele buchu wotkach na pucžu a pschi čželanju skóncžowaných. Šubježnizy wschudže sakachu. Wojazy, na poduščenje njeměrow a křostanje rubježnitow wupóšłani, kať prajachu, s džela ƚobu na Armeniskich tšelach, džiwje rubjachu a palachu.

Se wschelskich měšnow ƚo pišasche: „Musa luda je njewopřomna. Čta ƚwójšow ƚu bjes tšechi, bjes zyruby a hłodej pschewostajene. My najwutrobnišcho wo pomoz prošmy.“ Macžerje a dželčzi wopuščyčene stejachu. Č jeneje křowaniki ƚmilna ƚotra tónle liščit dosta: „My čže naležnje prošmy, kiž ƚmy bjes ƚwojich mužow a bratrow tu. Čšesč dželčzi a ja ƚmy tu na čželanju w horach. Č jedži ničžo nimamy hačž buchu semju. Črawa je hižom wotjedžena. Čsmil ƚo nad nami!“

Čať buchu w tamniškich štronach sačžene ewangeliske wukhowanske domy bóršy woblēhnjene wot wudowow, ƚyrotow a wbohich, kiž na wutrobu jimaze waschnje wo wukhowanje prošachu.

Jonas w Ninive.

(Čerok.)

Boži hněw ma pschipopowjedacž Jonas w měsče Ninive,
Kral kať prošer we wutrobje čžuje hrěchow tyščnosčyže.
W měsche tež a we popjele město čžini pokutu,
Duž Bóh pschelutowa ludži, kiž ƚo pokucžili ƚu.

Něť pať ponižej tež ty ƚo, ty wot Boha póšłany,
Čželasche psched ƚwojim Anjesom na morjo, ty bojasny!
Šańbuj ƚo a nawuť wěricž! — Č Božim ƚowom Anjesowi
Pšchelhodžuja njebojasnje sččeroři ƚwět, daloki.

Šańbuj ƚo, ƚo nadžecž nawuť, Niniveski předarjo,
Čo tež wobrocžicž ƚo móža wot hrěchow tu pohanjjo.
Njewěšch wschať, so Boža sččricžka tež ƚo žehli we nich tu,
Čo tež šhubjene Bóh dželčzi k ƚebi čžehnje s lubosčzu?

Šańbuj ƚo, ƚo ƚmilicž nawuť, Niniveski předarjo!
Čo ja pschepuščyčič ƚym město, tehobla ty hněwasch ƚo?
Wjeřel ƚo tyh wumoženyh! — „Čo ƚo hrěšnik wobrocža,
Čo čžu ja“, Bóh luby praji, „so by wumrjel, nočžu ja“.

Surij Bróřk.

Wuřud Božeje prawdy.

(Čotracžowanje.)

Wobaj jataj buřhtaj k čželu wjedženaj, kotrež běchu teho runja na radnu křezu donjeřli. Šudolf na nje se šmnymaj pokřmurjenymaj wocžomaj hladasche. Šošak pať psched nim s křikom wutrobneje bolosče na semju padže a kšesche, hórke ƚylšy pscheliwajo, s horzej hubu šmny ruťu lubowaneje njewjesty. Čotom jeho, runje kať Šudolfa, do jasťwa wotwjedžechu a pschepytanje ƚo sapocža.

Žadny s njeju hrořbnemu njeřkutkej stejecž nočžyšche. Šošak po wěrnosčzi wupraji, sčtož bě ƚo štalo, a jeho ƚłowa a žyle sačžerženje na ƚudnikow hłuboki sačžisčyč sčziniču. Šudolf nje-

knížomnje sežane wuprajenje poda, kotrež bē sebi wón mjes tym we swojej čornej wutrobje wumyšlil. Wón pomjedasche, so je psches hažu khwatajo, w kotrež bē so mordarstwo stało, swojeho pscheczela a mlodu holzu w rosręczowanju w hromadže widžal. Wón je pytnyl, so je Rošak hněwny a roshorjeny byl a kaž so sda, swojej njewjesče, knadž w žarliwoščzi, wótre poroki činił. Dokelž pak jeho wěz nicžo starała njeje, je swój pucz směrom dale schol, hacž je na dobo wutřěl saštyšchal. Wón wobkruczesche, so je Rošak, a to jenož se žarliwoščzu, žadławu kłóscž wobeschol, a chžysche na swoje wuprajenje pschisbahacz.

Wobaj jataj na swojim wuprajenju wobstaschtaj, byrnjež so sudnikojo prózowachu, so bychu psches dolhe wupraschowanje wěrnosčž shtonili. So by wěrnosčž na swětło pschisčła, dyrbjachu skónčnje čžwilowanje, w tamnym čžasu hiščče wobstejaze, naložicž. Tola, hacž runje jeju žadławje krjudowachu, wosta tola kóždy pschi tym, so mordarstwo njeje wobeschol.

Čsudnikojo bēchu w njelubosnych wusłosčžach. Sedyn wot jateju bēsche sawěsčže mordar. Wobeju bēchu w najwjetšej bliskoščzi sajeli, hdžež bē so mordarstwo stało. Wobaj mješchtaj tšělsbje pschi sebi, i kotrejuž bē so, kaž pschepyntanje dopokasa, krótko do teho čžasba tšělalo. Wobaj pak tež runje tał sašakle swoju njewinowatosčž wobkrucžowaschtaj.

Mišchtr Měrcžink, kotrehož bēchu jako swědka psched sud žadali, drje se wschej sahorjenosčžu, we hlubokej bolosčzi, hiščče jemu móžnej, Rošakowu njewinowosčž sakitowasche. Tola móžno pschezo bē, so bē so wón tehdom wječor, kaž Rudolf praji, se swojej njewjestu swadžil a w hněwje a žarliwoščzi kłóstny njeskutk wobeschol.

Čsudnikojo se wschej prózu wěrnosčž wuškłědžicž njemóžachu. Tak tale wěz skónčnje psched khurwječcha pschitědže. Wjedrich Wylem, kotryž bē runje tał miły kaž prawdosčž-lubowazy, wobskorženeju we swojej pschitomnosčzi hiščče ras pschekłyšhecž da. Dokelž pschi tym žane wěste pschewědčzenje njedosta, pschitasa wón, so ma so wěz psches Boži sud roskbudžicž. Džeczaze pobožne smyšlenje naschich prjedomnikow woczakowasche, so Wóh sam, jeli čžlowjekojo se swojej mudrosčžu wěrnosčž namakacz njemóžachu, njewinowatosčž wobskorženeho na jašne pschinježe. W tutym padže postaji khurwječch, so dyrbitaj Rošak a Rudolf kóstkowacz. Wjetščina wolow dyrbjesche njewinowateho, mješčina pak mordarja wosnamjenicž. Tež khurwječch so nadžesche, so prawy a wschehomóžny Wóh sud roskbudži a njewinowateho pokasa. Pschichodna njedžela po Božej službje bu sa tutón swjatoczny stutk postajena a pschitafana.

Rošak wječor do teho dnja srudny we swojim jaštwe ležesche. Wšeho jeho rjane žiwjenje bēsche na jene dobo roskražene. Wón wo swoju lubowanu njewjestu žarowasche. Wóle pak so hiščče rudžesche dla čžěžkeho tufanja, na nim ležazeho, a wo swoju wobohu macž, kotraž bē so wěsčže kmjercž nastročala a wo njeho plakala. Rač rad by ju wón směrowal a troschtował! A sanfi pschi durjach jeho jaštwa saščezercžachu. Wone so wotewrichu, a jeho luba macžetka stupi plakajo nuts. Rošak do jejneju rukow padže a hórke šylšy so jemu i woczow ronjachu. Macž, kotraž swojeho šyna najlěpje snajesche, bēsche wo jeho njewinowatosčzi pschewědčžena a troschtowasche jeho, tač derje hacž móžesche. A jako Rošak skónčnje praji: „Macže, ja bješ bojosčže jutřišchi džen woczakuju, ja wěm, so budže mi Wóh pomhacz!“ dha so tež w nej twjerda nadžija posbēhny. Wona so hiščče ras se swojim šynom modlesche, kaž bēsche to kóždy wječor čžiniła, jako bē hiščče džeczobyl. Potom pak jeho i měrom a dowěrna wopuschčzi, so by mohł i najmješča hiščče nēscho spacz a so by i čžěžkemu khodej nusnu móž nadobyl. (Pschichodnje skónčzenje.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Wot 16. aug. hacž do 13. sept. so lěšba pod wodženjom knjesa fararja Mrosaka šerbski seminar wotměwasche, kotryž studentojo bohawucženosčže: Kurt Handrik i Gomorna, August Krawz i Bufojny a Surij Šmola i Budestez wopytachu. Dželasche so w gramatizy, w nowym sakonju, w katechizmje; tež čžitachu so wschelake šerbske knihi. Wschitke šobustawy tež w šjawnej Božej službje šerbszy předowachu.

— Mjedželu 19. septembra směje so bibliški swjedžen i šhwacžizach. Na šerbskim kemschenju, kotrež so popoldnju w 2 hodž. šapocznije, budže k. duchowny Tischler i Budyschina předowacz a na němškim swjedženškim kemschenju, so popoldnju w 4 hodž. šapoczazym, k. duchowny Eder i Budyschina. Žyrkwinske pschedstejicžerstwo w šhwacžizach a šerbske bibliške towarstwo lubych Šserbow wutrobnije na tón swjedžen pscheprošhtej.

— Mudri ludžo pak bēchu šašo kónž swěta wěščežili a wón mješesche pschiščž křjedu 15. septembra dopoldnja 20 mješčinow po džekaczich. Wěšo šu so šašo molili. Wóh tón knjes ma swój čžas a sebi wot šlabnych čžlowjekow do swojich wotmyšlenjow nuts pohladacz a nuts rěczecz njedawa.

— Šich wjele je so do najwšchšescheje polnozny škóžilo, so bychu polnozny pol na šemi namakali. Šich wjele je to podarmo špytało, drusy šu dyrbjeli swoju wažliwoščž je kmjercžu šaplaczicž. Nětko staj na dobo dwaj mužej stanžkoj, kotraž prajitaj, so staj hacž i polnoznemu polej pschisčtoj — wěšty Cool a Šeary. Sedyn druhemu njewěrnosčž jeho powjesčže porokuje. Hacž budže šyžła móžno roskbudžicž, šchto ma prawo, je dwělomne; pschetož wěz na mješnje šamym roskbudžicž, so hodžicž njebudže.

Wučby a wěrnosčže.

Rabožina je Bože pschekrašjenje w čžasnym byčžu.

* * *

Šchtož nicžo njewěri, so wscheho strachuje! To je njewěry poklecže na šemi.

* * *

Šdžež lubosčž pobrachuje, tam so wschitke šmyłki widža.

* * *

Najbóle rěczba tajzy ludžo, kotřiz nicžo prajicž nimaju.

* * *

Šdhyž je so wěz stala, dha ju tež kłasnizy rošymja.

* * *

Lubujesch swoje žiwjenje, njerosbrojej žaneho čžasba.

* * *

Šjednoczeni, šu tež šlabi móžni.

* * *

Mozny njedawaju so šobudžicž, ale jeno budžicž.

Listowanje: K. f. B. w Zh. a k. f. M. w M. Najrjeniši džak za lubosčiwu podpjeru! Z wutrobnyim serbskim postrowjenjom F.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarňach „Šerb. Nowin“ na wsach a w Budyschinje dostacz. Na šchtwórcž lěta placzil wón 40 np., jenotliwe čžišla so sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje dželaš
Wšédne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicziščežetni w Budyšchinje a je tam ša šchtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

16. njedžela po šwjatej Trojizy.

Łut. 7, 11—17.

Tole ščenje rospaduje po prawom do dweju dželow. Přeni džel mohł šo napřicacž: woni mormeho won nješechu. Na marach nješe šo čželo semrjeteho a ša nim džejaj plakazy pschecželjo a šnaczi — to je, šchtož se šrudobu hušto wohladamy. Łuby semrjety šo won nješe, kašchcz šo do rowa pušchczi a potom šawostajeni šašo domoj du do wošyrocženeho doma. Tak šrudnje pař w našchim ščenju dale njeńdže; žarowanje pschewobroczi šo do wješela, šmjercž dyrbi šo poddacž šeršchcže žiwjenja. Kaž buchu ludžo tam trošchtowani a šhwalachu a wyštachu, tak móžemy tež my štrošchtni bycz, pschetož šesuf je dženska hišchcže žiwj. Duž, wy šrudni, hladajcže

na šesufa, teho šeršchtu žiwjenja,

kažki šo wón tež nam šjewi

1. jako trošchtat w šrudobje;
2. jako pomozniř wot šmjercže;
3. jako wodžet k žiwjenju.

1. Čžežka šrudoba je tu žonu potrjehila, kotraž šhablajo ša kašchczom dže. Šo je wšchitko šemřke šachodne, ju trošchtowacž njemóže. A je dha wérno, šo je šmjercž kónž wšcheho žiwjenja? Ně, šmjercž, kotraž čžlowjeka š jeho myšlemi a wotpohladami, čžlowjeka poľneho žiwjenja a šacžuwanjow porařy, wona pschindže kaž wšchor, kotryž šwězu wušařnje; to njeje naturřki šaton, ale zuša móž, kiž mylo nuts pschima do žiwjenja. Wošebje šo nam to

šjewi w tutym ščenju. Wón je mlodženz, jenicžki šyn, podpjera wudowy. Čžehodla je šo to štačž mohło? šo wona prařcha a žaneho wotmolwjenja njenamaka.

Žyła wjeř je džel brala na jejnej šrudobje. Šchto pomha to jej jako šbitej? Šelko jich pschindže se šlowami šobuzelenja we rcže, tola bjeř šobuczucža we wutrobje! Wěšo nješechu to wšchitzy tajzy, kiž k nej pschitšhadžachu. Wěšo je šo tež někotra šylša plakala wo lubeho semrjeteho pschecžela, a někotra ruřa je wudowje wobkrucžila, šo š nej čžuje. Ale woprawdže trošchtowacž ju tola nihto njemóžešche.

Wona dyrbi šwoju šrudobu šama njeřč. Ššamotna dyrbjesche šo wróćicž do šwojeho doma. Š porřtami budža ludžo na nju poľařowacž, doľež je ju tón šnjesh poľhořtal. Šadwělowanje ju šapschinnje, džiwje myřle šo jej psches hłowu žolmja — duž na dobo čžah poľařtanje. Ruřa šo jej na ramjo poľoži a miřly hłóř k nej rjeknje: „Njeplakaj!“ Tak šu tež drušy prařili, njeřčepiwje a šnano porořuju. Njeřmela wona plakacž? Duž wona šašo šařlyřchi: Njeplakaj! Wona šwoje šylřojte woblicžo poľbėhne, wona teho muža njeřnaje, ale wona dyrbi k njemu dowěrjenje mēcz. To je šesuf.

2. Trošchtowana ta wudowa k njemu hlada; wona njewě, kař je pschichlo, ale wona je mērnřcha. Tón šnjesh k temu kašchcžej štupi, wón mlodženzowu ruřu pschinnje, wón jeho šawola. Šchto šebi wón myřli? Tola hlaj, tón semrjety je wotucžil a macž teho horzo wopľakaneho w ruřomaj džerži. šesuf je šmjercži rubjeřřtowo wudobyl.

Bojoseč ludži sapschimuje. Je, kaž by so njebjo wotewriło a ruka wschehomózneho Boha nuts pschimnyła do šwěta, kaž bychu so mróczalki rostorbje a Bože błónczko so do šwěta nuts błyszcziło.

Uch, so bychmy to tež my wohladacž mohli! Čžehodla wón pschi naschich kaschczach tajke džiwny njeczini, kaž w Nainje? Haj, my bychmy rad chzyl, so bychmy so naschi mormwi wróczili. Wěso, tón mlodzenz je tež sašo wumrjet a jeho wotuczenje běsche jeno sapoczatk noweho wotměrjeneho čžaka pschihotowanja na kónz. A hdyž my tež widžimy šwojich mormwych do rowa puschczicž, Šbóžnik tola woštanje pschewinjet šmjercže. Stup k šmjertnemu kóžu kšchescžijana! Šemu šmjercž njeje čžemny hróšbnj knježet, wona so šhubi psched šerschtom žiwjenja.

My mamy hišcže wjetšche naschonicž, hač je so w Nainje stalo. Na kónzu dnjow, tehdom tón Knjes žiwjenja hišcže juntrócž šmjercži do pucza stupi. Potom žane druge wumrjecže njeje kaž pola mlodzenza w Nainje, potom budžemy žiwi w štajnym towarštwje i tym Knjesom, kiž je šwětlo a žiwjenje šam.

3. Nětk pač hišcže tak daloko njeje. Šmjercž jako žnjenzarka hišcže psches kraj čžaha. Psches hrěch je jej pucž pschihotowany. Kaž dołho to bójške w čžlowjeku knježesche a čželo pschekrašnješche, šmjercž žaneje mozy njemějesche, tehdom knježesche žiwny Bóh. Nětko je so wschitko pscheměniko. Hdyž so my damy na šwět a jeho žadoscže, móžemy naschonicž, so šmjercži šwojeho čžela do přědka pomhamy a tež duchowne žiwjenje wotemrěwa. Tajke wotemrjecže šnutštowneho čžlowjeka je jara šle.

Wěscže tón Knjes čžuje boloscž tych, kiž wo čželnje mormwych žaruja, ale bolosnišcho je jemu, hdyž so duchownje mormwy won nješe. Ale tež tudy je wón tón šynlišchi. Šsrjedža psches měščenju žiwjenja, psches harowanje wješela namaka wón pucž k wotemrjetej čžłowškej dušchi a ruku na nju položi. Kač někotreho mlodzenza, kač někotru mlodu holzu wón woła. Hdyž wón tak psched tebe stupi, šlyšch jeho hłóš, njedaj jemu šrudnemu dale hieč. Pschetož hdyž my horjestanycž njechamy, wón naš njenušuje.

Kač krašnje pač je, hdyž Šbóžnik šnutštownje wotemrjetych sašo i nowa wožitiwi! Luboscž tam šacžehnje, hdžež šebicžnosč knježesche, mēr a šbóžnosč tam knježitej, hdžež běsche pušte a čžemne. Wubudženy wjazy šam šebi žiwny njeje, ale šwojemu Šbóžnikaj a Wumóžnikaj, hdyž tež hišcže na šwěcže, tola hižom měšcžan njebieskeho kraleštwja. Ale tón Knjes někotrych woła, kotšiz njechadža myleni hycž we šwojim hrěšchnym španju. Nješlyšchli pač jeho luboscžiwne napominanje: Wotucž, kiž ty špisch a šlawaj wot mormwych — potom budže tebi junu jako žalostne naštróžaze šudniške šłowo psches wutrobu rčecž: Šlawaj, džek hnewa je pschischol. Šamjen.

Wo dawanju.

Šedyn ratar, so hewak wo nabožinu a žyrtej wjele njestarazy, chzysche tola rad šlyšhecž, kač šlawny Šohn Wesley předuje, a so teho dla jedyn džek na šemschupucž poda. Šako Wesley předowacž sapoczča, bu hnydom jeho šedžbliwoscž šbudžena. Tón běsche šebi mjenujžy pienješy jako šaklad šwojeho předowanja wušwolil a džesche, so čže wo nich w štyoch džělach rčecž. Přeni džel rčasche: „Šytaj tak wjele dostacž, kaž móžesch!“ Tón ratar, to šlyšchawšchi, so nad tym wulžy špodžiwasche a k šwojemu šubodej džesche: „Tajke něšto hišcže ženje předowacž nješlyšchach. To

je jara dobre. Tón muž ma to w šebi. Tajkele předowanje dawam šebi lubicž.“

Šohn Wesley pokrčesche a rčesche wo džekawoscži, pilnosčži a teho runja, hač k šwojemu druhemu dželej pschindže, kotryž rčasche: „Šytaj tak wjele lutowacž, kaž móžesch!“ Tež to so rataraj nimo mērjy špodobasche. Wón bu žyle rošhorjeny. „Tajke něšto tu tola hišcže bylo njeje“, wón i nowa šwojemu šubodej šchepny. Wesley we šwojim předowanju broještwjo, pschajštwjo a podobne rošpominasche. Šadostnje šebi ruzy rchbowawšchi, bur pomyšli: „To wschitko šym wot mlodoscže šem čžinil“, a wopravdže, drapanje a lutowanje běsche pschezo jeho wěž byla.

Nětko pač předač k šwojemu šfecžemu dželej došdže, kotryž mějesche so takle: „Šytaj tak wjele dawacž, kaž móžesch!“ A na měscže ja ratarja wěr i drugeje džery dujesche. „Uch kač šchoda, kač šchoda!“ wón rčelny, „wón tak rjenje sapoczča, ale nětko je wschitko šlawyl.“ To prajžy wón i mjeršanjom wotědže, pschetož wón mějesche wjele lublow.

F.

My mamy pschezo pokoj.

(Spitta.)

My mamy pschezo pokoj
Tež we wschēm bēdženju;
Na špróžnosč nješladamy
Pschi šwojim dželanju.
Šchak mēr a móž da Šesuš šam
Šichēm šwojim šwērnyh wutrobam.

My so tež šradujemy,
Nječ hrěch tež šrudži naš;
My w šwětle pschewnamy,
Tež hdyž je čžmowy čžaf.
Šchak šwětlo, trošcht da Šesuš šam
Šichēm šwojim šwērnyh wutrobam.

Psched šwětom šmy drje šhudži
A tola bohatschi;
Šmy šapjeni wot ludži,
A tola čžescženi.
Šchak šubko, čžescž da Šesuš šam
Šichēm šwojim šwērnyh wutrobam.

Šso pschezo nadžijamy,
Nječ pschichod čžmowy je,
Žno njeješa tu mamy,
Nječ čžert tež šphtuje.
Šchak dawaj wschitko Šesuš šam
Šichēm šwojim šwērnyh wutrobam.

Šurij Bróšl.

Wobrašy i městow rusy w Armeniskej.

Šodawa f. M. w M.

2. Dity šwědlow trejšlecža.

I. Dr. Müllerleile, wodžet němškeje šhorownje w měscže Marasch w Małoašiskej pišche 20. šaperleje: „Dawno woczakowane a wěšcžene njewjedro je so nad krajom wupuschčilo. Šsobotu, 17. šaperleje, rano bēchmy pschi džele w šhorowni, jako na jene dobo ludži šhwatajo po hašy bēžecž widžachmy. Na praschenje, šcho je so stalo, jedyn wotmolwi: Arabišy šu do města pschischli; drugi wjedžišche powjedacž: na torhosčezu kónzujaj Mušamedanšy šchescžijanow! Bohužel so tole pošlejšche jako wērne wupošaja, hač

runje so tež niz ani prošča samyšla ja to namafacž njedafche. Nahlé nadpadnjeni kšheščijienjo na žane wobaranje myšlicž nje-móžachu. Wokoło 10 hodžin bu přeni franjenty do nascheje khorow-nje pšchinješeny. W bližšich hodžinach nam 13 dalšich, i wjetšcha na kmjercž franjentych pšchinješechu. Žich najwjazny mějesche brjuch a wutrobno i lebijemi a nožemi roškakane, so bėšche snutskowne na kmjercž triechene. Někotrym bėšche nopy se kškeru pšchedyrjenty. Woknujo bėchu mjes tym w khorowni na kwoje franjenje wumrjeli. Žedyn wot nich, mlody Armeniski, bėšche 2 mēkazaj ženjenty. Šiščēze kšobotu rano bėšche kšebi po lēkarstwo ja kwojeho kšoreho nana pola naž pobyl a bu potom na domojpucžu nadpanjenty. Žako jeha naney powjescž pšchinješechu, tuton wot Božeje rucžki fajaty k semi padny. Šcho so pola naž w khorowni pšchi pšchinješenju franjentych a wotnješenju morych podawafche, njeda so se kšlowami wopifacž. Subjensstwo luda nam njewuprajnje blifto džēšche. Šdžēlani a samožni Muhamedanszy praja: „To je niški, njewēdomny lud činił.“ Woni šu runo šwērijatom, runo džiwim šahadželi.

Dženša, wutoru 20. haperleje, pšchiindžechu 14 čželanzy i Šajjen-bejle, wulkeje kšheščijianskeje wšy. Woni powjedachu, so bėchu pšched někotrymi dnjemi Muhamedanszy jich wješ nadpadnyli a šapalili. Wješ mějesche wokoło 400 kšžow. 50 hodžinow (pšches dwaj dnjej) wješ i kšrobkoscžu sadwēlowanja šchitowachu. Potom dyrbjachu pšched pšchemozu čželacž. Nēhdže 150 ludži do dalokeje wulkeje kšheščijianskeje wšy čžefny, 15 do 15 hodžinow šdaleneho Marafch pšchiindže. Šo pucžu buchu wšchelazy pšches wutšēlene kulki bōle abo mjenje čžēžko franjeni. Subjensstwo je hobrške. Wšchōn wobkšhad šo hacži, wšchudže kšlōd knježi.

Dženša tu muža i Charput widžich. Wōn bėšche i 20 towaršchemi do Abdana hieč čžył, tam džēlo pytačž. W Šloghlu buchu wot Tšcherkešow nadpadnjeni, 17 škōnzowani, 3 do Marafch wu-čžefnychu.“

II. 13. meje pišche kšotra Paula Schäfer i Taršuba, hdžēž bėšche i někotrymi druhimi wobohim potrečhentym na pomoz pōškłana:

„Žaloscž čžefnjenzow je njewuprajomna. W Baghtšche šamym šyłu wot 4000 čžlowjekow triechich, kiž bėchu tam se wšchēch wšow hromadu šo šbēželi. Žadyn tutych najwobžaromnišchich žaneho loža njemēšche. 7 džēczi bėchu šo na čželanju porodžile, kšhuda macž mějesche šamo dwōjnikow — ale tež ani lapy šo namafacž njedafche, jej šawalicž. Pšchi tym šo wšcho wot njerjada mjer-wješche, a na wodže je wulka nuša, dokelž šu štoro wšchē studnje hacž do kromy i čžēlami napjelnjene. Mjes džēcžimi knježa wōšy-pizny, doroscženi maja i wjetšcha tyfuš abo malariu. W Baghtšche kšhudži bjes wšcheho šchita pšched palazym kšlōnzom na polach kšedžachu. Šowētr bėšche pšches kšajaze čžēla a hewafchi njerjad wobjēdōjčenty. Š temu njefmērna horzota knježesche. Šižo nētkle kšyrotu po tykazach pšchithadžēja, a hižo pšchezo šo wo kōnzowanju na wšach kšyšči.“

Druha kšmilna kšotra i tajkeho pucžowanja pišche:

„Žyly kšheščijianski džēl wot Baghtšche je do čžista wutu-pjenty. Wot 135 kšžow, jena pšchi drugej, šu jenož čžorne wo-palene murje wšyche. 120 tych najlēpšchich, najšnamjenicžišchich mužow je škōnzowaných. 663 žonow a džēczi, k temu čži mačo šbōytkni wotajeni mužojo šu bjes tšēchi. — Wšchitko je wurubjene. Šrēdar kōnz wša. Šchož tam wo hrōšbných dnjach powjedaja, je žalōšne. Niž jeno šu njepšchecželjō 15. a 16. haperleje tam kōnzowali a palili, polne 18 dnjow tež na horach kēk wot kēka, wucžel wot wucžēfa pšchepytowachu ja woporami, šo bychu je na najšburo-wišcho škōnzowali.

Wot tam šo do Šappatšchli podachmy, hodžinu šdaleneje wšy i nēhdže 750 wobydlerjemi. Šwarjenja i žyrtwju a šchulu, wšchēch hromadžē 105, šu wutupjene. Šudžo bėchu i Baghtšche šo šašo domoj wrōčžili a na kšwobodnym mēštnje pod wulkim šchtomom

wonkach pšchēbnywachu. Š jich šchitej bėchu 25 wojakow i pod-wyšchom pōškłaných. Tam mjes kšlōdne džēczi najprijedy někotre mēchi kšlēba rošdžēlichmy, potom bu džēl muši, drašty a t. d. roš-džēlene. 165 mužow, wšcho nanow a wjele džēczi, je tu škōnzow-aných. Wobafstwo na džēcžoch je w tychle wšach i žyła špo-džiwne. Šenemu je, kaž byle jeno džēczi šawostale byle.“

(Pšchichodnje dale.)

Wubud Božeje prawdy.

(Škōncženje.)

Kranje postajeneje njedžele bē pšchichlo. Šoškaf njebojafnje a i mērom, Šudolf paš roškōbjenty a pokšmurjenty se kwojeho lēhwa štaže. Šwony k Božej kšlužbje wolachu. Šataj bušchaj i jafstwa do žyrtwje, hdžēž hižom kšurmjerč kšedžesche, wjedženaj. Dwōrški pšedar a konsistorialny radžicžel Štošch mějesche jara kšhutnu a hnujazu rēcž. Wšchitzy pōškłucharjo buchu pšches nju kšlubočo šapšchimnjeni. Šonižny, ale twjerdy mēr w Šoškafowej wutrobje šo na jeha woblicžu wōšnamjowafche, byrnjež mějesche i tyšchnoscžu blēdy a špadnjenty napohlad. Š wjele wocžow i wu-trobnej kšobuželnimoscžu na nješbožowneho mlodženza hladašche, a mnošy Šarlinšzy mēšchčenjo, kotšiz jeha tuton džēn widžachu, wērijachu do jeha njewinowatosčže a nadžachu šo, šo ju Wōh na šwētko pšchinješe. Wōža kšlužba bē na kōnzju. Škšurmjerč na tor-hošchēčo pšched dwōršku a domšku žyrtwju wustupi. Ša nim džēcžu jeha trabantojo, kotšiz jateju k bubonej, pšched nim stejazemu, wjedžechu, na kotrymž dwē nowej kōstzy lēžeschej. Š nimaj pšchiindže tež dostojny dwōrški pšedar Štošch i žyrtwje. Ša kšur-wjerčowu pšchifafnju wuspēwa šhromadžifna najprijedy duchowny kšhērlušč. Potom džeržesche pšedar kōrtku, ale jara pšchimazu narēcž pšched jatymaj. Šapōšledk wōn praji: „Nētko w Božim mjenje! Šnješowa wola njech šo stanje“ a štupi potom do šad.

Šoškaf a Šudolf bušchaj nētko pšched kšurmjerčcha wjedženaj, pōškłonišchaj šo pšched nim a prošchēschaj jeha, šo by postajil, šchto ma najprijedy kōstkowacž. Wjerč pšchifafa, šo ma Šudolf, kotryž bē najprijedy kwojeho towaršcha wobkōržil, najprijedy kōstzy wutšchafnyčž. Kōstzy bušchtej do kšhelucha pōkoženej. Šudolf jōn rošnjemdrjenty šhrabnje a jōn i twjerdej ruku tšchafesche. Wšchē wocži w tymle wōkomiku na nim wišachu. Žadyn šwul, štoro žane dychanje njebē po dalokim torhošchēču mjes šhromadžentym ludom kšyšchecž. Šudolf powrōčži kšheluch a: „Dwanacže“ — „najwšchšcha licžba wōkōw!“ wōlafche i wōtym kšlōšom wjerčchowu wuwołat, kotryž mějesche rošrifnjenje wōšjewicž. Šapalle a worafawje šo Šudolf kšmēšesche, mjes tym šo bē nafdala kšchit žony kšyšchecž, kotraž w bližšim wōkomiku do womorų padže. Bēšche to wōoha Šoškafowa macž. Š njefčēčpliwōicžu pšchihlado-warjo nētko na Šoškafa kēdžbowachu, kotryž k bubonej štupi, šo by na nim wo kwoje žiwjenje kōstkowal. Wōn na šemju šo kšlaf-nyšchī modlitwu wuspēwa, wša na to kšheluch, tšchafnyšche jōn a čžifny kōstzy na bubon, a — „Ššinacže wōkōw!“ wōlafche wu-wołat i jafnym kšlōšom. Šo paš tola mōžno njebē, dokelž žana wot kōstkow njemōžesche wjazny hacž šchēscž wōkōw pōkafowacž. Šhro-madženty lud temu wēricž nochžyšche. Šola blifkōstējazy bėchu hižom widželi, šchto bē šo štalo: „Wōži džiw!“ woni i radošču wōlachu a bōrny wot jeneho hacž do drugeho kōnza wulkeho tor-hošchēža kšlincžesche: „Wōži džiw je šo štal! Wōh je wērnoscži do-bycž dal!“ jena wot teju kōstkow bē šo w šrijedža pulka. Šōdla dweju šchēščow lēžesche jenka, kotruž wobkōržena pōlojza pōkafowafche. „Wōži džiw!“ taš jufafche pšchezo wōtšišcho a wōtšišcho ludowa hromada. Šaj, to je Wōži džiw!“ praji tež nētko kšlubočo hnuty kšurmjerč, a kafafche, Šudolfa jateho pšched kšobu wjesčž.

„Wschelomózný Bóh je sam sudzil!“ rjekny wón wobskor-
ženyj. „Ty by njewinowaty, mój syn!“ wón Kóšakaj pschwoła,
kotrehož bě roššub móznje sapschimnyl, tak so w tymle wokomitu
jenož na to myšlesche, so by go Bohu džakował, kotryž bě jeho
tak miłosčiwje wuflyšchal a wumohl. Potom Kchurwjerch, t Rudolfej
go wobrocziwšchi, praji: „Ty pať by mordarstwo wobeschol;
njeprěj nětko hiščeje dale, so by go Twoje khostanje hiščeje nje-
powjestschilo a so by go t najmjenšcha Božeho suda smynyl!“

Mordarjowa šaklosč póča go hižom hibacž. Porst Boži
běšče pschewidomnje a jasnje pokazal, so njemóžesche dlěje wjazg
kwoje čorne kžě šakitacž. Wón go t tšchepotazym hłobom wusna:
„Haj, Bóh je prawy, ja bym mordar a prošču wo kwoje khostanje!“

Na wjerchowu pschikasnju kóstnika šašo do jastwa domjedžechu.
Stražnikojo, kotřiž jeho tam pschewodžachu, móžachu jenož t nusu
rošnjemdrjeny lud wot njeho wotdžeržecž. Do jastwa go wró-
cziwšchi stejesche dobrowólnje psched sudnikami t kwojemu nje-
kničomnemu njesutkej a prošesche wo duchowneho, so by psched
nim pokutu činił a go na kmjercž pschihotował. Njesbožowny
go po šacžu kwojeje kłóscje a dotalneje šaklosče hłuboko kajesche,
a na schibjeny je wón prawe khostanje sa to dostał.

Sako běchu Rudolfa wotwjedli, wosta Kóšak hiščeje psched
kwojim wjerchom stejo. W tym samym wokomitu go jeho stara
maczerka wyskajo psches ludowe hromady kłóscjesche a padže, klyh
radosče ronjo, lubowanemu klynej do rukow. Wobaj žaneho
kłowčka njeprajischtaj. Kchurwjerch t miłosčiwym džělbracžom
na njeju hladašče. Potom wón mlodzenzej, kotryž bě jenož psches
widomnu Božu pomoz žiwjenje wobkhował, wyschšče město w gardže
poskiczi a jemu bohate myto klybi. Tola Kóšak prošesche dža-
kownje a ponižnje wo puščenje se klyžby. Semu go w Barlinje
wjazg njespodobasche a žadasche jenož sa tym, so by go t kwojej
starej maczeri wrócził a t njej w čichocže žimy byl. Wjedrich
Wylem do jeho próstwy šwoli a jeho t miłosčiwymi kłowami
wot go puščezi. Kóšak go na to t maczerju do kwojeho narod-
neho městacžka Bernowa poda, jako bě go t mištrom Měrcžintom
rosžohnował a mernemu rowej, pod kotrymž mějesche Marja kwoj
wotpocžint, frudne wutrobne Božemje prajił. Macž a klyn štaj
hacž do kwojeho kónza mernje a čicho žiwaj byłoj.

W kralowškim museju w Barlinje, hdžez je tak wjele drohich
a džiwnych wězow nahromadženych, nadeńdžesč hiščeje džěbnischi
džěń rospuťnjenu kóstku, kotraž go pod mjenom „kmjertna kóstka“
pokasuje. Někotry drje ju wuhlada, tola njemě, kajska špodžitwna
podawisna t njej šwikuje. T pschindže-li ras jenemu čitarjej
tamna kóstka na woczi, dha njech go na tuto powjedacžko do-
pomni, kotrež sa Božu wěcznu prawdu kweđczi.

Wschelake t bliska a t daloka.

Š Kchwacžiz. Rjany džěń běšče nam se šandženej njedželu
t Boha darjeny. W našim rjanyh Božim domje, hdžez go nam
nětko 10 lět Bože kłowo pschipowjeda, kmědžachmy bibliki kwoj
kwojczicž t nowej lubosčzi sa bibliju a Bože kłowo. Pschi rjanyh
wjedre čehnjescche w 2 hodž. čah t knjesami duchownymi na čole,
wobstejazg t žyrtwinskih a škulskich pschedstejčerjow, wošadnje
mlodžiny, klobustawow wobeju wojeřsleju towarštow a podpjera-
žeho towarštwu pod šynkami khorala, wot pošunow piřtaneho, do
Božeho doma, rjenje wudějeneho, kiž go bórny čisče napjelni.
Móznje pošbėhowaze špėwanje klicžesche; špėw měšchaneho khora,
wot t. žyrtwinskiho wučerja Šiščera wustojnje nawučeny a psched-
noschowaný, wošadu se šacžucžom radosče nad Božim kłowom na-
pjelni. Pschede wšchěm potom kwojdzěnske přėdowanje, kiž mějesche
t. duchowny Tyschė t Budyščina na kėrbškim a t. duchowny Eder,

tež t Budyščina, na němškim. Móznje přėnišchi wošadže po tekšče
Mat. 12, 34. 35 pschwoła: Bože kłowo je prawy schaz w našch
wutrobje; 1. t tuteho schaza bracž to je šbóžne, 2. šbóžnišcho je
wot tuteho schaza dawacž. Njech go přėdarjowe kłowo, kiž žiwje
na pschihluschnosč džakownosče wot naš Šserbow sa schaz Božeho
kłowa dopominasche, tež jako schaz sa wšchitke domy a wutrobny
pschitomnyh šakhowaja. Š wulkim džělbracžom tež wulki džěł
kėrbškich wošadnyh, staryh a mlodyh, druhemu přėdowanju pschi-
pošluchasche, kiž nam prajescche po Mat. 24, 35 a Jana 8, 51:
Knjesowe kłowo wostanje do wěcznosče; wono pschetraje kweť a
pschewinje kmjercž. Woltarnu Božu klyžbu t. duchowny Mikela
Maleschanski a Tyschė-Budyščiki kaž Mrosak-Srodžisčezanski wob-
starachu. Pošlėnschi hiščeje pschede wšchěm t tym Božej klyžby
rjane wobšaknjenje poda, so kaž na kėrbškim tak na němškim schěčž
škulskim džěczom psches přozowanje knjesa wošadneho šararja wob-
starane darmotne biblije pschepoda, hdyž běšče je t rjanyh, hłuboko-
šacžutymi dlěšchimi kłowami napominal, tak maja bibliju šesnacž,
to kłowo horjewšacž a činicz. Se žiwjenja do žiwjenja rěczane
kłowa njech w mlodyh kaž staryh wutrobach dolho dale klicž.

Samy kł bibliki kwojdzěnjow je, bibliju w jejnej žyle woš-
bitej wažnosčzi sa našču ewangelsku žyřkej pschego šašo pokazacž,
jejnu krašnosč sa žiwjenje w stromych a khorach dnjach, haj na
kmjertnym klyž hiščeje wobšwěticž a wošady kaž t džakom psche-
čziwo Bohu napjelnicž, tak t wješelom nad škutkom tunjeho, a šamo
darmotneho rosšchěrjenja kwojatyh piřmow psches biblike towarštwu.
Rospschěčzeranje biblijom jako škutk Božeho kraleštwu pschipósnajo
wošada tež na kónzu rjanu kollektu, kiž w hromadže 117 hrinow
85 np. wučinjesche, poda. Wěscže čěščehódnė šnamjo žyřkwit-
škeje lubosče, hdyž go dopomnimy, so klym w Šserbach hake ně-
kotre biblike kwojdzěnje měli.

Njech klybi tajke kwojdzěnje dale bóle tež w kėrbškich wutrobach
město dobudu kaž miřionske; wšchal jadro a móz našchego kėrbškeho
pobožneho žiwjenja we požohnowanym wužitwanju Božeho kłowa
leži. Njech kaž t wyšoka Boži dom Kchwacžanski wošadu t Bohu
wola, tak tónle najwyschšchi přėdar, biblija, ju t žiwjenju wodži.

Š Draždžan. Šandženu njedželu go tu we wšchěch ewan-
gelskich žyřtwjach žniowy džakny kwojdzěń kwojczesche a kwoj-
erjo wješele špėwachu: „Njech Bohu džakuje go wutroba wšchěch-
wóžzi,“ Džakne čucža pať wošebje Šserbow wutrobny napjelnjachu. Šmė-
džichmy tola šašo w kšičžnej žyřtwi kėrbške kemschenje kwojczicž.
Někotryžkuliz t naš po nich horžo žada a go na nje štajnje wu-
trobne fraduje. Ša Božim blidom běchmy 138 wošobow. Wóh
žohnuj wšchěm wječer kwojeje lubosče a špožč, so wuflyw Božeho
kłowa w macžetnej rěczzi njebny bjes duchownych kłowow wostal!

— Šsrjedu mějesche go diózesanska šhromadžišna we Wojerezach.
Pschednosch wšchěm knjes šarat Unger t Lejna. Wón psched-
noschowašče wo pacžėřskej wučžby. Knjes šuperintendenta Šuring
šdžěli, so šmėje go pošwječenje ewangelskeje kapakki w Škulowje
13. oktobra a so t temu pošwječěnjju knjes generalny šuperinten-
dent Haupt t Wrotšlawja pschindže.

— Šhėžor Wylem běšče pschi šakškich manevrach póndželu a
wutoru w bliskosčzi Miřčna. Šónž manevra wón šakškeho krala
prošesche, so by nětko šnamjenja pólnego maršchala nošyl. Šral
t džakom tole pschipósnacže pschimsa.

Daliske dobrowólne dary sa wbohe armeniske klyroty:

Š Kłecžanski kwošady:

M. M. t Komorowa 2 hr. — np.

W mjenje wbohich klyrotow wutrobny džak.

Šólč, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa ńo kóždy kobotu w Smolerjez knihičisłschjeźni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostać.

17. njeđzela po swjatej Trojizny.

Luk. 14, 1—11.

Tón Anjes na kabatnym dnju pschi hosćinje
wysłisłeho Farisejskich.

1. Kak wón tam pschindže?
2. Ščto je tam čžinil?
3. Kajku radu wón druhim hosćam dawa?

1. Kak wón tam pschindže? Farisejski jeho pscheprošy a wón tam na to pscheproschenje džěšče. Wotpohlad Farisejskeho pak sprawny njeběšče, ale schibaty, woni łakachu na njeho (1. sčt.), ale tak je tola, so Farisejski kabat swjeczicž nječasche, bjes teho so by Jesuś pola njeho był.

Kak swjeczisłch ty njeđzelu? To je waźne praschenje sa tebe, sa kóždy dom, sa znyly lud. Pschetož njeđzela je parła dnjom. Bjes njeje wschitko sapuščzi. Kaž čžłowjet k njeđzeli steji, tak steji wón k swojemu Bohu. A to placzi tež wot luda. Šdnjž Farisejski Jesuśa njeđzelu k febi proschesche, dyrbinj tež mj, so bychmj njeđzelu swjeczili, Jesuśa pytacz a pschi nań měcz.

Njeđzela ma dwojaki samyśł. Wona dyrbi bycz džěń čžělneho wotpoczowanja, ale tež džěń wotpoczowanja w Bosy. Kak ja njeđzelu po tajkim prawje swjeczju? Tehdom wěšče niz, hdnjž ja teho Anjesa sabjwsłchi njeđzelu džěń hrěschenja sčžinju w čžělnych łóšchtach. A kak husto ńo to stawa! Tež tehdom niz, hdnjž njeđzelu džěławy džěń sčžinju kaž druhe dnj. A kak wjele jich to čžini! Tež

tehdom niz, hdnjž drje čžělnje wotpoczuju, ale temu Anjesej sđaleny wostawam. Prawje swjeczju ja njeđzelu, hdnjž k temu Anjesej pschikhadžam, w jeho kłowje jeho pytam, s nim towarstwo hajju. Potom budže to rjana njeđzela a džěń hnady!

2. Ščto je tón Anjes tam čžinil? Wotmolwjenje je lohke. Wón wuhoji k choreho, to běšče jeho skutk (sčt. 2—4.) To je wón husto čžinil, duž tónle skutk niczo wošebite njeje. Wón pak ma něščto wošebite psches to, so jón tón Anjes na kabače čžinjesche a ńo přjedy praschesche: Hodži ńo tež na kabat hojicž? (Sčt. 3). Židži mjenujzy myšlachju, so je to njeprawje, tak ńo woni kamyh kłowow kabatnych kasnjow džeržachu. Tón Anjes pak ńo jich njebojesche a čžinjesche, sčtož běšče psched Bohom prawje.

Tež wot teho pada prawa jańnosć na praschenje: Kak swjeczju njeđzelu prawje? Ty móžesłch swój wotpoczink džeržecz, ale tola ju prawje nješwječisłch. Na druhim bokju pak móžesłch čžěžke džěło čžinicz, a tola ju swjeczicž. Wo to ńo jedna, komu to džěło čžinisłch. Čžinju-li ja to džěło febi k wužitkeju, potom je njeđzelske džěło, psches kotrež ja Božu kaseń pschestupju. Šdnjž pak ja to džěło čžinju bližšchemu k lubosćzi, potom ja njeđzelu swjeczju. Tajke skutki ńu skutki šmilnosće na čžłowjekach a tež na škocžatach, kotrež nam Boža šmilnosć dowola. Šhornych hladacz, žarowaznych trošchtowacz, wudomy a šyrotj wopytacz — to ńu njeđzelske skutki. Bohanski kžěžor wupraji, so ma kóždy džěń sa šhubjennj, na kotrymž njeje nikomu niczo dobreho čžinil. Ščto čžemj potom wo njeđzeli

prajicž, hdyž to sakomdžimy? Tón Anjes dawa nam w tym sczenju luboscziwe napominanje. Wopominmy jeho napominanja.

3. Rajtu radu dawa wón hoscžam? Wón je swój stutk dokonjał. Woni so sa blido žynu. Pšchi tym hlada tón Anjes do wutrobom hoscžow (scht. 7). To wabi jeho k wuprajenju tych słowow (scht. 8—10). To kliczi kaž swětne blidowe prawidlo, je pať wěrne słowo tež sa žiwjenje. Hdyž je hordoscž hižom pšched cžlowjekami se schtodu, kať wjele bóle pšched Bohom! Hdyž je ponižnosć hižom pšched cžlowjekami dobra a rjana, kať wjele bóle pšched Bohom! Duž ponižej so!

Je nam tale rada tež nusna? Hordoscž je w cžlowstich wutrobach. Duž je Anjesowe napominanje nam nusne. Hdyž tež swět hinať myšli a praji: Schtóz sa žebje nicžo njecžini, tón nicžo njepłaczi. Pšched Bohom je cžlowjek šhubjeny, kiž swoju cžescž pyta jako słaby cžlowjek. Ponižnym dawa wón hnadu. Schtóz so žam powyšchuje, tón budže poniženy, a schtóz so žam ponižuje, tón budže powyšcheny. Šamjeń.

Ponižnosć.

Pucž Khrystuškowny dele dže;
A ty chješch k wyškofsczi? —
Šso wšdawaj wšcheje hordoscže,
Móz njedaj nadutošczi.

Chješch s Khrystuškowm ty k njebyu hieč,
Dha dyrbišch tón pucž nastupicž,
Kiž prjedy wjedže dele.

Tež wón je pšchichoł s njebyeš k nam,
Šso sa naš ponižował,
So dowjedł naš by k městu tam,
Kiž nam je pšchihotował.

S nim prjedy dele do doła,
Hdžež bybli kichiz a njeħoda,
Tón pucž cže k njebyu wjedže.

Duž dele, horde myšle wšče,
Přecž, wšchitko naduwanje!
Byčž ponižny, kaž Šbóžnik bč,
Je rjeńšche swoblekanje.

Wój woczi, dele složtej so,
Wóh steji hordym napschecžo,
Ša ponižnych ma hnadu.

Tež dele, dele s rukomaj,
Tu šhubži bratšja steja;
Sich kšew, jim s nuy wupomhaj,
Nječ s tobu k njebyu džeja.

Šaj, dele, moja wutroba,
Dha Šbóžnik w tebi bydło ma;
Kaž dym, cžescž žwěta šandže.

A dele nječ tež s tobu dže,
Ty moje cžělo cžafne;
Šow s procha žy a wot pjeršcže,
Tam budžesch junu krašne.

Duž pšcej žej dele do rowa,
Wšchať s njeħo, hdyž Wóh hnadu da,
Ty pónđžesch k njebyu horje!

K. A. Fiedleř.

Wo Božim słowje.

(M. Stach-Morawski, missionar.)

Šlób: Dusche pšhecželo —

Bože słowo chže,
So so předuje
Měr a pokoj wšchitkim ludžom,
Boža luboscž, hnada wšchudžom, —
Nětko špytaj tež,
Šchtož ty samožesch.

Wěsta wěrnosć je:
Šsłowo njebudže
Wřócžicž so bješ dobroh' płoda;
Čžin po słowje, — nje' cži schtoda.
Boži Duch so cži
Wěšcže wosjewi.

Bješ joh' pomogy
Šli žmy wotročžy;
Šchto mohł rošnjescž Božu powješcž,
Kochžyl Wóh naš wšchudžom dowješcž!
Móz joh' słowo ma,
Krašne płody da.

Šurij Wřóšť.

Wobrašy s městow nuy w Armeniskej.

Podawa s. M. w M.

2. Šisty žwědłow trejrošlecža.

(Přotrəcəwanje.)

III. Šiř wudowny armeniskeho duchowneho na jejne džeczi.

Moji lubi žynojo a džowki!

Hdy bylo móžno, njebych Wam žaneħo słowa wo wščem tym žaložnym a wščem tym šubjenštwje tudy pišala. Ale šepje je, so pišam, pšchetož Wš budžecže wěšcže s druheje strony wo nim žlyšchecž. Wono pšchindže kaž blyšť s jašneho njebya. Ša s płacžom pišam. Wašch nan bč šbožownišchi dylžli my. Wón bu hnydom pšchi špocžatku na pucžu dužy do Adana škónzowaný. Wón widžecž njetrjebašche, kať bu našche město nadpadnjene, kať so špali, wón wótre kšiki ani wrješťot njepšchecželskich těłbow nješlyšchješche, wón w žmjerťnym štrašche žobu wohladacž njetrjebašche, kať buchu jeho lubi, jedyn po druhim, šarěšani — jeho žynojo, bratšja a šotra, jeho drušy pšchuwšni, jeho žužodžo a wošadni.

11. ħaperleje Bože wotkasanje žwječžachmy, wón předomawšche wo Mat. 27, 28: „Woni jeho purpurški płaschčž wodžechu.“ To bčšche ħluboħo ħnujaza šhromadžišna. Wašch nan a wšchitžy pšchitomni mějachu žylšy we wocžomaj. Ach, to bčšche jeho pošlednje předomowanje. Našajtra do Adana na konferenzu wotpucžowa. Wašch bratr Auguštyn tón žamy džen se žednimi młodymi ludžimi k horžym žórkam pola Čharne džěšche; my wěmy, so žu tam wšchitžy škónzowani. Wječžor duchowni a wotpóšłani s Wintab a Urfa k nam na nóz pšchindžechu. Kaž seže žlyšcheli, buchu woni wšchitžy w Dšmanje morjeni. Wašch nan a jeho towaršchojo buchu hižom džen přjedy, něťotre ħodžiny k wječžoru wot Dšmanje, škónzowani. Šjatk, 16. ħaperleje, džiwja cžrijóda Turkow, Kurdow a Čšcheršessow Šassenbeili nadpadny. Našchi młodži mužojo so šħroble wojujo něťotre ħodžiny wobaraču. Ale pšchemóz njepšchecželow bč pšchewulka. Woni so šłócžkazy młodžam runachu. Duž dyrbjachmy škónčnje wšchitžy na ħórtu ša měštom cžěkačž. Njepšchecželjo so nuts waliwšchi wšcho škónzowachu, šchtož namaľachu, rubjachu, bjerichu a špalichu šħěže a žyrkej. Šotom so našchej wuħowanžy bližachu. Šolowotoħo naš so těšesche, my bčchmy wo-

beńdzieni. Mětk na wječch hory czěłachmy. Nóz pschindže. Krótku modleřtu šromadžisnu wotdžeržo ƚo k Bohu wo wumoženje wozachmy. Potom ƚo wobjachmy a wofschachmy wjedžo, so je to ja wjele mjes nami pořledni krócž. Woženje ƚebi prajo ƚo mjes ƚobu napominachmy, so chzemy wěre ƚwěrnı byčž. Hacz dotal běchu hiřchže mało morjenych. Mětk ƚo dźělichmy a ƚo jenotliwi na czěłanje do lěšow a hór podachmy. Czi jeni ƚo do Marasch, czi druřy do Mintab nastajichu; žadyn njeběiche žiwjenja wěřty, kóždy ƚo w skalobach a próšdnjeřzach khowasche. Džiwi, křwělacžny lud, je řapalenjom měřtow niz řpokořom, 15 dnjom dołho czěłanzow kaž džiwinu w horach honjachu. Woni nař ř naschich khowantow wutoržechu, Wascheho wuja psched naschimaj woczomaj řbónzowachu, wřchitkich mořich bratrow morichu — wot nascheho žyłeho wulkeho pscheczělřtwu řtaj hiřchže jeno dwaj mužej řřchi žiwjenju. — — Nař žony do wřř nasad wlecžechu. Woni nam je řmjercžu hrožachu, hdyž muhamedanřy njebudžemy. Wřchitke běchmy wofřřy, ř hłodom, mucžnosčžu a žalosčžu pol morwe, krej ř nohow běžesche. Mořeho najmłódscheho řřyna Garabeda mam řřchi řebi. Ğusto řřym jeho pod řřitnju řřhowala, hewat budžiřche řo wón teř moriř. Woni druřich hólčřkow morjachu, řiž běchu hiřchže młódsři hacž wón. Džakowano Bohu, tuteho řřyna řřmėdžich řřhowacz jako trowřt wofřředž wřchěch řřwořich řřarosčřow. Ale ja Wam wobřwėdčžam, řo we wřchěch třchle nřřach, řřchecžěhanjach a řřmjertnych žalosčřach buchmy pořřlnjeni řo wjeřelicž, řo nař tón řřnes dostojnych cžini, řřwořeho mjena dla cžerpicž. Ğemu řo řa jeho pomoz džakujemy. Nařřha wěra je řřlniřřha hacž hdy. — — řo žyłych dnjach běchmy tu bjes řėdže, bjes wodžewa psched hrořnym wjedrom, wjele wot nař bjes drařty. Nicžo tu nimamy, hacž cžisčže hubjeny, řřuchi řřlėb. Wjele džėcži dla hłodu a řřlabosčže mřėje. Moři lubi, njeplacčže řřřche nař, ale řřytaječe w tutřym njewuprajomnym hubjenřtwje pomhacz a najřřhudsřichich podpjeracz. řřim to najnuřniřřche — řim wřřcho pobrachuje. Raž řřt tu na řemi ležimy a na řamjenjach, ani lapy nimamy, kotrejež mogli řebi podpolořicž. řa dale piřacz njeřmóžu.

Maczerńa modlitwa.

Najřřeniřřchi řřny, řiž řřineži do řřwėta,
Najmiłřřcha pruha, řařřnosčž njeřřesta,
Najlubřřcha řřwėřka, kotraž řařčėje,
A řřłomjo, wot wřřchitkich najcžisčžiřřche:
To modlitwa je řřrawna maczerńa,
řa džėcžo lube ř njeřřju pōřřłana.

řřo řřřřow horřřych wjele wuplacče
řřřches řřřle cžėřřne, cžłowřřke žiwjenje,
A jandžel nėřotřř je pōřřłany,
řo nasche cžřche řřřřly řřicžil by.
Wřchěch řřřřow najřřwjeřčžiřřcha řař je řa,
řiž macž řa řřwoje džėcžo wupłaka.

řa řřėžřtu pohladajče mólčřřku,
řař řřřřku, řřřřdobnu a řařřřřenu!
A řa je řo mała řřwřatniřřa,
ře kotreřž řřřh řřnes řřwoje byđło ma,
řa řřu czi řřwjeřčži řřři jandželjo,
řđžež maczerń modli řo řa džėcžatko.

řřwa pohřřebana.

řo pohřřebje řřwřych je řo řřřřom wjele piřařło; mjenje řřate řař je řřnano řo, řo bu mjes druřimi teř macž Waltera Scotta, řřławneho jendžělřřeho řřpiřaczėla, wot tuteho dōńta potřřechena.

To je řřamniřřy wobřřwėdčžene, řo bu řařřama, mjes řřym řo běřřche jeno na řřaczę morwa, wot lėřarřow řa řemřřetu řřřřnata, a do řřwōřřbneho rowniřřchčža řřareje řařřkeje řřřřwje řřajena.

Měřřny tōřřka řo řřłėdowazu nōž do wjelba řoda, řařřchčž wotewri a wřazore drohotne juwele řřadny, kotrež běchu řo po wawřřnju teřřomniřřchego cžařa cžėłu řobu do rowa dale. řař tōń bjesřřwėdomity řaduch nėřotřře řřerřřchčženje njeřřamō ř řorřřow morweje řčžahnyčž, wōń řřwōřř dyřřřaczny nōž wřřa a pōčža mřařřo ř řorřřa wotřřřowacz. řařřle řřanjenje a řolořčž na řřaczę morwu ř wėdomju řřřřinjeřřesčřtej, hřřřřbnje wona woczř wotewri a řřřřta řo pōřřbėhnyčž. Duž řo řemu řađławřej wlořřy na hłowje řřchepjerjachu a ř wulřřřřřřřom njeřřabřy wōwřřōřřnjeneho wōń ř wjelba wulřřocžři, ř cžimž ř řemu řamřřł da, řo ludožo řřřřibėžachu a pohřřebanu wumōču. Wona běřřche potom hiřchče dołhe lėřa řřwa a njeřřeřřchē ř žyła řanřych řřrowořčži řřřřłōdnyř řčžėhřřwłow řamneje hřřřřbnjeje pōdawřřny řřnjescž; řařle řřecž lėř po řejřamej wona řřwořemu, pōřřđžiřřcho řař řřławjenemu řřřnej žiwjenje řa.

F.

Pokuta psched wotnyřłenej řřmjercžu.

Běřřche řřařřne nalėřne ranje. řřerřki, wofłolo mēřřta řřchčžecžřina ležaze, řřřches kotrež řo ř wulřřhadžowanju pucže cžėhnyčchu, běchu hiřchče řřřřřo řřřřđne. řenož řam a řem džėłaczėřřřki muž abo řona ručže po řřłōdnyř pucžach řřwatařřche, dołelž dyřřbjesche řaře na džėle byčž. A řola by řřōřy hōđne było, řo by řiž wjele mēřřchčžanow, kotřřiž hiřchče řoda w pōřřleřřchčžach ležachu, řano řu wōńka řřřchebwalo. Młōdre njeřřo řo řa řařřne a mile řřmėřřřotawřche. řaneje mřōčžalki řo na řim njeřřokafa. řłote řřłōncžne pruhři řřajinu pōřřłocžachu. řřjeřřele řřaczři w powėřřře a na řałosach Bohu džakne řřřřřłusřche řanořřchowachu. řřřřřřř, cžerřřřřř powėřř bē ř řařřnym wōńjenjom napjelnjeny. řřařřche řo, řo řo njeřřo a řemja na řřřřemo řřōřowawřřchtej, řo byřřchtej řo na najřřeniřřcho řřřřřřřłoj a řřōřa, kotřřyž bē řeju řař řařřneju řřwōřřł, ř řřřřř jayřřami řřwawřřłoj.

řřuž řař, kotřřyž řam řřamotņje po řřłōdnyř řřōđach řřōđjeřřche, po řřaczju řřařřnotu tuteho ranja a řřanořčž wofłownosčže njeřřidžesche a nječžujesche. Wōń njeđžiwarřche na řřwėřřki a řřřřřomny, kotrež běchu řo řa njeřřo debite. Wōń nicžo njeřřařřlyřřcha wot wřřřelawřřich hřřōncžřow, kotrež řemu řřaczři pōđ njeřřjom řařřewachu. řehō hłowa bē řřulena, jeho woczř pōřřpochi ř řemi hładařřchtej. Wōń ani cžłowjeřka řėđžbu njeřřeřřche, hdyž jeho řu abo řam ředyn řetka. řamřřřřeny wōń po pucžu řřupawřřche a řebi řunje najřřamotņiřřche a najřřbłe řřhōwane řřōđy wupřřřowawřřche, hđžež jeho řane cžłowřřřke wōčžřlo wōhładacz řane pōwřřtanje, řane řřařřchjenje mřřlicž njeřřmōžesche.

Tōńle muž mēřřesche wřřřař wřřřu wřřřu, řo bē řřudny a řo psched cžłowjeřkami cžėławřřche. Wōń bē řřřředny wulřři a řohaty řřřřchepřřy był. řřřřeno řřřřřřřa bē wřřřřřđže řađ řřřřřřřane. řehō řōđže na wřřchěch morjach řřłuwachu. řehō řubje běchu ř najđřōřřřřřřřimi řřwōřřami řřřřřřř řřajow napjelnjene. ř řehō řřřřřřřni wjele řřřřřřř rukow řaře wot ranja hacž pōřřđže do wječžora džėławřřche, řo byčchu řo řřařřanja a řađanja, je wřřchěch řřřōń řřřřřřřřřřřřř, wōřřřarale a řo druřđže řařřo nowi woteřřerarřo řřřřřřř. řehō řom bē wulřřřřřřřne a řohaczę je wřřchēm wuhōřřowany, řřřřřōž žiwjenje řřřřřřřřřřřřř cžini. řřwėřřna řōđna řona řemu w lubořčži ř řoku řřejesche a lubořřna džōwčžicžřka bē jeho woczřow řađosčž a wjeřřele. ř řemřřym řřłowom: wōń bē řřōžōwny muž był, kotřřyž wřřřō mēřřesche, řa cžimž jeho wutroba řađawřřche, a wjele jeho řřřchczělrow řemu jeho řohatřřřwo potajņje řawřřđžesche.

řola ř řim bē řo řřřchebōřřy do řřřa řřřřemėńřlo. řřřřemudřy cžłowjeř bē řřwoje řřōže řa njeřřřađłaze, řřwoje řohatřřřwo řa njeřřřchczřřřřřřřřř mēł. Wōń bē řo, řřřřřř řle řowarřřřřwo a řubjenřych

D.

pscheczelow sawjedzeny, do njerodneho brojersteho žitwenja dať, swojeho džela pschezo mjenje hladal a i jeneho wjezela sa druhim honil. Wutrobne próstwy a napominanja jeho mandželskeje njeběchu jeho lohku myšl pscheměnik, a šamo jejne horze šyls jeho wutrobu njehnuchy. Wona dyrbješe i pokojom byč. hdyž jeho dyp a dyp rano doma wuhlada, a nješmėdžesche jemu žaneho proschazeho abo napominazeho šlowczka prajic, jeli so jeho nochzysche rošnjemdric, so potom wostajšchi wšcheho i domu šhwatašche. Tak hinať byč njemőžesche, hacž so jeho pschekupstwo pschezo bóle a bóle nasad džesche. Ruzh jeho pomoznikow a šlužobnikow lenjo a pomaľu dželaschtej, dokelž jich knjesa wocz i na nej nješedžbowaschtej. Štapanja pschezo žadnišcho pschifhadžachu a pjenježne dokhodn šo džer a bóle pomješchachu. Něotre šhrobke špekulazije, kotrež dyrbjachu njedostatk wurunac, šo nješchlachčichu a sa šobu wulke šchodowanje čehnjechu. Tak šo šta, šo šo Libuschowe bohatsiwo sa něotre lėta psches wospietne njeradženja a nješbože do čžišta šhubi. Wy drje hiščeže čžaš byl, šhabłazy dom i šhrobke i mudrej ruku šdžerčec, tola nještarosčiwu, lohkosmyšlent čšlowjeť ani štrašnosče nješnajesche, kotraž jemu hrožesche. Wješele žitwenje jeho rošom motasche a jeho wocz i šlepjesche. Nowe, čžežke nješbože na jeho pschińdže. Šedyn nješprawny knihiwjednik jemu wjele tyšaz toleť pschekšiwimwšchi čžekny. Wšcha próza, paducha wušlėdžic a pschimnyč, bė podarmo. Š temu hiščeže banferot jeneho pscheczela pschińdže, psches čžož šo i nowa tyšazy šhubichu. Nětko bė nješbože hotowe. Libuscha pschod rošpadankami šwojeho prjedy tak wulkeho a wušwaleneho šamoženja štejesche. Šeho lubje bėchu šo wupróšnike, jeho pokladniza šaprahnyla. Še žaneho boka žanyč dokhodow wjazh woczatač njemőžesche. Ša to dyrbjesche wulku hromadu dolha šaplacžic. Šemu ničžo druge wšche nješwosta, hacž i šplacženjom pschestacž a hanibny banferot pschepowjedžic.

Š hdy by jeno hewať dale ničžo nješbylo! Tola dženkša „wechšel“ i džekacž tyšaz tolerjemi, na jeho mjeno wuštajeny, pschińdže. Dženka wón špadny a dyrbjesche šo šaplacžic, hewať jeho šajachu a do dolžniškeho jastwa šadžichu. Šeho mjeno, kotrež mješesche hacž dotal wšchudže čžeč a nahladnosč, dyrbjesche šo wohanibicž. Wčžera bė pokledni šredť špytať, šo by šebje a šwoju čžeč hanibje wušhowať. Nješbožowny wechšel bė w rukomaj štareho bohateho pschekupza a tón bė jenicžki bratr jeho nješbocžicžesje macžerje. Grothsz wuj bė šhnej šwojeje šotry w jeho džecžazyč lėtach wutrobnu lubosč a pošdžišcho derjeměnjaze pscheczestwo wopokasowať. Dokelž šary muž žanyč džecži a žaneho dalscheho pscheczestwa njemějesche, bė šo Libuscha pomaľu na to šwucžik, šo šo sa jenicžkeho herbu wulkeho šamoženja wobhladowasche. Wěro wšchať bė, šo šo w pošlednich lėtach wo štareho špodžiwneho wuja wjele štarať nješbė. Šdyž bėšchaj šo druhdy pschipadnje šetkať, bėšchaj šo šymnje a i šrotka poštrowikoj. Duž bėšche Libuschej wčžera jara čžežko bylo, jako bė šwojeho wuja wopytač a jeho prošyč dyrbjal, šo by jemu i šaplacženju wechšla hiščeže nješčo čžaša wostajil. Tola bė wón to čžiniť a šo psches šymne powitanje, kotrež šo jemu pola wuja dosta, wotraščicž njedal. Šeho nuša bė pschewulka, wón dyrbjesche špytač, wutrobu šwojeho bohateho wuja šmješčicž. Wón bė jemu i hnuzazhmi šlowami šwoje nješbože wopišal, a nješbė tež šamjelčal, šo je šam na wšchėm hubjenštwje wina. Wón bė jeho prošyl, šo by šo nad nim w nušy šmilil, jemu jeho žony a jeho nješwinowateho džecža dla i pomozh byl. Wón bė jeho na jeho něhdy jara lubowanu šotru dupominal a jeho na kolenomaj prošyl, šo nješby jejneho nješbožowneho šhna wot šo štorčil, ale jeho se šahubjenja wumohł. Wón bė jemu se šylsami šlubil, šo nětko nowe lėpsche žitwenje šapocžnje a šo jemu jeho pomoz i najšwėrnisčej a najdžakownisčej lubosčju šaplacži.

Wuj bė na próstwy a pschodštajenja šhna šwojeje šotry i mērom pošluchať a na to šymnje wotmolwil: „Kaž šym šebi myšlil, tak je pschischlo. Kaž šebi poščelesch, tak ležisch, a šchtož pošluchacž nochze, dypbi čžucž. Bohaty knjes Libuscha je šo sa šwojim šarym špodžiwnym wujom maľo praschať, duž drje šo džiwacž nješbudže, hdyž šo nětko wo jeho štaracž nješbudu. Mandželskemu a naney by šo šaležalo, šebi i čžašom na žonu a džecžo pomyšlicž, a to šo nješodži, šo bychu nětko drušy ludžo to wurunali, šchtož je i lohkej myšlu šabyť a šawinowať. Mjeno a wopomnjecze mojeje šhroty nješ we wšchej čžečzi wostanje! Tola, hdy by wona hiščeže žiwa byla, wona nješby wote mnje žadať, šo dyrbju šwoje i wulkej špóžiwnosčju nalutowane šamoženje brojerje, wopišej a hračke i do šchije walicž. Ně, ně, i teho ničžo nješbudže, a nješčiń šebi žaneje nadžije, šo budžeč šmējazy herba šwojeho štareho wuja. Šym šo sa to štarať, šo moje pjenješ do druhich a lėpschich rukow pschińdu. Mój dwaj šmój a wostanjemoj dželenaj. Š jeli šo wechšel hacž do jutšisčeho pschipołdnja nješaplacžisch, nješlubosne ščžehwi ša tebe nješwostanu. Š nětko dži w Božim mjenje.“

(Pschichodnje škőčenje.)

Wšchelake i bliska a i daloka.

Wólne hibanje je možne w Šakšej, dokelž šmėje šo wolenje do šejma w oktobrije. Dokelž je šo nowy wólby šakon wudať, ma šo žyly šejm i nowa wušwolicž. Tež w šerbskej Šuzizh mamy šylne bėdženje. Wy w „Šomhaj Wóh“ nochzychmy do teho wojowanja šastupicž, dokelž je našch čžašopiš nabožinski. Tola paš wušstupowanje knjesa rycžekubletškeho najekta Brühl, kotryž je šo pscheczivo našchemu dotalnemu šašlužbnemu šerbskemu šapóšlanzej Šokli ša kandidatu poštajicž dať, naš i temu nucži. Šeho štrona je bohuzel wot špocžatka wėruwusnacže do wólneho wojowanja na nješlube wšchuje čžahnyla a nětko je šo knjes Brühl šhrobliť, na wólnej šhromadžijnje w Minakale šańdženu nješželu šjawnje wuprajicž, šo ewangelske duchownstwo narodnosč wšche nabožiny štaja. To je šranjenje niz jenož ewangelskeho duchownštwja, ale žykeho šerbskeho luda. Ewangelske duchownstwo wě i našchim šerbskim ludom, šo je našch šerbski šapóšlanž Šokla tak derje katholicich kaž tež ewangelskich wolerjow šastupowať. Wón je to rasnje čžiniť, hdyž bėšche šo namjet štajiť, šo mēť šo šwojedženť tšjoch šralow šbėhnyč. Šdžez je šo jednalo wo šamerach našchich šerbskich wšadow, je knjes Šokla ša naš na šejmje dželal. Šdyž Brühlowa štrona nabožinu do wólneho hibanja čžehnje, čže wona jenož roštoru wušhwacž mješ ewangelskich a katholicich Šserbow a to dozpicž, šo našch šerbski lud w tym wólbnym wokrješju nješby wjazh šerbskeho šapóšlanza mēť. Wy paš wěmy, šo jenož Šserb našche šerbske wobštejnoscže šnaje a tajkeho šastupjerja trjebamy na našchim šejmje. Duž luby šerbski ludo, dajmy rasne wotmolwjenje na wšchitke tele nadpady nješpscheczelskeje štrony i tym, šo my wušwolimy našcheho dotalneho šašlužbneho šapóšlanza, knjesa Šoklu w Šhrosčizach.

„Šomhaj Wóh“ nješ je jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchėch pschewawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacž. Na šchtwórcž lėta šlacži wón 40 np., jenotliwe čžišla šo sa 4 np. pschewawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjesčmana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew ćel!

F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa ńo kóždu ńobotu w Ssmolerjez knihicziščezěrnj w Budyščinje a je tam ja sčtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

18. njeđzela po ńwjatej Trojizy.

Matth. 22, 34—46.

Tole sczenje je kaž katechismuś: praschenje a wotmolwjenje, a tež po wopschijeczu prawy katechismuś: rozwuczenje wo najwaznišich kruchach křesćijanstwa. A wuprajil je je sa wschitke czasty našch wulki wuczet Jesuś Křystuś! A nusne je, so bychmy pschezo jako na tele šaložtne myśle dopomnjeni byli, my je tak lohko sabywamy. Duž pohybny ńo k Jesuśowymaj nohomaj ke katechismuśowemu rozwucžowanju wo najwobebnišej kaśni a najwaznišim artiklu wěry.

1. Kotra je ta najwjetscha kaśeń w šakonju?
2. Ščto ńo wam šda wo Křystuśu?

1. Kotra je ta najwjetscha kaśeń w šakonju? s tym praschenjom chycchu či Farisejszy Jesuśa spytowacž. Woni šakon rozkusťowajo 365 šakasnjow a 248 pschikasnjow licžachu a ńo nětko w šulach rozwucžowachu, kotre ńu waznišče a kotre njewaznišče. Šbóžnik rasnje wotmolwi, so je s žyła jenicžka najwyschšča kaśeń: „Ty dyrbiš Boha, ńwojeho Anjesa, lubowacž s žylej ńwojej wutrobu, s žylej ńwojej duśchu a s žylej ńwojej myślu.“ W tej kaśni ńu wschitke druhe wobšantnjene. Ščtóz je nawuknył, w lubosći k Bohu ńwojemu Anjesej ńwoju žyłu wolu, myśle a rěcže do jeho ńlužby štaicž, sa teho pschindže džerjenje druhich kaśnjow ńamo wot ńo. „Ta druha je tej runa,“ praji tón Anjes. „Ty dyrbiš ńwojeho bliźšeho lubowacž jako ńam ńo.“ Žana lubosć k Bohu bjeś lubosće

k bliźšchemu. „Šdyž ščtó praji: ja lubuju Boha a hidži ńwojeho bratra, tón je ńhať.“ Lubosć je dopjeljenje šakonja. Šdyž pak my Jesuśowemu ńłowu pschilkońujemy, je to najnusnišče, so ńo my tež pod tole ńłowo štajamy a ńo praschamy a pruhujemy: „Je to tež hwěšda ńwojeho žiwjenja?“ Lubujesh ty Boha — lubujesh ty ńwojeho bliźšeho — jenož tebi najbliźšeho s tej ńamej měru lubosće, kaž ńebje ńameho? Je jich bolosć ńwoja bolosć, jich wjezele ńwoje wjezele? Ščtó mohł prajicž, tule kaśeń ńym ja polnje dopjelniť? A hdyž tebe ńwoje žiwjenje wobškoržuje, njehaš ńo dale praschecž: czechodla ja to njecžinju? Dofelž na tym městnje w ńwojej wutrobje, hdyž dyrbjalo to ńłowo „mój Božo“ a „mój bliźšči“ štejecž, to ńłowo „ja ńam“ šteji. Šbóžnik je tu kaśeń dopjelniť s žyłym ńwojim žiwjenjom. Sa nim chzemy hieč po puczu lubosće, tón pucz nań wjedže do Božeho kralestwa, so bychmy jemu pschezo podobnišči byli w lubosći.

2. Ščto ńo wam šda wo Křystuśu? Čzeji ńym je wón? Štary šakon praji: Dawitowy. To pak chze jeno prajicž: Ta žónska, kotraž jeho porodži, je s Dawitoweho rodu. Kať mohł Dawit hewať jeho w 110. psalmje ńwojeho Anjesa mjenowacž a ńlyšecž, kať tón Anjes njebjesow k njemu rjeknje: „Šydnń ńo k mojej prawizy, hač ja položu ńwojich njepschecželow sa podnožki ńwojich nohow.“ „Ščto ńo wam šda wo Křystuśu?“ tole praschenje ženje wotmjelko njeje. Njeje tež waznišče praschenje. Ščto nam wón pomha, hdyž je wón ńym čłowjeka,

taž Farisejszy praja, sčto pomha nam we wumrjeczu? Wón dže sam wusna: „Mi je data wschitka móz w njebjesach a na semi“ — a to njedyrbjało wěrnó bycz? My wusnawamy s naschej tschesczjaniskej zyrkwju: „Sa wěrju do Jesom Ahrysta, Božeho jeniczko-narodženeho syna, nascheho Anjesa.“ A Sbožnik so tebje prafcha: „Sčto syn ja tebi?“ Wotmolw jemu s wusnacžom swojeje wutrobny: „Sa wěrju, so Jesuś Ahrystuś, wěrnny Bóh wot Wótza we wěcznosći porodženy a tež wěrnny čłowjek wot knježny Marie narodženy, je mój Anjes.“ A hdžež wón we wěrje sacžehnje do čłowiskeje wutrobny, tam tež lubosć sobu čehnje a wschitku šebicnosć mori, so wusnawamy: Sa syn žiwy, niž pak ja, ale Ahrystuś je žiwý we mni! Hamjen.

Lubosć k Bohu.

Sa s zylej duschu, wutrobu
Čže lubuju, o Božo!

Sdyž tebje mam, dha njerodžu
Wo swěta čašne sbožo;

Ty syn mi lubko najwyschšche
A žórko wscheje radošče,
Na tebje stajnje myšlu.

Ty bě mój Bóh wot mladosče
We wjekelu a horju;
Móz twoja mój čołm wodžesche
Po žohnowanja morju;

Mój wodnyh hnadnje sđeržal syn,
Ty běšche pschi mni we nusy,
Mi pomoz s njebja póšla.

Ty syn mój Bóh tež nětkole,
Mój twjerdy hród a stala,
Kiž kryje mje a schituje,
Mi troscht a pokoj dawa;
Mje wodnjo byczisich, napomasch
A w nozhy čzišche spacž mi dasch,
Wsmi sa to džak a kwalbu!

Ty syn mój Bóh tež sa tón čaš,
Kiž chzesch mi hiščeže dodacz,
A moje hrěchi pschezo saš
Čže twoja hnada wodacz;
Ach, daj po swojeje miłosći,
Sdyž junu džen so nakhili —
So čžescž čzi w njebju spěwam.

Ty syn mój Bóh tež we schižu,
Sčto bracz mi tón troscht móže?
Njech wjedžesch mje čžer čžernjojt,
Mi kžēja tola róže.
Wschaf ja tu sbóžnu wěstosć mam,
So s horja póndu k njebjesam,
Sdžež měra palmu wěja.

Ty syn mój Bóh; njech se smjerczu
Čso wschitko mi tu šhubi,
Sa wěm, so trónu dostanu,
Kiž Ahrysta hnada lubi;
Sčto smjercž a row mje trašchicž čže?
Sa žiwjenje mam hotowe
Psches twoju miłosć, Božo!

Duž mój Bóh syn a wostanjesch,
Sa nowju klub swój stary;
Ty s wutrobny mi nje-pschindžesch,
Hacz staja mi so marny;
So syn mój Bóh a ja syn twój
A do wěcznosče swojeje smój,
Se moja sbóžna wěra!

K. A. Fiedler.

Dobry knjes.

Felix Mendelssohn-Bartholdy běšche wulki mištr hudžby, na kotrehož so wěcže ženje njesapomni. Wulzy widženy a čžescženy bě wón, taž šebi to šašlužesche, hižom sa swoje žiwe dny, runjež lěta swojeho žiwjenjebha wyšoko pschijnešl njeje. Sako bě wón s konzertnym direktorom w Lipsku, jeho pruski kral Biedrich Wylem IV. sa wjedziczerja „domchora“ do Barlina powoła. Wón pak so po krotkim čažu sašo do Lipska wróczi, hdžež, hiščeže niž 40 lět stary, wumrje. So běšche wón nadobny muž, wo tym šwědcža hiščeže dženša te krašne skladby, sa kotrež mamy so jemu džakowacz. Ale tež w žiwjenju je wón wěrnny nadobnosć wopofasowal.

Njad lětow, mjes tym so w Lipsku bydlesche, mějesche wón duschneho šlužobnika, s mjenom Raf, s Lichtenaua pola Lubanja w Hornjej Sužizy rodženeho, syna khudeje wudowy, kotraž mějesche so hiščeže sa schthri druhe džěči staracz. Raf běšche dobry čłowjek a swojemu lubemu knjesej šwěrnje poddaty; ale wón bě tež dobry syn a bratr, kiž swojich lubnych domach njesapomni, jako so jemu derje džěšche, a čžęke starosče šwěrnje macžernej wutrobny s tym polóžecž pytašche, so macžerzy kóždy měšaz wot swojeje špawnje šašluženeje mšdy podwu tolerjow ščelishche. Wjazore lěta běchu so tele džěczaze dary khudej macžeri šlale, a husto je wona se šylsami wjekela, s džakom napschecžo Bohu a s modlitwu wo žohnowanje sa lubeho syna pschijimasche; duž — list s Lipska pschindže, kiž běšche wot zuseje ruki pišany. Tschepjetajzy jón macž storhny. Wón bě s Mendelssohnowej ruki a tu šrudnu powjesčž wopschijesche, so je syn straschnje šthoril a šebi hiščeže ras swoju głowu na šwěrne macžerne wutrobno položicž pschije; wona chžyla tola rucže pschincž. S dohom bě tón nadobny muž džępacž toleť pschipołožil, so njeby pjenježna nusa pučžowanje šadžewala. Dobry knjes, kotremuž je jeho šlužobnik drohi!

Ty wboha macžerka wutroba, tak čžęke pučžowanje běšche pak to sa tebje! Raf syn ty klapala, tschepotala, so modliła! A tola dobry syn hižom w šhlódnym rowje wotpoczuje, jako macž Lipsčžanske wěže wuhlada. Wona tam dbóndže, a Mendelssohn je, kotryž ju lubosčiwje pschijima, kiž ju něžnje pschihotuje na tu čžęktu podawisnu, kiž s nej žaruje wo dobreho syna a jej potom šwjaty troscht do šrudženeje wutrobny šaplodžowacz pyta. Wón dže s nej k drohemu rowej a posbchuje štuženu macž s wjekelaj nadžiju šašowidženja.

Tak wón tu wbohu macž pschi šebi khowa, tak dołho hacž wona wostacz móže a čže. A jako so wona šlónčnje na šrudny dompučž nastaja, jej wón šynowe lutowaniki pschepodawa, dwanacže toleť sa domojwrót pschipołožiwšchi a wudowje pišmo poskicžiwšchi, w kotrymž jej lubi, jej měšacžnje podwu toleť šlacž, tak dołho hacž budže pschi žiwjenju.

A to je wón prawdosčiwje džęržal hacž do swojeje smjercže. Šaplacž jemu to Bóh horjesach w njebju, hdžež wón nětko tež hižom je!

F.

Bohu spodobny wopor.

(Scheffler.)

Nětk wutrobu a wschitko wsmi,
O Jesu, Sbožniko mój najlubšchi!
Sa twój bycz chzu
Rad i czělom, i wutrobu;
Njech rěcz, skutk, požadanje
Esso i twojej wolu stanje.

Th pak so mi tež dyrbišch dacž,
Chyžl w mojej wutrobje so wukhowacž!
Budž mój Bóh ty
A mój troscht we nusy;
Chyžl w mojej duschi bydlíč
A wěcznje we mni bydlíč.

Surij Bróšt.

Wobrasny i městnow nusy w Armeniskej.

Podawa f. M. w M.

3. Šyrotownje.

Se wschelafich křesćijanskich krajow je wobohim šyrotam pomoz pschischla. My němski pomozny skutk rospominamy. Němske orientowe mišionstwo w Potsdamje je tu mjenowacž a dale pomozny swjast w Frankfureče nad Majnom. „Mohli my tute pschiswate wohladacž“, tak němski pomozny swjast sa křesćijanski skutk lubosče w Oriencze (narašchim kraju, Malej Azije) idželi, „woprawdže hromadka hubjenstwa! Wobžaromne podobny, sanjerodžene, skazene, jeno tu a tam wješeke woblicžko. Šwětki, kiž žaneje wody njedostanu, wjadnu — tajžy naschi nowi. Tola kat počnu kčěcž, a kat so woblicža šwěcža, hdyž so halle 4—8 njedžel pola naš pobyli a porjadnje šwoju žyrodu dostali!“

„Šólcžez, kiž ma so nětk bórny pušchcžicž“, tak wothladowaza šotra pišče, „pschindže wječor a mje proschěše, sa jeho ranu pohladacž. Potom hluboko a cžežko sdychny. Sato so jeho praschach, džěše: „Maczi, ženje ani nihdže we šwojim žiwjenju tak duschnje njesměju kaž tudy. Mam-li hlódb, khlěb namakam. Šdyž mje sčto boli, i tebi pschindu, a khetje je lékařstwo a wscho tu — sčto mi to wscho w mojej wšy čini?“ „W šhorowni šebi džěcži mjes šobu pomjedachu w frutej šymje: „Tamle, čijcže daloko sady hór moja wješ leži“, jene džěcžo, a druge: „a w tamnym kónzu města moja macž“, „a tamle moja“ a t. d. Najprjedy pytach je trochu špokojicž, jako mi prajachu: „Wschitzny tam šu jara khdži“, a potom jim prajach, kat maja so lubemu Šbožnikowej sa tajku lubosčž džačowacž. Potom pschischedšchi jedyn malki so te mni čijcžěšče a džěše: „Šaj, maczi, khdži dyrbja tradacž, a bohaczi šu we wješelu živi; tola maczi, w njebjěšach žanych khdych njeje?“ A jako jemu wotmolwich: „Ně, w njebjěšach žani khdži njeišu“, duž i rukomaj klesčšče, i radosčžu so woblicžo šwěcžěšče, skafajo precž běžěšče a druhy sa nim.“

Psches 1600 džěcži maja tón cžas w šyrotownjach pomozneho swjastka wukhowanje. Město hlódbni wokolo cžahacž a prošncž, pod šwěrnym wothladanjom a šastaranjom šteja. Šyžazy, kiž dla hlóda a hubjenstwa wěštej šmjerčzi napschecžo džěchu, maja so tutemu pomoznemu skutkej sa žiwjenje a — šwarnowanje dusče džačowacž.

Acžějaze wustawny šu: W Mesereh (šyrotownje sa hólzow a holžy je 600 šyrotami), w Maraschu šu 470 hólzow a holžow šchowanych. We Wanje šo 316, w Ruschu 63 džěcži šastaraja.

W někotrych wustawach, kiž so wot amerifikich wodža, šu psches 100 džěcži šchowanych. Šyžazy šmilnych šotrow i wothladanju šhornych tam škutkuja.

Hólžy šo i džěla wuwucžuja sa šchemzow, kčalžow, šotwarjom šamkarjom, krawzow, tšcherjom, hornčerjom, w džělarnjach. Šolžy maja domjaze džělo nawukncž: Waricž, pčofacž, šchicž a khlěb pjež. Tež ma holza šebi jednoru draštu šama pschirěšacž nawukncž. Šdyž derje a špěšnje khlěb pjež njemóže, ma pošdžišcho wot pschichodneje macžerje wjele cžěpicž.

Nělotre jako „macžerki“ pschi wocžehnjenu mjěšchich pomhaju a pschi šchicžu, w kuchinje a w hospodářstwe pomhaju.

We wucžěškim šeminarje w Mesereh pschěbhwaju 14 hólzow a 8 holžow, kiž maja po wobstatym pruhowanju šwojemu ludej šlužicž.

„Nasche dorosčžene džowki“, šotra Šohner pišče, „a jich dónt je nam wošebite naleženje. Šob wobštejnosčžemi raššeho kraja je wušamknjene, so holza nježenjena wostanje, hdyž runje wucžerka abo šhornychhladačka njebudže. Tež je tak wulžy jara wažne, so budžeja nasche holžy woprawdže křesćijanske hospody a macžerje, kiž šwětko ewangelija do jich husto škoro pohanskich wšow pschijněšu. Žiwjenje mladych nakrajnych žónšich je hórke a cžežke. Młode žony njěšmědža žaneho šłowa rěčecž, khdža šaschlewjerjowane a šu woli jich pschichodnych macžerjom polnje wustajene. Šena prjedy šradomna, trochu lohka holza, nětk čžicha, blěda žónka bu mi husto se šylšami prajila: „Ach, šajta hlupa běch w Betheli (wustawje), so bóle kóždu krašnu škladnosčž njewužich.“ Druhi křócz pak džěše: „Sa šym džakowna, so nješšym w myšli šwěta šbožowna (wona je khduda a domach twjerdže i njej wobkhdžěja), hewal budžich šo w nim čžijcže šabkudžila a Šesufa njepytala. Sa wěm, so ma wón mje lubo.“

Ščtóz kóžde lěto 150 hriwnow hromadu šwjedže, i tym jene hišcže w hubjenstwe bhwaze džěcžo jako šwoje džěcžo do jeneje tych šyrotownjom pschiwšmje, jeho wobras a dyš a dyš powjěcž wo nim dostanje. Šižo někotry šmilny je to čžinič. W Maraschu buchju tole lěto šašo 200 šyrotow pschijatyh. Šyžazy džěcži šu njěšastarane. Měžěšch ty sa jene šo štaracž?

Kóždy njech hlada, kak wón twari.

Na domje přášidenta Koesnera w Torunje, kotremuž bu jako martrarjej dla wušnacža wěrnosčže w lěcže 1724 na nadpjeranje Šesuitow wot Šolakow hlówa wotčžata, šlědomaze šchtucžki šteja:

Salomon twarjěšče khdžu a dolonja ju.

Sa twarjach šebi dom, a lědma twar šo škonja,
Mi hižom pschi kšcžěžu cži moji šylšy ronja.

Duž běch ja dotwarik!

Sa twarjach knještvo šej a pomhach w šwojim štawje,
So prawdosčž i knješom bě po šdobnosčži a prawje.

Š tym něščto natwarich!

Sa twarjach na šebi, čžnyh w Šožich pučžach khdžicž
A i dobrym pschikladom tež druhich i Bohu wodžicž.

Kat mašo natwarich!

Duž twarjach na Boha, tón da psches Škřyšta rany,
So w tu a wěcžnosčži buch šbožnje dokonjany.

To běšče rjany twar!

Ščtóz twari, tón twar tak, so junu wo nim šudža,
Šdyž šwójbni, pschecželjo wo njeho pčafacž budža:

Tón derje twarjěšče!

Pokuta psched wotmyšlenej smjerczu.

(Pofracžowanje.)

Libuſcha bě njeđiwojo tutych krutih słowow ſwoje nutrne próſtwny ſ horzými ſylſami woſpjetował. Wu j pał ſo njeda hnuć a ſtónčnje Libuſchu ſamo ſ durjemi won poſaſa. Na ſaplacženje wechſla ſebi pod tajſimi wobſtejnoſćemi myšlicž njemóžeſche. Šańba a jaſtwno na njeſbožowneho muža čaſaſchtej. Nětko ſadwělowanje jehowutrobu ſaja. Wón ſo roſkudži, ſwojemu ſrudnemu hubjenemu žiwjenju tónž ſčinić, ſo by ſo tał njecžeſće ſminyl, kotrejž na druge waſchnje čeknyć njemóžeſche. Namo ſahe bě dženſa ſ čičha, žyle ſ čičha ſ loža ſtanyl, w kotrymž bě žylu nóz podarmo wofſchewjazh ſpał pytał. Wnyſche jehow loža dwě piſtoliji wiſaſchtej, kotrejž bě w prijedawſchich čaſach na ſwojich pućžowanjach ſobu noſyl. Wón jenu wſa a natyła ju ſ pólbrom a morjazej kulku. Wſcho ſo tał ſ čičha taž móžno ſta, ſo njebyſchtej jehow mandželſta a džěćo, kotrejž w póblaniſkej komorje ſpaſchtej, wotucžilej. Šso ſwoblekaſchich, piſtoliju pod ſuſnju derje ſthowa. Wón ſ čičha a ſkradžu ſe jſtwny a ſ doma ſtupaſche. Wónka w kerkach čyſche žakoſtny bjeſbóžny njeſtutł ſčinić. Žane čłowike wóćžo jehow nje-
widžeſche, ničto jehow njemóžeſche mylicž a jehow ruku wot ſamo-
mordaſtwa wotdžeržecž. Piſtoliju pod ſuſnju wucžahnywſchi ju
ſwěru pſchepyta. Wſcho běſche na nej w najlěpſchim rjedže. Wón
ſo jeje jeno ſ porſtom trjebaſche dótłnyć, a ſe wſcheje ſtaroſće
bě wuſwobodženy, wſchej nuſy a hubjenſtwnu wukhowany!

Njeſbožowny ſebi myšleſche, ſo ničto pytnyl njebě, hdyž bě ſ loža ſtanywſchi piſtoliju natyła a ſ ſebi tyknył. Žehow ſchěſčlětna džowčička pał bě wotucžena była. Wona drje njerohmyeſche, ſchto je ſebi nan wotmyšlił. Tola wona widžeſche, ſo bě jehow čowo ſmorſchčžene a jehow woblicžo ſhutne a ſrudne. Wona dale widžeſche, ſo wón ſtraſčnu brón do ruki wſa, wo kotrejž bě jej tał hroſne wěžy pomjedal. Wojoſč a ſtrach ſ džěſčowej wutrobje ſtupaſche. Mlača holecžka ſebi njeſwaži, macžer ſawołać a ju ſ tym do ſtracha ſtajić, ſchtož bě widžala.

Wona jeno to činiſche, ſchtož móžeſche činić a ſchtož bě jejna pobožna macž ju wucžila. Ružy ſtyknywſchi ſo wona mo-
bleſche:

Božo, daricželo wſcheho,
Daj tež, wo čož proſču ja;
Nječ mje ſdžerži wot wſcho ſleho
Tvoja ruka wótzowſta!
Š njebež dele hladaj hnadnje
Na lubeju ſtarſcheju;
Šhwalić čžu ja ſa to ſtajnje
Tebje ſ džaknej wutrobu.

Potom bě ſo wona ſaſo ſ měrom lehnyla a ſ twjerdyh do-
wěrjenjom do ſwojeje modlitwny ſ čičha wuſnyła. Wóh tón ſnjeſ
w njebežach pał ſlyſcheſche a wuſlyſcha, wo čož bě jehow lube
džěćo proſnyło.

Libuſcha bě nětko piſtoliju ſ hłowje ſtajił a bě ju poł bjeſ
myšlow wotkóćkił. Šonacž dele pražny a ſapalniſ roſlecži, tola
pólbwer ſo njeſapali. Njeſbožowny muž ſo ſtróži, ſo ſo hrěſčny
wotpohlad njeradži. Nětko hałle jemu ſwědomnje dla čžežkeho
hrěča, kotryž bě pſchecžimo ſebi a pſchecžimo ſwojej žonje a džěću
wotmyšlił, wotucži. Šswěrnou dobru mandželſtu, kotraž bě jemu
pſcheco luboſč wopofaſowala, čyſche nětko ſhudu wudowu ſčinić.
Žehow lubowane džěćo dyrbjeſche pſches nanowu ruku wboha wo-
puſchčžena ſyrota być. Šemu ſo wutroba lamasche, tał ſo fajeſche
a hańbowasche. Ale ſchto jemu pomhaſche, ſebi hiſčče njewužitne
poroſki činić? Žehow žiwjenje jehow mandželſtej a džěću, taž wěžy
runje ležachu, ničo pomhać njemóžeſche. Šdyž pał by morny
był, bychu ſo ſnacži a pſchecželjo, a taž ſo nadžiſche, ſ wěſta tež

njecžucžimy bohathy wuj ſhudeje wudowu a ſyroty ſmilili. Duž —
dyrbjeſche być! Wón běſche nowy ſapalniſ na piſtoliju ſadžił,
měrjeſche ſo ſ nowa ſ čowu a ſaſo wotkóćki. Šnał! bě taž přeni
króć ſlyſhecž. Pólbwer ſo tež tón raſ njebě ſapalił. Wbohi wob-
žaromny muž bě połny ſtracha. Šchto to bě? Běſche wo prawdže
Boža wola, ſo njedyrbjeſche wumrjecž, ale žim być? A nětko
ſebi pomyšli na Boha, kotrehož kaſeń: Ty njedyrbiſch mordowacž!
bě hrěſčnje pſchěſtupił, a tałe myšl ſo jemu taž čžežki kamjeń na
wutrobu a ſwědomnje položi. Šdy by wopravdže jał ſamo-
mordał pſched Boži ſudniſki ſtol pſchichol a ſtupił, kajti dyrbjeſche
potom na njeho ſrudny a žaložny wuſub čžakacž? Štrach a
bojoſč pſched Wſchewomóžny njeho pſchimny a jehow ſlynje tichaſeſche.
To wſchaj je žakoſnje, do rukow žimeho Boha padnyć. Tola tutón
Wóh džě je tež luboſč! Wón njebudže na ſwoje wbohe njeſbo-
žowne džěćo ſwaricž, hdyž čžežkoſč, kotruž ſnjeſč njemóžeſche, wot
ſo čžijnje a ſ jemu ſhwata. Wón je miły a ſmilny, duž dyrbi
wodacž.

Š tajſimi a podobnymi myšlemi ſabludženy čłowjek ſwoje
ſwědomnje ſmėrowasche. Wón hiſčče raſ piſtoliju pſchimny, ſaſo
na nju ſapalniſ ſadži, měri ſo ſ morjazej brónju ſ ſwojej hłowje
a wotkóćki. Tola tež tječi raſ ſo jehow bjeſbóžne wotmyšlenje
njeradži. Šonacž dele pražny — tola ſ piſtolije ſo tež tón raſ
njewuſtjeli.

Wón ſo nad tym roſhněwa a roſkobi. To ſo jemu priedy
hiſčče ženje ſtało njebě, tał čžasto hacž bě piſtoliju trjebał. Wón
ſebi ju ſwěru wobhladuje, wſcho je w najlěpſchim rjedže na nej.
Tola wón čže hiſčče raſ ſpytać. Tam na ſchmėkowym wjerſchu
wróna ſedži. Wón piſtoliju ſbėhnye, ſ wěſta měri ſo do njeje a
wotkóćki. A ſablyſnje a ſawuſnje, ptał je tšěleny a wali ſo
morny je ſchoma.

(Wſchichodnje ſtónčjenje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Š 1. oktobrom je ſo knjeſ tajny žyrkwiniſki radžicžel Meier
na wotpocžink podal. Wón je ſebi ſe ſwojim ſtutkowanjom džak
naſchich Ružiſkich woſadow dobył. Wón běſche naſchemu ſerbiſkemu
ludaj pſchecželnje ſmyšleny a mějeſche čowku wutrobu ſa jich ſa-
měry. Žehow pſchecželne a luboſčime waſchnje jehow wutrobam
duchownych, koſiž pod jehow wodženjom ſtejachu, ſbliži. Na jehow
měſto je ſtupił dotalny knjeſ duchowny měſchčžaniſkeho miſionſtwa
w Draždžanach Roſenfranz. Wón bu 1. oktobra do ſwojeho
noweho wažneho ſaſtojniſtwa jał žyrkwiniſki radžicžel ſapoſaſany.

— 1. oktobra je tež knjeſ hamtiſki hejtman ſ Karlowiž w Budy-
ſchinje ſhorowatoſče dla na wotpocžink ſchol. Na jehow měſto je
ſtupił knjeſ dotalny Lubijiſki hamtiſki hejtman ſ Wflugł.

— Njedželu tydženja mějeſche knjeſ ſarał Rycžer w Delnim
Wujeſdže ſwoje wotſalne přėdowanje. Š čžežkej wutrobu džěleſche
ſo wot ſwojeje lubeje woſady, w kotrejž je tał dołho ſe žohno-
wanjom ſtutkował. Žehow naſlėdnił hiſčče poſtajieny njeje.
Někotři knježa džerža ſwoje pſchedſtajaze přėdowanja.

Daliſche dobrowólne dary ſa wbohe armeniſke ſyroty:

Š Raſecžaniſkeje woſady:
M. M. ſ Komorowa 4 hr. — np.
W mjenje wbohich ſyrotow wutrobnny džak.

Gólcž, redaktor.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjeſow
duchownych, ale tež we wſchěch pſche-
dawarňach „Šerb. Nowin“ na wſach
a w Budyſchinje doſtać.

Sy-li spēwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spēwał,
Swěrny džélał
Wšedne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebiesmana,
Njeh či khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!
F.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa so kóždy kóbotu w Smolerjez knihcizischczerńi w Budyschinje a je tam ja schtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

19. njeđzela po swjatej Trojizy.

Matth. 9, 1—8.

Jesuf je w Kapernaumje. Tam pschinješu khoreho k njemu. Woni woczakujaja, so jeho hnudom wuhoji. Ale wón najprjedy k njemu rjeknje: Tebi su twoje hrěchi wodate. Hdž so či pišmawuczeni hóršcha, prascha so jich Sbožnik: „Kotre je lóžšcho prajicž: Tebi su twoje hrěchi wodate, abo rjez: Stań horje a khodž?“ Hdž su cžłowjekojo wulke wězy wuskutkowali, tule móž ma Jesuf kam.

Najwyschšcha móž Jesufowa: hrěchi wodacž!

1. Hdže wón tule móž sjemi?

2. Kak ju wón wopokasuje?

1. Hdž kral do džéla swojeho kraja, hdžež cžežka natykaza khorosč sakhadža, lékarja póščele, ma wón tón wotpohlad, so by plědy khorosče pytal a so dótknjenja khornych njebojal. Jesuf, nasch lékar, je i njebeš pschischoł do kraja, wot hrěschneje khorosče natykaneho; wón tu khorosč we wšchěch plědach pyta a ju wšchudžom namala: žane cžłowšte žiwjenje, žane cžłowšte wobliczo njeje, do kotrehož njeby snamjo khorosče sapikane bylo. Tola pať Jesuf ke kóždemu hrěschnikaj njerjeknje: Tebi su twoje hrěchi wodate. To wón tež w Kapernaumje, we swojim měščez, nječini. Jesuf wobhłada tež w Kapernaumje cžłowjekow wšchelaticch stawow, na hrěch khorowaznych, a tola swoju ruku na jich rany nje položi. Hdže wón to jenož cžinješche? Wola teho jichtneho, kotrehož k njemu pschi-

nješechu. Tam widžesche Jesuf swěrnu pschecželsku lubosč. Tu widžesche hnuzazy srudny wobras na tym khornym. Za khorosč běsche plóđ hrěcha. Ale to tež njeje, schtož Jesufa k temu wuprajenu wabi: tebi su twoje hrěchi wodate. Ani cžłowški pocžink, ani cžłowšte nješbože, ani prut hrěcha dawa prawo, hrěchow wodacže dostacž. To so nihto njemyl. S tymile křědkami kabi cžłowjek niz kruschka hnady wot Boha njewudobudže. Jesuf hlada na druhe wabjenje swojeje hrěcha wodawazeje mozy. Wón widži wěru — a tole plomjo je najjašnišche a polne žedženja we wutrobje jichtneho: Wón drje běsche na stawach hubjeny, ale we wutrobje cžerstwy. To je dobyčelška myšl wěry: My nješmy hódni, so by wón naschemu khoremu pomhał, ale wón ma šmilenje i hrěschnikami. Jako Jesuf tule wěru widžesche, praji wón k jichtnemu: „Dowět so, šyno, twoje hrěchi su tebi wodate.“ Tule swoju móž chze Jesuf dženska hiščeje wopokasacž. Ale wón móže to jenož tam, hdžež wón po hnadže žadazu wěru, a hdž by schricžka byla, šwěcžicž widži. Wět, o cžłowška wutroba, jenož do w Khrystu su sjewjeneje šmilnosče i khudym hubjenym hrěschnikom — a žyła lubosč njebieska i tym plóđkim troštom steji psched tobu, kaž tam w Kapernaumje Jesuf psched jichtnym.

2. Jichtny k trošchtej swojeje dusche, či pschecželjo sa mšdu swojeje wěry a lubosče — a či, kiž nad Jesufom dwěluja, k swojemu wohanibjenju — wšchitzy pósnaja žykeho Sbožnika, cžłowšeho šyna polneho lubosče a mozy, šesnaja jeho, kiž njemóže jenož cžłowšku duschu, ale tež

częło wuhojicę. Gdyż je Jezuſ duschi jichtneho psches hrěchi wodacze porucził, ſo do męra ſ Bohom wróczić, porucza wón tež częłu ſe ſwojimi ſtawami a mozami ſo domoj wróczić a tam wotpoczowacę. A to dyrbi pomnił a wěrnoscę teho bycę: wón je wumohl, warbował a dobył wot wſchitkich hrěchow, wot ſmjercze a czertowſkeje mozy. D ſo by nam wſchitkim, kiž my huſto w ſwonkownych wězach žiwjenja pomoz Sbožnika naſhonimy, tež pucę po- kaſowac była do ſnutkowneho ſwěta a na ſtopy hnady a horje k temu, kotremuž je data wſchitka mōz w njebję- ſach a na ſemi — k Jezuſkej, kiž je ſ njebjęſ pschichoł a ſedži k prawizy Božej. Hamjen.

Guadua mſda wěry.

D troſcht! ja wēm, ſchto czinić mam,
So duſcha ſbožnoſcę ſmęje:
Ja na Khrysta ſo ſałožam,
S tym moje ſbože kęžeje
Sa cęaſnoſcę tu, ſa węcnoſcę tam;
Wſchał ſ wěru Khrysta prawdoſcę mam
A Boži mēr we duſchi.

Pucę drubi nihtō njeptaj,
Pſchińcę do Božeho raja;
Wſchu ſamoprawdoſcę na boł ſtaj,
Sow ſkutki njeponhaja.
Hlej, pomoz je we Khrystuſu,
Pſches njeho duſche k njebję du,
Gdyž w twjerdej wěrje ſteja.

Duž Khrysta jeno pytaje,ez,
Kiž chzeće ſbožnoſcę doſtać;
Pſchi nim, kiž duſchow Sbožnik je,
Njech kōždy žada woſtać.
Wón je naſ droho wufupil
A Boži raj nam wotewril,
Szo teho ſraduj, duſcha!

Gdyž duſchu kryja mrowoty,
Szo hrěchow dla mi ſtyſchze,
Dha ſlōnzo, baſam wutrobny
Mi ſy, o Jeſom Khrystchze!
Ty moje rany wobaleſch,
Mje ſa njebjęka lętujeſch,
Męj dzał ſa tajku hnadu.

D woſtań pſchi mni, Sbožniko,
Tež hdyž mje ſchiz tu tyſchi;
Mi ſwęcę ſo twoje wobliczo,
Njech duſcha twōj hłōſ ſlyſchi.
Wjedž ſ horja mje tam k wjeſelę
A psches ſmjercę junu k žiwjenju,
Gdyž wěru kōna debi!

K. A. Fiedlef.

Banu njeđzelu!

Sanđzenu njeđzelu njebęſche hiſchze tſeczi kōcę wotſwoniko — tehodla naſchi wjeſnjenjo po ſwojim waſchnju hiſchze psched zyrkwiny mi durjemi mjeſ rowami maleho pohrjebniſchze, psched Božim domom ležazeho, ſtejaču. Sprōzny ſo jedyn ſtary bur na jenu želeſnu lępny ſlehný a ſebi pōt ſ czoła tręjeſche.

„Pſchihadzeće Wy kōždu njeđzelu tōnle dalofi pucę ſ Wonez ſem kęmſchi?“ ſo jeha wopraſchach.

Wón ſ hłowu křwny. „„Sa ſym njeđzelu pschedolho parowacę dyrbial,““ wón džeſche, „„nětko ſebi žanu wjažy wſacę njeđawam.““ A potom wón wo mōrſtimaj pucęowanjomaj powjedacſche, kotrejž bęſche psched lętami czinił, to jene tam — to druhe wróczo ſ Ameriki, hdyž bę ſo nadžijal, ſwoje ſbožo namafacę, a ſwotkal jeha tola ſaſo do domiſny cęerjeſche. „„Na tajkej jęsbje,““ wón džeſche, „„hdyž ſo jedyn džen druhemu runa, ſo woſebje njeđzelu njeſpokojeny ſaczuwaſch a haſle pōſnawaſch, kał lubo ju maſch, hdyž ju po prawym nimaſch. Ssedžiš-li tał na wukřwje (Ber- deč), do morja hladažy a na to myſliwſchi, ſo nětko domach wſchitzy kęmſchi du a hromadze ſpęwaju a ſo modla, bywa czi žyle horzo woſoło wutrobny a njemōžeſch wopſchijecę, ſo ſy tał někotru njeđzelu kęmſch ſtomdžicę mohł! Sa ſo huſto njeđzelu ſe žedžiwoscę po tym, ſo mohł ſaſo raſ ſ druhimi nutrnje ſpęwacę a ſerbſke předomanje ſlyſchecę, ſdžeržecę njemōžach, ſebi někajkižkuli křęluſch ſ cziſcha ſanjeſcę, kotryž hiſchze ſe ſchule ſ hłowu wjedžach. A nimale kōždy kōcę dolho njetrajeſche, dha tu jedyn kōdžnik a tam jedyn putnik ſobu ſpęwaſche, a bęſche to potom tola trochu kaž njeđzela woſoło naſ!““

Duž ſaſwonichu ſwonny a my dyrbjachmy nuts do zyrkwje hić. Woſoło ſtareho bura ſ Wonez bęſche ſo mala cęrjōdka kęmſcherjow ſhromadžila, kotřiž na jeha jednore ſłowa ſo mnu poſluſchachu. Gač ſo někotry potom, jako na předomanje po- ſluſchacſche a do křęluſcha ſobu ſanjeſe, praſchal njeje: „To mōžeſch ty kōždu njeđzelu męcę — cęehodla to po prawym nimaſch?“

F.

O wobſbožaza domiſna!

Žena dželaczerſka žona ſe wſy bęſche raſ ſwjatkowny ſwjedžen do Barlina pschichla, ſo by ſwoju dżowku wopytala. Wobej dželaczerſke psches ludžazu cziſchcęnzu wobſhodneje drohi. Duž woczi ſtareje maczerje tež na elegantny dželcžazny woſpęk padnyſchtej, kiž bę wurjadnje rjany a ſ drohotnymi křwami poſkadženy. Dōjka jōn cziſchcęſche.

Stara žona kaž ſaſlepjena ſtejeſche, ſo džiwažy ſ hłowu wijeſche, dżowku ſa ruku pschicęze a džeſche: „Mě, ně, na ſwęcę tola! Deńka, hlej na tule pychu! To dyrbi tola wječchowſke dželcžo bycę. Raſa czi bywa, myſliſch-li pschi tym na ſwōj dželcžazny woſpęk, kotryž domach męjachmy, tōn ſtary deſkowany kaſchcę?“

„„Ach, luba macę,““ dżowka wotmołwi, „„mōj woſpęk bęſche wjele rjeńſchi. Pſchetož twoja luba ruka, wot cęežkeho džęla hiſchcę dženſa tał moſlojta, jōn ſama won do ſchęrokeho pola cęhnjeſche. Ty mje do ſpanja ſpęwaſche ſ pobožnym hrōncętkom, a nad namaſ ſchłowroncęki ſiſolachu. A hdyž ſpach a dyhach, dha wōń žita a pōlnych kwětrow ſrěbach. Bęch-li wotucžila, tebi pschipoſluſchowach, kał ty pschi ſwojim džęle ſpęwaſche. Sa kōždy kōcę pytnych, hdyž ty ſ motyku do ſamjenja tręchi.““

„„Potom ležach a hladač psches džęru, kotruž bę bratr do woſpękowneho pschikřwya wudrěl, horje k njebjękam a ſcęehowach bęle mrocęzele, kiž tam tał wyſoło nimo cęhnjechu.““

„„Ach, macę, kał huſto žedžu ſo ſ hōlka wulkomęſta do tuteho wjeſneho męra wróczo, kaž do ſbožowneho paradieſa, a ja ſo Bohu džakuju, ſo ſym tał rjane dželcžatſtwo męla. Mi ſo ſda, tam wonka w cziſchinje ſahonow mōže nam Bōh tōn kņjeſ tał wjele miłoſtneho a natwarjazeho prajicę, kaž to tudy w cziſchcęnzy męſchcžanſkich drohow ženje mōžno njeje.““

ſchto dha ſe wſchęmi kublami tuteho žiwjenja mamy, hdyž pschi tym žane wſchewjenje wot Boha do wutrobny njeſchidže?

To je tola wšcho jeno swjerščne šhonjenje, šchož hač do hlubiny dušce njepšchitadža jako postrom našeho Šbóžnika: Měr budž s tobu!

F.

Spěwaj a dźělaj.

Šchož s Anjesom činišch ty, šo radži rjenje,
Čješć jemu daj, dha tebje žohnuje;
Wón wolu da a dobre dokonjenje,
Čhze k wšchemu dźělu spožćić naprawjenje,
Riž wšchitkich skutkow stworiczel šam je.
Duž ruzy k dźělu, — dušchu k njebjekam,
Tak jeno dobry skutk šo radži nam.

Psched Anjesom ničšo njej' tak małe, šnadne,
So tebi k pomozu wón nočnyl stacž;
So nočnyl dacž, šo dźělo bylo radne,
A twoje wofo mělo wješ'le žadne,
Hdyž tebi šam je pomhał dodžělacž.
A wołasch joh' pschi dźěle k pomozu,
Dha dźělo wšcho ma lónž tež špodžiwny.

Anjes twojej wutrobje mě wješ'le šhowacž,
Hdyž dźělo šda šo tebi wohidne,
A njeda w dźěle tebi wustawowacž,
Wě smórski njesčerpnoščje wuhladkowacž,
Da pilnošč, ščerpliwosć a dalisće.
Najmjeńšče, šchož najmjeńšom' činił šy,
Wón waži, jako jemu ščinił by.

A hdyž mašch jeho, njerospróšchi možy
Čži ženje, ale pschezo pschisporja,
Wón rosjašnja wšchě starosćime nožy
A hnady pruhi ščele na wšchě próžy,
So wobčežnosć čži radošč byčž šo šda.
Sa to, šchož ruka s nim je štonjala,
Mšdu wot njoh' dostanje tež wutroba.

Kak šbóžny šym, hdyž w dušchi jeho čuju
A s nim šo roščěžu čaš lóždžiczi!
Ja s jeho šlowom dušchu pošyluju,
Šso jeho hnadnych darow potroschtuju
A tak šo šraduju we jeho lubosći,
So šwět jo šapschijecž wšchaf njemóže,
Kak lohko moje dźělo dokonjane je.

Suriy Bróšl.

Bože šlědy.

Psched něhdže dwazeczi lětami jedyn franzowski wučeny s jeny arabiskim splahom psches puščinu Saharu jěchasće. Wón běšče jedyn wot tych, kotřiž drje šu mješ mužemi wědomosće šlawjeni, ale tola šakladnika wščeje mudrosće nješnaja. Š wu-šmėchom tón Franzowsa pytny, šo hlownik Arabow, kotryž pschezo jemu po bofu jěchasće, šo wěšte čašy do palazeho pěšta poklafny a nutnje šwoje nabožinske šwucžowanja wukonješče.

Džer wote dnja šandže a ženje nješkomdži, ženje nješapomni tón Arab šwoju modlitwu, hač šo jeho šbóžnje tón wučeny jedyn wječor, jako tamny šo wot flečjenja na kolenomaj pošbėže, s wušmėchom woprašča: „Š wotkal wěšch, šo Bóh je?“ Arab wofo-šnił šwojej woczi špodžiwajzy na wušmėšcherja šloži a potom šhutnje džesće: „Š wotkal wėm, šo Bóh je? Š wotkal wjedžich, šo muž a niz kameel wčera nožy pola mojeho šana nimo džesće? Nješ-špóšnach to na šlědach jeho stopow w pěštu?“ —

„Wěšo,“ bě wotmołwa. Duž pokafa tón puščinaš na šlónžo, kotrehož pošlednje pruhi šo nad šamotnej puščinu šwěćžachu, a rjekny potom se šwjatocžnym hłošom: „Šo njeje štopa jeneho muž!“

F.

Wšchitko je šo nowe ščiniło.

W jenej šhromadžisaje, kotraž šo psched dlějšchimi lětami w Šendželstej wotně, rjekny Šan Njedžela, wobrocženy indianski hlownik: „Ša widžu, šo šo mnošy mješ Wami dživaju, dofelž nješšym we šwojim indianskim woblecženju pschischoł. Móžno pak šnano je, šo byščeže šo mje naboželi, mohli mje w nim wohladacž. Šako běch mjenujzy hiščeže pohanski Šindianar, šebi woblicžo s čerwjenej barbu pomolowach, pjera do šwojich wlošow štykach, šo s pišanyh wodžewom wobdach a gamasće wobuch. Moje wutrobno běšče se šlěborom debjene, na ramjenju noščach buschkej a w mojim pašu tčješče tomahawł (wójnska šekera) a škalpiernóž. Tajtele bě tehdy moje drasčjenje. Šschicžina, čžehodla šo wjazy tak njedrasčju, je w šlědowaznych šlowach namafacž: „Še-li šchto w Šhryštušku, tón je nowe štworjenje; to stare je šo minylo, hlaj, wšchitko je šo nowe ščiniło“ (2. Škor. 5, 17). Šako buch s šische-ščizjanom, šo barby a pjerow wšdawach. Ššwoju šlěbornu pychu mišionistwu dach, škalpiernóž wotpoložich a tole“, wón džesče, exemplar Bóžich džesćacž šafnjow, w jeho macžernej rěči pišanych, pošbėhnywšchi, „tole je nětko mój tomahawł. Ššamo šwój pišany wodžew šym wotštronil. „Šhlaj“, wón na tajke wšchnje wuwola, s kotrehož jednorosć a pschisťojnosć jeho šharktera rěčješchtej, „hlaj, wšchitko je šo nowe ščiniło!“

F.

Macž pschi koležy.

Džěčatko, špinkaj! ty lubušch mój šy;
Šandžel nětk módrušchkej šukuladzy!
Čžiščina nastawa, wšchudže měr tčže;
Špinkaj! wšchaf lubosć čže wobarnuje.

Šandželki s njebjja, tak mile kaž ty,
Šnad lóžkom šlětuja šmėškotajzy.
Šunu drje tež hiščeže pschitadžuju;
Šotom pak šylski čži šetrewaju.

Šiščeže, mój holbiko! škoty mašch čaš;
Šošdžišcho nješbudže ženje tak šaš:
Šudža čži starosće pschi lėhwje štacž,
Šotom tak čžišchinko nješbudžesch špacž.

Džěčatko, špinkaj! nješch k nožy tež dže,
Šmamicžka wot lóžka njetwochuje;
Šošdže a šahe, hač k šwětkemu dnjej
Šmacžerna lubosć tu ššparna njej.

F.

Pokuta psched wotmyšlenej šmjercžu.

(Štónčjenje.)

Nješbožowny pschekupž se štrachom wšchón wobłědny. Šši rash je morjazej kulzy puč k šwojej hlownje dał a wona jón se šašakto-ščju šchła njeje. Nětko, hdyž bě ju šchtwórty ras na tamne nješwinowate štworjenje wobrocžil, je šo wutšělila. Šchto to je? Šchto ma to rěčacž? Šnunje hašle bě psched čžmowymy wrotami šmjercže a roma štal. Š hlubiny jeho wutrobny jemu hłóš rěčješče: Bóža ruka je byla, kotraž je brón wodžila a kulzy wobarała, šo jeho šranicž nješmėdžišče. Šak dołho, ach, tak dołho šo wo šwojeho Boha

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje dželaš
Wšedne dny;
Džej pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočú ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščežerńi w Budyschinje a je tam ša šchtwórtletnu pschedpłatu 40 np. dostacž.

20. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Čut. 13, 6—9.

Pschirunanje wo njeplódnym figowzu hodži šo tak prawje do našymškeho čžaka. Tehdom thodži šahrodniš psches šwoju šahrodu. Tehdom šo někotry šchtom, kotryž je šo njeplódnj wopokasał, wukopa, šo by druhi na jeho měštno pschischoł. Tehdom pospytuje tež někotry šahrodniš, šo by psches šwědomliwe hladanje tón abo druhi šchtom šdžeržak. Njeh je to nam pokasmo na našche pschirunanje:

Kak we winizy šo šahrodniš ša figowz stara.

- My hladamy 1. na winizy;
2. na figowz;
3. na šahrodniša.

1. Figowz běšche plóženy we winizy. Winiza je wukhowane měštno. Tam šwěrina lohko šchtody nacžinicž njemóže, tam tež wichory tak lohko šchtodžicž njemóža, kaž na šamym polu. Winiza je derje wobštrožena: tam šu štražnizy.

To šamo placzi tež wo winizy, wo kotrejž tón šnjes šhryštuf tudy rěczi. Dale winiza je šchescžijanška zyrkej, šhromadžišna wěrjazych. Wona je wobarnowana psches Bože šwjate kasnje. Tam nješmě šly nješcheczel tak lohko šchtody nacžinicž. Tam tež wichory nusy a špyto- wanja tak lohko ničžo škasycž nješmědža. Tam dawa Bóh šlónčžku šwojeho šwětla šwěcžicž, šo by Bože šlowo wutrobu roššwětkiło. Wón napowja šwoju rostlinu š roššu ewangelija. Dale winiza šo tež derje štražuje: Bóh šam

štražnikow štaji, šo njeby šo ničtó nuts dobył a šchtodu čžinił a čžistu wucžbu rubił, winizu wupuscžik. Za winiza šo tež derje hlada psches šlowo a šakramentaj. Duž je dobry wuhlad, šo rostlinam we winizy Božej dobre pschi- bywanje a tycže a krašny plód njeopobrachuje. Ale tola žyle hinał pokasuje to našche ščenje. Wobhladašmy šebi

2. figowz. Wón běšche plóženy we winizy. Šo prawym wón tam nješkuschesche. Tam mějachu šo winowe pjenki plóžicž. Ša nje šo šemja pschihotowasche. Tu pak štejesche figowz we winizy. To ma šo dobročžiwosčži winizarja džakowacž, šo ma dobre měšto, hđžež šo jemu šwětlo a powětr a čžopłota dostawa. Duž móže šo plód wocžakowacž. To pak běšche podarmo. Tón figowz šy ty, luby šchescžijano! Ty po prawym nješkuschesch do šnjesoweje winizy. Psches hrěch šy tole prawo šhubił. A tola štejimy we šnjesowej winizy a tola naš šbóžniš š figowzom pschiruna. Figowz bu ty, hđž šo do džiwjeho drjewa čžělneho čžłowjeka brěcžka šwjateho Duča žolmjesche w šwjatej šchecženizy. Tehdom šy ty do winizy plóženy. To je hnada! Wopomni to!

Nětko dyrbišch tež roscž; nětko dyrbišch tež plód pschijnescž. Šdžž ty to čžzesch, dyrbišch wot hrěchow wot- štupicž. Šotom budže šchtom dobry. Šeno dobry šchtom móže dobre plódy pschijnescž, kotrejž šo šjewja we wěrje, kotraž šo psches lubosčž žiwa wopokasuje. Dyrbi Bóh na tebje škoržicž a prajicž: Ša pschithadžam niz jeno tš, ale šnano 30 a wjazy lět a žaneho plóda njenamakam? Šadžewasch šemju? Šjerjesche ty druhim šchtomam a šhto-

Žiwa pohrjebana.

Povjeda A. Wafchaf.

Bě to něhdže psched polsta lětami, jako na univerzicze na lékařstwo studowacž počach. Za běch lědom džewjatnacze lět stary a jara strachocziwy. Tež so mi to njespodobasche, hdyž bebi na swoje něhdusche lékařste žiwjenje pomyslich. Pschetož, Wy wschaf berje wěsčje, kajke žalobne podeńdženja ma lékař se swojimi chorými pschětracž a tak často dyrbi sam swoj kónz wopomnicž, hdyž do jstwy stupi, hdyž čłowjek na jeho pomoz čaka, kotrehož je strašchna choroscž nadpadnyla. Dyrnjecž po tajkim k lékařstwu žaneje pokhilnosčje njemějach, mi mój nan tola njedowoli, so bebi druge pomokanje wubrach.

Wón bě lékař a wschitzy khori w městacžku a wokolnosčži wo jeho lékařsku pomoz proschachu, tak so wón kóžde lěto wjele pjenjes sažluži. A wón myšlesche, so mi teho dla, dokelž je wón tajki wuwolany lékař, tež tajke swže sacežje a so we swojim čašbu tež wjele pjenjes sažluži. Duž dyrbjach na lékařstwo studowacž. A jako na universitu pschińdžech, mějach wysche teho to njesbože, so do tajkich studentow trjechich, mjes kotrymiž běsche tajki njebolaf, kotremuž běsche to wulka radošč, hdyž móžesche wbohim nowym studentam hělszy klubu činicž. To so wě, so běsche tajki mlodusčt a tajki strachocžaf, kaž ja, sa njeho tajka pječeń, kotruž by, po jeho myšli, tak prawje prajicž a smažicž mohl. Wón so mje tež hnydom mozowasche, a pod wudawanjom, so chze mi najwážnišchu potajnosčž lékařsteje wědomnosčje pokasacž, mje njejabzy do tak mjenowaneje anatomisčje sale dowjedže, hdyž tójschto rosrěsanych čželow ležesche, so bychu studentojo po rospokasanju a wukladowanju lékařskich profesorow nawjedželi, kajki je čłowjek i nutška stworjeny a twarjeny. To bě sa mnje, kiž na to njeběch pschihotowany, tak žadlawy napohlad, so so mi sezny. A jako sažo k bebi pschińdžech, běsche tón njeplech mjes tym woteschol a salu samknył, so i njeje wuńicž njemóžach. Sa teho dla tak dolho do durjom wrjeskach, doniž něchtó pschińdže a mje se sale puščezji. —

Tuta schibalosčž pak došahasche, so mje wschitzy drusy studentojo wuřmėwachu. Woni mje njeřmilnje čžwilowachu i hórkami a hanibnymi řlowami, tak so te bóršy wjazzy njesčž njemóžach, ale wobsamknych, tajkemu pschescžehanju hnydom kónz řčinicž. Sa teho dla k Pontanej džech, kaž tón student řekasche, kiž běsche na mojim wuřmėschenju wina. Sako do jeho wobhđenja řastupich, běchu tam hiščezje nětosji drusy studetojo. Sa pak so wottraschicž njedach; mi bě to wjele wjazzy čžim lubšcho, so by čžim wjazzy towarščow řhonił, kajke mam wotpohladanje. „Pontano“, ja prajach, „dale to tak hičž njemóže! Ty řy wina, so mje wschitzy wuřmėšcheja. Sa pak čžy tebi a wschitkim druhim wopokasacž, so so psched ničim njeřtrachuju. Praj mi, řchto mam teho dla čžinicž?“

„Pěńje, pěńje“, řawola Pontan i wurasom schibalsčjeje wjeřelosčje. To je wotpohladanje, kiž je praweho muža dostojne! Wěšč, mój hólczje, hdyž chzesch tutu nóz jene čželo wurycž, so do řswojeje řtwy donjesčž a hačž do jutřišchego ranja tam wobřhowacž, dha řebje řa najřhroblišchego wschitkich řhrobľch pomjenujemy, a hdyž by řnadž řo potom hiščezje něchtó řwažicž čžył a řže wuřmėšchecž řpytal, tón njech řo pschede mnu na ředžbu wosmjel!“

Řhwilku řejach, kaž poraženy, řkónčnje pak prajach: „Džže mam hičž a w kotrej hodžinje?“

„Na to pohrjebniščezjo, kotrež k polnozzy psched měřtom leži. Tam je runje najřtrabniřcha řkladnosčž, so móžesch řwoju wutrobitosčž wopokasacž; pschetož dženska řu tam mlodu hólzu pohrjebali.“

„Dyrbju tam řam hičž?“ řo ja wopraschach.

„řsam! Wóh řwarnuj, to řnadž řo tola njeby hodžilo, dokelž jedyn řam tu wěž njeby rucže doščž wobřtaracž mohl“, řontan

wotmolwi. Wy řjo abo řchtyřjo řobu pónđžemy, so bychmy řži rycž pomhali. Wřcho druge řmėjšch řam wobřtaracž!“

„Dobre!“ ja prajach a džech řwoju řtronu.

Sako běch do řwojeho wobhđenja pschischoł, počach řebi hařle měřniřcho pschemyřlicž, řajka je to tórnosčž, kotruž čžy wobericž. A niž jenož tórnosčž řama, ale wysche teho tež hřech a pschestupjenje, kotrež mohla tež wyschnosčž řurowje řhostacž. Ale, prajach řebi, wschako w řendželřkej lékařřzy profesoroyo, kiž řtudentow lékařstwo wucza, řradnjene čžela řupuja, so bychu je psched woczomaj řtudentow rosrěřali a jim tak řařnje wuklasčž mohli, řajki je čłowjek i nutška stworjeny, řchto to je: wutroba a řajka wonhřada, řchto řu pluzza, řatra, řerchenje, řłošyna — a řajkim řhorosčžam wone podleža a i čžim ma řo jich řajka abo hinajka řhorosčž řahnacž a čžłowjeka řažo wuřtrowicž. Ale, ale, řebi prajach, řa profesorow tudomnych universitow njeje řreba čžela řradnyčž, pschetož wo to řo hižom řalon a wyschnosčž řtara, so woni čžela dořtawaju. Duž je to tola najwřetřcha tórnosčž, hdyž řym řlubil, so čžy w nozy i druhimi na pohrjebniščezjo hičž, tam i nimi čželo i rowa wuhřebacž a je na řhřibjecze do řwojeho wobhđenja donjesčž a tam psches nóz wobřhowacž. řaj, tórnosčž to je; — ale ja řym řlubil, so to řčinju. A řprawny muž řwoje řłowo džerži a řtudent dwójzy, jeli to řreba. Pschetož řchto dha by řwět prajil, hdyž čži, kiž čžedža řwět pomhacž wodžicž, njebychu čžestni mužoyo byli, na kotrychž řłowo móža řo ludžo řpuschčezecž.

A ja, jako řtudent, běch psched druhimi řtudentami řwoje řłowo dał, — ja dyrbjach je džeržecž a hdy by mje to řiwjenje řhoshčtowalo.

Sa běch po tajkim na wřcho pschihotowany a i njeřčerpliwoščju na řych druhich řtudentow woczakowach, kiž čžyřchu so mnu na řerchow hičž. Sa jich řtoro wuczakacž njemóžach, kóžda hodžina bě mi wěčnosčž a mi řo řdasche, so je bjes řónza. řkónčnje pak tola pschińdžechu a jako běchu řo wschitzy řhromadžili, řontan řjekny: „Řodajmy řo na pučž do čžėmneje řłubiny! Nóz je řa tajki řtutł kaž wubřana. Wětr wuje, deschčž pluřtoze a njemjedro řo pschibřizuje.“

Řřchi řutrych řłowach wón wofno wotewri, tak so wětr do jřtwy prařny a nam tójschto deschčža do woczow řłufny, so wschitzy wot wofna wotřkocžichmy. řchtomy řo wot mozy Wětrėz hólzow řhibowachu, řhřmanje běsche dale bóle řłyřchecž a i čžasami břyřř na wokomilńjenje nóznu čžėmnosčž rořřwětli.

„řchto měńicze?“ řontan džesche, njeby to mudřje był, hdy bychmy řchłecžku wupili a tak řwoju wutrobitosčž pokhilnili? Sa řym blesčku dobreho wuhřřřeho řahorjazeřho wina řobu pschijneřřł.“

Řschitzy běchu i řym řpokojom. Sa řchłecžny wobřtarach a wón kóždemu řenu nala.

Na přėnju řhrobłosčž naschego dotalnego řtrachocžafa a so by wón řschu řtrachotu a bojosčž na wschón čžas wotbřł, ja řwoju řchłecžy wupiju!“ wón řjekny. „Wy tež, my tež!“ drusy wolachu, a řchłecžny bjes dlicža wupřřbnichu.

Řwino běsche dobre a mi řo řdasche, so je řawjazu řhrobłosčž do mnje řaschčžepił. Sa řo wjazzy psched ničim njebojach, ale řo bjes řtracha rořřładowach. řontan řatarnju řařwēczi, kóždy řopacž abo řopokł hřabny, kiž bě řobu pschijneřřł, a wschitzy řo do řwojich řmantlow řawobalichu a je jřtwy řtupichu. Sa běch pokłedni, ja ju řanknych a řłucž řřhowach, potom pak wschitzy pokł břyřřkanjom a hřřmanjom řtroschřnimje na pohrjebniščezjo čžehnjechu, jako bychmy na dobry řtutł řchli.

Řch, řchto je tola čłowjek řa lořłomnyřłene, řaj hřřschne řtworjenje!

Něhdže řa pokł hodžiny k řerchowowej muri pschińdžechmy. Wřona njeběsche wřřokł a móžachmy ju lořłto pschelěřčž.

Potom počachmy sa tym rowom pytacz. To pať njebeše tať lohko a my přeťi a pódľu khodzjo pytachmy a pytachmy. Pšchi tajkim pytanju bē sa mnje to njespodobna wēz, so ſo moja khrob- lošč dale a bóle ſhubjowašche. Sa ſačuwach, tať mje móz wo- puščeža a na jeje město ſažo ſtrachocziwošč a bojošč ſaſtupuje, — ſwēdomnje mi dale a wjetšche poroťi čzinješche. Po doľhim pytanju nowy row nadeńdžechmy a Pontan ke mni rjetny:

„Nětko tu ſmy; ſapšchimú ſwój łopacz a ryj!“

Sa teź łopacz twjerdže pšchimnych a do pjerščeže ſaſtajich. Me w tym woťomifnjenju ſo pšches zyle njebo ſablyſny a ſo tať ſatrašnje ſahrma, ſo ſo ja w ſmjercz ſtróžich a ſaſchicziwošči ſnať na ſemju padnych. Moji towařchojo mje drje ſbēhnychu, ale ja bēch bóle morwy hač žiwy, a dyrbjach ſo na ſwój łopacz ſepjeracz, ſo njebych ſ nowa padny. Mój kšhiť budžišche nať lohko pšcheradžič mohť, tola hrmanje a ſchumjenje bē ſylnišche a wšcho druhe pohľuſchi.

„Wóhľe!“ Pontan wšchón njemdry ſawoľa a mje twjerdže ſa rufu doľahny. „Njeħanbujesh ſo, kať male džēcjo ſaſchtrēcžecz, hdyž ſo trochu ſylnišcho ſahrma!? Džerž hubu a ryj, hewať Čzi hubu ſaťkam a ruzy pšchebiju, ſo ſmēješch ſwoje žive dny na mnje ſpominacz.“

Pšchi tajkich hrubych ſłowach drje ſo ſažo trochu ſhrabach, ale móz bēšche mje tola jara wopušččžika a ſwēdomnje mje tať hrjebašche, ſo łopacz njemóžach ſ nowa do pjerščeže ſaſtajič. Sa ſo na pódľanſki row ſydnnych, hač runjež ſo deščecz jenož tať liješche, tať ſo po khwilzy wšchón dyrťotach a tšchepjetach.

Moji towařchojo pať pilnje ryjachu a doľho njetraješche, dħa bēchu telko pjerščeže wuryli, ſo bē kašecz widžecz. Woni jón ſ rowa wuſbēhnychu, kašeczčowe wēto wotrashchu, čželo ſ njeħo tor- hnychu a ſ nim pšches murju khwatachu.

(Pšchichodnje ſkónčjenje.)

Wšchelake ſ bliška a ſ daloka.

Džen 14. oktobra měješche ſo poľedjenje našcheje ſerbskeje přeďarškeje konferenzy w ſerbskim domje w Budyſchinje. 27 ſerbskich duchownych bēšche ſo ſešchlo. Njes pšchedſyda ſarať Mróſať- Ğrodžiščežanſki konferenzy w 10 hodž. ſ nutrej modlitwu wotewri a wšchitlich lubych ſaſtojniſkich bratrow poſtrowi, woľebje knjeſa ſararja Schwjelu ſ Wochos, kiž bēšche ſ Pruskeje k nam pšchichol. Wobžarowachmy, ſo bēšche naſch čžebny pšchedſyda knjeſ ſarať em. ſakub ſadzěwany, na konferenzy pšchincž. Wo poľwječzenju ewangelškeje kapalki w Kulowje, kotrež bēšche ſo džēť prjedy mělo, roſprawješche knjeſ ſarať Waľtať ſ Njeħwaczidła a nam woľjewi, ſo je ſo poľwječjenje ſ wulkim wobdželenjom mělo. Wón je ſam hiščeže dar jaťo ſaplacjenje kľetki w noweje ewangelškej kapalzy pšchepodacz mohť, kotryž je naſbērať jaťo prjedawšchi ſarať Wóhľin- čanſkeje woľady, hdyž ſu Kulowſzy ewangelšzy Ğserbja dotal ke mšchi khodzili. Ğipščanſka univerſita, kotrejž bēšche ſo wot ſerbskeje konferenzy wotivna taſla k jeje 500lětnemu jubilejeje pšches knjeſa ſararja em. ſakuba pšchepodať, bēšche pšches pišmo ſwój džak wuprajila. Džakownje ſo na to ſpomina, ſo je knjeſ ſarať em. ſakub ſwoju knihu, rewiſiju biblije naſtupazu, wšchitkim woľa- dam a ſchulam luboščžiwje daril. Sa pšchichodne lěto poſtajitaj ſo ſwjedžen ſwonťowneho miſionſtwa w Ğodžiju a ſnutškwowneho miſionſtwa w Kaľezach. Ğuſtav-Abolſſke łopjeno, kotrež je ſo hač dotal kóžde bēťil lěta wudaťo a kotrež je ſo ſ wjetšcheho džēla wot poľkadnyž poboczneho Ğuſtav-Abolſſkeho towařtwa plačičč dyrbjalo, budže ſo pšchichodnje jaťo lečžaze łopjeno junťročž k po- ručenju kollekty Ğuſtav-Abolſſkeho towařtwa na reformaziſkim ſwjedženju wudacz.

ſarať Schwjela je hižom pšchi poľednim ſeńdženju konferenzy

dwoji ſformular pišanych konfirmaziſkich wopišmow pšchedpoľožil, ſo bychu našche pačžerške džēczi tajke wopišma k wopomnječzu měke a je ſebi teź do wobľuka ſajicž mohťe. Ğadanje je po tajkich konfirmaziſkich wopišmach a ſu je teź pačžerške džēczi ſ wulkim džakom pšchijale, hdyž ſu teź něšchto male ſa nje plačičč dyrbjale. Duž ſo komiſija wuſwoli, kiž budže wo wudawanju tajkich wo- pišmow dale wuradžecz, ſo mohťe ſo naſchim džēcžom tajke wo- pišma je ſerbskim napišmom a ſ rjanymi wobrašami podacz. Njes pšchedſyda ſ pšchihľowowanjom zyleje konferenzy woložuje, ſo ma ſo zyla pačžerška wučžba na to ſkožič, pačžerškim džēcžom ſroš- mjenje tych 3 prašchenjom, na kotrež maja pšchi konfirmaziji ſjawnje wotmolwicž, k wutrobje wješč, wuľadowacz a roſjaħnicž, ſo bychu jaħnje wjedžike, ſchto maja pšchi konfirmaziji wuſnacž. S wulkim džakom mamy tudy pšchipoľnacž, ſo čžedža knježa duchowni nam ſažo wuľadowanje tekſta ſa našche „Womħaj Wóh“ w bližšchim lěčže ſpišacz. Na prašchenje knjeſa ſararja Nšchizana ſo konferenzy ſa to wupraji, ſo by ſo „Spěwna radošč“ ſ nowa čžiččžala a w naſchich ſerbskich ſchulach dale wobľhowaťa. Woľjewjenje ſerb- ſkeho lemšchenja w Ğraždžanach budže ſo porjadnje we wšchitlich ſerbskich woľadach wot knjeſow duchownych ſjawnje prjedy wo- ľjewicž, ſo maja Ğserbja ſkladnošč, to ſwojim lubym w Ğraždžanach a wotľnoščzi w prawym čžakſu ſjewicž. Skónčnje pšched- ſyda knihowneho towařtwa, ſarať Wóľč, ſjewi, ſo hač dotal móžno byťo njeje, pšchi wšchēm naprašchowanju a namoľwjenju ſpišaczela nabožiniſkich knihow ſa našche knihowne towařtwa ſa toľe lěto dohycž. Pšches ſdželenje knjeſa ſar. Njeďy, ſo ma k. ſar. em. Ğſyfora, kotryž je nam w tym lěčže rjanu poľbēhowazu knihu wobradžil, hiščeže knihu pšchihotowanu, ſo nadžija ſbudži, ſo mohťi naſchim ſobuſtawam knihu podacz. Na nowe lěto je nam knjeſ ſarať Nšchizan-Noteczanſki knihu pšchilubiť.

Našche konferenzyne poľedjenje bēšche žive a čžople roſmoľwjenje pod wodženjom naſcheho droheho pšchedſydy knjeſa ſararja Mróſať- Ğrodžiščežanſkeho, kotryž je žiwym duchom a ſ prawym ſłowom k roſ- jaħnjenju naſchich wuradženjow raſnje na ſwojim měščje ſteješche.

S Ğodžija. Sańdženu pónđželu a wutoru wopyta k. ſuper- intendent D. Nšchžor ſ Nadeberga ſchulu Ğodžijiſkeje woľady. Pšchi tym wón teź ſam džēczi pšchēhľyšchowašche a niž jenož němſki, ale teź ſerbski. S rjanymi ſłowami wón wuſbēhowašche, ſo je kóžda rēcž Boži dar a ſo je to woľebite žohnowanje wot Boha, hdyž móže ſchto, kať našche ſerbske džēczi, Bože ſłowo we dwēmaj rēcžomaj čžitacz a Boha w dwēmaj rēcžomaj khwalicž. Na nim, kotre- muž je pšched krotkim Ğipščanſka univerſita žadnu doſtojnošč theologičkeho doťtora ſpožčžika, widžimy, tať maju wyboťoſtejazy a pšchi tym duchownje Ğľuboko ſaľoženi mužojo ſa nuſnošč ſerbskeje wučžby w ſchuli poľne ſrošmjjenje.

Dališche dobrowólne dary ſa woľbe armeničke ſyroty:

M. N. ſ Ğerrnhuta ſ póſtom pšchipoľplane ſa ſyroty w Beirucže	2 hr.	—	np.
S Ketičzanſkeje woľady pšches k. duch. Noweho:	1	"	—
S Malešchanſkeje woľady pšches k. ſar. Miſela:			
S Malešchez: M. a M. po 3 hr.	6	"	—
" R.	2	"	—
wud. S., R. a Ž. po 1 hr.	3	"	—
S Pľuſnitež: T.	10	"	—
" Šch.	2	"	—
" R.	1	"	—
S Brěhnti B., D., Ğ. po 2 hr.	6	"	—
" M.	—	"	50
S Delnjeje Ğórki: Ž.	1	"	—

Ğromadže: 34 hr. 50 np.

W mjenje wobohich ſyrotow wutrobny džak.

Wóľč, redaktor.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Šmolerjez knihiczišćežetni w Budyšinje a je tam ja šchtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Reformazijski šwjedžen.

Šlew. Jana 3, 11.

Džerž, šchtóž ty mašć, so by nihtó njewsał
twoju kónu!

1. Wulke je, šchtóž my mamy jako ewangelsko-lutherska
žyrkej.
2. Duž džeržmy jo twjerdže se wschej šwěrnosću.

1. Wo kónje rěczy šlowo Bože, wo kónje prawdosće,
wo kónje žiwjenja, kotruž budže prawy šudnik tym šwojim
na šlowu stajicž. Čłowjetojo móža nad tym dwělowacž,
to w njewěrje šaczišnyč; to pak je wěšte: Hdyž tak je,
kaž Bože šlowo wobšwědcza, hdyž čłowjeť mrějo do Božeho
šudjenja šapadnje a hdyž so psches Boži wušud njewěrja-
zym kóna žiwjenja wošmje, je to žalostne a naštróžaze, a
hdyž so pak wěrjazy kóna žiwjenja da, je to něšcto
wulke, so šo nicžo wjetšche, šbóžnišche myšlicž njemóže.

Hdyž pak je něšcto wulke a krašne, ta kóna žiwjenja,
potom je tež něšcto jara wulke, tón pucž šnacž, kotruž
šhubjeneho čłowjeka k šbóžnemu wottyknjenemu kónzei wjedže
a teho wódžerja k bokej měcz, kiž psched šabludženjom
wobarnuje a š njespróžniwej ščetpliwosću a šwěrnosću
psches žiwjenje a wumrjecze ke kónzei dowjedže.

Woboje je nam jako ewangelsko-lutherskim šchesczi-
nam date.

Bože šlowo je šwětlo na našchim puczu. Bjes njeho
je wschitko čymowe. Wono běšche čzaš, hdyž bě čzma.
Čłowške šlowo, čłowške myšle stajachu šo město Božeho

šlowa; biblija běšche na rjeczas šamknjena. Ale tón čzaš
je nimo, Bože šlowo je šašo na šwěcznik štajene, š biblije,
š katechizma, š přědowanja, š šhěrlušchow šo šašo šwětlo
blyščezi. Šchtóž chze widžecž, móže widžecž. Šchtóž chze
kónu dostacž, móže ju dostacž.

Wěra je jenicžki pucž k wottyknjenemu kónzei. Dale
šaložkna wěrnosć, kotruž šwjate pišmo wschudžom wob-
šwědczi, běšche šhubjena, čłowški štuť běšche šo město
wěry štajik. Ale psches našeho Luthera je šašo pucž
namašny. Šeno psches wěru! je jeho a našche hěšlo.

Wódžer na tym puczu je tón, wo kotrymž hižom Dawit
špěwa: „Šacž ja runje šhodžu w čžemnym dole, njeboju
šo žaneho njesboža, pschetož ty šy pschi mni, twój prut
a šij trošchtujetaj mje.“ Tež wot teho pucza běchu wot-
štupili, čłowjekow běchu štajili, kiž dyrbjachu pucž k njebj-
šam pošacž. Luther je jón šašo namašal a nam Šhry-
štuka šašo dal jako jenicžkeho šřednika a pomožnika a
jeho mjeno šo najjašnišcho blyščezi. Njeh je ewangelsko-
lutherska žyrkej mała psched čłowjekami, Bóh je wulke
wězy nad nej čžinik; njeh nam pobrachuje šwětna móž
a krašnosć, my mamy w Božim šlowje to prawe šwětlo,
my mamy jenicžki pucž ke kónje žiwjenja, my mamy
Božeho čłowškeho šyna ša wódžerja, wulke je, šchtóž my
mamy.

2. Džeržmy to twjerdže se wschej šwěrnosću! To
placzi najpředy pschecziwo katholickej žyrkwi. Wošebje
ewangelsko-lutherskim šchesczižjanam w měšchanych mandžel-
štwach njeh je to wopominanje do šwědomnja pražene,

wošebje žonam, kotrež spytaja khablaze čžinicž. Wjetschi strach hrosy hiščeže wot druhich. Nasch čas je čas wotpadnjenja a nadběhomanja. Woni nadběhujaja nasche ewangeliske wěrnoscze. To puščeža 4. a 5. hamptšchtuku — to nadběhujaja niz jeno tseczi, ale tež drubi artifel, sałožkne wěrnoscze kšchescžianstwa. Haj, woni nadběhujaja Khrystuša kameho a njechadža nicžo wysche wostajicž, hacž to, sčtož bychu pohanjto tež podpikali.

Duž praschej šo dženka: Kak džaťujesč šo temu knjesej sa drohe kubla reformazije? Čžin lěpje, hacž wulke hromady čžinja, tež tajžy, kiž šu powołani, ewangelij wucžicž. Kak šwěrnny a kruty běsche nasch Luther! Kak by wón je šwójim šłowom hrimal, hdy by wolaňžu ludoweje hromady šlyšchal. Kak kruczi a šwěrnny běchu čži stari ewangelisžy šwědkojo! Nawukni my wot nich: Džerž, sčtož ty nasch, šo by čži ničto njewšal tvojtu křonu!

Hamjen.

Duchowne brónje.

(Ešef. 6, 10—17.)

Božu brón šo woblecžče,
Džeržče twjerdže khorhoj kščiža,
So wam kiwa dohčeže,
Hdyž šo njepšchecželjo bliža;
Khrysta kščiž budž wasch panēr,
Tón wam jašni čžemnu čžēr.

Božu brón šo woblecžče,
Krucze šapschimacžče kščiž wěry;
S nim wy hašchecž móžecžče
Žahle ščipny nimo mērny,
Kotrež šty duch wuščela
Na kóždeho kšchescžana.

Božu brón šo woblecžče,
Sšwoje ledžby wopašajče
S wěrnoscžtu, kiž š njebjaja je,
Klobuk šbožaja šebi stajče;
Pošylacžče šo we Wošy,
Kóždy njecž je hotowy.

Božu brón šo woblecžče,
Kabat prawdy šložče na šo,
Ščłornje šo tež wobujče,
Wojna hrosy pschezo šašo;
Duž mjecž Ducha pschimajče,
Kotryž Bože šłowo je.

Božu brón šo woblecžče,
Móžny njepšchecžel wasch šława,
Kotryž knježi w čžemnocžče,
Nad wami šej pyta prawa;
Wón wam móže šbóžnosč wšacž,
Kochžecžče š nim wojowacž.

Duž něťl ša brón pschimajče,
Kiž wam spožči Božaja hnada;
S njepšchecželom wojujče,
Hacž wón pschewinjent pada,
Dha wam kiwa hnadna mšda:
Šalma, křona njebjesta!

K. A. Fiedler.

Khrystuš, nasch Šsrědnik.

Ta šbóžnosč jow k nam pschikhadža
Wot Božej kamej hnady;
Te ščutki pomhacž njemóža,
W nich nimasch žanej rady:
Ta wěra Khrysta šapschimuje,
Kiž ša nasch wšchěch doščč čžinil je,
Wón je tón prawy Šsrědnik.

Tole je přenja ščtucžka rjaneho stareho ewangeliskeho kšerluschaja wo šatonju a ewangeliju a wo prawocžinjenju psches wěru, wotolo lěta 1523 wot Pawola je Šprettena (Speratus) pšknjeneho, kiž šo 1484 w Kottweilu w Schwabisej narodži a 1551 w Marienwerderu jako biskop š Pomesanije wumrije. Šan Böhmer, 1742 jako šarať w Budestezach šemrijety, je jón do šerbškeje rěče pschelozil. Ššchirunaj čžo. 430 w naschich šerbškich Špěwarškich. Tónle kšerlusch na D. Luthera, kiž jón najprijedy wot jeneho prošerjaja pod šwójimi wotnamy špěwacž kšlyšchese, tak hluboki šacžiččč ščžini, šo bu wón „psches tónle nowy rjany šynť wo ewangeliju hacž k šylsam hnuty“, a tón kšerlusch, w kotrymž je tak žiwe a jašne wuščacžče wo šałožtu a naturje ewangeliskeje wěry wopšchijate, bu bórny we wšchěch ewangelisčich žyřtwjach po žyřym němškim kraju š najwutrobnisčej radoščtu pschijaty. Šo pak běsche wopšchijecžče tuteho troščtapolneho kšerluschaja hižom do reformazije troščt čžłowškich duščow, wot Khrystušoweho Ducha šajatyč a pohnutyč, mohłto šo š mnohimi podawisnamy dopoščacž, š kotryčž čžžemny tónkřocž jeno jenu š Šipsčžanskeje křroniki naspomnicž:

W lěče 1463 je w Šipsku hróšbna mřetwa była, na kotruž we mēščče a šwonka njeho wjažy dylžli 8000 čžłowjekow, a mješ tymi šamo w Pawoškim kłóštrje 29 mužy wumrije. Mješ pošlednisčimi běsche tež šтары mnich, š mjenom Marčžin Drentžig, kotryž džen a hodžinu šwojeho minjenja do přědka wjedžiče a na abtowe praschjenje, psches čžo mēni hnadneho Boha mēčž, wotmolwi: „Duby wótcze, ja pišmo njewēm, ale šym jara njewučent; tola mējach to waschne, šo, hdyž drusy bratišja špěwachy, ja mješ tym šebi džel Khrystušoweho čžerpenja a wumřecžaja pschedewšach, jo wutrobnje rošpominach a šo šwojemu Wumožnikej a Šbóžnikej ša jeho drohu šašlužbu nutrne džakowach. Na jeho prawdoščč a došččžinjenje ša hrěchi žyřeho šwěta čžžu jenicžžy špominacž. Wščhu šwoju prawdoščč a wšch šwoje dobre ščutki mam ša njerjad na hašy porno wěčžnemu pošładej, kotryž je mi mój Šnjes Khrystuš je šwojej šmjercžu dobyť.“

Abtej šylšy do woczow ščupichy, jako tajšele wuščacžče, tajšile troščt wot tuteho mnicha kšlyšchese; wón jeho na to dale troščtužy džesče: „„Duby bratišje, ty nasch dobry šałožť šwojeje šbóžnosčče, a doščč šo na prawdoščč šwojeho Šbóžnika wutrobnje špušččesč, twojaja nadžija wěščče njedopjelnjena njewoštanje.““

A na to je špomnjentny mnich, jako hodžina, wot njeho do přědka pschipowjedžena, pschidžče, w Wošy čžiče a šbóžnje wuščnyť.

F.

Byrkej Khrystušowa.

Šłóš: Jed'n twjerdy hród je nasch Bóh šam —
Kadž dolho Khrystuš Khrystuš je,
Ma jeho žyřkej wostacž.
Wšchěch njepšchecželow lešnosčče
Šu njefamožaja doščacž.
Wščach Ššyn je k pomožy
Tam k Božej prawisžy,
Tón wostanje jej móž;
A wščitka helška nóz
Pšched jeho šłowom čžęta.

Czescz tebi, kralo najlubsi,
Ty krónujesich naß i hnadu;
Se zyrkej w twojej lubosczi,
Dha njepshindze wschak i padu.
Dzak tebi, Ebózniko,
So jeje dzerzisch so,
Sej kweczisch i prawdosczu
A i lutej dobrotu.
Ach wostan pschi naß, Anjeze!

Ty i twojim słowom, i twojej krowju
Essy zyrkej stajnje sbozil,
Essy jeje dom w wschem wicheru
Na podložk skalow słožil;
Essy wustwolil fej ju
Tu i swojom' bydlenju;
Duż tež ju sakitach,
Sej jako herbstwo dasch:
Wsché kraßne, weczne kubla.

Tak schit jej wostan do kónza,
Hacz traja spytowanja;
Njech przeduje so wot kchiza
To słowo zohnowanja.
Sdzerz i swojej czesczi tu
Też naschu kwjatnizu;
Sej kwecznił wostaj nam,
Ty pak budz kwéza sam
Hacz wschitkon kwét so hnuje.

Surij Brósk.

Mjes kczenjom a sahinjennom.

Hischcze do schule njekhodzach, jako mje starschej do sußodneje
wsy i wujej sobuwosachtaj. Wujowy stary pschichodny nan
w mréczu lezejsche.

Mje bésche satrach, do maleje wumjenkarnje sastupicz, jako
psches wotewriene durje khoreho sdychowanje a zalosczenje kshichach.
Kadicho dzéch někotre kroczele precz do sahrady, hdzeż wulki kerf
pokny kczėjaznych wiczownych rózow (Paeonia) stejesche. Moja ra-
doscz nad kraßnymi kwétkami bésche tak wulka, so wot jeneje na
druhu hladach a so mi kóžda blédowaza pschezo rjenischa bycz
sdašche.

Hischcze bésche starzowe stonanje njepshestajnje hacz te mni
kshichecz, ale wono mi wjazy hrósbne njebe.

Njeje to nasche stejnischczo w žiwjenju, bmy-li Bože dzéczi?
Na jenej stronje je skórzba a płacz, kmjertny styst, boloscž nad
sachodnosczu, wutrobom horjo dzélenja, tajny tšhepot psched stróže-
lemi kmjercze. Ale wyschschy je na druhej stronje triumf nad
žiwjenjom, kotrež je nasch Wumožnił i rowa a kmjercze pschinjeßl;
wjetscha je radoscz nad tym, schtož weczne wostawa, to sbóžne
žedzenje po wecznych žiwjenju we wobudlenjach Wótza, hdzež ani
srudoba, ani wołanje, ani boloscž wjazy njebudze.

F.

Biwa pohrjebana.

Powjeda N. Waschak.

(Stónčenje.)

„Bóž kem, bojasny sajazo!“ Pontan na mnje sahrima. „Nětko
je rjad na Tebi. Ty wěsch, schto bmy czi slubil, hdž to
dokonjesch, na czož by słowo dal. Se-li so pak czéto shubisch abo
hewat někajku hluposcz wobendzesch, dha so pėknje pschede mnu na

tedžbu bjer; pschetož potom bych Twój najwjetschi njepsheczel byl.
Koshmisch?“

„Haj“, ja sajakotach.

„Essy hotomh?“

„Haj.“

A woni mi mantel i ramjenjow storhnychu, czéto sadh mje
štajichu a mi jeho wobej ruzh wokolo schije položichu.

„Sapschimn wobej ruzh“, Pontan praji, „scžehú to czéto na
šebje a njepuschcz jo, je-li Tebi Twoje žiwjenje lubo.“

Sa czinjach mjelczo wscho, schtož bė mi pschikafane. Sak mi
pschi tym bésche, njetrjebam hakle powjedacz. Naposledku, jako
bėchu czéto tak na mnje položili, so móžach jo tak nětak njescz,
mi Pontan mantel twjerdze pschicžini a jón tak pschipaša, so bė
wscho wodžete. Potom mje wschitzh wopuschczichu.

Sa so i czélom na khribjecze na pucz podach; mi bésche, jako
by so semja wotewricz mēla, so by mje pőzryela. Senož i wulkej
prózu móžach dale krocžicz a i kóždej krocželu mój strach pschibje-
rasche. A mojemu spodživanju mi po khwilzy mőz pschibjerasche a
czim dale czim rucžischo móžach hicž. Naposledku bėžach, jako bychu
mje czerczi i hele honili. Njewjedro bu pschezo kshlischy, deschcz
bė so do slivka pschemobrocžil a czéto, symne kaž lód, mje dale a
bóle scherjesche. Bė to satraschne, bė to wrótné hicze!

Sak bmy i czélom, kotrež bėchu mi na khribjet pojšnyli, do
kwojeho wobudlenja pschischol, to sam njewēm, pschetož ja bėch
wschitkon kaž bludny. Jako sašo trochu i rosomaj pschindžech,
phtnych ja, so we ložu ležu. Mi pocžinasche nětak w pomjatku
kwitacz, so je so mi něšto hrósbneho stało; dale so ja dopom-
nich, so bmy zyle pschemaczany domoj pschischol a do khachlow sa-
tepił. A wo prawdže! wuhliki i wotewrieny mi khachlowymi durcz-
kami hischcze doscz jasnje kweczachu, so móžach to a druge ro-
sefnacz, schtož bésche wo jstwie. Ale na jene dobo mi ta myšlicžka
kaž blyst psches hlomu pschjejėdže, kajki hrosny skutk bmy w nozh
wobeschol.

A ja tutu myšlicžku i woprėdka wėricž nochžych, doniž dale
a bóle spóšnacž pocžach, so drje je tola wėrno, so bmy czéto
domoj pschinjeßl. Dale dopomnjeńka mje pak tak jara nastróža, so
i hlomu pod pošleschczo šjėdžech a so dychacz bojach. Ale tajku
njewėstoscz dolho snjescz njemóžach: ja chžych wėstoscz mēcž.

Duž ja hlomu i pošleschcza pošbėhnych, ale pomału a strach-
cziwje, a pocžach so kolo wokolo roshladowacz, pschetož wuhlo,
kotrež so w khachlach želesche, trochu czėtwjenojtego kwėtka po jstwie
rosšchėrjesche.

A wo prawdže! Někotre kroczele wot mojeho loža stejesche
czéto teje wuhryebaneje holecžki, na scžėnu sepriene a do bėleho,
hacz do semje došahazeho fitla sawalene. Wuhliki runje trochu
wjazh kwėtlešcha i khachlow wudawachu, tak so kwėtka pruha blėde
woblicžo teje holecžki rosžasni a na jene dobo ja — Božo pomhaj!
sawoławšchi — wuhladach, tak wona i mikawczkami mikasche, a
hewat saštyšchach tež, so wona srudnje a bolostnje stona.

Sa se stracha wótšje sakšicžach a do womory padnych.

Sak dolho bmy bjes myšlow ležal, to njewēm.

Sako sašo i šebí pschindžech a woczí wotewrich, mje nowe sa-
traschne stróžele sapschimnychu, tak so bė mi, kaž bych rosom shubicž
dhrbjal. Czéto pódla mojeho loža stejesche a i džitnymaj wocz-
maj na mnje pohladowasche.

„Prjecž! we kwjatym mjenje mojeho Ebóznika“, ja sawołach,
„wrócž so do kwojeho rowa, i kotrehož bmy Tebje na hrėschne
waschnje rubil, a wotpoczuj w sbóžnym mėrje a pokoju!“

Woczí teje po mojim sdaczu morweje holecžki hischcze džitwischo
na mnje pohladnyšchtej, wona i hlomu kwny a jeje hubje so ros-
daschtej. Sa saštyšchach, tak wona i czicha te słowa wupraji:

„Mój Božo, schto scže Wy? Hdže bmy ja? Esym ja žiwa
abo morwa?“

Mój strach bēšche najwjetšchu móž dobył. Mi bēšche, jako by mi žahle železo mošhy pschejelo a so dyrbi mi głowa na kruchy rosleczeć. Sa chychy rēczecy, ale jashy žaneje mozy njemējšche, a hagle po šhwilzy móžach wotmolwic.

„Wy bēšche w rowje pohrjebana a ja šym jedyn tych hrēšchnitow, kiž je dženka w nozy Wasch sbōžny mēr kashy. Wodaj mi, luba dušha, ja Bože dla wo to proschu, a wrócž so do štwojeje šmjertneje komorki!“

„Mój Božo! ja šym šlaba, t pomozhy, hewaf wumru“, wona šaschepta a stonajo t semi padže.

W tutym wokomiknjenju mi wona myšlicžki psches głowu pscheblyštny.

„Luby Božo“, ja rjeknych, „šnadž šu tu wobohu holecžku žiwu pohrjebali?“

Sa t loža šlecžach a t njej pschistupich.

Seje ruzhy šapšchimnyšchi ja šacžuch, so štej čzopkej; ja položich moju ruku na jeje wutrobu, wona pukotajše a holecžka dychajše, kaž živy čzłowjet.

„Knježe Božo!“ ja šawolach, „ta holecžka je žywa abo ja šym wo prawdže wotrótni.“

Šchi tutych šłowach ja t durjam škowčich a je wotewrišchi je wšchej mozu wolach:

„K pomozhy, rucze! Ta holecžka je t morwyh stanjka! Wona je žywa! K pomozhy, rucze t pomozhy!“

Moje wolanie šnatych studentow wubudži, kotšiz bēchu so mnu na kēčhomje pobyli a pōdla mje bydlachu. Woni pschibēžachy, pschešwēdcženi, so šym ja rošom wotbył.

„Wbohi čzłowjet!“ jedyn wot nich praji, „to wšchał šym šebi hižom bōrhy pomyšlił.“

„Šaj wšchał haj“, drugi pschistaji, „to bēšche njewušchny žort, kotryž šmy t nim pomēli! wón je šlaby a je šo žalōšnje nastróžal.“

„Wón je wrōtny!“ tšeczi rjekny.

„Sa nješym wrōtny“, ja šawolach, „pōjče jenož kēšje rucze šem a pschešwēdcžče šo, so je ta holecžka wožiwika.“

Woni te mni do jštwy šupichy a jedyn t nich pōdla njeje šo poklajny, wobmaša jeje wo jštwje ležaze čželo a potom wōšje šawola:

„Pschinješče hnydom šašwēčženu šwēčžku a palenja! Wona je žywa, wona je wopravdže žywa!“

Mjes tym druhy do jštwy pschišdžechy; jedyn mējšche to, drugi rēčjšche druhe, so bēšche dospolna wolašza. Sa pať tu holecžku t dwēmaj towaššhomaj do loža položich a jako bē wona trochu palenja t šebi wšaka, šo jej myšle šašo wrōčžichy.

W ja t jenemu našchich profesarjow bēžach a jcho do mojeho wobhdenja pschijedžech. Wón tam wōsta a tu holecžku tať šwēru wothladowajše, so bē jeje dalšche žiwjenje wēšte.

„W šče Wy tu holecžku hdy šašo wohladali?“ šo ja woprashach, jako knjes lékař rēčžecy šasta.

„Šaj, jara husto, a tež Wy šče ju čžasto došč widželi“, wón rjekny.

„Šhto Wy prajče! a ja ju po tajkim šnaju?“ ja prajach.

„Tať derje, kaž mje“, wón wotmolwi.

„Ach, Wy drje jenož so mnu žortujče, knježe?“ šo ja dale prashach.

„To ja na žane wašchnje njecžinju, mój luby“, wón džjšche.

„Alle kať dha wona rēka?“ šo ja t nowa woprashach.

„Kaž ja!“ bēšche jcho krotke wotmolwjenje.

„Potajkim je to Wascha knjeni mandželšta?“ ja prajach.

„Tať je. Seje staršchej mējščhtaj, so mataj mi džakownaj ša to byč, so šym jimaj jeju džowčičžku — jeju jenicžke džčžo — do žiwjenja wrōčžil, hacž runje to wašchnje, po tajkim bē šo to

štašo, wo prawdže žaneje šhwabhy hōdne njebēšche. Wonať so mnu wobšhadžšhtaj, jako bych ja hižom dawno do šwōjby šluschal, tať so jeju husto wopytowach, hacž mje a jeju džowčičžku lubošč je šwojimi putami šwjasa. Seje staršchej, kaž tež mój nan ničžo pschečžimo temu njemējšchu, so chychymoj mandželštaj byč. Sa dwē lēčže mējšchmoy šlub a bōrhy po tym bēšche kwaš. Maju mandželštwo bu w tej šamej žyrtwi wot knjesa duchowneho pōšwjecžene, w kotrejž bēšche wón pohrjebne požohnowanje nad šaschžom wuspēwal, w kotrymž moja nēčžišcha mandželšta tehdy po šbacžu jako morwe čželo ležjšche.“

Wšhelake t bliska a t daloka.

Mašch šapōšlanž Šoba je šašo wušwolent. To je nam wutrobne wjēšele. We 8. wokrješu mamy bohūžel hiščeže juntrōčž 2. novembra wolicž. Mašch šašlužbny šapōšlanž t. Šofla, kotryž je naš 24 lēt šastupil, pschišdže do wutakāššče wōlbhy t. Brühlom. My w našchim nabožinškim čžapōšbu jenož t krotka napomnimy, so šo po žyłej Šakškej džiwaja, kať je šo t. Brühl bjes wšcheho prawa nuts čžiščžal do našcheho wokrješa a t njekničžomnej agitaziju špytal, tōnle wokrješ šašlužbnemu, šmērnemu a ša šwōj wokrješ špōžniwemu šapōšlanžej t. Šofli wutorhnyč. W tōnle t. Brühl čže šo naduwajo prajč, so wón naležnosčže našcheje ewangelišče žyrtwje šastupuje. Wón a hiščeže bōle jcho pschewodnižy waš, lubi Ššerbja, špyta šašlepowacž t tať mjenowanym žyrtwinškim dawkowym šakonjom, po kotrymž mēł kōždy po šwojim wēruwušnacžu jenož šwoje žyrtwinške dawki po wōšobje a tež po ležomnosčžach žyrtwi šwojeho wēruwušnacža placžič. Šacž tōnle šakon t žyła na šejm pschišdže, hiščeže wēšte njeje, ale t. Brühl t nim agitiruje, so by po šwojej myšli njejednotu nuts nješł do mērných wobštejnosčžow našcheho wokrješa. W hdy by tajki šakon wot wšchnosčže wopravdže šo pschedpožožil, jōn tež t. Brühl je šwojim wolanjom wotwobročil njeby, hdy by wjetščina šejma ša njōn była. Njekničžomne a njesprawne agitirowanje pať je, hdyž Brühlowa štrona nētko won trubi, so t. Šofla tajki šakon šastupuje, hdyž šo wón t žyła hiščeže pschedpožožil njeje. Š tym pyta Brühlowa štrona šlepč a roškoru nuts wušhwacž mjes ewangelišch a katholicch wolerjom našcheho wōlbneho wokrješa. Šchi tutej wōlbje nam runje našcha droha wēra a našcha ewangeliška žyrtwe na wutrobje leži — a tehodla my našchim wolerjam pschiwōlamy — wōlče našcheho dotalnego šapōšlanža t. Šublerja Šoflu w Šhrōščžizach, hacž runje je wón katholicheho wēruwušnacža. Wón pať je muž kšchščžijanskeje wēry, kiž je jako šastupjeť našcheho wokrješa derje wjedžal a šrošmik, tež žadanje našcheje ewangelišče žyrtwe na šejmje šastupič. Še pať t. Brühl tež muž, kiž to mōže a čže? Mē, wón to njemōže a tež njebudže. My mamy to pschešwēdcženje, so wón to njemōže, dokelž je šebi psches šwoje bl ište štowāššhenje t wučerjemi we wōlbnyh hibanju ruzhy šwjasať. Čži nētko muž pschi mužu ša njeho do přēdka džeja a šhto je jich myšl: žyrtwe a šchula dyrbitej džēlenej byč, duchowny njekmē ani ničžo wjazhy prajč mēčž do nabožinškeje wučžby w šchuli. Šhtož je našch Luther nam pschinješł: bibliju a katechismuš — wonej dyrbitej šašo won se šchule. Šow mamy krute rošbudženje. Knjes Brühl je po našchim pschešwēdcženju šwjasaňy, šwojemu pschiwiškej, šwojim wučerjam do tyhčle žadanjom šwolicž, kotrež našche džčči do njewēry wjedu — a knjes Šofla ša to ženje njebudže. Šwangelško-luthersžy kšchščžijenjo, kiž wy čžecže, so bychmy w našchim njewērijazym čžapš šwoju kšchščžijansku wēru šakitali, wy hinať njemōžecže — hacž wolicž 2. novembra knjesa Šublerja Šoflu w Šhrōščžizach.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Najmócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicizščezěni w Budyšinje a je tam ša šchwórtletnu pschědplatu 40 np. dostacž.

22. njedzela po šwjatej Trojizy.

Matth. 18, 21—35.

Mrějazy škoržešče na šwjatym šmjertnym ložu, šo je šo tak wjele šam pschecziwo šebi modlił. Šdnyž šo jeho praschachu, šichto čže š tym prajicž, wotmolwi: ja šym šo tak husto pjatu próštwu modlił; tak husto pať šym š wutrobu wodał, móžu liczicž; duž šym šo husto šam pschecziwo šebi modlił!" Šak šteji pola tebe? Šak by štejało, hdy by dženska našch pošledni džěń pschischoł?

Pschirunanje wo šlym wotrocžku, wobrasť pšatej próštwje našcheho Wótczenascha. Wono pošafuje nam

1. šmilnosć bohateho Boha;
2. nješmilneho wotrocžka;
3. šwjateho šudnika.

1. Šětr šo teho šnjesa prascha, tak husto dyrbi čłowjeť čłowjeťej wodačž. Wón dale džě, hacž židowski šakon, kiž wo trojakim wodačžu rěczi. Wón čže 7 krócž wodačž. Šbóžnik jemu wotmolwi, šo ma šydom džěšacž mol šydom krócž wodačž. Wón čže š tym prajicž, šo čłowjeť liczicž nješmè, tak husto woda, a šo tón, kiž wodačže liczi, š wutrobu njewoda. Š k temu wón to pschirunanje pschisamtnje. Bóh je tón kral a my šmy jeho wotrocžy. My šmy š jeho darami wuhotowani, my nješmy jeno wot jeho hnady živi a šmy tež we wšchém na njeho pošafani, my šmy tež do jeho kraleštwu a ša jeho šobudžělacžerjom pošafani. Bóh pať džerzi nětko

hodžiny wotrachnowanja; pošledne rachnowanje pschiješče hatle šudny džěń. Šle wón džerzi tež prjedy tajše rachnowanja. Še kóždej hodžiny domachpřytanja, hdyž šwědomnje wotuczi, šapocžnje tón kral rachnowacž. Šulka je wina teho wotrocžka. Šopomńmy tež, tak naš nasche hrěchi pschěd Bohom wobškoržuja. Šle Bohu džakowano! Wón je pučž hnady. Šak krašnje Šbóžnik šmilneho Wótcza wopišuje! Bóh š nami rachnuje, šo by nam nasche hrěchi wodał; wšchitkim hrěšnikam dawa wón pschěš šchryštušowy šchizž pschipowjedacž: „wěšče wy, šo macže hnadneho krala!" Wón jeno na našču próštwu čžaka.

2. Šle tu hnadu móže čłowjeť pschěš šwoje šadžerženje šhubicž. Šo praji druzi džěl pšateje próštwy: „Šaž my wodašamy našchim winikam." Šdnyž šy hnadu dostał, nješmješch šo na wotpočžinť podacž, ale to dyrbi wabjenje byčž ša noweho čłowjeka. Šasche žyle žiwjenje dyrbi wšchědne nutšicže pschěd Bože woblicžo byčž, bracž hnadu ša hnadu, a potom šašo wšchědne nowe wonhicže, tule doštatnu hnadu do škutka šajicž, kaž šawoł na školofelkich pišche: „Woblecžče šo teho dla wutrobnu šmilnosć, dobrocžiwosć, ponižnosć, čžichomnosć, ščetpliwosć a šnjescže jedyn teho druzeho a wodačže šebi mješ šobu." Šaž derje nam to našche šwědomnje praji, čžim čžežo je to našchey wutrobje. Šunje napschecziwo šwjatym šobu-wotrocžkam, to šu čži, kotrymž my najbližje štejmy — mandželšy, bratšja a šotry, šo pschěhrěšchimy. Šam šo pošafa, hacž tak čžinišch, kaž tamny wotrocžk, kiž šwojeho šobuwotrocžka dajesche. Šohladanje na twojich bližschich

tebje wobskoržuje. Tónle wobras je jara křutny a w nim Nathan psched kóždym steji a praji: Ty by tón muž!
A Sbožnik

3. pokasuje wobras šwjateho šudnika. Psched njeho pschindže hrěch nješmilneho wotrocžka. Tón wotrocžk budže sašo psched Boha žadany, kiž so njeda sa šmėch mėcz. Nětko pschindže frute wotrachnowanje, kaž wono w šmjercži na naš czaka. Dwaj puczej masch, o człowjecze! to chze tebi tón šnjės do twojeho šwėdomja prajicž — tehodla nješmyl tón wuski pucž! Wutrobna próstwa: „Wodaj nam našche winy“, naš postaja na wuski pucž. Ale jeno sčtóż s wutrobu šwojim winikam wodawa, khodži po nim a herbuje to šlubjenje: „Sbožni šu cži šmilni, pschetož woni šmilnoscz dostanu.“

Šamjeń!

Bože wulke šmiljenje.

(Mat. 18, 24—27.)

Šlós: O ty lubojeć psche wschu měru —.

Bóh mi dolh a schtrafu spuscheži
A šo šmili nade mnu;
S hrěcha rjeczasow mje puscheži,
Da mi sašo šwobodu.

Šraduj šo a wyskaj, duscha,
So twój Bóh tał miły je;
Džakowacž šo tebi šluschča,
Šhwalicž jeho šmiljenje.

Škóncžene bu rachnowanje,
Dokelž rukowarja mam,
Šotryž jako šarunanje
Šswoju krej je pschelał šam.
S tej bu wschón dolh šaplacženy,
Ani šbytkła njewošta;
Boži hnėw je wuhafnjeny,
Njebjo šo nětk wotanka.

Ach, tał bėch ja wobczėženy
S wulkim dolžnym brėmjenjom,
Nusy, štrachej wustajeny
S kušatym štym šwėdomjom!
Želny šnjės pał hnėw šwój stuži,
Klecžo próstwa škutkuje,
Dokelž mi mój Šsrėdnik šluži,
Ša mnje šobu prošesche.

S tym šo šdobri moja šchloda,
Šnicži dolžne wopišmo;
Bóh mi wschitke hrěchi woda,
Šo mnu sašo šjedna šo.
Nětk njech wón mje s měrom puscheži —
Ša šo teho troschtuju:
Bóh mi dolh a schtrafu spuscheži
A šo šmili nade mnu!

K. A. Fiedler.

Pjata próstwa.

Biskop Jan s Alexandrije w Egiptowskej mėjesche we šwojej wošadže nahladneho muža, šotryž bėšche s jonym druhim w nješchecželstwe žiwny a wo šjednanju ničžo wjedžecž nochžysche. Šan jeho do žyrkwoje wjedžišche a tam s nim šnjėsowu modlitwu s šlósom

špėwasche. Šako bėšchtaj šo te šlowa: „Wodaj nam našche winy“ modlitaj, biskop nješabžy womjelkny a tón nješjednanliwy šo šam dale modlesche: „jako my wodawamy našchim winikam.“

„Wopomń tola“, Šan tudy šapadže, „ššto by w tutym wofomitu hróšbneho wurjelny! Njėpraji tón šnjės: Njėbudžecze-li wy ludžom jich hrěchi wodacž, dha wam tež njėbudže wasch nješki Wótž wasche hrěchi wodacž?“

Šele šlowa wutrobu špomnjeneho muža trjėchichu. Wón džėšche a šo se šwojim nješchecželom wutrobne wujedna.

F.

Wjeczorny khėrlusch.

(Klaudius.)

Šlós: Nětk wotpoczjuje hola —.

Nětk mėšacžk šesthadžuje,
A njebjo poškozjuje
Šam rjana hwėšdžina.
Nětk womjelkuje hola,
Mhla w dole kufi, pola
Wschė ponórijowa do morja.

Šač czicho w šwėcže wschitko!
Tu na šmėrtach je nětko
Šaž w mėrnej komoržy;
Duž džėlo na boł stajče
A dobru nóz šej prajče,
Tež wschemu horju wutrobny.

Šaž šerp je t wohladanju
Dženš mėšacžk; — t špodžimanju!
Njėj' wón džė kulojty?
Šač wėricž njemóžemy
A pošnacž nješechžemy,
Šštož s woczomaj njewidžimny.

Šso hordže naduwamy,
Kiž my došč hrěchow mamny
A wjele njewėmny.
Šso móžnje próžujemy,
Šsej šbože dohycž chžemy,
Šso s tym pał pschėzo šjėbamny.

Šam šwoje šbože widžicž
Daj, Božo, a tež hidžicž
Wschu šwėtnu šachodnoscz.
Šaž dołho šmy na šwėcži,
Šycž chžemy twoje džėcži,
Cži wopokasacž pošluschnoscz.

Chžyl se šwėta naš wuwjescz
A s hnady domoj domjescž
Ššes šbožne wumrjecze.
A by-li naš wsak t šebi,
Daj bydlicž nam pschi tebi,
Ach, lubny Božo, na wėcznje.

Nětk džicze w Božim mjenje,
Wny lubi, špicze rjenje,
Mėr kóždy pytaj šej.
Pschi tebi, Božo, wostacž.
A cziche španje dostacž
Daj nam — a wbohom' šušobdej!

Šurij Bróšl.

Polá korčmy.

Šluboli měr a čžemnota kryjesche wješnu drohu, po kotrejž dwaj pscheczelej t dwórnišchczu krocžeschtaj, dokelž chzyschtaj t wjeczor-nyh čžahom dale jecz. Seno t woknow korčmy, njepošrednje pschi drósy ležazej, padašche jašny blyšchcz won do mhlowojteho powětra. Duž staršchi teju pscheczelow stejo wosta a džesche: Móžf tuteje korčmy mje na něšto dopomina. Tam nadeńdžech něhdy pódny wjeczor w symnym močnym powěšje male holcžatko, kotrejž rucžy pod schórzuschtom džeržesche a plakašche. „Moje džecz, sčtoha ty jow čžinišch?“ šo ja wopraschach.

„Sa na šwojeho nana čžafam“, džeczšo šnapscheczšwi. „Macž je jara šthorika a žalosčži domach, a ja šym běžala, nana šawolacz. Ale ja šo strachuju, nuts hiež. Nan jowle w korčmje šedži a hraje a pije. Šeho hlož pschezo šlyšchu, žyle jašnje.“

Šo bu hrate, šlyšchach; pschetož pjašče hracžkow wo blida bijachu, šo wscho wrjeskotasche. „Čžafaj šhwilk, moje džeczšo!“ ja tu mažu trošchtowach. „Šsnano twój nan bóršy pschińdže. Šak dha ty rešach?“

„Šiermannez“, wona placžizy wotmolwi.

Ša šo hnydom šthroblich, do korčmy šastupicz. Wšchčch woczš šo na mnje šložichu a wscho mjelczesche. „Ša knjesa Šiermanna pytam!“ t wažnym a t pošbėnjnym hložom šapoczach. „Šdže je knjes Šiermann?“

„Šowle!“ jedyn t tch mužow wotmolwi a jena podoba šo wot hrajneho blida pošbėže.

„Šsměl ja t Wami wofomik wonka porčeczcz, luby knjes Šiermanno?“ ja poštraczowach.

„Šššo! Šnydom!“ tamny wotmolwi. Šnapschiznje wón šo mnu won do šhėže pschińdže.

„Mój luby pscheczelo!“ ja jemu na to wonka prajach, „Wafcha luba žona domach šhora leži, kaž šo šda, niž bješštraschnje šhora, a Wafcha mala džowka je po Waš pschischka. Šroschu, džicže tola hnydom šobu.“

„Ach, ščto Wš prajicže!“ wón rjetny. „Mó haj, ja hnydom du; chzu nutska jeno hšchče šaplaczicž.“

„Što njeje trėbne“, ja šnapscheczšwicz, „to mi pschewostajcže; to ja wschitko wobštaram. Čžincže mi tu lubošcz, džicže hnydom domoj!“

„Šaž myšlicže“, wón džesche. „Šdže dha je Šanka?“

Wón šo mnu šhwatajzy won džesche, džeczšo na ruku wša a na jnym pobocznyh puczju překi psches šahrody krocžesche. Ša jeno hšchče šlyšchach, šo wón prajesche: „Ščto dha je macžeri šwadžilo?“ A to pošledne, ščtož šašlyšchach, bėšche džesčžowe t hložom platanje a nanowe šmėrowaze šlowo: „Budž jeno šmėrom, moja luba Šanka; ja džė nětko domoj pschińdu. Mój t macžeri džemoj. Šebi drje je prawje šyma? Šój jeno pod mój pješ?“

F.

Jeho přenje lėkarjenje.

Še šawostajenštwá Šana Wjele.

Šatarnje na hašach čžinjachu Budyšchin jašny, a hšchkaty wěšit mjeczšche hašy. Wšy šedžachny w čžoplej nasadneš štwizy „Škoteje kóny“. Šėkna bješadla bėchmy šo šeschi, někotš pódla, šotšž hižom dawno pošlednju drėmantu špia: radny knjes Dr. Šlin, šlawny Šserb Š. Č. Šsmoleš a drušy wucženi knježa. Šiwto bė šłóadne, žigara bė dobra a šabawa wješela džesche.

Špomnjeny wjeczor šedžesche mješ nami šobu knjes Wjelasch, widžany lėkar, wšebje ša šhore woczka. Šón šydašche šhėtro t porėdka ša našchim towaršchym blidom; ale hdyžkuli by pschi-

šchol, witachny jeho šmjercž-rady, pschetož wón bė taš šabawny, druhdy taš pušornje šawjaty knjes. Wo šwojich hojenjach budžesche wjele powjedacz wjedžal, ale to njebė po jeho wašchnju. „Ša žly džėit telto njehoja widžu a škorženja šlyšchu“, by husto došč rjetk, „duž chzu t najmjėnšcha wjeczor wješely pobycz.“

Šeno wo jnym lėkarškim škutku powjedasche rady, mjenujzy wo šwojim přenim, kotryž bė šlėkarik, hdyž hšchče w Šipšku lėkarštwu wufnjesche. A wo tym rošmołwjesche takle:

„Šo bėch jako študenta šhėtro wufšočny pachol, mójeczše wėricž, a pscheczelo Šlino, ty šy to t woczomaj widžal. Wšcheczšo dšrbjal to tajicž a přecz? Młodošč je šórnošč. Še šašparneho šřėbjeczš budže wam nješmanny šón. Wšcho ma šwój čžaf. Młody študenta ma wješely do šwėta hladacz. A kotryž powėšcha hłowu, šón je mi pošhladny herž. — Ale ščto mješ nami je, šž njeje na univeršicže šhonik, šelto chže tch šłėbornych putkow ša tydžėit bycz? „Šjenješ! šjenješ! šjenješ!“ šžšdy džėit na tebe wola. A předy hacž šy šo domafal, je čži šak prošny. Šak bėšche tež šo mnu. Šyrnjež broješ a pscheczšnjaš nješnyš, bė jedyn pošczš ša druhim t mofšnyje, a po něčim nalėšych dolha. — Šo šym bohuzel šahe šyrota byš bješ nana a macžerje, šym wam hižom powjedal. Šot domu drje bješ kroschka nješčch, herbowanego šapitala paš nješčch hšchče mójny. A mój luby šórninda — (tu šo našch powjedat na knjesa Šsmolerja šmėwšny) — abo kaž chžesch, bratšiko Šsmolerjo, lubyšcho prajene mēcž: mój pscheporuczšnik abo šastupnik bė šožany duch. Šón ščzelesche šžšdy mješaz šón šjenješ, šž bė ša mnje na šón čžaf poštajeny. Ale wo šjenješš wjazy jemu pschicž, šo nješnyš šměl šthroblicž. Šo by šo mi wėšče šerschczatny šhescherik a štrėnjeny prashal: „Mašch-li šewrjennyš mošhow, šo šy dolha napraštal?“ Šak mošl šo tajkemu hupatej wufnacž, šo mój dolh na što toleri džė? A šyrnje jemu šwułozecz chžyl: Ša wschaf šym šmofšit, a t šhėtro wofebnej šmoftru, a w Šipšku to šhėtro wo šadžaki džė. Šeho runja šym šwatowacz měl. Šo šašo jow tolešš a tam tolešš še šaka šurnje. A potom ta šwjatoczna drašta, šž chže t šchczššnam a šwašej bycz! A potom te kniži, te kniži, te drohe doktorske kniži! Wón nješy šo do teho namafal a šyrnje bych jemu wschitko hacž do drobna pschewoczš šestajal. Šajka šilisterška dušcha šo tajšch wudawškow domafacz njemė. A budžech-li nimo teho šo wufnal, šelto šym druhdy tež w šradnych towarštwach tutkal — budžech w jeho woczomaj hólh njedoczšnik byš.

Š krotka, kaž hižom prajach: nalėšlo bė šo mi, předy hacž bėch šebi dal džecz, — ščicžko toleššow dolha. A jako bėch jašnje do teho pschischol, bu mi čžėžno a wufko. Čžasto bėch t lubyhmi towarštwá-bratrami špėwal:

Wo šjenješ šo njestaramy;

To nam hłowu njelamje.

Ale po mojim šacžuczju to t wėrnosčžu njebė. Šadšcho šo do šoža pošneho šchczšnow a šthow lehnycz, hacž někomu na dolho winojty bycz. Šedyn nješšmy kaž druhi. Někotryžkuli študenta šebi myšli: mam-li dolha, w šlužbje pošdžišcho wscho šarunam. Ale w mojih myšlach bė hinaš. Mješ bėšche hašba, na hašy čžlowjeka šetfacž, šotremuž bėch t dolžnikom. Šaž praju: wschitzy w tch šrucach jenajzy nješšmy. Šehodla šlincžesche w mojimaj wufšomaj wony špėw hinaš, mjenujzy tak:

Wo šjenješ šo jara štaram,

To mi hłowu rošlamje.

Ale je wschjeje lubeje šarosčče hšchče nišdže žanyš što toleššow wuroštko njeje. Duž młody a špėšchny šo pošojecz pytach. Ščto šo tak we šebi šhmuricž a čžmicž? Šcherjate myšle, mješče šo šuk! Budyšchin šteji mi hšchče! A njeje tam šamožny wuj, Šahodžiz šłėborny knjes? (Wšcheczšelo Šlino, ty šy jeho šnal.)

Tón nječ sa mnje kuf hluboko do móschnje maŕnje. Šhto temu ſto toleŕtow je? Nječ mi je da, abo ſ najmjeńſcha poŕčzi hač do teho čaŕa, hdžež tón ſwój kapital ſmēju. Wſchaſ niſo ſa ſobu nima. Na toho čyſ to hiſčje hromadžic? A wſchaſ ma duſchu kaŕ wozza. Doſč rjeńko počziniſ ſ nim, a wón tebi ſawječe da. Tak ſebi ſwedečzo džeč ſ ferijam do Eſerbow.“ — Tu powjedaſ karancžł dopróſdni a na ſhwilu powjedacž pſcheſta.

* * *

Hdyž bě jemu tóczka karancžł ſ nowa natocžł a pſched njeho ſtajł, naſch powjedaſ pokracoſaſche: „Tón luby knjeſ wuj bě, ſchtož hižom ſpomniſ, dobra merniwa wozza; četa wſchaſ teŕ, tola malintu mjenje hač wón, kaŕ to taſ je: žónki ſu huſto ſwojeje hlomy a komanduja rad. Tak teŕ bě tudy žonina hłowczka najradſcho ſwječha, a hdyž ſo to njechaſche čzinič, bu čzmjelojta nyſta. Šeho pokoja trěbliwa duſcha paſ njemóžjeſche čzmjelenja ſnjeſč. Duž bě to mjeſ nimaj taſ, kaŕ ſo to něhdžežłuli widži: wón je žona, a wona w domje ſ knjeſom. Ale ſchto wo to? wobemaj beſche to ſlužne. Kaŕ wona hdy pomikny, taſ ſo wón mēra dla ſložu. A hdyž ſo ſlužobna dżowka jeho hdy wopraſhecž pſchidže, kaſ dyrbi to abo wono byč, beſche to jeho ſwucžene ſłowo: „Nó jeno čziń, kaŕ to knjeni ſechze; haj, taſ jeno čziń!“ A hdžež maja žónki, ſu-li hewaſ troſčku duſchne, tajſeho knjeſtwa, tam je teŕ paradifoſy mē. A hdžežłuli je paradifoſy pokoj, a nimo teho móſcheń polna ſlěbornych ptacžłow, tam narofu počze ſ jėdžu a picžom. Mohli ſo potajſim dżiwacž, ſo bě wuj ſhětro kulojty formjeń a četa kaŕ piwoſy ſudžł? — Dóž druhich pſchuwuſnych njemējach, pſchebnyach próſdniny pſchezo pola njeju. A to dyrbju prajicž, woprawdže beč jimaj rady witany hóſč, a mējach ſo pſchi nimaj dobro kaŕ ſemjanſki ſyn. Šeno něſchto tam bě, na čož mējach ſo hnēwacž. To beſche čzečziny pſhčł, tajſi wohidny mopſ, ſ jejnej pſchimērje tučny kaŕ wona. A kaŕ to taſ rady pola ſamožnych mēſchčžankow je, kiž nimaju džečzi, bě ji tón ſ tuſom jačlaty čžutr runje kaŕ ſyn. To bě hjeſmala taſ: Najprjedy ami, potom čzetuſchta knjeni, potom haſle knjeſ wuj, a na poſledku ſ druhimi ludžimi ja. Mēnicze, ſo mje to helſžy palilo njeje? Ale ſchto ſebi čyſ? Šo njebudžeč ſchmotawje ſworał, dyrbjach ſ tym ſwērjecžom čzinič, kaŕ ſ njewobli jeſtom. To mjerſaze ſkoczjo mējeſche wot mjaſa najlěpſche kuſki a lēhaſche na mjeſkich ſahłwach, mjeſkiſcho někotrehožłuli pēneho džečža. Najradſcho budžich temu tučnaſej na ſchiju ſtupił, ſo by pod mojej nohu ſakorſnył. Kaſ budžich mohł ſhubacž a rjez: W tym wohidnym kutlacžku ſa mnje wupomoz ſe ſtotoleſkeje čžepnoty teži?“

* * *

Pſchi ſčezim karancžł piva wón dale powjedacſche: „A próſdni nam lubje witany pſchidžeč, a přemi tydžeń wſcho mjedowje džeſche. A ja beč napſhecžzo wobemaj ſłódku taſ wjele hač móžno. Šej móžecze myſlicž, čzechodla to. Teŕ čzinjach ſ tym wjedrowym lebu kaŕ ſ najlubſchim ptacžłom, ſo ſebi pola čzety wjedrjeſchto poſaſnył njebyč. A tola ſo drugeho tydženja na mnje njejabžy ſmóčzi. A to beſche taſ: Š napſhecžza naſchich wotnow bydleſche bohata knježna ſe ſwojim nanom, kiž beſche wudowž. Dokelž je tu hiſčje dženka žiwa, ſamjelčžu ſdobnje jejneho mjena. Ta ſtejeſche ſ něžnymaj wóčłomaj ſa mnu. Wſchaſ ſe ſwojeho ſho-njenja wječe: ſpēſchny ſtudenta ma pola knježnicžłow ſbože. Ale ja taſ čzinjach, jaſo to roſymil njebyč, beč drje ſdwořłimy ſ nej, ale na žane waſchne niž ſłódku. Šlej, ſſibizy ſuche a tujawki ſhore, w ſchiji ſe ſerſawym hłowom a do woczow ſ tóncžojtyſm noſom ſu mi dženka hiſčje njelube ſtworjenja. Ale wona ſo njeda mojemu ſhymnocžinjenju traſchicž. Šo by mje čžim wječziſcho

łapila, khodžeſche ſ čzeče džeń jaſo džeń, ſo wo tym a wo tamnym wo radu praſhecž, ſhwaleſche jejnu woſobnu mudroſč, a majſaſche čzetuſchžy hubu ſ mjedowym porſtom. Wam ſwēta-ſhonjentym nje-trjebam prajicž: Tak toja ſo žónki, ſo, njewidžo ſaſchneho waſchnja, na tajke liſččjeſki žyłu wutrobu ſloža. Četa bě ſo wſcha ſmjedowacž daſa, taſ ſo mi ſaſwonjecž počza: Š tej by ſo ſkoczane pſchēdžeńko tkalo. Dokelž paſ čzinjach, jaſo byč ſlyſcheńčłko ſhubil, ſo jej te hewaſ ſa mnje taſ luboſne hładanje ſhymuri. A to bě tyč mojih ſto toleſ dla ſłē.“

(Pſchichodnje ſtónčjenje.)

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— Pſchi wuſalanſkej wólbje w naſchim 8. wólbnyſm wotrjėku bu naſch dotalny ſapóſłanz knjeſ kubler Kofla w Ahróſčžach ſ 5890 hłowami wuſwoleny. Knjeſ ōkonomiſki radžicel Brühl we Luſy doſta 5406 hłowow.

— Saſki ſejm ſeńdže ſo 11. novembra w Draždžanach.

— Naſch ſerbski bibliſki pučnik pſchihotuje knjeſ ſarar Mateſ w Hucžinje, a doſtanu jón naſchi Eſerbja w prawym čaſu.

— Pſchedženak, ſerbska protyka na lēto 1910, je wuſchol. Wona je na prjedawſche waſchne wuhotowana, ma powucžaze naſtawki, wobraſy, teŕ ſi ſe ſwójateho miſionſtwa, hermanſki, fermuſche a wſchelake tabelle. Doſtač je w Šmolerjež knihicžicſchčerſni w Eſerbskim Domje w Budyſchinje, kaŕ teŕ pola dotalnyč pſchedawarjom, po 25 np. Sara žadacž je, ſo by ſebi kóždy ſerbski nan tutu protyku do ſwojeho doma kupil. Štari a mlodži budža rad w nej čžitacž. Kóždy namaka w nej něſchto ſa ſebje a niſomu tyč ſnadnyč pjenječłow, ſa Pſchedženaka wudatnyč, žel njebudže.

— Nowy móſt pſches Šprewju w Budyſchinje je ſo 1. novembra w pſchitomnoſčzi krala ſwjatocžnje poſwječžł.

Daliſche dobrowólne dary ſa wbohe armeniſke ſyroty:

Š Butečžanſkeje woſady pſches ſ. ſar. Kubizu:	
M. ſ B.	1 hr. — np.
S. ſ B.	5 " — "
H. ſ B.	1 " — "
E. ſ A.	2 " — "
S. ſ P.	2 " — "
Z ſ W.	1 " — "
K. ſ K.	1 " — "
M. ſ H.	1 " — "
M. ſ W.	4 " — "
G. ſ P.	1 " — "
H. ſ W.	1 " — "
N. ſ M.	3 " — "
Š Kafečžanſkeje woſady:	
N. N. ſ Sitka	5 " — "

Šromadže: 28 hr. — np.

W mjenje wobohich ſyrotow wutrobný džał.

Gólcž, redaktor.

„Bombaj Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale teŕ we wſchēch pſchedawarňach „Eſerb. Nowin“ na wſach a w Budyſchinje doſtač. Na ſchtwórcž lēta placži wón 40 np., jenotliwe čžičł ſo ſa 4 np. pſchedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džěłał
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óel!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždnu kobotu w Šmolerjež knihicziščežetni w Budyschinje a je tam ja šchwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž

23. njedžela po šwjatej Trojizny.

Matth. 22, 15—22.

Dajće kžěžorej, šchtož je kžěžorowe, a Bohu, šchtož je Bože — Knjesowa wucžba ja kšchesczijan-
skich poddanow.

1. Dajće kžěžorej, šchtož je kžěžorowe!

2. Dajće Bohu, šchtož je Bože!

1. Šchto dyrbinj kžěžorej dacž? Šdnyž šo wo kžěžoru rěczi, je to myšl, šložena na wyschnosć, kotrejež głowa je kžěžor. To je to škame, hdyž japoschtol Pawol praji: „Kóždy budž poddanj tej wyschnosći, kiž móž nad nim ma.“ Wyschnosć je wot Boha postajena k lěpschemu šwěta, ale to našch czaš pschipošnacž njecha. To ludžo našcheho czaša do šwěta trubja: žadyn Bóh, žadyn knjes. My pak chzemy šo Bohu džakowacž, šo je nam wyschnosć postajil a kžěžora a krala dał. Haj, dajmy kžěžorej, šchtož je kžěžorowe. Šbóžnił to šłowo wurěczi, pošafuje na dański krosch k kžěžorowym šnamjenjom. Kotry je tón dański krosch, kotryž mamy kžěžorej dacž? Stary zyrkwinski wuczeł Jan Gerhard jara rjenje wupraji, šo mamy 4 krosche kžěžorej dacž — a to šu krosche šwěrnosće, cžescze, pošluschnosće a dawka. Teho šłowa šo džeržimj. Najprjedy krosch šwěrnosće. Šswěrnosć je krasna wěž. Šswěrnosć je dobra křwalba. Šswěrnosć dyrbi mandželsteju, šerichtu a lud šjednoczicž. Šswěrnosć je stara dobra křwalba našcheho luda. Šdnyž wójwoda do bitwy cžehnjescze, jemu jeho mužstwa šwěrnosć šlubichu. Tón

běšche šozpity, kotryž njemějesche šwěrnosć ša šwěrnosć. Šswěrnosć šwjasa wutroby. Druhi krosch je krosch cžescze. Cžesczuj kóždeho a wošebje mašch cžescž wopokafacž wyschnosći. Šchtož 4. kafeń praji, „cžesczuj nana a maczeł!“ dyrbi płacžicž we wšchěch wobštejnoscžach a wošebje ša krajneho wótza. Woni šu majestoscž, pschetož woni šu wot Boha postajeni. Tu majestoscž chzedža jim wšacž w našchim czašu — duž dyrbinj twjerdže štacž, wyschnosći, kiž je nam wot Boha postajeno, jako kšchesczijenjo cžescž wopokafacž a ju šakitacž. Našcha cžescž šłuscha wot Boha postajenej wyschnosći a niž cžłowjekam, kiž šu šłabi cžłowjetojo a šnana tež juntrócž šo myla. Dalšchi krosch je krosch pošluschnosće. Kunje tole napominanje ma šo najmóžnišcho won trubicž, dokelž kaž natyřaza khoroscž w powětrje našcheho czaša leži, našch lud k njepošluschnosći napšchecžimo wyschnosći šawjescž, hacž runje Bože šłowo wuczi: „Šchtož šo pschecžimo wyschnosći štaja, tón štaja šo pschecžimo Bohu.“ Bjes pošluschnosće žadyn porjad móžny njeje. Škóncžnje pak žada šo tež dański krosch. Na tón šo došć a na došć škorzi. Wěšće někotrehožkuli dawki cžišcēja a tola šmy my k šwojemu lěpschemu, hdyž wyschnosći škřědki podawamy, jeje pschipošluschnosće dopjelnicž, prawo a prawdosć šakitacž, a wopominj, kaš wjele wjetšchi dawł waži šo do šwětneho wješela. To šu te 4 krosche, šo bychu wone pschezo pola naš blyšcžate byle a wostale.

2. „Dajće Bohu, šchtož je Bože!“ Šchto pak dyrbinj Bohu dacž? Wšcho, šchtož šmy a mamy. Wón praji: „Daj mi, mój šyno, moja džowka, twoju wutrobu!“

A to môžeš ty we swojich modlitwach, hdyž jemu swoju wutrobu pschibrocziš. Daj temu Anjesej swoj dom! Twój dom dyrbi bycz Boži dom, w kotrymž wón bydli. Bože słowo dyrbi bydlíč w twojim domje. Wošebje daj Bohu swoje džěczi, pschetož wone su jeho dar. Ty njedyrbiš je jenož woczahnycz sa śwět, so něšto namutnu a so w śwěcže dale namafaja; ně, woczěhń je sa njebješa, so bychu pobožne a sbóžne byle. Pschi tym pať je dobry pschiklad najwážnišchi.

Dajće temu Anjesej tež swoje powołanje, pschetož wone je nam wot Boha date. Wón je tebe na to město stajil, hdyž stejiš a tebi twój punt dať. Je to nětko doscz, hdyž ty we swojim powołanju jeno swoje dary a mozy naložuješ, wšchědny khlěb šebi sašlužic? To činja tež pohanjo. Ně, w kóždym powołanju móžemy temu Anjesej šlužic, hdyž je tvoje činjenje a rěčjenje wusnacze sa teho Anjesa.

Daj temu Anjesej swoju njedzělu! Šchěscž dnjom je tebi tón Anjes k džělu dať, tón jedyn džěń pať daj temu Anjesej we swojatej šlužbje. Njedzěla je Boži džěń, je džěń teho Anjesa, a w tym budž šwěrnny.

Hdyž my to prawje dopjelnimy: „Dajće Bohu, šchtož je Bože“, leži tež w tym to potajnstwo: „Dajće khěžorej, šchtož je khěžorowe.“ Š praweje bohobojasnoscz pschińdže prawe dopjelnjenje naschje pschikšluschnoscz jako poddanow. Hdyž my š zylej wutrobu Bohu damy, šchtož je Bože, potom budžemy tež šwěru dacž khěžorej, šchtož je khěžorowe.

Šamjeń!

Sazpiwanje přědowanja.

Šan Sebastian Šfauser, dwórski přědar khěžora Maximiliana II., puczowasche ras do Stuttgarta, so by šlawneho württembergškeho reformatora Šana Brenza přědowacz šlyšchal. Šako wot šwojeho hospodarja šhoni, so je Brenz doma a so budže nasajtra rano w bližškej zyrkwi přědowacz, šo wón jara wješelesche. Dokelž běšche nětko teho mēnjenja, so budže zyrkej pschepjelnjena, wón zyle sahe, jako šo přěni křócz šwonjesche, do zyrkwi džěšche a šo tať štupi, so móžesche Brenza derje na klětzy widžecž. Šchto šo šta? Druhi, ššeczi křócz šo šwoni, khěrlušch šo špěwa, a tola je pošlucharjow hišchče jara malo, tať so Šfauser myšli, so jeho hospodar to prawje wjedžal njeje, a Brenz tón křócz přědowacz nješmėje.

Šako běšche špěwanje škóncžene, štupi čšesčedostojny šchědžiwž na Bože město a džeržesche natwarjaze, duchapolne a móžne přědowanje, kotrež mējesche taťrjez ruzny a nošy. Šfauser jemu kědž-bliwje pschipošluchasche a mējesche jeho pať sa Brenza šameho, pať sa jeho kollegu, pať sa jeneho drugeho wučzeneho muža, dokelž běšche šo na malej ličbje pošlucharjow postorkowal. Šo škóncžnym přědowanju džěšche wón nětko k njemu do kapalnje, postrowi jeho a woprašča šo sa jeho mjenom, jemu š dobom šwoje šdžělimšchi. Dokelž jeho na to Brenz jara pschecželniwje pschija a šobu domoj wša, šapocža Šfauser duzy po puczju škoržicž:

„Mój wyšoznyčšesčeny knjes Brenzo, ja šym džěńša wulzy njepšchistojnu wěž widžal.“

„Šchto dha“? woprašča šo Brenz.

Wón wotmolwi: „Šo běšche tať malo pošlucharjow pschitomnych, hdyž tajki muž kaž Brenz přědowasche. Ša“, wón dale džěšche, „nochžyl tajšje maleje čžjódki dla š zyla haťle přědowacz.“

Brenz šo trochu pošmėwlny a wěšo sazpiwanje Božeho šłowa wobžarowasche, ale pschikšedšchi k jenej študni šo Šfausera woprašča, kotra drje je najššescha šamownoscz tuteje študnje?

Šfauser rjekny, so je wón jow zyle zusy a teho dla šajtoscz tejele študnje nješnaje.

Brenz džěšche: „Ššchš to šo wona porucža, so wodu dawa, njech wjele abo malo ludži čžerpaju. Tať dyrbi tež šlužobniť Božeho šłowa wodu žiwjenja dawacz, njech jeno někotři abo mnošy k njemu pschikšhadžěju.““

F.

Njesapomń modlitwu!

Modl šo, šrudna wutroba,
Hdyž čže štyš a horjo tyšchi:
Tvoje škoržby, šdychnječšča
Ššmilny Wóczěž w njeju šlyšchi;
Wón čže, wolašch doměrnje,
Wěšče š nusy wumóže.

Ššchĩńdže jeho prawy čžaf:
Wušlyšchi wón šdychowanje,
Ššchĩmnje š móžnej ruku naš,
A nam ššhadža rješšche ranje
Wšchĩtke šlyšy we wóczku
Šotom wušlyšchene su.

Duž přecz se štarosczju wšchěj,
Modl šo w Šesufowym mjenje;
Wěru šlož na jeho krej,
Dha mašch wěšte wušlyšchenje,
Ššchetož jeho šašlužba
A njeju wrota wotanka.

Šandžela Wóh poščele,
Wolašch šo we nusy k njemu;
Tvoje šwjastki rošwježe,
Čžakasch štrošchtnje, wěrišch jemu.
Njedwěluj, twať na Boha,
Ša wšchón ššchĩž wón pomoz ma.

Mašch-li Boha po šoku,
Dha wšchě štrachĩ kónza šmēja;
Njech tež pucže w čžernjach du,
Šškóncžnje tola róže kčžěja;
Šytaj jeno š modlitwu
Božu wótznu wutrobu!

K. A. Fiedler.

Špěšchny čžah.

Škóždy džěń, hdyž do šwojeje pišarńje khodžu, powjedasche jedyn pschekupz, dyrbjju pschšš dołhi móst, kotryž je nad mnoholičnym šestawom šchinateho šolijiščča natwarjěny. Wšchě hodžiny želesnicžne čžahi pod mostom won a nuts jěšdža. Dyš a dyš šo trejchĩ, so špěšchny čžah won puchoze, du-li runje nimo. Ša potom štejo wostawam a sa bělej parnej mróczělu hľadam, doniž šo š čžahom sa malo wofomikow š woczow nješhubi. Wóndano štejesche jena knjeni š malej holecžku na mošče porno mi, jako runje špěšchny čžah nimo šchumjesche. „Tón pať špěšchnje jěšže“, ta mala nimale štrachóžiwje rjekny. Šotom pať bě wón š woczow, wona šwojej wulfej módrej wóczžy k macžeri pošběže a šo ju woprašča: „Šědže wón do njebješ, mamicžka?“

Njeruna šo nasche žiwjenje, tať nimo mēry rucže přecz šhwataze, tajkemu špěšchnemu čžahěj? Njedyrbjeli hušto pošastawacz we wšchědnyh hólku žiwjenja, w njeměrnym honjenju sa čžahnyhmi šublamĩ, kotrež je wšchěch čžłowjekow a mnohich jenicžžy sa-

pschijalo, so bychu so prastcheli: Šedže spěšchny czah nascheho žiwjenja, kotrehož wotstuchnyený kónz móže so w kóždy wotomit dozpicž, do njebjes? Albo njejedže wón knano dele město horje? O starajmy so wo to, so wón do njebjes pschijedže, hdyž nascha poslednja hodžina bije!

Scherjepatka khudeje wudowny.

(Gerof. Wustadowanje wobrasa.)

Składž jeno mały pienježł k wój
Tam k skotym, šlěbornym;
Slaj, hnadu spožcži šbóžnik twój
Wschëm duscham ponižnym.

Ach, njerad dachu bohaczi, —
Ty k mišej wutrobu;
Wot šwojoh' šbytku tamnišchi, —
Ty šwoju khudobu.

Čži škladžechu tam wopor šwój
Se šymnym šacžucžom; —
Ty položišch pak pienježł twój
Š najšlubšchim šmilenjom.

Šchtož dawasch šnjesej w mišosčži,
Wón wěšče žohnuje,
Wot šcherjepatkow natwari
Šsej domy najrješšche.

A šchtož ty Bohu požčujuješch,
Daš nješe bohatu;
Měr Boži ja to doštanješch
A šbože do domu.

Dži k měrom nětk, Bóh k tobu dže
A k twojej šyrotku, —
Kaž w šwojim šlowje šlubil je —
Dže k wóžnej šmilnosčžu.

Dži štrošchnje domoj, khudžinka,
Tam k šwojej khěžicžy;
Nětk budžesč wobohacžena
Šičes Božu hnadu ty.

Surij Bróšk.

Jeho přenje lékarjenje.

Se šawostaješstwa Šana Wjele.

(Štónčjenje.)

„Šjatt štečžeho tydženja prošdninow běšče, jako bě čžeta k šnježnu Mathildu popoždny na kšosej wuschla.

Šačž dotal běch so pschezo podarmo měřil, šej pschihodnej škladnosčže wotpasčž, kaš bych k wujom šamlutki porčžecž mohł.

Dženka dha čžyšče so šchlachčžicž. Wustoržich wujej, šchto mje taš trapi, a běch šebi wěšty, tón so mi njemóže šarjež. — Ale pomhaj, ty lubšchi! Šchto bě? Wón so hujajo džešče: „Šaňža to njecha!“ „Šaňža to njecha“, k tym čžyšče prajicž: Ša drje bych lubjerad pomhał, ale dže njemēm, dofelž mam wrš njeje šafas!“

Dženšnišchi džen hišče njewēm, kaš je to wuhudacž mohła, na čžo mi najškerje dže. Šnajesche wšchał, šchto mam pschidželka na měšaz k potriebje. Tež bě k šnate, so běch čžestneju škladnosčžow dla wudawki měł a taš dale. Wóžtobycž tež, so běch so někaš pscheschlapnył był, hdyž bě wo študentškim dolh-čžinjenju rčžane bylo.

Šónka ma čžuchawy nóšł. To, lubi pscheczeli, wěšče. — Na čžož so mužaza mudrosčž dohladacž njewē, to šónske hižom nasdala čžuja. — „Šaňža to njecha!“ pschi tym wuj wosta, hacž-runje mi budžesche pomhał, jenož so budžesche šmēł. Šsej móžecž myšlicž, so mje to pschēndže, kaš by mje k teškatom kłol. Ale šchto šebi čžył? Šol šrudny, pol njemdry štajich šej čžapku a džečh. Šsamlutki dundajo k Šsokolžy horje, pschēberach šebi wšchelate myšle. A so te čžecžže hacž najbóle mjedome njebēchu, běšče to džiwo? Ššchi šebi šwarjach: Wón je k šwju a rodom mój najbližšchi wuj, a wona jeno je žēntwu čžeta. Wón bě to bohastwo mēł, a wona niž nicžo hacž rjane licžlo a lubošne wóčžko. A ta čžže mi nětko šadžēwna byčž, a dofelž šebi tajku kuziju pschibrafšchēžicž njedam, čžže wujja mi šchčžutwacž? Čžafaj mi, rakwawa čžetka! Čžžesč-li ty na mnje, ja na tebje šechžu, taš šnadny hacž šym. Šrudžišch-li mje, šrudžu ja tebje. Čžafaj jenož čžafaj! To njebudže twojim polčžitam tycž. Šdyž budžesč wo šwojeho lubuška, hošbika, škotuška, amija plafacž, budu so wječženy šmjecž. Šeno mały kufš žhankalija trjebam, a twój pleščženy tucžnaš je najdlēje był. Taš šebi myšlach.

Wy šnano prajicžže: To bēchu rakwawe myšle! Šaj, haj! To njecham a njemóžu přecž. Ale byščeže wy šnano přēnišchich mēli? Šusa so wšchelako hujja. A njetcžach ja w nuy, njecž tež w žanej khlēbowej niž?

Šróšdniny bēžachu na kónz. Šóřny dyrbjach šašo do Šipška. A Šipš tykafšche hižom k baloka hrošne mjeswocžže na mnje. Šočžēške ruki čžafachu hižom, dofelž bēch polubil, so k prošdninow šlěborny šaplacžēš pschidnu.

Šaj, nusa so wšchelako hujja. Druhdy nawucžži špēwacž, druhdy pak kóšystwo wucžži.

Ale njemēčže štracha: ja tola temu čžuterjej njejšym k šdžer-njenju šawdał, dofelž mi k mojemu šbožu po kšwili druha myšlicžka do hlowny šlecžži. Ša mēješče přēnišcheje rady a rčžesche tašle: Šurjo, k tym jedom ša přyčžka bješ šebi kšwile. Šrijedy hiščeže někašku špytanku špytašch, přjedy hacž žhankalija dašch, šnadž mohlo so čži šschlachčžicž. A kulišch-li nimo, potom je pschezo hiščeže k šawdacžu čžafš. Šaj, přjedy hacž teho walzacžka wotšudžišch k šmjercži, pošpytaj hinaš. A šchto bě tón pošpyt? Šeli-so wam k wostudže njeje, pomjedam dale.“ —

Wy prošchachmy wšchitžy kaš k jeneho erta, so čžył tola dale pomjedacž.

* * *

Duž namacžža šebi hubu, wot dolžeho rčženja šuchu, a potom šašbēhny k nowa:

„Šlej, rošom mi radžesche: Šurjo, pohladuj k wješkelym wóčžtom. Čži njedyrbja na tebi pytnycž, kaš škalany šy. Šaž dotal šy k nimaj pscheczelniwje čžinil, tež dale taš čžin, a hošduj čžecžže taš wjele hacž móžesč a wěšch. —

Dopoždnyja pschichodneho dnja wšach šebi w haptyžy, šchtož k tajnemu pošpytej trjebach, a pola rēšnika košbastu kupich, niž pak ja šameho šebje.

Potom, hdyž běšče čžeta po mjašo wuschla, a wuj bě so w šahrodže do khlódku šydnnył, tu košbastu nacžinich k tym, šchtož bēch w haptyžy kupil, a rucže ju khlóšchčžemu kutlacžkej dach.

Šašch wobjed, hewaš pschezo taš dobrny, runje tón džen njechafšche šlodžecž. To škopjaze mjašo šaškodžowafšche jako wot štareho kóšla, a tež tón kalowy pschimaš bē tajki, so njechafšche po šchiji hičž. Wuj šóřny nóž a widlicžki kłóži, ale ja čžety dla do huby nošchach, jako bych šchto wē šchto dobreho jēđl. Budžech-li šjawnje daš widžecž, kaš čžěžko mi na jasył dže, njebudžech domjaze wjedrješchlo škašyl?

Čžeta hladašche špokojna na mnje, jako by rjekla: Ty wšchaš šy pschistožny pachol. Še šchtodu je, so šy hjes wuschol, hdyž

czy tu knjeźniczkę braszczu. A szkoda, że na móschni lępschi hospo-
dar njejsy.

Wschy tym possiczuwasche amijej najlępsche kuski. Ale tón ani
najlępscheho kuska njechasche wsacz. Za wjedzach, czechodla niz.

„Scho dha to rēka, mój holbiko luby, so febi hubku tak po-
spochi lisasch a niczego njechasch? Se tebi schto?“

„Ale tón kulojty bunzl wuwalomasche žabjazej woczzi, jako chyzł
stonajo rjez: Mi je tak wonajko; mi so w brjuschku a w schiji
tak hori; mi je tak slē!“

Sbojana czeta, wsawšchi febi to jachlate itworjenje na klin,
so pocza i nim plenczic, kaž i džęscjom wopicza macz. Za pať
šam pschi febi prajach: Czafaj, ty plenczeny sczerbiko, po khwili
šajpewasch stiwle.“

Wschy schtwórtym karanczku bajerskeho piwka dóndže ta po-
wjedka na kónz.

„Tak rucze hacž móžno, mējach so i domu. S knihemi
w horschezi, so šynnywschi pschi Sprjewi pod schtom, wuknjach re-
zepty. Ale te lacžanške šłowa mi njechachu do hłowy nuts. Spochi
mi myšle na czešnu czetu a na tu czerpiatu nještwornu džęchu.
A hdyž febi myšlach, nětko je najšterje do došče slē, pschi febi
prajo: Amijko, amijko, i trwojej šhoroby šnadž mi te šapowjedžene
tolerki pschišdu.“

Prjedy hacž do duri stupich, hižom žaloscjeć šlyschach: Nihdy
to hinať! Mój lubušch je na šmjercz. A jako bęch do jstwy,
škoržesche czeta: Najlubšchi wujko, hdyž šy mi telkole czaša? Dawno
hladam cze domoj. Amijk, to wbohušchke žatko, je šhoroki. Naj-
lubšchi Šurko, hdyž ludži lętowacz wuknjach, dha tola tež lubemu
šłoczatku pomozhy wěsch. Duž pomhaj! Wbohe to žatko! Njedaj
jemu šemrjecz. Czaf žiwjenja smėjach mój najrjenšchi džaf, jeli-so
pomhasch, a jemu žiwjeńczo šdzerzišch. Ale cziń šterje a lępje!“

Tajlich ręcjom bęch dawno njedoczakliwy byl. Duž buch
we febi šradny, a to cziń bóle, došelž wuj pschipódl a njebē, ale
bęsche so psched tymi šfórzžbami rucze i powętra mēł.

Šso i ramjenjom husajo, jako bylo to ššhorjenje do šmjercze
ške, wotmolwich jako se schto wē tak šobuželniwym hłóšom: Haj,
najlubšcha czetka, ja šym tež šhorny. Mi so we hłowje wscho
muczi, so šym kaž bludny. Mój dolh mi tak po mošhach jęšdži,
so žaneje jašneje myšliczki nimam. Njemē-li hłowu tak štaroscze-
polnu, bych so wschať dopomnicž wjedžaf, schto by jemu wěscze
pomhaťo.

Duž wona i khwatniwym šłowom: „Šurko, wuczeny wujko,
budž prošeheny, cziń jeno cziń; pať mi to žatko na klinje šańdže.
To hubjene ječicžto czi do ruki padnje, tak rucze hacž pomhasch.
Šeno pomhaj!“

Ma to bęch czaťaf. Mi bu tak derje, so widžach, mój pospyť
bē so mi radžil.

Duž khwatajo rjeknych: „To šlubjeńczo pojašni hłowu a
pomjatk. Haj haj, i dobom so dopomnicž wēm, fajki lēť špomozny
budže. W šłoku i haptykarjeje šhelpnu a kupju!“

„Dha jeno cžer, hewaf mi to wbohe štworjeńczo pod ruku
pošlednje dychnjeńczo pušchczi!“

„Šuba czeta, ja šlecžu.“

Duž i durjemi won, a runu šmuhu i haptyžy, hacžrunje
hižom mējach, schtož trjebach, so pschi febi šmėjo: Nětko šym do-
był. Czufarjo, njeměj mi ja šlo, so šym czi šchcžipaka do kutka
šadžil.

Wěšty bęch febi byl, so budže kutlacžkej po tej kolbaszy slē,
tola pať njebudže šdernycž. A wulęta pschecžiwu šawdacžu bęch
febi tež hižom kupiť, šej do czaša myšlo, tak mohla ta węzla naj-
škešcho wuńcž.

Dohnawšchi lędy poľ pucza i haptyžy, wróćich so huj, wschaťo
bē hojidlo w kapšy. Šako kaž bjes dycha walich so do jstwy.

„Šlejcze wschať, hižom tu šym. Šaž jelen šym hnať, so bych
jow ja wokolit i pomozu byl. Amijko, czaťaj! Ša maľu khwiltu
budže lępje!“

A nětko hujhuj. S ramjeni šufnju, a wuhornšchi koschlu
hacž psches lohcze horje, pocžinjach so, jako bych žyly lazaret šlę-
wacz mēł.

* * *

A kaž bęch do czaša widžaf, tak bu.

Hdyž so wuj i wjecžora do domu wróćzi, bē hižom se ššho-
rjenym lępje, a prjedy hacž i wjecžeri ja blido džęchmy, so dži-
waschtaj czeta a wuj, tak njemalo mudry je jeku wuczeny lacžanški
wujk.

Ma šwojich pužakach ležesche ami kaž džęczo, kotrež je šhor-
sezi cžekto, a czeta hladašche rjenišcho na mnje, hacž prjedyšche dny.

Ša to, so bęsche popoľdnju šylšy po šylšach do so šrēbała,
mėjesche i wjecžora šjašnjenej wóćžy kaž šwęcžatej hwęžzy. A
hdyž ji dobru nóz pschējach, mi do wucha šchepny: Wujko, ty
šmėjesch!

A nasajtra woprawdže moje što toleri mēch, a nimo teho mi
šmēwłata czeta hišchcze njelczo mužika pjenes do šafa šufny. A
to bē, kaž pošdžišcho widžach, šwęcžaty šłok.

„Šlejcze, to bē mój přeni lękarški šłok!“ —

* * *

Hdyž bē knjes Bjelasch i tym na kónz, šlinež knjes pincžnikfej
šimny. Tón šrošmi bjes wscheho šłowa, schto to šimnjenje praji.
Duž pschijnješe wina a nala.

A nětko tón radny knjes štanyschki šškleńzu ja nózku šbēhny
a džęsche:

„Ššchecželjo lubi!“

Tak do žyła šprawny a bjeje wscheje lescze tón pocžinť pře-
njeho hojenja njebē. Ale wón žanemu cžłowjejeje šschłodžil njeje,
a je so i dobremu radžil. Duž šława temu přenjemu lękarštemu
šłokfej!“

A šškleńzy brinkachy jena wo druhu jašnje, a jašnje tež ša-
ššlincza i šdždeho erta: Šława! Haj šława!

Wschelake i bliska a i daloka.

— Šłowy šakški šejm je hromadu šupit. Wón wobšteji
i 29 konservativnych, i 29 nazionalliberalnych, 9 šwobodomyšlnych
a 25 šozialdemokratškich šapóšłanzow. Žyly kraj hlada i napja-
tošcžu na wuradženja, kotrež so smēja, došelž šozialdemokratija
nimale i ššecžinu w šejmje knježi. Došelž tón króć w něćžišchim
šerńženju šejma wošebje wažne šakonje wuradžicž njejsy, je nadžija,
so wuradženje bjes wulkich šadžewłow woteńdže. Přašident šejma
budže nozionalliberalny šapóšłanz a městpschedšyda je konservativny.

— Dióžesanska šhromadžišna Budyškeho wokrjeka smėje so
24. novembra w Budyščinje w šali, hdyž mėjesche pschijažny
šud prjedy šwoje pošedženja. Dióžesanska šhromadžišna njeje jenož
ša duchownych, ale wot žyrtwinskije wyschnošcže so wošebje wo-
cžakuje, so so žyrtwinski pschedštejiczerjo na šhromadžišnje wobdžęla.
Šitani šu tež drusy wošadni, kotřž so ša žyrtwinski žiwjenje
naschich wošadow šajimuj.

— 10. novembra bęsche narodny džęń nascheho Luthera. Wón
je na tym šamym dnju rodženy kaž němški přęjnjet Šchiller, kotre-
hož 150lętno narodny so na tym dnju po wschém němškim šhęžor-
štwje šwjecžachy. Wošebje je šnata jeho rjana přęń wo šwonu,
hdyž wón w pobožnej myšli cžłowške žiwjenje we wjęšelu a fru-
dobje wopišuje. Šale jeho přęń bu wot knjeja šararja Ducžmana
we šwojim czašu tež do šerbšteje ręcze pscheložena.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihiczišczerńi w Budyšinje a je tam ša šchwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

Sswjedžen semrjetnych.

1. Pětr. 1, 3—25.

Nascha žiwa nadžija.

1. Wona čze wschitkim žarowazym trošcht podacž;
2. A wschitkich wubudžicž k bohobojasnemu žiwjenju.

1. Wažna a křutna je džěnska njedžela. Wona je posledna njedžela w zyrkwinyh lěczech. Jako tajka naš napomina, Božu dobrotu a šmilnosč křwalicž, kotraž je naš šašo žyłe lěto i duchownymi, njebjeskimi kubłami žohnowala, nam šašo dała drohi ewangelij pschipowjedacž. Ale wona tež napomina ke křutnemu šamopruhowanju: „To čzinjach ja ša tebje! Šchto čzinisch ty ša mnje?“ Tola mjeno džěnske njedžele je wošebje křutne — wona je šmjertna njedžela, šwjedžen semrjetnych. Wona naš šhromadža k wulkej žarowazej šhromadžisnje. Wona naš dopomnja na šmjercž a nam pschiwola: „Šmjercž je hrěchow msda,“ wona naš wuczi prošecž: „Anježe, wucz naš wopomnicž, šo wumrjecž dyrbinym, šo bychmy mudri byli.“ Šchto wě mój kónž, wón šnadž je blisko. Dženša dopomnimy šo w lubosčzi a žarowanju našich lubnych semrjetnych. Šsu woni wschitny we wyšokich lětach wot naš šchli? Šich wjele wot naš džěšche w kčžějožnych lětach. Ššchi nětotrym rowje šmy my štejeli; šchto wě, kaš bórny budža pschi našich rowach štejecž. Duž je najwjetšha mudrosč žiwjenja, šebi na šmjercž, na wěcžnosč myšlicž. Šchto paš móže šmjercži i měrom napschecžimo hladacž? Tón, kiž je šo na žiwu nadžiju porodžil psches to horjestacž Jesom

Šhrysta wot mormnych. Wěrjazy kšesczijan wě, šchto je šmjercži mój wšak, šnaje teho, kiž je prajil: Ša šym to horjestawanje a to žiwjenje. Duž, wy lubi, kiž wy žarujecž wo tych lubnych, i kotrymiž běšcž psches šwjast lubosčje šwjafani, kotrychž je šmjercž wot wascheje wutrobny wšala, prajecž šebi: „Łóš je jim panył na lubosne město; jim je šo křapne herbštwo dostalo.“ Tole herbštwo je nješachodne. Tam budža woni, kiž šu mału křwilu tudy šo rudžili, šo wješelicž w njewuprajnym wješelu. Šdyž je jich wěra psches špytowanje wopokasana, dostanu woni křonu žiwjenja, kónž jich wěry, dušchow šbóžnosč. Tam wohladaja woni Boha wot woblicza, kotrehož šu tudy lubowali, hacž runje jeho widželi nješku. Ššcetož woni šu wumoženi psches tu drohu křej Šhryštuša, jako teho njewinowateho a nješmasaneho jehnjecža (šcht. 18. 19.). Woni šu pola teho, kotrehož je Bóh wot mormnych šbudžil. (Šcht. 21.) Nětko šo wjazny kwětkam njerunaja, kiž bórny wotpadnu, a niž trawje, kiž bórny šwjadnje. Woni šu nješmjertni a nješwjadnivi, kaž Bože šłowo, kotrež wěcžnie woštanje. (Šcht. 23. 28.) Myšl na tajku šbóžnosč čžyła waschu žarowazu lubosč trošchtowacž!

2. Duž tež šapschimány pschego křuczišcho tu nadžiju, kiž šo nam pschinješe psches šjewjenje Jesom Šhrysta; wěcžje i wutrobu do horjestanjeneho Šbóžnika, pschetož horjestacžje je žiwje kšesczijanškeje nadžije žóřlo. A hdyž tež džje psches čžerpjenje a šrudobu, njedajecž šo naštróžecž. Šłoto budže psches woheń špytane, našcha wěra psches šrudobu. Šladajecž do potajštwja čžerpjenjom Šhryštušo-

wych a wopomńće stajnje tu krašnosť, kotraž na waš
čzaka, kaž šu něhdy profetojo sa sbóžnosťu pytali a šlědžili
(šcht. 10) a šu šo wobhonili. Wěćće temu ewangeliju,
kotrež je wam předomane (šcht. 12.) a šwjecźće teho Knjesa
we šwojich wutrobach; budźće pošlušne džěczi Bože.
(šcht. 13—17.) Wopomńće pschede wšchěm, šchto je
Boži šyn sa waš saplacžik, kať je jeho Bóh wašcheje praw-
dosće dla wot mornych sbudžik a jeho pomyschik t šwojej
prawizy (šcht. 21.) a to wšchitko, šo byschće šo jemu do-
wěřili. Šchto mohł Bóh wjetšche nad nami čžinicž, šo
je naš dobył t wěře a t nadžiji? Duž njech je Bože šłowo
našchim noham šwěza a šwětko na našchim pucžu. Tole
jašne šwětko kóždy čžemny pucž našcheho žiwjenja roššwětkli
— tež šmjertny dol a pucž do wěčnosťe. Šdyž dyrbinu
junu wotšal čžahnyč, tón njebjeski Wóćez, kiž je Šesusa
wot mornych sbudžik, budže tež naš sbudžicž a nam š hnadu
dacž to njesachodne, njesmasane, njeswjadne herbštwo, kotrež
nam přjódčžerži našcheje šchescžijanskeje wěry žiwa nadžija.

Šamjeń!

Šswjedžen šemrjetnyh.

(Šser.)

Šdyž wutroba wjaz' njebije,

A twój šchiz plodny šficžuje,

Kať budže čži

Šo tysznosťi?

Šchto twoje horjo potom je,

Šdyž špomniš tam na sbóžnosťe?

Šdyž junu wšcho b'dže jašne čži,

Šchtož tu čži běšche w tajnosťi,

Šdyž Šesusa šam

B'dže šwětko tam?

Šchto twoje atd.

Šdyž we rcze budže šhwalenje

A radosčžiwne špěwanje,

Šdyž krašna mšda

B'dže twoja wšcha?

Šchto twoje atd.

Duž hórki šchiz šnješ ščžerpliwje,

Wšcho na pošledku šłódkje je.

B'džež widžicž to,

Nětk špokoj šo!

Šchto horjo je, šchto horjo je,

Šdyž špomniš na wšchě sbóžnosťe?

Šurij Bróštk.

Na šwjedžen šemrjetnyh.

Šswjedžen šemrjetnyh mnohich na pošrebnischčžo wjedže.
Tehdy bolosčžiwne dopomnjecze na lubnych šemrjetnyh psches wutrobu
dže. Njejšu-li woni tež sa čžah žyľeho lěta šabycži byli — šwje-
džen šemrjetnyh jim wošebje wutrobne špomnanje placži.

Tu štejitaj želazaj štaršchej pschi maľnym rowčžku. Kať wjele
nadžijow šwjadnychu, jako tole nalěťne ščženicžto se šchto ma žiwjenja
wotpadže!

Tu žaruja džěczi wo šwěrneho nana, wo lubowazu macžer.
Kať wjele šu wone šhubite, jako ta wutroba wocžichny, kotraž tať
lubosčžiwje sa nje klapasche!

Tu želi wudowa wo šwojeho mandželškeho. Niz jeno, šo
muž jejneje wutrobny wot njeje džěšche, — š jeho džělenjom je tež

nusa do jejneho domu šastupika; wona je šwoju podpjeru, šwojeho
ščžiwjerja šhubila!

Šny-li ty w tymle lěcze pschelutowany wostał, njeje-li tebi
šymna ruťa šmjercze žadny lubny šlaw š twojeje šwójby wotwjedla
— t jenemu rowej cze šwjedžen šemrjetnyh tola štaja: t rowej
jeneho žyrkwineho a hnadneho lěta. Wot wšchěch njedželow žyrkwine-
neho lěta je dženknišcha pošlednja. Šchto šu wone wšchitko čžyľe,
tute 52 njedželow? A šchto šu te wšchelate šhonjenja čžyľe, kotrež
šy ty w minjenym hnadnym čžahy čžinił?

Se wšchěm, šchtož tebe podeńdže w lubosčži a šrudobje, horju
a njehodach, čžyľche cze Bóh t temu dowjesčž, šo by nawuknył,
š psalmistu Aššafom prajicž: „Šdyž ja jeno Šebje mam, dha
ja ničžo njerodžu wo njebjeska a wo šemju.“ Wón čžyľche,
šo by pola tebe t dospołnemu podacžu na teho Knjesa, twojeho
Boha a Šbóžnika pschischlo.

Šawěrnje, šwjedžen šemrjetnyh tebi kničžomnosť wšcheho šem-
škeho najjašnišcho pošasuje. Š kať honja ludžo njespóžnitwje sa
šwěťnym šbožom — ale šchtož šbože wot šemškich wězow wocžafuje,
tón šo jara šjeba!

A je-li něčto to wjelešlawjene a horzowužedžene „šbožo
bohastwa“ dozpił, a ma-li wón wšchitko, šchtož šebi wutroba pscheje
a dušcha pošada, tón tež šhoni, kať šachodne wšcho čžahne šbožo je.
Šdyž šmjercž do duri kłapa, potom šu štatne papjeru, dom a dwór,
pjenješy a kublo sa „šbožowneho“ wobšedžerja šwoju placžišnu
šhubite. Běda, běda, šakincze-li do wšcheho šemškeho šboža tón
hłóš: Ty blašnje, w tej nožy budže twoja dušcha wot tebe žadana
— a czeje budže, šchtož ty šy pschihotowal?

Abó ty pytaš šebi šwoje žiwjenje tať pschijomne kať móžno
čžinicž. Ty widžiš šbože w čžělnych lóšchtach, w šwěťnych wješe-
lach. Duž šy š tym njespokojny, šo šo šwjedžen šemrjetnyh šjawne
šwjekeliny njewotšwajaju a šo šwucžena radosťnosť mjelcži. Š luba
dušcha, špominaj na tónž! Njemnył šo, Bóh šo njeda sa šměch
měčž. Ššchetož šchtož čžłowjek šhyje, to budže wón žnjecž. Šchtož
na čžělo šhyje, tón budže wot čžěla škaženje žnjecž!

A ty, ty pytaš šwoje šbožo w pschijomnej domjaznosťi,
w lubnym šwójbnym žiwjenju. Tvoje heško wiša pišane abó
molowane na ščženje: „Šam-li dušchnu domjaznosť, dha mam
w šwěcze šboža dosčž!“

Alle kať nětko, pschima-li šymna ruťa šmjercze do tuteho pschij-
jomneho šwójbnego šjenocženštwja? Kať nětko, hdyž čži šmjercž
twoju šwěrnu mandželšku wosmje a cze šameho wostaji? Njeje
potom tónž š twójim rjanym šbožom? Š nimaš-li ty dale ničžo,
šchtož cze wobšboža, hacž šwój dom a dwór, šwoje pjenješy a kublo,
šwój šlaw a šwoje powołanje, šwoju žonu a šwójbu, šwoje čžěľne
žadosčze a šwěťne wješela, potom š tobu šubjenje šteji; pschetož
na šemi je wšchitko šachodne! A wjedž:

„Šo Boža rada poštaji,

Šo maš wot wšcheho na šemi

Ššo džělicž!

Š ja tebi twoje wulke šamoženje, twoje horde titule a rjadny,
twoje domjaze šbože njesawidžam — hdyž pať dale ničžo
nimaš, dha šy ty šhudny! Šo wšchitko šańdže, šwjadnje
wufšhnye!

Tež Aššaf je widžal, kať š čžłowškej krašnosťu na tónž dže.
A runje tole rošpomnanje je jeho t temu pošnuťo, šo do rukow
šwojeho Boha čžišnyč a wufnacž: „Šdyž ja jeno Šebje mam,
dha ja ničžo njerodžu wo njebjeska a šemju!“

Ač, šo by tež pola tebe t temu došchlo, šo by ty se wšchěm,
šchtož maš a šy, šo do wupšchestrjeneju rukow šwojeho Šbóžnika
čžišnył a š žyľej wutrobu wufnacž čžyľ: „Šdyž ja jeno Šebje
mam!“

Hdyž ja jeno Tebje mam? Njeje dha to jara khudobnje?
Njeje to wobžaromna jenobocžnosć?

To ho jeno tak sda! Masch-li Tesuša, potom masch wšcho,
potom masch tež sbožo, a to trajaze, wěczne sbožo. D schto hu
wšchitke sachodne semiske kubla porno njesachodnemu sbožu, ho wot
Tesuša lubowaneho a wufupjeneho wjedžecž! Wón je nasch mēr!
Wón je nasche sbožo!

Tesuš dospokoja sa radosč a srudobu, sa nusu a šmjercž,
sa žiwjenje a wumrjecze! D so by ty Teho w žiwnej wěrje sa-
pšchimnyčž chyz!

Spěw wo wumrjeczu.*

Sirach 14, 18.

(Spitta.)

Wo wumrjeczu spěw sanješ,
Spěw khotny, dželeński;
Šnadž hižom dženiš ho stonczi
Twój běh we časnosći;
Do sakhadženja šlonza
Jón šnano wobšankujesč,
A hdyž nam šlonzo šhadža,
S nim wjazy nještanjesč.

Njej nicžo njewěščišče
Hacž čłowške žiwjenje,
Tež nicžo nej tak wěšte
Kaž nasche wumrjecze.
My džemy se žiwjenja
Tu i kóždej krocželu,
Wšcha radosč i dusche čžeta,
Nam mrjeje i wutrobu.

Kij pučžowanški w ruzh
My k rowu krocžimy,
Haj, šamo šzeptac krala
Kaž kij je pučžowny.
Wšchěch draštu pučžowatštu
Ze semja woblekla,
Tu nošymy na semi,
Tu šmjercž saš semi da.

Ty hory, wyškofščje
W tu husto pschetracžesč,
Hlej, nimo rownej hórki
Pač tola njepšchidžesč.
Pšches tule hórku malu
Twój khód tu njepšidže;
Jow šwój kij wotpoložišč,
Spacž pšidžesč do njeje.

Duž šnoschuj spěw wo šmjercži,
Spěw štarh, putniški,
Hdyž bliži twoja droha
Šso wšchědnje k rowu čži;
Kaž k šmjercži dženiša šwoni
Wón šynti žarowne,
S nim šdala pač njech šyncža
Tež šwony jutrowne!

F.

* Budže ho šwjedžen šemrjetny w Bułecžanski domje spěwacž.

Schto potom?

Młody muž, se šuchocžinu wobčeženy, hižom wjazore njedže
w khorowni ležesche. Dofelž mějesche poměrnyje malo bolosčow,
wón pschezo wo bliskim wotkhorjenju rěčesche, ale ženje na wu-
mrjecze njemyslesche. Wotkhladowaza šotra, šotraž jeho bliske šón-
čjenje pschidž widžesche, budžišche jemu tak rada k šbóžnemu wu-
mrjeczu dopomhała, ale wón kóždej khotnej rošmolwje, kóždemu
pokasej na wěcznosč i pučža džesche.

Duž jeho jedyn dženi jeho mała džowčička wopyta. Wón
ho nad tym jara šwješeli a i tym džěščom powjedasche. Wšchitko
bu hacž do drobna rošpominane: Schto chzedža čžinicž, hdyž wón
šago domoj pschidže, šajki tyłanz dyrbjesche macž pjež, a hacž
šmē tež móraš šobu po njeho pschidž. Štoncžnje pač to džěčžo
tola hišče i jentym praschenjom pschidže, šotrež drje bēsche husto
se rta maczerje pschidžo: „Ale nano, jeli so ty wjazy njepšchidžesč
— schto potom?“

Ma tole: „Schto potom?“ pač tón muž žaneho wotmol-
wjenja njewjedžišche. Wón na jedyn ras wumjelny. Tola
džěščowa prascheni jeho wjazy njepuščiči, a sa něotre dny šly-
šesche šotra tule prascheni ho jeho hubomaj wuwinyčž a šebi wot-
molwjenje wuprošyčž. A šotra wotmolwu da. Wona jeho na
teho pokasa, šotryž je tež sa njeho wumrjel a horjestantyl a
jemu pučž k tym mnohim wobhydlenjam w domje šwojeho Wótza
pschihotował. Hišče tak něotre šlowo trošča šmēdžišche wona
jemu prajicž; sa tš njedže pač ho wón wjazy praschecž nje-
trjebasche: „Schto potom? — ale šmēdžišche psches Božu hnadu
šhonicž, „šchtož žane wofo njeje widžało, a žane wucho šlyšchalo
njeje, a do žaneho čłowjeka wutrobny pschidžo njeje, šchtož Wóh
je pschihotował tym, šotryž jeho lubuja.“ (1. Kor. 2, 9)

F.

Khód na pohrjebnišče.

Chzesč dóncž na Božu rolu,
Hdžež twoji lubi spja,
Dha dži, hdyž i wěže dele
Šso šwjatol šawonja.

Dži, hdyž ho mróčžno jašni
We blyščežu purpurškim,
Šlož i hórki wócžto k njemu
A ponót jo we nim.

A hlej, tam horka džela
Šso jašne ššlewjerje,
Ty šbóžne dusche widžišč
Se šmēwštom štrawjecž čže.

„Schtož do rowa šy khował,
Bě časna njehoda;
Hlej, lubosč njemrje ženje,
Ta wěczny wobstatk ma!“

Tač k duschi šseptacž šlyšchisč,
Šwón šwjatol došwoni;
Ty pač džesč šmērowany
Dom k šwojej šamosčži.

K. A. Fiedler.

W jednatej hodžinje.

Pšchod něhdže pjatnacže létami — jedyn duchowny powjedasche
— mój šwał, nimale 29 lét štarh, čžežto ššhori. Ša mače wo-
hydlenje žyle w bliskosčži šwojeho domu sa njeho wotnajach a

jeho tam pschinjesč dach, hdyž jena šotra jeho šwěrnje wothladowasche a ja jeho wschědnje wopytowacž a šo s nim modlicž móžach. Wón běšče kšchesczianste woczehnjenje wužil a priedy hluboke saczišcže dostawał, tak šo jeho šhwilu ša wobroczeneho wobhladowachu; pošdžišcho pať bě šwět šašo pschewahu dostał, a bu šašne, šo běchu šo w nim mylili. Wón mi radny pschipošluchowasche, ale k dalschemu ša cžaš mojich wopytow njepsišindže.

Sedny wječor něchtó ke mni šastupi a džesche: „Šawšchtyn“ — tak šhorny šwať rěšasche — „Waš pošny štyška prošy, šo chzpli jeho wopytacž; wón w mrěczu leži a móže s najwyschšcha hišcže dwě hodžinje pschi žiwjenju byčž.“

Sako k njemu pschišindžech, wón s njewurjekliwej štyšnosczu rjekny: „Ša dyrbju wumrjecž a nješšym žadny kšchesczian.“

Ša jemu na to wotmolwich: „„Duby Šawšchtyno, ty wschať nješšy jako kšchesczian žiwy był, ale ty móžesč hišcže jako kšchesczian wumrjecž.““

Ma to ja jemu něotre měštna še šwjateho pišma wuczitach, mješ druhim stawišnu wo šchacharju a pschidach k temu něotre krótkle a naležne napominanja; potom šo w šjenocženštwje s něotrymi pschitomnymi kšchesczianami ša njeho modlach. Šo modlitwje my šhwilku mjelczachmy. Wón bu měrnišchi. Šo minjenju džěšacž mjenschinow běšče wuras jeho woblicza žyle pscheměnjeny, a wón džesche: „Měštno ša mnje je tam horjeka. Ša šym k Šesufej šchol“, a šašo po šhwilzy: „Derje šo wumrje, hdyž wěm, hdyž pschišindu.“ Šóšy na to wón w pošoju wušny.

Miz ša šóždeho je tajka hnada w jědnatej hodžinje. Šehodla njewotštoruj šwoje wobroczenje, a pytaj teho šnjesa, dokelž je namafacž.

F.

Jeno niz wumrjecž.

Šunjež hižom 81 lět štary, nochzysche tola štary Šurz hišcže wumrjecž. Š tón mějesche tak mašo wot žiwjenja. Ššlepy běšče wot dawno a jara cžežšo ššyšchozy, tola wumrjecž wón hišcže njehasche. „Šubjenje žiwy byčž je pschezo hišcže žiwy“, měnjeshche wón, a šchtó wě, šchtó šmjercž pschinješe“. Wón bě cžaš žiwjenja jedyn s tyč był, kotřiž dwěl wyschšcho štajeju dnyli bohabojošcž. Nětko pať jemu wschě te rjane rěče psche bojošcž psched šmjercžu ničšo njepomhachu. Hišcže w pošlednim bėdženju běšče to jeho jenicžke pschecže: „Šdy bych jeno tóntrócž hišcže wotšhorik!“ Šene jeho pošlednich šłowow bě to žalošcžaze wuwolanje: „Šeno niz wumrjecž — niz wumrjecž!“

Tajke šmjertne šožo cžini šrudnych. Šamny pobožny muž je prawje měl, kotryž šwojim žalošcžazym a plakazym pscheczelam, pschi jeho šmjertnym šožu štejazym, s wješkelym hložom pschimoła: „Dobru nóz, wy morwi; ja du k žiwym!“ Š domišnje mēra, w kraju šbóžneho dokonjenja šmějemy my w Šošy wěčžne žiwjenje a njesachodne byčže; duž njewišaj na šhudobnej sachodnosczji šemšeho žiwjenja!

F.

Scherjenje.

Še šawostajenštwu Šana Šjele.

I.

Rak rjenje to je, hdyž šmėwšaty měšacž k wofnjeshčkom na džěčžšo šwěcži, kiž porno jandželkej w koležy špinka!

Rak rjenje to je, hdyž milko na mlodusčku njewjestu hlada, kiž w pošcžiwej šomorzy klecžo lubeho Šoha nutrnje prošy, šo by ji nawožen šbožowny był!

Rak rjenje to je, hdyž mjelczata nózka na honach knježi, hdyž

žytemu šwětej mjedowe drėmanki šaje, hdyž šolobik nózne ššer-luški špěwa, a měšacž k šmėwajo po njebjju džě!

Šaj, tehdy je lubje a rjenje.

Šle hdyž šo we wichornej nozy pod njebjom mrócžele honja, a měšacž šo šady nich šhowa, kaž štróžana dušcha; hdyž wětrowe štoriki po lěšu jěšdža a pošdnich dróharjom pod ščechu honja, a měšacž jim cžeka: tehdy njeje rjenje. Šo šu njelube nozy.

Š w jenej tajkiche nozow šo poda, wo cžimž chzu nětko powjedacž.

Š naschich krajach šu šchibježny šaschle.

Š prjedawšchich cžašach žane měšto njeje byčšo, šotrež njeby psched wrotami wonka tajku wěšchernju měšo.

Šo njeje žane šchtyri dwazetki lět, šo mějesche tež Šubyschin šwoju, njech tež šu hižom šabyte lēta, šo je tam pošledni wob-wěščenž wišal.

Šhětru šmuhu wot wulkeho měšta bě dracžernja, w blisčosczji drohi, a wošrjedža njeje šo šbėhasche šchibječžny twar.

Šchtóž po dróšy džěšche, jón widžeshche. Šo běšche na to, šo bychu nimo-šhodžerjo psched ššosczju trascheni byli.

Ššched njedawnym cžašom běšche tu wobwěšcher traschneho ššostniška wotprawik był. Šón hišcže na šchtryku wišasche a šo tam bimbasche, hdyž běšche wětr.

Šerne ptaki a waki běchu šezrale s njeho, šchtož běšche na nim mjašneho byčšo. Duž nětko měšacž k šwěcžeshche na nahe šosče, šo bě to hrosno.

Š měšacžnych nozach šo bėlesche hoły wobžrany nop na drohu dele, a ludžom, kiž běchu blisčšo, chzysche šo šdacž, šo šo jemu šubiška šchczėrja. —

Šunu bě s wječora cžma. Šod njebjom šo škuke mrócžele s wěššikom honjachu, a žaneje hwežki widžeczi njebė. Šež měšacž njehladny s mroka.

Š měštu jěchachu na špěšchnych šonikach ššjo. Šo běchu mlodži šemjenjo s měšta. Čži pschišindžechu s knježeho hroda, kiž bě tóšhdže wot měšta šdaleny.

Šam pola knježich běchu pobyli, jich šanicžku lubje na reje prošecž. Šlej, ša tydžen běšche šwjateho Šarcžina džēn. Š tón chzysche w měšcže s pschnej hoscžinu wotmēcž, a potom s wošobnej reju.

Šaršchimaj pěknje prošeheneje šanicžki šdasche šo dobro, šo jimaj džowcžo na tajku šješadu prošcha, a jeju tež šobu, kaž šo to šluscha a wě.

Duž běšche wješeka šemjanika witanym knješškam šchwarneje wječerje šhotowacž daka, a šemjan njebė niz pacholo do pinzy po wino škal, ale šam bě jim po to najlěpsche šchol.

Šo šradna wječer trajesche dołho. Čži knježšjojo wjedžachu, jedyn pschēz bóle hacž drugi, pušornych šmėšščłow a žorcžikow bacž.

Tak šo jena wješeka hodžina po drugej miny. —

(Šschichodnje dale.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Ša šararja w Delnim Šwješdže bu na měšto knjesa šararja Šhczjerja, kotryž je šo na wotpočžinš podal, knješ šarať Šurk we Šuczju wot šastupjerja šollaturštwu powołať a je šastawanje šarštwu hižom pschedewšal; hdy šo wón do Delnjeho Šwješda pschēšhdli, hišcže poštajene njeje.

— Šazionalliberalna štrona je w šakškim šejmje s nowa namjet štajika, šwjedžen 3 šralow šbėhnyčž a jeho šobušwječjenje na pschichodnu njedželu pschepoščicž. Šaschej šerbštaj šapóšplanžaj knješ Šokla a Šoba budžetaj pschecžiwu temu namjetej hložowacž, kaž štaj štajnje naležnosczje naschēje ewangēšteje žyrkwoje šastupowaloj.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Šserbske njeđželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihcizisčezěni w Budyschinje a je tam ša šchwórtletnu pšchedplatu 40 np. dostacž.

1. njeđžela adventa.

Romst. 13, 11–14.

Š wobudžetškim napominanjom šo našcha adventška epistola šapoczina: Šchtunda tu je, šo bychmy se španja štawali. Štanje noweho zyrkwineho lěta je pšchisćlo: Nóz je šo minyła, džěń je šo pšchiblizik. Duž šlyšchmy to napominanje:

Štawajcže!

1. Nóz je šo minyła, džěń je šo pšchiblizik.
2. Duž wotpołozcže škutki čžemnoscže a woblecžcže šo brónje šwětkla.

1. „Nóz je šo minyła“, š tym japosćtol pokasuje na nóz pohanštwu, na čžemnosć hrěcha, kiž šwět pšchitrywasche, přjedy hacž šo Šhryštuš šjewi. Ššlónčžto je drje šo ludam přjedy tež šwěcžiko, ale to njebjeste šwětklo bójšteje wěrnoscže, hnadne šlónčžto bójšteje šmilnoscže w Šhryštušu, woni hišcže snali nješšu. Lud běšche, kotrehož nóz běšche š najmjeńšcha wot hwěšdow wobšwětklena, to běšche židowški lud, kotremuž šo wulke šlubjenja Bože kaž hwěšdy wysche hlomy šybolachu, kotryž čžakasche na pšchitřadžazy džěń šboža. A hdyž nětko špominamy na dolhu čžemnu nóz, pod kotrež čžłowještvo lěttawšyntu šdychowasche, hdyž špominamy na čžěžku štyštnu nóz, kotraž džěńša hišcže na njelicžnych pohanškich dušchach leži, njeđyrbi nam džěńša wyškanje pšches wutrobu kłincžecž, hdyž tu wješeku powjescž šašlyšchamy: nóz je šo minyła, a džakow- nje šebi pšchiwolacž: Džakujcže šo temu Wótzej, kiž je

naš hódnych čžinik š runemu herbštwu šwjatych w šwětkle. Na adventškim šwjedženju šo wošebje šbóžneho čžaka w Božim kraleštwje dopominamy, jako Šesuf šo šjewi a w nim šwětej šlónčžto šestřadža. Šesuf Šhryštuš, šlónčžto prawdoscže, wuliwasche na šwět pruhi njebjesteje luboscže. A kaž ptacžki pšchi rańšich serach špěwaja, tak šu japosćtoli pšchi rańšich šwětkle pšches šwět tón nowy šhěrlušch špěwali: Šhryštuš Šesuf je do šwěta pšchisćol, hrěšnikow šbóžnych čžinicz. Lubosne ranje w Božim kraleštwje. Lubosne ranje tež džěńša hišcže, hdyž Šhryštuš jako šwětklo w dušchi abo w ludu šřhadža, hdyž wutroba šo hori wot wohenja přěnjeje luboscže. A kažke wješele, hdyž potom te čžemne mrócžalki, kotrež dušchu pšchitrywachu, šo barbja wot rańšich serow hnadu, wot přěnich šlubjenow wěcžneje šmilnoscže, hdyž Šhryštuš šam w dušchi šřhadža kaž šlónčžto wulke a čžiste, mile a čžopke a ju napjelnja š bljšcžom šwojeje luboscže a duwanje šwjateho Duča kaž rańšich wěšik pšches dušchu džě, šo š hlubokeje dušche šhwalobny šhěrlušch kłincži: Mi je šo šmilnosć dostala. Šnajesč, o dušcha, wješele ranje hnadu, přěnjeje luboscže, adventški šwjedžen Šhryštušowu w šwojej dušchi? My đyrbjeli jón wšchitzy šnacž a wjedžecž, pšchetož nam je šo dawno hižom šjewila ta šbóžna hnađa Boža w Šhryštušu; my šmy hižom někotry adventški šwjedžen šwjecžili. Wono wjazy ranje w šřchescžijanštwje njeje; hdyž šlónčžto wysche šěńdže, šo husto šady mrócžalkow šřhowa. Tež našche šlónčžto Šesuf Šhryštuš je wysche pšchisćlo a je šo šako pšched našchimaj woczomaj na jecho š njebjuspěcžu šhubiko.

Lubofny mēr prěnschich rańschich hodzinow so šubi w harje, šwarjenju a wołanju dnja; tež w šchesczianstwie wjazy tał mērnie a lubofnje njeje, kaž tehdom, hdyž rěfascy: czi wěrjazy šu jena wutroba a jena duscha. A tola je džen w šchesczianstwie; šlōnczko nam tež psches mrōczalki šwětlo sczele. We šwětlu šlōnczka šo našcha semja pschekrašnja, w tym šwětlu šo nam šamo šmjertny dol t wrotam wěcznosće pschekrašnja. Džen je w Božim kralestwje. A hdyž tež mrōczalki šrudoby dele wišaja nad cziłowjestwom, je tola džen, kaž dołho nam Šhrystuf šwēczi a jeho ewangelijon. Šacž tež czaš do přědka dže, hdyž je tež nēkotre hnadne lēto nimo a hušto šo šda, kaž by šo džen nakhilicž chyzł a wjeczor pschińcž: je tola džen; je hišcže džen a nowa hnadna hodžina pschińdže t nowym zyrkwynym lētom. Džen je šo pschiblizil. Duž pať tež

2. Šhodžmy w šwětlu. Šchtunda je, šo bychmy se spanja stawali. Dha wotpoložmy škutki cžemnosće a woblecžmy šo brōnje šwětla. Najpředny je nusne, woczi woczinicž. Šich wjele šhodži se šacžinjnymaj wocžomaj. Čžehodla wostawa tał nēkotra duscha hlucha pschi wšchěch napominanjach a bēži do šfaženja: Wona spi. Duž wotucž, kiž ty spisč, a stawaj wot mormych, dha budže Šhrystuf tebe roššwētlicž. Pohladaj do šwojeje wutroby a do šwojeje biblije, šhto wona tebi praji, do twojeho šandženeho žiwjenja, kažle wone bēšche, do twojeho pschichoda, kažki budže, do wōczka twojeho Boha a do wutroby twojeho Šbōžnika, do twojeho rowa a do wěcznosće. Nēkotři wšchať wōkomit woczi wocžinja — pschi rowje — pschi špowjedži — pschi wubudžazym přědowanju — ale bōrny šašo wušnu na mjehkich šahšwēcłach šwēta a špja kaž přjedny hacž do nožy rowa. Šladaj šo teho, šchtunda tu je, šo bychmy se spanja stawali a wotpoložili škutki cžemnosće, hdyž šo tež našchemu cžēku derje špodobaju. Na tať wjele škutkow cžemnosće, do tať wjele rōžkow hrēcha pada dženške šwětlo adventškeho šwjedženja. Mōžnje klicž do našchego luda to napominanje: Šhodžmy pōzčiwje jako wo dnjo! Šchtož šo njemōže pokajacž pschi šlōncžnym šwětlu teho Šnjesa dženša na adventškim šwjedženju, hdyž tōn Šnjēs t nowa nuts cžehnje do šwojeje wōšady, to chžemy wotpoložicž, to chžemy pohrjebacž se štarym zyrkwynym lētom: šahnēwany šwōj hñew, njepopschazy šwoju šawicž, žadosčiwmy šwoju žadosč. Kaž lud w dženšnišchim adventškim ščenju temu Šnjesej drašty na pucž šczelešche, chžemy štare nōžne drašty hrēcha precž cžišnyč a je špalicž w horzej pokucže a we wohenju přenjeje lubofče a šo woblež adventškeho krala, našchego Šnjesa Šesom Šhrysta.

Šamjen!

Čroscht pschi rowje.

(Šeršcžina Š. Šeuf.)

W šwojich šylšach horje šladaj,
 Š njebyu šladaj w tyšchnosčzi;
 Šdychowajo t Bohu žadaj,
 Šo czi štyšnosč šacžeri.
 Šchto na šemi nam'šach wjele? —
 Do rowa wšcho šhowaja.
 Šnjēs pať t njebyš tebi šczele
 Šruhi wěcznoh' žiwjenja.

Šedyn je, kiž wobcžeznych
 Wōšchewja a šmēruje;
 To je wōdžer wumōžnych,
 Kiž šej t šchizom dobyť je.
 Wōn se šwojich ranow šlicži
 Balsam w šmjertnej žalosčzi,
 Kiž je se šmjercže mohł hičzi,
 Šako šam šmjercž pschecžerpi.

Šlož wšchať woczi wuplakanej
 Tam na Šchizowaneho;
 Nještej tej tež žyle šhmanej,
 Widžitej dže Šehnjatko,
 Kiž je nješlo šwēta hrēchi
 W horzej cžezkej cžēžnosčzi,
 A wšchu cziłowštu šlōscž a šmēchi
 Š našchej poknej šbōžnosčzi.

Šbōžnik, mjeno šlōdke, krašne
 Ša wutrobu šranjenu,
 Kiž je psches bēdženje cžakne
 Wutka šcžinila šo tu.
 Wušbožicž chže Šnjēs a šhojicž
 Wšchitke rany, kiž je šbil,
 Šekacštwo cže budže hojicž,
 Šzy-li jom' šo dowērik.

Duž ty wšchitko donješ t njemu,
 Wšchitko wotwal na njeho,
 Štarosče wšchē wuštorž jemu,
 Š kotrymiž ty nožyš šo.
 Wšchitke pady, wobšunjenja,
 Twoju wšchēdnu nusu wšchu,
 Wšchitke šrudne pomyšlenja
 Wupraj jemu t wutrobu.

Čžichosč, mēr a špokojenje
 Špožči Šnjēs czi hižom jom;
 Čžerpaj pokne wōšchewjenje
 Š jeho hnadny wobradow.
 Šunu widžiš hnadny jašnosč,
 Šdyž cže t njebyu posbēhnje;
 Šdyž czi Šbōžnik šwoju krašnosč
 Šsobudželi na wěcznje.

Šorkach našche požadanje
 Wēscže budže štojene,
 Našche štyšne poplakanje
 W šbōžnosčzi b'dže šabyte.
 W Božim šwětlu pschekrašnjeni
 Štupicž šmēmny pschēd njeho,
 Wohladacž tam wušboženi
 Šhrysta lube woblicžo.

Šurij Brōšl.

Šchtōha to bē?

Štarschi Šnjēs, se šwjatōkom domoj dužny wobšhodnik, runje do šwojeje pschijomnje napravjeneje štwy w šamšnym nowo-
 natwarjnym domje šastupi. Wōn šebi šwoju domotnosč po
 mōžnosčzi šdušni, wumēni ropr a šchōrnje se županom a štupnjemi
 a šo na šwojim špodobnym mējtacžtu do pschihodneho mjehkeho
 šlōka pschi cžoplych šhachlach šlehny; ale wōczakowana dobra myšl
 nochžyšche pschińcž! Šchto bē teho wina? Přjedny hacž tōn Šnjēs

ſwoju piſarſnju wopuſchczi, bęſche jedyn hromadzeć ſ nęčajſej liſtu pola njeho pobny. Tón muž bę prawje naleźnje proſny, ſo chzyn wón jemu ſa tak wulzy nuſny ſtuff pohanyſhego miſionſtwa, kotrež w tu khwilu zhle woſebicze pomozhy potreba, pſchinoschł, ſnano hiſchcze nęſchto wjetſchi dnyli lońſche lęto, dacž, a wón bęſche ſo wotpoſaſa. Tęho nowonatwarjenty, elegantny dom, jęho rjane wu-möbelowane ſtwy bęchu wjele pjenęſ płaczilę; naſch knjeſ, runjež hewal pſcheczel a dobroczel miſionſtwa, męnjęſche nętkole niczo ſa toſamo wyſche męcž, a ſrudny bęſche wotpoſaſany hiež dnybjał.

Haj, hromadzeć bę dawno precž, ale wón temu bohatemu knjeſej tola žaneho poſoja njewoſtaji, tón we ſwojich elegantnych ſtwach pſchi ſwojim wjelele praſſotazym khachlowym wohnju žaneho derjemęcza njenamała. Skóncžnje pať bęſche wón tola po nęčjim ſdręmnył, pſchetož ſchtož wón nętko woprawdže dožiwieč męnjęſche, bę jeno ſón. Tęmu bę, jaťo by wotpoſaſany hromadzeć hiſchcze raſ pſched njeho ſtupił ſ tej próſtwu: „Daj mi wot ſwojęho bohatſtwa ſa wbohich pohanow!“ ale wón jęho wotpoſaſa kaž prjedy w piſarſni. Wotpoſaſany nętkotre kročęle wróčzo ſtupi, jaťo by hiež chzyn; ale prjedy hacž ſtwa wopuſchczi, ſo hiſchcze raſ wobroczi, jemu druhy liſtu wuczeže a proſchęſche: „Daj ſa požohnowany ſtuff roſpſchęſčęranja biblije, ſo by Bože ſłowo ł wſchęm khudym hręſchnikam pſchiſchło!“

Tón bohaty pať ſo wotwobroczi a jęho wotpoſaſa, prajizy, ſo niczo ſa njeho nima. Sažo ſo ſdaſche, ſo chze druhy hiež; w durjach pať ſo hiſchcze raſ wobroczi a tſeczi króčž proſcho pſched teho bohateho knjeſa ſtupi a, mjeſ tym ſo tſecžu liſtu wuczahny, rjęny: „Wóh je Tębje bohacze ſ tubłami žohnowal, njechajſch nęſchto ſa khudnych podpizaczž?“

Alle tón knjeſ ſo roſhnęwa a ſ wótrej ręcžu na proſchazęho ſawręſka: „„Nętko pať mam ſyte, dawacz dnybju, dawacz a pſchęzo ſažo dawacz, nętk je doſčž, ja nochžu wjazhy wobczęžowany byčž!““ Tola jaťo wón we ſwojim mjerſanju pſched hromadzerja ſtupi a jemu bliže do woblicza pohlada, dha bu jemu tak dživnje wokolo wutroby — ſchto to jeno bę, ſchtož jęho tak ſatorhny?

Tón zuſy pať džeſche: „Koho ſy Ty pſched lętom proſnył, jaťo twoje lube džęczo w mręcžu ležeſche, a ſchto je Tębje wu-ſlyſchal a Czi je ſtrowe ſažo daril? Komu ſo Ty we ſwojey nuſhy wolaſche, jaťo Ty pſched pjeczimi lętami na khorołožu ležeſche a ſmjercž ſo Czi tak ſatraſchna ſdaſche, dokelž Ty męnjęſche, ſo ſmęjeſch Swojich njeſtaſtarynych ſawoſtajičž, a ſchto Twoju modlitwu wuſlyſcha, Tębje wuſtrowi a Czi na cžafnych tubłach wjazhy da, dnyli Ty trjebaſch? Schtóha to bę, kiž Tębje, jaťo ſo Ty tehdy wot Swojęho ſtareho hręſchneho žiwjenja wotwobroczi a wo hnadu proſnywſchi wumožęnje a wodacze pytaſche, luboſčžiwje pſchija, Twoju modlitwu wuſlyſcha a wſchitke Twoje hręchi woda?“

Duž tón bohaty muž ſwoje wobliczo ſ wobęmaj rukomaj pſchitry, wón ſpóſna, ſo bęſche to Knjeſ Jeſuſ ſam, kiž ſ nim ręcžęſche; tón pať pokraczęſche a džeſche: „Ty ſy wjele wote mnje proſnył, a ja ſym Czi wſchitko pſchijwolil, haj wjazhy hiſchcze, ja ſym ſwoje žiwjenje ſa Tębje dal a ſwoju krej ſa Tębje pſchelal, a nętko, kať je, dnybimoj ſwjajł ſe ſobu ſčžinicž? Ty nochžeſch wjazhy ſ próſtwami ſa moje kraleſtvo wobczęžowany byčž, kať hdnž ja nętko tež wjazhy pſches Tębje wobczęžowany byčž nochzyn, ſchto potom?“

Pſchi tyhle ſłowach tón bohaty muž wotuczi; wone w jęho duſchi hiſchcze ſ hórkim porokom klinečachu. Wón ſo Bohu Knjeſej džaťowajſche, kiž bę jęho ſ tutym ſonom na prawy pucz potaſał; wón ſwój popróſny njedžal w prawym ſwęcłę póſna, ſo jęho htu-boľo kaťęſche a ſ polnymaj rukomaj a ſ džaťownej wutrobu dawajſche, hdnžę pſchęzo ſo jemu ſkłaťnoſčž poſticžęſche, na twarje Božęho kraleſtwa pomhaczž.

A ty, luby cžitarjo, kať ſ tobu ſteji? Tę tež tebi tón Knjeſ

woczi wotewril, ſo jęho ſameho wobladajſch w podobje kóžbeho proſchazęho ſa jęho kraleſtvo? D njewoſtawaj tež ty dawacz temu, kiž je tebi wſchitko dal; kotryž twoje žiwjenje wot ſkaženja wu-može; kotryž tebe kónuje ſ hnadu a ſe ſmilnoſčžu!

F.

Drasta Khryſtufoweje prawdoſčę.

Romſk. 13, 14.

ſłóſ: Naſch Wótcze, kiž ſy w njebjeſach —.

Krej, prawdoſčž Jeſom Khryſtuſa
Tę węry wuczeł, khowanka:
Hdnž Boži ſakoň tama mje
Dla pſcheſtupjenjom, hręſchnoſčę,
Dha mam we ſwojim Sbožniku
Doľh ſpuſchčęny a ſwobodu.

Hdnž ſtył mje jima hręchom dla,
Sso wobłeku ja Jeſuſa;
D hdnž męł draſtu kraſniſchu,
Hacz jęho krej a ſaſłuzbu!
S njei wón mje droho wutupi,
Mi ſwoju prawdoſčž pſchijwoji.

S tej pſched Bohom ja wobſteju,
Hdnž junu póndu ł budženju;
We draſčę Khryſta prawdoſčę
Mje Wóh ſa džęczo pſchitwoſmje
A ſ węcžnym herbſtwom wobhnadži
We njewuprajnej ſbožnoſčži.

A budu potom w njebjeſach
Po jaſnych khodžicž ſahonach,
Czi, Khryſčę, węcžnu khwalbu dam,
So kwapnu draſtu prawdy mam,
Kiž dohnył ſy mi na ſchizju
Se ſwojey drohej ſaſłuzbu.

Tę hižom tudy na ſwęcę
Chžu twój byčž w Božim kraleſtwe,
Tu ſwęcne w twojey ſlužbje ſtačž,
Sso twoju prawdoſčž wobłęaczž,
Hacz ſkóncžnje ſbožnje wobſantnu
A pſches ſmjercž ł tebi pocžahnu!

K. A. Fiedleſ.

Scherjenje.

Se ſawoſtajeńſtwa Sana Wjele.

II.

Hdnž ſebi domoj ſedłowacz dachu, bę hižom ta hodžina bliſto, wo kotrež bojaſni męnja, ſo jęheri. Alle czi knježtojo, mohli czi bojaſni byčž? S wopředla jęchachu, njeręczo mjeſ ſobu žaneho ſłowa. Kaž nęny jedyn pſchi druhim jęchacz, to woſtudu cžini. Tęho dla pocžachu po khwili pomalſchi ſtup, tať ſo móžachu trochu ſabatwu wječž. To ſylne panowe wino wabjeſche ł žortam. Alle te žorty a ſmęchi njebęchu ſchwarne, kať bęchu prjedy te ſmęſchi a žorcžiki na hrodže byle.

Se drje to dživ? Młodoſčž je tórnocž, kať ſtare pſchijłowo praji. A woſebje tehdy, hdnž je ſo dobreho jędlo a pilo, a ſłowa je potroſchku polna, a w moſhach winowe hibanki hraja, ſabhywa ſo, ſchto ma ſo ręcžęčž abo ſchto niz. Tęhdy je młodžinje cžęžto, myſłętki ſ wotežku džeržęčž a jaſyli ſa wuſdu męcž. Žorty a pryſle

ho potom bjes mery honja. A lozko pschi tym to pschiblowo placzi: Zorty su khorty!

Runje tak besche tez tu. A najmlodschi knjesht mjesche najhorschi rot. Blize k tej schibjenzy bechu a bole won hypasche njepefne zorty. — Sacz dotal be mesczki sa czmowojtej mroczelu sshowany byl. Nektu stupiwoschi i njeje, pojafni pucz a sweczescze tak, so besche schibjenza widzec, a tak tam wobwesczenz wisa.

Tu febi naduty zortowal samyfli: Zow chzu towarischomaj pokazacz, kajki sym smuzity duch. Duž posbeze hlob: „Hlej, tamle ton rjeblaty wisa, ton by ho hodzil, sa schwiznuschke mesczanki i rejwarjom bycz. Wone su nectrežtuli tak fuche kaz toza a koscz, a won je tez koscz. Wone su do woczow belke kaz strozeny bydt, a hlejce, won tez. A so by ho hischce rjenischi i mesczkom sbelit, je ho tu poweznycz dak!”

Zadyn tamneju na tajke zadlawe zwenki njeshtny syta. Saczrunje wschaf hewaf tez pryslakaj a zortulej beschtaj, be jimaj hrofino, ho k tajkimle zorcziham smjecz.

So hobu njezortowaschtaj a wostaschtaj i mjelczom, jeho ros-pali. A temu hordaczkaj be, kaz by jemu spytowaf do wucha dunyl: To jimaj pokaz, tak njebojafnu wutrobu masch! Duž sawola psches czichu noz: „Njeblaczo tamle! Sa tyden smejemy w hjebadze hraje a reje! Ty tola tez pschiudz!”

„Haj! — haj! — haj! — Sa hizom du!” Tak strozi jich wreštaty hlob wot schibjenzy fem. A „wu — hu — wu!” pschiwu ton satraschny hlob. —

Esomorano tola! Kajka to czerjenza i dobom! Mesczki jich widzi i nichorom na mesto hnac. Kaz tselene koki jim konje czekajo du. Haj, czekanz, rubajce i wotrohu do nich abo wam wobwesczenz na khribjet sleczi! Nihdy czaf ziwjenja hischce njesu tak hnali. Nodemu je, jako by wobwesczenzowe kosczane porsty se symu na tyle czul.

Sa malo mjeshchinow su k mestu. Ale mesczkanste wrota jim njebadza nuts. Te je wratnik hizom do nozy samnyl. Duž do nich bijo a kopajo wolaja i hlokom: „Wrrotniko, wotamf nam w skof!” a zadyn ho njeskhrobli, nasady hladnycz.

A ledy jakorca wrota, dha i nimi czi stysni jecharjo do mesta slecza, a w jentym rubanju po hasy dale. Wrrotnik wschon strozeny sa nimi smoczi wuwalschi woczki: „Czi drje su rosoma sbyli? Sinaf to njemdze bycz!” A mesczki ho sa nimi smjeje.

III.

Neschto let posdzischo besche wojna, kotraz je i zyka 7 let traka po czimz ma tez pschimjeno. Po jenej tehdyshich bitwow be na khwilu mer. A na czaf pschimera neschto schwadronow wot naschich jeshnych do Mischna pschiudz. Tu mjesche dobre kwartery. So ho sa wyschtow wschudze te najrjensche bjeru, to dze ho famo wot febe we. Tak jedyn i tych wyschtow se swojim pacholom w nahladnym domje pschebyta dosta. Ton hospodar, hizom wobstarny a schedziwy muz, be luby a pscheczelnj knjes. Borsy ho sdborischtaj, won a ton jeho runjecza slentjenty wyscht.

Posklenischi njebesche hraczi, schtoz hewaf czi kobuwyschtojo bechu. Tola posrebnj lubjerad i banfi pekneho mischnjanskeho winka. Tehodla bydasche i wjeczora najradischo doma, so by tu pschi dobrej schklenizy i hospodnym knjesom sabawy mel. Pschi tym do teho pschiudz, so besche hospodar daloko po krajach pobity muz, wschelako shonjenty, mudry, a snajesche swet. Borsy ho mjes nimaj doracza, so besche stadko let do teho czafa w zusobje i draczowskim mischtrom byl. Nectrehozkuli pschebehnje huscht, hdyz wo draczu fljyschi, a se zanyim sa blidom posbedzecz njechal. To pak be naschemu wojerskemu wyschtej wscho jene. A wschako ton hospodar nektu wjaz njebesche kat abo dracz, ale be widzany muz, jako tez

jeho zona widzana knjeni. Mimo teho be hospoda pekna; jedz a picze be dobre, a konjenz sa wobej konjom czisty a pschihodny doscz. Hlejce, ton nehdyshchi konjebcz be w zusbye do pienjes pschischol. Duž be swoje sazpiene rjemjelo skozil. A dokelz be rodzeny i Mischna, pekneho mesta, be ho fem sabydlil, k meru na stare dny.

Pschi klobnym winku a wonjatej tobacznej trubzy ho pekna sabawa pschedze, hdyz sy i duschnym towarischom sa blidom. Neschtozkuli pschi tajkej sabawje na jasyt stupa, schtoz ho czi hewaf taji a khowa. Tak sedzeschtaj ras i wjeczora samaj pschi dobrym pitku a pachajo trubku, ton mischnjanski knjes a ton wojerski hosc. Knjeni ton wjeczor njebesche doma. Duž moczeschtaj powjedacz wo neczimzkuli, schtoz sa zony lubosne njeje. Po krotkej rosmokwe sanjebe wyscht: „Hizom toshdy mi na myhle khodzi, so bych i wami samym poracza, wo czimz psched druhich wuschomaj mjelczu. Wy scze dze tajki rosomny, shonjenty muz a wschelach wozow swedomny. A czasto ho praji, so muzojo wascheho prjedawischeho sastojnstwa tajke a wonajke tajnosce snaja. Duž bych na was to praschenje mel: Moze ho pschekaty wobwesczenz wotwoacz, jeli so ho na njeho wola? Moze to w scherjatej hodzinje k ziwjenju pschiucz?”

Hospodar smewknyschi dzescze: „„Wy wschaf macze to tola sa blady, moj knjeze, sa blady hlupeho luda!””

Na to ton wyscht rjenty: „Haj hlejce, ja sawescze pschiwercow nimam, duž wem tez, so scherjenja njesu. A pschi tym sym we wschach wozach, kaz ho mi staremu wojnarnej fluscha, bjeje wscheje bojosce. A tola sym sa mlode leta pschi podawlu pobyl, kotryz chze mje hischce dzenska stchacz, hdyz na pomjatt stupi!”

„„Dha budzce proschenty, powjescze tola, schto je to bylo.””

A na to wyscht powjedacz pocza. —

(Pschichodnje slonczjenje.)

Wschelake i bliska a i daloka.

Namjet nazionalliberalneje strony, so by ho swjedzen tjoch kralow sbehnul a pschichodnu njezelu hobu swjeczil, je ho sandzenu wutoru w saksim fejmje wuradzil. Saczrunje tez konservativni i liberalnymi sa pschijecze teho namjeta wustupowachu, tola naschej ferbstaj saposklanzaj ff. Kofla a Soba ho w tym wot myhle druhich konservativnych saposklanzow wotdzelischtaj a w myhli a po zabanju nascheho ferbstkeho luda sa sderzenje naschemu ludej droheho swjedzenja tjoch kralow hlokwataj. Wjeshina fejma ho sa sbehnjenje swjedzenja pschi wothlokwowanju wupraji. Wshchnosc pa knjesej ministrej pschipowjedzi, so wona do sbehnjenja swjedzenja njeswola.

Dalische dobrowolne dary sa wbohe armeniske khroty:

- С Порсхиске воґады псches k. far. Arngarja:
- В. i Р. 2 hr. — np.
- С Хродзішчэанскеје воґады псches knjesa fararja
- Мрósafa:
- М. М. 2 " — "

Сромадзе: 4 hr. — np.

W mjenje wobohich khrotow wutrobny dzaf.

Golez, redaktor.

„Bombaj Bób” njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tez we wschach pschedawarnjach „Serb. Nowin” na wschach a w Budyschinje dostacz. Na schtworczi leta placzi won 40 np., jenotliwe czisla ho sa 4 np. pschedawaju.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjatj,
Duši datj,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa Ɣo łóždu Ɣobotu w Smolerjež kniħiczišcežetni w Budyschinje a je tam ja sčtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njedžela adventa.

Romst. 15, 4—13.

Adventske křěrlusche nětko spěwamy. S nimi teho Wótza nascheho Knjesa Jesom Křysta křwalimy, so je we Ɣwojej spodžiwnej lubosći hrěšchnemu Ɣwětej jenicžko-narodženeho Ssyna daril jako wumozerja wot wěczneho skazjenja, jako Ɣrědnika wěczneho žiwjenja. Tak chzemy Ɣo na žohnowane Ɣwjeczenje hodow pschihotowacž. Duž Ɣo tu nihtó njewusamkń, so bychmy po jenej myšli s jeny m rtom Boha křwalili. A temu pať je troje nusne,

1. so my mješ Ɣobu na jene myšlicze, po Jesom Křystu. Křesczijanow w Romje Pawoł na to dopomina, so je Křystus jich wschitkich do Ɣwojeje lubosće, Ɣwojeje hnady, Ɣwojeje sjednocženstwa pschijał, njeh Ɣu předy židži abo pohanjo byli. Najprjódzy bu wón Ɣlužobnik wobrěsanja a je sħubjenym wowzam Israelskeje křěze Ɣwoju Ɣlužbu posticžal, niz jich křařnych pocžintow a sařlužbow dla, ale Božeje Ɣmilnosće a prawdy dla; pschetož Bóh běšche wótzam dawno hižom Ɣlubil, so s Abrahadoweho Ɣymjenja žohnowanje na wschitke narody pschidže. Pohanam pať njebě žane Ɣlubjenje date, a tola je jich Bóh teho sħoža džělomnych scžinił, kotrež je Ɣo w Křystusu sjewilo, se Ɣameje njesařluženeje Ɣmilnosće.

Tuta Boža Ɣmilnosć je tež naschim wótzam psched lětstotekami knjejstwo Jesuřowego mjena pschijnjekla a s tym wschitkim tón porjad a to žohnowanje, kotrehož Ɣo my psched tymi ludami wješelimy, kotřiz křesczijenjo nješku.

A móžesh-li ty rjeknyč: Moja duřha posběhuje teho Knjesa, a mój Duch Ɣo wješeli w Bohu, mojim Sħožniku! a móžesh-li w žiwjenju a wumrjeczu Ɣwoju nadžiju na Božu hnadu w Křystusu stajicž, sawěrnje, to je dar Božeje Ɣmilnosće. D, bychmy w tutym adventskim čařu Ɣo wschitzy wupotafali jako čłowjekoj, kotrychž je Křystus do Ɣwojeje hnady pschijał, by-li džakowna lubosć napschecžiwu naschemu Sħožniku a jeho Wótzej nař wschěch napjelnila, duž by tež lubosnje s naschich wutrobom hodowny křěrlusč saklincžal: Čžescž budž Bohu we wyřkofsczi, kotryž je se Ɣameje lubosće nam Ɣwojeho Ɣyna sa Sħožnika dał! A temu je pať nusne

2. so Ɣo jedyn po druhim horje bjerje k Božej křwalbje. S tym Pawoł najprjódzy na to džiwa, so běchu w Romskej wořadze Ɣylni a Ɣlabi. Čži Ɣlabi běchu předy židži byli. Wot małosće bě Ɣo jim jako Ɣwjata pschibluschnosć saschčepilo, Ɣo pod Bože pschitafnje stajicž a to niz jeno pod te, kiž lubosć k Bohu a bližšchemu žadachu, ale tež pod te, kiž Ɣwjeczenje wěřnych dnjom a sħđerzenje wot wěřnych jědžow porucžachu. Sħdyž tuczi w sakonju čžitachu, so je Ɣo wužiwanje mjařa a sħotowanje wina halke po lijenzy sapočžalo, duž mēnjachu, so je lěpje a sa křesczijana pschihódniřcho, Ɣo přenjoťneho porjada džeržecž a wina a mjařa Ɣo zyle wořtajicž. Tajzy Ɣo do křesczijanskeje Ɣwobodnosće njemožachu tak loħto namafacž, kaž tamni, kiž běchu předy pohanjo byli. Čži běchu bjes židowskich wuřawkow wotrořtli, Ɣwjecžachu jedyn džěń kaž tón drugi temu Knjesej a jědžachu a pijachu wschitke Bože

dary, weso i mēru a i dżakowanjom. Ale byli kaŹ klabi spytowanju podleŹachu. Tamni na tutych i wēstym Źazpiwanjom hladachu jako na ludzi, tiŹ Źu wobmjesowaneho ducha a pschewulku waŹnosć na swontowne, pōdłanste wēzy kladu; tuczi tamnych budŹachu, so njejsu polni, rošbudzeni kšchesczijenjo, so jim prawa kħutnosć Źiwjenja pobrachuje. Psches to bu bratka lubosć Źranjena, jednota gmejny Źo ŹhubjowaŹe a bu njemōŹno, so bychu po jenej myŹli i jenyim rtom Boha kħwalili.

A njeje tutōn strach pschezo hiŹcze tam, hōŹeŹ kšchesczijenjo bōle ŹakōnŹeho waŹnija a tajŹny ŹwobodniŹeho waŹnija w nastupanju wēzom, kotreŹ je BoŹe Źłowo Źnle naŹchemu rošbudŹenju pschewoŹtajiko, hromadŹe bydla? Nje- trjebamy hiŹcze dŹenŹa to napominanje: BjeŹce Źo jedyn po druhim horje w lubosći? Wy byli, hladajce Źo, so njebyŹcze psches njewobhladnive wuŹiwanje Źwojeje Źwobodnosće Źwojim ŹlabŹim bratram pohōriŹt dali, wopokaŹce napŹecziwo nim tu Źczetpliwosć, kotraŹ mōŹe niŹ jeno noŹyc, ale teŹ na pschibowanje jich pōsnacŹa cŹafacŹ, haj na jeho pschisporjenju w poniŹnej a cŹichej myŹli Źobu dēlacŹ! A wy klabi, njeŹdychujce a njewolajce hnydom na Źwētnie ŹmyŹlenie a njeŹchesczijanŹe waŹnije, hdyŹ drugi pomērnje a dŹaknive wuŹiwa, cŹehoŹ Źo waŹe bojaŹnive Źwēdomnje Źdaluje! To jene kaŹ to druge ŹadŹerjenje by wobŹwēdcziło, so macŹe hiŹcze Źpodobanje Źami nad Źobu. A tōn Knjes JeŹuŹ, Źe kotremuŹ Źo tola wŹhitŹy modlicŹe, kotrehoŹ Źłowa tola wŹhitŹy lubujce, kotremuŹ cħecze tola wŹhitŹy Źiwi bycŹ a ŹluzicŹ, njemējsche we wutrobnej poniŹnosći Źaneho Źpodobanja nad Źobu, ale mējsche Źwoje najwjeŹŹe wjeŹele nad tym, druhim ŹluzicŹ, w Źebje ŹaprewoŹej lubosći Źo i Źlabym a hubjenym dele podacŹ. KaŹ Źczetpliwje wōn Źwojich wucŹobnikow i jich Źlabosćemi a i jich taŹ pomału roŹczaznym pōsnacŹom njeŹesche! KaŹ ŹprōŹnive dŹelaŹe wōn na wobŹim ludu! KaŹ pschecŹelnive a lubosćiwje wōn hrēŹŹnikow i Źebi wabjesche, niŹ so by jim i nēczemu Źłemu i woli byl, ale so by w nich kħroblosć a Źwōlniwosć i polēpschowanju ŹbudŹil a na ŹakladŹe do nich poloŹenym dale twari! Njejsmy wŹhitŹy i temu powołani, so bychmy ŹlēdŹili Źa jeho stopami? DuŹ bjeŹce Źo jedyn po druhim horje, jako teŹ KħryŹtuŹ waŹ je pschijał mjes Źwojich wucŹobnikow, so mohli w tutym adventŹim cħaŹu po jenej myŹli i jenyim rtom Boha kħwalicŹ. A temu paŹ njeŹapomēcŹe,

3. so dyrbicŹe psches BoŹe Źłowo a modlitwu wŹchēdnje mōŹ Źwjateho Ducha pytaŹ. To wŹchaŹ je wērnō: we wobŹtajnej Źczetpliwosći druhich Źlabosće ŹnoŹyc, Źam Źo ŹapreŹ a Źo w lubosći po druhim horje bracŹ, to njeje mała prōŹa, i temu Źluschy doŹe, horŹe bēdŹenje pschecziwo Źebicziwosći wutroby. Ale njeje dħa nam i temu Źlubjena mōŹ i wyŹkōŹosće? ŹchtoŹ Źebi Źczetpliwosć a troŹt we Źwjatym piŹmje pyta, kotreŹ je taŹ bohate na powucŹaznych, troŹtowaznych a napominaznych Źchpruchach a Źtawisnach, a ŹchtoŹ i tajkim pytanjom w piŹmje ŹjednocŹa nutrnu prōŹtŹu a modlenie i Bohu Źczetpliwosće a troŹta, njedyrbjał tōn teŹ psches Źwjateho Ducha mōŹ doŹtaŹ, do Źkutka ŹtajicŹ a wunjeŹcŹ, ŹchtoŹ je cŹēlnemu cħlowjeŹej njemōŹne? Njedyrbjał Boh teho napjełnicŹ Źe wŹchēm wjeŹelom a mērom we wērje? A njedyrbjało i tajŹeje wēry nam ta wjeŹela nadŹija pschicŹ, so psches wŹhitke wŹchelaŹosće mēnjenjom a waŹnjom tola ŹkōncŹnje

dōndŹemy i jenaŹej wērje a pōsnacŹu teho wot wŹhitŹich jenaŹ lubowaneho ŹŹyna BoŹeho?

Boh teje nadŹije pschihotuj naŹ wŹchēch i jenoŹlōŹnej kħwalbje Źwojeho Źwjateho mjena i Źohnowanemu Źwje- cŹenju Źwjateho adventa! ĤamjeŹ.

M. w Hr.

WjeŹele a mēr we wērje.

RomŹk. 15, 13.

ĤtōŹ: Ĥa ŹbōŹnosć jow i nam pschihadŹa —.

Ĥa wēru dŹerŹu we duŹchi,
Tu njedam Źebi rubicŹ;
Mje jeina kraŹnosć bohacŹi,
Tu nochŹu Źenje ŹhubicŹ;
WŹchał ja tu ŹbōŹnu wēstosć mam,
So jumu w njeju wohladam,
ŹchtoŹ na Źemi Źym wērił.

DuŹ jako mēŹcŹan njebjeŹi
Źsej pschaju Źiwu wēru;
Tōn Źchlit njech duŹchu wobroni,
ĤacŹ pōndu domoj i mēru;
Psches trōtke cħaŹne Źiwjenje
Boh i dobŹcŹu mje pomjedŹe,
ĤdŹeŹ mēra palmy wēja.

Mōj troŹt a moja nadŹija
ŹŹy, KnjeŹe, w tutym cħaŹu;
Mōj wēcŹnje budŹeŹch, hdyŹ Źo ja
Tam w ŹbōŹnych honach paŹu.
O duŹcha, kħwataj, Źpēchuj Źo,
Ĥaj njeje wjaŹy daloko,
ĤdŹeŹ Źo cħi krōna bŹŹŹeŹi.

WōdŹ, BoŹo, moju wutrobu,
So wysche Źebje hladam,
ĤdŹeŹ njeŹachodne kubka Źu,
Njech jeno te Źej Źadam.
KaŹ mħla pschēd Źlōnzom roŹpluwnje,
ĤaŹ ŹaŹdu Źwēta kraŹnosće,
ĤaŹch Źtatōł je we njeju.

DōjŹ w cħaŹnym cħēle kħodŹu ja,
NiŹ kħciŹ a horjo cħuje,
Źso mi tu hiŹcze njeŹewja,
ŹchtoŹ Boh mi pschihotuje;
Tam, hdyŹ Źo wjaŹy njeplata
A njeje ŹaŹosć, Źrudoba,
To haŹle polnje Źhonju.

Źow ŹbōŹnosć widŹu w cħēmnosći;
Tam budŹe wŹhitko jaŹne.
Źow hrēchi cħinja cħeŹu mi;
Tam Źpadnu ŹwjaŹi cħaŹne.
ŹchtoŹ nēhdy bēch, jow kaŹy Źo;
Tam ŹaŹo BoŹe podomniŹtvo
Ĥa w kraŹnej pschje Źmēju.

Ĥy Źy, mōj luby ŹbōŹniko,
Mi tajku ŹbōŹnosć dobył,
ĤdyŹ na kħciŹ dał Źy pschibicŹ Źo,
ŹŹy Źa mnje w Źnijerczi pobŹł.

Na tvoju smjercz buch wufschczeny,
Ty nětko moja prawdoscz by,
Duž je mi njebjo wěste.

Kat wulke twoje sbože je,
D jaczumaj to, duscha!
A spěwaj Bohu thěrclufche,
Džat tajkej hnadže kluſcha.
Wſcha ſwětna kraſnoſcz ſahinje,
Hlej, Boža miłoſcz woſtanie
Hacž do wěcznoſcze! Hamjeń.

K. A. Fiedleř.

Sswětlo wot horka.

W tamnym čaſu, jako naturu a ſjewjenje ſebi njeſcheczel-
nje napscheczo ſtajachu, diwělowař David Hume jene roſpominanje
ſpifa wo poſnje doſahazym naturſkeho ſwětka — mjenujzj
čłowſkeho roſoma. Stawisnař Dr. Robertson ſnapschecziwi pař
jemu ſe ſwojim roſpominanjom wo njedoſahanju naturſkeho
ſwětka a nuſnoſczi ſjewjenja.

Wobaj mužej bēſchtaj pſcheczelej, runjež we ſwojich nahla-
dach pſchecziwnitaj. Sedyn wječor mējeſche ſo w Robertsonowym
domje literariſka ſthadžowanſka a pſchedmjet ſabatny bē natura a
ſjewjenje. Huma bēſche teſ pſchitomny; w žiwym wobdželenju
na roſmołtwe wón ſwój nahlad ſe ſwucženej wótroſcžu dopoſaja,
mješ tym ſo Dr. Robertson ſwoju wěru do ſjewjenja ſ wulkim
pſchewědčenjom jaſnje roſeſtaja.

Huma ſo poſbēhny, jako přeni ſ hoſczi, kotryž božemje praje-
ſche. Wón ſo pokloni a t durjam kroczeſche, ſcžehowanj wot
domjazeho knjeſa, kiž ſwězu njeſeſche, ſo by jemu won poſwěcził.

„Proſchu, njeprózuječe ſo“, Huma t domjazemu knjeſej rjekny
— a, ſ woſebithym wurasom, „ja naturſke ſwětlo ſa poſnje doſa-
haze džeržu.“

Wón džěſche, pſchetroczi pſchitwarł, ſatopny ſo wo něſchto
a ſ wotewrjenymi hłownymi durjemi po ſthodženſkach dele na
drohu padže. Dr. Robertson ſe ſwězu ſa nim khwataſche a jemu
na noſy dopomha, pſchi tym te ſłowa mērnje prajizj: „„Lěpje ſa
Waſ, knjeſ Huma, bſchecze-li Wj ſwětlo wot horka mēli!““

F.

Džěczatkowa modlitwa.

Ach, luby Božo, hladaj mje
A mojich ſtarſchich luboſnje,
Tež bratrow a teſ kotſiczi
Pſched njeſbožom na kędžbu wſmi.

Haj, wſchitkich mojich lubych tu
Se ſwojej ſchlituj prawizu;
Mje ſwarnuj pař pſched hrěchami,
So ſym ja džěczo lube či!

Surij Bróſt.

Bohata w Khrystuſu.

Wjesdžěcznaj mandželſtaj, kotrajž bēſchtaj ſebi w Oſtindiſkej
bohate pokłady ſaſlužiloj, ſo do ſendželſkeje wrócziſchtaj. Žona,
na oſtindiſke klima ſwucžena, ſebi pſchi ſwojej něžnej čělnej
twórbje ſ pſchekhodom do ſymniſkeho klima ſtraſchne wutrobnowe
čžerpjenje pſchicžahny. W ſamotnoſczi ſwojeje thoroſtwy widžeſche
ſo wona huſto na ſabatnu ſwojeje ſwěrnej dżowki poſaſanu.
Sejna niſka ſdželanocž wſchal jejne žadanja mało ſpoſojeſche; ale
ta njeſchepójnajomna wulka wutrobina dobrocziwocž, ſo ſ jejnych
ſłowow a ſtutkow ſwěczaza, ju pſcheczo ſaſo t nej čžehniſche.

So by jej małe pſchewědčenje pſchihotowala, kaž teſ ſebi ſamej
wěſte wutrobine ſpoſojenje popſchala, ta thora jedyn džěń ſwoje
juwele abo drohoſcze wukhwalowalſche a bē pſcheczelniwje podwolna,
je džowzy poſaſacž. Tu bēchu pjerſchčenje, kamjenje, woponzy,
ſchijne rjecžahny wjſſoſeje drohoty. S džělbracžom, ale na žane
waſchne wot wulkeho ſpodžiwanja ſajata, kaž bēſche to tamna wo-
čžakowala, ſlužobniža tón njeſwucženy napohlad poſtrowi. So by
mjšle ſwojeje knjenje na druhi pucž ſkožika, wona džěſche: „Sa
mam teſ juwele.“

S džiwanjom ta wuwola: „„Wo tym džě mi hiſchcže ženje
ničžo prajika njeſj; ty džě je teſ njenoſjſch.““

„Sa čžu je Wam poſaſacž“, wona wotmolwi; „pſchetož ja
žaneho ſamjſka nimam, je potajecž.“ S tymi ſłowami wona po
ſwoju bibliju bēžeſche. Thora mjšli, ſo ſu wot ſlužobneje do
njeje položene. Ale kař wulke bēſche jejne ſpodžiwanje, jako pſchi
wotewrjenju biblije njenamařa, ſchtož phtaſche. Měſto teho pař jej
wſchelake wulzy čžisčezane bibliſke hróncžka napscheczo ſtupichu,
kotrež bēſche wothladarnicža hiſchcže woſebje wuſnamjenila, jako:
„Phtajcže najprjedy Bože kraleſtvo a jeho prawdoscz, dha budže
wam to druhe wſchitko pſchidate.“ — „Schto pomha čłowjelej,
hdy by wón runje žyly ſwět dobył a pař na ſwojej duſchi ſchłodo-
wał?“ — „Sa mam ſa to, ſo nēcžisčeho čžaba čžerpjenje hódne
njeje teje pſchichodneje kraſnoſcže, kotraž ſo nad nami ſjewicž budže.“
— „Hlejcže, to ſu moje juwele!“

Tónle wobwrót roſmołtwy duſchu thoreje ſ najmjeſiſcha ſ lěp-
ſchimi ſdaczemi napjelni, mješ tym ſo jej poſne ſroſymjenje hiſchcže
pobrachowalſche. Wona čžujeſche te hojaze mozy, kotrež ſa jejnu
duſchu w bibliji ležachu. Dalſche roſmołtwy ſ tej ſwěrnej ſlužob-
nizu ſpomožowachu ju pſcheczo bóle w jejnym ſchewědčenju žiwje-
nju. Sejna thoroſcž drje njeſchewědčenje potraczeſche, ſ tym pař
ſ dobom to ſbóžne ſhonjenje ſłowa: „Hacž runje naſch ſwonłowny
čłowjeł ſo ſkaſy, dha wſchal tón ſnutſkowny ſo wote dnja do
dnja wobnowja.“ Wona namara tu drohu parlu njebjeſkeho
kraleſtwa.

F.

Knjeſowe kłapanje.

„Džědko, ty pola nař hubjenje trjehiſch!“ mloda žona wu-
wola. „S radoſcžu je tónz. Tař njeſbožowna ſo w žiwjenju
hiſchcže ſacžuwala njeſjnym. Wſcheho dhyrbju ſo nětcole wſdawacž
džěcža dla. Mimala podležu; pſchetož to wutracž njeje, ſchtož mje
tón hólz pſchewědčeha. Lědma ſmēm ſo wot jeho kóža přjecžhibnyčž.
Wón žaneho nječžerpi, thiba nana a mje. A to džě džěń a nóz.
Wothladanje je jara čžęžle; wón wola, hdyž ſo jeho jeno dótknjeſch.
A temu lěkař praji, ſo móže ſo to do dolhoſcže čžahnyčž. Ach,
džědo, to tař rjenje pola nař džěſche, Surł po čžele a po duſchi
pſchibnywalſche, najlěpſche poſtupy w ſchuli čžinjeſche, a nětko tu wón
leži a žałoczi! To je hórje, dnyli w jaſtweje žiwy byčž!“

„Ty jeno njemóžeſch prawje widžecž, moja džowka,“
ſchědži.wz wotmolwi. „Saſtvo waju thoroſtwa njeje, ale ſwja-
tocžna měſtnoſcž. Haj mi jeno wurěczecž a poſlučaj mērnje! Na-
dobna woſobina je do njeje ſaſtupila a čžyła rad thoroſtwa do
rěcženſkeje ſtwy pſchewobrocžicž, hdyž mohla wona ſ tobu wo jara
wažnym rěczecž. Wěſo, jeli-ſo ty tař wótije morſotaſch, wona
t ſłowu pſchicž njemóže; ty ſ žyła hiſchcže njewopomnjeſch,
ſchto tvojemu džěcžu tař žałocžicž dawa. Tvoje džěczo je tebi
tvoje najlubſche; ale tón, kotryž dhyrbjał tebi hiſchcže lubſchi byčž,
jo nětke we ſwojimaj rukomaj džerži a ſo tebe praſcha: Dhyrbju
jo či wſacž? Sa to móžu.

„Ty prajich, luba džowka, ſo je tař rjenje pola wař ſchlo.
Haj, ale do Božeho domu njeſtaj wój, tař mjele hacž wēm, ženje
pſchicžiloj, t Božemu blibu hařle tař prawje niž. Moje napomi-

nanja niczo njepomhachu. Ty hama ras rjefny: Džed kemschi a k Božemu blidu khodži, a mój khodžimój do džiwadła. Nětko waju jedyn druhi napomina. Ty mēnisch, so je Suřk po czēle a po duschi tať derje pschibymal; haj, ale to waju džēczo pola waju dožiwiko njeje, so budžischtaj wój hdy jenu domjazu nutnosć s nim wotmēkoj. Wusforžila, luba Herta, by ty pschi Suřkowym ložu hižom došč; modliła by so ty najšterje jara mačo abo s zyka niz.

„Tón knjes pola tebe klapa, moja džowka! Wěsch, shto czi wón praji? Po krótkim abo dlějšchim czasu dyrbiš wšchitko wopušćić, shtoz bēšche twoja radošč. Po malej abo wjetšej khwili wšcho do hromady padnje, na czož ty šwoje sbože twariš. Shtoha ty potom hiščće mašč, jeli-so žaneho Wumožnika nimašč? Njemyšć hebi jeno, so budže to njewažne, abo so to bjes sadwēlowanja wotēndže, nimašč-li we wumrjećzu žaneho pomoznika, kotrehož mōžesć so džerjeć. Wopomni to, moje džēczo! Ty njejš by se šwojim Suřkom hama w khoroštwi; tón knjes je porno wamaj. Woforzej so psched nim a pōsnaj, shto wón chze!“

F.

Scherjenje.

Se sawostajeństwa Jana Wjele.

IV.

S tych rēcžow so sjemi, so bē wón jedyn s tych tjoch, kiž bēchu tehdy wofrjedž nožy psched schibjenzu wołali, tón wobwēščenž dyrbjal k nim na reje pschińć. A wón bē runjemon tón, kiž bēšche pschi tym najhōršchijbył. Hdyž bē wšcho idžēlil, prajesche s kōnza: Shto mēnicze k temu?

Hospodať potasa w mještowczu pošmēwł a džesche: „To snaju, a rospraju hnydom. Ale šwolće, so hebi wot přēdka prascheńćto domolicž šmēł.“

Wyschť pošimny s hłowu.

„Njebēšćće, prjedy hač do hrodu džēsćće, wšchitz tjo pod hrodom w korcžmje?“

„„Haj, bēchmy.““

„Njebē tam w durjach pschi schleńzy piwa nēkajki pacžoņny hōlž, kiž bē hej na lizo cžorne rubjeschto šwjasał?“

„„Na to so trochu dopomnicž wēm.““

„A njebēchu wasche koniki kroschať, mrosat a lišchať?“

„„Su, bēchu.““

„A njebē tam korcžmařka, młoda a rjana, ale bjes widžēńćta na lēmym wōczku?“

„„Tu hiščće psched šobu widžu.““

„A najwjetšchi s waš, tón s cžerwjenej hłowu, njepomē šnana s njej njepēkny žort?“

„„To njemōžu přēcž.““

„A njebēchu mjes wami žorty wo nēkajkej schibjencžnej korcžmje?“

„„To drje ma šwoje. Ale prajće mi tola, kať je mōžno, so wšchitko tať do drobna wēsće? S kajkim kusłom to mōžecze šnacž?““

„K temu, mój cžesćeny knježe, njeje kusłanja trjeba. Glejće, to ma so tať. Tón młody cžłowjeť s cžornym sawjasom na lizu, tón wšchať bēch ja. Nunje to lēto w mēsće sa dracžowšeho wotrocžka šlužach. Wopołdnju woneho dnja bēch na wšach sa khorymi konjemi hladať; a jako bēch hotowy, do korcžmy stupil, hej napoja kupicž. Šijach pschi durjach stejo. Glej, dracžowški wotrocžk, wón drje šmē do korcžmy nuts, ale niz dale tjoch krocželow do jstwy. Mje mjeršasche na wasche nješrale žorty, najbōle na to wo schibjencžnych ludži. Tež na to bēch hnēmny, kať chzu so wušnacž, so bēch wam šazpjeny šlēpž, a wy bēšćće šlocži a židžani knježa, hačž runje niz pschese mnje duschni. To so mi tehdy njeprawda

šdasche. Shto mōžach hej sa to, so w bohonym domje rodženy njebēch, runjecza wam? Duž samyšlich hebi: Tych hordacžkow šescherišć k lubu, hdyž pōczmje jich domojpučž nimo schibjenzy pōndže. Sa cžmicžku hižom w schibjenzy šhowany kafach, tať studno hačž bē. Wy wostasćće bjes kōnza dolho. Mjeršazy chžych hižom dom. Dha šašchach konjazy stup. Duž wocžaknych hiščće. A hlej wšchať, to bēšćće wy tjo. A jako tón njeduschny žort k schibjenzy šlecži, nastajich ružy sa hubu s wobeju bokow a šawrēšćach s žyleje schije: Haj! haj! haj! — Njedaj to ničto, kať bēšćće štronu, kať by waš s wichorom šmetł. Kať prasčachu konjom s pōdkowow šchřē! Hdyžtuli šnadž šašo šće widžal, so nēkajki wobwēščenž wiša, šće šašo na njeho wołal?“

Wyschť šedžesche myšlo, a njerjefny khwilku ani šłowcžta. Wocži a wušchi bēšche nastajal a dnyš a dnyš potšchaņnył s hłowu, a trubku pachacž bē šabyl, tať so bē hašća.

Duž hospodať šamołwi s nowa: „Mō, najlubšchi knježe, shto prajicze nēť?“

A prasčany knjes jemu šlōńćnje wotmolwi: „„Šaniba sa mnje, so khroblimnych žortow šym na jashť wšal. A hłupy šym byl, so šym so scherjenju šatrasćić dal. Haj, hłupi šmy wšchitz tjo byli, so njejšmy temu scherjenju do wocžow pohladacž šchli. — Ale tón šescheť je nam štrowy byl. Wy žadny wjaz na žanych morwonych wołali njejšmy. Wšchitz šmy dyrbjeli wušnacž: Tajte žorty šu bludny a wohidny hrēch. So šće mi nathil k tajtemu khrobleńju na wēcžne wuhnał, sa to mēsće mój pōšdny, ale wšchať wutrobny džal!““

Wschelake s bliska a s daloka.

— Njedzeli 5. dezembra so nowy šarac knjes Šejda, kotryž bēšche hačž dotal s šararjom w šschischowje, jako šarac w Šprejzach psches knjesa šuperintendenta Šuringa šapokasa. Šprejčanske šarštwo je so jemu wot žyřkwinskeje wyschnosće, kotraž ma wobšadžeńšte prawo w Šprejčanskej wošadže, wot 1. dezembra pschipošasał.

— Šańdženu njedzeli je so wobnowjena Šērowšća žyřkej w Budyščinje pošwjećžila a do trjebanja wšala. Pošwjećženje mēsčesche šo psches knjesa šekundarija Šāblera, dokelž je knjes primarius Wjazka khory. Šērowšća žyřkej je nowe kraņne byrgle došala, kotrež je knjes Ššowa w Budyščinje twarił.

— Pschichodnu pōndželi 6. dezembra popołdnju w 3 hodžinach šmēje so w domje młodženskeho towaršstwa na hornčerškej hašty w Budyščinje wotřeņna konferenza duchownych Budyškeho wotřeņka.

Dališće dobrowōlne dary sa wbohe armeniške šyroty:

S Busečžanskeje wošady psches k. šar. Šubiza:	
R. s R.	4 hr. — np.
R. s L.	1 " — "
H. H. s B.	2 " — "
R. s R.	2 " — "
L. s R.	1 " — "
W. s W.	5 " — "
R. s P.	1 " — "
R. s R.	1 " — "
S Nješwacžidškeje wošady psches knjesa šararja	
Waltarja:	3 " — "
S Šatečžanskeje wošady:	
Šch s R.	2 " — "

Hromadže: 22 hr. — np.

W mjenje wobohich šyrotow wutrobny džal.

Gōleč, redaktor.

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.]

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje dželaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šerbške njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šmolerjez knihicziščežerńi w Budyšchinje a je tam ša šchtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

3. njedžela adventa.

Kol. 1, 12—15.

Naša epistola je polna hnady a wješela. Se wschitkich šłowow šbóžnu džakownu wutrobu čzujemy. To je kaž šhěrlušch na wyschšim chorje, spēwany wot Pawoła, dokelž wě, šchto je tón Knjes nad nim a nad tamnymi šchesečzijanami čzinił. Njejšu pał jich nashonjenja tež našče? Duž džakujmy šo temu Knjesej, šo je noš tak wyšoko wobhnadžil.

1. Wón je naš hódnyč čzinił k runemu herbštwu šwjatnyč w šwětle. Herbštwo rekašče tón kraj, kotryž běšče Bóh Abrahamej a jeho šymjenju šlubil, do kotrehož běšče šwój lud k Egiptowskeje k móžnej ruku dowjedł, w kotrymž běšče kóždemu šplahej jeho wěšty džel psches lóš pschipołasał. Tutón žohnowany kraj bě Šraelštemu ludej lubny a drohi, niž jenož kaž je kóždemu ludej jeho wótzny kraj lubny, ale dokelž běšče jemu wobšwědčjenje, šo je Boži wušwoleny lud; tón kraj bě jemu šawdawł a rukowanje Božej hnady. Tehodla běšče mjes wschitkimi khostanjami, k kotrymž čzysche Bóh njepošluschnosč šwojeho luda domaphtacž, najwótrišče a najšurowski to, šo jón k tuteho kraja wuštorčzi a mjes pohanow rošpróšchi.

A tola je tuto herbštwo Šraela se wschitkej šwojej krašnosčzu a lubosnosčzu jenož šłabe šnamjo nješachodneho, nješmasaneho a nješwadneho herbštwu, kotrež je Bóh šwojim šwjatnyč w njebjekach šthował. Tamne herbštwo šteješče pschi wschitkim Božim žohnowanju tola pod poklecžom

šachodnosčze, kotrež hrěcha dla na wschitkich štworjenjach leži; wójna a drohota, khorosčze a čzwile, štarosčze a nušy, čzerpienje a šmjercž šwój pučž tež do šlubjeneho kraja namakachu. Ale w kraju njebjeskeho herbštwu, do kotrehož hrěščne štaženje šastupicž njemóže, je šwětko bjes čžemnosčze, wješele bjes šrudobny, žiwjenje bjes šmjercže. A tamne bydlenje Bože w šwjatnizy templa, kotrež bě pobožnym tak drohe, šo wušnachu: Šač lubosne šu twoje wobydlenja, Knježe zebaot! Šedyn džeň w twojich pschitwarkach je lěpschi, džžli hewał tawšynt, — běšče tola potajne a njebe pschirunacž k tym krašnym šjewjenjom, hđžež tón Knjes w njebjeskej šwjatnizy mjes šwojim ludom křodži a šo widžecž dawa wot woblicza k wobliczu. To je to herbštwo šwjatnyč, šo dyrbja k njemu pschińcž a pola njeho wěcznje wostacž a šhonicž a woptacž, šchtož žane woło njeje widžalo a žane wucho njeje šhyschalo a do žaneho čžłowjeka wutroby njeje pschisčło, šchtož pał je Bóh pschihotował tym, kotřiz jeho lubuja.

Alle šmemy dha šo nadžijecž, šo tuto herbštwo junu nastupimy, šmy dha jeho hódni? Tuto herbštwo šebi my nješšmy šašlužili, wono je dar Božej šmilnosčze. Duž džakujmy šo temu Wótzju, šo je naš k njemu hódnyč šczinił. Tehodla

2., je wón naš wutorhnył wot wyschnosčze čžemnosčze a naš pschestajil do kralestwa šwojeho lubeho Šyňa. Wot teho dnja, šo je šerschta čžemnosčze přenjeju čžłowjekow šawjedł, šo buschtaj jemu pošluschnaj, je wón na wscho čželo móž dobył, a žyke čžłowjestwo bu

emu poddane. Wjele jich wschał je, kotřiz njewjedža, tajkemu knjesej služba, tak žalostne rjeczasy noscha. Jako chał wot spoczatka a lešny sawjednik je satan jich myšle sapslepił! so mjenja, tak sbožowni a swobodni budža, budža-li po swojich lóschtach živi a činicz, sčtož so jich wutrobje spodoba. Tak njepósnaju, so su wotrocžy stajenja. Ale w tym dnybja tola wschitzy čezki pschah, pod kotrymž steja, sacžucž, so je psches hrěch šmjercž na wschě čłowške džeczi pschisčła a so tej wucžeknyčž njemóža. To je ta wyschnoscž čžemnosčze. A s teje je Bóh naš wutorhnył, jako wón šwojeho Šsyna póšła, so by tón čžertowške skutki sčasył. Tón je nad šersčtom čžemnosčze dobył a naš s jeho mozy wušwobodžil, so šmy nětko Jesušowi a móžemy w jeho kraleštwje pod nim živi byčž a jemu služicž.

Njebjeske herbštwje je hiščež pschichodne, ale do kraleštwja Jesom Šhryšta šmy nětko hižo pschestajeni. To je so stało w naščej kščenizy, a k šbóžnemu šhonjenju wo tym pschindžechmy, jako so s žylej wutrobu k šwojemu Šbóžniku wobrocžichmy a jeho we wěrje sapschimnyčmy. Kał šrudnje tola je, hđžež kšesčžijan šwojeho krala njepósnaje a jemu služicž nochze, pał dokelž ma bryuch sa šwojeho boha a šwoju čžesčž pyta w hanibje, pał so šebi kšwalbu se šwojeje šamšneje prawdosčze čžini, kotraž je tola psched Bohom kaž womasana drašta, kiž jeho nahotu wodžecž njemóže! Sčtož pał je w Božim šlowje šbóžnyč čžinjazu šwěrnosčž namakał, komuž je wutrobne wješeke, rosčž w póšnacžu Boha šwojeho Šbóžnika, sčtož sa tym steji, so by Šhryštuška pschezo kručžiščho sapschimnył a w nim namakany byl, tón móže tež s džakom wušnacž: Bóh je mje wutorhnył wot wyschnoscžze čžemnosčze a mje pschestajil do kraleštwja šwojeho Šsyna. To wschitko pał bē jenož móžno

3., psches wumóženje s krowju Jesom Šhryšta. Šdyž bē sčto do wotrocžkowštwja njewólništwa padnył, móžesche so wón se šlēborom a šlotom wot pschecžela wukupicž; hđyž sčto w čželnej nusy šdychuje, móže tón abo tamny jemu šnano s dobrej radu abo se skutkom pomhacž. Ale s wotrocžkowštwja čžemnosčze nam žadny čžłowjeł njewóže wupomhacž, tu móže pomoz jenož wot teho pschińčž, kiž je šnamjo njewidomneho Boha, tón přeninarodženy pschede wschitkimi štworjenjemi. Tón je we wěčžnej šmilnosčži so čžłowjeł ščžinił a so sa naš woprował a s tym winu naščich hrěchow sapsčacžil a naš se šmjercžze a šatamanštwja wukupił. Na nini mamy nětko to wumóženje. Šsyn tež ty teho šameho dželomny? Njeišy-li hiščež winu šwojeho hrěcha póšnał a sacžul, ležišy-li hiščež w španju lohčosmyšlenoscžze, prajišy-li: ja šym bohaty a mam do wole dosčž a njepotrjebam ničžoho, runjež šy tola tak hubjeny a wobžarujomny a kšudy a šlepy a nahi; njeišy-li šebi hiščež žaneje štaroscžze hrěcha a šuda dla čžinił, dha šy so šam hiščež s tuteho wumóženja wušamknył a tebi nješrosymliwe potajništvo wostanje, hđyž šawoł tu rjeknje: na nim mamy to wumóženje psches jeho krej. Čžujesč so pał winowaty psched Bohom, póšnajesč, so šy Boži hñew sapsčuzil a so ničžo nimasč, s čžimž by jón wotwobrocžicž mohł, dasč so w tajčej šwojej nusy pošacžž na Šhryštuška jako na to jehnyo, kotrež šwěta hrěchi nješe, wěrjšy jemu, so je šwoju krej pschelał k wodawanju tež twojich hrěchow: Duž šy móž jeho krowě a trošcht wodacžža šam na šebi šhonil a móžesč s Dawitom rjeknyčž: Derje temu, kotremuž pschestupjenje je špusčžzene, kotremuž hrěch je pschikryty.

Wyšoko je Bóh naš wobhnažil. Wyschnoscž čžemnosčze naš wjazy njetraschi, s Bohom wujednani šmy živi w hnadnym kraleštwje naščeho Šbóžnika, s wješekej nadžiju hladamy na herbštwje šwjatych w šwětle: Džerž, sčtož masč, so by ničto twuju krownu njewsał.

Šamjen.

M. w Hr.

Adventski džak.

D luboscž psche wschu měru,
Kał čži dosčž džaka dam
Sa wschitku wóžnu šwěru,
Kiž wschědnje wužiwam?

Ty na mnje wušpuyesč
Koh šwojich dobrotom,
Mje křtasč, pschewodžujesč
Psches službu jandželow.

Měj džak, so wutorhnyeny
Buch s putow čžemnosčze,
Psches Šhryšta wumóženy,
Šsym w jeho kraleštwje;
Wón sa mnje w šmjercži poby,
Krej sa mnje pschelał je,
S tym žiwjenje mi doby
A hrěchow wodacžze.

Duž čžini Wótz, so hódny
Šsym herbštwja we šwětle,
Šdyž jako nowo-ródnny
Nětk šwjecžy žiwjenje;
Mi prawdosčž Šhryštuškowa
Se hrěchow pschikryčze
A moja drašta nowa,
Kiž hnadu rufuje.

Nětk šym ja džecžo Bože,
Mam Wóžza we njeju!
D hđže je wjetšče šbože
Šow w šwěčže sa duschu?
Mi kčžje Boža hnada
We mojim Šbóžniku,
Duž troščtnje duscha hlada
Nětk k njeju s dowěru.

Nječ, Wóčže dobrocžiny,
Sa tajke šmilenje
Šsym pod tobu nětk živy
We twojim kraleštwje;
So služu tebi jeno,
Mohł so čži spodobacž
A šwjecžicž tvoje mjeno,
Čžył Duchu móž mi dacž.

Sa šwoje wobhdenje
Šmi moju wutrobu,
Ja wudebil ju rjenje
Šsym s wěru, pošutu;
Šu luboscž k tebi hrěje,
Čži wrota wotanka,
W nej džaka róža kčžje
Sa hnadu psches Šhryšta.

Duž pój, adventski králo,
Ty lubošć njebjesła!
Glej, džakny wopor palo
Čže wita wutroba;
Słysz we njej „hošanna!“
Glej, hotowa je čžer;
Duž pschińdž se swojim manna,
Mi daj swoj sbóžny mēr!

K. A. Fiedler.

Domisnje bliže.

Jedyn stary knjes a jedyn schulski hólčez hromadže w želešnicznym wosju ředžeščaj. Tón hólčez běšče w próšdninach pola swojeje wovki na wopnye pobyl. Zeho nan njebě wjazy pschi žiwjenju, a macž wjedžišče domach hospodarstwo, i kotrehož woteńč njemožesche.

Tón stary knjes, wulki pscheczel džěčzi, nišesche swoje wješele nad tym pěkny a řečznwym hólčezom a řo pilnje i nim šabwjesche.

Ša něščo čžafa to džěčžo k wofnu stupi, na starza řměščajzjy hladasche a džesche: „Nětko dyrbju jowle štač a wonhladač. Wot jow krajinu hižom šnaju. Nětk nješbhm wjaz daloko wot nascheje wšy a wot swojeje maczerje.“

Zeho wocži řo blyščesche, jako powjedasche, kať jeho macž čžafa a řo wješeli, hdyž wón pschińdže.

„Njedyrbjať ja tež tajki byčž, kať tole džěčžo?“ tón starz we swojej wutrobje myšlesche. „Njeměť tež ja i kóždym dnjom wješelschi bywacž, řamo pod čžezemi starobn, dokelž řo domisnje i kóždym dnjom bližu? Njedyrbjať mi wutroba i radošču žiwischo klapacž, hdyž na to pomyšlu, kať mi budže pschi dozpicžu tamnych stronow? Nimam tež ja wofno, i kotrymž nóžu swoju domisnu nasdala widžecž? Nimam ja Bože řłowo? Njewidžu pschezo truch njebjesche domisny, hladam-li we wěje do njeho? Š ja hiščče dolho wšcho njewidžach, ščtož řwjate Bože řłowo krašne a njebjeske wopšhija a ščtož mi wščitko pschiřkuscha, dokelž je mi to mój luby Šbóžnik šařkužil!“

F.

Wjeta.

Š džowkam jemřeteho pěknerja Leopolda Šešera w Muřafowje, kotryž bě dolhe lěta generalny poľnomóžnik wjetča řüclera byl, jedyn džek bur pschińdže a řo i rošhorjenjom a naležnje praschesche, w kotrym lěče je to bylo, jako jich nan i wječhom do Orienta pučowasche; řo je wón hižom na měščezanoštwje pobyl, hdyž jeho na te knježny poľasachu, a řo wot šonjenja praweje lětneje ličby wjele wotwiřuje.

Šunjež řo řpodžiwajzjy nad tutym požadanjom, tola jena i tny knježni pscheczelniwje šnapschecžiw, řo čže jemu lubjerad pořlužicž, a řo ma runje tu knihu, kotryž je jejny nan wo tym řpiřak, w rukomaj. „Kať móžecže jowle na titlowym łopjenu čžitacž, dobrn pschecželo, běšče to w lěče 1842.“ Š tym wona temu muřej tu knihu do rukow da.

„Ně, ně, to je pschecžiščžane, to je pschecžiščžane!“ burik wuwoľa, wiščnyjbrun bywajzjy.

„Ale čžeho dla dha je šam to i žyľa tať naležaze, tu lětnu ličbu wjedžecž?“ řo ta knježna woprašča.

„Š rješće mi k lubošći, řo je to 1840 bylo,“ tón muř prošesche, „ja řym řo wčžera je řwojim řuřodom w korežmje wo džěřacž hotownych toľer wjetowať, a te řym nětko pschěřrať!“

„Wasche nješbože wutrobnje wobžaruju“, ta dobrocžiw knježna šnapschecžiw, „ale w mojej ruřy njeleži, tu podawisnu, řo řo wjetča řüclerowe pučowanje do Orienta w lěče 1842 wotně,

pscheměnicž. Ale wšmicže i teho tón wužitk, řo nochžecže w žiwjenju řenje šařo hracž ani řo wjetowacž. Woboje mjenuju ja řpřotowanje bójřeho pschedwidženja.“

F.

Šbudženje.

(Spitta.)

Nječ tež puč je daloki
Šara wobčežny,
Nječ naš řhób tu na řemi
Še řnadž wofšudny;
My řmy tola wješeli,
Njepraščamy řo,
Ščto móž našča docžini —
Šam je řesuš wšcho.

Zeho dla řym šrosčtny tu,
Šmēm řo doměricž,
Šo mój Knjes mi na pučžu
Njeda řawutlicž.
Duž tež móž čže husto doščž
Žyľe řhubicž řo,
Wēm wščať: tam njej štyřniwosčž,
Šdžež ma duřcha řoh'.

Řiž mohľ wodu řpodžiwnje
Še řkať wudřicž,
Řapaťam řam pschiřaže
Šswojich řežiwicž,
Řiž mohľ řřibku podajo
Čžřjódny naščicž —
Njemohľ tón čži hubjenstwo
Š řbožu wobrocžicž?

Ščtož wšče řwěty džerži řam
W swojej prawizy,
Řjes joh' wole wľšťa nam
Š hłowy njeřadny,
Řiž wšcho krařnje wuwjedže
Šacž k najmjěřšchemu —
Mohľ drje tón řjes řmilnosčže
Byčž mi řřabemu?

Řiž je njebo wotewřil
W řamej lubošći,
Řiž je řwěru postajil
Čžer nam k Wótžewi,
Šdžež nam měřto wobřhowa —
Mohľ tón pschiswolicž,
Šo na pučžu řrudžby dla
Měli řawutlicž?

Ně, to čžinicž njebudže, —
Wšh je lubošny,
Džerži nam, ščtož řřubil je, —
Duž řo njebojmy!
Šdyž pať duřcha w nješbožu
Čžini starošč řej,
Dha wščať wocži posběhnu
Š lubom' Šbóžnikaj! —

Šurij Bršř.

Boži džiw psches knota

abo:

„Šdyž je nusa najwjetšča,
Boža pomoz pschisřhwata.“

Powjedańčto wot Š. Wjele.

Wšchomudry móžnať a wodžer njebješow a řemie je hižom w řastarřku řwěřjata na řřuřbu řřať, pať čžłowjeka řiwicž, pať čžłowjeka řřařčž. Tať řiwjachu rapaťi Božeho muřa řelišča pschi řěřy řrit, nosčho jemu mjařo a řhľb. Tať řuřachu čžerwje Anti-oča, řellskeho muřa, na řmjertnym łožu, řerizy wot njeho pschi řiwym čžěle.

Š tež na druhe řpodžiwne řřuřby řu byľe řwěřjata řřane. Šbo njewěšče řrařč, řo dyrbjesche řybřřo řonařa pőřřecž, řo by potom řhrobřřcho na řly lub řchol? a njewěšče řnadž, kať dyrbjesche řastojčžka nanej řobiařej na řhwilu widžěńčžto řřařčž, řo byču řpodžiščho džiwne wodženje Bože i řřwalbu widželi?

Š tať hiščče džęřša Wšh wščelake řwěřjata do řřuřby řjerje, řuščžiščho řřano, hacž by řwět myřřil a řjell. Šo pať, řo je hdy řazřjeny řnot po Božej woli čžłowjeka i čžěřnoty pomhať, to nochže řo niřať k wěje podobne řdacž. Š tola je řo to woprawdže pola nař řtaľo.

Do teho čžafa, hacž řudřřka bitwa telko wřow řřař: pať na řřuři řtorča, pať na popřel řřali, řtejesche w řoščezach řhěřka nimale na řonzu wřy, hdyž tam džęřš druhe řwarjenje řteji. Š tym řtatocžku byďlesche pobožny, ale tež řradawy řuđřil: nan a macž a jenutki řřnyť, hiščče w řřuřnicžny řhodžaty hólčž. Šam běšče řřaťať a macž běšče pschelčža. Pschi domčžu měřachu

■ Sahrodže něšto řadownych řchtomow, a řhětry řruch wote wřhy male najate pólko. Š modlerřkej duřchu a ř pilnyhmi rukami běchu přchi zplej řhudobje řpotojnje řiwi. Ale řař řo to řady řař ma, řo na duřchnych řudři ř njerěřka řřchiř řada, řo na niř řeř njeřoda dónřže. Řanej walichu přchi řkalnym dřeře na řtopu řamjeř, řžeřoždla dyrbjeřche řyřženje dolřo řjes warby ředžeř. A ř temu řo řta, řo řořa, řdyř řu macř řano řodejicř přchiřdře, řežeřche přcheřřtrjewřřchi noři a řjes dycha řymna. řa njewarba řa wjele njeřzel a něřko řa řořyna řmjercř bě řa řych wbohich řhudřintow řorjo. Ale na řenym řorju řo maľohdy řtaji. řako by řjeř, řo njeřřu řzi wbořy řař řrařeni dořeř, řbichu řim řrupy řich řruch řita a řařkow a řenu na řhudym pólku.

A ř temu řo najřbřeřche přchiřdře. Řlodemu řuřbodej běchu wot jeřo řemřeřeho nana řem řožeřene řito a řjenjeřy dolři. řón bě byľ dobreje wutrobny muž, a běřche řim w drořocře řožeřuju řomřaľ. řón řym řaľ běřche řinajřeje duřche. Řuny řucř, řaľo řu řo njeboh nanje wobředžeř řubľa, řzyřche wón řhudřintez řhěřku a řahrodku řa řnadny řjenjeř mečř. řo wřřate řwarjeřečřko řzyřche řpotorřačř dacř, řo by mořľ je řwójich wotnow řeřje do dala widžečř, a řu řahrodku řudřiřche řad ř řwojeje řahrodže přchiřřaľ. Ale řón řhěřřař bě řemu řunje řrajil, řař něřdy winiřař Řabot řralej Řhabej: „Řjedaj řo řóh, řo řych něřomu wótřow řerbřtwicřřko přcheřdaľ.“ Wřřitřkeřo řorja, řiř řhudichu řene do druřeho řrjechi, nje běřche řrubemu řublerjeje řel, ale witane přchiřdře. ře řwojeje řkopopřcheřřkej duřchi řebi wón řmyřli: řřařaj, řy řleřřo! Řněřko řzi řinaľ na řřeřhu řlocžu. Řanowe řožeřonři wupowěm řebi. A dořelž dře njeřožeřch řlacřicř, řařřoržu řebje do řnjeřich mořy. řuř přcheřdadřa řnjeřa řukľot a řahrodnu řchľapřu, řo řa řa řwójim přchiřřdu. A přchi řym ři řwoja wěř do rukow řadnje, a wěřeře řa řuni řjenjeř.

A řař bě řón njeřmilny řurowz přchi řebi řečřaľ, řaľ řu. řuřřniřřchi řudři dře řwarjachu na řo a řrajachu: „řo je přcheř řohom ř řrečřom.“ Ale řřto řřini řebi řařřile bohacřľ ř řudřazeje řaňby? Řbo řřto řrařřa řo řa řóřim řněřwom?

Řnjeřa řtajiřhu dřeň, na řotřymř dyrbjeřche řo řhěřka a řahrodka ře řjawnym na přchemoh řadřenjom přcheřdacř.

Řajřa řo řlacřřita řrudoba w řej řhěřřy! Řaľ řeřřne řřorženje wē řeře řych wbohich! řdře řada? řdře řmilnořečř? řdře řomoz?

řřončřnje řo řhromy nan řřřřnyřařo do řeřřa řuřřeři, řdřeř bēřche bohatty wuj wot danje řiwy. řeho řpřta wō řožeřonřu řrořřečř, řo mořľ řrořřneřo řuřboda wuplacřicř, řrjedny řačř řrařřny dřeň přchiřdře, řdřeř dyrbi řo řo řudniřřy nucřene přcheřdacře řtačř. Ale nařch wobřaruřomny mužil řu ře řrudřřbu řřoni, řař wērnje řo přchiřřlowo řraji: „řohatty řhudemu wujej do duri njeřa.“ řu, do duri řwojeřo řyřla řón řleřborny wuj řeho řhudacřřka řuřřeři, ale do duri řwojeje wutrobny řiz. řřto řzyřľo řo řemu bohacřřej řjeř, řy-li řeřřnjemu wujej řoľ řečřicřřka řoleri řožeřil? A wjeřřeře řožeřonři řón řebi wuprořřyl njebē. Ale řo bēchu řodarmne řrořřwř.

řřnyřř do řo řreřbajo řlazařche njeřwřřřřchany řajimař ř řoľymaj rukomaj řomoj, a řřoržeřche řoma maňřelřkej, řaľ je řam řubjenje řobyl. Řněřko bē řořřeřdnja řwěřřka nađřije na řřlowřřku řomoz wobimaj řařřa, řunje řař řwěčřřka wē wēřowym řřorřu. řa řři dny řudřetař dyrbječř ř řhribjetom na řwoju řořřodku řladacř.

řako řo wječřoricř řočřa, ředžeřche wona řa přřařřnym řolom a řonjeřche řnyřř, řo mořľa řebi ř nimi ř přcheřřenju macřečř. A wón bē řo řdyřuju řřřřnyřřchi řuřy ř njeř řymř.

ředny druřeho řpotojicř řladacřřtaj: „řóhľbyřnjēř wřřaľ nařř toľa njeřuřřečři, řyrnjeř řeř dyrbjeľi ře wřhy.“

Řjes řym bē maľy řurř hiřčečře w řahrodže wotřach. Řa řobo řřočři wón do řřřwř, řbēřnyřřchi wjeřeľy řľóřř: „řlejčře,

nano a macři! řlejčře, řřto maň! řřto w řahrodže na nowym řnotojsřečřu bē! řařřeľe řoľte řrořřchi řym nařaľaľ!“

A řřto bē řej nařřol? řo bēchu řeřře řhěřorřke řřoľki, řiř bē řnot ře řemje wuryľ. — Ale řaľ bēchu ře do řemje přchiřře? řaj, řřto mořľ řo řjeř? řo řo řa wřřeľaľo řudacř. Ale řrjechi řo řudanje wērnōřečř?

ř eřařřu řyřdomľeřneje wójny bēchu řow řhěřorřřy wōjazy byľi. řeřře řebi řřano řadny ř niř řudny ře řjenjeřy řod řabľoň do řemje řřřowal, a řotom řadnyřřchi w bitwje řej njebēřche řo nje přchiřicř mořľ? Ale řřto mořľ řo wjedžečř? ř wulkimaj wocřomaj řladacřřtaj řařřeř na řurřowym nařaľ a dřeřřtař: „řha nařmaj řola řo řnotojsřečřo řoľař!“ Řan řořbroji řucře řu řnotowu řóřku, a řlej wřřaľ, řo nařaľa hiřčečře řójsřto řych řřočřanyřch řlacřřow. řeřčře bēchu ře wjele řeť přchi řřtomje řod dornom řečřaľo, řrjedny řačř řrawy eřař dónřže, řo dyrbřachu řo řóřej woli na řwěřľo wōn.

řřamo řo wē, řón řnot wřřaľ ničřo njebēřche wjedřaľ ani wō řaryřnyř řřoľřach, ani wō řorjazej nyř řych wbohich. Ale řón řařřaraľ w njeřju, řjes řotřeřoř wole njeřadnje ř řřečři ani řeř wroľřil, bēřche řo wjedřaľ. A řeho řla řřewi řo řo, řřtoř dōwērne přchiřřlowo řraji:

řdyř je nyřa najwjeřřa,
řořa řomoz přchiřřwata.

řón řóřřa řo řřwōřjeřečřřo w řrawym eřařřu a řa řa řych wbohich řón řajny řřař wuryčř. Řeťľ mořřachu njeřřmilnemu řuřbodej wřřitřke ře řožeřonři wročřicř a řotajřim řožeřmje wē řwójim řyřdľeřřku wōřtačř. —

Řař bēchu řrjedny řnyřřowe řóřřeřřka řřeľe, dřečřu řeř wōřřjet. řo řóřřenje njebē řaľ řřřřne a řóřke, ale bē dřečřneje řadořečře řolne. — Řjesřbože wunucřa do wocřow řlacř; řola řeř řbože wuwabja wē wobľicřu řořřu.

řřlowjeřej, řotřyř ma eřucřřiwu duřchu, řóňřu dřečřowne řnyřř, řdyř řo řemu wuryřadna řořa wōbrada dónřže.

řaľ řeř řaj wot řoha ř njeřřořa wřatař řpēwawřřtaj řchčedriwemu řóřřej, řiř bē řaľ řpōđřřiwnje řomřaľ, řnyřřuju wōbaj wjeřeľy řemřřařy dřečř.

Wřřeľake ř bliřka a ř daloka.

— ř bliřřichim řyřřženju wōřeřčřeľu řo nowe bibliřke řucřřniřř na řeťo 1910. řřobuřřawny řniřowneřo řomawřřřwa je darmo dořřanu. řa řych, řiř hiřčečře řobuřřawny njeřřřu, řlacřři řucřřniř 15 řp. a řu wone řola řnjeřow duřownyřch dořřacř. Řny řón ľubřym řřerřam wutrobnje řorucřamřy. řibliřki řucřřniř dyrbřaľ byčř w řóřřřym řerbřřim dōmje řaľo řucřřpoľařowar přcheř řyľe řeťo ře řwēřřlymi řruřami řóřřeho řřlowa.

— řdyř řo ľubřym řodam bliřřimy, řdřeř řudře řo řařo ľuby řodowny řřtom w nařřich dōmach řwēčřicř, je wēřečře řajimawe, řnyřřečř něřřto wō řiřřoriji nařřeřo řodowneřo řřtomu. Řaľ řtare je řřane wawřňje, wupřřřeňny řřtom řařřwēčřicř? ř řřařřburgřkej řhronizy ř řeťa 1605 dře řo řiřche: Řa řodny řořřaji řo řodowny řřtom w řřařřburgu w řřřwach, na řjōň řójsřeřa řo řóře, ř piřřaneje řarby wureřřane, řabľřka, řoľor atd. A řřřřři řeť dřečřatki řořřřřřeřo řiřche bohōřřlowz řannuřuer w řřařřburgu: Řjes druřimi řwōňřownyřmi wēřami, ř řotřymř řo řodowny řwjeřdřeň řuřřo řóľe řačř ř řóřim řřowom řwječři, je řeř řodowny řřtom, řotřyř řo dōmach řořřaji, řo ř řořami a řoľorom řořojsřa. ř wotřaľ řo wawřňje přchiřdře, njeřem. ře dřečřřa řra řola řeřřřa řačř druře wumřřeľeňki. řřchi wřřeřm řym bēřche řodowny řřtom w 17. a 18. řeťřřoľku hiřčečře řadny řóřečř wō řřřwje. řřeňje řwēčřři řu řo řječřa na řim 1737 řařřwēčřile. A w řapocřatřu 19. řeťřřoľeťka njebēřche hiřčečře na řřane wawřňje w řóřřřym dōmje nařřeřo wótřneřo řraja řodowny řřtom nařaľacř. řaľke wōľoľo řeťa 1830 řowřřitřřownje řodowny řřtom wuřřupi a „řľoľil“ řo řóľe a řóľe řřubřuju. Řny mořřemř řo řajřim řrajicř, řo je řowřřitřřowne ľudowe wawřňje, řořřu nōž řřtom wō řřřwje mečř, řaľke 80 řeť řtare.

Sy-li spēwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njeđělske lopjeno.

Wudawa so kóždu šobotu w Smolerjez knihcizisčezěrnj w Budyšinje a je tam ja šchtwórtletnu pschědplatu 40 np. dostacž.

4. njeđěla adventa.

Fil. 4, 4—7.

Schtwórtý abo pošledni advent šwjecizimý džěnsa. Niž jeno w běhu žyrkwinskeho lěta, ně, tež w čłowstkim žiwjenju s časami pošledni advent pschihadža. Hdyž je Boža wulka hnada lěto wot lěta na jenej čłowstkej wutrobje podarmo skutkowala; hdyž je Bože słowo njewušklyschane wuklincžalo; hdyž su wschitzy či póšli Božich žohnowanjow, kaž tež domapytanjow sanknjene durje a štwjerdnjene wutrobny w jonym domje namakali: potom šo tón Knjes škóncžnje w pošlednim advencze bliži. Hjščže juntrócž stupi wón temu njepokutnemu do pucža, hacž jeho kamjentna wutroba šo nočnyła smjěchčicz a to mornje šwědomnje wotucžicz; ale je tež tutón pschihad podarmo, potom tón Knjes tu štwjerdnjenu wutrobu lóštam a hrěcham pschewostaji. Hnydom šo to nještanje. Wny kóždy se šwojeho žiwjenja wěmy: Šmilny a hnadny je tón Knjes; ale škóncžnje ma jeho šezěrpliwosč tola šwój kónž a jeho pošledni advent tu je. Njeje Judasch Ššchariot to šhonik? Kač je našč Šbóžnik s njewurjeknivej lubosčzu jeho nošnył, kač je wón tuto šhubjene džěčzo mjes wuczo- bnikami hjščže w pošlednej nozy pytał, ša Božim blidom, šamo hjščže w šahrodže Gethsemane warnował, ale hdyž bě wscha lubosč podarmo, potom rošwježe Ješus tón šwajst a Judasch džě přjeć wot jeho woblicža, přjeć do šwojeje šrudneje, žaškneje šmjercže! Šodžina pošlednjeho adventa bě bila. — Njeje žyly Šsrael podobne šhonik?

Šelko adventškich hodžinom je tola tutón lud měł we šwo- jej džiwow-połnej historiji! Šdyž či pobožni patriarchojo ša šwoju wěru wojowachu a radšcho, kaž Abraham, dom a wótžny kraj hacž ju wopuschčezichu; hdyž profetojo pošutu přědowachu a ša šwoje šwědčenje šo čžwilowacž a moricz dachu; tehdy wošebje, hdyž tón čłowstki šyn Ješus Šhry- štuš jako pošol Boži do šwojeho luda stupi: njeběchu to wulke šwjate adventške hodžiny ša israelski lud? Šdyž pak běchu wschitke podarmo, hdyž bě podobnje, kaž něhdy či wotrocžny tež tón šyn Boži wuhanjeny, šacžišnjeny, ššchizowany, potom tón Knjes š temu ludej škóncžnje pschindže w pošlednim advencze, w płomjenjach tempła, w šahu- bjenju Šerusalem, w šyššnym wołanju šranjenych a mrěja- zych. Tak je ša wschěch njepokutnych škóncžnje jedyn pošledni advent.

Šle tež w drugej myšli šo tutón namaka. Šedyn pošledni advent junu ša naš wschitkich pschindže. Šdyž šo šmjercž bliži; hdyž tón luby šhory šebi horzo žada, hjščže ras Bože wotkasanje šwjecžicz, kiž bě jemu pschězo najšlubšche woššewjenje; hdyž wón šašo a šašo te šhěrlyšche a modlitwy špěwa, kiž bě wjele štom šróčž w štrowych dnjach špěwał; hdyž wón nětko hjščže jun- trócž šacžuma, kač tón Knjes naš šhlynych čižni we wschěj šlabošči a njewurjeknivej naš troštuje we wschěj šrudobje: džěčzo Ješom Šhrysta pošledni advent.

Kajkiž pak tutón ša tebe budže, runje tajki budže tež tomny wulki pošledni advent ša tebe, hđžež Ješus

Chrystuś sažo pschindže, řudžić žiwych a mornych. Gdy ſo to ſtanje, je nam njeſnate, ale naſche žyłe žiwjenje ma być pschihotowanje, ſo by ſmjertny džeń naſ njenadpadnył, kaž paduch w noży a ſo by tón advent Chryſta na řudnym dnju ſa naſ hnadny a ſbóžny był.

Wořebje je tuta njeđzela hižom psches řwoje mjeno napominat t temu. Pořledni advent! Pořledni pucžpschihotowař priedy teho krala ſ Bethlehema! Ženož hiſchće někotry dnj, a potom ſwonja ſwonj ſ wěže we wječornej hodžinje do kraja won a do domow nuts, a hdyž chžyli ſo praſhecž, ſchto pschipowjeda jich hłóř, kóžde džećzo wam wotmolwi: Gody tu řu! Tak je ſa pschihotowanje na Chryſta narod nětk najwyřſchi čař, ſkoro pořlednja hodžina. Kotre domy a wutrobny pař řu derje pschihotowane na pschihad teho Anjeřa? Text wotmolwja: Domy a wutrobny, kiž

1. njeřku w řrudobje, ale w bóřřim wjeřelu,
2. njeřku w ſtarořčach, ale w modlitwje,
3. njeřku w rořtorje, ale w męřje.

Tehodla njebudže we řrudobje, ale w bóřřim wjeřelu! „Wjeřelcže řo w tym Anjeřu kóždy čař, a ſažo praju ja, wjeřelcže řo!“ Pschese wſchě liřty japořčtoła řawola klinczi to napominanje: „Wjeřelcže řo w tym Anjeřu!“ To napominanje je tola japořčtolej jara wažne być dyrbjało, ſo je wón pschezo ſažo wospjetuje. To wjeřele nad tym a we tym Anjeřu je jemu žyłe nuřne řnamjo praweho řchefeřčijana. To njeje węřno, ſo naſcha węřa wutrobny řrudne čini. Šwět to praji. Žemu řda řo řchefeřčijana žiwjenje kaž žiwjenje w jařtwje. Węřno wſchať je: Wjeřela řwęta řchefeřčijan njeřyta, ſa řubla řwęta wón řwoju duřchu njeřſcheda. Tam, hdyž řo jeno je a pije a hraje, tam, hdyž řwętna a huřto tař hubjene hręřčne lóřchty řnježa, tam řchefeřčijanej derje njeje. To pař tola řžyła žane wjeřele njeje, ſ kotrehož řo domoj wróćřiř ſe řřym řwędomnijom abo ſ rořlacžom a kotrehož dyrbiřč řo psched řwojim Bohom a węřjazhmi bratrami hanibowacž. W nařchim čařu je řwět pořny hubjenych, ſa nařchu młodořč ſkažazyh wjeřelow, ruņje w tutym tydženju je řo na řařřim řejmje nařcha wyřchnořč ſažo nadbęhowała, ſo by tež te pořlednje pořřne njeđzele ſa řwętna wjeřele wotewriła.

Tute wjeřela japořčtoł njeje męřil. „Wjeřelcže řo w tym Anjeřu! Wjeřelcže řo, kaž je řo wařch Anjeř a Šbóžniř wjeřeliř. Wjeřelcže řo w jecho duřchu. Kož jecho duřchu řwjate bóřřke wjeřele napjelni, hdyž jeničřta řhuda duřcha, je řwojich hręřchom řtanywſchi, pola njeho w řtorčach a řpytowanjach žiwjenja řhowanku pyta abo hdyž tyřazy luda, lačřni po prawdořčzi, jedže a picža řapomnja a ſa nim čařnu, tař wjeřelcže řo, hdyž Bože mjeno řo řwjeczi, Bože kraleřtvo rořče, Boža wola řo řtawa. A wjeřelcže řo niž jeno we tym Anjeřu, ale ruņje tař nad tym Anjeřom. Wjeřelcže řo a džařujcže řo temu Wótzu, ſo je wař wutorhnył ſ wyřchnořče čęřmnořče a wař pscheřtajil do kraleřtwa řwojeho Šřyna. Wjeřelcže řo, ſo je wařchu koleřtu řtajil do řchefeřčijanřteho kraja a węřjazeho řerbřteho luda, ſo je wam ſa řařřnikow w čařu młodořče dał modleřřtu macž a pobožneho nana, ſo je wam wuđerjow dał, kiž řu wam rořkladowali tu žyłu krařnořč nařcheje węřny, ſo je do ruři wam dał řwoje řwjate řłowo, ſo je na řchizju wař wumohl wot wſchitřich hręřchom, wot řmjercže a čęřtomřleje moży. To je njeřjeřte ſbože hižom tu w będach čařneho žiwjenja, wjeřele, kiž řerjewa wſchitře řyřly a traje — „kóždy čař.“

Węřcže, hdyž je to řłowcžto piřane? W jařtwje w řomje. Jařtvo bę tehdny hiřchče wjele řrudniřche męřřno, hacž nětk a tola: Wjeřelcže řo! A řchto piřche tař? Tón wulři čęřpięř japořčtoł řawoł. Ač, njedyrbjeli my řo hanibowacž, kiž řmy pschi řwojich mařch będach a řyřřach tař řrudni, njeřřořčřni a małowęřni?

Gody tu řu! Chryſtuř je bliřto! Š nim řačęřni njeřjeřte, řwjate řradowanje do wſchęř komorkow plačža a řyřřow, do wſchęř wurudžęřch, řbitřch wutrobom!

Kotre domy řu derje pschihotowane na pschihad teho Anjeřa? Domy a wutrobny, kiž njeřku w ſtarořčach, ale w modlitwje. „Njeřtarajcže řo wo ničzo, ale njeř we wſchęř węřach wařche pořřtwy we modlenju a žadanju ſ džařowanjom psched Bohom řjawne budža.“ Šymřki čař, w kotrymž nětk řejimy, je ſa někotryřřkuli dom tež w řerbřřim kraju čař čęřřčich ſtarořčow. Šymne węřny psches krař duja. Šyma tež w tamnej řtwicžžy byřli, hdyž tón řary, wot řwojich džećři řabny nan, ta wopuschčęřna, řařtorčęřna macęřřta tař wjele nima, ſo by řebi řhudobne byřlo wuteřila. Njeřku to ſtarořče, hdyž wjazh njewęřch, řchto jeřč a picž a řchto řo woblečacž; hdyž řy ty w hubjenřtwje a druřny řu w krařnym wjeřelu žiwi; hdyž mařch ty ſe řwojimi džećřimi lędy někotre řrijóřli a druřny wſcheho dořč; hdyž řy ty řamlutři a ničřto na dalřřim, řchęřřim řwęcže řo ſa tobu njeprařcha a druřny řu wobdaczi wot wſchitřich řwojich lubych? Kęřlo ſtarořčow řłabe čłowřke wutrobny huřto ruņje tehdny nadbęhuj a wobčęřzuj a, hdyž hodowne řwonj řwonja! Ša žylicžke lęto drje tón řhudny řwoju řhudobu tař hłuboko njeřačřtwa, řenje drje řo tej wudowje a jeje řyřotřam tař po řwęřnym, ale mornym řařtarariju njeřřyřchče, kaž hody, hdyž jich wobradęřniřke bliřdo pořřdne wofřtawa. A tola! Njebojčę řo! Njeřtarajcže řo! Kočžecže węřicž powjeřcže nařcheho pořędarja ſ jařtwa: „Tón Anjeř je bliřto?“ To pař je tón, kiž wſchitře ranj hoři, wſchitře řyřly řerjewa, wſchitře ſtarořče njeře, wſchu čęřmnořč do řwęřla, wſchę řkóřžby a řdyřchowanja do modlitwow a řhwalenja pschewobročža. „Njeřtarajcže řo, ale modlcže řo!“ Na teho Anjeřa čęřřicžę w modlitwje wſchę řwoje ſtarořče! Žemu wuřtorčę řwoju nuřu, jemu wupřakajcže řwoje řyřly, do jecho ruři řtajeř w modlitwje řwój pschihod! Tu njeje žana nuřa, ſ kotrejež wón njeby wař wuwjeřč, žana ból, kiž wón njeby wam wotewřacž, žane wofhročęřne, kiž wón njeby ſe řwojim řłowom, ſe řwojim Duřhom, ſe řwojei wobřbožazei bliřtořčju wam řarunacž mohł. Nařa řo řtara ſa řwoje młode a lawiza na nje njeřapomnja; čęřhodla řtarařch řo ty, kaž by Boža węřřna lubořč tebe řařtorčřila a řapomniła? Pořřchče a wam budže date.

Modlitwa je najřyřniřcha bróř pschęřřiwo wſchęř ſtarořčřam. Gdyž to čęřmne wóřřko ſtarořčow řo čzi bliži, o dži do řwojeje komorki a modl řo a wſchę řtarořče řo řhubja. Modlitwy njeřku twoje ſtarořče horje t Bohu. Ty řy je wotbył, tař kaž nan ſa řwoje džećzo je Boh nětko ſa tebe njeře. We twojej duřchi pař tón howrjazy wichor wonęmi a na móřřřich žořłmach twojich ſtarořčow řeji tón Anjeř a męřřto řyřřnořčow lije čzi do wutrobny męřnořč a męř.

„Wařcha męřnořč budž řnajomna wſchitřim luđžom.“ Njebudže w rořtorje, ale pytajcže męř! Šchtož japořčtoł je řłowom męřnořč męřni, to je tamne čřiche, poniřne, pořřone, řčęřřliwe řmyřlenje, kiž wſchitřo řnjeře, wſcho pschęčęřpi, wſcho pschewinje a bliřřchemu řenje horjo, ale jenož lubořč wopokařuje. Šwět je njeřnaje, ale řchefeřčijan dyrbi je řnacž, a hdyž my řebi tuto čřiche řmyřlenje řami dacž njeřbžęmy, tón męř Boži, kotryž wyřchi je dnyřli wſchitřřom rořom, wobaruņje nařche wutrobny a myřle w Chryſtuřu řeřuřu.“ W Božim řłowje řu řchpruři tař wyřřoke a hłuboke, ſo je dowuđerpacž njeřbžęmy. Tole řłowo t nim řłuiřha. Kóždu njeđzelu jo w Božim domje ſ pořęařřteho męřřa řlyřřimny, a tola jo njedorořřymimny. W nařchim čařu čłowřka mudrořč daloko dořřaha. Wřřřoko řbęha řo čłowřři rořom; ale wjele wyřche pořřbęhuję nař męř Boži. We řwojim Šbóžniřu řeřuřu Chryſtuřu jón namatamy. Wón je řęřřchta męřa. Gdyž my jecho we węřje řo dęřřimny, hdyž řmy pod jecho řchizjom wo-

dacze hrěchow namakali a wěmy, Xhrysta dla naš njemóže nychtó wjazh i Božeje ruki wutorhnyč, potom mamy měr. D pohladaj do swojeje biblije! Pšched wyškolej radu steji Pětr. Skósc a hida šo na njeho měr, ale hlaj! njebjeski měr jašni šo nad jeho woblicžom. Šod mordarškej ruku mreje Šchžěpan. Š wjele ranow krawajo, jeho čželo t semi padnje. Lufasch pak wo nim praji: „Wón wužny“, tak kaž džěčo wječor wužnje w maczernej ruzh, tak wužny wón w Božim měrje. Šchto šče wy, bėdy a horja tuteje semje, ša wutrobu, w kotrejž Xhrysta měr bydli! Mróczalki, ščženy, kiž tola šlónzo Šesuf Xhrystuf šacžmicž njemóža. —

Šošledni advent! Wón šhutnje napomina: Pšchihotujče domy a wutrobny! Wón je předar ewangelija ša naš: Tón Šnjes je bliško!

D.

Wšchelakore myšle pšched wukładnymi woknami.

Wóndano wječor po měšchžanskich hašach šhodžach. Šajke je to tola žiwjenje na nich w něčžišchim čžasu do hód; tak šo tola wšchudžom na wukładnych woknach šwělli a blyščeži, jako by njebjó na semju pšchisčlo! Žane wokno pak nimokhodžazhych tak móžnje na šo njecžehnje kaž te škótnika. Čžzemy ras wokomik pšched jeho woknom stejo wostáč.

Tu šo škoto a šlěboro šybolitej, tam šo krašne drohe šamjenje šwěčža. Ša šóždu starobu tu něšchto namakasch. Ša šewym boku šlěborne šchžeršadla a šwóncžki ša male džěčži wišajja, a nam je, jako bychmy w duchu hižom widželi, tak mašny lubuščt pod božodžěščowym šchtomom šwojeje rucžžy rjanemu darej napschěčžo wupšchěščera. Š pódla čžerwjena šóratna šchnóra leži; budže šo wokolo maleje šchije tulicž, doniž krašnišcha pycha holecžku njedebi.

Ša prawym boku pychu ša pacžerške džěčži widžišch: pjeršchženje i módrny a čžerwjeny kamušchkami, brošče a škote šchiziki. „Ša šonfirmaziju“ nad nimi čžitamny. Šch, šo by tola holecžžyna mloda wutroba pšchězo wopomniła, šo najrjeišcha žónšča pycha njewobšteji w drohich škótych a šlěbornych krašnosčžach, ale w tajnym žiwjenju mišjeje a pobožneje wutrobny. Š hólž, šotrehož na šonfirmazijiškim dnju i tamnym šlěbornym rječžasom wobdarja, hacž drje nješabudže, šchto mudry Šalomon jako najrjeišchi rječžas šhwali, hdyž pišče: „Moje džěčžo, pošluchaj wucžbje šwojeho nana a njewopuščež pšchifasni šwojeje maczerje; pšchetož to budže rjana pšchinosčž žwojeje hlownje a škóty rječžas?“ Šak prawje wošrejedž wokna leža najdrožšche wěžy: pycha na ruku a wokolo šchije, dejmanth a parle.

Šle pšchi wšchey krašnosčžy ma šajka blyšchžžata pycha tola něšchto hróšbnive na šebi, něšchto wo šybolanju hadoweho wóčžka. Šak hušto njech nawabi t hordosčži, njech šbudži šawiščž a njewopušchěče, njech ščžini i nahrabneho čžłowjeka paducha! Š něšchtrejžkuli lohšomnyšlnej mlodej wutrobje je špytowač pšchisčupik, ruku krašnosčžow pošnu pošlicžuju je štarym šlubjenjom: „Šo wšchitko čžžu čži dacž, jeli-šo dele padnywšchi šo še mni modlišch.“

Šonižnje mjese wšchey rjanej pychu tam šesady šamotna deška steji a na njej jednory škóty pjeršchžerš pšchi druhim leži: wěrowanškaj pjeršchžerš. Žana i druhich blyšchžžatych krašnosčžow šajku šwjatu šnutškownu wážnosčž nima, kaž šajke šenoraj pjeršchžeršnej! Šerowanški pjeršchžerš, šrjedžišchěčo šello šajnych šonow, wotthšnyjeny šónž šwěrneho džžela, hušto doščž tež šprawneho wojowanja, šnamjo ša šwěrnosčž hjes šónža, widomny šlaw njewidomneho šwjateho rječžasa, šotryž dwě wutrobje šwježe! Šidžu škote šlónčžne pruhi šo pšches wyškole žyrtwine wokno žožmicž, šlyšchu šylne „Šaj“ a hišchčže jene, ale i čžičha dychnjene, a potom šlowo: „Šchtož Šóh šromadu wježe, to žadny čžłowjek njedyrbi džželicž.“ Žunjo mjes tym byrgle horkach na šhorje t temu prošča: „Dha wšmi nětk mojej ruzh a pšchewodž mje.“ Šeho wšcheho budžetaj

šajke pjeršchžeršnej šwědkaj. Šak drje šo šimaj pošndže? Šudžetaj šo šnješčž w lubosčži a čžesčži, abo budža junu horze šylšy šajnje na njej padáčž? Šajki pjeršchžerš móže čži byčž šchit w hodžinje špytowanja, wotroha t lubosčži, šotraž wšcho šnješe, wšcheho šo nadžija, wšcho pšchěčžerpi. Šle bėda, hdyž šo štele šnamjo lubosčže a šwěrnosčže i hñewnej ruku wotčžehnje a winowatemu džželej pšched nošy čžičnje! Šóh šón Šnjes šaj, šo byšchaj šo šajke pjeršchžeršnej w čžesčži džžeržaloj, w šwěrnosčži nošyloj, doniž njebudžetej ruzh šymnej, na šotrymajž šaj šo blyšchžžiloj, a žarowaza lubosčž jej potom t šwojim najdrožšchim dopomnješkam njepošžoži! —

Drušny ludžo t našchemu woknu pšchisčupuja; čžzemy šmėrom dale hičž, i myšlemi, šotrež nam tam pšchidžechu.

K.

Šak šmy we Wochofach šoni hody šwjecžili.

Šěhdže w jenym šerškim šopjenu čžitach wo šararju, kiž je na šatoržizu je šwojim pacžerškim džžěčžim po domach šhodžik a šhorym a wopušchžženyh hodowne šhėrlušchki wušpėwal. Šo čžitamy tež, bė moja myšli; a šako šwojim pacžerškim džžěčžom wo tym prajach, šim šame wješele i woczow šwěčžesche. Šo žyrtwinej Božej šlužbje nam Bože džžěčžo najpriedy doma wobradžesche, a potom šo na šarje šendžechmy, šo bychmy, wobčžeršeni i šablukami, worjechami pošprijanzami a wšchelakimi wužitnymi wėžami, šo na pucž šodali do wječorneje čžmy. Šajpriedy šastachmy pšched šurjemi mlodeho šospodarja, kiž čžželo šhoru ležesche, a wušpėwachmy: Čžičha nóz, šwjata nóz atd. Šotom džžechmy t tym wšchelakim šestaryjenym a šyrotam. Šajke bė to wješele, hdyž wonka šallincža: Š najšwjecžišchi, o najšóžnišchi hnadu šawarjo Šoži dnjo! Š potom šo wali paščik i šošchulku a šchtrympicžkami i šurjemi nuts a t temu wšchelake šušgowanki ša male hubki. Šajšóle paš naš šapšchija džžakowne wješele rušchich džželacžerjom, šotrychž tehdy na 20 w našchey wšy pšchewwachu. Šoni njewjedžachu, šchto šo šim žušobnikam šta, šako šello džžěčži pšched šich šurjemi šajpėwa; woni mi i džžakownosčžu ruku šlócžachu a šošchachu. Šošdžišcho šu woni to rjenje šarunali. Šdyž po šwojeje wěrje 6. januara hody šwjecžachu, na wječor še mni šedmjo Šuššojó we šwojeje rjanej narodnej draščže šastupichu a prošchachu, šo bych šim dowolił, tež něšchto špėwáčž. Šad to čžinjach. Š woni rjenje šajpėwachu nabožne hodowne šhėrlušche we šwojeje rěčži, pšchi tym šwěčžku w ruzh džžeržo a šo pšchi Ššóžnikowym mjenu, pšchidželi w špėwje pošjódł, šóždy šróčž šlubofo poškoniwšchi. Šwjele šo potom hišchčže roščžewwachmy wo našchich njebješchich šubłach, šotrež džž šu wšchitkim ludam šhromadne. Šo bėchu nam woprawdže wješele hody.

Š.

Šoža nóz.

Dolho woczakowany džžen 24. dezembra bė pšchischoł, džžen, na šotrymž šyrbjesche šo dopjelnicž, na čžož bė šón a šamón čžakak a hdyž šyrbjesche šo t Šožemu džžěščžu hodowny šchtomik šajwěčžicž. Ššóžna hodowna radoščž wutrobny šahřewa, hacž runje wonka wyškoli šněh leži a šóšymny ranšchi wėtr na šmjerske wokna šwidša.

Šižom bė wječor; w domach poščinachy šwěčžicž, šeno wonka pšched měštom we wulšim, wobšurjenym domje, hdyž šo wo dnjo a w nožh i wyškoch wuhnjow šur wala a hdyž w šabrikach šoleša ššepotaja, je hišchčže čžma. Džželacžerjo, kiž tam džželaja, šakle domoj džžaja, hdyž je šo šwjaty wječor wušwonik.

Ššches šmjerske šchšeržny niššej šadneje štwy šo měščakłowe pruhi pšchěčžišchčžuju a poššaju na šrudny wobras. Ššchi šlidže mašny wóšpomššny pašol šedži; i rucžšomaj je šebi šjeswoczžo pšchitrył; wón šórke šylšy šoni. Šch, wón wšchak ma doščž winty

plafacz; swoju macz wón zenje spósnal njeje, ale nan je jemu prajil, so je dobra, spróznawa žona byla, kotruž je jara lubo mēl a so je nětko w njebjekach. Róždy sbóžny wječor, hdyž by nan s džela pschichoł, by swojemu hynkej wo maczeri powjedał.

Sunu Sant dolho na nana wječor czakafche, wón bě hlódný a spróžny, duž so na dobo durje woczimichu, a zusy mužojo nana do jstwy morweho pschinješechu — wón bě do kolešow pschichoł, maschina bě jeho morila. To bě so psched sčtyrjomi lětami stalo, ale Sant to wscho hiščeje derje wjedzišche, kaž by so to dženša stalo bylo; pschezo jemu psched woczomaj krawe rostorchane nanowe bjeswoczjo stejesche, pschezo jemu bě, kaž by lóžymnej nanowej ruzy w rukomaj džeržal a hdyž by wječor pschichoł, bě so kóždy ras s nowa na wschu srudobu dopomnił, kotraž bě jemu s nanowej smjerczu pschischla, so jemu husto smny pót na czole stejesche. Nichtó jeho w tajkim horju njetroštowajšche a nichtó jemu njepraji, so je Anjes Sesuf stajnje pschi džeczoch a so ma je lubišcho hacz nan abo macz a je pschede wschēm njesbožom wobarnuje. San mějesche czetu, kiž bě jeho k žebi wšala, niz dofelž mějesche smilnoscz, ale tnych tolet dla, kotrež gmejna sa njeho placzesche. Wórny bu tón wbohi hólz jej k wobczěžnoscz, so zenje pscheczelnije s nim njerězšche. Wona jeho pschezo swarjesche, hdyž tež to safluzil njebe. Sant małe kuski dostawafche a jeho drafcziczka bě jara hubjena a schpatna. Czeta žyly džei w fabrizy dželafche a hdyž by domoj pschischla a Sant swoje dželo hotowe njemēl, kotrež bě jemu nawdala, bě slē. Sdy by někał pytnyła, so je sašo plakał, potom jeho schtējesche a jemu wudmow dawafche, do njeho pjerjesche a prajesche: Ty njekničomny hólczje, khlēb mi se saka kradnjesh a ja na tebi wěscze doczafam, so cze ras do jastwa tynnu. Wbohi hólz dyrbjeshche husto wschōn hlódný lehnycz hicz.

Dženša bě Sant wošebje srudny, a hdyž pomyšli, so mohła czeta kóždy wokomik domoj pschińcz, jeho žalōžna bojoscž nadpadže. Dženša bě wopravdže něščto pschehladał, czeta mějesche winu, jeho swaricz a khostacz a to runje dženša — Boži wječor.

Wón bě se blomjanyhmi pletwami, kotrež bě s czetu na wječorach dželal, do města schol a je tam pschedawał. Dolho bě w smje wokoto běhal a bě husto njelubosnje wotpokasany byl; ludžo wschaf mějachu polnej ruzy džela, so bychu swojim džeczom wjekele hody pschihotowali. D kał žadoscziwje bě Sant psches wotewrjene durje na wupyschene schtomiki a na blida s hodownymi darami wuhotowane, pohladał. Wón bě klyšchal, kał džeczzi s njesczerpliwosczu na Bože džesczowe wobradzenje woczawachu, ale wón jim to njesawidžesche; jeno to by žebi popšchal, so by tež wón kusl lubosczje pytnyl a pscheczelnije klowczko sa- klyšchal.

Na posledk mějesche sbože. Kucharka we wošebnym domje, kiž runje rjany žolty tyłanz s pjezy won czahafche, so na Santa dohlada, kiž psched durjemi stejesche. Sa njemōžu prajicz, hacz mějesche nad tym swoje wjekele, so bě so jej tyłanz tał derje radzil, abo hacz mějesche s tym wbohim hólzom sczerpliwoscz, kiž tau wonka prosty stejesche, — wona jeho k žebi sawola, jemu schalku czopleho koseja a pomasku da a jemu jeho blomjane pletwa wotkupi. Nětko mějesche Sant wōžom kšebornych sa swoje pletwa. „Dofelž je Boži wječor“, wona praji, czi to wotkupju, nětk dži, hólczje, a daj žebi doma něščto rjane wobradzicz.“

Wschōn polny wjekele Sant, kaž by schidla mēl, domoj lecžesche. Sako na torhoschczo pschindže, žebi te tam wustajene krasnosczje wobhladowafche. Tam žyle rynki schtomikow stejachu, blida s poprjanzami a zokorowymi wěžami, rōšntowi a klowkowi mužojo a druhe rjane wěžy. Sant žebi to swēru wobhladowafche, o kał krasne bě to wscho; to bě, kaž by w paradisu byl. Schto

by jeno tež tajke wěžy mēl, wón žebi myšlesche, a jemu bě, kaž by spytowal k njemu prajil: Wschaf masch pjenjesh, jeno žebi kus, wschaf žy je žebi safluzil! Ale jeho swēdomnje jemu praji: Ně, to njeczil. Duž kaž nastrožany ruku se saka wuczahny a so w skotu, so njewohladajo, domoj nastaji.

Domoj pschischedschi chze Sant swoje wōžom kšebornych do blidoweho kaschczika položicz, ale, o srudoba, jato do saka pomafny, je njenamafa. Sał ma džeru, pjenjes je so jemu wušunyl. Schto nětk? Wón so hnydom wróczzi, mēpacžl jafnje swēczi, ale Sant swoj pjenjes podarmo pyta; wěscze je jón něčto namafał abo ludžo žu jón do žněha poteptali. Duž wón placze, ale nichtó jeho kēžbu nima. Wón so prafcha, ale nichtó jemu žaneho wotmolwjenja njeda. Wschōn srudny so domoj wróczzi a we swojej srudobje a bojosczi tam nětk žedzi. Na jene dobo klowu sbēhnje a posłucha: po schodže něčto horje dže. Czeczje napscheczimo hicz — to bě jemu njemōžna wěž: „tej dyrbju czefnycz“, wón pschi žebi praji, a pschi tym do komory skoczzi, so do kuczika stōczzi, hacz czetu bōrbotacz a swaricz klyšchi, potom stupnje do horšchče šhrabnje a s durjemi won po schodže dele s kēže won pschezo dale czēri, hdyž, je jemu wscho jene, jeno prjecz!

(Wschichodnje skōnczenje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Anjes Sshmanf s Budyschinka swoj „Bethlehem“, historiju naroda naschego Sbožnika, kotruž je nam w swojich wudželkach wot drjewjanyh kusow w bleščach rjenje s mulkej prózu pschedstajil, Sserbam w Budyschinje a wokolnosczzi k wobhladanju wot 19. hacz do 31. dezembra w žerbškim domje po 1 schodže poskiczuje. Wón je žyly žwajatu historiju w dolholētnym prózowanju sestajal, so je wopravdže hnuzaje, na te s mulkej prózu sestajane wudželki hladač. Duž my lubnych Sserbow w Budyschinje a wokolnosczzi na te rjane poskiczenja kēžbliwych czinimy. Wošebje chzyli tež džeczom w lubnym hodownym czasu skladnoscz skicicz, žebi wschitko wobhladač. Sastup placzi sa dorosczennyh 25 np. a sa džeczzi 10 np. Wuštajenje je wotewrjene wschēdný džei wot rano 9 do wječor 11 hodž. a njedželu a žwjate dny wot popoldnja 2 do wječor 11 hodž.

— My lubnych Sserbow hiščeje juntrōcz na to kēžbliwych czinimy, so bibliski pucznił sa 15 np. pola swojich knjesow duchownych dostanu, kotryž nam lube klowo Bože na kóždy džei noweho lēta podawa. Lubi Sserbja chzyli žebi jón bōrny wobstaracz, so bychu jón tež k sapoczatkej noweho lēta w domje mēli. Wējo kōbustawy lutherškeho knihowneho towaršstwa jón darmo dostanu. Pschi kōznu teho lēta dopominamy tež na naschu žerbšku protyku. Do žerbškeho doma klyšcha žerbška protyka. A nascha žerbška protyka je kaž kōžde lēto tał tež lēta rjenje a sajimawje spikana a sestajana. Dostacz je wona pola knjesa Ssmolerja w Budyschinje kaž tež w pschedawarjnych Serb. Nowin na wšach pola pschekupzow.

Dalische dobrowolne dary sa wbohe armeniske žyroty:

S Bucežanskeje wošady psches k. far. Kubizu:	
Sch. s R.	4 hr. — np.
D. s Bl.	5 " — "
L. s S.	3 " — "
M. s B.	1 " — "
D. s W.	3 " — "
M. s B.	1 " — "
Ss. s B.	1 " — "
B. s W.	3 " — "
S s B.	1 " — "

Sromadžje: 22 hr. — np.

W njenje wbohich žyrotow wutrobny džal.

Gólcž, redaktor.

Sy-li spēwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérnj
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje dželaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Šserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždy šobotu w Šsmolerjez knihčizšcžečni w Budyšinje a je tam ša šchtwórtletnu pschedplatu 40 np. dostacž.

H o d n j.

Šebr. 1, 1–6.

Luby hodowny šwjedžeň, najwješelschi džeň, je š nowa pschischoł. Dawno šmy šo na njón hotowali a wješelili. Nimale wschitzy šu na to myšlili, kaš bychu šwojich lubych šwójbnych a pschuwusnych, domjaznych a pscheczelow šwješelili, kaš bychu šo š darami lubosče mjes šobu pschekhwatali. Šbóžnosč dawanja a branja šo š dobom šacžowa. A štaršchi šu wobšboženi, hdyž džěči se šybolazymaj woczomaj na hodowny šchtom hladaju, kiž je šo jim pschil a ša šwěčkil. A runje taš je radosč družich ša mnohich najrjeňšcha mšda wschěch woporow. Lubosne waschnje to je, po kotrymž hody šwjeczimy. Njebj-li tutón šwjedžeň nam dale nicžo pschinješł hacž to, dha by to hižom něšcto hódne bylo. Š wulkim žohnowanjom by hižom bylo, šo šašo ras wuknjemy, š wótrischim wóčžtom na nusu a hubjenštwu a potrebnosče šwojeho bližšeho šedžbowacž; šo wutrobj šo šašo ras. Šhrěja a šebi šašo bliže pschindu; šo někotryžtuli, kiž šo we šwojich šhudobje wot wschittich wopuschčeny a š hodowneho wješela wufanšny šacžowasche, widžicž dyrbi, šo wopuschčeny njeje, šo na njeho šabyli nješku, taš šo nowa nadžija a radosč tež do jeho wutrobj šacžehnje! — Wle njeje temu hušto taš, šo šo š hodownej wješelosčju wscha lubosč šašo šhubi? Šwěčki šu šo došwěčžile, šchtom je šo wupróšnił a won čizžnył, wutrobj šu šymne kaš hdy přjedy a wschitto pschi štaršym wostawa! Čhžemy-li polne, trajaze žohnowanje š tuteho

šwjedženja wotnjescž, dha pschěd šwětnymi darami čłowškeje lubosče na tón jedyn dar šabycž nješměny, wo kotrymž jandželowy šhěrlušch spēwa: „Wam je šo džěška Šbóžnik narodžil.“ Ššto š nim mamj, praži nam našch tekst.

Tuto šłowo je pišane na Šebrejškich, to rěka na tajkich šchescžijanow, kiž běchu přjedy židži byli a šo pschězo hišcže š Božej šlužbje w židowškim štemplu š jeje šwajnymi dnjemi a woporami džeržachu. Tuteho waschnja njemóžachu šo wostajicž, škerje bychu šo šašo wot Šesufa wotwobrocžili. Duž čže jim tutón list na Šebrejškich dopošašacž, šo je Boži nowy, pschěš Šesufa šczinjeny šlub wjele krašnišchi džžli štarj; dokełž šu w Šhryštušbu, tutym wěčžnym, wysche wschěch profetow štejazy a šamo wysche wschěch jandželow postajenym jeničžo-narodženym Božim Šsynje něłł wschitke šlubjenja Bože dopjelnyene; a dokełž je šo pschěš Šhryštušowu šmjercž tón wulki wopor pschijnješł, pschěš kotryž je žyłe čłowštwu š Bohom wujednane, taš šo móžemy jeničžy pschěš Šesufa šbóžni bycž.

Hižom we šwojich přěnich šłowach tutón list na Šebr. Šesufowu krašnosč wopišche, a teho dla šu te šame najrjeňšchi hodowny tekst. Duž rozpominajmy šebi na šašožku teho šameho

Šesufowu krašnosč.

1. Ššto wón je?

2. Ššto nam je?

1. Ššto bě Šesuf? Wot wotmolwenja na tuto praščenje wotwišuje tvoje žiwjenje a šbóžnosč; tuto

Dženka psches Božu hnadu sažo luby hodowny šwjedzeń
šwjeczimy. Shto je tebi Bože džęczo wobradziło? Bóh daj, so
niz jeno na někotre šwětne dary pokasasch, ale so masch i dobom
prawe wotmolwjenje na tuto praschenje: „Shto je nam Jesuś?“
— to wješele wotmolwjenje: „Nam je šo Šbóžnik narodził!“

Hamjeń.

V. w H.

Witanje Božeje nozy.

Boža nóz šo pschibližuje
S jandželskimi šchidłami;
Wjeršchny njebjo wotankuje
Naschim duscham k šbóžnosći:
Seho miłosć wótzowsta
Wobradža nam Šbóžnika.

Bože džęczo w žlobje leži,
Šymny klicza jandželste;
We wschěch duschach radość knježi,
W hrodach, hětach lubosć kće;
Sažna hwěsda hodowna
Njeišche pruhi wuřywa.

Šwjata nóz! Budź powitana
S šěrłuschemi, psalmami.
S troschtom, měrom žohnowana!
Duscha postrow wyska czi;
Twoje šwětlo njebieske
Budži šbóžne wješele.

Boži šwědko hnady! Witaj,
Šwęc mi, hwěsda salemsta!
Šwjata hodowniczka! Šwitaj,
Wutroba je hotowa;
Do njeje njech Wjeršchny mi
Bože džęczo wobradži!

K. A. Fiedleř.

Jene hodowne słowo.

D. Marczin Luther w jentym předomowanju wo Božim
džęczu to rjane słowo praji: „Widžu-li njebjo wotewriene stejecz
a mohł-li jo šebi i posběhnjenjom šłomiczki sašlužic, dha to tola
czinicz nochzyl, so njetrijebal rjeknyć: Šlejće, ja šym šebi jo sa-
šlužil. Ně, ně, niz mojej sašlužbie, ale Bohu budź cześć, kiž je
mi šwojeho Šsyna dał, a i tym mojich njepscjećelow a k temu helu
šniczil.“

W tajkej wěrje dajće nam, wot šwojich winow a hrěchow
wuřwobodženym, hody šwjeczic, dha smějemy měr tež we šwojich
wutrobach a domach.

F.

Na Božu nóz.

(Žadany pscheložk.)

Wschudžom šwęczi w Božej nozy
Na štomikach šwęcza šo,
Božu lubosć w šwojej mozy
Wšchemu ludej šyholo.

Lubosć czišche i wótznoh' kraja
K nam šněh-běka bliži šo; —
Tam, hdžež Boha lubo maja,
Šospoduja najradšcho.

W šhěžkach, domach, hrodach wschudžom
S miłym bliščežom bliščezi šo;
Krašne dary ščeze ludžom,
Njesapomnja nikoho.

Na semju je šastupika
Šako male džęczatko,
Še nam wschitkim wobradziła
Bože lube džęczatstwo.

Šaž we wěrje džęczo hlada
Na wschu rjanu wobradu,
Šať tež spožć nam Boža hnada
Wěru, lubosć, nadžiju.

Njech wschať dženk a pschezo tudy
Šnježi měr a jednota;
Njech šo šhubja hrosne brudy,
Šara, šłosć a wójna wscha.

Radosć njech pod hałosami
Božich šchtomow i šydlom je,
A wschě dusche pod šwęcžkami
Boha šhwala nještónczije.

W nozy, hdžež bu napjelny
Šyly šwět se šmilnosću,
Njech domczk šóždy šahorjeny
Še psches lubosć njebiesku.

A šchtóž šhudym wobradžuje,
Šmėje šbóžne šacžucza;
Wutrobuje šo šwješeluje
Šdny kaž šyła jandželsta.

Šajke budže šradowanje
Na šwęcze a w njebieskach,
Šdyž nasch šón a požadanje
Dopjelni šo po czařach!

D kať budža jašnje šynczecz
Šehdy šwony po kraju,
Šaš' b'dže přeni šěrłusch kliczecz:
„Čześć budž Bohu Wjeršchnemu!“

Duž nětk šwęcžkam šwęcžic dajće,
Šdyž je šwětlo šhadžalo;
S hnutěj duschu šaspewajće:
„Šhwalba tebi, Šbóžniko!“

Šwojemu lubemu pscheczelej Augustej Kostokej, wumjeń-
šarjej we Wulcich Debřezach, k dopomnjenju na jeho wowczestke
lěta

Šurij Bróšl.

Boža nóz.

(Štónčenje.)

Šať šam njewě, kať je štalo, šo i města won na kěchom
běži, tam hdžež jeho šarschej špitaj. Šele město je wón husto
mjelczo wophtowal a šo tam troschtowal a pošylnjowal. Šle
wón tam dženk šamlutki won njeńže, žyle cziřódy wotroščenyč
a džęczi tam du do Božeho domczka, kiž šriedža na pohrjebniščezu
šteji. A hlaj, šwětke pruhi šo psches wulke žyřtwine wofna psche-
czíšczuju a šwjatoczne šyrglowe šynki i wotewrijentymi durjemi
won klicza. Šať šo dopomni, šo je husto wschě durjow tele
šłowa cziťal: „W mojeho Wótza domje je wjele wobhdlenjom.

„Bójce sem te mni wschitzy, kiž scze sprózní a wobczęzeni!“ Wón ženje sa tym myšlil njebė, sčto maja tele słowa na ſebi; teſ wón ſmė do Boſeho doma jaſtupicſ, kaſ druge dſęcſi, a wón to teſ cſini. Skoro wſchė ławy ſu wobſadſzene, a pſchezo wjazn nutrných ſo nuts cſiſchęcſi. Sanſ ſo, męzu w rukomaj, do ſady ſynje a wołolo ſo hlada. Wón tu hiſchęcſe ženje w tymle Boſim domje byl njebė, a tola ſo tu zuſy njeſacſuwa, jemu je, kaſ by ſo po dołhim cſaſu ſaſo do wótnęnego doma wróćil, hđſeſ mę a luboſcſ bybli.

Nętk ſapocſnu kſęrluſch ſpęwacſ: „Dſenſ kſwalcſe Boha, kſchęcſzenjo, kiſ ſwój ſtol w njebjú ma, ſo wotanſnje ſwoj' kraleſtwo, nam ſwojoh' Sſyna da.“ Sanſkowej wocſi ſo je ſylſami ſwęcſitej. Potom duchowny na kłętku ſtupiwſchi tu wjeſelu powjeſcſ pſchipowjeda, ſo je ſo Jeſuſ narodſil. Tón njebieſti kral ſo jako kſhude dſęcſatko w Bethlehemje w hróđi narodſi, ſo bychmy domę rjenje k njemu męli a jehó lubowali, kaſ ſwojeho bratra a pſchęcſzela. Nicſo jehó k temu nucſilo njeje, dſyli luboſcſ, ſ kotrejſ chſe wón wulkich a małych, bohattych a kſhudyh k ſebi do ſwojeho njebieſtego kraleſtwa cſahnycſ. ſane wot jehó dſęcſi ſhubjene hič njeſmę, teho dla wón hody woſebje te kſhudyh a ſrudnyh a wopuſchęcſenym pſchikhadſa a wón je tón bójſki dſęcſi-pſchęcſel, kiſ je prajił: „Njech dſęcſatka te mni pſchidnu“, wón nochſe, ſo by na hody ſane ſrudne bylo, wone dſyrbja wſchė troſchtowane a ſwjeſelene bycſ. So bychu tule Jeſuſowu pſchikafnju dopjelnili, je wjele cſłowjeſow wutrobny a ruſy wotewriło, ſo ſu ſa wjele kſhudyh dſęcſi boſodſęcſow ſchtomiki ſaſwęcſili; dſyrbjale pał nęhđſe kſhude cſłowſte dſęcſo bycſ, kotremuſ ſo ſadny ſchtomik njeſwęcſi a kotremuſ ſo ſane dary njewobradſeja, temu chſe to Boſe dſęcſo ſame ſwoje dary daricſ a jehó wutrobu ſ njebieſkim wjeſelom napjelnicſ.

„Duſ ſo jemu pſchibliſujcſe“, duchowny dale přędowacſe, „pſchibliſujcſe ſo, wy ſrudni, ſwojemu Sboſnikę, kiſ jako dſęcſo dſenſa k wam pſchikhadſa, wuſhpajcſe pſched nim ſwoju wutrobu a proſchęcſe jehó ſ dſęcſazym domęrenjom wo jehó dary a wón waſ węcſe wuſlyſchi.“

Sanſ ſe ſtyknyemaj rukomaj nutrnje na přędowanje kęđſowacſe, wón drje wſcho doroſymil njebė, ale to bę tola kroſymil, ſo ma Jeſuſ dſęcſi lubo a ſo ſo po nich horje bjerje. To bę jemu ſłóđki troſcht, wón ſo wjazn pſched cſetu njeboji, wón wę, ſo jehó Jeſuſ ſakituje a ſo jemu ſe wſchęje nuſy wupomha. Te druge dſęcſi potom po přędowanju wſchė domoj bęſa k wobradſenju, Sanſ pał ſa nimi njeđſe, wón nicſo wocſakacſ nima. Wón na boł ſtupi a krocſi dale tam ſady, hđſeſ jehó ſtarſchęj wotpocſujetaj. Tu ſo wón na kolenje kłafnywſchi ſwojey ruſy ſtykne a Kniſej Jeſuſej ſwoju ſrudobu a ſwoju nuſu ſkorſicſ pocſina.

„Luby Sboſniko“, wón praji, „ja ſym tał ſrudny, mojej ſtarſchęj ſtaj pola tebję w njebjú, ja tu niſoho nimam, kiſ mje lubuje, hacſ jeno tebję, duſ mi tola jeno pomhaj a wobradſ mi ſwoje dary k Boſemu dſęcſu. Sa wo ſadny ſchtom a wo ſane draſty ani wo hraſki njerodſu, ale to chſyl cſe proſnycſ, ſo by ty dołonjał, ſo by mje cſeta njebiła a njeſwarila, dołelſ ſym te pjenjeſy ſhubil. Ty wſchaf wſcho węſch, ty teſ węſch, ſo ſym te pjenjeſy ſhubil a ſo njeſym nicſo ſa nje kupil, abo móſeſch mi poſacſ, hđſe wone leſa? To bę tajki rjany ſlęborny pjenjeſ, ach hdy bych jón jeno ſaſo namał a cſęcſe pſchinyeſcſ mohł! A potom, luby Kniſe, dai, ſo by mje cſeta kuſł lubo męla a druđdy ſo mnu ręcſala a mi powjedał, kaſ to nan cſinjeſchę.“

Sako bę Sanſ tałle wuręcſał, wjazn dale ręcſecſ njemóſeſchę, pſchetoſ ſylſy ſo jemu po liſomaj dele ronjachu. Ale bóry bu jemu lóſo wołolo wutrobny, kaſ njebieſti mę bę na njeho pſchikſchol. Jehó hłojcſka jemu na ſnęh padny, wſchón ſpróznny wón wócſzy jandſeli a wſchón ſboſowny, kaſ nęhdy pſchi ſwojim nanu bę, pſchi jehó rowje wuſny.

Bo wſchém cſłowſkim ſhonjenju niſtó, kiſ wotſach w ſymje a ſnęh wuſny, ſaſo njewotucſi, ale Boh męjeſchę ſ naſchim Sanſom hinaſſchę myſle. Sako Sanſ tam na rowje leſo ſpaſchę, męjeſchę dſiwny ſón. Semu ſo dſijęſchę, kaſ bychu jandſeljo jehó daloko přecſ njeſli a jehó do rjaneho lóſka ſ miłymaj rukomaj položili. Bo kſwili jemu bę, kaſ by wotucſil. Wſchón ſpodſiwny wołolo ſo hladaſchę a widſeſchę, ſo w ſnęhbęłym lóſku we wulkej cſopkej ſwje leſeſchę, kotruſ luboſny dſym wot jędlow a palazyh wóſkowych ſwęcſow pjelnjeſchę. Hacſ-teſ-to ſmęł ſo ſbęhnycſ a wobladacſ? Nę, to ſo Sanſ njeſwaſi, tón luboſny ſón mohł ſnadſ potom te kónzej bycſ a tónle ſón je tola tał luboſny a ſboſny. Ale to pſchęzo rjenſcho wonja, lóſcht ſebi to wobladacſ, pſchęzo bóle roſcſe a pſchibęra, wón ſo mjelcſo kuſł ſbęhnje, ſo na ruſu ſlehne a do kucſika pohladnje. Ma jene dobo ſlyſchi cſiſchę ſchęptanje. O kajiſ to wjeſele! Són jemu nječſęka, na małym niſkim blidku boſodſęcſow ſchtomcſł ſteji a póđla nan a macſ, kiſ jón ſaſwęcſatej. „Nętko drje bóry wotucſi“, macſ praji, „wón je ſo runje pocſał hibacſ.“

„Naju wobradſenje je hotowe“, nan wotmolwi a lubje na macſet pohladnje. A Sanſ widſi — nę, tał móſe ſo tola cſłowjeſej dſęcſ — widſi, ſo ſo nan a macſ k njemu dele kſilataj, luboſnje na njeho hladataj; wón cſuje, kał jeju ruſy jehó hladkujetej a majkatej a ſlyſchi luboſne ſłowa, duſ jehó wjeſele pſchęwoſmje. „O lube Boſe dſęcſo“, wón ſawoła, „mę dſał, mę ſtrocſny dſał ſa tónle luboſny ſón!“ Nan a macſ pał mataj dołho ręcſecſ, hacſ jehó pſchęwęcſitaj, ſo to ſadny ſón njeje, ale ſo je to węcſoſcſ. Wonaj bęſchaj po kęſchach k rowam ſwojich lubnyh dſęcſi ſchłoj, ſo byſchaj tam ſwoju modlitwu wuſpęwaloj. Tam pał bęſchaj Sanſowu modlitwu ſlyſchaloj a bęſchaj jehó tam kaſ bjeſ ſiwjenja a zſle proſteho w ſnęh namatałoj, bęſchaj jehó ſobu wſaloj a ſ Boſej pomozu ſaſo k ſiwjenju pſchinyeſłoj. Nętk pał jehó ženje wjazn wot ſo puſchęcſicſ nochſyſchaj, ale chſyſchaj jehó jako ſwoje dſęcſo dſerſecſ. Sako jemu tole wſcho powjedaſchaj, bę Sanſej, kaſ by ſo jemu dſało, wón bę kaſ ſboſowny, wón wocſi pſchęzo bóle a bóle wocſinjeſchę, jako to ſlyſchęſchę a potom, pſchęwſaty wot Boſeje miłoſcſe, ſo je ſwojeho lóſka ſbęſe a nana a macſet, wobęju wobjawiſchi, praji: Nana, macſe, ja chſu wamaj ſtajnje poſlyſchny bycſ, dołry ſyn bycſ a waju pſchęzo ſ zſłej wutrobu lubowacſ.“

To bęchu ſboſne hody ſa tyh tyjoch. Nętar bę pſchikafal, ſo bychu mjelcſo a cſiſchę ſwoje hody ſwęcſili, pſchetoſ lohko móſeſchę ſo hewal ſtač, ſo by Sanka cſęſka khorocſ nadpadnyła, dołelſ bę ſo na pohrjebniſchęzu wſchón naſymnił. Sako pał wjeczor nan wſchón ſe ſnęhom wobſaty domoj pſchidſe a powjedaſchę, ſo je pola cſety pobyl a jej tón ſhubjeny pjenjeſ donjeſł, a ſo je wona prajiła, ſo na Sanka wjazn ſla njeje, a ſo jehó lubjerady jehó nęcſiſchimaj ſtarſchimaj pſchepodawa — bę halle tu powſchitkowne wjeſele. Woni ſkoro trochu mało na palaty a ſwęcſazy ſchtomcſł hladachu: ſwęcſka po ſwęcſzy wuſaſny, ale we wutrobach ſo płomjo luboſcſe horjeſchę a Boſi jandſeljo ſwoje ſchidla nad tymle domom wuſchęſtrjewachu ſpęwajo: „Cſęcſ budſ Bohu we wyſtoſcſi, mę na ſemi a cſłowjeſtam dołre ſpodołanje!“

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

A hodam roſdawaju ſo lecſaze łopjena ſa miſionſtowo mjeſ pohanami. Wone wam powjedaja wo nuſy, w kotrejſ ſu wobyſy pohanjo. Sdyſ my ſwoje hody ſ dſałownej wutrobu ſwęcſimy, ſo wjeſelo teho ſwęcſa, kotrejſ je nam ſchadſalo w kſchryſtuſku, naſchim Sboſniku, chſemy ſo teſ dopomnicſ na naſchu pſchikſuſchnoſcſ a pomhacſ, ſo by teſ tole kraſne hodowne wobradſenje ſo doſtało wobohim pohanam. A potom pſchidſny na hodownym ſwęcſenju pohanom, na ſwęcſenju tyjoch kralow, woprowacſ ſwój hodowny dar ſa kollektu miſionſtowa mjeſ pohanami.